

HET LANDSTORMBLAD

Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
 Instituut tot Steun aan het wettig gezag.

ABONNEMENTSPRIJS f 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

ADRES VAN ADMINISTRATIE EN REDACTIE: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Een goed passende muilkorf.

De heer Van Zadelhoff heeft bij de behandeling der Oorlogsbegroeting zich gedragen, zooals een trouwen schildknaap van den aanvoerder der S. D. A. P., den heer Albarda, betaamt.

Had deze laatste in het Juni-nummer van de Socialistische Gids het consigne gegeven, dat de sociaal-democraten zich moesten keeren tegen de dienstweigering, en moesten trachten den grootst mogelijken invloed in het leger te verwerven, teneinde in geval van oorlog of van binnenlandse beroeringen zooveel mogelijk te kunnen tegenwerken, de heer Van Zadelhoff meende een goeden zet te doen, door dit dreigement eens in de Tweede Kamer en aan het adres van onze Regeering te doen hooren. De heer Van Zadelhoff sprak op 13 December:

Wij kunnen ons niet verdedigen, wij willen niet meedoen aan oorlog. Afschaffing van het leger slechts kan ons helpen.

Ik zou er dit willen bijvoegen. Als, ondanks onze propaganda, ons leger in stand blijft en de oorlog komt, dan wete de Minister, dat hij op ons niet kan rekenen. Ik hoop, dat wij dan in staat zullen zijn alle berekeningen in de war te sturen; als er oorlog komt, dan zullen wij probeeren door massale weigering, desnoods door algemeene werkstaking, dien onmogelijk te maken. Mijnheer de Voorzitter! Wij prediken dat verzet, omdat wij niet al de ellende van den oorlog over ons land willen brengen, omdat wij onze mannen niet noodeloos den dood willen injagen en de bevolking niet prijs willen geven aan vernietiging. Daarvoor willen we de verantwoordelijkheid niet dragen.

De Minister LAMBOUY, wiens kloeke optreden alom in den lande bewondering heeft afgedwongen, had voor den dreigenden muil van het roode monster onmiddellijk een passende muilkorf bij de hand.

Met grooten nadruk antwoordde de Minister op het dreigement:

De heer van Zadelhoff heeft over een zeer ernstige zaak zich in dreigenden vorm geuit en ik wil hieromtrent een ernstig waarschuwend antwoord geven.

De geachte afgevaardigde zeide:

„Als ondanks alle propaganda ons leger in stand blijft en de oorlog komt, dan wete de Minister, dat hij op ons niet kan rekenen. Ik hoop, dat wij dan in staat zullen zijn alle berekeningen in de war te sturen. Als er oorlog komt, dan zullen wij door massale weigering, desnoods door algemeene werkstaking, dien onmogelijk maken.”

Dat wordt gedekt door een citaat uit een artikel van den fractieleider den heer Albarda, getiteld: „Dienstweigering, dienstplicht en sociaal-democratie.”

„De socialistische arbeidersbeweging houdt ernstig rekening met de mogelijkheid, dat op gevaarlijke oogenblikken haar optreden een oorlog zal moeten verhinderen. Het verzet zal dan, als alles op haren en snaren komt te staan in en buiten het Parlement, buiten het leger en in het leger, zich moeten doen gelden. Buiten het leger zullen het voornamelijk de vakverenigingen moeten zijn, die met het staken van den arbeid den oorlog bestrijden; in het leger zal dat verzet weerklank en steun moeten vinden. Dat zal het geval kunnen zijn als een belangrijk deel der soldaten de strijdende arbeiders als kameraden beschouwen, wier optreden aan hun eigen gevoelens beantwoordt. Alleen dan kan er sprake zijn van een massale dienstweigering,

waaraan elke sociaal-democraat in den strijd voor den vrede gaarne groote waarde wil toekennen. Persoonlijke dienstweigering op eenigszins groote schaal toegepast in de jaren, dat van het leger slechts oefeningen vereischt worden, vermindert of vernietigt de kans, dat op een oogenblik, dat het leger tot den ernst van het oorlogsbedrijf zou worden geroepen, de massale dienstweigering uitkomst zou kunnen brengen! Persoonlijke en massale dienstweigering zijn in zoover met elkaar in strijd.”

Hieruit spreekt dus duidelijk, dat tegenwoordig de sociaal-democraten geen actie voeren voor dienstweigering, alleen omdat zij daardoor een betere kans denken te krijgen, om op het tijdstip, waarop de Regeering en het Land in de moeilijkste omstandigheden verkeeren, t.w. in tijd van oorlogsgevaar, de Regeering plotseling naar de keel te grijpen en haar het vervullen van haar plicht onmogelijk te maken.

Mijnheer de Voorzitter! Ik wil met grooten ernst verklaren, dat het vanzelf spreekt, dat dan de sociaal-democratie de Regeering tegen zich zal vinden met al de kracht die in haar is, met groote hardnekkigheid en toepassende alle rechtsmiddelen, welke haar ter beschikking staan om het verzet te onderdrukken. Die rechtsmiddelen zijn voldoende. Het moet aan het Nederlandsche volk duidelijk zijn, wat het begint, indien het op oogenblikken, dat het Land in de grootste gevaren verkeert, zou trachten de Regeering te dwarsboomen. Wat dan verder gebeuren zal, komt geheel neer op het geweten van de heeren, die het volk in deze richting hebben opgevoed. Maar tevens zal dan de Regeering heel ernstig hebben te overwegen, welke maatregelen reeds in vredetijd zouden moeten worden genomen. Die maatregelen zouden van zeer ver strekkenden aard moeten zijn, want de Regeering moet toch zorgen, dat in oorlogstijd haar Artillerie-Inrichtingen blijven werken, dat de spoorwegen blijven loopen, enz. enz. Men voelt wel, welk een buitengewoon gewichtig onderwerp de heeren hier hebben aangesneden en ik kan niet genoeg tot omzichtigheid in dezen manen, want de Regeering moet toch zeker zijn, dat b.v. de Overheidsorganen de mobilisatie enz. niet in de war sturen. Dat zijn allemaal consequenties, welke men misschien niet heeft overdacht, maar welke ik bij dezen in ernstige overweging wil geven aan hen, die dreigen met algemeene sabotage van de maatregelen, welke in die ernstige dagen noodig geoordeeld worden. Voorshands echter blijf ik nog het vertrouwen hebben, dat bij de leiders der S. D. A. P., — evenals in de dagen van 1914 — als zij zien dat, onder dezelfde omstandigheden een doodschuldige Regeering niets anders wil dan den oorlog buiten het land houden en daarvoor preventieve middelen wil nemen, evenals bij alle Nederlanders zonder onderscheid het hart evenzoo zal slaan als in 1914.

Dat deze woorden van den Minister groote verwarring in het roode kamp hebben verwekt, blijkt wel uit den verderen gang van zaken, waarvan wij hieronder een kort overzicht geven.

DAARNA!

Toen de heer Van Zadelhoff den dag daarna aan het woord kwam, meende hij nog met de volgende groote woorden de situatie te kunnen redden:

„De tweede opmerking betreft een andere uittaling van mij, die wel goed verstaan is, en die door den Minister ook volkomen juist is weergegeven.

Ik bedoel dat gedeelte mijner rede, waar ik den Minister toevoegde:

„Als, ondanks onze propaganda, ons leger in stand blijft en de oorlog komt, dan wete de Minister, dat hij op ons niet kan rekenen. Ik hoop,” zoo voegde ik er bij, „dat wij dan in staat zullen zijn alle berekeningen in de war te sturen; als er oorlog komt, dan zullen wij probeeren door massale weigering, desnoods door algemeene werkstaking, dien onmogelijk te maken.”

Mijnheer de Voorzitter! Ik neem van deze verklaring geen woord terug, doch ik voeg er bij, men doe niet, alsof dit wat nieuws is. Reeds meermalen is door ons in woord en geschrift hetzelfde gezegd. Het is ook niet bedoeld als een bedreiging, maar als een ernstige waarschuwing.

Ik stel er prijs op, Mijnheer de Voorzitter, om de juiste beteekenis mijner woorden te doen uitkomen, door even aan te geven in welk verband ze zijn gezegd. Dit verband blijkt duidelijk uit wat voorafging en uit wat er op volgt. Ik liet voorafgaan dezen woorden:

„Wij kunnen ons niet verdedigen; wij willen niet meedoen aan oorlog. Afschaffing van het leger slechts kan ons helpen.”

Ik liet er op volgen:

„Wij prediken dat verzet, omdat wij niet al de ellende van den oorlog over ons land willen brengen, omdat wij onze mannen niet noodeloos den dood willen injagen en de bevolking niet prijs willen geven aan vernietiging. Daarvoor willen we de verantwoordelijkheid niet dragen. Oorlog is opzettelijke moord, in koele berekening voorbereid en doorgezet, ten koste van elk offer. Dat is oorlog, Mijnheer de Voorzitter, en dat is zoo onzedelijk en zoo menschonwaardig, dat wij alles zullen doen om dat onmogelijk te maken. In dat licht hebben wij onzen eisch van ontwapening gezien.”

Het ging dus — het verband is duidelijk — over het meedoen aan oorlog en om oorlog te voorkomen.

Voor dat meedoen, zei ik, kan de Minister ons niet meer krijgen en om den oorlog te voorkomen zullen we alles doen, waartoe we in staat zijn.

De Minister maakt er nu van, dat wij de Regeering in de moeilijkste oogenblikken naar de keel zullen vliegen. Ik laat die uitdrukkingsswijze voor rekening van den Minister, eveneens zijn opmerking, dat wij dreigen met sabotage en in den rug aanvallen. Op mijn openlijke verklaring passen, meen ik, deze uitdrukkingen niet. Doch ik laat dit daar. Maar als ik er op inga, dan wil ik wel zeggen: als deze moeilijke omstandigheden bedoelen een oorlogsverklaring of maatregelen, die het oorlogsgevaar oproepen, ja, dan vindt de Minister ons tegenover hem met al de kracht, waarover we beschikken. Want ik herhaal: wij doen aan den oorlog niet meer mee.

Nu wil ik er toch even met nadruk op wijzen, dat dit niets nieuws is. Dit standpunt is reeds sedert 1920 door het Internationaal Verbond van Vakverenigingen ingenomen. Het is op latere congressen van dat verbond bevestigd. Ook de Socialistische Arbeiders Internationale heeft zich in 1923 er mee homogeen verklaard. Ik gaf met mijn woorden dus niet weer het standpunt van de Nederlandsche sociaal-democraten alleen, maar van de heele Internationale, ook van de vakbeweging.

Onze partij heeft op den grondslag van de resoluties, door I. V. V. en Socialistische Arbeiders Internationale aangenomen, haar standpunt bepaald en daaraan gaf ik in de woorden, door mij gesproken, uiting. En hier kan geen misverstand zijn; het rapport over het militaire vraagstuk van een commissie uit S. D. A. P. en N. V. V., welk rapport door de S. D. A. P. is aanvaard, bevestigt deze mijn verklaring in alle opzichten.

Ik handhaaf dus volledig wat ik gezegd heb in het verband waarin het gesproken is.”

Nadat de Kamerleden Tilanus, Duymaer van Twist, Heemskerk en Schokking krachtig tegen

DE KWALITEIT

van
 een merk
 rooktabak is
 meer waard dan
 fraaie verpakking
 Als Ge een kwaliteit wilt rooken
**DIE NOOIT
 VERVEELT**
 neem dan direct
 de beste van alle

de opvattingen van den heer Zadelhoff hadden geprotesteerd en de sociaal-democratische leider Albarda vruchteloos had getracht de scherpe kanten van des heeren Zadelhoff's verklaringen en dreigementen ietwat te verdoezelen, kreeg de Minister LAMBOUY nogmaals het woord:

„Nu is hier door den heer van Zadelhoff een uitspraak gedaan, waarvan ik meen, dat er een andere intonatie was te hooren en een klein verschil in uitlegging tusschen hetgeen hij eergisteren en vandaag heeft gezegd.

Vandaag heb ik den indruk gekregen, dat hij aan de Regeering sabotage heeft toegezegd voor het geval die Regeering tot den oorlog overgaat, dus het initiatief tot den oorlog neemt. Ik zou gaarne omtrent dit gewichtige punt zekerheid hebben. Den heer van Zadelhoff stel ik de vraag aldus: Indien de Nederlandsche Regeering, ter wille van 's Lands veiligheid, maatregelen neemt om haar neutraliteit te handhaven, maatregelen om te mobiliseeren, ingeval er van buiten gevaar dreigt; indien dus de Regeering tegen haar wil betrokken wordt in een oorlog en zich opmaakt om onze vrouwen en kinderen, ook die van den heer Albarda en van den heer van Zadelhoff, te beschermen, dan vraag ik, en hierbij moet klare wijn geschonken worden: wat is dan de houding van de sociaal-democraten? Indien zij dan zeggen: Als gij gaat mobiliseeren, saboteeren wij den boel, dan is de Regeering verplicht, nu reeds, maatregelen te nemen om te zorgen, dat hun medestanders, die in de munitiefabrieken werkzaam zijn, daar niet meer aanwezig zijn.

Dat is het noodzakelijk gevolg, als de heer van Zadelhoff zegt, dat hij, noodgedwongen, bij mobilisatie zijn toevlucht zal nemen tot dergelijke maatregelen. Een duidelijke verklaring vind ik zeer gewenscht, of de heeren bij een dergelijke mobilisatie een spaak in het wiel zullen steken.

De heer van Zadelhoff: Ik handhaaf de woorden, die ik gezegd heb, maar u maakt er wat anders van.

De heer Lambooy, Minister van Oorlog: Ik heb nog geen antwoord op mijn vraag: steekt u mij, bij mobilisatie, welke ons buiten ons toedoen wordt opgedrongen, een spaak in het wiel, ja dan neen? Daarom gaat het.

De heer van Zadelhoff: Mijnheer de Voorzitter! Ik laat mij niet drijven op een weg, waar ik niet wezen wil, om deze reden: Wanneer wij over de quaestie van de neutraliteitshandhaving gaan spreken, moeten wij toch ook eens bedenken, dat de toestand radicaal veranderd is sinds 1914, dat het aangesloten zijn bij den Volkenbond ons in een geheel andere positie brengt en dat wij dat vraagstuk breed moeten bekijken en niet simpel, door het stellen van een vraag. U krijgt dus dat antwoord niet.

De heer Lambooy, Minister van Oorlog: Mijnheer de Voorzitter! De heeren zwijgen! Na dit „ja noch neen” zal ik verder gaan.

STENHUIS ZEGT NATUURLIJK: JA!

Hij doet dit in zijn Vakverenigingsorgan: „De Strijd”, d.d. 31 Dec. j.l., waar hij schrijft:

OPGEWONDENHEID.

Bij de debatten over de oorlogsbegroting heeft onze vriend Van Zadelhoff gezegd, dat wanneer de oorlog uitbrak, onze beweging zou pogen de algemeene staking te proclameeren: Daaróver deden de heeren in de Kamer en ook de Minister, zeer verontwaardigd. Volgens het „Handelsblad” zei de Minister:

„Spr. behoudt de vaste overtuiging, dat wanneer de Nederlandsche Regeering bij het uitbreken van een oorlog aantoonde doodschuldig te zijn aan een oorlog, alle partijen de Regeering in de verdediging van ons land zullen steunen.

De heer Van Zadelhof heeft intusschen verklaard, dat als er een oorlog mocht komen, tot dienstweigering en werkstaking zou worden overgegaan.

Dat zou beteekenen, dat de sociaaldemocraten de Regeering plotseling naar de keel willen grijpen, als zij zich in de moeilijkste omstandigheden bevindt door een oorlog. Maar dan zullen zij de Regeering tegenover zich vinden met groote hardnekkigheid, toepassend alle rechtsmiddelen om het verzet te keeren. De Regeering zal ernstig hebben te overwegen, welke maatregelen in vreedstijd reeds zullen moeten worden genomen. Die zouden van ver-strekkenden aard zijn. De Regeering moet toch zeker zijn, dat haar artillerie-inrichtingen en spoorwegen in den oorlog geregeld werken. Voorschand blijft spr. echter vertrouwen, dat de leiders der S. D. A. P. hetzelfde standpunt zullen innemen als in 1914 als zij zien, dat de Regeering doodschuldig is aan een oorlog.”

Heel deze opgewondenheid dient tot niets. De burgerlijke regeeringen zijn, omdat ze het kapitalisme respecteren, niet bij machte te ontwapenen en den oorlog te vermijden.

Dat is de taak die de socialistische arbeidersbeweging is toegewezen. Zij poogt die taak te verrichten door politieke en parlementaire machtsuitbreiding.

Dat zal op den duur gelukken.

Maar natuurlijk bestaat de mogelijkheid, dat een oorlog de volken opnieuw overvalt. Het gaat dan niet meer om redeneeringen, maar om daden.

De oorlog stelt voor de keuze onderwerping of rebellee.

De socialistische beweging zal dan pogen het rebellee te doen zijn.

Daartegen kan de regeering in vreedstijd geen maatregelen nemen.

De Minister schijnt er op te doelen, dat b.v. van het spoorwegpersoneel geëischt zou worden dergelijke booze voornemens af te zweren. Als de machtsverhoudingen dat vorderen. zouden we duizend eeden van trouw zweren. Bovendien, als er rebellee is, als de beweging zich daartoe sterk genoeg gevoelt, wat baat dan een trouw spoorwegpersoneel als de rails worden opgebroken? Wat baten soldaten die opkomen, als ze 't geweer in andere richting wenden dan hun wordt gecommandeerd?

Al die opgewondenheid, die kattenblazerij is geen cent waard. Als het volk zich vol woede tegen oorlogsregeeringen keert, dan is er geen kruid tegen gewassen.

DE PARTIJLEIDER HOUDT EEN SLAG OM DEN ARM.

De heer Van Zadelhoff had den bal in het eigen doel geschopt en de leider der partij; de heer Albarda, zit er nu mee.

In het Januarinumnummer van de Socialistische Gids is het een en al in en uitgepraat.

Daar heet het:

„Of de arbeidersbeweging eene mobilisatie al tracht te beletten, hangt af van het doel waarvoor, van de omstandigheden, waaronder, en van de wijze, waarop de mobilisatie wordt ondernomen.”

„De neutraliteitsverplichtingen ontkennen en miskennen wij niet.”

„Moet uit deze beschouwingen nu afgeleid worden, dat de sociaal-democraten dan hunne medewerking zullen verlenen tot elke mobilisatie, die gemotiveerd wordt met de noodzakelijkheid van het handhaven der neutraliteit? Geenszins.

Men kan en moet somtijds aan een regeering „carte blanche” geven.

Maar wie zou aan een regeering en aan alle mogelijke toekomstige regeeringen b l a n c o

vertrouwen willen toezeggen voor beslissingen waarbij het leven van het volk op het spel staat?”

Ook zegt de heer Albarda in datzelfde artikel, dat, Nederland bij een gemeenschappelijke actie van den Volkenbond noodzaak zal kunnen zijn, om mee te doen. Zoowel in geval, als het gaat om hand-

having der neutraliteit, als in het geval dat ons land wordt opgeroepen, om aan een gemeenschappelijke Volkenbondsactie deel te nemen, acht de heer Albarda de mogelijkheid aanwezig, dat de sociaal-democraten aan een legermobilisatie zullen medewerken.

Wat van dit alles te gelooven?

LANDSTORMKORPS LIMBURGSCH E JAGERS.

Afscheidswoord van den Korpscommandant.

RESERVE LUITENANT-KOLONEL b.d.
L. D. L. M. COENEGRACHT,
afgetreden Commandant van het Landstormkorps Limburgsche Jagers.

Aan de Limburgsche Jagers!

Na gedurende zeven jaren het bevel gevoerd te hebben, gevoel ik mij bij het neerleggen van het commando verplicht een afscheidswoord te richten tot de Limburgsche Jagers van alle rangen en alle wapens, en tot allen, die hun beste krachten voor dit korps beschikbaar stelden, hierbij mij in de eerste plaats richtend, tot de Gewestelijke Landstormcommissie in Limburg en de Plaatselijke Commissiën met de Plaatselijke Leiders, die in het korps een zoo voorname plaats hebben te vervullen.

Dank zij aller onvermoeiden steun en krachtadige medewerking is het peil en de paraatheid van 1920 alleszins behouden, de consolidering verstevigd, de organisatie aangevuld en uitgebreid, en de encadrement met officieren en onderofficieren zeer beduidend opgevoerd.

Door den bereikten toestand mag de overtuiging worden uitgesproken, dat deze ertoe medewerkte om onze rechten en vrijheden veilig te stellen. Indien in de toekomst moge blijken, dat iedere poging tot gewelddadige aanranding dier staatsburgerlijke rechten zou achterwege blijven, zal dit voor een niet gering deel te danken zijn aan Uwe saamhoorigheid, Uw trouw aan het gegeven woord, tot handhaving van Orde en Gezag.

Het oogenblik van heengaan is voor mij aangebroken; het commando is overgegeven aan den res. luitenant Kolonel der Infanterie J. E. L. Haenecour, die, naar ik weet, voor velen Uwer geen onbekende is. Mij viel de eer te beurt om in de Gewestelijke Landstormcommissie opgenomen te worden, in welke kwaliteit ik nog vele jaren voor de korpsbelangen hoop werkzaam te kunnen zijn.

Limburgsche Jagers!

De herinnering aan U en het Korps blijft diep in mijn hart gegrift!

Ik beveel mij in Uwe herinnering aan! Lang leve het Landstormkorps Limburgsche Jagers!

L. D. L. M. COENEGRACHT,
Luit. Kol. b. d.

Commandowisseling.

RESERVE LUITENANT-KOLONEL
J. E. L. HAENECOUR,
nieuwbenoemde Commandant van het Landstormkorps Limburgsche Jagers.

Zaterdagavond 10 December werd in de zalen van het Hotel du Lévrier te Maastricht een drukbezochte réunie gehouden van de leden der gewestelijke landstormcommissie in Limburg en de officieren der Limburgsche Jagers, waarbij eenige gasten aanwezig waren, o.a. Z.E. Lambooy, Minister van Oorlog, a.i. van Marine, de Kolonel Metz, commandant der Ve Inf. Brigade. De Minister Lambooy was op het stationsperron te Maastricht door een deputatie van officieren der Limb. Jagers, samengesteld uit vertegenwoordigers van alle wapens en dienstvakken, begroet.

De réunie had vooral plaats ter gelegenheid van het heengaan als korpscommandant van den res. Luit. Kolonel der Inf. L. D. L. M. Coenegracht en het optreden van den nieuwen korpscommandant den res. Luit. Kolonel der Inf. J. E. L. Haenecour.

De Overste Coenegracht trad 1 Nov. 1881 als pupil 3e kl. te Nieuwersluis in militairen dienst als dertienjarige jongen. In 1883 werd hij overgeplaatst naar het Instructie Bataljon en in 1892 bevorderd tot tweede-luitenant. Van 1899—1909 deed hij dienst bij de bataljons Grenadiers en werd in 1909 benoemd tot kapitein bij het 2e Reg. Inf. In 1918 werd hij bevorderd tot Majoor bij het 13e Reg. Inf. en met ingang van 1 April bevorderd tot Luit. Kolonel en daarna als res. Luit. Kolonel ingedeeld bij het 17e Reg. Inf. Van 1920 tot en met 1927 voerde hij het commando over de Limb. Jagers. En hij deed dit met buitengewoon veel tact, geestdrift soepelheid en bevordering van het saamhoorigheidsgevoel. Het valt niet te verwonderen, dat deze zeer populaire hoofd-officier in het Limburgsche Land zeer gezien en hooggewaardeerd is en dat hij ontroerd raakte, toen hij, omgeven door de officieren van alle rangen en wapens van zijn korps, in wier midden zich de Minister van Oorlog bevond, werd toegesproken door den oudsten hoofd-officier, den res. dir. off. van gez. 3e kl. Dr. Schiphorst, die hem namens de officieren een kostbare herinnering aanbood.

Aan het daarop volgende middagmaal voerden o.a. het woord: Mgr. Dr. Poels, Z.E. de Minister Lambooy, Mr. Dr. Frowein, de Kolonel Metz, de heer Maenen en tal van officieren. Velen hunner maakten hunne toespraken bijzonder aantrekkelijk, doordat zij

deze in hun plaatselijk Limburgsch dialect voerden, zoodat op een gegeven moment iemand beweerde, dat in twaalf talen gesproken was, hetgeen de waarheid zeer nabij kwam.

De Minister van Oorlog voelde zich bijzonder op zijn plaats tusschen de Limburgsche „sjeangs”, die hem op het einde van het middagmaal het hoogste Maastrichtsche eerbewijs brachten, n.l. het slaan van een „formidabele dreidobbele” geleid door den res. Majoor Batta.

De Overste Haenecour werd op hartelijke wijze als korpscommandant begroet. Hij zet de traditie der Limb. Jagers als Maastrichten voort: na de Limb. hoofdofficieren kolon. Tiens, overste Hendriks en overste Coenegracht, treedt hij in het voetspoor zijner voorgangers.

Het Korps Limburgsche Jagers telt thans ruim 4300 leden, waaronder 131 officieren.

LOBITH.

De dienstpl. sergeant van de Vesting-artillerie, A. M. Bosch, plaatselijk leider van de afdeling Lobith, Landstormkorps Veluwzoom is begiftigd geworden met de bronzen Watersnoodmedaille 1926 voor zijn optreden gedurende de ramp in Lobith en omgeving. Door zijn voortvarendheid en zijn goed beleid is het te danken geweest, dat have en goed van gezinnen, die door de ramp getroffen werden, veilig bleven, dat have, goed en vee van de overstromde huizen veilig op de dijken gebracht werd en goed bewaakt. Hij deed niet tevergeefs een beroep op de Vrijwilligers van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm van zijn afdeling, om vrijwillig zich ter beschikking van hem en den Burgemeester te stellen, waardoor veel onheil in de gemeente Herwen en Aerdt voorkomen werd.

In Januari 1928 zal de medaille, door den Commandant van het Landstormkorps „De Veluwzoom” in tegenwoordigheid van de Gewestelijke Landstormcommissie en Plaatselijke Commissie, alsmede van alle leden van de afdeling Lobith, aan den heer Bosch worden uitgereikt.

Uitreiking Watersnood-Medailles voor den Vrijw. Landstorm enz.

4 Jan. heeft in het gouvernementgebouw te Zwolle de uitreiking plaats gehad van de watersnoodmedailles door den commandant van het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst, luit.-kolonel H. Wijnaendts. Aanwezig waren o.a. de commissaris der Koningin in Overijssel, mr. A. E. baron van Voorst tot Voorst, en reserve-luit.-kolonel mr. A. baron van Heeckeren van Kell, commandant van de afd. Overijssel.

Overste Wijnaendts las het Kon. besluit voor, waarbij ter erkenning van uitstekende daden bij gelegenheid van den watersnood in 1926 is toegekend het eereteken in zilver aan res.-1e-luit. bij het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst J. Kleuver; in brons aan: E. Ekker, res.-1e-luit. 3e reg. Inf., P. E. Winkhoff, res.-2e-luit. schoolcompagnie, J. A. Gluijsteen, serg.-majoor-instructeur, A. Ketel, sergeant id., H. J. A. Westerhof, sergeant id., J. W. Wolters, sergeant id. E. Gerzee, res.-sergeant 19e reg. inf., ged. V. L. motordienst, L. V. H. Reijnen, soldaat id., B. L. H. van Eijk, soldaat id., F. H. Cromme, soldaat id., B. J. van 't Oever, soldaat id., A. H. L. Otte, soldaat id.

Na de uitreiking hield overste Wijnaendts een korte toespraak, waarin hij de spannende dagen van den watersnood in herinnering bracht. Spr. wilde er tevens op wijzen, dat talloze niet gedecoreerden zich in de bange dagen van 1926 niet minder hebben onderscheiden dan de gedecoreerden.

De commissaris der Koningin, vroeger res.-kapitein van het Korps, betuigde zijn sympathie voor het Landstormkorps. Als kapitein voelde hij zich bijzonder aangetrokken tot het Korps, vooral tijdens de droevige omstandigheden van den watersnood. De samenwerking tusschen hem en het Korps was uitstekend en zijn beroep op het Korps is niet tevergeefs geweest.

BROUWERIJ
„DE SLEUTEL”
DORDRECHT
Opgericht 1433

BOSKOOP.

Mr. A. G. A. RIDDER VAN RAPPARD.
Lid der Nationale Landstormcommissie.

Op Maandag, 16 Januari j.l., des avonds om 7½ uur, hield de Afdeling „Boskoop” van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in h6tel „Neuf” een propaganda-vergadering.

De vergadering, die door p.m. 250 personen werd bezocht, werd bijgewoond door Majoor Harms, als vertegenwoordiger van Z. E. den Minister van Oorlog, door het lid der Nationale Landstorm Commissie Mr. A. G. A. Ridder van Rappard, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, door 1e Luitenant Boulogne, Secretaris van de Nationale Landstormcommissie, den Heer P. A. Colijn, Burgemeester van Boskoop, de Heeren Derksen en 1e Luitenant Mr. J. van Mechelen, resp. vice-Voorzitter en Secretaris van de Gewestelijke Landstormcommissie „Gouda”, door den Heer J. van de Wall, Secretaris van de Ned. Ver. „Ons Leger”, tevens Bestuurslid van de Ned. Zuid-Afrikaansche Vereeniging, door verscheidene raadsleden, door het Bestuur van de Burgerwacht en onderscheidene belangstellenden.

Door het Boskoop's Strijkorkest werd medewerking verleend.

Nadat door den Voorzitter van de Plaatselijke Landstormcommissie, de Heer C. van Heese, de vergadering was geopend en door dezen, na de begroeting van de aanwezige autoriteiten, in het kort was uiteengezet welke de bedoeling van deze vergadering was, hield de Heer Mr. A. G. A. Ridder van Rappard, een enthousiaste en opwekkende rede, waarin op uitnemende wijze in het licht werd gesteld, enerzijds, dat de bijzondere vrijwillige landstorm niet is een organisatie van „rechts”, zooals dikwijls wordt beweerd, doch een organisatie, die omvat mannen van alle kleur, voorzover die „als 't moet” willen opkomen voor de handhaving van het wettig gezag en voor de bescherming van den troon van Oranje. De Heer Ridder van Rappard toonde duidelijk aan, dat anderzijds de bijzondere vrijwillige landstorm noodig is, omdat de Regeering moet kunnen bouwen, rotsvast moet kunnen bouwen, op een kern van mannen, die wars zijn van elk pogen om door revolutie den staat van zaken om te keeren. Spreker wekte dan ook ieder, die met het streven van den bijz. vrijwilligen landstorm instemt en gediend heeft, op zich bij de Afdeling „Boskoop” aan te sluiten, daarbij er den nadruk op leggende, dat de bijzondere vrijwillige landstorm in den grond van de zaak niet anders wil dan steunen de vredesbeweging, dat de bijzondere vrijwillige landstorm niet anders is dan een vredesinstituut.

Het daverend applaus, dat op deze rede volgde, bewees voldoende, dat de Spreker de volle instemming der vergadering had. Op verzoek van den Heer Ridder Van Rappard werd met enthousiasme gezongen het aloud „Wilhelmus van Nassouwen.”

Nadat de Heer Van Rappard zijn rede beëindigd had, werd aan degenen, die alsnog lid wenschten te worden, daartoe gelegenheid geschonken. 11 leden meldden zich aan, waardoor de sterkte der Afdeling gebracht werd op 128 manschappen. Hierna reikte de Heer P. A. Colijn, Burgemeester van Boskoop, de prijzen der schietwedstrijden uit.

De Heer Boulogne, Secretaris van de Nationale Landstormcommissie, deed op verzoek van den Voorzitter, enkele mededeelingen omtrent de in September van dit jaar te 's-Gravenhage te houden Nationale Landstormdag en wekte enerzijds op tot deelneming door de Boskoopse vrijwilligers aan dien landstormdag, anderzijds tot het verleenen van bijdragen voor dit doel, opdat een behoorlijke reiskas kan worden gevormd.

De genoodigde autoriteiten op de bijeenkomst van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te 's-Gravenhage in de Dierentuinzal op 2 December 1927.

Namens de Gewestelijke Landstormcommissie „Gouda” sprak de Heer Derksen enkele woorden van waardeering aan het adres van de Plaatselijke Commissie, inzonderheid aan dat van den Voorzitter en dat van den Heer Van Straaten van Nes, die op belanglooze wijze voor de versiering van de zaal had gezorgd.

Ten slotte werden na een toelichting door den Heer J. van de Wall, Secretaris van de Ned. Ver. „Ons Leger” en Bestuurslid van de „Ned. Zuid-Afrikaansche Vereeniging”, die wees op de stamverwantschap met het Zuid-Afrikaansche volk, een 7-tal films vertoond, t.w.:

1. Een reisje langs de Zuidkust van Natal;
2. Rotsbeklimming in Zuid-Afrika;
3. Op de Walvischvangst;
4. Vruchtendrogerijen;
5. Met de Zuid-Afrikaansche Spoorwegen door Z.-Afrika;
6. Autotochten door Zuid-Afrika.
7. Uitgedosechte Zoeloe's.

De vertoening van deze films heeft tot het aangenaam verloop van dezen avond in niet geringe mate bijgedragen.

De Voorzitter bracht dank aan de sprekers van den avond, en aan allen, die tot het slagen van dezen avond hadden meegewerkt en wekte op, dat ieder van de aanwezigen, die met het streven van den bijzonderen vrijwilligen landstorm instemt, in eigen kring toetreding zou aanbevelen.

N. V. Ned. Caoutchouc en Cutta Percha fabriek

v.h. BAKKER & ZOON

RIDDERKERK & HOLLAND

FABRICEERT:

Technische Rubber Artikelen

GRONINGEN.

Op Vrijdag 16 Dec. l.l. hield de afd. Groningen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een schietwedstrijd in het café Van Duinen, Gr. Markt.

Aan dezen wedstrijd namen 42 schutters deel. Er werd volgens de nieuwe regels geschoten.

Koningschutter (98—100. punten) kwam niemand voor in aanmerking.

Scherpschutter (98 tot en met 97) 15 schutters, 1e prijs: H. Buikema 97; 2e prijs: B. E. Smid 94; 3e prijs W. Bouwkamp 94 punten.

De heeren J. H. Muller en J. H. Lammerts schoten buiten mededinging mede en behaalden resp. 96 en 94 punten.

1ste klas (73 tot en met 89) 1e prijs D. J. ter Steege 82; 2e prijs D. Land 88; 3e prijs G. J. Venhuis 87; 4e prijs J. Oosterhuis 87 punten.

2e klas beneden 73 punten. 1e prijs D. Welbergen 72; 2e prijs E. Zwarteven 61 punten.

De prijzen werden door kap. de Jonge (die om half elf nog ter vergadering kwam, wegens het bijwonen van een schietwedstrijd in de Provincie), met een zeer toepasselijk woord uitgereikt.

VAANDELS Foto's franco VLAGGEN
C. M. VAN DIEMEN
DOR-RECHT
MEDAILLES - INSIGNES - B. KERS KRANSEN

BERKEL EN RODENRIJS.

Woensdagavond 4 Jan. hield bovengenoemde afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een goedgeslaagden propaganda-avond onder leiding van haar leider sergeant Bergwerff.

Niettegenstaande het ongunstige weer, was er een talrijke opkomst. Door den leider werd den aanwezigen, w. o. Pastoor Dr. de Vlaming, Ds. Koelewijn en de Luit. van Pelt, een hartelijk welkom toegeroepen en verder den stand van zaken in onze plaatselijke afdeling duidelijk uiteengezet.

Het aantal leden is nu weer gestegen tot 120 en het aantal begunstigers bereikte in 2 jaar tijds de 84.

Daarna werd de Berkelsche afdelingsvlag ontrolld; geel, wit blauw met in het midden het Berkelsche wapen en de letters B. V. L. Door het bedanken van enkele leden der plaatselijke commissie werd door den secretaris der provinciale commissie, den Luit. van Pelt, de nieuwgevormde commissie geïnstalleerd, bestaande uit de heeren Pastoor Dr. de Vlaming, Ds. Koelewijn en Ds. Stigter en drie personen uit de leden. Ds. Stigter had bericht van verhindering gezonden, wegens ambtsbezigheden, doch zijn volle medewerking toegezegd.

Na de installatie werd door Pastoor de Vlaming en Ds. Koelewijn een opwekkend woord gesproken, waarin zij op heldere en bezielende wijze het nut van het instituut aantoonde.

Verder werden op dezen avond de prijzen van den gehouden schietwedstrijd uitgereikt, een en ander afgewisseld door voordrachten en het verstrekken van door ingezetenen gratis ter beschikking gestelde consumptie.

Deze avond heeft er ongetwijfeld toe bijgedragen om de onderlinge band te versterken en het ledental uit te breiden.

NIEUW-LEKKERLAND.

Op 29 December 1927 werd te Nieuw-Lekkerland in het café van Vliet voor een volle zaal de Landstormfilm 1927 vertoond.

De Eere-Voorzitter, de Edelachtb. Heer F. M. A. v. d. Rovaart, burgemeester der gemeente Nieuw-Lekkerland, opende en sloot de vergadering met een toepasselijk woord, over de belangen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Luitenant Groenendijk trad op als explicateur en deed dit op uitmuntende wijze.

De heer C. L. Mes, organist, gaf een paar pianonummers ten beste.

't Was een goede avond voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

GIESSENDAM.

Vrijdag 23 December hield de afd. Giessendam een vergadering in een lokaal der Koningin Wilhelminaschool, welwillend afgegaan door het bestuur. De Plaatselijk leider, J. Leenman, opende met een kort woord de vergadering en heette alle aanwezigen hartelijk welkom, waarna onze propagandist, Luitenant Groenendijk, het woord kreeg. Voornamelijk stond hij stil bij de betekenis van ons land in de historie tot op den huidige dag, hoe ons land, hoewel klein en haast onzichtbaar op de wereldkaart, toch altijd groote mannen opgeleverd heeft. In de pauze werden de prijzen uitgereikt door den Plaatselijken Leider, terwijl de dames voor koffie met koek zorgden. Daarna hield Luitenant Groenendijk een zeer amusante voordracht getiteld: „Voor den dokter”, welke dikwijls de lachlust der aanwezigen opwekte.

Vervolgens werd de reis naar Den Haag besproken.

Een collecte aan de deur voor 't aanschaffen van een vaandel bracht f 10 op. Gezien het aantal personen mag dit véél genoemd worden. Allen gingen zeer voldaan huiswaarts na gezongen te hebben:

Ons oude Nederland, enz.”

KWATTA's
BISCUITS
EEN HEERLIJKE VERSNAPERING

MIDDELBURG.

De majoor D. J. Gorter van het 14e reg. inf. en landstormverbandcommandant te Middelburg, is overgeplaatst bij de 11e infanteriebrigade en bestemd tot indeelings- en garnizoenscommandant te Haarlem.

Fa. Wed. B. MOLKENBOER, Leiden
„HET KLAVERBLAD“
 KOFFIEBRANDERIJ EN THEEHANDEL

ZIERIKZEE.

In de koffiekamer der Concertzaal werd Woensdagavond 28 Dec., een druk bezochte bijeenkomst gehouden, waarbij landstormers en adspirant-landstormers tegenwoordig waren.

De voorzitter der afd. Zierikzee van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, de burge-meester, opende de bijeenkomst, die, dank zij de toegepaste krijgslist, heel goed was bezocht. De voorzitter deelde mede, dat de rondgezonden uitnodigingen vooral waren bedoeld voor hen die geïnd hadden om door en heer P. G. Laernoës te worden ingelicht over het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm om daarna tot dat instituut toe te treden.

Z.E.A. betoogde, dat er geen kwestie is, dat dit instituut zal behoeven te worden gebruikt, maar dat kan en daarom is van tevoren organisatie noodig, gedachtig aan: si vis pacem, para bellum.

Wanneer de hulp van dit instituut noodig is, dan dient het niet in de lucht te hangen, maar dan moet de organisatie er zijn.

Daarop verkreeg de heer P. G. Laernoës 't woord, die een warm pleidooi hield voor het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, hetwelk in 1928 (eind September) in den Haag haar 10-jarig bestaan hoopt te herdenken.

Versterking van de plaatselijke afdeling was het eerste doel dezer bijeenkomst. Met klem wees de heer Laernoës er op, dat de tijd er nog niet naar zijn, dat de landstorm opgeheven kan worden. Het is een instituut waarvan ook de regering de noodzakelijkheid meer en meer is gaan inzien; het zal nog meer noodig worden en eischt gestage uitbreiding. In Zierikzee bestaat een krachtige kern, die het wettig gezag wil steunen, maar het aantal leden moet nog grooter worden. Het heele instituut telt 60.000 leden, die heelemaal niet vechtlustig zijn, geen militaristen in den verkeerden zin, maar die de volksoverheden zullen helpen verdedigen, wanneer binnenlandsche onlusten mochten uitbreken. De landstorm is een machtige beweging geworden; zij werkt preventief en vrijwillig, niet gedwongen. Bij eventuele oproep wordt voor gezin en opgevoerde gezorgd. Wanneer men hier poogt een revolutie te ontketenen, dan gaat het er om, hoe men georganiseerd is. De kracht van den landstorm is, dat men tevoren weet, op wie men in woelige tijden kan rekenen!

In de pauze traden eenige jongeren tot het instituut toe. De afd. Zierikzee telt thans 88 man. Na de pauze werd de komende landdag in den Haag besproken. 20.000 landstormers zullen daar bij elkaar komen. Om te zorgen, dat heel de afd. Zierikzee medegaat, is hier een commissie gevormd (reikskas voor den Nationalen Landstormdag 1928 te den Haag), bestaande uit de navolgende heeren: A. C. v. d. Vliet, penningmeester, J. J. Cock, J. M. Mijl, J. W. van Oeveren, H. van Doorn en D. Quant. Ook voor een passend vaandel zal gezorgd moeten worden.

Aan het eind der vergadering dankte de burge-meester voor de flinke opkomst, de medewerking van hen, die geen lid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn en vooral den heer Laernoës, die op zoo duidelijke wijze de betekenis van het instituut had uiteen gezet.

POORTUGAAL.

Donderdag 29 December j.l., des avonds te 7 ure, had in de Chr. school alhier de uitdeling der prijzen plaats, behaald in den Plaatselijken Schietwedstrijd voor de leden dezer afdeling.

De vergadering stond onder leiding van den Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie Rotterdam, den Res. 1e Luitenant v. d.

FAAM Zilver 15 ct.
FAAM Rood 13 ct.
FAAM Bruin 12 ct.
FAAM Zwart 10 ct.
FAAM Blauw 8 ct.
 per 1/2 ons.

FAAM is de naam van de beste rooktabak voor den laagsten prijs.
LOUIS DOBBELMANN, Rotterdam.

DE GEPANTSERDE VUIST.

„Ik wil met grooten ernst verklaren, dat het vanzelf spreekt, dat dan de Sociaal-democratie de Regeering tegen zich zal vinden met al de kracht, die in haar is, met groote hardnekkigheid en toepassende alle rechtsmiddelen, welke haar ter beschikking staan om het verzet te onderdrukken.“

(Minister Lambooy in de Tweede Kamer na de verklaring der Socialisten, dat bij komende mobilisatie op hun tegenstand te rekenen valt).

Steed, die voor dit loel was overgekomen.

Alvorens tot de uitreiking werd overgegaan, bracht spr. hulde aan de afdeling en haren leider. Hij bracht den aanwezigen onder het oog, dat het zaak is paraat te blijven, hetwelk met eenige voorbeelden werd verduidelijkt.

Daarna had de prijsuitdeeling plaats. De toekenning was als volgt:

1e prijs P. L. Groeneweg, 50 punten (nikkelen theepot); 2e prijs K. Haspels, 49 punten (nikkelen theelichtje); 3e prijs J. Bijl, 47 punten (eiken klokje); 4e prijs H. van Kooij, 46 punten (portemonnaie); 5e prijs M. v. d. Slot, 46 punten (nikkelen sigarettenkoker); 6e prijs W. Beukelman, 44 punten (borstelhangar); 7e prijs M. Braat, 42 punten (tabakspijp); 8e prijs B. Meeuwse, 41 punten (fruitschaal).

De prijswinnaars werden gefeliciteerd en de overige leden opgewekt, de volgende maal alle 5 patronen in de roos te schieten.

Nadat nog verschillende onderwerpen, als Nationale Landstormdag Den Haag (welke algemeene instemming had), Landstormfilm enz., werden behandeld, werd de bijeenkomst met een woord van dank gesloten. Het was een gezellige vergadering.

„Landstormers 't geweer bij den voet“,
 In den aanslag „Als 't moet“,
 Salvo vuur „aan“
 Roffel — de strijd is gedaan.“

BAARN.

Zaterdag 22 October j.l. des nam. om 2 uur worden door den Voorzitter der Plaats. Commissie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, Zijne Excellentie Luitenant-Generaal b.d. H. L. van Oordt, de prijzen uitgereikt,

behaald in den dezen zomer gehouden schietwedstrijd.

Zijne Excellentie deelde mede, dat de uitreiking der prijzen ditmaal niet op feestelijke wijze kon plaats vinden, omdat het lid der Plaatselijke Commissie Jhr. C. A. J. Meijer, kort geleden was overleden, herinnerde de aanwezigen aan de door hem afgelegde belofte tot Steun aan het Wettig Gezag en wekte hen op de niet aanwezigen aan te sporen trouw te blijven aan het Instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Voor den aankoop van prijzen waren gelden beschikbaar gesteld door den Voorzitter der Plaatselijke Commissie; de Plaatselijke Commissie: de heer A. J. C. Loten van Doelen Grothe en de Gewestelijke Landstorm Commissie.

De prijzen bestaande uit kunstvoorwerpen, werden door onderstaande leden der afdeling behaald:

1e prijs, L. Bastiaanse met gemiddeld 92 punten, 2e pr. G. Westra, 89 p., 3e pr. J. L. Overtoom, 83½ p., 4e pr. H. A. van Marle, 83 p., 5e pr. F. H. v. Klaarwater, 83 p., 6e pr. J. Lacunes, 82 p., 7e pr. A. L. Manders, 81½ p., 8e pr. A. van de Weerd, 81 p., 9e pr., B. Keddeman, 78½ p., 10e pr. J. van Dijk, 77 p., 11e pr. E. Geuchies, 76 p., 12e pr. H. Hut, 75 p., 13e pr. G. Werckhoven 73½ p., 14e pr. J. D. Kerkhoven, 73 p., 15e pr. J. Dijkhuizen, 72½ p.

Voorts bracht Zijne Excellentie dank aan de schutters, die op den 8 October l.l. gehouden Schietwedstrijd van het Landstormkorp Nieuwe Hollandsche Hollandsche Waterlinie te Utrecht den 2en Korpsprijs behaalden en wenschte de heeren A. M. van Klaarwater, L. Bastiaanse, C. Hilhorst,

J. Lacunes en E. Geuchies geluk met de door hen aldaar resp. behaalde 1e, 2e en 8e; 1e, 2e en 2e; 2e, 4e en 7e; 3e en 7e prijs.

MIDDELBURG.

Op 16 Januari werd alhier begraven de heer P. A. de Rey, leider van de plaatselijke afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De afdeling werd vertegenwoordigd door den secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „Zeeland“, den heer P. G. Laernoës, en den secretaris-penningmeester der plaatselijke afdeling Middelburg, den heer P. van Sluijs. Eerstgenoemde sprak aan het graf eenige woorden van waardeering voor de vele werkzaamheden van den overledene, verricht voor de afdeling Middelburg en voor geheel Walcheren.

RINGERS'
BONBONS

Gij werkt natuurlijk mede aan onzen NATIONALEN LANDSTORMDAG!

Herdenking van het 10-jarig bestaan van den BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM te 's-Gravenhage.

Wenken en aanwijzingen.

Van vele zijden zijn er stemmen opgegaan, om het 10-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in 1928 te herdenken door het beleggen van een NATIONALEN LANDSTORMDAG te 's-GRAVENHAGE, alwaar de Vrijwilligers van het geheele land zouden bijeenkomen. De Nationale Landstorm Commissie heeft deze gedachte in een vergadering harer leden besproken en het besluit genomen om, indien aan de uitvoering geen al te groote bezwaren zullen zijn verbonden, tot het organiseren van den Nationalen Landdag over te gaan. In verband daarmee is door den Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie een bezoek gebracht aan alle Verbanden, om in de vergaderingen der Gewestelijke Commissiën deze belangrijke zaak te bespreken.

Dit overleg had tot gevolg, dat uit elke Gewestelijke Commissie twee leden zijn aangewezen om zitting te nemen in een GENERALE COMMISSIE, welke tot taak heeft, het houden van een Nationalen Landstormdag nader onder het oog te zien.

Uit deze GENERALE COMMISSIE is benoemd:

- a. EEN DAGELIJKSCH BESTUUR;
- b. EEN COMMISSIE VOOR OVERLEG MET WERKGEVERS EN LANDBOUWORGANISATIES;
- c. EEN COMMISSIE VOOR OVERLEG MET DE SPOORWEGEN;
- d. EEN FINANCIËELE COMMISSIE;
- e. EEN COMMISSIE VOOR PUBLICATIE;
- f. een Commissie voor het nagaan van de kosten, verbonden aan een Nationalen Landstormdag, met verdeling e.g. over de Gewestelijke Commissiën (BEGROTINGS-COMMISSIE).

Als gevolg van door deze Commissiën

gehouden beraadslagingen, kan het navolgende reeds algemeen onder de aandacht worden gebracht.

Opgave der Gewestelijke Commissiën.

De Gewestelijke Landstorm-Commissiën zullen vóór 1 Maart 1928 nagaan en mededeelen, voor welk aantal Vrijwilligers de mogelijkheid bestaat, om aan den Nationalen Landstormdag deel te nemen.

Waar en wanneer.

De Nationale Landstormdag zal eventueel in het eind van de maand September te 's-Gravenhage worden gehouden.

Aankomst en vertrek.

De aankomst te 's-Gravenhage en de terugkeer der Vrijwilligers zullen geschieden op één dag, terwijl, indien ten behoeve van verafgelegen afdelingen moet worden gezorgd voor nachtkwartier, dit zal geschieden aan de begin- of eindpunten van de reis, bijv. voor Zeeuwsch-Vlaanderen te Goes en Vlissingen.

Vaststelling van het programma.

Een subcommissie van Uitvoering voor den Nationalen Landstormdag zal worden benoemd, zoodra voldoende vaststaande gegevens zullen zijn ingekomen. Eerst daarna kan een aanvang worden gemaakt met de uitvoering en zal het programma van den Nationalen Landstormdag nauwkeurig worden vastgesteld.

Tijdverdeling (voorloopig).

- 10 uur. Openstelling van het terrein.
10—12 uur. Aankomst van verschillende Verbanden. Opmarsch door 's Gravenhage met muziek naar het sportveld „Houtrust”.
12—11½ uur. Rust en gelegenheid tot het nuttigen der medegebrachte mondvoorraad.
1½—2½ uur. Officieele opening. Toespraken.

2½—3¼ uur. Opstelling voor defilé.

3¼ uur. Defilé voor de autoriteiten. Daarna terugmarsch naar de stations met muziek.

5½ uur. Aankomst aan stations en vertrek per trein.

Geen Landdagen in 1928.

In 1928 zullen geen Gewestelijke Landdagen worden gehouden.

Landstormkorps Motordienst.

Het Landstormkorps Motordienst is uitgenoodigd zijne medewerking te verleenen.

Korps Bereden Vrijwillige Landstorm.

Zoo mogelijk, zal samenwerking worden gezocht van bereden Vrijwilligen Landstorm.

Uniform en Oranje-armband.

Alle deelnemers zullen voorzien worden van den Oranje-armband; de officieren wel, de overigen niet in uniform.

Vaandels.

Alle afdelingen moeten voorzien zijn van een Afdelingsvaandel.

Muziekkorpsen.

Er kunnen niet te veel muziekkorpsen worden medegebracht.

Leden der Landstormcommissiën.

De leden der Gewestelijke en Plaatselijke Landstorm-Commissiën ontvangen geen Oranje-armband, doch een ander, nader vast te stellen, onderscheidingsteeken.

Voor de leden der Gewestelijke- en Plaatselijke Commissiën zal getracht worden op de goedkoopst mogelijke wijze vervoer per spoor te verkrijgen.

Voorziening in geval van ongunstig weer.

Bij de voorbereiding zal terdege rekening worden gehouden met noodzakelijke voorzieningen in geval van regenachtig weer.

Gewestelijke Landdagkas.

Elke Gewestelijke Commissie zorgt voor een eigen landstormdagkas, waartoe een speciale FINANCIËELE COMMISSIE wordt ingesteld.

Reiskas voor elke afdeling.

Alle afdelingen vormen een reiskas. Als penningmeester voor die reiskassen moeten zeer actieve personen worden aangewezen, terwijl een Plaatselijke Financiële Commissie wordt ingesteld.

De opbrengst van de reiskas blijft ter beschikking van de Afdeling zelve, uitgezonderd de afdracht van f 3.— per deelnemer aan het Dagelijksch Bestuur der Generale Commissie. Er moet niet eerder worden gerust vóór de reiskas groot genoeg is, om ook nog verlet en verzuim van enkelen, die het hard noodig hebben te kunnen betalen en voorts om alle Vrijwilligers de reis te kunnen laten meemaken.

Datum en storting.

De bijdrage ad. f 3.— per deelnemenden Vrijwilliger dient DOOR DE ZORG der Gewestelijke Commissiën vóór 1 Juli 1928 te worden gestort. De kosten van het vervoer zijn daarin begrepen. Voor elk bedrag van f 3.—, hetwelk gestort is, wordt een deelnemerskaart uitgereikt.

Mondvoorraad.

Aan de Vrijwilligers zal worden overgelaten, zelf hun mondvoorraad mede te brengen.

Defilé voor de autoriteiten.

Er wordt op aangedrongen, om zolang niet is komen vast te staan, voor welke autoriteiten zal worden gedefileerd, hieromtrent geen mededeelingen te doen.

VOORTHUIZEN.

Dezer dagen hield de afd. Voorthuizen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een uitstekend geslaagden propaganda-avond. De voorz. van de Plaatselijke Commissie, de heer J. H. Zandbergen, opende de bijeenkomst, riep allen een hartelijk welkom toe, en zette op duidelijke wijze uiteen de noodzakelijkheid van ons instituut, ook in dezen tijd.

De lezing werd daarna overgedragen aan het lid der Gewestelijke Commissie, den Res. 1ste Luitenant D. G. Sanders, zonder wien, aldus de heer Z., we ons den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in dit verband bijna niet kunnen denken. De heer Sanders hield een toespraak, waarin hij aandrang op toetreding tot den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Daarop werd de Landstormfilm 1927 vertoond, die blijkens de herhaalde toejuichingen, bijzonder in den smaak viel. Ook de heeren Bloys van Treslong en Oskam, die verschillende muzieknummers ten gehoor brachten, verwierden een welverdiend applaus. De burgemeester der gemeente Barneveld, J. Westrik en de oud-burgemeester W. J. J. baron van Nagell, die ter vergadering kwamen, werden vervolgens welkom geheeten. Ds. G. J. Goede betrad den kathedraal om in een schoone boeiende rede het nut en de noodzakelijkheid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uiteen te zetten. Toch mag ook

hierbij niet vergeten worden, dat, zooals we lezen in Psalm 47, de schilden Godes zijn; 't welk in de eerste plaats beteekent, dat het Gods bedoeling is dat er schilden, d.i. overheden zijn, maar ook dat in den diepsten zin onze hulp alleen in God gelegen is. Spr. eindigde zijn gloedvolle rede met de beste wenschen voor onze afdeeling.

De heer W. baron van Nagell hield een toespraak, waarin hij de wensch uitte, dat de afdeeling Voorthuizen steeds blijve groeien. Nadat de heer Sanders de landstormers had opgewekt tot deelname aan den Nationalen Landdag in den Haag, bracht het lid der Plaatselijke Commissie, de heer Jac. Wiersma, hulde aan den heer Sanders voor zijn leiding en werd deze prachtig geslaagden landstorm-avond gesloten.

NUNSPEET.

30 Dec. 1927 kwam de afd. Bijzondere Vrijwillige Landstorm alhier in vergadering bijeen.

De voorzitter der Plaatselijke Commissie, de heer W. Fijn van Draat, opende deze met gebed en deed zingen Ps. 84 : 3. Na een hartelijk welkom tot de aanwezigen, inzonderheid tot een vijftal dames die ter afwisseling zullen zingen en den heer Drost, die de vrijwilligers op orgelspel wilde verrassen, gaf hij een openingswoord, waarin hij in 't kort het ontstaan van den Bijzonderen Vrijwilligen

Landstorm memoreerde en naar aanleiding van uitspraken en gedragingen van vooraanstaande revolutionairen bevestigde, dat het bestaan en versterking van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ook thans nog voor rust en veiligheid noodig is.

Na afwisseling van zang, muziek en tractatie deed de heer Wijnne, secretaris der Gew. Comm. Veluwe, mededeelingen over het herdenken van het 10-jarig bestaan, zijnde een Nationale Landdag te 's-Gravenhage.

21 leden gaven zich voor deelname aan den Landdag op, zij kozen een commissie van 5 leden, die de plannen en financiën verder zal regelen, ook niet aanwezige leden kunnen zich alsnog aanmelden bij den pl. leider L. Braamburg.

Het gesproken was door zang en muziek zeer aardig afgewisseld en na elk nummer mochten de gevers hiervan een dankbaar applaus ontvangen. Na een woord van dank aan de dames, den heer Drost en den heer Wijnne, werd deze gezellige samenkomst met dankzegging gesloten.

NUNSPEET.

De Plaatselijke Landstorm Commissie is thans samengesteld uit de volgende heeren: W. Fijn van Draat, voorzitter, Mr. L. E. v. Peterson Ramring, F. F. Kuiper, M. H. G. Hoefhamer, H. van 't Hul, L. Braamburg, pl. leider.

„Zeg, Jantje! waarom huil je zoo?" Janneman toonde z'n hoofddeksel, waarop een grijs-wit klodderje lag en snikte:

„Hi, hi! daar heit zoo'n leelijke musch wat op m'n mooie mus gedaan! Hi, hi!" De keukenmeid zag hem ernstig aan en sprak: „Hè ja! da's nou niks aardig, dat de ééne musch de andere kwaad doet. Stil maar Janneman! Je mag nog wel blij zijn, dat de koeien niet vliegen kunnen!"

DE SLEEPER.

Jaap won z'n kost met sleepen, Doch sleepte uit alle macht Vaak 's vreemden goed, bij nacht Behendig in de wacht; Ja! Jaap was wel geslepen.

In 't laatst liep 't spaak met sleepen Politie, dubbel glad, Die hem op d' enkels zat, In 't vatten zeer gevat, Heeft Grijpegraag gegrepen.

Thans sleept de sluwe sleeper Zijn dagen, eindeloos lang, Gespeend aan blij gezang, In 't eenzaam, stil gevang; De sleeper blijft dus sleepen

En nu nog wat!
'k Ontdekte in den zak ook een stelletje raadsels, rebussen en meer dergelijke aardigheidjes. Hé, dacht ik, die moet ik ook nou eens voor den dag halen. Misschien willen sommige Landstormers-kinderen, daaraan hun jeugdige krachten wel eens beproeven.

Die heeren van den Landstorm zien er met hun rinkelende sabels en sporen wel eens een beetje grimmig uit. Maar ze zijn toch heusch niet zoo brutaal en stug, als ze wel eens schijnen. Want zij stellen voor de beste oplossers zelfs mooie prijzen beschikbaar.

Wie doet er mee?
Dan zullen we twee groepen maken. Groep A. Kinderen onder de 10 jaar. Groep B. Kinderen boven de 10 jaar.

Hier volgt de eerste

OPGAVE VOOR GROEP A:

4, 7, 9, is 't tegenovergestelde van knap.
11, 12, 9, noemt men iemand, die niet loopen kan.

10, 12, 11, hiermee speelt ieder kind graag.
Rotterdam is een 5, 6, 2, 4.
13, 2, 1, is 't tegenovergestelde van berg.
8, 7, 3, 4, is niet vierkant.
5, 6, 2, 11, is een plaats voor beesten.
13, 7, 8, 5, 6, staat tegenover honger.
Het geheele woord bestaat uit 13 letters en vormt den naam van een zeer bekende courant.

OPGAVE VOOR GROEP B.

Wie kan de meeste goede Hollandsche woorden vormen uit landstormblad?
(Behalve zelfstandige naamwoorden mogen ook andere woorden genomen worden).

Nu moeten we eerst eens duidelijk afspreken hoe het oplossen moet worden aangepakt.

STRIJDLIED.

DER BIJZONDERE LANDSTORMERS.

Wijze: „Holland Ons”.

Burgers van de vrije landen
Aan de Nederlandsche zee,
Dulden geen verdrukkersbanden;
Richten slechts tot God hun bee.
Komt een vijand hen belagen;
Gaet de oproergeest te keer;
Dan veranderen zij in krijgers;
Jong en oud grijpt het geweer!

Vrije Friezen, stoere Zeeuwen,
Limburg's zonen, Holland's kracht,
Trekken, als de noodklok bengelt,
Rond d'Oranjeboom op wacht.
Strijdend zullen zij hem schragen;
Vallend op den laatsten wal,
Sterven zij met den belager,
Triumpheerend in hun val!

Laat de oproerkraaiers brallen;
Immer staat de Landstorm klaar;
Met zijn vele duizendtaller.
Stuit hij strijdend het gevaar.
Landstormmannen houdt u vaardig;
Wachters voor ons hoogste goed,
Laat uw zegelied weerschallen;
Gordt uw wapenen aar „als 't moet”!

C. A. DE BRUIJN.

Spits je ooren maar goed, dan zal ik jullie de krijgsartikelen eens voorlezen, zooals dat in het leger genoemd wordt:

Artikel 1.

Niet van elkaar afkijken of overschrijven. Dat is volgens de fabel 't werk van de kraai, die pronkt met gestolen pauweveren.

Artikel 2.

Alle inzendingen, zoo keurig mogelijk geschreven, zonder doorkrassen en zonder vlekken. Knoeiwerk gaat onverbiddelijk in de snip-permand.

Artikel 3.

Schoolwerk gaat altijd voor. Dan volgt: thuis een handje helpen, als 't gevraagd wordt. (Bijvoorbeeld: 't tuintje opharken, als je vader naar den Landstorm moet voor oefening). En dan eerst komt Het Landstormblad aan de beurt.

Artikel 4.

Op 't papier voor de oplossingen zet ge rechts bovenaan, je naam voluit geschreven, met je leeftijd en woonplaats. En links bovenaan, de groep, waarbij ge behoort. Bijvoorbeeld:

GROEP A. ANNA PEREMOES,
9 jaar,
Rozestraat 6a,
ROTTERDAM.

GROEP B. PIET VAN DAM,
11 jaar,
Holksche Weg C 43,
NIJKERK (Gelderland).

Wanneer je dit alles niet duidelijk aan 't begin erbij schrijft, is je werk vergeefs. Want, hoe zou ik ooit een prijs kunnen zenden aan een kind, dat geen 'duidelijk adres opgeeft.

Artikel 5.

De oplossing moet binnen een week, in gesloten brief, met een postzegel van 7½ ct. in den rechterbovenhoek gezonden worden aan 't volgend adres:

Postzegel
van
7½ cent

AAN OOM BERTUS,
p/a. Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

In het eerstvolgend nummer worden de namen vermeld van degenen, die een prijs gewonnen hebben.

En nu, wie zin heeft, aan den slag!

Hartelijk gegroet van
OOM BERTUS.

Jongens en meisjes!

Of moet ik er bij zeggen: beste, brave, zoete, lieve? Nou! dit zijn jullie toch allemaal, al is 't alleen maar van 's avonds 8 of 9 uur, tot 's morgens een uur of 7. En, als 't soms niet lijden kan, je zoo aan te spreken — well! dan is het nog zooveel te beter, dat ik die vleierende titeltjes weglaat. Want anders zou ik al beginnen met een groote leugen.

Dus kort en goed: Jongens en meisjes!

Hier heb je nou Oom Bertus uit Elders, gelegen ten Zuiden van Delfzijl en ten Noorden van Maastricht. 'k Ben geboren tusschen 1800 en 1900. Rekent dus zelf maar uit, hoe oud ik ben. 'k Houd veel van een pijp Roode Ster, bruine boonen en kinderen. — Hoe ik er uitzie?

Wel, jullie akelige nieuwsgierij.

Ik kijk met 4 oogjen, heb m'n neus tusschen m'n ooren staan en verder draag ik een haardos van peper- en zout.

Twaalf jaar geleden was ik lid van de Burgerwacht, maar tot mijn spijt heb ik het daarbij niet ver kunnen brengen, omdat ik altijd links en meestal mis schoot.

Maar al zeg ik het zelf: met de pen omgaan kan ik beter dan met het geweer. Zoo'n beetje krabbels, op 't papier, over alles en nog wat — kijk! dat is eerst recht een kolfje naar m'n hand.

Of het jullie altoos zal aanstaan, weet ik niet. Mocht het je soms niet bevallen, welnu! dan geef je Het Landstormblad maar weer netjes aan je Vader terug en gaat dan gerust erwtentellen of muizen vangen.

Uitgepraat raak ik evenwel nooit. Dit kan ik je vooruit wel verzekeren.

Waar 'm dat in zit?

Geef me de hand er op, dat je 't niet overal zult rondbazunen en dan wil ik jullie hier een heel groot geheim toevertrouwen.

Hier is het: Een jaar of wat geleden vond ik op een van m'n zwerftochten over onze schoone Veluwe een grooten zak tusschen de heidestruiken. Een reuzenzak met drie zee-mansknopen stevig gesloten! Brandend van nieuwsgierigheid maakte ik hem met veel moeite open. En wat zag ik daar? Een heele boel verhaaltjes, versjes, raadseltjes, allemaal kris-kras door elkaar!

Omdat ik niemand in de nabijheid zag, nam ik den zak op mijn rug en stapte er mee naar huis. Een advertentie in de krant, kennisgeving op het politie-bureau — alles tevergeefs; de eigenaar meldde zich niet aan.

Na verloop van een jaar en zes maanden, zei m'n broer Hannes, die goed met de wetten op de hoogte is: „Bertus, nou is de zak voor jou!” Ik had natuurlijk af en toe al eens gesnuffeld in dien grooten schat. 'k Zei toen

tegen m'n broer: „Hannes! zou 't niet geweldig jammer wezen als ik al die snipnorde-rijtjes daar in dien zak liet beschimmelen?” „Zeker, zeker, Bertus!” was z'n antwoord; „gebruik ze maar met een gerust geweten.” Nou, dat was tegen geen doove gezegd.

En zoo kan ik nu hier in Het Landstormblad telkens iets uit dien vondelingen-zak uitstellen. Maar... met stukjes en beetjes! heel matigjes aan. Want jullie kunt wel begrijpen, dat de zaken van den Landstorm voorgaan.

Hier heb ik alvast een paar dingsigheidjes, die ik onlangs uit den zak opgeduikeld heb.

HET MISVERSTAND.

Toen de groote wereldoorlog in 1914 uitbrak, zat bakker Dijkstra 's avonds de krant voor te lezen. Hij keek over z'n bril op en zei: „Vrouw, luister eens effen naar dit bericht.” En toen las hij: „De Koningin der Nederlanden is hedenmorgen naar Indië vertrokken.”

Alsof haar een wesp in de kuiten gepikt had, zoo vloog Juffrouw Dijkstra op en riep: „Nee, man! dat kan onmogelijk! Daar geloof ik geen sikkepit van. Onze Koningin zal ons volk in den steek laten en dat nog wel in zoo'n akeligen tijd! Maak dat zoo de kat wijs, maar mij niet! Als de Koningin niet zoo veel van ons volk hield, dan had ze niet vier en twintig uren aan een stuk aan de telefoon gestaan, om met allerlei groote heeren te spreken.

Zóó heeft Zij alle moeite gedaan, om ons land buiten den oorlog te houden. En Zij heeft zelfs Haar prachtige paarden afgestaan voor ons leger, dat gemobiliseerd moest worden! En nu zou de Koningin er stilletjes tusschen uitknijpen?..... Kom, kom! wees nou toch wijzer!”

De bakker hield evenwel lachend vol: „'t Is toch waar, wat er staat! Maar je moet wat scherper luisteren. Heb je dan niet gehoord, dat ik voorgelezen heb: „De Koningin der Nederlanden”, tusschen aanhalingsteekens?”

Toen begon de bakkersvrouw ook hartelijk te lachen; want plotseling ging er voor haar een lichtje op.

TROOSTWOORD.

De zevenjarige Janneman was in de wolken met z'n nieuwe, donkerblauwe baret.

Parmantig stapte hij de straat op. Een poosje later kwam hij geweldig huilend weer binnenstormen. Bet, de keukenmeid, zag hem door de geopende gangdeur. Vol meelij vroeg ze:

P. B. N. A. OOK VOOR U
BRIEFONDERWIJS
PROSPECTUS KOSTeloos

VOOR TECHNICI
AMBACHTSLEDEN EN KANTOORPERSONEEL
NED. TECHN. NED. TECHN. P. B. N. A.

DEELINGEN VOOR BOUWKUNDE
BERBOUWKUNDE WERKTUIGBOUWKUNDE
ELECTROTECHNIEK CHEMIE BOEKHOUDEN
ALLE VERWANTE HULPWEETENSCHAPPEN
BRIEFADRES: P. B. N. A. ARNH. EM 43

EEN VAANDEL VOOR DE AFDEELING MAASTRICHT.

Op initiatief van den heer J. H. van Thor, 2e Secretaris dier Afdeeling, heeft zich onder Voorzitterschap van den Weled. Gestr. Heer N. L. H. M. Lambooy een Comité gevormd, dat zich de inzameling van gelden ten doel stelt, om aan de Afdeeling Maastricht een eigen Vaandel aan te bieden.

De uitvoering is in kunstnaaldwerk en zal eveneens te Maastricht vervaardigd worden.

Het geheel belooft een waar kunststuk te worden.

Ingezonden.

Geachte Redactie,

Dezer dagen kwam een exemplaar van het onafhankelijk socialistisch orgaan voor Friesland „de Ploeger” genaamd, in mijn handen. Hoewel we op het stuk van Oranje- en vaderlandsliefde van deze zijde niet veel goeds te verwachten hebben, deed toch een stuk in het nummer van 30 Dec. j.l. mij naar de pen grijpen om Uwe redactie op de hoogte van den inhoud te brengen, opdat, zo mogelijk, onze geheele Bijzondere Vrijwillige Landstorm ervan kennis neme. Ik heb mezelf na lezing van bedoeld stuk afgevraagd: „Moet, mag en kan dit alles zoo blijven, n.l. dat iemand, die openlijk tot revolutie aanspoort, ongestraft blijft rondlopen? Of bestaat er mogelijkheid om hem met andere dan geestelijke wapens te bestrijden? Iemand, die opvoedt tot moord en dergelijke gruweldaden, dient toch met alle beschikbare middelen bestreden te worden, opdat het kwaad niet mede door onze nalatigheid voortwoekere?

Bedoelt stuk heeft tot opschrift:

„Arbeiders in hoog gezelschap.”

Na een korte uiteenzetting van een bezoek van ons Koninklijk Huis, ter gelegenheid van het Kerstfeest, aan houtvesters en arbeiders, wonende aan het Uddeler meer (bij Apeldoorn), geeft het blad dan al dadelijk blijf van zijn diepe minachting voor wat het noemt antiek of modern koningschap. En dan laat het er op volgen in voor geen tweeërling uitlegging vatbare woorden: „En onzerzijds zal niet het minste worden gedaan, om het Nederlandsche koningschap te redden, wanneer er roerige tijden mochten aanbreken, die ook voor onze gekroonde hoofden noodlottig zouden kunnen worden. Wij hopen zelfs, dat de tijd niet meer verre is, dat er zulke oorspronkelijke en allermoderne krachten en ideeën op onze huidige maatschappij-vorm zullen inwerken, dat in het vervolg van zoo iets als een koningschap geen sprake meer zal kunnen zijn.”

Na dan op spottenden toon een fabeltje te hebben gegeven van de „democratische rol” die onze en andere vorstelijke personen in den tegenwoordigen tijd zouden gaan spelen, eindigt het blad dan ten slotte met deze duidelijke woorden:

„Want, als er ook hier te lande eens iets ge-beuren ging, — je kunt ’t nooit weten! — „dan zou een democratische opvoeding haar „kunnen behoeden voor de rol van filmster, „theatergirl of bordenwasscher, zooals zoovele „Czaristische prinsessen, — na de revolutie, „— te Parijs, Berlijn en elders moeten ver-vullen.”

„k Heb wellicht wat al te veel modder naar boven gebracht naar Uw gevoelen, maar ik acht het zeer nuttig, dat de oogen van alle goedgezinde Nederlandsche burgers wijd open-gaan, opdat zij hoe langer hoe meer gaan be-zeffen hoe het revolutiespoek steeds driester zijn kop opsteekt en ook voor het allergruwe-lijkste geweld en den doodslag van den mede-mensch geenszins terugdeinst. Want dergelijke dingen gebeuren niet bij volksreferendum, nietwaar? De S. D. A. P. zal natuurlijk met een breed gebaar wel alle maagschap met dit vunzig blaadje ontkennen, maar die is haar afkomst altijd heel spoedig vergeten, als het zoo in haar kraam te pas komt, we behoeven ons slechts de debatten tusschen onzen Minister Lambooy en den S. D. A. P.’schen afge-vaardigde Van Zadelhoff in de Tweede Kamer

bij de jongste oorlogsbegroting te herinneren, waarin gezegd is, dat de S. D. A. P. bij eventueel mobilisatie door middel van het proclameeren van massa-staking en massale dienstweigering de plannen der Regeering zal trachten te dwarsboomen.

En eindelijk, als er nu nog wèldenkende burgers in ons land zijn, die meenen dat het zoo’n vaart niet zal loopen en dat er vrede en geen gevaar te duchten is, dat nu hun oogen toch mogen opengaan en zij, naar vermogen, hun krachten zullen aanwenden om, hetzij door daadwerkelijken steun of anderszins, ieder op zijn wijze, mee helpen ons instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te versterken en uit te breiden, ja, kan het zijn, zoo populair bij de geheele vredelievende burgerij te maken, dat, wanneer de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm geroepen mochten worden hun plicht te doen, zij er op kunnen rekenen, dat er geen gruppel bloed zal vloeien, of het zal worden beschouwd als een offer op het altaar des Vaderlands, door geheel de natie.

Dit zal in tijd van gevaar ons verlichten, wanneer wij onze dierbaren moeten verlaten om den strijd voor vrijheid en recht in God’s naam te voeren.

Met dank voor Uw welwillendheid, verblijf ik, na collegialen groet,

Uw dw. dr.,

TH. ZIJLSTRA Azn.,
lid van den

Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Sneek, Oudejaarsavond 1927.
Schoolstraat 12.

BENOEMINGEN.

Bij Kon. besluit zijn benoemd:
bij de infanterie, met ingang van 1 Jan. tot reserve-majoor voor speciale diensten, bij het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst, reserve-kapitein voor speciale diensten J. van As, van dat korps;

tot reserve-kapitein met 10 Jan. bij den Vrijwilligen Landstorm, de reserve-eerste-Luitenant H. L. Benne, van den Vrijwilligen Landstorm;

met 30 Januari tot reserve-kapitein voor speciale diensten, bij het Vrijwillig Landstormkorps Luchtvaartdienst reserve-eerste-Luit. voor speciale diensten J. P. van Term van dat korps.

ASSEN.

Op 17 December vergaderde te Assen de Gewestelijke Landstorm Commissie met hare officieren van het Verband Drente.

Nadat de Voorzitter, de Ed. Achth. Heer Burgemeester Knoppers, van Meppel, de aanwezigen in zijn openingswoord welkom geheeten had, kreeg de Weled. Gestr. Heer Kapitein H. J. Nolthenius, Commandant van het Verband, gelegenheid tot het houden zijner voordracht: Iets over den noodzaak van gezagsorganen.”

Het zou te veel van de Redactie gevraagd zijn, dit keurig referaat, dat goedvold werd voorgedragen, en waarin tal van pikante zettingen vaak den lachlust prikkelden, breedvoerig weer te geven.

Daarom volstaan we met een beknopt excerpt.

Tweeërlei gezagsorganen zijn te onderscheiden, A. naar buiten, waarin het leger de hoofdrol vervult, B. naar binnen, als daar zijn in normale gevallen de onderscheiden soorten van Politie, Marechaussee en Militaire Politie; in abnormale gevallen, bij storingen dezelfde c.q. versterkt door een deel van ’t vredesleger; bij storingen van ernstigen aard, waarbij het Wettig Gezag, zoowel partieel, als over de geheele linie zou worden bedreigd, staat de sterke reserve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gereed.

In verband met den beschikbaren tijd vestigt inleider bij A in hoofdzaak de aandacht op ’t leger in zijn tzak naar buiten en bij B. op den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in zijn taak naar binnen.

A. werd gesplitst in drie takken:
1. verdediging tegen een aanvalsoorlog;
2. handhaving der neutraliteit;
3. ter voldoening van verplichtingen voortvloeiende uit ons lidmaatschap van den Volkerenbond.

Bij B. ging spreker in het kort na het ontstaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm; behandelde de geboorte der sociale wetgeving en de gevolgen daarvan, in verband met de algemeene sociale toestanden en begrippen, waarbij nader werd ingegaan op te ver doorgevoerde democratische gedachten, een en ander met pikante voorbeelden nader toegelicht.

In extenso werden behandeld de voortdurende pogingen tot ondermijning van ’t gezag, zoowel door invloeden van buiten, als van binnen.

Krachtige organisatie van ordelievende

elementen, dringend noodzakelijk tegen allerlei verbintenis van verderfelijken aard.

Verbazingwekkend mag heeten de weinige bekendheid en dikwijls lauwe positie van een groot volksdeel tegenover het prachtig instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, dat in zijn preventieve kracht een groot deel heeft bewerkt de rust en de orde der laatste tien jaar.

Landdagen, propaganda op vergaderingen en in de pers, mitsgaders, groote activiteit van propagandisten zijn de krachtige motoren tot meer bekendheid en nog grootere deelneming.

De Voorzitter was de tolk der geheele vergadering, toen Z.E.A. den spreker dankte voor zijn schitterend betoog.

Enkele vragen werden gesteld en duidelijk beantwoord; daarna werden de overige punten der agenda afgehandeld, waarna de Voorzitter deze leerrijke goedgeslaagde samenkomst sloot.

MEPPEL.

Op 16 December werd te Meppel onder leiding van den Verbands-Secretaris een vergadering gehouden met plaatselijke leiders en deputaten van plaatselijke afdeelingen uit: Meppel, Ruinen, Ruinerwold, Koekange, De Wijk, Dwingelo, Diever, Havelte, Nijeveen en Nijensleek ter bespreking van:

a. de werving en uitbreiding der afdeelingen,
b. den vermoedelijken Landdag in 1928 en haar organisatie, etc.,
c. de vertooning van de Landstormfilm in Z. W. Drente,
d. gezellige avonden,
e. aanschaffing van een nieuw wapen.
f. rondvraag.

In weerwil van de felle koude waren alle genoodigden present en droeg de vergadering een zeer prettig karakter; voor de belangrijkste punten was men zeer optimistisch gestemd.

LANDSTORMKORPS „STELLING VAN AMSTERDAM.”

Nieuw Venne (Haarlemmermeer).

Zaterdagmiddag en -avond 10 December had in Hotel Nyssen te Nieuw-Venne de groote centrale schietwedstrijd plaats voor de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in Haarlemmermeer.

Tegenwoordig waren o.m. de commandant van het Landstormkorps, de secretaris van de Gewestelijke Landstorm Commissie, Res-Kap. K. L. Schell en de res. Luitenant K. Kiel en Benne, leden van de plaatselijke schietcommissie te Amsterdam, alsmede de leiders der afdeelingen Nieuw Venne Noord en Zuid, Hoofddorp Oost en West, Lissersbroek, Abbenes, Huygsloot, Rijk, Sloterweg Noord, Bennebroek brug, Cruquius en Vijfhuizen.

De bijeenkomst werd met een toepasselijk woord geopend door den waarnemend burgemeester, wethouder Knaap, waarna met de vaste en vrije baan wedstrijden een aanvang werd gemaakt. De deelname was zeer groot; meer dan 200 leden namen aan de wedstrijden deel.

Tegen acht uur des avonds werden de wedstrijden, die een vlot en gezellig verloop hadden, beëindigd en kon te ongeveer negen uur met de prijsuitreiking een aanvang worden gemaakt.

De prijsuitreiking geschiedde door den heer Knaap.

De prijzen, bestaande uit luxe en huis-houdelijke voorwerpen waren tijdens den wedstrijd keurig op een drielal groote tafels gerangschikt.

De beker kwam thans definitief in het bezit van den heer N. van der Elst, terwijl de heer J. A. van Leeuwen Czn. uit Lissersbroek beslag wist te leggen op den eersten prijs in de hoogste klasse (met de aan deze prijs verbonden gouden medaille).

De plaatselijke Landstorm commissie en de plaatselijke schietcommissie kunnen met voldoening op dezen goed georganiseerden wedstrijd terugzien.

Haarlemmermeer.

Als gevolg van een intensieve propaganda welke gedurende de laatste maanden in de Haarlemmermeer is gevoerd, is de sterkte van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in deze gemeente in 1927 gestegen van 612 tot 753 vrijwilligers. Na enkele jaren van stilstand wederom een flinke vooruitgang.

Haarlemmerliede c.a.

Op 15 December l.l. werd in het St.

ROOKT
MAGDA
SIGAREN
GEBR. v. d. BIGGELAAR
BREDA

Jozef Gezellenhuis te Halfweg een bijeenkomst gehouden van de afdeelingen Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in de gemeente Haarlemmerliede. Ondanks de hevige koude overtrof de opkomst de verwachtingen.

Aan den schietwedstrijd, die aan deze bijeenkomst verbonden was, namen bijna 50 personen deel.

Na afloop van den wedstrijd werd de vergadering toegesproken door den voorzitter van de Pl. Landstorm Commissie, burgemeester Simons, die in een pakkende toespraak nog eens het nut van den Landstorm en het doel, dat dit instituut beoogt, verduidelijkte.

Daarna werden de prijzen, bestaande uit nuttige gebruiksvoorwerpen door den burgemeester aan de gelukkige winnaars uitgereikt.

De leider A. de Haan dankte namens de leiders van Haarlemmerliede den burgemeester voor de vriendelijke woorden, ook tot hen gericht.

Weesp.

Sint Nicolaas schietwedstrijd.

De afdeeling Weesp hield op 3 December l.l. een schietwedstrijd waaraan vele leden deelnamen.

Onder leiding van de heeren Brandsma en Terpstra had de wedstrijd een vlot verloop.

De prijzen bestaande uit Sint Nicolaas surprises werden onmiddellijk na afloop van den wedstrijd uitgereikt.

Assendelft.

Onder leiding van den heer Barnhoorn vergaderde de afdeeling Assendelft op 20 December l.l. De opkomst was niet zoo groot als verwacht werd, hetgeen vermoedelijk moet worden toegeschreven aan de felle koude en de gladde wegen.

De afwezigen hebben echter ongelijk gehad.

Na de opening door den heer Barnhoorn werden allereerst een aantal fraaie prijzen uitgereikt aan de winnaars van de in het najaar gehouden schietwedstrijden. Daarna werden interessante lichtbeelden vertoond, waaronder zeer vele betrekking hebbende op de landdagen van den landstorm te Hoofddorp en te Apeldoorn.

Een commissie werd gevormd om na te gaan op welke wijze de deelname zou kunnen worden bevorderd, indien het plan tot het houden van een landdag in 1928 te 's-Gravenhage, mocht worden verwezenlijkt.

Nederhorst den Berg.

De plaatselijke Commissie overweegt het houden van een vergadering in de maand Januari of Februari ter bespreking van de plannen Landdag 1928 ter bevordering van de deelneming aan dezen landdag, indien deze landdag mocht worden gehouden. De bijeenkomst zal dan tevens worden gebruikt om een vaandelcommissie te benoemen.

Sloterdijk.

Ten huize van den leider den heer B. Eversen in de IJpolder werd een bijeenkomst gehouden van de leden der afdeeling Sloterdijk IJpolder, welke bijeenkomst werd bijgewoond door den Commandant van het Landstormkorps en den secretaris van de Gew. Landstorm Commissie. Prijsuitreiking en besprekingen waren het doel van deze bijeenkomst.

NORMA-SIGAREN
IETS BIJZONDERS

Schrijft dadelijk aan
VAN OVEN, 's-Gravenhage
om prijs en tekening van
VAANDELS en VLAGGEN

TWENTSCH-VERBAND.

Tot slot van de plaatselijke schietoefeningen en wedstrijden werden er in het Twentsch-Verband kringschietwedstrijden gehouden met scherpe patronen No. 1 afstand 100 M. Van elke afdeling mochten de drie beste schutters aan den wedstrijd deelnemen. Door de Gewestelijke Commissie waren 12 kunstvoorwerpen als prijzen beschikbaar gesteld en door de Nationale Landstorm-Commissie 3 medailles. Dat er goede schutters in ons verband zijn, moge blijken uit de hieronder vermelde uitslagen, temeer daar de wedstrijden gehouden werden bij minder gunstig weer.

1e prijs G. J. Meulenbelt, Almelo, 48 punten; 2e pr. B. B. de Boer, Slagharen, 48 p.; 3e pr. H. Schipper, Dedemsvaart, 47 p.; 4e pr. J. G. Deperink, Reutum, 46 p.; 5e pr. J. G. Hoefsmit, Hengelo (O.), 46 p.; 6e pr. W. Comijn, Almelo, 46 p.; 7e pr. B. J. Breukelman, Hardenberg, 45 p.; 8e pr. W. A. Thomasson, Enschede, 44 p.; 9e pr. G. Timmerman, Heemse, 44 p.; 10e pr. G. J. Hofstede, Hengelo (O.), 43 p.; 11e pr. G. E. Koster, Dedemsvaart, 43 p.; 12e pr. E. D. ter Borg, Enschede, 43 punten.

De medailles werden gewonnen door de afdelingen Almelo, Dedemsvaart en Hengelo (O.), met respectievelijk 134, 130 en 130 punten.

KENNEMERLAND.

Mutaties.

De Gewestelijke Landstorm Commissie is uitgebreid met 2 nieuwe leden, t. w. de heeren: Jhr. F. Teding van Berkhout Jr., Dir. Haarlemsche Bankvereniging; J. Wiegman, Burgemeester der gemeente Heemskerk.

Schietwedstrijd en jaarlijksche Bijeenkomst Officieren Landstormkorps „Kennemerland”.

De jaarlijksche bijeenkomst voor Officieren van genoemd Korps had plaats op 28 December

1927 in Hotel „Vreeburg” te Bloemendaal.

Begonnen werd met een schietwedstrijd op K. S. O. geweer (iedere deelnemer een serie van 10 schoten), voor welken wedstrijd zich 14 heeren hadden opgegeven. Er werd met zeer veel animo geschoten, waartoe niet weinig bijdroeg de zeer goede schietgelegenheid met uitstekende belichting, alsmede de goede toestand van het voor dezen wedstrijd beschikbaar gestelde materieel. Er werd door de Officieren voor het eerst gebruik gemaakt van de z.g. gewijzigde geweren Mod. 95, ingericht voor K. S. O., waaruit bleek dat met deze wapens uitstekende resultaten te behalen waren, en de uitslag niet zoo wisselvallig was, als zulks vroeger wel het geval was, wanneer met marga-patronen werd geschoten.

De wedstrijd mocht zich verheugen in het bezoek van den heer Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie, den heer Jhr. Mr. E. H. E. Teding van Berkhout, die den geheelen wedstrijd en ook verdere bijeenkomst der Officieren bijwoonde. De voor dezen wedstrijd beschikbaar gestelde prijzen, o.a. ook de 3 bekende medailles der Nationale Landstorm Commissie, werden na afloop van den wedstrijd uitgereikt door den Commandant van het Korps, den Res. Majoor P. S. Hartogh Heijs van Zouteveen.

De namen en resultaten der eerste 6 prijswinnaars waren:

1. H. P. van Rozendaal, 114 p. (maximum 120); 2. J. Bongertman, 114 p.; 3. C. Eldermans, 114 p.; 4. J. L. Jansen, 111 p.; 5. M. L. v. Nispen, 110 p.; 6. J. H. Barends, 110 p.

Na afloop van den wedstrijd werd onder presidium van den Korpscommandant een huis-houdelijke vergadering gehouden, waarbij o.a. ter sprake gebracht werden eenige Korpszaken, terwijl ook uitvoerig de kwestie van deelname der Officieren aan den in 1928 te houden Nationalen Landstormdag werd besproken.

Na deze vergadering bleef men nog geruimen tijd gezellig bijeen, en kon de Gewestelijke Landstorm Commissie, alles bij elkander genomen, weder terug zien op een goed geslaagden propaganda-avond.

BOEKBEORDEELINGEN ENZ.

Wij ontvingen no. 6 van

De Landelijke Ruitersport,

veertiendaagsch tijdschrift, gewijd aan paardensport en -fokkerij ten platte lande. Hoodredacteur: W. Slob Jr., Hoofddorp, tel. 9.

Uitgave: Drukkerij Mur te Aalsmeer, tel. 1.

Abonnementsprijs: f 2.50 per half jaar; f 4.— per jaar; alles bij vooruitbetaling.

Het jeugdige blad maakt een prettigen indruk, de inhoud is pittig en aangenaam. Wij wenschen redactie en uitgever veel succes.

ROTTERDAM.

De afd. Rotterdam van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft tegen Woensdag 1 Februari in de groote Doelenzaal een landstormavond uitgeschreven, waarin o.m. de prijzen der plaatselijke schietwedstrijden zullen worden uitgereikt.

LANDSTORM FILM-AVONDEN IN 1928.

- 9 Januari **MAASLAND.**
- 11 " **LEMELE.**
- 12 " **LEMELERVELD.**
- 12 " **ROZENBURG.**
- 13 " **DELLEN.**
- 13 " **PUTTEN.**
- 17 " **TER AAR.**
- 18 " **LANGERAAR.**
- 19 " **RIJPWETERING.**
- 19 " **ROSENDAAL.**
- 20 " **ROELOFARENDSEVEEN.**
- 1 Februari **ROTTERDAM.**
- 10 " **RHOON.**
- 16 " **LEERBROEK.**

Tevens werd de film 1926 besproken door het Verband Friesland van 23 t/m. 27, van 30 t/m. 31 Januari en van 19 t/m. 29 Februari 1927 en door het Verband „Drente” van 5 t/m. 17 Februari 1927.

ACHTMAAL.

Zaterdag 7 Januari werd in de zaal „De Kempenbloem” een prachtige landstormfilm vertoond. Door den ZeerEerw. heer Pastoor Jos van Genk, werd een mooie uiteenzetting gegeven over het nut der landstormkorpsen en Nederlands veiligheid.

HARDERWIJK.

Na een geruimen tijd van rust kwamen op den 11en Januari de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm alhier wederom samen. Behalve een dertigtal leden, waren ter vergadering aanwezig de majoor C. J. C. Janssen, commandant van het Veluwsch Verband, en de heer J. Wynne, secretaris van de gewestelijke Landstormcommissie „De Veluwe.” Na het bedanken van den heer Kollenhoven als plaatselijk leider was een nieuwe functionaris aangewezen, n.l. de heer H. Tromp, res. 1e luit. van het Reg. Wielrijders. Deze werd thans den leden als hun nieuwe commandant voorgesteld.

Besloten werd, in t' laatst van Februari een propagandaavond te organiseren, waar dan o.m. de Landstormfilm zal worden vertoond. De leden werden voorts opgewekt tot bezoek aan den Landdag, dit jaar te Den Haag te houden. Het grootste deel der aanwezigen gaf zich reeds daarvoor op.

Ter regeling van een en ander werd naast den pl. leider een commissie gekozen, bestaande uit de h.h. L. v. Emst, H. Zonnesteijn, E. v. Aken en F. de Vroom.

De vergadering werd geleid door den heer Wynne van Elburg.

MAASLAND.

Op Maandagavond 9 Januari was het een heel gezellige avond voor onze afdeling. We hadden toen n.m. in ons midden Luitenant van Pelt met de Landstormfilm 1926. Een goed bezette zaal verhoogde de gezelligheid. Burgemeester v. d. Lelij opende het samenzijn met een „hartelijk welkom” tot alle aanwezigen. Vervolgens schetste spreker met enkele woorden de betekenis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en het nut van dezen avond.

Daarna konden allen genieten van de werkelijk heel mooie film. De heer van Pelt gaf tijdens de vertooning eenige inlichtingen, zoodat het voor ieder duidelijk was. We kunnen dan ook gerust zeggen, dat de avond uitstekend geslaagd is.

ROOKT

Luchtpost K. L. M. SIGAREN

van Gebrs. BOS, Ridderkerk.

De Hollandsche Wasvrouw
JE ZEEPOEDER

K. TIKTAK'S
THEE KOFFIE
AMSTERDAM GRONINGEN
OPGERICHT IN 1870
DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

Vaandels en Banieren
Voor het aanschaffen van een VAANDEL is het adres:
Firma JANSSEN & Co.
STATIONSTRAAT 4 a TILBURG
Oudste Adres en eigen Ateliers.
H. cegste tentoonstelling! ekrningen.

F. H. B. v. d. BERG
Anna Paulownastraat 52
Schrijfmachines
Underwood
Remington - Royal - Corona enz.
Kantoormeubelen
Copieer-inrichting
Telefoon 33175

BOUDIER & CO
CARLONNAGE-FABRIEK
MODERNE VERPAKKING
SUIJZEL- en PECHES
DEN HAAG TEL. 17791

VAN NELLE'S TABAK
CITY-BAL
GROEN 20 G
BLAUW 15 G
ROOD 13 G
GEEL 10 G
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT!

Wed. Knox & Dortland
Anno 1842
BANKIERS - GOUDA
TEL. No. 10 (2 lijnen)
Belasten zich met alle Bankzaken en Assurantiën

Proef en Kies
Guldenvlies
SIGAREN
Fabr. G. & S. MAJOIE - TILBURG

KONINKLUKE = BEGEER
VOORSCHOTEN

WIE HELPT
algemeen ontwikkeld, ongetuigd R. K. landstormer, 25 jaar oud: vooral goed op de hoogte met manufacturen aan een **VASTE BETREKKING** bij Rijk, Gemeente, stichting, inrichting of in een manufacturen branche. Voorzien van prima getuigschriften. Br. onder lett G., bur. van dit blad.
Wie helpt Landstormer Vaartuigendienst, 30 jaar, G. G.,
aan betrekking
bij Rijk, Gemeente of andere instelling, ook genegen als Filiaalhouder of Vertegenwoordiger op te treden.
Brieven onder Letters J. M., aan het bureau van dit blad.

HET LANDSTORMBLAD

Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot Steun aan het wettig gezag.

ABONNEMENTSPRIJS f 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Nationale Landstormdag 1928.

Defilé voor de autoriteiten.

Er wordt op aangedrongen, om zolang niet is komen vast te staan, voor welke autoriteiten zal worden gedefileerd, hieromtrent geen voorbarige mededeelingen te doen.

NIEUWE HOLLANDSCHE WATERLINIE.

Het Secretariaat van de Gewestelijke Landstormcommissie „Nieuwe Hollandse Waterlinie te Utrecht, is verplaatst van Hamburgerstraat 23 naar Maliesingel no. 20.

Telefoon blijft no. 14828.

ROTTERDAM.

1 Februari heeft de afdeling Rotterdam van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in de Groote Doezeaal een landstormavond gehouden.

Ds. J. C. H. Scholten, reserve-veldprediker, heeft de bijeenkomst geopend. Nadat hij de vele aanwezigen hartelijk welkom had geheeten, deelde hij mede, dat de bijzondere vrijwillige landstorm thans 1304 afdelingen telt, met in het totaal 58.500 manschappen. En al dezen zijn beziel van de gedachte het gezag te handhaven. In September viert de landstorm zijn 10-jarig bestaan. In die 10 jaren hebben wij het, aldus spreker, best gehad, ondanks dat zogenaamde conservatieve gezag. Spreker wakte de leden op, op den nationalen landdag tegenwoordig te zijn, om in groote getale te getuigen, van de liefde voor het land en het vorstehuis.

De aanwezigen hebben daarna 2 coupletten van het Wilhelmus gezongen.

Vervolgens is de landstormfilm vertoond, waarbij o.a. te zien waren, de huldebetooging op het Malieveld te 's-Gravenhage in 1918 en de landstormdag in Oud-Beierland in September 1927.

Tusschen twee deelen van deze film heeft de commandant van de afdeling Rotterdam overste H. C. van Cappelle, het woord gevoerd. Spreker wees er op, dat het korps Rotterdam sterk is gegroeid. Het telt thans 2 bataljons en een mitrailleurafdeeling. Men hoopt binnenkort een derde bataljon te kunnen vormen, opdat er een regiment Rotterdam zal kunnen ontstaan.

Daarna heeft de vertegenwoordiger van den voorzitter van de nationale landstormcommissie de heer L. F. Duymaer van Twist, 1e luitenant G. F. Boulogne, nog het woord geveerd.

Daarna zijn de prijzen uitgereikt, welke op den nationalen landdag zijn behaald.

Schietwedstrijden.

Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

R. No. 13. 's-Gravenhage, 25 Jan. '28.

Onderwerp:

Regeling schietoefeningen en wedstrijden.

Aan

de aangewezen Commandanten van de Verbanden en Korpsen

Hierbij doe ik U toekomen een aanvullende Regeling voor de schietwedstrijden voor de Bijzondere Vrijwilligers.

Overigens blijft het bepaalde in het dezerzijdsch Rondschrift d.d. 29 December 1922 R.No. 217 *) waarin onderstaande wijzigingen moeten worden aangebracht — van kracht.

a. punt 12 wordt aangevuld met:

„Het al dan niet houden van korpsverbandwedstrijden behalve de plaatselijke wedstrijden en het al dan niet plaatselijk schieten der eventuele korpsverbandwedstrijden wordt overgelaten aan het oordeel van de betreffende gewestelijke commissien, na overleg met den betrokken commandant, waarbij in het oog gehouden moet worden, dat het voor de schietoefeningen en wedstrijden toegestane bedrag niet wordt overschreden.

Het verdient aanbeveling verschil te maken tusschen de belangrijkheid van plaatselijke- en van verband-(korps-)wedstrijden, door aan een belangrijker wedstrijd niet te doen deelnemen, dan nadat bij een vorigen (minder belangrijken) wedstrijd een bepaald aantal punten is behaald.”

b. punt 13 vervalt.

c. punt 14 wordt punt 13,

d. punt 15 vervalt.

e. In te voegen een nieuw punt 14 luidende:

14. Technische regeling van de Schietoefeningen.

Er wordt geschoten met geweer, karabijn, geweer tot K. S. O. e.g. margageweer met de patronen in de houdingen, op de schijven en op de afstanden, zooals voor het leger in de desbetreffende voorschriften of aanwijzingen is bepaald.

Schijven enz. moeten middels aanvragen in twee-voud aan de K. M. A. worden aangevraagd.

De verstrekking van kogelgatpleisters en schietlijsten geschiedt — op aanvraag — door dezerzijdsche zorg.

De juiste benamingen der schijven zijn vermeld in de Boekenlijst No. 79 met de daarop verschenen wijzigingsopgaven.

Per vóór- en per namiddag mogen per baan niet meer dan twee geweschijven worden gebruikt.

Margaschijven op karton moeten zoo lang mogelijk door overplakking worden gebruikt.

De Generaal-Majoor, Adjutant in B. D. van Hare Majesteit de Koningin, Wnd. Inspecteur v.d. Vrijw. Landstorm,

J. H. BOREL.

*) Zie Handleiding voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, blz. 66.

Aanvullende Regeling

voor

SCHIETWEDSTRIJDEN

van den

BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM

ALGEMEENE BEPALINGEN

Artikel 1. De Commandant van ieder korps of verband zal zorg dragen dat alle wedstrijden zullen worden gehouden volgens de bepalingen, in deze regeling aangegeven.

Art. 2. Algemeene schietwedstrijden zijn wedstrijden, waaraan de vrijwilligers van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de aanverwante korpsen uit het geheele land kunnen deelnemen.

Deze aanvraag moet vóór 1 Mei bij de Nationale Landstorm Commissie worden ingediend.

Verband-Korpswedstrijden zijn wedstrijden, waaraan vrijwilligers, behorende tot één verband of korps, deelnemen.

Plaatselijke wedstrijden zijn wedstrijden waaraan de vrijwilligers behorende tot de plaatselijke afdeling, deelnemen.

Art. 3. In ieder kalenderjaar kunnen voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ten hoogste twee Algemeene wedstrijden worden gehouden in die verbanden, op welker aanvraag gunstig wordt beslist.

Art. 4. Geen wedstrijd kan worden uitgeschreven door Plaatselijke Afdelingen dan die, op welker aanvraag gunstig is beslist door den Gewestelijken Verbandscommandant in overleg met de Gewestelijke Commissie.

II.

VOORSCHRIFT OMTRENT HET HOUDEN VAN WEDSTRIJDEN.

Art. 5. De wedstrijden worden onderscheiden in:

- Plaatselijke wedstrijden.
- Verbands- of Korpswedstrijden.
- Algemeene wedstrijden.

Art. 6. *Deelneming.* Op het wedstrijdterrein moet, op aanvraag, het legitimatiebewijs worden getoond, voorzien van het controlestempel.

Art. 7. *Wapens.* Op de banen zijn goed ingeschoten geweren aanwezig. Het is niet geoorloofd met andere wapens te schieten.

Art. 8. *Munitie en Afstanden.* Scherpe patronen No. 1 (geweer) op 100 M. Scherpe patronen No. 7 (geweer) en scherpe patronen No. 12 (geweer) tot kamerschietschietoefeningen) op 12 M.

Art. 9. *Schijfbeeld.* Patronen No. 1, schijf No. 693 K. M. A. Patronen No. 7 of No. 13 schijf No. 694a K. M. A.

Art. 10. *Houding.* Staande, knielende

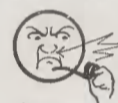
DUK GEORGE

SIGAREN
ZIJN

OVERWELDIGEND

SUKKEL NIET

met Uw pijp

die vaak de schuld krijgt als de tabak die er in zit niet deugt.

DOCH ROOK

een tabak waarop Ge staat maken kunt en die de slechteste pijp omtoevert tot een

heerlijk bezit

Zoo'n tabak is:

of liggende vrijehand, naar keuze voor scherpe patronen No. 1.

Staannde of knielende vrije hand voor patronen No. 7 of 13.

Art. 11. Elke poging tot bedrog heeft algeheele uitsluiting van den wedstrijd tengevolge.

Art. 12. *Orde.* De schutters moeten zich op het schietterrein geheel gedragen naar de door de Commissie en den baancommandant te geven aanwijzingen. Er mag zich vóór den baancommandant niemand bevinden, die niet aan de beurt van schieten is.

Het is verboden, onder welk voorwendsel ook, zich te bevinden binnen de voor de schutter bestemde ruimte, tenzij de baancommandant, op verzoek van den aan het schot zijnden schutter, dit verbod opheft.

Het is verboden een wapen van een anderen schutter aan te raken zonder diens toestemming.

Het is uitdrukkelijk verboden op iemand aan te leggen zelfs met ongeladen wapen.

Art. 13. *Hulpmiddelen.* Alle hulpmiddelen, zooals kniekussens, kolfsokken e.d. zijn verboden. Ook is het niet geoorloofd onder de jas aan te leggen, alsmede den draagriem onder den arm te rollen of op andere wijze daarmede aan het wapen een steunpunt te geven.

De wedstrijdcommissie of de baancommandant is echter bevoegd een kussen, mat of iets dergelijks te verstrekken, waarop geknield wordt. Het opvullen van de ruimte tusschen voet, onder- en bovenbeen en zitvlak met kussens of wat dan ook is verboden.

Art. 14. *Gebruik der wapens.* De schutter moet zijn wapen zelf laden en niet voordat de baancommandant daartoe aanwijzing geeft. Bij het laden moet de loop gehouden worden in de richting van de schijf.

Indien het wapen van den schutter weigert of onbruikbaar wordt, maakt hij plaats voor zijn opvolger, doch hij wordt weer toegelaten, zoodra het gebrek is opgeheven of hij zich van een bruikbaar wapen heeft voorzien.

Zie vervolg pag. 7.

LANDSTORMKORPS „STELLING VAN AMSTERDAM”.

Ouderkerk a/d. Amstel.

De afdeling Ouderkerk a. d. Amstel hield 20 Januari j.l. in het Gezellenhuis te Ouderkerk een vergadering, waarin tegenwoordig waren van de plaatselijke commissie de heeren Kourijs, van der Hulst en van Loenen, de leider J. Ligtenberg, verscheidene leden, alsmede majoor de Veer en kapitein Schl.

Bij afwezigheid van den voorzitter werd de vergadering geleid door den heer Koudijs.

Na opening werd de uitslag van den schietwedstrijd medegedeeld, terwijl daarna de prijsuitreiking plaats vond, en wel:

wezig, alsmede enkele officieren en enkele leden van plaatselijke commissies.

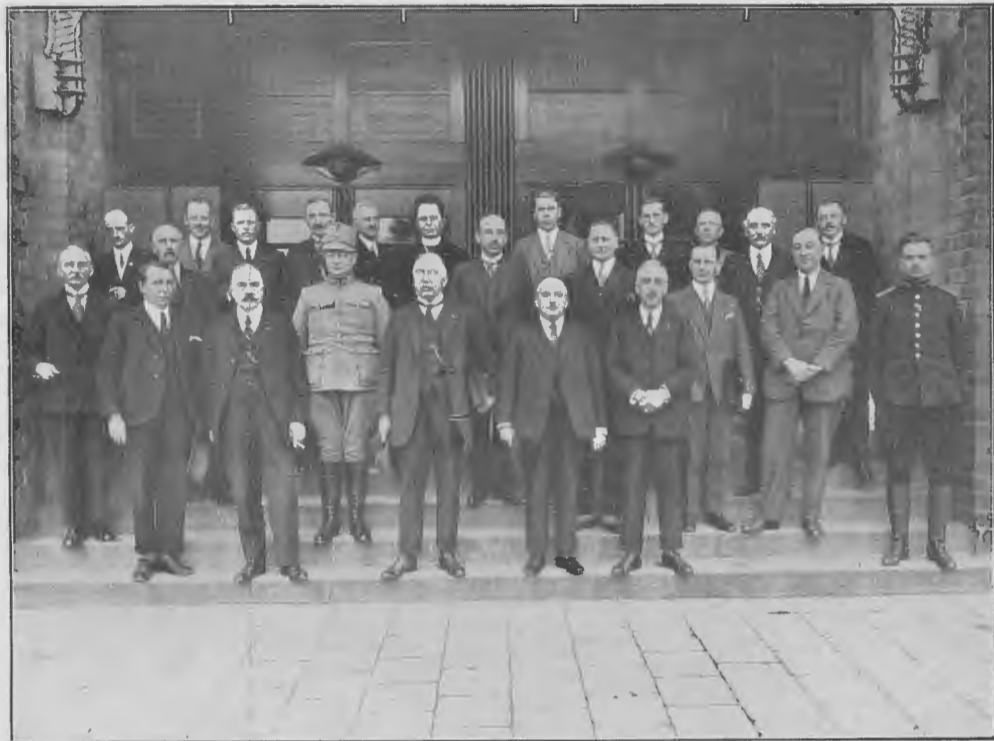
Het onderwerp van de vergadering was in hoofdzaak het bespreken van de Landdagplannen (voor zoover mogelijk), en het treffen van voorbereidingen, bij eventuele verwezenlijking dier plannen. Verschillende vragen kwamen naar voren, waarvan het resultaat was, dat op aandrang van verscheidene leiders, werd besloten het Dagelijksch Bestuur voor den Landdag, om eenige beslissingen te vragen o.m. omtrent den dag waarop eventueel de bijeenkomst zal worden gehouden.

De zeer geanimeerde vergadering werd na een dankwoord van den voorzitter te ruim vier uur gesloten.

rekenen, een dier vrijwilligers, waarvan er nog slechts 3 in het korps zijn, in hun midden te hebben. Heden bestaat het korps nog uit 132 officieren en 5000 onder-officieren en minderen. Hij herdacht vervolgens de verdiensten van den heer Ronda, als secretaris der afdeling Venlo en bood namens den commandant en gewestelijke Landstorm-commissie een prachtige bureau-lamp aan. Hij sprak den wensch uit, dat hij nog vele jaren als secretaris der afdeling werkzaam mocht zijn.

De jubilaris dankte vervolgens de beide vorige sprekers, voor de waardeerende woorden tot hem gesproken, voor de prachtige geschenken hem aangeboden en den steun, ook geldelijke, aan de feestcommissie geschonken, waardoor het mogelijk werd hem

meente-Secretaris zeide, dat de Burgemeester hem verzocht had mede te deelen, dat deze verhinderd was te komen. Spr. betreunde het, en zeker velen met hem, dat de film van den Landdag Delden niet aanwezig was, hoewel op de uitnodiging vermeld stond dat deze zou worden vertoond. Hij meende dat een woord van dank aan den heer Katerberg hier wel op zijn plaats is voor de werkelijk aangename wijze, waarop deze de bijeenkomst heeft geleid. Spr. vroeg of in het vervolg niet meer ruchtbaarheid aan zulke bijeenkomsten of feestvergaderingen kan worden gegeven. Het resultaat zou dan hedenavond gunstiger zijn geweest. De heer Katerberg dankte voor de waardeerende woorden en deelde mede, dat er in het vervolg voor gezorgd zal

Vergadering met de Gewestelijke Secretarissen en Propagandisten van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op 24 October 1927 te Utrecht.

Hoofdklasse: L. Otto, 146 p. J. Bohncke, 146 p. L. Copier, 145 p. K. J. Oosterbeek, 144 p.; de overigen in deze klasse een troostprijs.

Overgangsklasse: A. de Groot, 143 p. J. Verker, 142 p. J. Timmer, 141 p. W. van der Meer, 138 p.; de overigen een troostprijs.

Beginklasse: J. Hoogenhout 139 p. C. de Koning, 138 p. H. L. Koning, 134 p.; de overigen een troostprijs.

Hierna volgde bepreking der Landdagplannen, ingeleid door kapitein Schell. Een 250-tal personen, waaronder enkele met eenige reserve gaven zich op.

Vervolgens werd besproken het vormen van van een reïskas.

Na rondvraag werd de vergadering gesloten.

Nieuwer-Amstel.

De afdeling Nieuwer-Amstel hield onder voorzitterschap van wethouder H. J. Houtman in café Blauwhoff hare jaarlijkse feestvergadering. De prijsuitreiking, wedstrijd 1927, had plaats door den edelachtbaren heer A. Cloyn, burgemeester en ook had uitreiking plaats van diploma's aan de korpschutters in de wedstrijden te Amsterdam in 1927.

Prijzen ontvingen:

Eereklasse: J. Raadschelders, J. v. d. Byl en J. Koningin.

Hoofdklasse: M. v. d. Heuvel, T. Vreeken, P. Tesselaar, D. Zegwaard, H. van Ameiden, J. Blesgraaf, H. Vossebelt, J. Dekker, C. van Leeuwen.

Overgangsklasse: J. van Leeuwen, P. Moleman, P. Albersberg, M. Tesselaar, K. Wilhelmus, J. Buskermolen, H. Geerling, W. Driehuis, F. Bos, van Kempen, A. Touw en A. v. Veen.

Beginklasse: A. de Jong, J. Cuvelier, J. Vermeulen, G. Mol, H. Heysteeg, E. de Boer, van den Berg, A. van Eenigen, P. Hogenhut, H. Nydam, F. Klinkenberg, G. v. d. Heuvel, H. Heemskerck en J. Voorpostel.

Vergadering Pl. Leiders.

Zaterdagmiddag 14 Januari, werd in Krasnapolsky te Amsterdam een vergadering gehouden van alle leiders in de stelling van Amsterdam.

Van de Gewestelijke Commissie waren aanwezig, de heeren Mr. H. Verkouteren, K. L. Schell, C. de Veer, Mr. A. Slob, Jhr. Mr. C. Deëgel, J. Versteegh Jr., Mr. D. F. Pont, J. A. Bekhuizen, W. F. G. L. Driessen en H. E. Wempe.

Nagenoeg de meeste leiders waren aan-

TWENTE.

Tot plaatselijk leider van de vereenigde afdeling Slagharen—Lutten is benoemd de heer B. B. de Boer te Slagharen.

De leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, wonende te Schuinesloot, vormen een zelfstandige afdeling. Als plaatselijk leider is benoemd de heer G. W. Kaemingk, Hoofd der School te Schuinesloot.

Tot plaatselijk leider van de afdeling Lemelerveld is benoemd de heer G. J. Herbrink.

VENLO.

Op 24 Januari 1928 had in de achterzaal van hotel „Suisse” de feestvergadering plaats van de afdeling Venlo Limburgsche Jagers en tevens de huldiging van hun secretaris, den heer Ronda. De onder-voorzitter, kapelaan Haenraets, opende de vergadering en riep de talrijk opgekomen heeren officieren en leden van het korps het welkom toe. Hij wakte op tot trouw aan het korps en tot paraat zijn als de zinspreuk „Als 't moet” in toepassing dient te worden gebracht, hetgeen niet te wenschen is. Vervolgens feliciteerde hij den heer Ph. Steegh met zijn benoeming al scommissielid van de afdeling en stelde daarna aan de vergadering voor Jhr. Graafland, secretaris der Gewestelijke Landstorm-commissie, welke een uiteenzetting gaf van de voorbereidende maatregelen die genomen zijn in verband met den a.s. Nationalen Landstormdag in Den Haag. De in verband hiermede gestelde vragen werden door spreker tot genoegen beantwoord.

Hiermede was het officieele gedeelte geëindigd en werd overgegaan tot de eigenlijke feestvergadering.

Uit de leden had zich een feestcommissie gevormd, bestaande uit de heeren G. Tax, F. Perrée en G. Haenen.

De voorzitter gaf nu het woord aan den heer Tax, welke in gloedvolle woorden den heer Ronda huldigde ter gelegenheid van zijn 12½-jarig lidmaatschap van het korps en secretaris der afdeling Venlo. Uit naam van allen bood hij een prachtig cadeau, bestaande uit bureau-ministre aan. Dit stuk is geleverd door een lidder afdeling, den heer L. Janssen.

Direct daarna nam Jhr. Graafland weer het woord. Hij memoreerde enkele gebeurtenissen, welke aanleiding gaven tot de oprichting van het korps, waarbij zich tal van vrijwilligers aansloten. Venlo mag het zich tot een eer

De Gewestelijke Landstorm-Commissie „Zuid-Holland: West”.

deze eervolven avond te bereiden. Hij hoopte nog lange jaren zijn beste krachten te geven aan het korps. Met nog een bijzonder woord van dank aan de Gewestelijke- en Plaatselijke commissie eindigde spreker.

De voorzitter Dr. Dubois, welke wegens mstandigheden verhinderd was eerder ter vergadering te komen, sprak nog enkele waardeerende woorden tot den jubilaris. Hierna bracht men het verdere gedeelte van den avond in gezellig samenzijn door.

DELLEN.

Op 13 Januari had in het gebouw der K. S. A. eene bijeenkomst plaats van de leden der Afd. Delden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De leider dezer bijeenkomst, de heer Katerberg, begon met 'n rede, waarin hij duidelijk uiteenzette het doel en streven van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Spr. wees er op, dat het Instituut een nationale zaak is, die zich hoofdzakelijk ten doel stelt aanvallen op en versterking der orde te voorkomen. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm werkt dus in de allereerste plaats preventief. Spr. vestigde nog de aandacht op de verdachtmakingen van de zijde der revolutionairen als zoude de Bijzondere Vrijwillige Landstorm de sociale maatregelen tegenhouden en beschermer of handlanger zijn van het z.g. kapitalisme. Spr. verdedigde deze verdachtmakingen op verschillende gronden en spoorde ten slotte aan als lid toe te treden, opdat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een vast bolwerk wordt tegen het revolutiegevaar, dat ook thans nog lang niet denkbeeldig is. Het deed spr. genoegen een vertegenwoordiger te zien van het College van B. en W. n.l. den heer van het Bolscher en den Gemeente-secretaris, waaruit blijkt, dat ook de plaatselijke autoriteiten sympathiek tegenover het Instituut staan.

Hierna werden eenige mooie films vertoond, die door den heer Katerberg op onderhoudende en dikwijls humoristische wijze werden toegelicht.

Vervolgens werd tot prijsuitdeeling overgegaan van den gehouden schietwedstrijd. Den eersten prijs heeft behaald de plaatselijke leider der Afd. Delden, de heer J. H. Rekveldt met 45 punten, den tweeden prijs W. Hudepohl met 40 punten, den derden prijs B. Effthink met 39 punten en den vierden prijs Veehof met Ambt Delden met 37 punten.

Nadat nog eenige films werden afgedraaid sprak de leider het slotwoord en vroeg of iemand nog inlichtingen wenschte. De Ge-

worden, dat aan dergelijke bijeenkomsten meer bekendheid zal worden gegeven. Spr. betreunde eveneens, dat hij de film van den Landdag Delden hedenavond tengevolge van buitengewone omstandigheden, niet kon vertoonen. Hierna werd gelegenheid gegeven zich als lid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op te geven, waaraan verschillende personen gevolg gaven.

RIJPWETERING.

Door het bestuur der Landstormcommissie is 20 Jan. in het hotel Rustoord een propagandaavond georganiseerd, die een waar succes is geworden. De zaal was goed gevuld met leden en belangstellenden.

De avond werd geopend door Luitenant van Pelt met een rede, waarin het ontstaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werd behandeld naar aanleiding van het revolutiegevaar in November 1918. Vervolgens zette spreker uiteen hoe sindsdien dit instituut is uitgegroeid tot een macht, waarvoor de revolutiepredikers van toen respect hebben, een macht van 560000 man, die op het eerste sein klaar staat om de wettige regeering desnoods met wapengeweld te steunen. Ten slotte wakte spreker de aanwezigen op, om zich, indien zij zulks tot nu toe niet deden, aan te sluiten bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, want hoe grooter de macht, die achter de wettelijke regeering staat, hoe kleiner het revolutiegevaar.

Na deze inleidende rede werd het Wilhelmus spontaan door alle aanwezigen gezongen.

Hierna kreeg de Zeereerw. heer Kwakman, pastoor der parochie het woord, om evenals de secretaris der commissie Zuid-Holland-West een woord van opwekking tot aansluiting te spreken, daarmee niet te wachten tot het gevaar dreigt: immers door zich aan te sluiten bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm voorkomt men het gevaar.

Vervolgens werd een biographische film van ons vorstenhuis vertoond vanaf Willem I, stadhouder van Holland enz., tot H. K. H. Prinses Juliana. De clou van den avond was de vertoening van den Landstormfilm, die de voornaamste feiten uit het tienjarig bestaan van dit instituut in beeld brengt. Dat deze film in den smaak viel bewezen de talrijke bewijzen van instemming tijdens en na de vertoening. De pauzen vóór en na de filmvertoening werden aangevuld door muziek en vroolijke voordrachten. Degenen, die dezen avond organiseerden mogen met voldoening op het succes terugzien.

HET LANDSTORMBLAD
VAN FEBRUARI 1928.
TWEEDE BLAD.

JAARVERSLAG

van de
Nationale Landstorm Commissie
over 1927.

Samenstelling van de Nationale Landstorm-Commissie.

De samenstelling der Nationale Landstorm Commissie onderging in het afgelopen jaar geen wijziging.

Zij bestaat uit de navolgende leden:
 H. COLIJN, Oud-Minister van Financiën, Eere-Voorzitter.

L. F. DUYMAER VAN TWIST, Generaal-Majoor b.d., Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Voorzitter.

Mr. Dr. L. N. DECKERS, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

J. R. SNOECK HENKEMANS, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Mr. A. G. A. RIDDER VAN RAPPARD, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

J. H. BOREL, Generaal-Majoor, Adjudant in buitengewonen dienst van H. M. de Koningin, Inspecteur der Infanterie, waarnemend Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.

G. F. BOULOGNE, Reserve-Eerste-Luitenant der Veld-Artillerie, Secretaris.

Het bureel der Commissie bleef gevestigd Koninginnegracht 50, 's-GRAVENHAGE.

Vooruitgang.

In vergelijking met het jaar 1926, mag ook van het jaar 1927 worden getuigd, dat het in vele opzichten voor den bloei van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm van groote beteekenis is geweest. De medewerking en belangstelling in eigen kring namen zichtbaar toe, terwijl ook de waardeering van Overheid en Volk zich weder op verheugende wijze openbaarde.

Als gevolg hiervan viel op verschillende punten vooruitgang te boeken.

Het aantal afdelingen, welke, over het geheele land verbreed, het Instituut vormen, werd met 28 vermeerderd en in 24 plaatsen, waar nog geen Plaatselijke Landstormcommissie bestond, kon zulk een Commissie worden opgericht.

Het aantal Vrijwilligers groeide aan tot 58050, alzoo een vermeerdering van 1551 Vrijwilligers.

De samenstelling van het Instituut was op 31 December 1927 aldus:

Overzicht der sterkte.

Inspectie van den Vrijwilligen Landstorm:
 20 Landstorm Verbanden of Korpsen, samen-vattende:

1304 Plaatselijke Afdelingen van Bijzondere Vrijwilligers	
1e ban *)	41237 vr.
2e ban *)	8982 vr.
1103 Plaatselijke Leiders;	
Het Vrijwillig Landstormkorps „Spoorwegdienst“	7831 vr.
Het Vrijwillig Landstormkorps „Vaartuigendienst“	
Het Vrijwillig Landstormkorps „Motordienst“	

Totale sterkte der Vrijwilligers 58050 vr.

Ten behoeve van de consolidatie van het Instituut waren werkzaam:

Nationale Landstorm Commissie	7 leden
21 Gewestelijke Landstorm Commissiën	329 „
1011 Plaatselijke Landstorm Commissiën	4512 „
1 Landstorm Commissie uit „Pro Rege“	3 „
Landstorm Commissie uit den Bond van R. K. Militairen-Verenigingen	6 „

Totaal aantal Commissieleden 4857 leden

Schietoefeningen en -wedstrijden.

De schietoefeningen en -wedstrijden hadden geregelden voortgang. De beschikbaarstelling van het geweer tot kamerschietoefeningen — waarbij een goedkoopere patroon kan worden gebruikt — doet verwachten, dat de gelegenheid tot schieten belangrijk zal worden uitgebreid en een groot aantal Vrijwilligers aan de oefeningen en wedstrijden zal kunnen deelnemen.

*) Zie blz. 7.

Landdagen.

In de navolgende Verbanden werd in het afgelopen jaar een Landdag gehouden:

Landstorm-Verband „Alkmaar“ op 14 Mei 1927 Alkmaar.

Landstormkorps „de Veluwzoom“ op 2 Juni 1927 te Aalten.

Landstormkorps „de Nieuwe Hollandsche Waterlinie“ op 11 Juni 1927 te Baarn.

Landstorm-Verband „Groningen“ op 2 Juli 1927 te Groningen.

Landstorm-Verband „Zeeland“ op 8 Juli 1927 te Zierikzee.

Landstorm Verband „de Veluwe“ op 19 Augustus 1927 te Barneveld.

Landstormkorps „Rotterdam“ op 7 September 1927 te Oud-Beijerland.

Zonder uitzondering zijn deze Landdagen in alle opzichten geslaagd.

Gaven zij eenerzijds voldoening aan hen, die, met opoffering van veel tijd en moeite, voor de voorbereiding hadden gezorgd, anderzijds strekten zij, om in ruimen kring de populariteit van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te verhoogen en de saamhoorigheid der Vrijwilligers te versterken.

Belangstelling der Regeering.

De Regeering liet zich bij al den arbeid voor het Instituut niet onbetuigd. Hare groote belangstelling kwam ten duidelijkste naar voren, doordat op iedere Landdag één, soms zelfs twee Ministers tegenwoordig waren.

Op den Landdag te Barneveld waren het de Ministers van Oorlog en van Handel, Nijverheid en Arbeid, de heer J. M. J. H. LAMBOOY en Prof. Dr. J. R. SLOTEMAKER DE BRUINE op den Landdag te Alkmaar was het de Minister van Buitenlandsche Zaken. Jhr. Mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND op dien te Baarn de Minister van Justitie Mr. Dr. J. DONNER, en op den Landdag te Oud-Beijerland waren het de laatstgenoemde met den Minister van Waterstaat Mr. H. VAN DER VEGTE, die door hunne tegenwoordigheid van hunne belangstelling blijik gaven.

H. M. de Koningin-Moeder te Baarn.

Dat H. M. de Koningin-Moeder zelve aanwezig wilde zijn op den Landdag te Baarn, was een groote eer en gaf aan deze bijeenkomst een bijzondere aantrekkelijkheid, welke niet naliet haren invloed te oefenen op het verloop van dezen dag.

Defilé's der Vrijwilligers.

Tot een onderdeel van hetgeen op enkele dezer Landdagen te aanschouwen viel, behoorde ook het defilé der aanwezige Vrijwilligers.

Zulk een defilé had plaats o.a. te Baarn, waar het mede werd gadegeslagen door den Commandant van het Veldleger Generaal T. F. J. Muller Massis; te Barneveld, alwaar de Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm Generaal-Majoor J. Borel, de Vrijwilligers op kernachtige wijze toesprak, evenals te Oud-Beijerland, waar het opmarcheeren der Vrijwilligers opnieuw diepen indruk maakte.

Eerewachten voor H.M. de Koningin.

Bij meer dan een gelegenheid mocht den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm de eer te beurt vallen om een Eerewacht voor H. M. de Koningin te kunnen formeeren.

Met geestdrift toonden de Vrijwilligers zich bereid, om voor de navolgende Eerewachten een dag hun gewonen arbeid te verlaten:

te HEERLEN op 15 Juli 1927 ter gelegenheid van het bezoek der Koningin aan Zuid-Limburg,

te KATWIJK, op 10 September 1927, op welken dag Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana aldaar Haar villa betrok,

te RIDDERKERK op 13 September 1927,

tijdens Harer Majesteit's bezoek aan de Landbouwtentoonstelling aldaar, en

te NIJMEGEN, op 27 October 1927, toen onze Vorstin de opening van het Maas- en Waalkanaal bijwoonde.

Telkenmale betuigde Hare Majesteit Hare groote ingenomenheid met het eerbetoon van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en werd den Commandant verzocht Haren dank aan de Vrijwilligers te willen overbrengen.

De Nationale Landstorm Commissie deed elk der deelnemers een fotografie hunner Eere-wacht overhandigen, welk eenvoudig herinneringsgeschenk door de Vrijwilligers op hoogen prijs werd gesteld.

Gewestelijke bijeenkomsten met Plaatselijke Leiders en met de Officieren.

Bijeenkomsten met de Plaatselijke Leiders werden gehouden in de Verbanden: Friesland Groningen, Drenthe, Twente, de IJssel de Veluwe, de Veluwzoom, Stelling van Amsterdam Kennemerland, Zuid-Holland: West. Gouda Dordrecht, Monden der Maas, Zeeland, West-Brabant, de Meijerij en Limburg.

Samenkomsten met de aangesloten Officieren vonden plaats in de Verbanden: Friesland Groningen, Drenthe, Twente, de IJssel, de Veluwzoom, Stelling van Amsterdam. Kennemerland, Zuid-Holland: West, Monden der Maas, West-Brabant en Limburg.

De beteekenis, zoowel van de gewestelijke bijeenkomsten met de Plaatselijke Leiders als van de samenkomsten met de Officieren-vrijwilligers, wordt hoe langer hoe meer op hare juiste waarde geschat, zoodat ook hier vooruitgang viel waar te nemen.

De Nationale Landstorm Commissie zal gaarne aan deze belangrijke consolidatiemiddelen haar steun blijven verleen.

Vergaderingen met de Plaatselijke Afdelingen o.a. te 's-Gravenhage.

Van een opgewekt leven getuigden ook de vele vergaderingen, welke door de Plaatselijke Afdelingen werden gehouden, waarbij het versterken van den onderlingen band en de propaganda op den voorgrond stonden. Zonder aan de beteekenis van de andere samenkomsten der Vrijwilligers te kort te doen, moge hier worden vermeld de bijeenkomst in de Dierentuinzal te 's-Gravenhage, welke door de Gewestelijke Landstorm Commissie „Zuid-Holland: West“ op 2 December 1927 was belegd voor de Afdeling 's-Gravenhage en voor de Afdelingen uit den omtrek.

In de stampvolle zaal met vele vrijwilligers, ook uit andere afdelingen van het Verband, waren naast tal van genoodigde autoriteiten, aanwezig Z. K. H. de Prins der Nederlanden en de Minister van Oorlog, de heer J. M. J. H. Lambooy. De installatie van den oud-Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, Dr. J. Th. de Visser als Eere-Voorzitter van de Gewestelijke Commissie heeft op deze bijeenkomst op een indrukwekkende wijze plaats gehad. De redevoeringen van de heeren Mr. Th. Heemskerk, Dr. J. Th. de Visser, Mr. Dr. L. N. Deckers, J. M. Krijger, Mr. P. Droogleever Fortuyn en L. F. Duymaer van Twist werden, evenals de Landstormfilm, met groote aandacht gevolgd en met hartelijk applaus beloond.

Treffend kwam dezen avond uit, hoe de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een belangrijke plaats heeft ingenomen in het midden des volks.

De Landstormfilm.

Ook kon bij deze gelegenheid worden vastgesteld dat voor de Landstormfilm groote belangstelling bleek te bestaan. Dat deze film als een waardevol propagandamiddel moet worden beschouwd, is in het afgelopen jaar reeds overduidelijk gebleken. In 1927 werd zij in 155 Afdelingen, voornamelijk ten plattelande, vertoond en allerwege ondervindt zij groote waardeering.

Aanvulling der Gewestelijke landstorm-Commissiën.

Verschiedene Gewestelijke Landstorm Commissiën werden door de benoeming van nieuwe leden aangevuld. Het was een verblijdend verschijnsel, dat tal van vooraanstaande personen gaarne bereid werden gevonden, om aan den arbeid voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm deel te nemen.

Samensmelting van de Verbanden „Alkmaar“ en „West-Friesland“.

Tengevolge van door de militaire autoriteit getroffen maatregelen, werd het Verband „West-Friesland“ gevoegd bij het Verband „Alkmaar“, waardoor de Gewestelijke Landstorm Commissie „West-Friesland“ heeft opgehouden te bestaan. Het merendeel der leden dezer Commissie heeft thans zitting genomen in de Gewestelijke Commissie „Alkmaar“ (Wordt vervolgd.)

Fa. Wed. B. MOLKENBOER, Leiden
„HET KLAVERBLAD“
 KOFFIEBRANDERIJ EN THEEHANDEL

P.B.N.A. ook voor U
 BRIEFONDERVINDEN
 PROSPECTUS KOSMIELOOS

VOOR TECHNICI
 AMBACHTSNIJEDEN EN KANTOORPERSONEEL
 HET NEDERL. TECHNICUM P.B.N.A.

HEEF U TOEZICHT OP DE EXAMENS DOOR HET RIJK EN KONINGINNIJEDEN VAN INGENIEUR

AFDEELINGEN VOOR BOUWKUNDE
 WATERBOUWKUNDE WERKTUIGBOUWKUNDE
 ELEKTROTECHNIEK CHEMIE BOEKHOUDEN
 EN ALLE VERWANTE HULPWETENSCHAPPEN

BRIEFADRES: P.B.N.A. ARNHEM 43

ROOKT
MAGDA
SIGAREN
 GEBR. v.d. BIGGELAAR
 BREDA

N. V. Ned. Caoutchouc en Cutta Percha fabriek
v.h. BAKKER & ZOON
 RIDDERKERK & HOLLAND
 FABRICEERT:
Technische Rubber Artikelen

RINGERS'
BONBONS

C. M. VAN DIEMEN - Dordrecht.
 Het juiste adres voor Landstormvaandels.
 Rijksleverancier.
 Vervaardiger der Regimentsvaandels

In bestelling:
Standaard Reg. Wielrijders en talrijke B. V. L. Vaandels.
 VRAAGT INLICHTINGEN.

Eike Sigaar „ABONNÉ“
 stemt te vrée.

KWATTA's
Extase Toffees
 Er zijn wel duurdere
 maar geen betere

HORMA-SIGAREN
 IETS BIJZONDERS

Schrijft dadelijk aan
VAN OVEN, 's-Gravenhage
 om prijs en teekening van
VAADELS en VLAGGEN

Door ons aller propaganda **MOET** **DE NATIONALE LANDSTORMDAG**

gemaakt worden tot een zaak van **HEEL** het Nederlandsche volk. Op **27 Sept. a. s.** moeten miljoenen trouwe harten zich richten op **DEN HAAG!** Dat is de arbeid, die **vóór U** ligt. **Aan den slag!**

Herdenking van het 10-jarig bestaan van den **BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM** te 's-Gravenhage.

Wenken en aanwijzingen.

Ter herdenking van het 10-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in September 1928, zijn uit elke Gewestelijke Landstorm Commissie twee leden aangewezen om zitting te nemen in een **GENERALE COMMISSIE**, welke tot taak heeft, het houden van een Nationalen Landstormdag nader onder het oog te zien.

Uit deze **GENERALE COMMISSIE** is benoemd:

- EEN DAGELIJKSCH BESTUUR;
- EEN COMMISSIE VOOR OVERLEG MET WERKGEVERS EN LANDBOUWORGANISATIES;
- EEN COMMISSIE VOOR OVERLEG MET DE SPOORWEGEN;
- EEN FINANCIËELE COMMISSIE;
- EEN COMMISSIE VOOR PUBLICATIE;
- een Commissie voor het nagaan van

de kosten, verbonden aan een Nationalen Landstormdag, met verdeling e.q. over de Gewestelijke Commissiën (**BEGROTINGS-COMMISSIE**).

Als gevolg van door deze Commissiën gehouden beraadslagingen, kan het navolgende reeds algemeen onder de aandacht worden gebracht.

Opgave der Gewestelijke Commissiën.

De Gewestelijke Landstorm-Commissiën zullen vóór 1 Maart 1928 nagaan en mededeelen, voor welk aantal Vrijwilligers de mogelijkheid bestaat, om aan den Nationalen Landstormdag deel te nemen.

Wanneer?

Als datum voor den Nationalen Landstormdag is gekozen *Donderdag* den 27en September.

Aankomst en vertrek.

De aankomst te 's-Gravenhage en de terugkeer der Vrijwilligers zullen geschieden op één dag, terwijl, indien ten behoeve van verafgelegen afdeelingen moet worden gezorgd voor nachtkwartier, dit zal geschieden aan de begin- of eindpunten van de reis, bijv. voor Zeeuwsch-Vlaanderen te Goes en Vlissingen.

Vaststelling van het programma.

Een subcommissie van Uitvoering voor den Nationalen Landstormdag zal worden benoemd, zoodra voldoende vaststaan

de gegevens zullen zijn ingekomen. Eerst daarna kan een aanvang worden gemaakt met de uitvoering *en zal het programma van den Nationalen Landstormdag nauwkeurig worden vastgesteld.*

Tijdverdeling (voorloopig).

- 10 uur. Openstelling van het terrein.
10—12 uur. Aankomst van verschillende Verbanden. Opmarsch door 's Gravenhage met muziek naar het sportveld „Houtrust”.
12—1½ uur. Rust en gelegenheid tot het nuttigen der medegebrachte mondvoorraad.
1½—2½ uur. Officieele opening. Toespraken.
2½—3¼ uur. Opstelling voor defilé.
3¼ uur. Defilé voor de autoriteiten. Daarna terugmarsch naar de stations met muziek.
5½ uur. Aankomst aan stations en vertrek per trein.

Geen Landdagen in 1928.

In 1928 zullen geen Gewestelijke Landdagen worden gehouden.

Landstormkorps Motordienst.

Het Landstormkorps Motordienst is uitgenoodigd zijne medewerking te verleenen.

Korps Bereden Vrijwillige Landstorm.

Zoo mogelijk, zal samenwerking worden gezocht van *bereden Vrijwilligen Landstorm.*

Uniform en Oranje-armband.

Alle deelnemers zullen voorzien worden van den Oranje-armband; de officieren *wel*, de overigen *niet* in uniform.

Vaandels.

Alle afdeelingen moeten voorzien zijn van een Afdeelingsvaandel.

Muziekkorpsen.

Er kunnen niet te veel muziekkorpsen worden medegebracht.

Leden der Landstormcommissiën.

De leden der Gewestelijke en Plaatselijke Landstorm-Commissiën ontvangen geen Oranje-armband, doch een ander, nader vast te stellen, onderscheidingsteeken.

Voor de leden der Gewestelijke- en Plaatselijke Commissiën zal getracht worden op de goedkoopst mogelijke wijze vervoer per spoor te verkrijgen.

Voorziening in geval van ongunstig weer.

Bij de voorbereiding zal terdege rekening worden gehouden met noodzakelijke voorzieningen in geval van regenachtig weer.

Gewestelijke Landdagkas.

Elke Gewestelijke Commissie zorgt voor een eigen landstormdagkas, waartoe een speciale **FINANCIËELE COMMISSIE** wordt ingesteld.

Reiskas voor alle afdeelingen.

Alle afdeelingen vormen een reiskas.

Als penningmeester voor die reiskassen moeten zeer actieve personen worden aangewezen, terwijl een Plaatselijke Financiële Commissie wordt ingesteld.

De opbrengst van de reiskas blijft ter beschikking van de Afdeeling zelve, uitgezonderd de afdracht van f 3.— per deelnemer aan het Dagelijksch Bestuur der Generale Commissie. Er moet niet eerder worden gerust vóór de reiskas groot genoeg is, om ook nog verlet en verzuim van enkelen, die het hard noodig hebben te kunnen betalen en voorts om alle Vrijwilligers de reis te kunnen laten meemaken.

Datum en storting.

De bijdrage ad. f 3.— per deelnemenden Vrijwilliger dient DOOR DE ZORG der Gewestelijke Commissiën vóór 1 Juli 1928 te worden gestort. De kosten van het vervoer zijn daarin begrepen. Voor elk bedrag van f 3.—, hetwelk gestort is, wordt een deelnemerskaart uitgereikt.

Mondvoorraad.

Aan de Vrijwilligers zal worden overgelaten, zelf hun mondvoorraad mede te brengen.

Defilé voor de autoriteiten.

Er wordt op aangedrongen, om zolang niet is komen vast te staan, voor welke autoriteiten zal worden gedefiléerd, hieromtrent geen mededeelingen te doen.

Nadere mededeelingen.

De datum van den Nationalen Landstormdag is DOOR HET DAGELIJKSCH BESTUUR vastgesteld op Donderdag 27 September 1928.

De redenen, welke tot de keuze van dezen dag hebben geleid, waren voornamelijk de volgende:

1°. zijn op 27 September de herhalings-oefeningen achter den rug;

2°. is de zomertijd op dien datum nog niet geëindigd;

3°. is het voor vele middenstanders onmogelijk, zich op Vrijdag of Zaterdag vrij te maken, ook met het oog op de mogelijke late thuiskomst van velen na afloop van den landstormdag;

4°. dient het terrein weer tijdig in zijn oorspronkelijken staat te worden opgeleverd, voor de sportwedstrijden, der talrijke vereenigingen, die het terrein des Zaterdag in huur hebben.

Ten aanzien van het gebruik van auto-

bussen, is het navolgende als algemeen geldend beginsel aangenomen. Het komen in den Haag met autobussen zal aan de afdeelingen sterk worden ontraden, aangezien de concentratie daardoor buitengewoon wordt bemoeilijkt en het niet zeker is, dat de afdeelingen, die per bus komen, zich nog bij hun eigen Verband zullen kunnen voegen.

Reductie voor afdeelingen, die de geheele reis per bus maken, is uitgesloten.

De bijdrage van f 3.— dient voor elken deelnemenden Vrijwilliger te worden gestort, onverschillig of deze Vrijwilliger woont te 's-Gravenhage of in Groningen.

Geen vrouwen en kinderen kunnen aan den Nationalen Landstormdag deelnemen, ook niet aan het defilé of de andere marschen door 's-Gravenhage.

Wenscht iemand toch zijn vrouw of andere belangstellenden op den gekozen datum naar 's-Gravenhage te doen afreizen, dan moeten dezen geheel zelfstandig en op eigen kosten, daarvoor zorg dragen.

Noch het Dagelijksch Bestuur, noch de Gewestelijke-, noch de Plaatselijke Commissiën, kunnen zich in dezen met eenige zorg belasten.

Ook bij de regeling van het treinvervoer kan met deze reizigers geen rekening worden gehouden.

Als algemeen beginsel is vastgesteld, dat elk Verband als een aaneengesloten geheel, op één en denzelfden dag in den Haag moet aankomen en daaruit weer vertrekken.

Zij, die om redenen van persoonlijk belang, als familiebezoek e.d. daarvan willen afwijken, zullen de extra reiskosten, welke daaraan verbonden zijn, geheel zelf moeten bekostigen!

Het Dagelijksch Bestuur is van oordeel, dat, wil de organisatie van den Nationalen Landstormdag niet geheel in de war loopen, aan dezen regel sterk moet worden vastgehouden.

Ten sterkste wordt ontraden Comité's van in den Haag wonenden te organiseren, die een speciale ontvangst zouden willen bereiden aan de Vrijwilligers uit de geboortestreek.

Alle deelnemers aan den Nationalen Landstormdag — ook die voor familiebezoek e. d. in 's-Gravenhage blijven — dienen derhalve den tocht van Houtrust naar het station mede te maken, zulks ook in verband met het defilé.

Motordienst enz.

De vertegenwoordiger van de Vrijwillige Landstormkorpsen Motordienst en Vaartuigendienst, de Majoor B. ten Broecke Hoekstra, heeft verklaard gaarne bereid te zijn een plan in te dienen voor de deelneming van het Korps Motordienst en daarbij een uitzetting over te leggen van de wijze van organisatie en van de financiering.

HOOGEVEEN
MEPPEL
KOEKANGE
SMILDE
ZUIDLAREN
DEDEMSVAART
DE KRIM
HARDENBERG
DENEKAMP
GRAMSBERGEN
BERGENTHEIM
ALMELO
MENGLO (O.)
APELDOORN
BEEKBERGEN
BEEMTE
LOENEN
BATHMEN
OENE
HEERDE
OLST
WIJHE
BRUMMEN
DALFSEN
DEVENTER
WOLFHEZEN
VELP-ROZENDAAL
DINXPERLO
DOORNENBURG
ELST (G.)
VARSEVELD
DUIVEN
VORDEN
EIBERGEN
ZELHEM
DOESBURG
LAAG-KEPPEL
GROENLO
PANNERDEN
BORCULO
AMERSFOORT
ASPEREN
HILVERSUM
LEERDAM
SOEST
UTRECHT
VEENENDAAL
IJSELSTEIN
DUIVENDRECHT
OUDERKERK a/d. AM.
STEL
KROMMENIE
WARMERHUIZEN
BLOKKER
HEER HUGOWAARD
(NOORD)
HEER HUGOWAARD
(ZUID)
ALKMAAR
HEILOO
UITGEEST
ST. PANCRAS
HELDER
MEDEMBLIK
GUDORP
ENKHUIZEN
BROEK OP LANGENDIJK
VENHUIZEN
SCHAGEN
GOUDA
OUDEWATER
MOERCAPELLE
ZEVENHUIZEN
WAARDER
LEKKERKERK
MOORDRECHT
ROTTERDAM
WESTMAAS
OUD-BEIJERLAND
HEINENOORD
ROZENBURG
ALBLASSERDAM
BOLNES
GOUDRIAAN
LANGERAK
LEXMOND
MEERKERK
NIEUW-LEKKERLAND
NIEUWPOORT
PAPENDRECHT
RIDDERKERK

RIJSOORD
SLIKKERVEER
SLIEDRECHT
BLESKENS GRAAF
DORDRECHT
STRIJEN
OTTOLAND
HEI- EN BOEICOP
's GRAVENDEEL
ALMKERK
ZIERIKZEE
GUD-VOSSEMEER
OES
ADUARD
APPINGEDAM
BAFLO
BEDUM
DELFT
EENRUM
HAREN
HOOGEZAND
HOOGKERK
KANTENS
LEENS
LOPPERSUM
MEEDEN
SLOCHTEREN
TEN BOER
UITHUIZEN
UITHUIZERMEDEN
WILDERVANK
't ZANDT
ZUIDHORN
BARENDRECHT
GOUDESWAARD
N. BEIJERLAND
(ZUIDZIJDE)
PERNIS
POORTUGAAL
RHOON
SCHIEBROEK
ZUID-BEIJERLAND
GORSSEL—EEFDE
HARFSEN—ALMEN
HATTEM
WEZEP
KAMPEN
WILSUM
IJSELMUIDEN
BARCHEM
LAREN
LOCHEM
HEETEN
VOORST
ZUTPHEN
ZWOLLE
ZWOLLERKERSPEL
DELFT
HARDERWIJK
NUNSPEET
KERKDRIEL
AALST
ERMELO
BLOKZIJK
NIEUW-LEUSEN
OLDEMARKT
AMBT-VOLLENHOVE
GENEMUIDEN
STEENWIJK
WANNEPERVEEN
's-GRAVENHAGE
VLAARDINGEN
HEEMSKERK
BEVERWIJK
WIJK AAN ZEE
WIJKEROOG }
VELSEROORD } gem.
SANTPOORT } VELSEN
HAARLEM
BLOEMENDAAL
ZANDVOORT
HEEMSTEDEN
BENNEBROEK
ZUNDERDORP
KLAASWAAL
MIJNSHEERENLAND
IJSELMONDE
EGMOND
N. SCHARWOUDE
O. NIEDORP
AKERSLOOT

OB DAM
A. PAULOWNA
BERGEN
BEEMSTER
LIMMEN
HARENKARSPEL WEST
SCHERMERHORN
DE RIJP
HARENKARSPEL OOST
DE GOORNE
CASTRICUM
'T ZANDT (ZIJPE)
URSEM
SCHOORL
SPIERDIJK
ZWAAG
HOOGKARSPEL
OPPERDOES
HOORN
ANDIJK OOST
ANDIJK WEST
AAGTEKERKE
ARNEMUIJDE
BIGGEKERKE
BRUINISSE
KOUDEKERKE
KRABBENDIJK
ST. LAURENS
ST. MAARTENSDIJK
NIEUWERKERK
O. EN W. SOUBURG
OOSTKAPELLE
SCHERPENISSE
SEROOSKERKE
AALTEN
ARNHEM
DOORNENBURG
BEEK (BERGH)
's HEERENBERG
KILDER (BERGH)
STOKKUM (BERGH)
ZEDDAM (BERGH)
DIDAM
DOETINCHEM
BENNEKOM (EDE)
EDE (G.)
LUNTEREN (EDE)
OTTERLO (EDE)
GENDRINGEN
ULFT (GENDRINGEN)
GENT (G.)
LICHTENVOORDE
OOSTERBEEK
DIEREN
RUURLO
ANDELST
HERVELD
WESTERVOORT
WINTERSWIJK
OUD-ZEVENAAR
ZEVENAAR
HAVALTE
SCHOONEBEEK
NIJEVEEN
DALEM
VEENHUIZEN
NIJENSLEEK
ROSWINKEL
DWINGELO—DIEVER
NIEUWLANDE
ZWARTEMEER
OOSTERHESSELEN
ZINDEREN
ZUIDWOLDE
ERICA
RUINEN
PESE
RUIJNERSLOOT
STRAMFROY
WOLPHAARTSDIJK
VENLO
LUTTERADE
GRATHAM
BAARLO
LATTUM
ARCEN
HARST (L.)

Reeds opgerichte Reiskassen.

Goed zoo!

Nu met moed verder voorwaarts!!

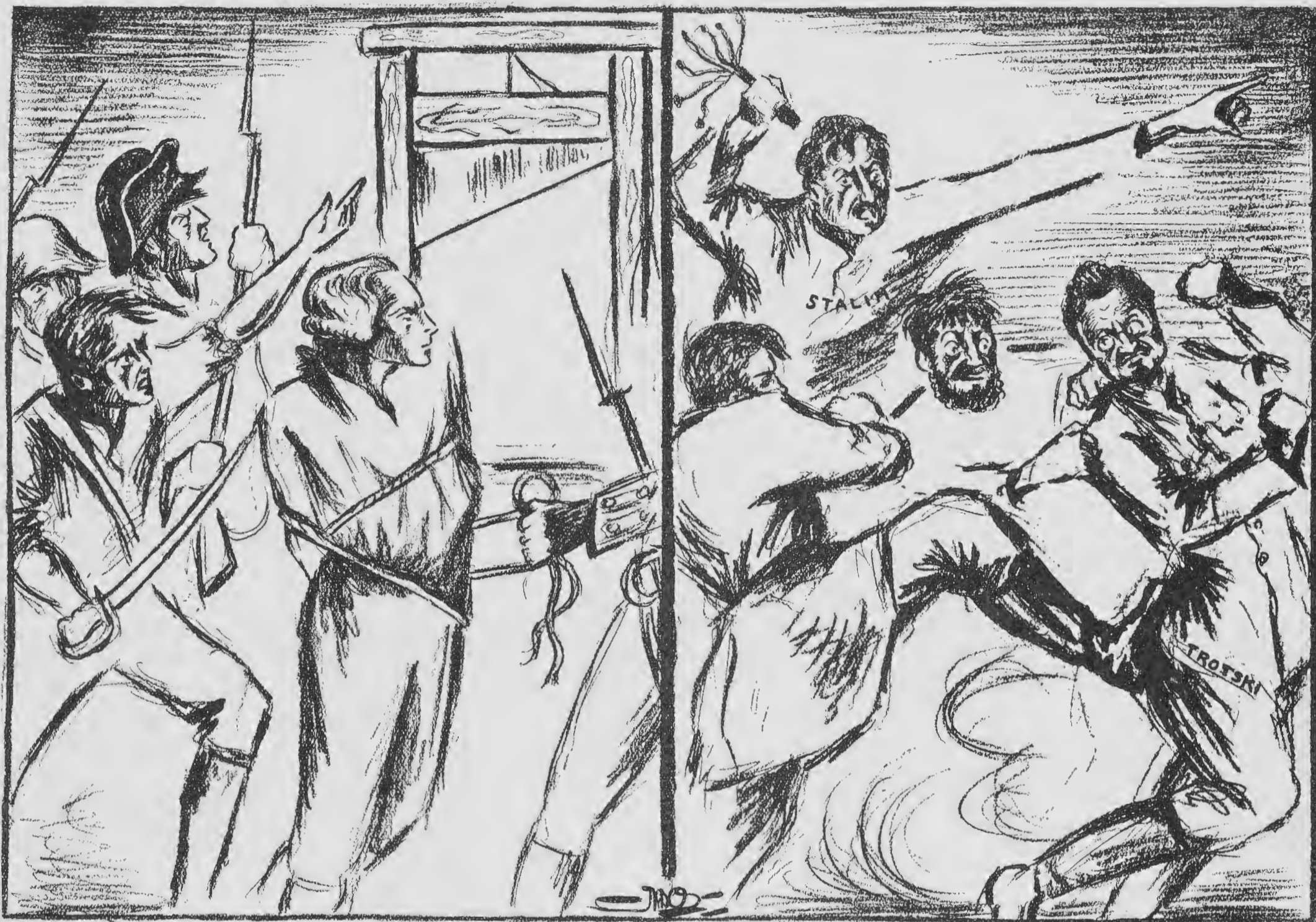
DOKKUM
ACHTKARSPLEN
OOSTDONGERADEEL
FRANEKER
HARLINGEN
BAARDEDEEL
't BILDT
WONSERADEEL
SNEEK
WIJMBRITSERADEEL
GAASTERLAND
DONIAWERSTAL

HASKERLAND
ACHTKARSPLEN
SMALLINGERLAND
OPSTERLAND
KOLLUMERLAND
FERWERDERADEEL
MENALDUMADEEL
STADSKANAAL
OLDEHOVE
WINSUM
STEDUM
GARRELSWEER

ULRUM
DELFT
GRIJPSKERK
GRONINGEN
PIETERBUREN
SAUWERD
LEEK
GROOTEGAST
WARFFUM
BEILEN
BORGER
COEVORDEN

N.B. Het zal ieder duidelijk zijn, dat Het Landstormblad van deze afdeelingen, die vergaderd hebben, onmogelijk alle verslagen kon opnemen. Men aanvaarde dit als een verontschuldiging.

De Revolutie verslindt altijd weer haar eigen kinderen!

1794. ROBESPIERRE, een der hoofdleaders van de Fransche revolutie, valt tenslotte als slachtoffer van dezelfde valbijl, door welke duizenden op zijn bevel zijn geuillotineerd.

1928. TROTSKI, een der hoofdleaders van de Russische revolutie, door wien stroomen onschuldig bloed zijn vergoten, wordt thans door zijn vroegere „Kameraden” en „broeders” naar Siberië verbannen.

Mr. Marchant en de B.V.L.

INGEZONDEN.

Dezer dagen vergaderde de afdeling Utrecht van den Vrijzinnig-Democratischen Bond. Nadat een bekend Utrechenaar gesproken had over het plaatselijk bestuursbeleid, was de beurt aan Mr. Marchant, wiens onderwerp aangekondigd was als „het Nederlandsch Fascisme”. Toen de speech teneinde gebrald was onder „gelach”, en „hiraliteit” van de aanwezigen, vroeg ik mij af, of de spreker aan hallucinaties leed. Hij zag n.l. de Bijzondere Vrijwillige Landstorm niet als „Instituut tot steun aan het wettig gezag”, maar als een instrument, dat hier onder leiding van „Generaal Duymaer en Ridder van Rappard” hetzelfde zou kunnen doen als in Italië Mussolini deed tegenover Vittorio Emanuele: n.l. Hare Majesteit naar hunne pijpen doen dansen. Eenzelfde gevaar school in de burgerwachten. Die organisaties hadden goed werk gedaan, maar nu was alle grond van bestaan weg.

Toen Marchant Italië bezocht vóór de triumfeerende „marsch naar Rome” van de fasci di combattimento, (zijn reis viel juist in den tijd toen het noordelijk gedeelte van Italië zuchtte onder de revolutionaire woelingen), zag ons Kamerlid een proclamatie angeplakt, waarin de toenmalige regering haar dank betuigde aan de particuliere organisatie van Mussolini, voor het onderdrukken van een misdadig terro-

risme. „Die regeering is weg”, profeteerde Mr. Marchant en hij kreeg gelijk.

Nu was zijn groote vrees, dat ook onze Regeering zich genoodzaakt zou zien, ter onderdrukking van de revolutie, van de sterke arm van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gebruik te moeten maken. De helderziende spreker voorzag verder, dat die dankbetuiging per proclamatie zou geschieden, tijdens de Olympische spelen. Kort daarna zou hetzelfde kunnen gebeuren als in Rome: „Generaal Duymaer en Ridder van Rappard” zouden tot de Koningin zeggen, dat H.M. kon blijven, mits de macht in handen kwam van de beide legioenen-leiders!

Ik citeer het U. D. van 11 Febr. (mid-dag-editie): „Als Generaal Duymaer en Ridder van Rappard eens zouden optrekken met hun legioenen naar Den Haag, met vrijwillige landstorm en burgerwacht, dan spelen wij het met een paar hooivorken nog wel klaar (gelach).”

Nog afgezien van de verknoctheid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en van de leiders aan de dynastie Oranje-Nassau — wat van Benito Mussolini t. o. v. het huis Savoye allermintst gezegd kan worden — sprak hier de heer Marchant zichzelf tegen: eenerzijds heeft volgens Mr. Marchant de Bijzondere Vrijwillige Landstorm alle reden van bestaan verloren; anderzijds zal ze over enkele maanden misdadige woelingen onderdrukt hebben! En Mr. Marchant, die aan het instrument tot handhaving van onze onafhankelijkheid naar binnen en buiten: Bijzondere Vrijwil-

lige Landstorm en leger, knaagt, zoals paalworm en bisamrat onze oeververdediging bedreigen, zal dan tegen binnenlandsch geweld de degen trekken? Neen, deze staatsman kan het met een paar hooivorken af! Moge hij ook van zijn hooivork gebruik maken, niet wanneer de Bijzondere Vrijwillige Landstorm het Koninklijk gezag gaat aanranden, want dat is ondenkbaar, maar juist, wanneer Mr. Marchant's sociaal-democratische broeder, die zich ook wel eens „vergist”, aan het muiten slaat.

S.

Naschrift der Redactie. Ook wij begrijpen niet hoe een jurist met een parlementaire ervaring als Mr. Marchant tot dergelijke beschouwingen kan komen.

Voor al na de klare uiteenzetting, welke mr. Th. Heemskerk omtrent de staatsrechterlijke positie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft gegeven (men zie ons nummer van December 1927 en zijn redevoering bij de behandeling der Oorlogsbegroting in de Tweede Kamer), mocht men verwachten, dat Mr. Marchant van onjuiste beweringen tegenover ons Instituut zou afzien.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm staat **lijnrecht tegenover** alle fascisme!

In de negen jaren van zijn bestaan is dat bewezen.

Noch op staatkundig, noch op maatschappelijk terrein is door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in al die jaren ook maar de geringste invloed uitgeoefend.

FAAM Zilver 15 ct.
FAAM Rood 13 ct.
FAAM Bruin 12 ct.
FAAM Zwart 10 ct.
FAAM Blauw 8 ct.
per 1/2 ons.

FAAM is de naam van de beste rooktabak voor den laagsten prijs. LOUIS DOBBELMANN, Rotterdam.

De bewapening, de militaire organisatie, het al- of niet opkomen onder de wapenen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm liggen uitsluitend in handen der Regeering.

De kosten der organisatie komen voor op Hoofdstuk V der Staatsbegroting!

Art. 35 der Dienstplichtwet en bijbehorende Koninklijke Besluiten vormen den wettelijken grondslag van het Instituut.

Met bovenstaande gegevens voor oogen, is het spreken van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm als van een fascistische organisatie, een bewuste aantasting van de waarheid.

Want niemand vermag te beschikken over den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, dan alleen de wettige Regeering.

Wat met fascistische of „particuliere” organisaties juist niet het geval is.

H. W. BLOMJOUS
S-GRAVENHAGE
DENNENWEG 75-77-164 TELEFOON NO. 12760
Militaire Kleeding en Equipementen

BROUWERIJ „DE SLEUTEL”
DORDRECHT
Opgericht 1433

ROOKT
Luchtpost K. L. M.
SIGAREN
van Gebrs. BOS, Ridderkerk.

Art. 15. *Ontijdig schot.* Elk schot, dat na het opnemen van het wapen den loop verlaat, is geldig.

Art. 16. *Ringen.* Elke getroffen ring telt voor het naasthoogere cijfer.

Art. 17. *Op en aanmerkingen van den schutter.* Ingeval van twijfel omtrent de juistheid van een aanwijzing, is de schutter bevoegd deze te doen herhalen mits voor het volgende schot valt.

Persoonlijk onderzoek naar de juistheid der aanwijzing van de observatiepost is verboden, doch ingeval de commissie zulks noodig mocht achten, zal van harentwege een onderzoek worden ingesteld.

De aanwijzing van een schot op de vrije baan is niet voor reclame vatbaar.

Reclames ten aanzien van een afgegeven schot zijn niet ontvankelijk, wanneer dit door een ander schot is opgevolgd.

Art. 18 *Verstrekken van Munitie.* Voor de Plaatselijke- en Gewestelijke wedstrijden wordt gebruik gemaakt van de van Rijkswege verstrekte munitie aan de Verbanden en Korpsen; eveneens wordt deze munitie gebruikt bij de Algemeene wedstrijden.

Art. 19. *Veiligheidsmaatregelen.* Op de baan moeten buiten den schietstand de wapens ontladen zijn; van de geweren de grendel geopend en de monding van de loop naar boven gericht.

Art. 20. *Ongevallen.* De wedstrijd-commissie is niet verantwoordelijk voor ongevallen die gedurende den wedstrijd voorkomen; ieder schutter blijft aansprakelijk voor alle ongelukken, van welken aard ook, door zijn schuld of toedoen ontstaan.

Art. 21. *Geschillen.* Alle gevallen, waarin

dit reglement niet voorziet, en alle geschillen worden zonder appèl beslist door de commissie. Alle schutters worden geacht hare uitspraak te aanvaarden, door het feit van hunne deelneming aan den wedstrijd.

Art. 22. *Indeeling der schutters.* De schutters zullen bij alle wedstrijden worden ingedeeld in groepen, naar gelang van de eischen voor die groep gesteld en hieronder vermeld. Indeeling zal den eersten keer plaats vinden nadat door den deelnemer 20 schoten gedaan zijn en wel in series van 5 of 10 patronen No. 1, No. 7 of No. 13, welke schoten echter over ten minste 2 schietdagen verdeeld moeten zijn.

Voorbeeld. Er wordt geschoten met scherp, per schietdag worden 10 schoten gedaan, hetzij 10 achter elkaar, dan wel 2 series van 5 patronen. Den eersten dag behaalt een schutter 80 punten, den tweeden dag maakt hij in zijn 10 schoten een totaal van 75 punten.

Hij heeft alzoo in zijn 20 schoten totaal 155 punten behaald en wordt dus ingedeeld als 1e klasse schutter (n.l. ten minste 140 punten behaald, doch te weinig voor scherpschutter, t.w. 175 punten).

Elk jaar zal opnieuw groepen-indeeling plaats hebben. Iemand die bij de eerste maal 20 schoten schiet, voldoet b.v. aan de eischen voor scherpschutter, doch in datzelfde jaar in de tweede 20 schoten beneden die eischen blijft, gaat niet over naar een lagere groep, doch blijft behooren tot de groep scherpschutters.

A. *Koningsschutters.* Eischen: Een totaal aantal punten van minsten 190 voor scherpe patronen No. 1.

Een totaal aantal punten van minstens 195 voor scherpe patronen No. 7 (marga) of No. 13 (K. S. O.).

Belooning: Verguld zilveren medaille, benevens brevet.

B. *Scherpschutters.* Eischen: Een totaal aantal punten van minstens 175 voor scherpe patronen No. 1.

Een totaal aantal punten van minstens 180 voor scherpe patronen No. 7 (marga) of No. 13 (N. S. O.).

Belooning: Brevet.

C. *Schutters 1e klasse.* Eischen: Een totaal aantal punten van minstens 140 voor scherpe patronen No. 1.

Een totaal aantal punten van minstens 145 voor scherpe patronen No. 7 (marga) of No. 13 (N. S. O.).

D. *Schutters 2e klasse.* Zij, die aan bovenstaande eischen nog niet hebben voldaan.

Art. 23. De schutters gaan over naar een volgende klasse, wanneer zij voldoen aan de eischen, voor die klasse vastgesteld. De resultaten, verkregen op een schietwedstrijd, komen hierdoor niet in aanraking, uitgezonderd bij plaatselijke wedstrijden.

Art. 24. Bij wedstrijden om prijzen zal,

naar verhouding, voor iedere klasse hetzelfde bedrag worden besteed.

Art. 25. Een wedstrijd voor een bepaalde klasse zal niet worden gehouden, indien zij niet uit minstens 3 deelnemers bestaat.

Art. 26. Indien een wedstrijd met patronen No. 1 wordt gehouden dient de aanwijzing der schoten in het programma te worden vermeld en te geschieden als onderstaand voorbeeld:

7	8	1
	9 Nationaal	
6	10 Oranje	2
5	4	3

Art. 27. Bij gewestelijke- en Algemeene wedstrijden zullen de afgevaardigden voor de *Korpswedstrijden, de serie van 5 schoten voor dezen wedstrijd moeten schieten, nadat, eventueel, hoogstens 5 series zijn afgeschoten op de vrije baan.*

Elke plaatselijke Afdeeling in Nederland kan uitkomen in de *Korpswedstrijden.*

Art. 28. De Afgevaardigden der Afdeelingen zullen bij Gewestelijke- en Algemeene wedstrijden moeten zijn voorzien van een kaart, waarop vermeld naam der Afdeeling, naam en voornaam (voornamen), van den afgevaardigde, klasse, waarvoor wordt uitgekomen, plaats en datum van den te houden wedstrijd en handteekening van den Afdeelingscommandant of Plaatselijk Leider.

Deze kaart is noodzakelijk voor alle wedstrijden.

III.

Wedstrijdbepalingen.

Art. 29. A. *Korpswedstrijden, Afdeeling 1 patronen No. 1.*

Afdeeling 2 patronen No. 7 of No. 13. Geschoten wordt één serie van 10 schoten per schutter voor elke Afdeeling.

Berekening der uitslagen voor het Korps naar:

1. Het hoogste aantal punten.
2. Het beste laagste, voorlaagste, enz. schot.

Bij volkomen gelijkheid zal het lot beslissen, ten overstaan van een lid der wedstrijdcommissie.

De berekening voor den besten korps-schutter geschiedt op overeenkomstige wijze.

Deelneming kosteloos.

B. *Personeele wedstrijden. Afdeeling 1, patronen No. 1.*

Afdeeling 2, patronen No. 7 of No. 13. Deze wedstrijd mag worden voorafgegaan door een onbepert aantal series vrije baan.

Berekening naar:

1. het hoogst aantal punten.
2. het beste laagste, voorlaagste, enz. schot.

geven. En al de anderen krijgen een... troostwoord. Anders niet!

„Dan schei ik er dadelijk mee uit!” zoo stuift Josefientje Buskruit op.

— Hola! m'n snoezig Nichtje! maak je toch niet zoo dik: want dun is de mode. Houd je pruillipje maar gerust voor je, en luister eens effekes: 't Is al zoowat 45 jaar geleden, dat ik ook aan raadselwedstrijden deelnam. Wanneer ik 's avonds aan tafel zoo zat te prakkizeeren en te probeeren, dan zei m'n vader soms: „Bertus! houd er toch mee op, want je wordt gauw heelemaal suf”. Dan nam Moeder het aanstonds voor me op: „Och! laat den jongen z'n gang maar gaan; raadsels oplossen is vast beter dan z'n zusjes plagen, of de kat aan den staart trekken.”

En dan ging ik weer ijverig voort. Maar, al zeg ik 't zelf: ik heb m'n ouders toch altijd braaf meegeholpen, hoe verdiept ik soms in de opgaven ook was.

„Bertus! ga 's gauw voor 'n stuiver gist halen: 'k wil pannekoeken bakken!”

— „Alsjeblief, Moe!” — en weg was ik al!
— „Bertus! houd de ladder eens voor me vast: 'k ga jutteperen plukken!” beval Vader soms. Geloof maar gerust, dat ik onmiddellijk gehoorzaamde.

En hoe ging het met de prijzen?
Den eersten keer — niets!
Den tweeden keer — niks!
Den derden keer — nul!

Bij volkomen gelijkheid beslist het lot, ten overstaan van een lid der wedstrijdcommissie.

De berekening voor den besten schutter geschiedt op overeenkomstige wijze.

Deelneming kosteloos.

Opmerkingen. De plaatselijke wedstrijden moeten steeds als de belangrijkste geacht worden, aangezien aan deze wedstrijden de meeste vrijwilligers kunnen deelnemen.

De prijzen moeten zooveel mogelijk ter plaatse worden aangekocht.

Bij Gewestelijke- en Algemeene wedstrijden is een verbandtasch op het terrein aanwezig.

ZEELAND (COMMANDO).

Mutatie.

Majoor G. J. Huijbregtse, van het 3e regiment infanterie te Bergen op Zoom, is gedetacheerd bij den Vrijwilligen Landstorm en belast met het bevel over het landstormverband te Middelburg.

KOUDEKERKE.

Op 30 Januari hield de afdeeling Koudekerke van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm haar jaarlijkschen gezelligen landstormavond. De heer J. A. Contant, penningmeester van de plaatselijke landstormcommissie, heette de aanwezigen hartelijk welkom, in het bijzonder de heeren P. G. Laernoos van Vlissingen, secretaris vande prov. landstorm-commissie en A. Bakker, burgemeester.

De burgemeester, daartoe aangezocht, stelde zich beschikbaar voor het voorzitterschap van de plaatselijke commissie. De heer Laernoos bracht hem daarvoor dank en sprak den wensch uit, dat onder leidink van den nieuwen voorzitter de afdeeling zou mogen komen tot nog meerderen groei.

De heer Bakker zeide met veel genoegen het voorzitterschap te aanvaarden; de Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft zijn onverdeelde sympathie en in het bijzonder de burgerlijke Overheid mag wel zeer waardeeren het bestaan van het instituut tot steun aan het wet-tig gezag.

De plaatselijke lieder, de heer J. de Kroo, leverde een referaat over: „Verleden, heden en toekomst”. Op zeer duidelijke wijze werd aangetoond hoe nauw de geschiedenis van Nederland sinds eeuwen is saamgeweven met de historie der Oranjes en hoezeer er reden is, te waken tegen verbreking van den band, die tusschen Nederland en Oranje is gegroeid. De heer Laernoos deed mededeeling omtrent de plannen ter herdenking van het 10-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en sprak een uitnemend propaganda-woord. Een der landstormers vergastte de aanwezigen op een voordracht.

In de pazes werd gezorgd voor versnapering. 't Was voor de Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een goede avond. Enkele nieuwe leden traden toe. Bijzonder verdient nog vermelding, dat staande de vergadering uit de aanwezige dames een comité werd gevormd, onder leiding van mev. Bakker, welk comité zal zorgen, dat de afdeeling Koudekerke in het bezit komt van een eigen vaandel.

Den vierden keer — niemandal!

Den vijfden keer — nihil!

En... zoo... voort!

En toen heb ik er het bijltje maar bij neergesmeten?

Geen sprake van! 'k Werd bij het snuffelen hoe langer hoe vinniger. Eindelijk hoor! daar kwam de post met een pakje, waarin een prijs was voor mij, Bertus Hazesprong te Elders!

Ik sprong haast teger 't plafond van plezier. Maar ook, wanneer ik nooit in aanmerking was gekomen voor een prijs, dan zou ik nog geen spijt gevoeld hebben over die inspanning.

Want geloof het maar gerust: raadselen is een gezonde hersens-gymnastiek, een goede schrijf-oefening en een flinke cursus in het stellen.

Dus kort en goed, alle gij hanglipjes en pruillipjes en zuurmuiltjes: Geduld is zulk een schoone zaak. En De aanhouder wint.

Hier volgen de namen van de gelukkigen:

GROEP A.

Lutske Dijkstra te Kollumerzwaag, een schrijftui.

Leendert van Halen te Moordrecht een teekendoos.

Grietje Sikkenga te Uithuizermeeden, een schrijftui.

Neefjes en Nichtjes,

Wel, wel! wat kon 'n mensch in de gauwigheid toch rijk worden. Amper een maand geleden, liep ik als een arme zwerwer eenzaam rond, en nu zit ik tot over m'n ooren in de familie. 'k Heb binnen een paar weken brieven ontvangen van maar eventjes 317 Landstormers-kinderen.

En, uitgenomen een paar sloddevosjes, hoef ik me over jullie niet te schamen; omdat je bijna allemaal netjes voor den dag zijt gekomen.

Weet je, wat ik nu zoo spijtig vind?

Dat er in dien grooten grabbelzak, waarvan

ik je vertelde, ook niet honderdduizend gulden zat.

„Foei, Oom Bertus! U schijnt me toch — met allen eerbied — een groote slokker te wezen!” Zoo hoor ik nu één van jullie me toeroepen.

— Zeg, Pietje Aangebrand! hou jij nou eens even je ratel, en laat toch je Oom fatsoenlijk uitpraten.

Die f 100.000 (oftewel een tonne gouds) zou ik niet voor mijzelf gebruiken, maar voor jullie — snap je? Om een vrachtauto vol prijzen te kunnen geven. Maar, nu zit ik er mee! Ik kan slechts aan een achtal een prijs

Piet van Kogelenberg te Tilburg, een teekendoos.

GROEP B.

't Grootste aantal goede Hollandsche woorden had David Joziase te Serooskerke (445 woorden), een passerdoos.

Dan volgen:

Willie Peter Meyer te Ambt-Hardenberg, een passerdoos.

Trijntje Buurisma te Ferwerd, een taschje.

Hillebrand Weij te Nieuw-Vennep, een passerdoos.

De prijzen zijn 16 Febr. verzonden. Ik krijg zeker wel een kort bericht van ontvangst? Een heel enkelen keer raakt een pakje wel eens zoek; in zoo'n geval kan ik daarnaar informeren.

Bij groep A. is de uitkomst: Landstormblad.

Bij groep B. zijn het niet precies de luitjes, die de meeste woorden hadden, waardoor ze den prijs wonnen. Al heeft een woord als maal ook 5 verschillende beteekenissen, toch is het maar één woord. Zoo vallen er bij sommigen dus heel wat woorden af. Storm is een goed woord; maar smort bestaat niet. Zoo worden de rijen soms leelijk gevuld. En, keurig, eigenhandig werk legt ook gewicht in de schaal. En... een woordenboek raadplegen valt ook vrij gemakkelijker, dan uit den bol opschrijven!

Nu zou ik al de 317 namen van jullie wel in de krant kunnen zetten; maar dan kan de grabbelzak weer niet aan de beurt komen. En dan gingen jullie vast aan 't morren, mokken en mopperen. Dit kan ik ook weer niet over m'n hart verkrijgen.

Postzegels moet je niet in den brief insluiten, want als ik al die briefjes moest beantwoorden, dan zou je gauw in Het Landstormblad lezen: Oom Bertus schrijft niet meer voor Jong Holland; hij is overspannen.

Broertjes en zusjes mogen gerust de oplossingen in ééne brief doen, dat wint licht een postzegel uit. Maar denk er om: als de brief niet voldoende gefrankeerd is, dan wordt hij vierkant geweigerd.

't Zelfde compliment voor een paar treuzelaars, die meenen, dat ze er veertien dagen over doen mogen in plaats van acht. Geloof maar vrij: Op de Koninginnegracht staat een groote snippermand, waar de brieven van telaarcomers en knoeiers zonder genade terecht komen. Wie het blad per ongeluk wat later ontvangt, die mag ook een beetje later opzenden. Maar, alleen in dit geval, en anders niet! — Afgesproken?

Voor nieuwelingen kan ik niet opnieuw al de kriegsartikelen gaan voorlezen. Die moeten het vorige Landstormblad maar eens nasnuffelen, of ze vragen even aan een kennisje, hoe ze 't moeten aanpakken.

Hier volgen weer enkele nieuwe opgaven:

GROEP A.

1. De helft van twaalf is zes. Dat is nog al glad, hè? „'t Kan ook zeven wezen!” beweert Pietje Pientermans. Snap je dat?

2. Plak den kop van een aal aan den romp van een kat, en hieeraan den staart van een schaap. Welk dier krijg je dan?

3. In iederen zin een fout!

Schrijf dit eens netjes over zonder fouten.

Ik en mijn Moeder gaan wandelen.

Er zaten achttien spreuwen in den kerseboom.

Geef dat boek maar hier: het is van mijn. Alle ééntjes zwemmen in het water.

Hop, paartje, hop!

Wie woont in 's Gravenhagen?

Ik hoor de kerkklokken luiden.

Heb je nog hoofdpijn, Marie?

Onze Burgermeester is ernstig ziek.

Die Kees is toch een kouwkleum!

Betje! 't is tijd om na school te gaan.

Onze Koningin woont in Den Haag.

GROEP B.

1. In iederen zin een fout.

Schrijf dit eens zonder fouten over:

De rangeerder raakte tusschen de buffels bekneld.

Het smidsknechtje trok aan den blaasbalk. De professor zat in een dikken olifant te snuffelen.

Wie altijd de eerste fiool wil spelen, is heerschezuchtig.

De roekeloosheid van dien knaap valt zeer te gipsen.

Heb je de Avonduren van von Münchhausen al gelezen?

Wij gaan dezen zomer in pensioen op de Veluwe.

Piet is de belhamer; hij gaat altijd voorop. De bijenkorf is rijk voorzien van honinggraten.

Ik en mijn vader gaan morgen op reis. Betje! doe toch de dubbele porte-brisèdeur dicht!

Voor na dessert kregen we pudding met bessensap.

Roken is voor de jeugd niet aan te recommanderen.

Zij kwamen na jaren uit Brabant weerom. Met slaande vaandels en vliegende trom.

2. Welke spreuk leest ge uit onderstaande letters?

A I R D N I E T N A I M E J

3. Twaalf dieren.

Hier volgen de namen van twaalf dieren. Ze zien er vreemd uit; dit komt, omdat kop en staart, rug en buik, ooren en pooten niet op de rechte plaats zitten. Maak jullie er nu eens behoorlijke beesten van.

altanagech — zeaavoo
usimlever — schrikvok
natofil — urwepse
girispes — gronwemer
revekeim — knogdriv
farifeg — ijszupred

Hier volgt nog eens 't adres:

Postzegel
van
7½ cent

AAN OOM BERTUS,
p/a. Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

HET APPELMANNEKE.

Luid kraaiend hupte Janneke,
Dat jolig, monter manneke,
Door 't hofje heen en weer;
De wind begon te waaien,
De boomen gingen zwaaien,
En strooiden d' appels neer.

Het ventje toog aan 't smullen,
Ging maag en blouse vullen
Met menige goudreinet;
Doch lang kon dit niet duren:
Hij moest het ras bezuren;
Uit was zijn dolle pret.

Zoowaar hij werd zoo witjes,
Gelijk de blanke pitjes,
Die hij in 't klokhuys vond;
't Ging alles om hem draaien;
Hij liep langs 't pad te zwaaien,
En kermde luid in 't rond.

Hé vent! (riep Moe) waar blijf je?

— Moe! (kreet Jan) m'n lijfje,
Dat doet me toch zoo'n pijn!
't Is krek, of duizend trommelen
Hier in m'n buikje rommelen;
O Moe, wat zou dat zijn?

En Moeder sprak: „jouw krijten
„Is aan jezelf te wijten:
„Jij at maar met geweld,
„Nu komt het Appelmanneke
„Bij mijn onmatig Janneke,
„En trommelt om z'n geld.

„O dom, begeerig Janneke!”
Zoo zegt thans 't Appelmanneke,
„Jij wacht je tijd niet af;
„Maar nu zul jij 't wel weten:
„Wie onrijp ooft gaat eten,
„Bezorgt zichzelf straf!”

„Maar, 'k zal dien nijdas krijgen!
„'k Doe gauw z'n trommelen zwijgen
„Met melk en met kaneel!” —
— En 't manneke met z'n plagen
Sloop weg na enk'le dagen,
Op slofjes van fluweel.

HET ZONDERLINGE OPSCHRIFT.

Een mooie, frissche zomermorgen.
Voor z'n opgeschoven raam zit een schoenmaker dapper te piekeren met z'n els. Plotseeling glijden een paar schaduwen door z'n werkplaats, en tegelijk wordt hem spottend toegeroepen: „Zeg baas! maak jij de schoenen k a p o t'?”

Driftig vliegt de schoenmaker van z'n driepoot op, laat z'n sloffen in den steek en holt met den spanriem in de hand naar buiten. Zulke bengels, die met hem in z'n eigen huis den draak durven steken! Wacht! hij zal ze eens effentjes over den rug aaien. Maar de jongens hebben schijnbaar geen tijd en geen lust voor zoo'n tractatie.

Toen de schoenmaker z'n gebrilde neus om de winkeldeur stak, was het tweetal al in de verte verdwenen.

„Wat bedoelen die brutale rakkers toch?” mopperde hij half luid; „ze keken met d'r astrant gezicht zoo naar m'n nieuwe uithangbord. Zouden ze soms...” Maar plotseling bleven de woorden in z'n keel steken; want zijn oog viel nu ook op het nieuwe uithangbord. Dat den vorigen avond was aangebracht. En ja, die kwajongens hadden gelijk! Daar stond inderdaad duidelijk en klaar te lezen:

Hier maakt men
Schoenen en Laarzen
K A P O T

Op een draffe liep hij naar den schilder en gaf dezen een standje, dat lang niet malsch was.

„Maak je maar niet zoo dik, Pot!” lachte de schilder. „'k Zal 't op staanden voet verbeteren.”

In een halve minuut was de fout hersteld door 't aanbrengen van drie puntjes. Jullie begrijpt wel, waar hij die zette.

OOM BERTUS.

De Hollandsche
Waschvrouw
JE ZEEPOEDER

K. TIKTAK'S

THEE KOFFIE

DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

Vaandels en Banieren

Voor het aanschaffen van een VAANDEL is het adres:

Firma JANSSEN & Co.

STATIONSTRAAT 4 a TILBURG

Oudste Adres en eigen Ateliers.
Hoogste tentoonstellingbekroningen.

WIE HELPT

Landstormer Vaartuigendienst, 34 jaar, R.K. aan een betrekking als portier, boschwachter, magazijnknecht, of anderszins.

Brieven onder letter C.S. aan het bureau van dit blad.

VACANT.

VAN NELLE'S
TABAK
CITY BAAI
GROEN 20 G
BLAUW 15 G
ROOD 13 G
GEEL 10 G
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT!

Wed. Knox & Dortland

Anno 1842

BANKIERS - GOUDA

TEL. No. 10 (2 lijnen)

Belasten zich met alle
Bankzaken en Assurantiën

Proef en Kies
Guldenvlies
SIGAREN

Fabr. G. & S. MAJOIE - TILBURG

KONINKLUKE = BEGEER
VOODSCHOTEN

Laat Uw Vaandels en Banieren,
Oorkonden enz., vervaardigen door

M. WILLEMSZ

KUNSTSCHILDER te OOSTKAPELLE 208.

VAANDELS vanaf f 20.— tot f 500.—

HET LANDSTORMBLAD

**Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot Steun aan het wettig gezag.**

ABONNEMENTSPRIJS f 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Dengenen, wier quitantie voor abonnement op „Het Landstormblad” door afwezigheid e.d. onbetaald bij de administratie is teruggekomen, wordt beleefd doch dringend verzocht het bedrag ad f 0.88 te willen storten op postrekening 7656 (Administratie Landstormblad — 's-Gravenhage).

De ADMINISTRATIE.

Nationale Landstormdag 1928.

Defilé voor de autoriteiten.

Er wordt op aangedrongen, om zolang niet is komen vast te staan, voor welke autoriteiten zal worden gedefileerd, hieromtrent geen voorbarige mededeelingen te doen.

DORDRECHT.

LEZING Dr. GUNTHER PANSTINGL.

Dezer dagen hield dr. Gunther Pansingl in de Blauwe Zaal van „Americain” een lezing over het Bolsjewisme in Azië en Europa. Voor deze lezing bestond groote belangstelling.

De voorzitter van de gewestelijke landstorm-commissie, burgemeester P. L. de Gaay Fortman, sprak dan ook zijn voldoening hierover uit. De voorzitter hoopte, dat het de aanwezigen duidelijk zou worden, van welk groot nut de landstorm is, in verband met hetgeen de spreker zou vertellen over 't Bolsjewisme, dat een politieke bedreiging van Europa vormt, maar bovendien de culturele beschaving van gansch Europa vernietigen zal.

Dr. Pansingl, die vervolgens het woord nam, wilde eerst de vraag beantwoorden, waarom hij meende het recht te hebben over het Bolsjewisme in Azië te spreken. Spr. was, toen het Bolsjewisme uitbrak, krijgsgevangene der Russen in Siberië, is toen ontvlucht, heeft op die vlucht twee keer geheel Siberië doorkruist, en heeft zoodoende kennis gemaakt met de Bolsjewistische terreur, ja, heeft meermalen zelf de dood voor oogen gehad. Spr. vroeg velen om de redenen waarom deze of gene „Bolsjewiek” geworden was — nooit was één spoor van idealisme, niemand van die honderden antwoordde: „Omdat ik deze staatsvorm voor de juiste houdt.”

„Was er maar één geweest, die deze woorden geuit had, dan was er misschien nog één sympathiek tintje geweest in dit gruwelijke schilderij van haat en vernietiging zijn gekomen,” zei spr. Schrikkelijke voorbeelden wortelde spreker uit eigen ondervinding van de bloeddorstige wreedheid van de Bolsjewieken.

Spr. ging naar Irkoetsk, een der groote steden van Siberië, en heeft daar de gruwelijke strijd der „Witrusen”, de troepen van generaal Koltshak en de met hem

verbonden Tsjecho-Slowaken meegemaakt.

Vóór de pauze deed spr. nog enkele werkelijk ontstellende mededeelingen, waaruit bleek, dat ook in Nederland het zaad van het Bolsjewisme wortel geschoten had.

In de „Tribune” was destijds een verslag verschenen van een der vorige lezingen van den spr. over het zelfde onderwerp. Verschillende der door spr. verhaalde feiten, werden ronduit in twijfel getrokken, bij een der door spr. geschetste gruwelmoorden, plaatste men koelbloedig... „'t mocht wat!”... Spr. liet echter duidelijk uitkomen, dat de vertoonde lichtbeelden volkomen de waarheid van zijn beweringen staaften. Na de pauze ging spr. over tot het Aziatische vraagstuk. Siberië was natuurlijk het eerste land waar het bolsjewisme zijn intrede deed, het was een gedeelte van het Russische Rijk, dus gemakkelijk te „bewerken”. Hiermede stelde men zich echter niet tevreden, en men begon Europa met een grove opdringerige propaganda te bewerken, zonder succes echter, voorloopig.

Toen veranderde men van tactiek: in Europa paste men de fijnere methode van geestelijke ondermijningstactiek toe, en tegelijk ging men over tot het bewerken van Azië, en wel voornamelijk China en Indië. Doch men rekende er niet op, dat de Chinees zich niet licht leent tot „bekeering” tot het Bolsjewisme, evenmin als tot bekeering tot het Christendom. Zijn aloude cultuur is te diep in hem geworteld, en de vereering der voorouderen gaat niet samen met het Bolsjewisme.

Ze hebben dus in China wel kleine successen behaald — zoo klein toch nog, dat ze het land tientallen jaren achteruit zetten — maar toch was het over het geheel een fiasco.

In Indië is men nu nog aan het werk, ofschoon dit bijna niet te begrijpen is, want de nationale politieke en economische bewegingen hebben in Indië feitelijk een andere basis dan het bolsjewisme. Dat het aan de bolsjewistische agitators toch lukt, contact te krijgen met hen, is te verklaren door het feit, dat Moscou voor zijn innerlijke nooden geen, maar voor buitenlandsche propaganda wel geld heeft, voor buitenlandsche acties altijd twee dingen gereed houdt, waarover de leiders dezer actie niet beschikken, namelijk geld en wapens. Voor Moscou is elke buitenlandsche beweging van belang, zoodra deze beweging talrijke aanhangers heeft en tegen de bestaande orde is gericht, of er tegen te gebruiken is!

Tevens moet men niet uit het oog verliezen, dat de historie ons getoond heeft, dat een land, dat innerlijke moeilijkheden heeft, de aandacht dikwijls hiervan tracht

af te leiden, door een buitenlandsche oorlog te beginnen.

Dus heeft Rusland er in elk geval groot belang bij, dat het in Azië invloed krijgt.

Indien de moeilijkheden van het transport van voedsel en menschenmateriaal van Azië naar Sovjet-Rusland niet te overwinnen zijn, dan zal de oorlogshulp van Azië hierin bestaan, dat er op het „juiste oogenblik” opstanden uitbreken, die Europa dwingen, groote expedities naar Azië te zenden. — Hebben we hiervan al niet een klein voorproefje gehad?

Komt het werkelijk tot een oorlog van Rusland tegen Europa, dan is niet alleen zooda in de koloniën, Engeland en Holland er in betrokken, maar geheel Europa! Het is een grove vergissing, te gelooven, dat Rusland over een slecht leger beschikt. Het bouwt een geweldige luchtvloot en zijn leger is uitstekend gedruid.

Stalin heeft getallen genoemd van 1521 gevechtsvliegtuigen, waarvan nog 3000 in aanbouw en 7000 reserve-vliegtuigen van particulieren. Tezamen 11521 gevechtsvliegtuigen! De overige legereijfers zijn hiermee evenredig.

Wij zijn laks en doen niets tegen dit gevaar, vervolgde spr., er zijn zelfs idealisten, die de doodstraf in de Koloniën willen afschaffen. Zeker, is de afschaffing van de doodstraf een ideaal doel, dat wij moeten nastreven, aldus spr., maar men kan eerst dan ertoe overgaan, wanneer een volk zóó ontwikkeld is, dat het begrijpt, dat dit een hoog ethisch standpunt is, en niet dan, als een volk dit als zwakte van de regeering beschouwt. Het grootste gevaar, dat onze cultuur van Rusland's kant bedreigt, is echter het feit, dat daar een generatie opgroeit, die totaal verwilderd is. Men onderscheidt, aldus spr., drie soorten kinderen in Rusland: ten eerste kinderen, die in het ouderlijk huis opgevoed worden (maar de wet verbiedt den ouders iets tegen de antigodsdienselijke Bolsjewistische catechismus te zeggen). Pas met achttien jaar mag het kind vrij zijn godsdienst kiezen.

Zou er dan, na 18 jaar Bolsjewisme-„opvoeding” nog een greintje Godsgeloof in het kind zijn?

ZWOLLE.

Bovenstaande rede met lichtbeelden werd door dr. Gunther Pasting ook te Zwolle en te Apeldoorn gehouden. De voorbereiding daartoe ging uit van de Pl. Landstorm Commissie, de Burgerwacht en de afd. van den Nationalen Bond tegen Revolutie.

DROEVIG ONGEVAL.

Op 1 Maart omstreeks 6 uur kwam een leerling van de school voor verlof-officieren, te paard het dorp Ede binnenhollen. Het dier scheen op hol geslagen te zijn. In de Bergstraat stortte de ruiter voorover van het paard en bleef liggen. Hij bloedde hevig uit een hoofd-wonde. Dr. Weyer constateerde een ernstige schedelfractuur. Per brancard werd de ongelukkige, die een zoon van Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell, luit.-kolonel bij het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst bleek te zijn, naar het militair hospitaal overgebracht, waar hij kort na aankomst overleed.

GOED
koop is niet altijd duurkoop
want Ster-Tabak is door
honderdduizenden
rookers erkend als

BETER
te zijn dan andere tabak.
van denzelfden prijs.
Volg dus dat goede
voorbeeld en rook

STER-TABAK

INLEVERING VAN RIJKSGOEDEREN.

INSPECTEUR VAN DEN
VRIJWILLIGEN LANDSTORM.

No. 520 R No. 17.

's-Gravenhage, 7 Februari 1928.

Blijkens de jaarlijksche Beschikkingen terzake van den Minister van Oorlog (laatstelijk § 2, eerste lid van de M. B. d.d. 27 October 1927, VIIde Afd., No., No. 151 O, L. O. 1927, No. 340) zijn dienstplichtigen, die als „bijzondere vrijwilliger” zijn geregistreerd, *vrijgesteld* van de inlevering der rijksgoederen.

Daar het soms wenschelijk is, dat van die *vrijstelling* geen gebruik wordt gemaakt, heeft de M. v. O. bij brief van 1 Februari 1928, VIIIde Afd., No. 240, het volgende bepaald.

„Het geval kan zich echter voordoen, dat dergelijke vrijwilligers in zoodanige „omstandigheden zijn komen te verkeeren, dat een behoorlijke opberging of behoorlijk onderhoud van de aan hen verstrekte „rijksgoederen hun niet of niet meer mogelijk is. In dit geval kunnen zij, indien zij „naar de aanvullingsreserve zijn overgegaan, een verzoek tot inlevering van die „goederen richten aan hun verbands- of „korpsecommandant.

„Deze beslist dan op dat verzoek en „deelt zijn beslissing mede zoowel aan den „verzoeker als aan den desbetreffenden „inleedings-districtscommandant.

„Wordt het verzoek toegestaan, dan is „de inleedingsdistrictscommandant gerechtigd om de goederen in ontvangst te „nemen ter gelegenheid van de algemeene „inlevering door dienstplichtigen”.

Ik verzoek U overeenkomstig het bovenstaande te handelen en te doen handelen.

De Generaal-Majoor,
Adjutant in Buitengewonen Dienst
van Hare Majesteit de Koningin,
Waarn. Inspecteur van den Vrijwilligen
Landstorm,
(w.g.) J. H. BOREL.

Aan
de Aangewezen Commandanten van
de Korpsen en Verbanden en de
Commandanten der Bijz. Korpsen.

DUK GEORGE
SIGAREN
ZUN

OVERWELDIGEND

JAARVERSLAG VAN DE Nationale Landstorm Commissie over 1927. (Vervolg.)

Voorzieningen in de militaire positie van de Vrijwilligers, wier dienstplicht is geëin- digd.

Een veelbetekenende wijziging in de organisatie is tot stand gekomen, doordat werd voorzien in een afdoende regeling, met betrekking tot die categorie Vrijwilligers, welke den dienstplichtigen leeftijd overschreden.

Om bij het onder de wapenen komen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm wettig te kunnen worden aangemerkt als Vrijwilliger, is het voorwaarde, dat er een militair verband zij tusschen den Landstormer en het Rijk. Aangezien dit verband bij het eindigen van den dienst- of van den reserveplicht komt te vervallen, is voor deze oudere Vrijwilligers tweeërlei maatregel genomen, waardoor zij voor de organisatie konden behouden blijven.

Ten eerste is het den leden dezer categorie mogelijk gemaakt, door het sluiten van een verbintenis — welke geen uitbreiding van verplichtingen met zich brengt — de vereischte militaire post onmiddellijk te verkrijgen. Aan diegenen echter, die „onbekend met de werking van militaire verbintenissen, eenigszins huiverig zijn, om mogelijke onvoorziene en onbedoelde verplichtingen op zich te nemen, doch aan wier ernstige belofte, om in tijd van gevaar op te zullen komen, overigens geen mindere waarde mag worden gehecht, is in de tweede plaats tegemoet gekomen door de bepaling, dat onmiddellijk bij hunne komst onder de wapenen de voor hen opgelegde verbintenis kan worden ondertekend.

Het stemt tot dankbaarheid, dat op de hierboven geschetste wijze kon worden voorkomen, dat duizenden beproefde Vrijwilligers — die om hun rijpere ervaring juist in fel bewogen dagen zoo noode gemist kunnen worden — de geleiden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm louter om formeel redenen zouden moeten verlaten.

Instelling van een z.g. tweede ban.

Bij de wijziging van administratieve aard, welke bovenbedoelde regeling vorderde, is tegelijk de splitsing van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in den **eersten** en **tweeden** ban tot stand gekomen. De vrijwilligers, te wier behoeve een verbintenis tot aan het uur van opkomst wordt gereed gelegd, zijn thans administratief ondergebracht in een z.g. tweede ban, hetgeen de mogelijkheid met zich brengt, om, indien de omstandigheden dit zouden veroorloven, met de oproeping van den **eersten** ban te volstaan.

Maatregelen tot het voortdurend op peil houden van de sterkte van het Instituut.

De ernstige belangstelling van de Regeering in de deugdelijkheid van de organisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm trad opnieuw aan het licht, toen de Minister van Oorlog de aandacht der Nationale Landstorm Commissie vestigde op het feit, dat er bepaald lichtingsjaren zijn geweest, waarin de toetreding van dienstplichtigen tot het instituut was gebleven beneden het getal, hetwelk jaarlijks aan nieuwe Vrijwilligers moet toevoelen, wil in de toekomst de Bijzondere Vrijwillige Landstorm op gelijke sterkte kunnen blijven gehandhaafd.

Om dezen minder goeden toestand te verbeteren, zijn onmiddellijk maatregelen overwogen en voorbereid.

Als de belangrijkste daarvan kan worden beschouwd de hernieuwde propaganda, welke in alle gemeenten is ingezet en waarbij dankbaar gebruik zal worden gemaakt van de lijsten der namen van de geoeffende dienstplichtigen, welke aan de Gemeente-secretarieën zijn of worden opgevraagd. Nadat een nauwkeurige selectie op de ontvangen naamlijsten is toegepast, zullen deze dienstplichtigen in propagandaverzamelingen en door huisbezoek worden aangezoekt om tot den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm toe te treden.

Voor de aanvaarding van dezen omvangrijken arbeid zijn alle Gewestelijke Landstorm Commissiën persoonlijk bezocht met den hoopvollen uitslag, dat alle Commissiën zich gaarne bereid verklaarden, aan dit werk hare beste krachten te wijden.

Dat van de medewerking der Plaatselijke Landstorm Commissiën en vooral ook van de Plaatselijke Leiders veel voor de volvoering van deze opdracht zal afhangen, spreekt haast vanzelf.

Om de toetreding zoo krachtig mogelijk te kunnen bevorderen, waarvoor ook de arbeid

van de reeds bestaande Landstorm-Commissiën uit „Pro Rege” en uit de R. K. Militairen-Vereenigingen van groote betekenis wordt geacht, is nog de medewerking gezocht van de Huisvaders der Christelijke Militairen-Tehuizen, en van de Legerpredikanten en Aalmoezeniers, wier toezegging bereids mocht worden ontvangen.

Op dezen weg zal ook verder worden voortgegaan, door zoonoedig contact te zoeken met die vereenigingen en organisaties, waarvan verwacht kan worden, dat de leden instemmen met het doel, hetwelk de Bijzondere Vrijwillige Landstorm beoogt.

Personalia.

Het Landstormkorps „Limburgsche Jagers”, zag zijn verdienstelijken Commandant, den Luitenant-Kolonel L. D. L. M. Coenegracht heengaan wegens eervol ontslag uit den militairen dienst. Velen zagen den Overste Coenegracht, die zich ook buiten Limburg tal van warme vrienden heeft gemaakt, noode zijn commando neerleggen.

De benoeming in zijn plaats van den Luitenant-Kolonel J. E. L. Haenecour doet echter vermoeden, dat het Korps „Limburgsche Jagers” ook in de toekomst onder uitnemende leiding zal staan.

Twee op den voorgrond tredende figuren ontvielen de Landstormbeweging door overlijden.

Op 14 Januari 1927 overleed de Kolonel b.d. C. P. J. Keiser, die eerst als Commandant van het Vrijwillig Landstormkorps „Zuid-Holland: West” en later als Eere-Voorzitter der Gewestelijke Commissie van dien naam vele diensten aan den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft bewezen.

Op 22 April 1927 overleed te Alkmaar de Kapitein P. M. de Wolf. In hem verloor het Landstorm Verband een ijverigen en toegewijden Commandant en de Gewestelijke Commissie een hooggeschatten voorzitter.

Hulde aan H. K. H. Prinses Juliana op Haar achttienden verjaardag.

Toen op 30 April 1927 Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana den achtienjarigen leeftijd bereikte en overeenkomstig de grondwettelijke bepalingen als lid van den Raad van State een zelfstandige positie in ons staatsleven ging innemen, is de deelneming van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in de algemeene huldiging van de Prinses niet achtergebleven.

Namens den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en de daarnaast gevormde Bijzondere Korpsen „Motordienst”, „Vaartuigendienst”, „Spoorwegdienst” en „Luchtwachtdienst” werd Zaterdag 29 April 1927 ten Paleize Noordeinde aan de Prinses een bloemhulde gebracht.

Telegrammen en gelukwensen werden verzonden door de Nationale Landstorm Commissie, de Gewestelijke Landstorm Commissiën en door een groot aantal Afdelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Het denkbeeld van een Nationalen Land- stormdag.

Van vele zijden waren er stemmen opgegaan, om het 10-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in 1928 te herdenken door het beleggen van een Nationalen Landstormdag te 's-Gravenhage, alwaar de Vrijwilligers van het geheele land zouden bijeenkomen. De Nationale Landstorm Commissie heeft deze gedachte in een vergadering harer leden besproken en het besluit genomen om, indien aan de uitvoering geen al te groote bezwaren zouden zijn verbonden, tot het organiseren van den Nationalen Landdag over te gaan. In verband daarmee is door den Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie een bezoek gebracht aan alle Verbanden, om in de vergaderingen der Gewestelijke Commissiën deze belangrijke zaak te bespreken.

Dit overleg had tot gevolg, dat uit elke Gewestelijke Commissie twee leden zijn aangewezen om zitting te nemen in een Generale Commissie, welke tot taak heeft, het houden van een Nationalen Landstormdag nader onder het oog te zien.

Voor de ondervonden medewerking, betuigt de Nationale Landstorm Commissie gaarne haar grooten dank.

Aldus vastgesteld te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

De Nationale Landstorm Commissie,
De Voorzitter,

L. F. DUYMAER VAN TWIST.

De Secretaris,

G. F. BOULOGNE.

Januari 1928.

Dr. G. G. SCHEURER.

Wegens ongesteldheid heeft J. G. Scheurer voor het Voorzitterschap van de Gewestelijke Landstormcommissie „de Veluwe” bedankt.

De toestand van Dr. Scheurer is reeds sinds geruimen tijd zorgwekkend. Het is zeer te hopen, dat daarin spoedig een gunstige verandering moge komen.

GEWESTELIJKE COMMISSIE „GOUDA”.

De heer H. N. Valkenier de Greeve, die als Voorzitter is afgetreden, is opgevolgd door den heer J. Dercksen H.Mzn. Gelukkig is de heer Valkenier de Greeve lid der Gew. Commissie gebleven.

KORPS LIMBURGSCHES JAGERS. TEGELEN.

Vrijdagavond 10 Febr. had alhier in café „De Gouden Berg”, een algemeene vergadering plaats der afd. Tegelen van het Landstormkorps Limb. Jagers.

De actieve leider der afd., S. M. J. Barkhof, opende de vergadering met allen een hartelijk welkom toe te roepen, en een speciaal woord van welkom richtte spreker tot den heer Burgemeester mr. Pesch, als eerevoorzitter, tot den res. 1e luitenant G. M. van Basten Batenburg, als comp. commandant en tot de commissieleden den heer H. Houba, wethouder en den heer Math. Leenders.

Hierna verkreeg de burgemeester het woord. Hij sprak er zijn bijzondere vreugde over uit aan de uitnodiging tot het bijwonen van deze vergadering gevolg te hebben kunnen geven. Voorts zette spreker in een kernachtige redevoering het ontstaan en het doel van het Landstormkorps uiteen en spoorde de leden krachtig aan om de schietoefeningen en de vergaderingen trouw bij te wonen. Vooral spoorde spr. allen aan, zooveel mogelijk deel te nemen aan den Landdag, die in September te 's-Gravenhage zal gehouden worden, om zodoende de goede reputatie van het Korps Limburgsche Jagers ook ditmaal weer hoog te houden en den Landdag te maken tot een massa-demonstratie voor handhaving van het wettig gezag tot welzijn van Kerk en Staat.

Na dit betoog gaf de heer Barkhof een uiteenzetting van het voorloopige programma en de voorwaarden tot deelname aan den Landdag.

Zeer breedvoerig werd het financieele gedeelte aan den Landdag verbonden, besproken. Zeer tot genoegen van een ieder werd deze kwestie, vooral door toedoen van den Ed. Achtb. heer burgemeester, opgelost en werd met alg. stemmen in principe besloten aan den Landdag deel te nemen. Voor de verdere afhandeling en voorbereiding voor dezen Landdag werd een speciale Landdag-Commissie benoemd.

Na nog eenige bijzonderheden over de nieuwe schietbaan, welke op den Horstenberg zal aangelegd worden, medegedeeld te hebben, sloot de waarn. voorzitter deze geanimeerde vergadering.

STRAMPROY.

Op de gehouden vergadering der afd. Stramproy van de Limburgsche Jagers, werd besloten om deel te nemen aan den landdag te 's-Gravenhage. Staande de vergadering meldden zich 24 leden tot deelname aan.

LUTTERADE-KRAWINKEL.

Maandagavond 6 Febr. hield de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een ledenvergadering in het Patronaat. Op deze vergadering, die vrij goed bezocht was, hield Jhr. Graafland een mooie spreekbeurt. Aan het slot van zijn rede spoorde hij de aanwezigen aan allen deel te nemen aan den Nationalen Landdag te 's-Gravenhage op 27 September a.s.

HORST.

6 Maart hield de afdeling Horst der Limburgsche Jagers alhier een propagandaverzameling in de Harmoniezaal, welke druk was bezocht. Aanwezig waren behalve leden vele jongere dienstplichtigen, de Burgemeester, de Heer Rutten, lid der Prov. Staten en de leden der landstormcommissie. Nadat de Commandant der afd. de vergadering op de gebruikelijke wijze heeft geopend en het doel der vergadering heeft uiteengezet, verkrijgt Jhr.

Graafland het woord. Spreker gaat eerst na, de omstandigheden, die tot oprichting hebben geleid. Vervolgens toont hij aan de noodzakelijkheid, dat het korps in stand blijft en geeft de taak aan, die de Limb. Jagers hebben te vervullen, zoowel in tijd van rust als bij revolutiegevaar. Hij wijst op de noodzakelijkheid, dat de jongere dienstplichtigen zich bij het korps aansluiten ter vervanging van de ouderen, die door leeftijd of omstandigheden het korps verlaten en geeft vervolgens nog een uiteenzetting van den te houden landstormdag te 's-Gravenhage. Nadat de Heer Burgemeester de leden nog aanspoort om trouw te blijven aan het korps en de commandant den spreker heeft bedankt voor zijne uiteenzetting en de aanwezigen voor hunne belangstelling, sluit de commandant deze goed geslaagde vergadering. Na afloop der vergadering traden 26 nieuwe leden tot de afdeeling toe en meldden zich nog ruim 30 leden aan tot deelname aan den landstormdag.

WELL.

Naar we vernemen heben zich ruim 30 leden van den Vrijwilligen Landstorm opgegeven om deel te nemen aan den Landstormdag in Den Haag.

WELLERLOOI.

Door den Vrijwilligen Landstorm is besloten deel te nemen aan den Landstormdag te 's-Gravenhage op 27 September a.s.

SCHINNEN.

Alhier had een vergadering plaats van den plaatselijken Landstorm.

Besproken werd de deelname aan den landdag, welke in Den Haag gehouden zal worden op 27 September.

Verder had de prijsuitdeeling plaats van de schietoefeningen: 1e prijs A. Larese met 304 p.; 2e prijs J. Damoiseaux met 289 p.; 3e prijs J. Stevens met 248 p.; 4e prijs L. Petrie met 237 p.; 5e prijs J. Backus met 230 punten.

Het hoogst te behalen aantal punten was 320.

VENRAY.

De leden van den Vrijwilligen Landstorm, die deel wenschen te nemen aan den dit jaar te houden Landstormdag te Den Haag, in verband met het 10-jarig bestaan, kunnen zich aanmelden te Venray bij W. Hulsmans; te Leunen, bij P. J. Arts; te Merselo bij J. Arts; te Oirio bij H. Philipsen.

ASTEN.

Jaarvergadering van Burgerwacht en Vrijwilligen Landstorm te Asten op Maandag 27 Februari om 8 uur in de Oude School.

Door afwezigheid van den voorzitter wordt de vergadering geopend door den secretaris J. Bax, waarna tot afhandeling der volgende punten wordt overgegaan:

1. Rekening en verantwoording door den penningmeester, den heer G. Cuppens.

„Deze rekeningen, welke sluiten voor de Burgerwacht en Landstorm beiden met een klein batig saldo, werden nagezien door de heeren J. Warnar en F. Soeren en in orde bevonden.

2. Mededeelingen.
Door den secretaris J. Bax wordt medegedeeld, dat er zeer waarschijnlijk belangrijke verbeteringen aan de schietbaan zullen plaats vinden. Wanneer de gemeente er iets voor over heeft kan ook op Rijkssteun gerekend worden.

Verder werd nog medegedeeld, dat dit jaar op Donderdag 27 September een groote Nationale Landstormdag in Den Haag zal worden gehouden, ter herdenking van het 10-jarig bestaan van den Vrijwilligen Landstorm. Het plan bestaat om een reiskas te vormen uit particuliere bijdragen ten einde den leden daardoor in de gelegenheid te stellen zonder eigen reiskosten te kunnen deelnemen. Enkele leden hebben zich voorloopig voor deelname opgegeven.

Door enkele leden wordt de vraag gesteld, of dit jaar bij de schietoefening het puntenstelsel weer als gewoon zal worden toegepast. Na eenig over en weer praten wordt besloten om ter verkrijging van punten 16 oefeningen te houden; daar er echter leden zijn die onmogelijk al deze oefeningen kunnen bijwonen, zullen van deze 16 punten er 12 bij den onderlingen schietwedstrijd in aanmerking komen.

Verder niets meer te verhandelen zijnde, wordt de vergadering gesloten.

HET LANDSTORMBLAD

VAN MAART 1928.
TWEDE BLAD.

RIJNSBURG.

Rijnsburg heeft op 2 Februari een Landstormavond gehad, die schitterend is geslaagd. Hij was georganiseerd door de plaatselijke afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en werd gehouden in het Bloemenveldlokaal „Flora.”

De afdelings-voorzitter, de heer P. G. J. van Leeuwen, heette in een kort en krachtig openingswoord de groote schare welkom, in 't bijzonder den heer burgemeester als drager van het Gezag, dat door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm met toewijding wordt gesteund, het bestuur van „Flora,” dat zoo welwillend was, belangloos de zaal af te staan en aanwezige plaatselijke predikanten.

Spreekers richtte zich ten slotte met een warm woord tot luitenant van Pelt, secretaris van de Gewestelijke Landstormcommissie Zuid-Holland-West. Hij hoopt, dat diens toespraak en de films het gewichtige werk en de groote betekenis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm beter zouden doen kennen en waardeerden en wij ons als echte Nederlanders meer één nog zouden voelen in trouwe liefde voor Vaderland en Koningin!

Luitenant van Pelt schetste in korte trekken het ontstaan en de geschiedenis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De mislukte revolutie poging van Troelstra in 1918 en de grootsche demonstratie van liefde voor ons Vorstenhuis en het wettig Gezag op het Malieveld in Den Haag werden weer levendig voor de aandacht gebracht.

De krachtige Bijzondere Vrijwillige Landstorm, die thans 58000 leden telt, draagt in sterke mate een voorkomend en voorbehoedend karakter. Alleen het bestaan reeds van deze nationale organisatie houdt mogelijke pogingen tot revolutie tegen. Die Landstorm, welke op 1157 plaatsen in ons land afdelingen telt, moet nog sterker worden. De Regeering bejijvert zich om vooral de jongere lichtingen te doen toetreden.

De prachtige films droegen er nu verder het hare toe bij, om de organisatie nog beter te leren kennen. De film van ons Oranjehuis en de bijzondere gebeurtenissen uit het leven van onze Koningin was een waar succes. Niet minder hoeden o.m. de films: Huldebetoging van den Landstorm te 's-Gravenhage in November 1918 en zegetocht door Limburg en Zeetwisch-Vlaanderen in 1919.

Beelden van verschillende Landdagen brachten den arbeid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm dichter bij.

Tusschen de films voerde de burgemeester het woord, die er op wees, dat de films alle verwachtingen overtroffen. Hij hoopte, dat de Rijnsburgers ook door geldelijken steun zouden toonen, dat hun sympathie voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm door dezen propaganda-avond grooter was geworden.

De Waard, die te Ferwerd in Friesland bij de wieg van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gestaan had, schilderde in een ontroerende toespraak, hoe in de spannende Novemberdagen van 1918 de vurige landstormers vrijwillig alles achter lieten en zich uit het Noorden naar de Residentie spoedden, om zich als een wacht te scharen rond den troon van onze geliefde Vorstin.

Op spreker's verzoek werd geestdriftig het eerste couplet van ons aloude Wilhelmus aangehooren.

De Broekstra betoogde nu, dat ook thans nog een Bijzondere Vrijwillige Landstorm niet gemist kan worden. Hij illustreerde dit met de fiten van den dag, als o.m. de houding van de S. D. A. P. in de Kamer tegenover Lege en Vaderland.

Luitenant van Pelt sprak nog een warm woord van opwekking tot de Rijnsburgsche jonge mensen, om tot den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm toe te treden.

De heer van Leeuwen sloot de mooie samenkomst met woorden van dank.

He kan niet anders, of de belangstelling voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is sterker geworden. En ook de Rijnsburgers zullen het een sympathieke gedachten vinden, om ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van deze Landstorm-organisatie, op 27 Sept. a.s. en groote bijeenkomst in Den Haag te houden van alle vrijwilligers,

die Holland willen hounen, ons Holland fier en klein, wat ook zijn lot moog' zijn.

Vrijwilligers vóór! Goezegene Oranje en Nederland!

Motordienst.

Op 24 Februari hadden oefeningen plaats van het Landstormkorps-Motordienst in samenwerking met het Iste Reg. Infanterie, onder bevel van luit.-kol. Baron van Heeckeren van Kell.

Van alle kanten waren de landstormers opgekomen met motoren en auto's, uit Drenthe, uit Groningen, ja er waren er zelfs die uit Overijssel den tocht naar deze provincie hadden aangedurfd.

De deelnemers aan deze oefeningen werden in twee groepen verdeeld: de Rooden en de Blauwen. De Rooden gingen vanaf het station de provincie in en bestonden uit ongeveer 40 man, gewapend met 1 zware en 2 lichte mitrailleurs. De troep der Blauwen, die vanaf de kazerne vertrok, was samengesteld uit ongeveer 100 man, 3 zware en 5 lichte mitrailleurs.

De spits der Blauwen, bestaande uit 20 man en 2 lichte mitrailleurs, trok omstreeks kwart over twee op verkenning uit. Om 3 uur volgde de hoofdmacht. Zij trokken over Rolde naar Borger.

In Borger kreeg de voorhoede van Blauw bericht, dat Buinen door Rood was bezet. De auto's werden hierop direct door Blauw in den steek gelaten en te voet werd de aanval op Buinen ingezet.

Mitrailleurs knetterden van alle kanten; er werd een ware veldslag geleverd onder den rook van Buinen, zeer ten genoegen van de talrijke belangstellende burgers.

Omstreeks vijf uur trokken de Blauwen als overwinnaars Buinen binnen om tenslotte door hen bezet te worden.

In verband met den tijd was hiermede de oefening afgelopen.

De auto's vanuit Borger gekomen, pikten alle manschappen in Buinen op, waarop een lange colonne van 110 auto's en ongeveer 25 motorrijwielen weer huiswaarts trok.

't Was een machtig schouwspel, in het donker de onmetelijke rij van vurige lichten van de donkere gevaarten, over den weg te zien voortbewegen.

In Gieten viel de colonne uit elkaar, en om acht uur des avonds ongeveer viel het gedeelte der troep, dat hier thuis hoorde of van hier verder ging, Assen weer binnen.

De landstormdienst had hier goede diensten bewezen, het rijden in colonne o.a. was uitstekend.

HARDERWIJK.

Donderdag 23 Febr. hield de afd. Harderwijk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, in de garnizoenscantine, een uitnemend geslaagde propaganda-samenkomst.

Het gemeentebestuur was vertegenwoordigd door weth. Köster Henke, het garnizoen door Kolonel Hardenberg met den Luit.-adj. Kruyne; ook waren aanwezig de Comm. van het Veluwsch Verband, Majoor Jansen, de secretaris der Gewestelijke Commissie, de heer J. Wijnne, en vele officieren en onder-officieren van het garnizoen. Medewerking werd verleend voor het muzikale gedeelte door eenige art.-officieren uit Ede en den heer Van Amstel te Harderwijk. Er was voor groote afwisseling zorg gedragen: een schermwedstrijd, onder leiding van adj.-onder-off. Scholten, eenige schitterende tableaux, de vertooning van de Landstormfilm en van de film van den landdag te Barneveld, en een rede van den res. 1e luit. Sanders.

Verscheidene oud-gedienden gaven zich als lid der afdeling op.

Na een woord van dank aan allen, die medewerking hadden verleend, ging men te ongeveer een uur uiteen.

Ontvangen boeken enz.

Militair Défaitisme, door Jhr. J. A. I. H. Graafland. Uitgave Drukkerij „De Maasstad”, Burgemeester Roosstraat, te Rotterdam.

We hebben deze brochure, welke met een vaardige pen geschreven is, met veel genoegen gelezen. Hij houdt een gedocumenteerde bestrijding in van de zoo gerucht makende artikelen, die de voormalige res. kapitein Van der Sloot ten vorige jare tijdens de herhalingsoefeningen in De Telegraaf heeft doen opnemen.

In zes artikelen, welke opname De Telegraaf natuurlijk weigerde, heeft de Heer Graafland, het vooze bouwwerk van den heer Van der Sloot tot den grond gelijk gebroken.

De Heer Van der Sloot is al weer ver-

geten en in zooverre is de brochure niet meer actueel.

Doch wie in onze defensie meer belang stelt, dan in een overmoedig krantenartikel, doet goed van de waardevolle gegevens, welke hier worden geboden, terdege kennis te nemen.

COEVORDEN.

Filmavond van den Landstorm; even te voren breken de lampen; overal getelefoneerd, geen hulp! Kloeke landstormers gaan per auto naar Almelo. De onvermoeibare heer de Bruyn zorgt voor afleiding in de zaal en houdt er den goeden gang in. De bioscoopondernemer te Almelo moet eigen toestel afbouwen; het geheel gaat slechts in onderdeelen met de auto mede. Onder hoera! voor de flinke jongens te Coevorden, wordt de film nog afgedraaid. Buitengewone onkosten honderd gulden; dergelijke spoedige hulp is duur! aan 't einde collecte in de zaal — opbrengst ruim 80 gulden.

Landstorm bewijst „als het moet, dan zal het!”

Echte Landstormgeest.

DWINGELOO.

Ten huize van hotel Zantinge had de jaarlijksche feestvergadering plaats van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm Dwingeloo—Diever. Een flinke schare oudgedienden was bijeen. Om acht uur opende de voorzitter Geuchies, H. d. S., met een hartelijke toespraak deze bijeenkomst en heette allen welkom, inzonderheid Burgemeester Mr. J. G. Westra van Holthe, eereid der plaatselijke commissie, voor zijn aanwezigheid, verder den heer de Bruin van Kampen, de ijverige secretaris van het Gewest Drenthe en in het bijzonder den heer Kreuzen van Meppel, die dezen avond zou optreden met voordrachten. Evenals vorige jaren was ons muziekkorps U.d.i. aanwezig om de pauzen op te vroolijken door schoone muziek en de voorzitter bracht de leden bij voorbaat dank voor hun bereidwilligheid.

De heer De Bruin vergastte de aanwezigen op een bioscoopvoorstelling met vele aardige en fraaie beelden op onze vaderlandsche historie en ons geliefd Oranjehuis betrekking hebbende. Beelden en groepen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm kwamen op het doek en de oud-soldaten zagen soms hun vroegere superieuren levensgroot voor zich verschijnen. Na het afdraaien van eenige prentrollen trad de heer Kreuzen op, begeleid door een bekwapen pianist uit Meppel. Wat hebben die heeren velen aan zich verplicht. Onbedaarlijk is er soms gelachen om zijn guitige stukken, waarin vooral soldatenmoppen te voorschijn kwamen. In de afdeling „ernst” was de heer Kreuzen ook onverbetterlijk en toen hij tusschen de bedrijven een gedicht voordroeg door hem zelf gemaakt, en door den pianist op muziek gebracht, was ieder overtuigd, dat: lid te zijn van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een eervol en noodzakelijk iets is in het belang van alle Nederlanders.

GENEMUIDEN.

11 Febr. j.l. vergaderde alhier de Afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De heer Bulten, Secretaris der Gewestelijke Commissie, vertelde ons een en ander over den te houden Nationalen Landstormdag. Hierop volgde een geanimeerde bespreking. Het resultaat was, dat zich alle aanwezigen opgaven om den Nat. Landstormdag te bezoeken. Verder werd besloten om binnenkort weer te vergaderen en tegen dien tijd den nieuwen Burgemeester, den heer W. Zeeuw, te verzoeken het Voorzitterschap onzer afdeling te aanvaarden.

De vergadering was slechts matig bezocht. De slechte weersgesteldheid had vele leden thuis gehouden.

's-GRAVENHAGE.

De plaatselijke Landstormcommissie 's-Gravenhage heeft 29 Februari een vergadering met propagandisten uit de Landstormers gehouden om te bespreken de propaganda onder de lichten 1924, 1925, 1926 en 1927. Een groot aantal heeren had aan de uitnodiging gevolg gegeven. De stad werd verdeeld in 40 wijken en iedere wijk zal door twee landstormers worden bewerkt om de voor dit instituut betrouwbare mannen uit te noodigen tot toetreding bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Op de vergadering kon reeds worden medegedeeld, dat van hen, die werden ingeschreven, een groot gedeelte het aanmeldingsformulier ingevuld en geteekend spontaan inzond.

C. M. VAN DIEMEN - DORDRECHT
Het juiste adres voor Landstormvaandels
Rijksleverancier
Vervaardiger der Regimentsvaandels
In bestelling: _____
Standaard Regiment Wielrijders en talrijke
B. V. L. Vaandels
VRAAGT INLICHTINGEN

Elke Sigaar „ABONNÉ” stemt te vrêe.

N. V. Ned. Caoutchouc en Cutta Percha fabriek
v.h. BAKKER & ZOON
RIDDERKERK - HOLLAND
— FABRICEERT: —
Technische Rubber Artikelen

KWATTA's
Manoeuvre-Chocolaad
STILT DEN HONGER
VERWEKT GEEN DORST

HORMA-SIGAREN
IETS BIJZONDERS

RINGERS'
BONBONS

BEDUM.

29 Febr. had onder leiding van Kapitein de Jonge in het gebouw Concordia, alhier, een schietwedstrijd plaats van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, waarvoor veel animo was.

Als schutters 1e klas behaalden prijzen, de heeren W. Koster te Onderdendam, 1e pr. met 89 p.; 2e en 3e pr. resp. G. Groenewold te Bedum en W. J. Groenewold te Zuidwolda, beiden met 88 p.; 4e pr. Joh. Kuiper, alhier met 87 p. en 5e en 6e pr. resp. H. Klooster en J. Oudman, beiden alhier met 86 p.

Als schutters 2e klas behaalden prijzen de heeren K. Walraven, alhier, 1e pr. met 72 p.; J. Prins, alhier, 2e pr. met 69 p. en 3e pr. M. Dijk te Onderdendam en J. Jeronimus te Bedum met 68 p.

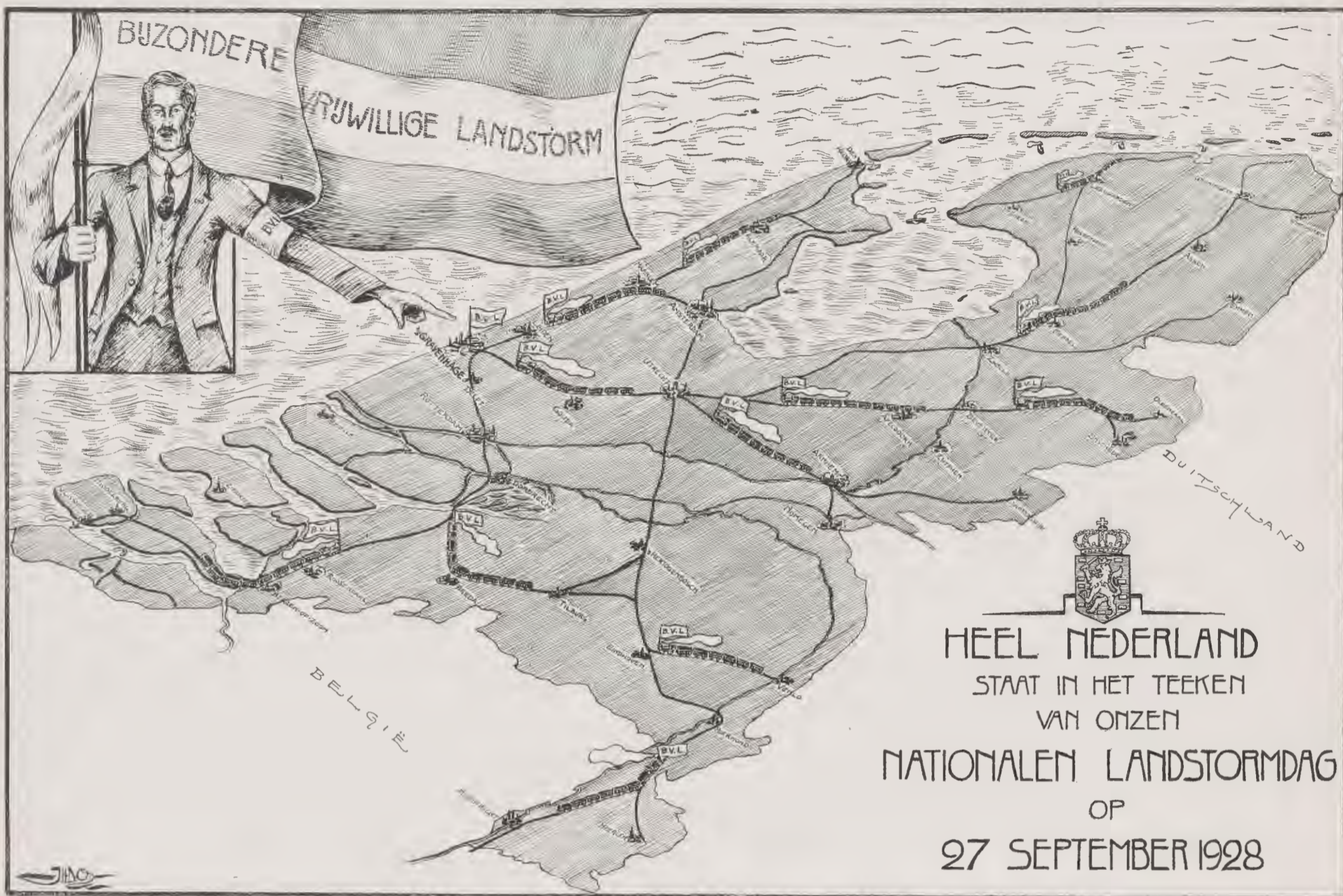
Met een geestig en gepast woord, zooals gewoonlijk, werden de prijzen door Kapt. de Jonge uitgereikt. Door den heer Burgemeester werden nog enkele hartelijke woorden tot Kapt. de Jonge en tot de leden gesproken. Met algemeene stemmen werd besloten om zooveel mogelijk aan den Nationalen Landstormdag, op 27 September in Den Haag, deel te nemen. Elf nieuwe leden werden ingeschreven.

RAALTE.

Na eene ten gemeentehuize gehouden bespreking, waarbij o.m. tegenwoordig was de Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie, overste N. J. Lavaleije is de Plaatselijke Commissie voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm alhier als volgt samengesteld: W. A. P. Kerssemakers, burgemeester, C. v. Dijk, pastoor, A. van Hage, G. IJssink, ir. J. van Laarhoven, dr. L. Paanakker, G. J. Spit en kapt. C. Wttewaal.

LISSE.

Op de vergadering van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, afd. Lisse, van 24 Febr. meldden zich ongeveer 40 leden voor den Landstormdag in Den Haag.

OLDENZAAL.

Donderdagavond werd in Café Bosch een vergadering gehouden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Deze vergadering was goed bezocht. Majoor Tucker als voorzitter van de Gewestelijke Commissie opende en ging daarna met een toepasselijk woord tot de prijsuitreiking over. In verband hiermee werden de jaarlijksche schietoefeningen nog even besproken en vooral de jongeren opgewekt de mooie schietsport te beoefenen.

Vervolgens gaf majoor Tucker nog een uiteenzetting van het doel en wezen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en spoorde de nog niet-leden aan zich aan te sluiten.

Daarna gaf de heer Bruggeman als secretaris der Gewestelijke Commissie nog eenige toelichtingen over het lidmaatschap, waarna ook de landdag in den Haag werd besproken.

De heer Essink was van oordeel, dat met meer actie nog meer bereikt zou kunnen worden, waarop de voorzitter antwoordde, dat juist door de Gew. Commissie die maatregelen waren besproken.

Hierna gaven zich 15 nieuwe leden op. Voor den landdag zal binnenkort nog een aparte vergadering worden gehouden, waar ook het vormen van 'n reiskas zal worden besproken.

Tevens werd nog medegedeeld, dat door een lid f 25 voor een Oldenzaalsch vaandel is toegezegd.

ALPHEN A/D. RIJN.

De Landstormers huldigen Ds. Veldhoen.

Ds. dr. N. G. Veldhoen, de voorzitter van de Plaatselijke Landstormcommissie te Alphen aan den Rijn, heeft — wegens zijn vertrek naar Voorburg — Vrijdag 3 Febr. in de kerkzaal van de Marthastichting afscheid van de Landstormers daar ter plaatse genomen.

Het woord werd hierbij gevoerd door den heer J. M. Krijger Jr., den voorzitter en door den heer L. van Pelt, den secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „Z.-Holland-West“, door Burgemeester dr. H. J. Lovink, die namens de landstormers een prachtig tegeltableau aanbood, een geheel Alphensch product, ontwerp, teekening — en op de tegelfabriek te Alphen werden de tegels gebakken. Mevrouw Veldhoen kreeg mooie bloemen. Ds. Veldhoen dankte voor zooveel hartelijkheid.

HEEMSTEDÉ.

Als naar gewoonte werden de schietoefeningen, dezen winter door de Afd. Heemstede van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm gehouden, met een wedstrijd besloten.

Thans werd deze gesplitst in twee gedeelten: een avond was bestemd voor de prijzen van de Gewestelijke Landstormcommissie, een tweede avond voor die prijzen, welke de plaatselijke afdeling ter beschikking waren gesteld.

In het gebruikelijke openingswoord van den Voorzitter werden allen, in het bijzonder de trouwe leden, die sedert vele jaren onafgebroken de bijeenkomsten bezochten, welkom geheeten. Een woord van dankbaarheid werd hier tevens gesproken aan het adres van den kapitein C. Eldermans, die onze afdeling dezen winter verrijkte met 2 z.g. kamerschietgeweren (flobertkogel), welke buitengewoon goed voldeden.

De wedstrijd had het bekende aangename verloop.

De heer Eldermans was zoo vriendelijk de prijzen aan de gelukkige winnaars uit te reiken. Met het zingen van het volkslied werd deze bijeenkomst gesloten.

De tweede wedstrijd was niet minder opgewekt. Een tafel vol prijzen was tentoongesteld, waarbij bovendien 3 fraaie medailles, uitgelooft door den majoor S. Prins, kapitein L. P. J. Geldens en den plaatselijken voorzitter, luit. M. L. van Nispen, allen van den Motordiens.

Daarna werden nog enkele zaken betreffende de Landstormbeweging besproken en deelde de voorzitter enkele plannen mede betreffende den Nationalen Landstormdag 1928 te 's-Gravenhage, waarvoor hij met aandrang aller medewerking verzocht.

Als plaatselijk leider zal in het vervolg optreden de heer M. J. Kramer Sr., Eikenlaan 22, Heemstede, terwijl de heer K. Gaikhorst, Drieheerenlaan, aldaar, als leider der schietoefeningen zich daarmee in het vervolg blijft belasten.

HEEMSKERK.

Op Donderdag 2 Febr. j.l. had te Heemskerk de groote jaarlijksche bijeenkomst van de vrijwilligers der afd. plaats, dezen keer niet alleen bestemd ter uitreiking van de prijzen der gehouden schietwedstrijden,

doch vooral bedoeld als propagandaavond voor den te houden Nat. Landstormdag 1928. De Korpscomm., de Majoor Hartogh Heijs van Zouteveen, die de bijeenkomst opende, heette de talrijke vrijwilligers hartelijk welkom, en in het bijzonder den Weleerw. Heer J. Paulissen, Pastoor te Heemskerk, die voor het eerst in de door hem kortelings geleden aangenomen functie als Voorzitter der Plaatselijke Commissie, 'n dergelijke samenkomst bijwoonde. Nadat de heer Paulissen door den Korpscomm. als Voorzitter was geïnstalleerd, nam hij het woord en dankte voor de vriendelijke en waardeerende woorden tot hem gesproken.

Vervolgens werd overgegaan tot het uitreiken der vele en mooie prijzen door den Korpscommandant.

Nu kon worden overgegaan tot het houden van de aangekondigde voordracht met lichtbeelden van den heer H. de Boer uit 's-Gravenhage, die allereerst een causerie gaf over de in Rusland heersche toestanden, daarbij afschrikwekkende voorbeelden gevende van het leven in dien z.g. „heilstaat.“

De afdeling Heemskerk kan terugzien op een zeer goed geslaagden propagandaavond,

Limburg.

Reeds gevormde Reiskassen.

ARCEN	MAASBREE
BAARLO	STRAMPROY
BLERICK	SWOLGEN
DIETEREN	TEGELEN
ECHT	TUNGELROY
GRATHEM	VENRAY
GREVENBICHT	VELDEN
HORST	VIJLEN
LEUNEN	WELL
LOTTUM	WELLERLOOY

Schrijft dadelijk aan
VAN OVEN, 's-Gravenhage
om prijs en teekening van
VAANDELS en VLAGGEN

FAAM Zilver 15 ct.
FAAM Rood 13 ct.
FAAM Bruin 12 ct.
FAAM Zwart 10 ct.
FAAM Blauw 8 ct.
per 1/2 ons.

FAAM is de naam van de beste rooktabak voor den laagsten prijs.
LOUIS DOBBELMANN, Rotterdam.

P.B.N.A. ook voor U
BRIEFONDERWIJS
PROSPECTUS KOSTeloos

Voor TECHNICI
AMBAGHSIEDEN EN VAN OORPERSONEEL

HET NEDERL. TECHNICUM P.B.N.A.

AFDELINGEN VOOR BOUWKUNDE
WATERBOUWKUNDE WERKLIJG BOUWKUNDE
ELECTROTECHNIEK CHEMIE BOEKHOUDEN
EN ALLE VERWANTE HULPVERMENSCHAPPEN

BRIEFADRES: P.B.N.A. ARNHEM 43

PIJNACKER.

Maandag 20 Febr. hield deze afdeling haar feestelijke Jaarvergadering in de groote zaal der Chr. Jongemannen Vereeniging, welke door enkele dames versierd was. Ongeveer acht uur 's avonds opende de plaatselijke leider, reserve kapitein Valkenburg, de vergadering, welke door ± 60 personen met hun dame bezocht was. Uit volle borst klonk het „Wilhelmus”, waarna hij alle aanwezigen con hartelijk welkom toeriep. In het bijzonder de dames der leden en der officieren. Ook de reserve Kapitein Eckebus en luitenant van Pelt, die steeds onze jaarvergadering als vrienden bezochten, hoorden waardeerende woorden tot zich richten.

Hierna wijdde spreker zijn aandacht aan het doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, die ontstaan is in een moeilijken tijd om het dreigend gevaar af te wenden.

Daarna kreeg de secretaris van de plaatselijke afdeling, de heer C. van Atten, het woord, die verslag uitbracht van den toestand der afdeling.

Het bleek, dat de afdeling steeds groeiende is en ook, dat de schietavonden door steeds meer landstormers bezocht worden.

De heer Valkenburg bedankte hierop den spreker voor zijn verslag en verder ook voor den grooten steun, die hij hem steeds verleent en hoopte op nog vele jaren van samenwerking.

Na het zingen van het lied van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werd een reeks voordrachten, zangstukjes en dergelijke door verschillende leden en een tweetal dames ten gehore gebracht.

Voor een prijs kwamen in aanmerking de volgende personen:

Klasse A.: 1. L. A. Maat. 2. J. Spruiten-burg. 3. A. F. van Winden. 4. P. v. d. Berg. 5. C. Luyten. 6. Chr. J. Kluiters. 7. Jac. van Balen. 8. J. Schoenmaker. 9. G. v. d. Kooy. 10. N. van Beek.

Klasse B.: 1. A. v. d. Stoep. 2. Jac. v. Dijk. 3. J. A. v. Beek. 4. A. A. J. v. Winden. 5. J. de Braven. 6. C. Rensen.

GIESSENDAM.

Vrijdag 2 Maart hield de afd. Giessendam een vergadering in de Wilhelmusschool. Aanwezig ware, behalve een flink aantal leden, de Burgemeesters van Dordrecht, Hardinxveld en Giessendam, alsmede de commandant van het Verband „Dordrecht”, de heer Jansen, en luit. Groenendijk.

De plaatselijk leider opende met een kort woord de vergadering en heette alle aanwezigen hartelijk welkom, inzonderheid onzen commandant, die toch de ziel van 't „Verband” is.

Daarna hield Burgemeester de Gaay Fortman een rede en wees op de noodzakelijkheid van het bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, gezien het steeds drierster den kop opstekende socialisme en communisme. Commandant Jansen besprak de plichten der vrijwilligers, spoorde aan tot saamhoorigheid en wees op den a.s. Nationalen Landstormdag in Den Haag, welke een stille sprake zal moeten worden van den onderlingen band der vrijwillige Landstormers.

Hierna werd overgegaan tot het benoemen van een plaatselijke commissie. De heeren A. Meier en B. d. Rooi, welke hiervoor aangezocht waren, namen hun benoeming aan.

Vorbereidende maatregelen werden getroffen voor het aanschaffen van een vaandel. De heer Meier zegde f 10 toe, wat onder applaus werd aangenomen. De leden zelf brachten reeds f 16.20 bijeen, zoodat er f 26.20 voor in kas is. Getracht zal worden dit bedrag door steun uit de burgerij te verhoogen.

Wegens vertrek naar Meerkerk nam de plaatsel. leider, J. Leeman, afscheid van de afdeling en sprak den wensch uit, dat de afd. zich mag verheugen in een gestadigen bloei. Luit. Groenendijk sprak een woord van warmen dank voor het pionierswerk door den plaatsel. leider verricht, die, hoewel klein van persoon, een groote afdeling tot stand gebracht heeft. In zijn plaats werd benoemd de heer J. Koppelaar.

't Is een genotvolle avond geweest.

Voor den landdag in Den Haag gaven zich ongeveer 20 personen op.

HOOGEVEEN.

Donderdag 9 Februari werd een gezellige avond gehouden met de afd. Hoogeveen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, waarop een landstormfilm werd vertoond en waar ook de aangrenzende afdelingen waren uitgenoodigd.

De voorzitter der pl. comm. opende de bijeenkomst en wees in zijn openigswoord op het wassende revolutiegevaar, 1903 spoorwegstaking; 1908 poging tot revolutie; 1927 Zadelhoff en de Tweede Kamer, en constateerde, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm hoe langer hoe meer noodzakelijk werd.

Daar er nog geen electriche stroom kon verkregen worden, werd den secretaris van de gew. comm., de heer De Bruyn, verzocht de vrijwilliger toe te spreken en de zaak van den nationalen landdag uiteen te zetten. Op de hem eigen en onnavolgbare wijze, gekruid met kostelijken humor, bracht hij de zaak onder de aandacht van de jongens. Reeds dadelijk had zijn woord tot resultaat, dat er van de afdeling Hoogeveen zich 40 à 50 deelnemers voor den landdag meldden en er verscheidene nieuwe leden geboekt konden worden.

Medegedeeld werd voorts, dat er plaatselijk bij de ingezetenen een f 200 verzameld was voor de dekking der kosten.

Het verdere van den avond werd gekeken

MIDDELHARNIS—SOMMELSDIJK.

Donderdag 2 Februari, des avonds te 7 uur had in de Bewaarschool te Sommeldijk de uitreiking der prijzen plaats, behaald in den laatsten schietwedstrijd.

De vergadering stond onder leiding van den voorzitter der Plaatselijke Landstormcommissie, den Burgemeester den Hollander, welke met een passend woord de vergadering opende.

Daarna had de prijsuitdeeling plaats.

De gelukkige winnaars waren: 1e prijs, G. van Driel, 86 p., Rijwiellantaarn; 2e pr., L. Mastebroek, 85 p., Portemonnaie; 3e pr., A. Holleman, 79 p., tabaksdoos; 4e pr., A. Vis van Heemst, 77 p., kistje sigaren; 5e pr., W. Vroegindewey, 76 p., pijpenrek; 6e pr., C. Sluy, 75 p., aschbak; 7e pr., C. Knappe, 73 p., tabakspijp; 8e pr., W. Wielhouwer, 73 p., tabakspijp; 9e pr., J. G. Grootenboer, 72 p., inktpot; 10e pr., J. Schellevis, 72 p., domino-spel; 11e pr., J. C. Tieleman, 72 p., zak-

LUITENANT-KOLONEL N. J. LAVALEYE

Commandant van het Landstormkorps „De IJssel”, die een dezer dagen zestig jaar werd, in den kring zijner familie. De vele bliken van belangstelling, die de Overste uit de afdelingen mocht ontvangen, waren opnieuw bewijs van de uitnemende verstandhouding tusschen dezen Commandant en zijne vrijwilligers.

naar de film — die ons voerde over zee, deed oefenen op zee en land, ons deed meelevens met het Koninklijk Huis — en werd geluisterd naar een strijke met piano, gezongen van de Oranjeblaadjes, gehoord naar een geestige voordracht, versprengingen genoten en werd er gerookt. Het was een recht gezellige avond, welke door de vrijwilligers met genoegen werd bijgewoond en waarbij ze nog een pakkend slotwoord van den Hoogeveenschen Burgemeester, den heer Tjalma, lid der pl. commissie, meekregen.

KLAASWAAL.

28 Februari j.l. had alhier onder leiding van den burgemeester dezer gemeente, Eere-Voorzitter, een bijeenkomst plaats van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Met een woord van welkom opende de eere-Voorzitter deze vergadering. Na het zingen van 't Wilhelmus van Nassouwe werden door den heer van der Steeg met een toepasselijk woord uitgereikt de prijzen, die in het afgelopen najaar met het houden der schietoefeningen werden behaald.

Op 27 September zal te 's-Gravenhage ter herdenking van het 10-jarig bestaan der instelling een Nationalen Landstormdag worden gehouden; ter bijwoning hiervan door de landstormers uit geheel ons land wordt in elke afdeling 'n reiskas gevormd, ter bestrijding der kosten, noodig tot bijwoning van die betooging.

Door den heer P. Dirkse werd een lezing gehouden over „Ontwapening”, die om haar inhoud en voordracht met alle aandacht werd aangehoord. Door Ds. Bogers werd een bespreking gehouden over de waarde van het Instituut.

De voorzitter dankte namens het bestuur voor de gesproken woorden.

ZUIDLAREN.

Onder voorzitterschap van den Burgemeester dezer gemeente, den heer R. van Lutervelt, hield de afdeling Zuidlaren van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm Vrijdag 24 Febr. j.l. een algemeene ledenvergadering met de Plaatselijke Commissie. De heer J. de Bruyn van Kampen, Secretaris van het Gewestelijk Verband, sprak een opwekkende rede uit, getiteld: Wat groot is, dient. Met aandacht werd naar deze gloedvol uitgesproken voordracht geluisterd. De Voorzitter haalde in een gezellige en interessante causerie allerlei dingen op uit eigen dienst- en mobilisatietijd, alles toegelicht en verduidelijkt door lichtbeelden. Enkele leden gaven nog een voordracht ten beste, terwijl de heer De Bruyn voorts het een en ander mededeelde over den te houden Landdag in Den Haag, waarvoor men intusschen ook hier reeds bezig is (en dat niet zonder succes) een reiskas te vormen.

OOLTGENSPLAAT.

Vrijdag 3 Februari had de uitreiking der prijzen plaats van de gehouden schietwed-

strijden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm alhier. Gebeurde dit tot nog toe in een onoogelijk schoollokaal, thans waren we vergaderd in de Raadszaal rondom „de groene tafel”. De Voorzitter der Plaatselijke Commissie, de Edelachtbare Heer W. J. Donkersloot Lz., Burgemeester der gemeente, benevens de andere commissieleden, de heeren C. J. Avè en L. A. Hobbel waren mede tegenwoordig. De plaatselijke leider, de heer G. H. L. de Bruin verkreeg ook nu weer den 1en prijs. Nadat alle prijsjes „aan den man waren”, en na nog eenige vrolijkheid die hierbij vanzelf naar voren trad, gaf een der Vrijwilligers, de heer Joh. v. d. Heuvel een inleiding getiteld: „Waar het om gaat.” Spr. ging na de bekende dingen, n.l. ging kotelijks na de bekende dingen, n.l. Waar ons instituut haar oorsprong heeft, Wat haar doel is, enz. Hij waarschuwde tegen teveel propaganda opdat onze mannen mogen zijn kerels op wien we staat kunnen maken. Een aangename bespreking deed de waarde van het gehoorde nog rijzen. Bij navraag bleken allen in 1928 den Nationalen Landdag te willen bijwonen. De plaatselijke commissie bood bij monde van den Voorzitter aan om te trachten een eigen vaandel voor de afdeling Ooltgensplaat te verkrijgen. Wat natuurlijk aller instemming had. Met het zingen van 2 coupletten van het Wilhelmus werd deze gezellige vergadering besloten.

MIDDELBURG.

De afd. Middelburg van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm hield haar jaarvergadering in het Militair Tehuis.

De vergadering werd geleid door den gep. kolonel der Artillerie F. H. Umbgrove en mede bijgewoond door den heer P. G. Laernoës, secretaris van de Gewestelijke Landstorm-Commissie Zeeland.

Na opening der vergadering werd door den heer Van Sluys, secr. der Afdeling, een uitvoerig jaarverslag uitgebracht en tevens medegedeeld, dat de heeren Laernoës en Van Sluys de afd. Middelburg van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, hebben vertegenwoordigd bij de begrafenis van wijlen den heer P. A. de Reij, in leven leider der afdeling.

De voorzitter wijdde daarna eenige woorden van waardeering ter nagedachtenis van den heer de Reij, den zoo eminenten leider, wien nooit iets te veel was en die zeer veel voor de Afdeling heeft gedaan, welke woorden door de aanwezigen staande werden aangeluurd.

Vervolgens werd medegedeeld, dat als plaatselijk leider der Afdeling is benoemd de heer C. de Jager, die evenwel verhinderd was tijdens ter vergadering aanwezig te zijn, en dat in het Bestuur der Afdeling heeft zitting genomen de heer H. A. Enkelaar, die door den Voorzitter van harte werd geluk gewenscht met zijn nieuwe functie.

De heer Laernoës deed hierna uitvoerige mededeelingen over de a.s. viering van het 10-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, welke viering zal plaats hebben op 27 September 1928 in den Haag.

Zoals reeds bij vele afdelingen heeft plaats gehad, zal ook hier een reiskas worden opgericht om de gelden voor de reis tijdijk bijeen te krijgen. Als medewerkers hiervoor gaven zich reeds een 8-tal personen op, terwijl alle aanwezigen zich opgaven om de viering in Den Haag bij te wonen.

Het bestuur sprak de verwachting uit, dat vele betrokkenen hun medewerking zouden verlenen voor het vrijaf geven van in hun dienst zijnde vrijwilligers, zoo mogelijk zonder leonderving.

Ten slotte werd nog overeengekomen, dat pogingen in het werk zullen worden gesteld voor het verkrijgen van een vaandel, vlag of standaard, waarna de vergadering werd gesloten.

PROPAGANDA-AVOND 'S-GRAVENHAGE.

De vereenigingen *Ons Leger*, *Onze Vloot* en *Volkswaerbaarheid* zullen op Donderdag 29 Maart a.s. in de groote zaal van den Dierentuin (ingang Benoordenhoutschewg) een propaganda-avond houden (n.m. 8 uur).

Het programma omvat naast eenige redevoeringen van *Oud-Minister J. J. C. van Dijk*, van Kolonel *K. Oudendijk* en van een *Zeeofficier*, het vertoonen van eenige films o.a. *de Cavaleriefilm* en eenige gedeelten uit de *Leger en Vloot film*.

Toegang wordt verleend op vertoon van toegangsbewijs tegen betaling van f 0.10 te bekomen bij den Administrateur van de Vereeniging Volkswaerbaarheid, Am-pèrestraat 71a.

**LANDSTORMKORPS
STELLING VAN AMSTERDAM.**

Wyde Wormer.

Ondanks het orkaanachtige weer, was de belangstelling voor de vergadering der jonge afdeeling Wyde Wormer op 15 Februari, zeer goed.

Onder leiding van den heer H. Russelman en in tegenwoordigheid van den kapitein K. L. Schell, werd de vergadering besloten met een onderlingen, zeer geanimeerden schietwedstrijd, waarbij na afloop de prijzen, bestaande uit nuttige gebruiksvoorwerpen aan de prijswinnaars werden uitgereikt.

Het werd door de leden zeer op prijs gesteld, dat zij thans niet meer zich hebben aan te sluiten bij een afdeeling in een andere gemeente, doch hunne eigen afdeeling te Wyde Wormer bezitten.

Tot leider werd geïnstalleerd de heer J. Veerman, terwijl de heer Russelman, die van de oprichting af als tijdelijk leider heeft gefungeerd, zijne functie onder hartelijke woorden aan den nieuwen leider overdroeg.

Besloten werd in April wederom te vergaderen.

Afdeelingen in de Zaanstreek.

De leden van de Zaanse afdeelingen kwamen 23 Februari l.l. te Zaandam bijeen.

Het oudste lid, de heer burgemeester Wempe, opende de vergadering en gaf den secretaris gelegenheid mededeeling te doen nopens eenige beslissingen door het Plaatselijk bestuur in hare laatste bijeenkomsten genomen.

De heer Wempe memoreerde daarna het overlijden van den voorzitter, wijlen notaris G. van Holk en verzocht de vergadering zich een wijle van de zetels te verheffen ter nagedachtenis van haren diep betreunden voorzitter.

De tijdelijke voorzitter installeerde vervolgens den met algemeene stemmen in de laatste bestuursvergadering benoemden voorzitter, burgemeester Driessen van Koog a. d. Zaan.

Deze nam de voorzittershamer over en begon, met zijn dank te betuigen voor het in hem gestelde vertrouwen en deed een beroep op den steun ook van de leden, welke steun bij monde van den leider, den heer Russelman, namens de leden, van harte werd toegezegd.

Als lid van de plaatselijke commissie werd nu geïnstalleerd Ir. W. Coebergh te Wormerveer.

Mededeeling werd vervolgens gedaan van de uitslagen der schietwedstrijden, waarna door Majoor de Veer, geassisteerd door den Kapitein Schell de prijzen aan de winnaars werden uitgereikt.

Er ontspon zich nu eene uitvoerige gedachtenwisseling over het plan tot het houden van een nationalen landdag.

Afdeeling Muiden.

Een vergadering, goed bezocht door genoodigden, doch minder goed door de leden, werd 29 Febr. te Muiden gehouden.

Doel van de bijeenkomst was in de eerste plaats de installatie van de Plaatselijke Landstormcommissie. Leider J. Dros opende de bijeenkomst en na medegedeeld te hebben, dat burgemeester de Raadt het erevoorzitterschap heeft willen aanvaarden, sprak hij zijn vreugde uit over de aanwezigheid van den burgemeester.

De plaatselijke Commissie bestaande uit de heeren H. Donker, Dr. W. Schmitz, A. C. Schouten en Pastoor Koevoets werd vervolgens geïnstalleerd, waarna de benoemde voorzitter, de heer Donker, in een uitvoerig betoog, de noodzakelijkheid van den Landstorm uiteenzette.

Vervolgens werden de prijzen uitgereikt behaald op de laatste wedstrijden, waarna de avond werd besloten met goed geslaagde lichtbeelden; betrekking hebbende op de landdagen te Hoofddorp en Apeldoorn.

Een vijftal personen werd als lid ingeschreven.

Nederhorst den Berg.

In eene vergadering, uitstekend geleid door den heer C. de Bree, plaatselijk leider te Nederhorst den Berg, op 22 Febr. l.l. kwamen de landstormdagplannen ter sprake, waarover eene geanimeerde gedachtenwisseling plaats vond.

Na uitreiking van de prijzen, lichtte de Kapitein Schell de vergadering in omtrent eenige huishoudelijke punten en verkreeg de zekerheid, dat de afdeeling Nederhorst den Berg niet zal ontbreken op den Landstormdag te 's-Gravenhage.

De druk bezochte vergadering, die een winst van tien nieuwe leden opleverde, werd met een hartelijke toespraak door den leider gesloten.

SMILDE.

De tournee van de Landstormfilm door Drente is begonnen met een filmavond in Smilde, voor een goed bezette zaal in de „Oude Veenhoop”. Na opening door den voorzitter, die dank betuigde aan den oud-Plaatselijk leider, den heer C. J. de Jong, en den heer J. Offringa als diens opvolger bekend maakte, werden de aanwezigen voortdurend geboeid door de vele verrassingen van het trilbeeld.

In de pauze's sprak de heer J. de Bruijn uit Kampen, de secretaris der Gewestelijke Commissie, over het onderwerp: „Wat groot is, dient”. Hij toonde met evle argumenten aan, dat ook onze Regeering ons dient, waarom wij ook verplicht zijn, hiertoe onzen steun te geven. Ook bij de bespreking van den a.s. Landdag had hij een aandachtig gehoor.

Hoe een en ander bij het publiek in den smaak viel, demonstreert ons de uitbreiding van den ledenlijst.

ULRUM.

Op 13 Febr. j.l. 's avonds 7 uur had hier voor de plaatselijke afd. de 3de schietwedstrijd in dit winterseizoen plaats.

Evensals de beide vorige keeren was de opkomst best. Er werd in 3 groepen geschoten, n.l. schepschutters, welke 90 punten en meer behaalden; schutters 1 ste klas, welke het van 80—90 konden brengen en schutters 2de klas, welke trachten moeten zoo spoedig mogelijk eerste klas te worden.

Een viertal schutters zag zich gepalst in de scherpschuttersklasse, waarvan No. 1 met 94 punten een meerschuijmen pijp in ontvangst kon nemen.

Een zestal prijzen kon vervolgens nog ter beschikking worden gesteld aan de winnaars uit een 33-tal schutters 1ste klas.

Al de prijzen werden met een toepasselijk woord van den leider van den schietwedstrijd — kapt. de Jonge van Groningen — aan de winnaars ter hand gesteld.

De winnaar van een portemonnaie werd op het hart gedrukt te zorgen, dat deze goed gevuld was einde Sept. bij gelegenheid van de „Haagsche” reis.

Dit punt kwam weer ter sprake bij de bespreking, welke na afloop van den schietwedstrijd plaats vond.

De heer de Jonge gaf eenige voorloopige inlichtingen. Een verblijdende mededeeling was het, dat op de lijst voor de reiskas goed geteekend werd „zoodat menige Landstormer van de geboden gelegenheid zal kunnen profiteren.

De Burgemeester als voorzitter der Plats. Comm. gaf door zijn aanwezigheid blijk van meeleven.

Juist aan t eind der bespreking kwamen nog een paar heeren binnen, die zich met auto's beschikbaar stelden om leden deelnemers, welke geheel aan de monding der Hunne wonen thuis te brengen; welke welwillendheid door genoemde deelnemers ten zeerste gewaardeerd wordt, daar zoo'n reis anders zeer vele bezwaren kan opleveren.

Ruim 10 uur werd de bijeenkomst met een woord van dank voor de goede opkomst door den leider gesloten.

EMMER-COMPASCUUM.

Vrijdag 17 Maart werd in 't hotel Abeln een propaganda-vergadering gehouden van de afdeelingen Emmer-Compascuum en Roswinkel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De opkomst overtrof nog verre de verwachtingen, zoodat tijdens de vergadering de ruimte moest worden vergroot. De voorzitter der Plaatselijke commissie opende met een kort, hartelijk woord van welkom en begroette in het bijzonder den secretaris van het Gewestelijk Verband Drente, den heer de Bruijn, van Kampen.

Het muzikale gedeelte werd geheel belangeloos verzorgd door eenige jongelui, hetgeen niet weinig bijdroeg tot de gezelligheid. Afwisselend werden aardige nummertjes ten gehoor gebracht en werd de gemeenschappelijke zang begeleid.

Het woord van dank aan het slot voor de medewerking was dan ook wel op zijn plaats.

Voorts werd een rijk afwisselend programma afgewerkt. Uitbundig applaus oogstte na iedere prent de waarlijk schitterende Landstormfilm en de uitroepen van bewondering tijdens de vertooning waren niet van de lucht. De heer de Bruijn hield een kernachtige en pakkende toespraak over: „Wat groot is, dient.”

Door den heer de Bruijn werden voorts op humoristische wijze uitgereikt de prijzen door de beste schutters van beide afdeelingen behaald bij den laatsten schietwedstrijd en eindelijk deed Z.Ed. mededeeling over den in September te houden Nationalen Landstormdag in Den Haag, waarvan de bedoeling niet is, te prikkelen, maar, om bij het Nederlandsche volk het gevoel van gerustheid te verzekeren en te versterken.

De voorzitter sloot met dank aan allen, die aan het welslagen dezer mooie vergadering hadden bijgedragen. De commissie kan met voldoening op haar voorbereidenden arbeid terugzien.

VEENHUIZEN.

Vrijdagavond 10 Februari was het hier in het mooie, door het Rijk aan de verschillende verenigingen alhier ten gebruikte geschonken Vereenigingsgebouw, een prettige, gezellige en van saamhoorigheid, tot steunen van het wetmatig gezag getuigende avond.

Ondanks den zwiependen regen en storm, juist tegen het uur van samenkomst losbrekende, was toch een groot getal belangstellenden, zoo van hier als van Een, Norg en Boden, met hunne huisgenooten en geestverwante kennissen aanwezig. Voorts waren aanwezig de heeren de Bruyn, secretaris v. d. Gewestelijke Landstormcommissie „Drenthe”, en mochten we opmerken den Wel.Ed. Gestr. heer Kapitein H. J. Nolthenius, Commandant van het Verband, met echtgenoot en kroost.

Na een kort welkomstwoord door den Voorzitter der Plaatselijke Commissie, kregen we de Landstormfilm te zien.

Na deze film gaf de heer Uilenberg, hoofd eener School te Smilde, een causerie in Drentsch dialect, welke naar het applaus bevoes, zeer in den smaak viel.

Vervolgens een film, waarbij de gulle lach van de aanwezigen niet van de lucht was.

De heer de Bruijn vergastte ons op een boeiende, uitstekend verstaanbare rede over „een klein land, maar toch groot”.

De voorzitter van de Plaatselijke commissie sloot deze bijeenkomst, met een woord van dank aan de sprekers, en ook aan diegenen, die voor een goede regeling gezorgd hadden. Voor dit laatste komt een woord van lof toe, inzonderheid aan den plaatselijken leider en commandant, den heer E. Esselbrugge alhier.

GASSELTERNIJVEEN.

Maandag 30 Januari werd in het hotel Boerma te Gasselternijveen een feestelijke vergadering gehouden van de afdeeling Gas-

Fa. Wed. B. MOLKENBOER, Leiden

**„HET KLAVERBLAD”
KOFFIEBRANDERIJ EN THEEHANDEL**

selternijveen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De opkomst was groot. Ruim 150 personen, zoowel dames als heeren, waren opgekomen. Ruim 7 uur opende de heer K. Salomons Jbr. van Gasselternijveen de vergadering.

Daar de heer Bergsma van Gieterveen, door familieomstandigheden, zijn rede niet kon laten hooren, was op het laatste oogenblik de heer De Bruijn, Gew. Landstorm Comm., zich nog beschikbaar gaan stellen, om in diens plaats een propaganderede te houden.

De burgemeester van Gasselte, de heer van Royen, kreeg daarna het woord. In zijn korte toespraak wees hij er op, dat hij nog maar kort, slechts twee weken lid was van het Instituut. Het verblijdde hem, dat men hier in de gem. Gasselte, zoo eensgezind zulk een avond met eigen krachten weet in elkaar te zetten. Hij uitte verder zijn beste wenschen en toonde zijn sympathie met het Instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Daarna kwam op het podium de heer Veenstra van Gasselternijveen, die ons eenige herinneringen uit zijn diensttijd vertelde.

Z'n gaan als militair naar de Residentie, Zijn dienen bij het Regiment Jagers, het op wacht staan voor het Paleis en meer bijzonderheden uit zijn militaire loopbaan.

Eindelijk was het toe aan de prijsuitdeeling van den schietwedstrijd. Voordat de heer De Bruijn met dit punt begon, had hij eerst nog iets te zeggen over de voorloopige plannen, die er bestonden aangaande den Nationalen Landstormdag, die 27 September zal gehouden worden.

GEEN MAN EN GEEN CENT.

Maar: leve de roode garde.

Paul Kiës een S.D.A.P.-er en oud-officier, heeft voor het comité Eenheid te Amsterdam een rede gehouden over: „Het Roode Leger en het Ontwapeningsprobleem”. Hij zei volgens het verslag in „Het Volk” o.m.:

„Spr. acht het Roode Leger een onverwinnlijke macht, die ongetwijfeld den oorlog buiten het land kan houden. Het is een groot geluk, zegt hij, voor de gansche arbeidersklasse, dat er een Rood Leger bestaat. (A p p l a u s). Daarom zegt spr. met volle overtuiging: leve de roode garde (l u i d a p p l a u s).”

BEUGEN.

Op de op 27 Februari gehouden jaarvergadering van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werd verslag uitgebracht over het afgelopen jaar. De vereeniging telt 45 leden. Besloten werd deel te nemen aan den grooten Landstormdag, welke in Den Haag zal worden gehouden. Er zullen bij de ingezetenen steunlijsten ter intekening worden aangeboden, om zodoende de noodige financiën bijeen te krijgen voor deelname in Den Haag.

Wegens plaatsgebrek was het ondoenlijk om verslagen van vergaderingen enz, van de onderstaande afdeelingen in ons blad op te nemen:

- Vriezenveen
- Gendt
- Wychen
- Berlikum (Friesl.)
- Roelofarendsveen
- Havelte
- Alagtekerke
- Ruinerwold
- Hoorn
- Waddinxveen
- Spierdijk
- Ter Aar
- Hoogkarspel
- Leende
- Andijk
- Oosterwolde (Fr.)
- Bovenkarspel
- Koudekerke
- Middelstum
- Loosduinen
- Arnemuiden
- Grootebroek
- Laren
- Dordrecht
- Oud-Schoonebeek
- Biggekerke
- Gesse
- Heino
- Heeten
- Moergestel
- Bolsward
- Raalte
- Nieuwdorp
- Haastrecht
- Westwoud,
- en tal van anderen.

SCHIMMERT.

4 Maart had alhier een vergadering plaats van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Besproken werd 't deelnemen aan den Nationalen Landstormdag te Den Haag. Verschillende leden gaven zich reeds op. Verder werden de prijzen uitgereikt van de schietwedstrijden van 1927.

ST. OEDENRODE.

Vrijdag 24 Februari n.m. 7 uur werd in het St. Martinushuis een groote propagandaver-gadering gehouden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm afdeeling St. Oedenrode, Olland en Nijnsel.

De spreker van dezen avond was de heer J. van Genabeek uit 's-Hertogenbosch met het onderwerp „Moeten wij nog paraat zijn?”

Spreker spoorde ook allen aan deel te nemen aan den Landdag, die dit jaar gehouden zal worden te 's-Gravenhage ter herdenking van het 10-jarig bestaan van het instituut.

Na deze mooie en krachtige rede volgde een welverdiend daverend applaus.

Hierna was gelegenheid voor de leden tot het opgeven voor deelname aan den Landdag. Alle leden, op twee na, gaven zich, aange-spoord door de woorden van den spreker, op. Wij verwachten, dat St. Oedenrode met een 100-tal Landstormers op 27 September naar Den Haag zal gaan.

De commandant bedankte de aanwezigen en hoopte den heer van Genabeek nog meermalen op de vergadering terug te zien.

LEEUVEN, WAMEL.

Door den heer Rabou werd alhier een voor-dracht gehouden waarbij tot toetreding werd aangespoord. Vele oud-militairen gaven zich als lid op. Tot plaatselijk leider werd aan-gewezen de heer H. J. Kersten alhier.

NIUWKUIJK.

1 Maart hield de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een propaganda-vergadering in café van der Geld. Besproken werd o.m. deel-neming aan den Nationalen Landstormdag te 's-Gravenhage op 27 September a.s. Bereids gaven zich een 22-tal leden voor deelname op. Ter bestrijding der onkosten, welke daaraan verbonden zijn, werd een spaarkas opgericht, waarvan ieder lid kan worden en hiervoor dezer dagen aangezocht zal worden.

HOEVEN.

Dinsdag 14 Februari hield de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een algemeene feest-vergadering in de zaal van den heer G. v. d. Lindeloof in de Kruisstraat. Door den voor-zitter werd medegedeeld, dat op den tweeden Kermisdag weer een bijeenkomst zou plaats hebben, met de burgerwacht en landstormers, om dan gezamenlijk op te trekken naar de schietbaan en daar een schietwedstrijd te houden. De voorzitter hoopte, dat er meer animo zou zijn, dan het vorige jaar. Nog deelde de voorzitter mede, dat de vergaderingen, gehou-den te Bosschenhoofd slecht waren bezocht; hij verzocht daarom de hier aanwezige leden van Bosschenhoofd, hunne makkers aan te sporen meermalen de vergadering en ook de schietwedstrijden bij te wonen.

Op voordracht van het bestuur werd de heer Akkermans als bestuurslid bij acclamatie aan-genomen en als commandant de heer Vergouwen.

Verder werd een bespreking gehouden over den Landstormdag in Den Haag en over de schietoefeningen voor het aanstaande zomer-seizoen.

RUCPHEN.

Woensdag 11 Jan. l.l. was het feest voor de Landstormers van Rucphen, Schijf en Sprun-del. Er waren uitgenoodigd 26 leden. Allen waren present! Aan 23 hunner zou een prijs worden uitgereikt voor de behaalde resultaten gedurende 1927. Onze geachte voorzitter der Plaatselijke Commissie, de Edelachtbare heer burgemeester Crusio, was zoo welwillend de uitreiking der prijzen op zich te nemen. Mede aanwezig was het bestuurslid de gemeentesecretaris C. Thewes. Onder een toepasselijk en gevat woord werd aan elken schutter ge-legenheid gegeven zijn keuze te doen uit de

uitgestalde prijzen. Dank zij de subsidie van het gemeentebestuur konden dit jaar betere prijzen beschikbaar worden gesteld. De schut-ters waren er dan ook best over te spreken! De rest van den avond werd in feestelijke stemming doorgebracht, waarbij vooral ook voor de maag goed was gezorgd.

Wie doet er den volgenden keer mee?

DEURNE.

Alhier had in het Patronaat de vergade-ring plaats van den Bijzonderen Vrijwil-ligen Landstorm. De Edelachtbare heer J. C. v. Beek, Burgemeester, opende de vergade-ring en heette den Zeereerw. Heer Pastoor Roes, de WelEd. heeren v. Agt, secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie de Meijerij, van Os, 1e luitenant te Deurne en Rabou, 1e luitenant uit Helvoort, die de spreker van de-zen avond was, en verder alle aanwezigen, van harte welkom. Hij leidde in een kernach-tige rede den heer Rabou in, waarna deze het woord verkreeg en besprak volgende onder-werpen:

De revolutie poging in 1918 en het daarbij ontstaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, welke instelling dit jaar haar 10-jarig bestaan hoopt te herdenken.

De noodzakelijkheid van 't voortbestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, welke noodzakelijk blijkt uit de intense propaganda van het communisme over de gansche wereld; nagenoeg alle landen in Europa, Azië (China), Oost-Indië en Amerika.

De klassenstrijd gepredikt door de S. D. A. P.; het revolutionair standpunt waarop de S. D. A. P. zich heeft geplaatst en welk stand-punt nimmer door haar is herroepen.

De cellenvorming der communisten in fabrieken, waar mogelijk zelfs in de Katho-licke organisaties.

De consequente doorvoering van het socia-lisme (communisme) leidt tot Russische toe-standen; inzinking op moreel en economisch gebied.

Op moreel gebied vernietiging van gods-dienstige practijken en gezinsleven.

Op economisch gebied vernietiging der wel-vaart.

Indien men zulke toestanden wil voorkomen, moeten vooral de jongere oud-militairen zorgen het Instituut van den Bijzonderen Vrijwil-ligen Landstorm door aansluiting sterk te maken. Dan blijft het preventief werken of is althans zoo noodig sterk genoeg 't revolutie-monster den kop in te drukken.

De heer Rabou had van de aanwezigen een daverend applaus in ontvangst te nemen, waarna de heer v. Agt de reis naar den Haag breedvoerig toelichtte en op welke manier er toe gekomen moest worden aan financieelen steun voor de reis, want spr. was de meening toegedaan, dat de Landstormers, als 't moet, hun leven veil hebben tot het verdedigen van ons H. Geloof, Kerk, ons Oranjehuis en Maat-schappij.

De Burgemeester dankte de beide sprekers voor hun prachtige rede en op humoristische wijze verduidelijkte hij, dat de financiën voor Deurne geen afwezigheid voor de Landstormers in den Haag mochten ten gevolge hebben en vertrouwden dat Deurne een prachtig figuur zal slaan, wat de aanwezigen met een hartelijk applaus beantwoordden.

ZEELAND.

Herdenking van het 10-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De Provinciale Commissie van het Verband Zeeland heeft gemeend een groote deel-neming der Zeeuwsche Bijzondere Vrijwillige Landstormers aan den Landdag te moeten bevorderen. Zij bestaat uit de heeren: F. H. Umbgrove, kolonel b. d. der artillerie, voorzit-ter, Middelburg; P. G. Laernoës, wethouder, lid van de Prov. Staten, secretaris, Vlissingen; G. J. Huybregtse, majoor, comm. Zeeuwsch Verband, Middelburg; J. Huizinga, burgemees-ter, Ter Neuzen; A. C. van der Vliet, ban-kier, Zierikzee; W. Moelker, lid van de Prov. Staten Tholen; mr. J. J. Heijse, advocaat en procureur, Middelburg; B. A. Th. M. Truffino, burgemeester, Hulst; J. G. Persant Snoep, res. 1e luitenant, district-commandant van het vrij-willig landstormkorps „Motordienst”, Kapelle.

Voor genoemd doel is een eerecomité ge-vormd, waarin hebben zitting genomen de hee-ren: jhr. mr. J. W. Quarles van Ufford, Commis-saris der Koningin in de provincie Zeeland; P. Dumon Tak, burgemeester van Middelburg; C. A. van Woelderden, burgemeester van Vlis-singen; G. A. Hajenius, burgemeester van

Goes; mr. A. J. F. Fokker van Gravesteyn van Rengerskerke, burgemeester van Zierikzee; P. Erasmus, burgemeester van Oostburg; J. Huizinga, burgemeester van Terneuzen; mr. A. J. van der Hoeven, burgemeester van Tho-len; J. H. Blum, oud-lid en J. A. van Rompu, lid van Ged. Staten van Zeeland; kapitein ter zee L. M. J. Gregory, onder-commandant der marine te Vlissingen; luitenant-kolonel H. Bierman, garnizoenscommandant te Middel-burg; dr. G. J. Weyland, predikant te Veere en ds. R. J. van der Veen, predikant te Goes.

BRUINISSE.

Vanwege de afdeeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is te Bruinisse een vergadering voor genoodigden gehouden. Deze werd geopend door den heer P. G. Laernoës uit Vlissingen, secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „Zeeland”, die mededeelde, dat er in Zeeland 83 afdeelingen bestonden, en hoopte, dat straks Bruinisse de 84e zou wor-den. Spr. wees op de revolutiegevaaren die ook in ons land nog bestaan. Om dit gevaar te bezweren is de Bijzondere Vrijwillige Land-storm opgericht, die thans pl.m. 60.000 man sterk is.

De heer Persant Snoep (Kapelle) sprak ver-volgens over het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst. Na het beantwoorden van eenige vragen gaven zich c.a. 20 man op, die gene-gen waren lid te worden. De heer Laernoës verheugde zich in het tot stand komen van de nieuwe afdeeling en wakte de nieuwe leden op deel te nemen aan den 27 Sept. te Den Haag te houden Landstormdag. Hiervoor gaven zich 17 leden op. Ook zal een afdeelingsver-slag worden gemaakt.

SOUBURG.

Begin Februari hield de afdeeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm haar jaarlijksche vergadering, ditmaal ten huize van Jhr. H. A. van Doorn, voorzitter, die op bijzondere wijze er voor gezorgd had, om deze vergadering zoo gezellig mogelijk te maken. De heer P. G. Laernoës uit Vlissingen, zette duidelijk uiteen de toekomstplannen voor 1928, hij sprak ook nu in het bijzonder een woord van opwekking tot aanwerving van nieuwe leden. De voorzitter stelde een dronk in op H. M. en Haar Huis, wat door ver-schillende andere heeren werd beantwoord. Besloten werd een comité te benoemen, dat aan den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een vaandel zou uitreiken. Nadat nog ver-schillende zaken werden geregeld en bespro-ken, werd den voorzitter hartelijk dank ge-zeegd voor de aangename leiding en de goede ontvangst en den heer Laernoës een tot weerziens toegeroepen.

GOES.

De Plaatselijke Landstormcommissie te Goes, is thans als volgt samengesteld: G. A. Hajenius, burgemeester, voorzitter; J. H. Ja-cobs, secretaris-penningmeester, L. Smit en mr. J. Pilaar, leden.

Neefjes en Nichtjes,

Druk geweest met schaatsen rijden, of boschbessen plukken?

Waarom ik jullie dit vraag?

Wel, omdat er zooveel op 't appèl ontbre-ken. Maar misschien ligt het ook aan mij. Want ik had in 't vorige nummer van Het Landstormblad er niet bij gezegd, dat er weer een achtal prijzen beschikbaar werden ge-steld. Daarom dachten misschien sommigen: „O! er valt dezen keer niets te verdienen; ik zal me dus maar niet druk maken.”

Laat ik het hier dan nog eens uitdrukkelijk

H. W. BLOMJOU

'S-GRAVENHAGE

DENNENWEG
75-77-164

TELEFOON
Nº. 12760

Militaire Kleeding en Equipementen

BROUWERIJ

„DE SLEUTEL”

DORDRECHT

Opgericht 1433

ROOKT

Luchtpost K. L. M.

SIGAREN

van Gebrs. BOS, Ridderkerk.

N.V.

B. & W. Rijwielenfabriek

Directeur GERRIT VAN WERVEN

MEPPEL - Tel. Int. No. 160

KENNERLAND.

De samenstelling van de Gewestelijke Landstorm Commissie Kennemerland is thans als volgt:

Eere-Voorzitter: C. Maarschalk, Bur-gemeester van Haarlem.

Voorzitter: Jhr. Mr. E. H. E. Teding van Berkhout, Bloemendaal, Korte Park-weg 2. Oud-Burgemeester van Haar-lemmerliede.

Secretaris: C. Eldermans, Haarlem, Zylweg 42 rood. (Kamer 9B, Infanterie Kazerne), Kapitein der Infanterie.

Leden: P. S. Hartogh Heijs van Zoute-veen, Reserve-Majoor der Infanterie, Comdt. L. S. K. Kennemerland; A. J. J. Beijnes; Jhr. J. P. W. van Doorn, Burge-meester; Mr. K. J. G. Baron van Harden-broek, Bennebroek, Burgemeester; A. de Lobel, Voorzitter afdeeling Haarlem R. K. Vakbeweging; J. P. van der Meer, Drie-huizen, Pastoor; N. L. van Nispen, Heem-stede, Districts Comm. v. h. Vijfw. L. S. Korps Motordienst, D. O. Norel; H. P. van Roozendaal, Reserve Luitenant der Infan-terie; Jhr. J. C. W. Strick van Lanscho-ten, Beverwijk. Burgemeester; Jhr. F. Teding van Berkhout Jr., Directeur van de Haarlemsche Bank-Vereeniging; J. Wiegman, Heemskerk, Burgemeester.

zeggen: voor elken wedstrijd worden telkens acht prijzen uitgelooft.

Best mogelijk ook, dat enkele opgaven wat lastig waren. Nu ja, ze moeten ook niet zoo maar voor 't grijpen en oplossen zijn. Dan is er voor flinke jongens en meisjes weinig aardigheid aan. Je hebt toch de meeste voldoe-ning, wanneer je werk slaagt, na inspanning.

Bij Groep B hebben velen de fouten in de laatste zinnen niet kunnen vinden.

De vierde van onder af moet luiden: Betje! doe toch de porte-brisée dicht.

Porte-brisée beteekent gebroken of dubbele deur. Men mag dus niet zeggen: dubbele porte-brisée; nog minder dubbele porte-

brisée deur; maar alleen porte-brisée, of nog liever in goed Hollandsch: dubbele deur.

Dessert beteekent reeds: nagerecht.

Zeg dus nooit: nadessert; maar alleen dessert of nog liever in goed Nederlandsch nagerecht.

Zoo is 't ook met het woord **recommandeeren**. Dit beteekent reeds; aanbevelen. Daarom moet je nooit zeggen: aanrecommandeeren; maar alleen **recommandeeren** of nog liever het echt Hollandsche woord: **aanbevelen**.

Een afzonderlijk woordje heb ik nog in de pen voor een neefje uit 's-Gravendeel.

Deze had op z'n brief een postzegel van 5 cent geplakt. Dat was 2½ cent te weinig; en daarom moest er 2 x 2½ c. worden bijbetaald voor **strafport**. Eigenaardig hè? de kleine boosdoener (al heeft ie stellig niet met opzet te weinig betaald) gaat vrij uit, en de onschuldige Hooge Oomes in Den Haag moeten er voor bloeden! Nu, één keertje strafport betalen, is niet zoo'n groote ramp. Maar toch hoop ik, dat de andere inzenders een beetje wakkerder zijn; want anders zou het een dure liefhebberij worden.

Hier volgen de namen der prijswinnaars:

GROEP A.

Frits de Beer, te Ternaard.
Marinus Kwakkel te Kampen.
Jacoba van Leeuwen te Abbenes.
Aaltje Wiegman te Stadskanaal.
Deze ontvingen elk een mooi boek: Gezelschapsspelen voor Jong en Oud.

GROEP B.

Hanna Marree, Fultonstraat, Den Haag.
Neeltje Knappe te Sommelsdijk.
Klazinus den Hartog te Papendrecht.
Johan van der Land te Enkhuizen.
Aan dit viertal is verzonden: Het Witte Wonderland, door W. G. van de Hulst.

OPLOSSING DER RAADSELS

GROEP A.

- XII $\frac{XII}{XII}$ $\sqrt{49} = 7$.
- $a + a + p = aap$.
- Verbeterde fouten:
Mijn Moeder en ik, achttien, mij, eendjes, paardje, 's-Gravenhage, kerkklokken, hoofdpijn, Burgemeester, koukleum, naar, Den Haag.

GROEP B.

- Verbeterde fouten:
buffers, blaasbalg, foliant, viool, gispn, avonturen, pension, belhamel, honingraten, mijn vader en ik, porte-brisée, dessert, niet te recommandeeren, Brabant, met vliegen-de vaandels en slaande trom.

JE MAINTIENDRAI.

- nachtegaal — ooievaar
vleermuis — kikvorsch
olifant — spreeuw
spiering — regenworm
meikever — goudvink
giraffe — zijderups

Jammer dat bij 7 en 11 een paar letters verkeerd gedrukt zijn. Zoals die twee woordgroepen daar stonden, kon je daarvan onmogelijk een ooievaar en goudvink maken. Ik reken dus voor dezen keer: wie de overige 10 woorden goed heeft, heeft alles goed. Hier volgen weer nieuwe opgaven:

GROEP A.

Hoeveel diernamen van 3 letters kunt ge vinden? Allemaal in 't enkelvoud. Dus: aap, sik, enzoovoort. Geef het maar niet zoo spoedig op!

GROEP B.

Wanneer ik het woord **lepel** van achteren naar voren lees, verandert het niet. Probeer

eens, hoeveel dergelijke woorden (goede, Hollandsche) ge vinden kunt. Daar zijn aardig wat zulke pannekoek-woorden.

WIE NIET STERK IS, MOET SLIM WEZEN.

Een Fransch koopvaardij-schip voer met een kostbare nader tapijten, wijn en vijgen van Smyrna naar Marseille.

Plotseling ontdekte de bemanning een kaper, die met volle zeilen op de rijke prooi afkwam.

Het was een hachelijk geval; want de koopvaarder was te zwak, om zich tegen den gedachten vijand te verdedigen. En er was ook zelfs niet de geringste kans om te ontsnappen.

De kapitein fronste z'n borstelige wenkbrauwen en bedacht een middel, om het dreigend gevaar af te wenden. Hij beval z'n matrozen, zich onmiddellijk in 't scheepsruim te verbergen, en liet slechts één, 'n Italiaan, op 't dek blijven. De kapitein schreef hem heel nauwkeurig voor, hoe hij handelen moest, en dook toen zelf ook met bekwaren spoed naar beneden.

Daar komt de zeeroover al aanstevenden! Tot z'n groote verbazing ziet hij op den koopvaarder geen enkel levend wezen, behalve één matroos. Deze loopt als een bezetene heen en weer, en zwaait rusteloos met een witte vlag.

Als de kaper vlak bij gedraaid is, begint de Italiaan opgewonden te gillen: „Help, help ons! De pest heerscht aan boord. Onderweg is onze kapitein al gestorven met de helft der bemanning. We zijn nog maar met ons zessen overgebleven. En wij zullen ook spoedig sterven moeten. Help ons! help ons!”

Grimmig brult de zeeroover hem toe: „Jou, helpen, ellendeling? Hoe kom je daar bij! Al had je 't heele schip vol met zilver en goud, dan zou ik nog wel zoo verstandig wezen niet bij jullie te komen!”

Nu begint de Italiaan wanhopig te kermen: „Ach, erbarming! 'k ben uw vijand toch niet. De Franschen zijn bijna allemaal dood. Maak toch onderscheid! bid ik u, en help ons toch!”

De kapitein der zeeroovers laat zich eindelijk vermurwen, en doet den smeekeling aan een scheepshaak een flesch azijn toereiken. Daarop geeft hij bevel, onmiddellijk den steven te wenden.

De list was gelukt. De bemanning behield haar vrijheid en bracht het schip met zijn rijke vracht behouden in de haven van Marseille.

EEN WELVERDIENDE STRAF.

Klein Anneke rijdt als een abonnee Met Piet, den melkboer, een eindje mee; Dat is voor 't vijfjaars, babbelen buurke, Zesmaal per week een feestelijk uurke; Met vragen en snappen, luidruchtig en druk, Prijkt praatbekje daar bij haar vriend op den bok.

Ook gister reed weder de melkboer voorbij, Doch Anneke troonde thans niet aan z'n zij; Ze liep met gebogen hoofd naast den wagen, Als werd een doode grafwaarts gedragen; Zij zuchtte verlegen, met pruilende lip, En frommelde heftig haar boezelaar-slip.

„Zeg Pieter!” zoo vroeg ik met fluisterstem, „Je kleuterbazuin lijkt vandaag in de klem?” Hij bitste: „wat hoeft ze met zand ook te strooien!”

„Ik wil toch m'n hit nog niet blind laten gooien!”

„Wie kwaad heeft gedaan, moet maar rekenen op straf:”

„Ze blijft dus vandaag van m'n melkwaagen af.”

OOM BERTUS.

GAZELLE RIJWIELEN
Het koopen van een fiets is een vertrouwenswerk. Bij een GAZELLE agent vindt U ons prima merk.

De Hollandsche Waschvrouw
JE ZEEPOEDER

Vaandels en Banieren
Voor het aanschaffen van een VAANDEL is het adres:
Firma JANSSEN & Co.
STATIONSTRAAT 4 & TILBURG
Oudste Adres en eigen Ateliers.
Hoogste tentoonstellingbekroningen.

K. TIKTAK'S
AMSTERDAM
THEE KOFFIE
BROUWINGEN
OPGERICHT IN 1870
DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

Wed. Knox & Dortland
Anno 1842
BANKIERS - GOUDA
TEL. No. 10 (2 lijnen)

Belasten zich met alle Bankzaken en Assurantiën

VAN NELLE'S TABAK
CITYBAAL
Groen 20 G
Blauw 15 G
Rood 13 G
Geel 10 G
PER ½ ONS
IS KWALITEIT!

Piano's Orgel's prachtige keuze tot lage prijzen
D. ANSINGH & Co. - ZWOLLE -
elk instr. hetzij nieuw, hetzij gebruikt, wordt in huur afgestaan, met recht van koop, komen de aan huur betaalde gelden in mindering op de koopsom.

KONINKLUKE = BEGEER
VOORSCHOTEN

BOUDIER & CO
MODERNE VERPAKKING
DEN HAAG - TEL. 17791

VACANT.

Proef en Kies Guldenvlies SIGAREN
Fabr. G. & S. MAJOIE - TILBURG

N.V. „De Friesche Hypotheekbank Boaz”
WILLEMSKADE 34 - LEEUWARDEN
Bijkantoor: Oude Koemarkt 7, SNEEK
GEEFT UIT:
5 0/0 PANDBRIEVEN à 100 1/2 0/0.
Uitloting à pari van minstens 4 0/0 p. jaar. Coupon 2 Jan. - 1 Juli.
Stukken van f 1000.—, f 500.— en f 100.—.
De Directie: P. VISSER - Drs. H. WIJMA.

WERNER = Den Haag
TEL. 70900 en 10970.
TENTEN in huur van de kleinste tot de grootste afmetingen. Maar levert ook **VLAGGEN,**
Waschzakken, Dekkleeden, Marquisen
etc. etc. etc.

HET LANDSTORMBLAD

**Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot Steun aan het wettig gezag.**

ABONNEMENTSPRIJS f 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

VRIENDELIJK VERZOEK.

Op prijs zal worden gesteld, indien onze lezers bij verhuizing, daarvan willen kennis geven aan het adres onzer

Administratie,
Koninginnegracht 50,
's-Gravenhage.

Wij verwijzen daarvoor naar het achterstaande formulier.

Nationale Landstormdag 1928.

Defilé voor de autoriteiten.

Er wordt op aangedrongen, om zolang niet is komen vast te staan, voor welke autoriteiten zal worden gedefileerd, hieromtrent geen voorbarige mededeelingen te doen.

GOEDE VOORTGANG.

De voorbereiding voor onzen Nationalen Landstormdag maakt snelle vorderingen. Van alle kanten komen de berichten binnen, dat de afdelingen met kracht bezig zijn en alles in 't werk stellen, om straks, als de 27ste September daar is, in onze Residentie een goed figuur te slaan.

Het prijzenswaardige daarbij is, dat men hen, die 't minst draagkrachtig zijn, niet vergeet. In te loven solidariteit is men er op uit, om ook voor den Nationalen Landstormdag te toonen, dat de saamhorigheid in onze gelederen een heerlijke werkelijkheid is en geen gepraat zonder daad.

Zoo behoort het ook te zijn.

Op onze Nationalen Landstormdag moeten niet slechts die Vrijwilligers aanwezig zijn, die over een ruime beurs beschikken. Ook zij, die de bezwaren, verbonden aan de reiskosten en het verzuim, niet zelf kunnen overwinnen, moeten geholpen worden.

Niet de portemonnaie mag hier beslissen. De trouw aan Vorstenhuis en Volk en de liefde voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn het, die hier den doorslag moeten geven.

NIET OP DEN ZONDAG.

Zeker, het zou veel goedkooper zijn, indien de Nationale Landstormdag op een Zondag werd gehouden.

Dan behoefde niemand zich minstens een vollen dag uit zijn arbeid vrij te maken en was er van loonderving geen sprake.

Bij het vaststellen van den datum is evenwel deze gedachte geen oogenblik in geding geweest. Het stond van te voren vast, dat de Zondag was uitgesloten.

De meerdere moeilijkheden, verbonden aan een werkdag, zijn daarvoor met graagte aanvaard. En met vereende kracht zullen wij ook die overwinnen.

Het Nederlandsche volk zal op Donderdag 27 September moeten kunnen zien, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm in getrouwheid en eensgezindheid in staat is, zijn tienduizenden bijeen te verzamelen op een gewonen dag.

Ook dit is een reden, waarom van de zijde onzer burgerij een verhoorde belang-

stelling in onzen arbeid mag worden verwacht.

GEEN GEWONE UITGAANSDAG.

Wie mocht meenen, dat het doel van den Nationalen Landstormdag is, aan onze Landstormers eens een feest te bereiden, vergist zich.

Zeker, de opgewekte toon zal op onze kameraadschappelijke bijeenkomst niet ontbreken.

Er is reden tot verheuging, in velerlei opzicht.

Wij zullen elkander van alle windstreken mogen ontmoeten.

De kleine, verscholen afdeeltjes in den lande zullen de kracht van onze beweging kunnen zien.

Doch om een feestdag op zichzelf is het niet begonnen.

Onze Nationale Landstormdag zal zijn een dag van dankbaar gedenken en een dag, waarop de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zich opnieuw met bevestigde overtuiging zal wijden aan de groote belangen, welke de reden van zijn bestaan uitmaken.

REDEN TOT DANKBAAR GEDENKEN.

Niemand zal in staat zijn met nauwkeurigheid te kunnen nagaan, welke groote betekenis de „opkomst van onze mannen van 1918” voor land en volk heeft gehad.

Juist is het woord, dat Zijne Excellentie de Minister van Oorlog sprak tot de verzamelde Friesche Vrijwilligers. „Gij beseft niet half de betekenis van Uw daad in November 1918.”

Bij de herdenking van het 10-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zullen wij allereerst erkennen de hand van de Allerhoogste Majesteit, die de historie ook van ons volk op zoo wonderlijke wijze heeft geleid en die ons nog doet regeeren door de zachte en rechtvaardige hand van onze geliefde Vorstin.

Dit voorrecht alleen is reeds groot genoeg, om onze duizendtallen op 27 September naar Den Haag te doen optrekken.

OOK VOOR DE REGEERING VAN BETEKENIS.

Ook voor de Regeering is onze Nationale Landstormdag van groote waarde. Bij de stembus van 1925 kon zij wel zien, dat er zeventigduizend communisten en anarchisten in ons kleine land zijn.

Het zal haar versterken, indien zij een duidelijk blijk ontvangt, dat er nog voldoende trouw in ons volk gevonden wordt, om zonder aanzien des persoons met een rechtvaardig bestuursbeleid te kunnen voort gaan.

DUC GEORGE

**SIGAREN
ZUN**

OVERWELDIGEND

Dat blijk van trouw wil de Bijzondere Vrijwillige Landstorm op 27 September geven.

Zonder eenige pretentie, los van elken wensch.

De politieke strijd wordt door de partijen gestreden, de sociale actie in de organisaties, de religieuze verschillen vinden buiten ons Instituut hun kampioenen. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm staat daarvan los. Hij vereenigt allen, die in de handhaving der wet, de eerste eisch zien, om ons volk vrij te houden van de tirannie. Om de wet en de orde te handhaven is de Bijzondere Vrijwillige Landstorm bereid en paraat aan de Regeering steun te bieden. Om niets meer, maar ook om niets minder.

Daarom is onze Landstormdag geen betooging!

Het leger houdt geen betoelingen. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm evenmin. Het leger kent wel zijn revue's.

En zoo men onzen Nationalen Landstormdag een anderen naam wil geven, dan is 't woord „revue” mogelijk niet slecht.

ONZE FEESTKLEEDIJ.

Ja, de Markers en Volendamers zullen anders gekleed zijn dan onze Zeeuwen.

De buitenman anders dan de stedeling. De arme anders dan de meer welgestelde. Maar één sieraad zullen wij op den 27sten September allen gemeen hebben.

Dat is de Oranje-armband, waardoor wij allen zullen worden tot een éénheid, die een stille sprake zal zijn van onzen vastbesloten wil, om als „'t moet” ook in hachelijk tijdsgevoel één te zijn.

MUZIEKKORPSEN.

Die kunnen wij niet missen. Niet slechts zullen zij onze reis opvrolijkjen, maar zij zullen ook den veerkrachtigen marschgang aanmerkelijk ondersteunen.

Het is mogelijk dat geen volledige muziekcorpsen dadelijk te vinden zijn.

Dan kunnen ze worden in elkaar gezet, mits van te voren een bepaald repertoire wordt vastgesteld.

Op den Nationalen Landstormdag kome geen muzikant, die het Wilhelmus en onze bekende volksliederen niet kan spelen.

„Turf in je ransel” en „Het Landstormlied” zijn pittige marschen.

Veel verder gaat onze kennis van de muziekwereld niet, maar dit weten we wel: waar een wil is, is een weg.

HET GELD IS ROND.

Daarom rolt het zoo gemakkelijk uit de vingers. Eenmaal weg, blijft weg.

Een waarschuwing tot voorzichtigheid is hier op z'n plaats.

Sommige afdelingen schaffen wel een prachtig, maar peperduur vaandel aan, en blijken daarna onmachtig, om voor een behoorlijke reiskas te zorgen.

Dat is het paard achter den wagen spannen.

Voorzichtigheid is hier geboden.

BEDENKT

dat het genot hetwelk
Ge uit een pijp haalt
afhngt van hetgeen
Ge er in stop!

ROOKT

EN GENIET

Landstormkorps Motordienst.

Het Landstormkorps Motordienst is uitgenoodigd zijne medewerking te verleenlen met automobielen en motorrijwielen.

FRIESLAND.

Bij het vrijwillig landstormkorps „Motordienst”, afdeling Friesland, wordt thans onder leiding van den commandant, kapitein mr. D. van Welderen baron Rengers, een opleiding gehouden voor korporaal-chauffeur, waarbij als onderwijzers optreden de reservekapitein N. Feenstra en de reserve-eerste-luitenant B. Bruinsma. Het aantal adspiranten bedraagt 25.

BENOEMINGEN COMMANDO MOTORDIENST ENZ.

Met ingang van 1 Mei a.s. is bevorderd tot Kolonel, met bestemming om op te treden als commandant der VIe Inf. Brigade te Breda, de luit.-kolonel H. Wijnaendts, commandant van de Vrijwillige Landstormkorpsen Motordienst, Vaartuigendienst en Luchtwachtdienst. De Majoor B. ten Broecke Hoekstra zal met het commando dezer korpsen worden belast.

MOTORDIENST.

Een nachtelijk troepentransport.

Zwak schijnt in de verte een enkel lichtje der groote stad. De sectie autovrachtwagens is verzameld in de donkere laan, die dwars staat en uitkomt op den grooten landweg, die ons Zuidwaarts voert naar de Maas, de laatste hindernis tegen den opringerigen vijand.

Helaas in deze phase van den oorlog zijn wij de minderen; wij gevoelen het, maar met niet minder taaien, onverzettelijken wil zullen wij den gehaten tegenstander ons gebied voet voor voet betwisten. Wellicht komt het uur der wrake, wellicht eenmaal het tijdstip, dat onze auto-colonnes, die nu onze mannen en onze voorraden achterwaarts moeten brengen, met volle wagens

zuidwaarts zullen rijden, de overwinning tegemoet.

De onzen zijn in vollen aftocht, in Noordelijke richting. Een betrekkelijk zwak detachement van twee regimenten infanterie, een batterij 7 c.M. en enkele bommenwerpers vormen aan den zuidrand der stad een laatste stelling om den terugtocht te dekken, terwijl aan de brug over de Maas, daar 20 K.M. zuidwaarts, ons laatste detachement, een Compagnie Infanterie met een mitrailleur-peleton, den vijand nog een wijle ophoudt.

De Detachement Cdt. Kapitein O. weet, dat op het N uur (zijnde afgesproken 9.10 des avonds) automobielen aan den voet van den Maasdijk zullen staan om zijn mannen op te laden en in vliegende vaart te brengen op den rechtervleugel der dekkingstelling.

Zoo is de toestand als, verkleumd van kou, de motormannen, de een den das om, de andere diep in zijn overjas, achter een nog een beetje beschutting biedenden wagen, verzamelen om den toestand te hooren uitleggen en de laatste bevelen te ontvangen.

Zachtjes malen de motoren der wagens door om bevrozen der radiateurs te voorkomen. De naastbij zijnde wagens moeten even de motoren afzetten. De bevelen gaan vanaf den wagen, zou men zeggen (vroeger zeide men uit het zadel), d. w. z. alles mondeling, kort en zakelijk, zooals wij dat bij den Motordienst gewoon zijn en op den juisten toon, die de muziek maakt. De muziek, de geest, die men bij andere diensten vaak moet zoeken. En dat kan bij keeren als deze motorrijders en chauffeurs.

De Sectie-Cdt., een Sergeant, die zijn sporen reeds verdiend heeft en spoedig voor bevordering in aanmerking komt, weet, wat hij wil, ofschoon zijn opdracht geweldig moeilijk is: Immers, de hem opgegeven weg is voor hem betrekkelijk onbekend. Hij moet het Detachement O op het Nde uur precies ophalen en veilig naar den rechter vleugel brengen. Alles moet in het pikdonker gebeuren (marsch naar het front). En wie weet, of alles wel veilig is, of niet reeds hier of daar vijandelijke patrouilles motor-mitrailleurs de Maas zijn overgetrokken. Veiligheidsmaatregelen zijn dus geboden en wat doe je met je twee mitrailleur-tjes in een colonne van 33 wagens? Wat doe je met je 60 karabijnen? Extra dekking kan niet worden gegeven en we beschikken slechts over twee motorrijders. Maar daar klinkt het commando „Naar de wagens“, mannen” — voegt de Sergt. erbij — (dat is de muziek), en even later zwaait zijn lichtje van de zaklantaarn in een cirkel; de motoren worden aangeslagen, de colonne staat te trillen; er zit leven in. Van achteren komt het sein, dat de colonne gereed is, nog een zwaai, die voorwaarts beteekent en in een kalm regelmatig 15 K.M. tempo gaat de donkere colonne voorwaarts.

De Commandant vertrouwt op zijn mannen, die achter hem volgen. Hij is trouwens de macht over die colonne kwijt, hij moet kunnen vertrouwen op een ieder.

De voet op de gaspedaal, stevig het stuur vast, let de bestuurder slechts op den voor hem rijdenden wagen, waarvan hij het roode achterlicht volgt, tot de oogen hem pijn doen (groen licht zou beter zijn). De hulpbestuurder tuurt mee. Deze rookt zijn pijpje en klemt de spuit (karabijn) tusschen de knieën. Zij schrijven geschiedenis, deze mannen, zij voegen bladzijden van roem aan het geschiedboek van den Motordienst. Een motorrijder rijdt bij den achtersten Groepscommandant, de andere, een flinke jonge kerel, uitstekend bekend met den weg, gaat vooruit tot bepaald opgegeven kruispunten en wijst de colonne den weg door zijn licht op half te ontsteken, te wijzen en onmiddellijk daarna naar het volgende punt te rennen. Even een moeilijkheid: Voordat de colonne op den grootten weg komt, nadert van Zuidelijke richting een andere auto-colonne, blijkbaar zeer groot, daar was ons niets van bekend. Maar onze motorrijder kent zijn plicht en meldt zich bij den voorsten wagen, en roept den Commandant. Deze, een jonge Luitenant,

steekt zijn hoofd buiten de kap van zijn Torpedo en roept: „Wat is er”. Mederijdende legt onze chaloneur de situatie uit en verzoekt halt te houden om onze colonne (naar het front), eerst door te laten. De Ltn. knipt op zijn lantaarntje, een rood licht schijnt naar achteren, de colonne staat stil en daar komen de onzen reeds aan. Onze motorrijder laat zijn lichtje schijnen en wijst ons den weg.

Even de spanning van het grootsche. Het gewoel van den oorlog, het besef van den ernst, als de onzen de vreemde colonne passeeren. Er wordt niet gesproken, het schuift zwijgend langs elkaar heen als een groote parade. Onze chaloneur is ditmaal blijven

gaat het weer langs een kronkelenden weg naar de molen op den rechtervleugel van de dekkingstelling. De mitrailleurgroepen in den achtersten wagen geven ons een veilig gevoel, trouwens laat nu de vijand maar komen! Even een klein débacle. De motorrijder gaat een eindje een verkeerden weg in en wij volgen, doch de Sectie-Cdt. ontdekt het alras, even halt, enkele wagens keeren, een paar standjes en voort gaat het weer.

Buitengewoon moeilijk is het in het donker de weg te volgen. Op de kaart is het ondoenlijk, men moet beschikken over zeer betrouwbare gidsen. Ongehinderd komen we aan de molen, het punt, waar

Een nachtelijk troepentransport door de Sectie Nijmegen van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst.

wachten, tot onze colonne hem geheel is gepasseerd en waarschuwt den Luitenant der vrachtauto-colonne, dat de onzen voorbij zijn, komt even later met een 60 K.M. vaartje langs ons heen, alsof de vijand hem op de hielen zit. Zeker, ook gij bromvliegen, draagt een groot deel van den goeden gang van zaken bij den Motordienst in Uw benzinehouder.

Langzaam gaat het in het donker voorwaarts, daar plotseling gericke-tik van rechts. „Halt”; in een oogwenk staat zonder commando de colonne stil (immers, dit was door den Sectie-Cdt. te voren uitdrukkelijk opgedragen); en ieder springt uit den wagen, in de sloot zijwaarts van den weg. De karabijnen en de lichte mitrailleurs doen hun plicht, zoo goed zij rijden kunnen, zoo goed hanteeren zij het geweer, de chauffeurs. Velen hunner dienden oorspronkelijk bij de infanterie. Tusschen het geweer- en mitrailleurvuur door hooren wij plotseling een paar motoren knetteren: de vijand trekt af. Wij hebben gelukkig geen dooden of gewonden; de Sectie-Cdt. loopt even langs de linie en beveelt: Snel instijgen en volgen. Hij wil n.l. geen commando's of lichtseinen geven. Misschien zijn hier of daar wat kogelgaatjes in de wagens; nu hinderen ze ons niet, want geen mankement wordt gemeld.

Gereed om bij het minste onraad te schieten en de manoeuvre te herhalen, gaat het voorwaarts, nu naar de brug. Oorspronkelijk wilde de Sectie-Cdt. een circuit omrijden, dan behoefde hij de wagens niet te draaien. Dat was zoo uitgekoken op de kaart; het kost nu echter te veel tijd en we gaan dus maar recht op het doel af. Daar het roode lichtje van voren; we zijn er. Ieder weet, wat hem te doen staat, achtereenvolgens naar het viaduct oprijden, vlug een groep Infanterie of mitrailleurkarren laden en dan in snelle vaart op eigen gelegenheid naar het ons bij den afmarch aangegeven dorpje H., alwaar de colonne verzamelt. De onmisbare motorrijder staat bij het punt, waar wij moeten afslaan, om ons den weg te wijzen. Wagen voor wagen rijdt op, vlug springen de infanteristen erin, het laden der zware mitrailleurs, die in de voorste wagens komen, duurt iets langer. En als de wind gaat elke wagen afzonderlijk met een 60 K.M. vaart Noordwaarts naar H. Het laatst worden twee mitrailleurgroepen geladen, die dan tevens als achterhoede-dekking moeten dienen.

Ongestoord en op schitterende wijze is eindelijk de colonne met haar waardevolle last te H. verzameld. Sergt. M. is nog even op de duo van onzen tweeden motorrijder langs de colonne gereden en voorwaarts

we moeten ontladen. Dit is een kwestie van enkele minuten; de infanteristen springen van de wagens, de mitrailleurkarretjes worden eraf getild; het detachement betreft zijn stelling. Onze colonne krijgt opdracht c.a. 400 M. Noordwaarts te parkeeren om zoo noodig direct weer te kunnen opladen. Vluc zet de colonne zich in beweging naar het opgegeven punt. Hier ziet de Sectie-Cdt. in het open terrein geen kans behoorlijke opstelling te nemen, wel een 800 M. Noordelijker in de richting der stad, onder de boomen. En werkelijk daar staan we gedekt. De colonne keert (de weg heeft dubbele breedte) en stelt zich in colonne op; de onmisbare motorrijder brengt een kort bericht van de juiste opstellingsplaats aan Kapit. O. en... de oefening der Sectie Nijmegen is ten einde.

Zoo verliep de avondoefening, die deze Sectie hield als slot van haren wintercursus, waar deze en dergelijke situaties in onderdeelen theoretisch in verschillende bijeenkomsten waren behandeld.

De felle koude hinderde onzen mannen niet met ambitie de oefening uit te voeren; alleen de infanterie en mitrailleurs waren verondersteld; vijandelijk mitrailleurvuur werd op uitstekende wijze geïmiteerd door het in werking stellen van den uitlaat van een der motorrijwielen. Helaas ook mochten we niet zonder lichten rijden. We hebben dus een en ander wel onderstellenderwijze moeten uitvoeren, terwijl de oefening een enkele maal werd onderbroken voor de noodige bespreking. Een volgende keer hopen we een soortgelijke oefening met Infanterie over te doen.

GOES.

De leden van het Vrijwillig Landstormkorps motordienst in Zeeland hebben Maardagavond in de „Prins van Oranje” een feestavond gehouden. De heer J. C. Persant Snoep, commandant van het korps heette de aanwezigen in een korte toespraak welkom. Vervolgens was het woord aan den heer Stofkoper uit Middelburg, die voordrachten hield uit zijn werk: „Schetsen van den waterkant”. Een luid applaus beloonde den heer Stofkoper. Na de pauze werd den scheidenden commandant, luit.-kolonel Wynaendts namens de korpsleden een foto aangeboden van den laatst gehouden cursus te Goes. Luitenant Persant Snoep overhandigde het geschenk onder waardeerende woorden voor hetgeen luit.-kolonel Wynaendts voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm deed.

Een groot aantal landstormers woonde den avond bij.

KLOMPENBEDRIJF EN BIJZONDERE VRIJWILLIGE LANDSTORM.

Momenteel wordt in Brabant opnieuw een actie gevoerd tot herleving van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Het ledental dezer nuttige en heilzame instelling bedraagt reeds 50.000. En nog steeds worden pogingen aangewend, om dat getal te vergrooten.

Onder dit cijfer behoorren ook vele Brabanders en Limburgers, die, volgens het Landstormcontract, vrijwillig de taak op zich nemen bij eventuele aanvallen van het „Roode Gevaar” paraat te staan tot verdediging van troon en altaar. M. a. w. onze Brabantsche en Limburgsche jongens stellen zich opnieuw beschikbaar tot onderdrukking van een mogelijke herhaling van 't November-alarm van 1918.

Want dat zijn toch de onzen geweest, die in die dagen de hoop en de trots van het vaderland uitmaakten?

En steeds geven zich nieuwe leden op voor het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Dus Brabant en Limburg staan weer klaar om in Holland (want toch daar is het communistisch element het grootst) in geval van nood hunne onmisbare hulp te verleenen. Doch Brabant en Limburg hebben thans van hun kant de hulp van het Noorden ingeroepen voor een klompen- en aardewerkwet.

Deze laatste is Limburg niet gegeven en zal Brabant zijn klompenwet krijgen?

De Amsterdamsche Kamer van Koophandel en Fabrieken heeft reeds een schrijven gericht tot de regering om de heffing van invoerrechten op Belgische klompen te weigeren. Reeds een aardig begin! De plicht der christelijke naastenliefde wordt in ons parlement vooral den laatsten tijd veelvuldig vergeten.

Wij kunnen toch niet helpen, dat Brabant en Limburg beneden den Moerdijk liggen!

Doch zoo van hoogerhand niet daadwerkelijk wordt ingegerepen, zal binnen afzienbaren tijd een groot deel van het Nederlandsche volk (Brabant en Limburg is toch ook Neerlandisch grondgebied) aan armoede en ellende worden blootgesteld.

Wij hebben Holland in 1918 geholpen, helpt gij thans ons. Zoo niet dan zijt gij geen goed lid van ons parlement.

TOON KRIELLAARS.

Wij hebben het bovenstaande uit de Prov. Noord-Brab. en 's-Hertogenbosse Courant overgenomen, louter om te laten zien, tot welke verkeerde gevolgtrekkingen men komt, als men den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in verband brengt met het dagelijksch regeeringsbeleid.

Daarvoor bestaan politieke organen voldoende.

Waar moet het heen als afdelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zich gaan bemoeien met vragen van gemeente-annexatie, waterleiding-kwesties, aanleg van wegen, onderwijs, wetgeving en zooveel meer?

Men late den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm rustig op eigen terrein en voere zijn actie in en door de vereenigingen, wier taak het is, om zich met dergelijke vragen bezig te houden.

RED. LANDSTORMBLAD.

ECHT.

Ingekomen bij den Gemeenteraad was een verzoek van de Landstormafdeeling Echt, dat van 't jaar zijn 10-jarig bestaan viert, om een bijdrage van f 60 voor deelname aan den Nationalen Landstormdag te Den Haag.

De voorzitter stelt voor de gevraagde subsidie toe te staan. Enkele leden maken bezwaar. Tenslotte wordt met 10 tegen 3 stemmen tot inwilliging van het verzoek besloten

HET LANDSTORMBLAD

VAN APRIL 1928.

TWEDE BLAD.

KLACHTEN.

Klachten over het niet ontvangen van het blad zullen steeds nauwkeurig worden onderzocht. Men zende ons daarvan onmiddellijk bericht.

DE ADMINISTRATIE.

Het bedrijf. De cel.

De bedrijfskrant.

Veel arbeiders in weinige groote bedrijven, gemakkelijker communistische actie.

Een circulaire van het Communistisch Partij-Bestuur.

Hoe systematisch ook schijnbaar onbelangrijke gegevens worden benut om de voorbereiding van de communistische agitatie zoo goed en zoo volledig mogelijk te doen zijn, blijkt weer uit de conclusies, welke een der „intellectueele communisten” trekt uit de statistieken van de Rijksverzekeringsbank.

De laatste publicatie van dit instituut (zie de statistiek 1925) geeft o.m. de volgende verhoudingscijfers van de groote der bedrijven en de getallen der daar werkende arbeiders.

	Per 1000 bedrijven.	Per 1000 werklieden.
Kleinbedrijf	803	164
Middelgroot	178	289
Grootbedrijf	19	547

Hieruit blijkt, zegt de communist, dat de grootste helft van de Nederlandsche arbeiders werkt in een betrekkelijk gering aantal groote bedrijven.

Hij acht deze gevolgtrekking van buitengewoon belang.

Waarom?

„Omdat wij ons werk maar behoeven te bepalen tot een betrekkelijk gering aantal groote bedrijven, om reeds de meerderheid van het Nederlandsche proletariaat te bereiken.”

En verder:

„Juist in de groote bedrijven is het werk van de communisten gemakkelijker, omdat dáár allicht wel zóóveel partijgenooten kunnen worden gevonden, dat er kernen kunnen worden gevormd en bedrijfskranten met succes uitgegeven kunnen worden.”

Ziedaar de conclusie van den communistischen agitator.

Meer werkers in een beperkt aantal bedrijven, daardoor schooner kans voor de onheilspropaganda.

De groote bedrijven zijn dus eerste aanvalsobject.

Inderdaad.

De theoretische beschouwingen, hier vermeld, zijn onmiddellijk in den praktijk-vorm gegoten. En wel aldus:

De vorming van kernen (cellen) en de bedrijfskranten.

19 December 1927 zond het Partijbestuur der Communistische Partij Holland een door P. Bergsma e.s. ondertekende circulaire aan de verschillende partijinstanties. Zeer uitvoerig is in deze circulaire aangegeven, hoe de leiding wil, dat er in de groote bedrijven moet worden gewerkt.

Om het groote belang, dat hiermede gemoeid is, publiceeren wij uit deze circulaire enkele zinsneden.

Wij lezen:

„Waarde Partijgenooten,

We hebben U er herhaaldelijk op gewezen, dat de kracht van een communistische partij ligt in het hebben van leden in de bedrijven.

Wij hebben als communisten dus alles te doen om leden in de bedrijven te winnen en onze invloed in de bedrijven zoodoende te vergroten.”

Er wordt dan verder op gewezen, hoe de „bedrijfskrant” een uitstekend middel kan zijn, om deze invloed te vergroten. De circulaire vervolgt dan:

„De Organisatie-Commissie besloot om de kernen, secties en afdelingen, welke tot nu toe het uitgeven van bedrijfskranten nog niet ter hand namen of slechts maar een enkele maal een bedrijfskrant uitgaven, te helpen bij dit werk, door:

a. de copie, welke ons wordt verstrekt tot een krant samen te stellen;

b. door de bedrijfskrant in het verlangde aantal exemplaren op de cyclostiel gereed te maken, tegen betaling van de onkosten aan papier, inkt enz.

Wij zenden U inliggend eenige wenken over het samenstellen, over den inhoud en over het verspreiden van bedrijfskranten, waarmee ge ongetwijfeld Uw voordeel zult kunnen doen.”

Zien we hieruit, dat de actie in de groote bedrijven centraal geregeld wordt, door de C.P.H.-leiding, de „Wenken voor het vervaardigen van bedrijfskranten”, waarvan hierboven sprake is, geven een nog duidelijker beeld van de resultaten, welke men van deze „kranten” verwacht.

Wij citeeren uit de „Wenken enz.”:

1. „Het is fout om de bedrijfskrant te beschouwen als een orgaan, dat uitsluitend de verhoudingen in het bedrijf moet schilderen, zonder daarbij de politiek van de partij daarmede in verbinding te brengen, ja zelfs om in een bedrijfskrant het behandelen van politieke vraagstukken uit te schakelen.

2. Maar het is eveneens foutief om een bedrijfskrant te vullen met politieke vraagstukken, die iedere directe samenhang met de toestanden in het bedrijf missen.

6. De vraagstukken moeten kort en eenvoudig worden behandeld en de dingen moeten zoo geschreven worden, dat ieder arbeider onmiddellijk daaruit de juiste gevolgtrekking maakt.”

Ook omtrent de verspreiding worden aanwijzingen gegeven.

1. Indien de bedrijfskrant buiten het bedrijf (b.v. aan den uitgang) zal worden verspreid, dan moet dat niet gebeuren door leden van dat bedrijf, doch door daarvoor door de afdeling aan te wijzen vertrouwde partijgenooten.

3. De geheele inhoud van de krant verschijnt zonder namen van de schrijvers der verschillende stukken en het is buitendien nog raadzaam, dat geen enkele partijgenoot, tegen wien ook, er zich op beroemt de schrijver te zijn.

Denkt er om, aan partijgenooten, die buiten het bedrijf gegooid worden, hebben we niets. Onze mensen dienen voor de C.H.P. te werken en toch in de bedrijven te blijven.”

Is er duidelijker bewijs voor het ondergrondse wroeten der communistische agitators?

Geen namen noemen, voorzichtig, stiekum, maar toch priemen, prikkelen tot verzet, propageeren.

Herinnert ge U de voorschriften voor de „cel-vorming”, welke Moskou uitgaaf als algemeene instructie? Daarin werd immers vermeld, dat een gespannen atmosfeer diende te worden geschapen, waarin alle dingen mogelijk zijn.

Welnu, hier is de toepassing voor Holland.

Niet van 1918!

Van December 1927.

(„Ik zal handhaven.”)

HET MOBILISATIEKRUIS.

Van den Nationalen Bond „Het Mobilisatiekruis”, voorzitter Generaal b.d. W. H. van Terwisga, oud-commandant van het Veldleger, ontvingen wij een uitvoerig oproep om steun, waaraan wij het navolgende ontleenen:

Het grootst aantal bij den Bond aangesloten zijn oud-gemobiliseerden. En nu ligt het toch voor de hand, dat de zorg voor de onfortuinlijken onder hen niet in hoofdzaak — bijna geheel — moet drukken op degenen, die onder de wapens geweest zijn, alzoo op hen, die zelf het volle gewicht van de vervulling van hun staatsplicht hebben gevoeld, al zijn zij niet daaronder neergedrukt of al is het hun mogen gelukken er weder bovenop te komen. Daarbij komt, dat de grootste kracht om te steunen zit bij hen, die niet ge-

mobiliseerd waren en die wij zoo gaarne als begunstiger tot den Bond zullen zien toetreden; niet enkel om hun kapitaalcracht, maar toch óók dáárom.

Indien de begunstigers in grooten getale toetreden en op hartelijke wijze den Bond helpen, dan zullen wij de hulpbehoevenden (voor zooveel dezen niet voor rijkssteun in de termen vallen of indien die steun niet voldoende kan zijn) kunnen bijspringen; laat ons hopen in voldoende mate.

„Voldoende” omdat onze hulp niet uitsluitend in geld wordt gegeven; zelfs in hoofdzaak er op gericht is te verruimen de gelegenheid om door eigen arbeid zichzelf te helpen.

Dit te bereiken is een der taken van onze organisatie.

De financieele draagkracht van den Bond moet daartoe worden versterkt.

Daarom gij, die niet gemobiliseerd waart en die, door uwe belangstelling wilt toonen te voelen waardeering voor wat de weermacht deed voor het vaderland en voor het behoud van den vrede, laat uwe erkentelijkheid thans blijken door flinken daadwerkelijken steun.

Onze noodlijdende kameraden hebben — ook ter beveiliging van uwe belangen — te velde gestaan.

Intusschen is het streven van den Bond „het Mobilisatiekruis” niet alleen om hulp te verlenen, maar vóór alles te ontwikkelen eenheid en nationaal denken en voelen.

De moreele, geestelijke weerbaarmaking en weerbaarhouding van het volk staat op het program van den Bond.

De oproep van het bestuur wordt aanbevolen door Jhr. Mr. D. J. de Geer, voorzitter van den Ministerraad, de voorzitters van beide Kamers der Staten-Generaal, de commissarissen der Koningin in de elf provinciën, de burgemeesters van onze grootste en voornaamste gemeenten, verscheidene leden der Staten-Generaal, tal van werkgevers en andere vooraanstaande personen in ons land.

Secretaris van het Hoofdbestuur is de heer W. D. Knijff, J. P. Coenstraat 49, 's-Gravenhage; penningmeester is de heer E. J. H. J. Schut, Stationsweg te Tilburg.

LANDSTORMKORPS STELLING VAN AMSTERDAM.

Zaansche afdelingen.

De propaganda in de Zaansche afdelingen is hervat. De leider, de heer Russelman, heeft kans gezien in de laatste weken de sterkte der Zaansche afdelingen met een 20-tal leden op te voeren. Hulde aan dezen leider, die onder moeilijke omstandigheden moet werken.

Het plan bestaat tot het houden van een groote vergadering in de maand Mei a.s. voor alle Zaansche afdelingen.

Baambrugge.

De heer J. G. Th. Grevenstuk, secretaris der Plaatselijke Landstorm Commissie Baambrugge vierde op 3 Maart l.l., onder groote belangstelling zijn zeven-tigsten verjaardag.

Moge het hem gegeven zijn nog lange jaren zijn functie als secretaris der Pl. Commissie waar te nemen.

Zooals bekend is de heer Grevenstuk firmant van de firma Gebr. Grevenstuk, Hofcalligrafen te Amsterdam, de samen-stellers van het Landstorm Gedenkboek en ontwerpers van de fraaie Jubileum-gedenkplaat 1923, waarvan een exemplaar aan ieder Landstormer werd uitge-reikt.

Abeoude—Proosdij.

De schietwedstrijd te Abeoude gehouden in de maanden Februari en Maart is thans afgelopen. Het voornemen bestaat thans in de maand Mei een tweetal wedstrijden te houden te Baambrugge en te Nigtevecht, waaraan ook de leden te Abeoude—Proosdij kunnen deelnemen.

Leimuiden.

Op Donderdagavond 29 Maart werd in het lokaal van den heer Sneeboer te Leimuiden een schietwedstrijd om prijzen gehouden, waartoe uitgenoodigd de leden van de afdelingen Leimuiden, Rijsaterwoude, Oude Wetering (gem. Leimuiden), Huygsloterdijk en Kudelstraat.

Het weer werkte de opkomst niet in de

H. W. BLOMJOUS

'S-GRAVENHAGE

DENNENWEG
75-77-164

TELEFOON
N°. 12760

Militaire Kleeding en Equipementen

BROUWERIJ

„DE SLEUTEL”

DORDRECHT

Opgericht 1433

ROOKT

Luchtpost K. L. M.

SIGAREN

van Gebrs. BOS, Ridderkerk.

N.V.

B. & W. Rijwielenfabriek

Directeur GERRIT VAN WERVEN

MEPPEL - Tel. Int. No. 160

hand. Regenvlagen en wind weerhielden vele leden, die aan de Westeinderplas wonen, om zich van huis te begeven. Toch was de opkomst gezien het slechte weer niet onbevredigend. Meer dan vijftig leden namen aan de wedstrijden deel, die gehouden werden onder leiding van den plaatselijken leider de heer l'Ami en den secretaris der Gew. Landstorm Commissie Kapitein Schell.

Mede waren aanwezig de burgemeester van Leimuiden en Rijsaterwoude, de heer J. A. Bakhuizen en de Korpscommandant Majoor de Veer.

Te ongeveer 10 uur werden de prijzen door den Korpscommandant uitgereikt, terwijl de burgemeester de gelegenheid waarnam om de leden nog eens te wijzen op de noodzakelijkheid mede te helpen het Korps verder uit te breiden.

Een bespreking van den Landdag volgde. Verschillende personen gaven zich als deelnemer op. Verschillende moeilijkheden moeten nog overwonnen worden, doch gezien de activiteit van den Voorzitter der Plaatselijke Commissie bestaat er alle hoop, dat de afdeling Leimuiden den Landdag met een flink aantal deelnemers zal bijwonen.

Uithoorn.

De wedstrijden te Uithoorn zijn thans geëindigd. Het voornemen bestaat de behaalde prijzen in een te organiseeren propaganda-vergadering in de maand April uit te reiken.

Afdelingen Amsterdam.

De Afdelingen Amsterdam komen in de maand April bijeen teneinde verschillende zaken af te doen. Op de agenda staan een prijsuitreiking, de installatie van een commissie voor de reiskassen, de propaganda en diverse besprekingen.

Afdelingen Amsterdam.

De Gewestelijke Landstorm Commissie heeft den heer S. de Jong, leider te Amsterdam, uitgenoodigd met nog twee leden zitting te nemen in een commissie tot het vormen van een reiskas.

De heeren de Jong, Brenker en Florusse hebben deze uitnodiging aanvaard. De heer de Jong zal als penningmeester optreden en heeft ten behoeve van de reiskas een girorekening bij de gemeente Amsterdam geopend, onder nummer J—721.

Door ons aller propaganda MOET DE NATIONALE LANDSTORMDAG gemaakt worden tot een zaak van HEEL het Nederlandsche volk.

Herdenking van het 10-jarig bestaan
van den
BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM
te 's-Gravenhage op Donderdag 27 September.

Vormt een reiskas!

Als penningmeester voor de reiskassen moeten zeer actieve personen worden aangewezen, terwijl een Plaatselijke Financiële Commissie wordt ingesteld.

De opbrengst van de reiskas blijft ter beschikking van de Afdeling zelve, uitgezonderd de afdracht van f 3.— per deelnemer aan het Dagelijksch Bestuur der Generale Commissie. Er moet niet eerder worden gerust vóór de reiskas groot genoeg is, om ook nog verlet en verzuim van enkelen, die het hard nodig hebben te kunnen betalen en voorts om alle Vrijwilligers de reis te kunnen laten meemaken.

Storting.

De bijdrage ad. f 3.— per deelnemenden Vrijwilliger dient ten spoedigste bij de Gewestelijke Commissiën te worden gestort. De kosten van het treinvervoer zijn daarin begrepen. Voor elk bedrag van f 3.—, hetwelk gestort is, wordt een deelnemerskaart uitgereikt.

Defilé voor de autoriteiten.

Er wordt op aangedrongen, om zolang niet is komen vast te staan, voor welke autoriteiten zal worden gedefileerd, hieromtrent geen voorbarige mededeelingen te doen.

De datum van den Nationalen Landstormdag is DOOR HET DAGELIJKSCH BESTUUR vastgesteld op Donderdag 27 September 1928.

De redenen, welke tot de keuze van dezen dag hebben geleid, waren voornamelijk de volgende:

- 1°. zijn op 27 September de herhalings-oefeningen achter den rug;
- 2°. is de zomertijd op dien datum nog niet geëindigd.
- 3°. is het voor vele middenstanders onmogelijk, zich op Vrijdag of Zaterdag vrij te maken, ook met het oog op de mogelijke late thuiskomst van velen na afloop van den landstormdag;
- 4°. dient het terrein weer tijdig in zijn oorspronkelijken staat te worden opgeleverd, voor de sportwedstrijden, der talrijke vereenigingen, die het terrein des Zaterdag in huur hebben.

Ten aanzien van het gebruik van autobussen, is het navolgende als algemeen geldend beginsel aangenomen. Het komen in den Haag met autobussen zal aan de afdelingen sterk worden ontraden, aangezien de concentratie daardoor buitengewoon wordt bemoeilijkt en het niet zeker is, dat de afdelingen, die per bus komen, zich

Bereid en Paraat!

(teekening OXENAAR)

nog bij hun eigen Verband zullen kunnen voegen.

Reductie voor afdelingen, die de geheele reis per bus maken, is uitgesloten.

De bijdrage van f 3.— dient voor elken deelnemenden Vrijwilliger te worden gestort, onverschillig of deze Vrijwilliger woont te 's-Gravenhage of in Groningen.

Geen vrouwen en kinderen kunnen aan den Nationalen Landstormdag deelnemen,

ook niet aan het défilé of de andere marschen door 's-Gravenhage.

Wenscht iemand toch zijn vrouw of andere belangstellenden op den gekozen datum naar 's-Gravenhage te doen afreizen, dan moeten dezen geheel zelfstandig en op eigen kosten, daarvoor zorg dragen.

Noch het Dagelijksch Bestuur, noch de Gewestelijke-, noch de Plaatselijke Commissiën, kunnen zich in dezen met eenige zorg belasten.

Ook bij de regeling van het treinvervoer kan met deze reizigers geen rekening worden gehouden.

Als algemeen beginsel is vastgesteld, dat elk Verband als een aaneengesloten geheel, op één en denzelfden dag in den Haag moet aankomen en daaruit weer vertrekken.

Zij, die om redenen van persoonlijk belang, als familiebezoek e. d. daarvan willen afwijken, zullen de extra reiskosten, welke daaraan verbonden zijn, geheel zelf moeten bekostigen.

Alle deelnemers aan den Nationalen Landstormdag — ook die voor familiebezoek e. d. in 's-Gravenhage blijven — dienen derhalve den tocht van Houtrust naar het station mede te maken, zulks ook in verband met het défilé.

NORMA-SIGAREN
iets bijzonders

P.B.N.A. OOK VOOR U
BRIEFONDERWIJS
PROSPECTUS KOSTELOOS

Voor TECHNICI
AMBACHTSMEDEN EN KANTOORPERSONEEL
HET NEDERL. TECHNISCUM P.B.N.A.

AFDEELINGEN VOOR BOUWKUNDE
WATERBOUWKUNDE WERKTUIGBOUWKUNDE
ELEGTROTECHNIEK CHEMIE BOEKHOUDEN
EN ALLE VERWANTE HULP WETENSCHAPPEN
BRIEFADRES: P.B.N.A. ARNHEM 43

ROOKT
MAGDA
SIGAREN

GEBR. v.d. BIGGELAAR
BREDA

Fa. Wed. B. MOLKENBOER, Leiden
„HET KLAVERBLAD”
KOFFIEBRANDERIJ EN THEEHANDEL

GEEFT ACHT!
MAAKT U MOBIEL VOOR DEN
NATIONALEN LANDSTORMDAG
OP 27 SEPTEMBER A.S.
MAAKT UW REISKAS STERK!

Bericht.

Wij kunnen mededeelen, dat „luitenant Archibald”, voor de meesten onzer lezers geen onbekende, in het Mei-nummer een serie *Russische geschiedenis-schetsen* zal

Wij twijfelen er niet aan, of het overaanvagen. zucht van de geschiedenis van het Russische Volk, door „luitenant Archibald” in populair-geschiedkundigen vorm geschreven, zal door velen met belangstelling worden gevolgd.

Nationale Landstormdag 1928.

Leden Dagelijksch Bestuur:

L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, Voorzitter.
 L. B. M. van Agt, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „de Meijerij.”

B. ten Broecke Hoekstra, Majoor bij het korps „Motordienst.”

H. C. van Capelle, Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „Rotterdam.”

Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Nieuwe Hollandsche Waterlinie.”

Mr. P. S. Gerbrandy, Voorzitter van het Friesch Nationaal Comité.

Jhr. J. A. I. H. Graafland, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Limburg.”

D. de Jonge, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Groningen.”

J. M. Krijger Jr., Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „Zuid-Holland: West.”

K. L. Schell, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam.”

G. van Sitteren, Administrateur der Nationale Landstorm Commissie, Penningmeester.

Maj. J. W. C. C. Tücker, Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „Twente.”

G. F. Boulogne, Secretaris der Nationale Landstorm Commissie, Secretaris.

Samenstelling der Generale Commissie.

Voorzitter: L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie.

Verband Friesland: Mr. P. S. Gerbrandy; L. Heukels Nzn.

Verband Groningen: F. Bontkes Gosselaar; D. de Jonge.

Verband Drenthe: J. Knoppers; J. de Bruijn.

Verband Vollenhove: H. J. Bulten; J. Ph. Backx.

Verband Twente: J. W. C. C. Tücker; L. A. M. Bruggeman; reserve: L. van Heek.

Verband IJssel: N. J. Lavaleije; M. Baron van Boecop.

Verband Veluwe: Joh. Wijnne; D. G. Sanders.

Verband Veluwzoon: Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell; W. van Ingen Schouten.

Verband N. H. Waterlinie: J. H. Th. O. Kettlitz; Mr. J. J. P. C. van Kuyk; adviseur: Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens

Verband Stell. v. Amsterdam: Mr. H. Verkouteren; K. L. Schell; reserve: C. de Veer.

Verband Kennemerland: P. S. Hartogh Heijns van Zouteveen; C. Eldermans.

Verband Alkmaar: W. de Geus; P. J. Oolders.

Verband Zuid-Holland: West: J. M. Krijger Jr.; L. van Pelt.

Verband Gouda: J. Dercksen H.Mzn.; Mr. J. L. J. A. van Mechelen.

Verband Rotterdam: H. C. van Cappelle; Th. H. Ruys; reserve: P. van der Steeg.

Verband Dordrecht: P. L. de Gaay Fortman; J. A. J. Jansen; adviseur: A. Groenendijk.

Verband Monden Maas: Mr. F. D. C. Egter van Wissekerke; L. J. den Hollander; reserve: S. da Silva; C. van den Nieuwenhuizen.

Verband Zeeland: P. Wisse; P. G. Laernoës.

Verband West-Brabant: Jos. van Genk; A. van Campen; reserve: Mr. P. N. Höweler; J. A. Fr. Mallens.

Verband Meijerij: F. W. van Beek; L. B. M. van Agt; reserve: Ds. A. Daran.

Verband Limburg: Mgr. Dr. H. A. Poels; Jhr. J. A. I. H. Graafland; reserve: J. Maenen; M. Tops.

H. Wijnaendts, Commandant van de Vrijwillige Landstormkorpsen Motor-, Vaartuigen- en Luchtwachtdienst.

B. ten Broecke Hoekstra, Majoor, toegevoegd aan den Commandant van het Vrijw. Landstormkorps Motordienst.

DORDRECHT.

Er zit den laatsten tijd leven in onze afdeling. Daar hebt ge b.v. de Finantieele Commissie, wat een ijver leggen de leden daarvan aan den dag. Week aan week trekt men er op

uit om bij de kameraden de grootere en kleinere bedragen te ontvangen voor de Reiskas. En zoodoende groeit het bezit van deze kas al aardig. Doch we zijn er nog niet.

Vóór 1 Juli moet onze peningmeester er voor kunnen zorgen, dat voor elke landstormer, die meegaat naar den Haag (dat zijn er heel wat) de bekende f 3 wordt gestort.

Laat daarom allen, die iets meer kunnen geven de heeren van de Commissie niet teleur stellen, maar de heele kaart koopen voor f 4, desnoods zooveel kaarten als men thuis slechts bergen kan.

Er zit leven in de afdeling zeide ik. Ja zeker, want het schietplan ligt weer gereed. We wachten slechts op de volgende maand om te beginnen.

U denkt ook allen wel aan de gelegenheid, U geboden door den Plaatselijk Leider om *de lichte mitrailleur* wat naderbij te beschouwen. De uiteenzetting, daarbij gegeven, is voor ons allen hoogst belangrijk.

Op 18 April wordt een groote propaganda-vergadering gehouden. Voor deze vergadering worden de uitnodigingen verzonden en wordt thans beslist van elk lid, verwacht, dat de vergadering bezocht wordt en een introducté wordt meegebracht. Onze afdeling moet vooruit en mag niet achterblijven in den aanwas van nieuwe leden.

GORINCHEM.

Op 29 Maart werd in De Doelen de Landstormfilm geprojecteerd en voerde een drietal sprekers het woord.

De burgemeester van Gorinchem, de heer G. Kooistra, trad als voorzitter op en verklaarde ten stadhuize eenige vooraanstaande personen te hebben ontvangen, die een warm hart toedragen aan de openbare orde en veiligheid. De burgemeester had hun medege-deeld dat hij bereid is zooveel mogelijk mede te werken tot uitbreiding van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De burgemeester van Dordrecht, de heer P. L. de Gaay Fortman, voorzitter van het Gewestelijk Landstormverband Dordrecht, voerde vervolgens het woord.

Aan het gesprokene ontleenen wij:

De aansluiting van Gorcum bij ons Verband stemde tot verheuging. Deze avond dient om gelegenheid te schenken tot aansluiting bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, welke „nationaal” is. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm wil het Ned. volksbestaan ver-

dedigen tegen elken aanval, van binnen uit gedaan en telt 1300 afdelingen, verspreid over het geheele land, met in totaal meer dan 60.000 personen.

Er ligt iets pijnlijks in het bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, een deel van het volk wil een ander deel het maken van revolutie beletten. Vandaar de vraag: of deze organisatie nu, 10 jaren na 1918, nog noodig is. Het antwoord is „ja” want, indien wij ophielden zou weder een poging als in 1918 gedaan kunnen worden. Wel is, blijkens den uitslag der stemmingen, het aantal communisten hier gering, doch bij eventuele poging tot revolutie zullen zich, gelijk in Rusland het geval was, vele op avontuur beluste personen, die niets te verliezen hebben, zich aan hunne zijde scharen. De soc-dem. partij zal nooit haar revolutionaire karakter verliezen. Nog immer heeft zij niet erkend, dat, wat in 1918 gebeurde, verkeerd was. In Sept. 1928 zal te 's-Gravenhage het 10-jarig bestaan gevierd worden, hetwelk van veel belang is om den indruk, dien de optocht van wellicht 20.000 weerbare mannen zal maken. Want wij zullen, als de regeering het noodig acht, pal staan tegenover elken aanval, op het wettig gezag ondernomen.

De heer J. A. J. Jansen, commandant van genoemd Landstormverband, schetste op welsprekende wijze den, in Nov. 1918 heerschen-den toestand, bestreed onjuiste begrippen over den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en gaf er eenige bewijzen van dat z.i. de soc-dem. nog hetzelfde denken en willen als in 1918. Intusschen is het aantal der 4000 vrijwillige landstormers, die naar den Haag kwamen, vijftienvoudigd!

De heer luitenant Boulogne, vertegenwoordigde de Nation. Landstormcommissie, uitte zijn vreugde over de oprichting van een commissie alhier.

De Regeering, welke over vele informaties beschikt, acht blijkens het, door Minister Lambooy op den Landdag te Barneveld gesprokene, voortdurende activiteit tot uitbreiding van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een eisch.

Op verzoek van dezen spreker zong men staande het Wilhelmus.

De film, uitstekend toegelicht en geprojecteerd, gaf verschillende mooie beelden uit het bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De opnamen der huldebetuiging aan H. M. Koningin Wilhelmina in Nov. 1918 in den Haag, was wel het meest indrukwek-

kend. Doch ook de herinneringen aan de gehouden Landdagen, in het bijzonder die te Dordrecht, o.a. opgeluisterd door oorlogsschepen, voldeed uitstekend. Er werd een voortreffelijk denkbeeld gegeven omtrent de sympathie, bestaande tusschen den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, de Marine en de Landmacht.

De films brachten o.m. carousselrijden, demonstraties met vliegmachines, Koninklijk bezoek aan de mijnstroken enz.

De voorzitter bracht dank aan de sprekers en besloot met een opwekking den groei der plaatselijke afdeling te bevorderen.

RIDDERKERK.

De Afdeling Ridderkerk hield (op 5 April j.l.) een Landstormavond in de Zaal „Sint Joris” op het Dorp.

Aanwezig waren ruim honderd leden.

Na opening door den Voorzitter, Notaris Tas, werd de Landstormfilm vertoond, die zeer in den smaak viel. Luitenant Groenendijk, die zooals steeds overal, ook thans op zijn post was, gaf de noodige toelichting.

Daarop werden de behaalde schietprijzen uitgereikt, waarvoor in aanmerking kwamen uit de 78 deelnemers:

Klasse A: A. C. van Lint, J. de Bie, A. van der Waal;

Klasse B: C. J. de Vroedt, D. van Bemmel, F. van Nes;

Klasse C: J. de Waard, P. Slikkerveer, J. A. de Snoo;

Klasse D: P. Willemstein, D. van der Poel, A. C. Wiggertsen;

Klasse E: J. van 't Zelfde.

De eerste prijs bestond uit een paar zilveren vazen, geschonken door den Beschermheer Jhr. W. G. Groeninx van Zoelen, met bovendien een ere-medaille van den Voorzitter Notaris Tas.

De overige prijzen bestonden in kunstvoorwerpen van huishoudelijken aard.

De Heer Jansen, Secretaris van de Gewestelijk Commissie Dordrecht, Commandant van het Verband, sprak een toepasselijk woord; de daarbij overgebrachte groet van den Voorzitter der Gewestelijke Commissie, Burgemeester de Gaay Fortman van Dordrecht, werd met applaus in ontvangst genomen.

Van de Plaatselijke Commissie waren aanwezig met den Voorzitter, de Beschermheer Jhr. W. G. Groeninx van Zoelen, de Leden de Heeren Schippers, Boer en Snethlage.

Aan het slot werd een verrassende mededeeling gedaan en wel, dat de Afdeling door den Beschermheer binnen korten tijd in het bezit zal worden gesteld van een Vaandel, zoodat, wanneer ook Ridderkerk zich gereed gaat maken voor deelneming aan den Landdag, dit symbool van saamhoorigheid niet zal ontbreken.

Het was een pracht-Landstormavond.

OOSTERHESSELEN.

Woensdagavond 25 Maart werd alhier in café Deen een filmavond gehouden vanwege de afd. Oosterhesselen van den Bijz. Vrijwilligen Landstorm. De voorzitter van de plaatselijke commissie, de heer J. Rigterink, opende de vergadering met een kort woord en gaf daarna het woord aan den heer J. de Bruyn, secretaris van de Gewestelijke Landstormcommissie „Drenthe”, die de aanwezigen in een boeiend betoog uiteen zette het ontstaan van het instituut, als bolwerk tegen revolutionaire aanslagen en als beschermer van het Oranjehuis.

Hierna werden de verschillende films vertoond, die zeer in den smaak vielen. We zagen o.m. H. M. de Koningin op Haar buitenlandse reizen in Parijs, Noorwegen, Zweden en Denemarken, verder op Haar reizen in eigen vaderland b.v. in Giethoorn, Sneek, in de mobilisatiejaren bij het Leger, bij rampen in de getroffen streken. Voorts werden verschillende beelden vertoond van de landdagen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in 1926 gehouden en „lest-best” kregen we een fraaie film met oefeningen van watervliegtuigen, onderzeeboten, torpedojagers, slagschepen enz. enz.

't Was een genotvolle avond en de heer Rigterink was dan ook de tolk van de aanwezigen, toen hij een woord van dank bracht aan den heer De Bruyn voor de schitterende wijze, waarop hij de zaak van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm had bepleit en

voor de werkelijke mooie film, waarvan hij ons had doen genieten.

De aanwezige leden van de afd. Oosterhesselen en Zweeloo werden nog opgewekt om zooveel mogelijk allen deel te nemen aan den landstormdag in den Haag. De beide afdelingen zullen nog overleg plegen over het aanschaffen van een vaandel voor gemeenschappelijke rekening.

Nw.-WEERDINGE.

Op 27 Maart was door de afdeling van den Vrijwilligen Landstorm een openbare vergadering belegd in de zaal Elim. Nadat de commandant F. Knigge, de vergadering had geopend, werd allereerst een film vertoond, waarop we iets zagen uit het leven van ons Vorstehuis. Daarna trad als spreker op de heer J. de Bruin, rustend hoofd der Chr. school te Klazienaveen. Deze sprak over het ontstaan van den Vrijwilligen Landstorm, die dit jaar zijn 10-jarig bestaan herdenkt. Hij wakte de leden der afd. op in September a.s. naar Den Haag te gaan, om deel te nemen aan de groote betooging daar te houden. Vervolgens werd nog de landstormfilm afgedraaid. Oefeningen van oorlogsschepen, onderzeeboten, watervliegtuigen, enz., de geestdriftige huldiging van H. M. de Koningin op het Malieveld te Den Haag, oefeningen van de infanterie, motorafdelingen enz. Het was een genotvolle avond.

EIND-SCHIETWEDSTRIJD AFD. RIDDERKERK OP 17 MAART 1928.

Zittend v. l. n. r. de heeren: C. Schippers, Jhr. W. G. Groeninx van Zoelen en P. Tas.

WANSWERD a. d. STREEK.

De afdeling Wanswerd en Birdaard van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, hield een propagandavond in de Geref. Kerk aldaar. Leider dezer bijeenkomst was ds. Vollenweider van Birdaard. Na opening op gebruikelijk wijze, werd gelezen Marc. 13. Naar aanleiding hiervan werd een inleidend woord gesproken. Hierna vertooning der nieuwe Landstormfilm, voorafgegaan door een gedeelte der Oranjefilm, een en ander toegelicht door den heer Heukels van Veenwouden. Voor het afdraaien der laatste film, de Landdag te Beetsterzwaag, sprak kapitein Sitsen nog over den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en wel: a. het doel; b. wat het is; c. de noodzakelijkheid. Burgemeester Nauta, van Dantumadeel, hield de slotrede.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS DE MEIJERIJ.

Aan den reserve 1e luitenant voor speciale diensten, J. M. Baron van Tuyl van Serooskerken, werd met ingang van 1 April 1928 eervol ontslag als commandant in het district van het Landstormkorps „De Meijerij” verleend.

ZUID HOLLAND: WEST.

Aan den heer L. G. Royaards werd eervol ontslag verleend als reserve-kapitein bij den Vrijwilligen Landstorm.

VEILIGHEIDSMATREGELEN BIJ HET SCHIETEN MET GEWEREN K. S. O. (KAMERSCHIETOEFENINGEN).

De Inspecteur van den Vrijw. Landstorm heeft ter kennis gebracht, dat door de zorgen van het staatsbedrijf der Artillerie-Inrichtingen, de benodigde schietbakken voor de Landstorm-Verbanden worden aangemaakt. De schietbakken dienen gevuld met zand, voor opvangen der kogels.

RAALTE.

Dezer dagen hield de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een propaganda-vergadering in het St. Bernardusgebouw.

De burgemeester opende als voorzitter der Plaatselijke Commissie de bijeenkomst met een woord van welkom aan de aanwezigen, in het bijzonder aan overste Lavaleije.

Hierna werd het woord gevoerd door overste Lavaleije, die begon met een woord van welkom te richten tot den heer Burgemeester en tot de Eerw. heeren Geestelijken. Eerst beantwoordt spr. de vraag: Wat is de Bijzondere Vrijwillige Landstorm?

Vervolgens weidt spr. uit over de toestanden onder het bolsjewistische regime in Rusland en over de inwerking van dit regime in de andere landen van Europa en de wijze, waarop altijd en overal voor het verderfelijke bolsjewisme propaganda wordt gemaakt.

Spr. memoreert nog de aanstaande viering van het 10-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. In den Haag zal 27 September een nationale landstormdag worden gehouden. Spr. spoort de leden aan dan in grooten getale naar de residentiestad op te gaan.

De heer Jalink, toont op overtuigende wijze aan, waarom het noodig is, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm onmiddellijk gereed moet zijn, als een revolutie mocht uitbreken.

die der koningen hart neigt als waterbeken.

De vraag, hoe aan geld te komen werd nog besproken. Een drietal commissieleden werden benoemd die tot taak heeft begunstigers te winnen voor onze Plaatselijke afdeling. Ook werd nog besproken de Landstormdag 1928. Een 6-tal leden gaven zich op deze te bezoeken.

MILL EN ST. HUBERT.

Openbare vergadering van den Raad der gemeente Mill en St. Hubert.

De Voorzitter deelt mede, dat de navolgende stukken zijn ingekomen:

Een verzoek van de commandanten der afdelingen Mill en St. Hubert van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, om een subsidie van f 60 voor het deelnemen aan den Nationalen Landstormdag, welke op 27 September a.s. te 's Gravenhage zal worden gehouden. Alvorens hieromtrent eene beslissing te nemen zal aan de adressanten gevraagd worden hoeveel landstormers aan den Landstormdag zullen deelnemen.

FAAM Zilver 15 ct.
FAAM Rood 13 ct.
FAAM Bruin 12 ct.
FAAM Zwart 10 ct.
FAAM Blauw 8 ct.
per 1/2 ons.

FAAM is de naam van de beste rooktabak voor den laagsten prijs. LOUIS DOBBELMANN, Rotterdam.

Schrijft dadelijk aan

VAN OVEN, 's-Gravenhage om prijs en teekening van VAANDELS en VLAGGEN

C. M. VAN DIEMEN - DORDRECHT
Het juiste adres voor Landstormvaandels
Rijksleverancier
Vervaardiger der Regimentsvaandels
In bestelling:
Standaard Regiment Wieldraders en talrijke
B. V. L. Vaandels
VRAAGT INLICHTINGEN

Elke Sigaar „ABONNÉ” stemt te vrée.

N. V. Ned. Caoutchouc en Cutta Percha fabriek

v.h. BAKKER & ZOON
RIDDERKERK HOLLAND

FABRICEERT:

Technische Rubber Artikelen

KWATTA's
Manoeuvre-Chocolaad
STILT DEN HONGER
VERWEKT GEEN DORST

RINGERS'
BONBONS

Hoeksch of Kabeljauwsch.

Vijfhonderd jaar geleden leefde in den Gelderschen Achterhoek een eenvoudig buitenman, Gert Jan geheeten. Op een heideveld, dat hij met veel moeite had ontgonnen, stond zijn kleine boerenstee, met riet gedekt. En daar woonde hij nu vrij en vredig met Grietje z'n vrouw, die evenals het keuterboertje een paar flinke handen aan 't lijf had.

Een bunder land met rogge, aardappelen en knollen; twee schrale rood-bonte koetjes; een gretig zwijn; een gulle geit; een flinke toom kippen met een haan; een bijenkorf; een houtmijt; een vlierstruik; een lommerrijke noteboom; enkele knoestige appelboomen; een put met krommen hefbalk, hoog in de lucht — dit alles was hun koninkrijk, waarin zij samen zwoegden voor hun dagelijksch roggebrood.

Eens moest Gert Jan onverwacht een verre reis ondernemen; want er was bericht gekomen, dat z'n zuster Ka te Zutphen op haar uiterste lag. Griet gaf haar man z'n Zondagsche huis met zijden pet en sneed toen een stapel rogge-boterhammen, die zij met worst en koek meubileerde. Inmiddels had Gert Jan in 't eikenboschje naast z'n stee een stevigen knuppel afgehouden. Een kus en een handdruk ten afscheid, en onze vriend toog 't hekje uit, nageoogd door Grietje, die telkens een traan wegpinkte.

Langs 't knollenveld en door 't struikgewas kromde zich zijn pad, tot hij 't dennenbosch met spichtig gras bereikte. Daarna trok hij over de golvende heide, altoos verder. Hij hield z'n knuppel stevig omklemd, en rookte lustig z'n pijpke.

Daar, bij een kronkeling van het mulle zandpad, ontmoet hij plotseling een kerel, die als een valsche kat naar hem keek. Dit voorspelt aan Gert Jan weinig goeds.

„Wat ben je?” wordt hem door den onbekende toegebruld; „zeg op! een Hoeksche of een Kabeljauwsche!”

Gert Jan houdt halt voor den vreemdeling, en kijkt hem verbluft aan. Aan z'n gezicht is 't wel te bespeuren, dat die vraag hem slecht aanstaat. Wat maalt hij ook om Hoek of Kabeljauw! Wanneer je den heelen dag zoo druk in 't touw bent, dan heb je niet veel tijd en lust, om over die binnenlandsche twisten na te denken.

Doch de vrager bleef volhouden met fonkelende, dreigende oogen. In z'n angst antwoordde Gert Jan schijnbaar kalm en droog: „Nou vrind! Wou jij 't graag weten? Wel nou! Ik ben volbloed Kabeljauw!”

„Een Kabeljauw?” grint de vreemdeling en nauwlijks was deze kreet gehoord, of daar lag

't boertje al tegen den grond. Want de vijand had hem vastgegrepen, afgeranseld en terneer gesmaakt.

Gert Jan lag daar, bleek als een doode, met z'n knuppel in de hand. Toen hij 't waagde, na een poosje schuw ter zijde te kijken, verdween de aanrander tusschen de struiken.

Nu stond Gert Jan haastig op en stapte verder, terwijl hij stil zuchtte: „O, o! als Griet dat eens hoort!”

Hij stak, om moed te verzamelen, z'n pijp weer in den brand, en peinsde zwaar over die onaangename kennismaking; „'t Is hier een boos, gevaarlijk land; een droevig tranendal; Nou vertrouwd ik nooit meer een enkelen Hoek!”

Zwaar zuchtend stapt hij stevig verder. Doch onverwacht schrikt hij op: ziet hij in gindsche groep beukeboomen niet een ruigen kop bewegen? Hij doet alsof hij niemand bespeurt, maar toch z'n hart popelt als een riet.

Na een poosje hoort hij dof voetgedreun naderbij komen. 't Wordt onzen reiziger eng om 't hart. Daar staat eensklaps een vent voor hem, die hem brutaal vraagt: „Waat gaat de reis naar toe? Zeg kinkel! vertel me eens gauw ben je een Kabeljauw of een Hoek?”

Zenuwachtig slurpt Gert Jan aan z'n pijp, en antwoordt dan met een kleur als een pioenroos: „Als je 't graag weten wilt: een Hoek!”

— „Zoo, een Hoek!” schreeuwt de kerel. „Hier schurk! hier schelm! hier schavuit!” En bij elk woord daalt een knoestigen stok op het buis van den armen boer. Eer deze tot bezinning komt, ligt hij reeds in 't zand met een pijnlijken rug en een bloedig rauwe plek aan de keel.

Bevind, alsof hij een zware koorts heeft, staat hij na een poos op.

„Zie zoo!” zucht hij, „dat feest hebben we weer gehad! Da's voor den tweeden keer! Maar ik durf wedden, om een pot vol lekkere rijstebrij, dat me zoo iets nooit meer overkomen zal. Wie me nou weer moet, die is er leelijk aan toe: 'k zal hem tot appelmoes knuppelen! dat belooft ik hem!”

Nog half versuft van die korte, maar krachtige ontmoeting, sukkelde hij verder, terwijl hij grimmig met z'n knoestigen stok zwaait.

In de verte ziet hij reeds Zutphen's torens en wallen verrijzen. Houd moed, Gert Jan! Nog slechts een uurtje! Toon nu, dat je een kloeke Gelderschman bent!”

Nieuwe schrik! Terzijde van 't akkermaals-hout, waarlangs zijn tocht voert, ziet hij een troep mannen, die daar gekampeerd zijn.

„Halt!” wordt hem brutaal en stout toegevoepen. Een siddering voert den boer weer door de leden, alsof hij door een zware onweersbui overvallen wordt.

De kerels dringen zich om den bibberaar heen. O, hij zou voor een kostbaar ding wel willen, dat hij maar verder mocht gaan. Maar reeds dreunt hem de vraag in de ooren: „Zeg, snaak! Bij welke partij behoort jij?” Arme Gert Jan! Hij hoort en ziet hun schamperen lach, terwijl z'n hart van wanhoop beeft. Hier dreigt een onheil, dat alleen door een forschen slag kan worden afgewend. Hier grijnst hem doodsgevaar aan, dat hem 't angstzweet op z'n verbleekte neus doet parelen.

„'t Kost jullie, of 't kost mij den kop!” Deze gedachte flitst door z'n brein. Hij richt zich als een grimmig everzwijn knarsetandend op, en begint dan met wijd gesperde kaken als een beer te brullen: „Vuile moordenaars-troep! Geldrokgrauw! Galgebrokken! Ik ben geen Kabeljauw, en 'k ben geen Hoek, maar ik ben razend! Weet je 't nou?”

Onder het uitstooten van deze woorden zwaait hij z'n knuppel rond, die over de ruggen der verblufte kerels danst en ze op den grond doet tuimelen. Weldra is het een slagveld om hem heen.

Dan wisch Gert-Jan 't zweet van z'n aangezicht; schudt 't zand van buis en broek; steekt z'n pijp aan, en treedt een half uur later de poort van Zutfen binnen.

OOM BERTUS.

DE PANNEKOEKEN.

Aagje rook het reeds van ver: Moeder was aan 't pannekook bakken! Ha, dat gaf een feest vandaag! En haar lipjes gingen smakken.

O! wat duurde 't akelig lang, Eer het klokje sloeg voor 't eten! Eindelijk, eindelijk was 't gezin Toch aan tafel neergezeten.

Aagje roerde zich geducht, Door braaf bruintjes op te smullen; Nu met suiker, dan met stroop Was 't maar mond en maagje vullen.

„Zachtjes, kindje! kalmpjes aan!” Liet haar Moe vermanend hooren; Aagje slikte, slokte voort, Doof aan allebei haar ooren.

Op haar wipneus glansde 't zweet; Nog één pannekook ten besluite! Doch haar tandjes werkten traag, Die zich eerst niet lieten stuiten.

Aagje pufte zwaar en luid; Almaar schoof zij heen en weder; Zuchtend zei ze: „'k Heb genoeg!” En lei mes en vorkje neder.

Maar Mama deed haar verstaan: „Meisje dat zijn geen manieren; „Jij eet op waar j' aan begon! „Laat dien koek door 't keeltje slieren!”

't Meiske boog haar krullebol, Met verschrikkelijk oogendraaien, En zij wong 't gebak er door: Prullen hielp zoo min als paaien.

Toen de pannekook binnen was, Sprak Papa tot Smullegraagje: „Nimmer moeten, beste meid! „d'Oogjes grooter zijn dan 't maagje.”

Neefjes en Nichtjes,

Om te beginnen vermeld ik de namen van de deelnemers, die een prijs gewonnen hebben.

GROEP A.

Eva de Jong (41 w.) — Rotterdam.
Anke Haaksma — Assen.
Arjen v. d. Goot — Peins bij Franeker.
Thomas Knappe — Sommelsdijk.

GROEP B.

Henk Slikker (49 w.) — Dirksborn.
Jacob de Vries — Garijp.
Barend de Jong — Leerbroek.
Anna v. d. Belt — Zwolle.
Aan dezen zend ik een keurig portret van onze Koninklijke Familie, in lijst.
Anna v. d. Belt zond een aardige weddenschap in met pannekook-woorden. In het volgende Landstormblad zult ge het kunnen lezen.
Voor nieuwelingen geef ik nog eens de verschillende bepalingen op.
Iederen keer worden een achttal mooie prijzen uitgelooft aan de beste oplossers.
Er zijn twee groepen.
Groep A. Kinderen onder de 10 jaar.
Groep B. Kinderen boven de 10 jaar.
Verder gelden de volgende krijgsartikelen:

Artikel 1.

Niet van elkaar afkijken of overschrijven. Dat is volgens de fabel 't werk van de kraai, die pronkt met gestolen pauweveeren.

Artikel 2.

Alle inzendingen zoo keurig mogelijk geschreven, zonder doorkrassen en zonder vlekken. Knoeiwerk gaat onverbiddeijk in de snippermand.

Artikel 3.

Schoolwerk gaat altijd voor. Dan volgt: thuis een handje helpen, als 't gevraagd wordt. (Bijvoorbeeld: 't tuintje opharken, als je vader naar den Landstorm moet voor oefening).

En dan eerst komt Het Landstormblad aan de beurt.

Artikel 4.

Op 't papier voor de oplossingen zet ge rechts bovenaan, je naam voluit geschreven, met je leeftijd en woonplaats. En links bovenaan, de groep waar ge behoort.

Bijvoorbeeld:

GROEP A. ANNA PEREMOES,
9 jaar,
Rozestraat 6a,
ROTTERDAM.

GROEP B. PIET VAN DAM
11 jaar,
Holksche Weg C 43,
NIJKERK (Gelderland).

Wanneer je dit alles niet duidelijk aan 't begin erbij schrijft, is je werk vergeefs. Want, hoe zou ik ooit een prijs kunnen zenden aan een kind, dat geen duidelijk adres opgeeft.

Artikel 5.

De oplossing moet binnen een week, in gesloten brief, met een postzegel van 7½ c. in den rechterbovenhoek gezonden worden aan 't volgend adres:

Postzegel
van
7½ cent

AAN OOM BERTUS,
p/a. Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

In het eerstvolgend nummer worden de namen vermeld van degenen, die een prijs gewonnen hebben.

En nu, wie zin heeft, aan den slag!

GROEP A.

Maak eens een dierenalfabet; bij elke letter moeten twee dieren komen, X en Q, die lastposten, moogt ge overslaan. Aap, Arend enz.

GROEP B.

Maak eens een vogelalfabet; bij elke letter moeten twee vogels komen. De X en de Q kunt ge weg laten.

Aalscholver, Adelaar enz.

FONGERS

WAAROM EEN FONGERS?

Omdat de Fongers sterk en betrouwbaar is licht en onhoorbaar loopt, wenig aan onderhoud eischt en ongeëvenaard duurzaam is.

Omdat de FONGERS, reeds in aanschaffing goedkoop, in het gebruik verreweg het VOORDEELIGSTE rijwiel is.

K. TIKTAK'S

THEE KOFFIE

OPGERICHT IN 1870

DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

Proef en Kies Guldenvlies SIGAREN

Fabr. G. & S. MAJOIE - TILBURG

De Hollandsche Waschvrouw JE ZEEPOEDER

N.V. „De Friesche Hypotheekbank Boaz”

WILLEMSKADE 34 - LEEUWARDEN
Bijkantoor: Oude Koemarkt 7, SNEEK

GEEFT UIT:

5 0/0 PANDBRIEVEN à 100 1/2 0/0.

Uitloting à pari van minstens 4 0/0 p. jaar. Coupon 2 Jan. - 1 Juli.
Stukken van f 1000.—, f 500.— en f 100.—.

De Directie: P. VISSER - Drs. H. WIJMA.

ZIEKEN en HERSTELLENDEN bevordert het herstel uwer gezondheid en gaat wonen in een gezonde rustige, bosrijke omgeving in een goedkoop lief villatje. Het **WONINGBUREAU BUSSEMAKER**, Asselschestraat 120, Apeldoorn verstrekt op aanvraag fr. woningenlijst en uitvoerige inlichtingen.

WIE HELPT

een Vrijwilligen Landstormer aan eene betrekking bij Rijk, Gemeente of andere instelling.

prima getuigschrift.

Brieven onder letter A.K. aan het Bureau van dit blad.

VERGEET

de werving onder de jongere dienstplichtigen

NIET!

Adresveranderingen

Degenen, die „Het Landstormblad” ontvangen, wordt beleefd verzocht, na te willen gaan of hun adres, op de adresband vermeld, wel het juiste is. Indien dit adres niet volledig of foutief is, dan zal de Administratie van „Het Landstormblad” het ten zeerste op prijs stellen, wanneer zoo spoedig mogelijk onderstaand formulier — ongeteekend — maar nauwkeurig ingevuld, aan haar adres wordt toegezonden. Als drukwerk in ongesloten enveloppe zijn slechts 2 cent portokosten verschuldigd.

Aan de Administratie van „Het Landstormblad” te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

bericht, dat „Het Landstormblad” van April gezonden werd naar:

Naam der woonplaats:

Straat en huisnummer:

Het adres moet echter zijn:

Naam der woonplaats:

Straat en huisnummer:

*) S. v. pl. duidelijk naam en voorletters invullen.

Wed. Knox & Dortland

Anno 1842

BANKIERS - GOUDA

TEL. No. 10 (2 lijnen)

Belasten zich met alle Bankzaken en Assurantiën

VAN NELLE'S TABAK

CITYBAAR

GROEN 20 G

BLAUW 15 G

ROOD 13 G

GEEL 10 G

PER 1/2 ONS

IS KWALITEIT!

WERNER - Den Haag

TEL. 70900 en 10970.

TENTEN

in huur van de kleinste tot de grootste afmetingen.

Maar levert ook

VLAGGEN,

Waschzakken, Dekkleeden, Marquisen

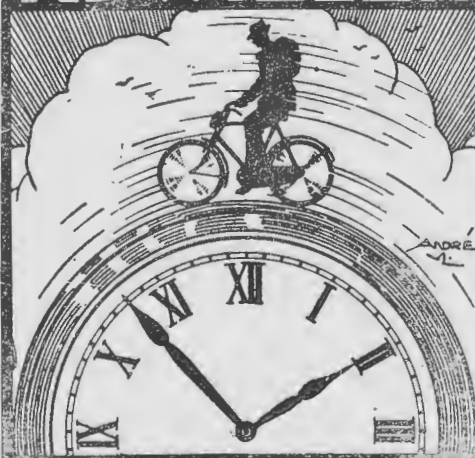
etc. etc. etc.

KONINKLIJKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

GAZELLE RIJWIELEN

Ik maak een lange tocht op mijn GAZELLE-fiets, ik rijd wien achtereen en merk van moeheid niets.

Vaandels en Banieren

Voor het aanschaffen van een VAANDEL is het adres:

Firma JANSSEN & Co.

STATIONSTRAAT 4 a TILBURG

Oudste Adres en eigen Ateliers.
Hoogste tentoonstellingbekroningen.

Werft Abonnés

voor ons

Landstormblad!

MODERNE VERPAKKING

RIJKS- en ASSURANTIE-AGENTS

DEN HAAG TEL. 17791

Vormt Reiskassen!

Piano's

prachtvolle

keuze tot

lage prijzen

D. ANSINGH & Co.

- ZWOLLE -

Orgel's

elk instr. hetzij nieuw, hetzij gebruikt, wordt in huur afgestaan, met recht van koop, komen de aan huur betaalde gelden in mindering op de koopsom.

HET LANDSTORMBLAD

Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot steun aan het wettig gezag.

ABONNEMENTSPRIJS f 1,50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Nationale Landstormdag 1928.

Defilé voor de autoriteiten.

Er wordt op aangedrongen, om zolang niet is komen vast te staan, voor welke autoriteiten zal worden gedefileerd, hieromtrent geen voorbarige mededeelingen te doen.

VRIENDELIJK VERZOEK.

Op prijs zal worden gesteld, indien onze lezers bij verhuizing, daarvan willen kennis geven aan het adres onzer

Administratie,
Koninginnegracht 50,
's-Gravenhage.

Wij verwijzen daarvoor naar het achterstaande formulier.

NATIONALE LANDSTORMDAG 1928.

Er bestaat voor den Nationalen Landstormdag, welke ter gelegenheid van het tienjarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, het Instituut tot Steun aan het Wettig Gezag, op 27 September a.s. te 's-Gravenhage op het terrein „Houtrust” zal worden gehouden, allerwege groote belangstelling.

Voor de regeling van dezen Nationalen Landstormdag is een Generale Commissie gevormd, waarin uit elk der 21 Gewestelijke Landstorm Commissiën twee leden hebben zitting genomen.

Met de uitvoering is een Dagelijksch Bestuur belast, hetwelk als volgt is samengesteld:

L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, Voorzitter.

L. B. M. van Agt, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „de Meijerij”.

B. ten Broecke Hoekstra, Commandant van de Vrijwillige Landstormkorpsen Motor-, Vaartuigen- en Luchtwachtdienst.

H. C. van Cappelle, Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „Rotterdam”.

Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Nieuwe Hollandsche Waterlinie”.

Mr. P. S. Gerbrandy, Voorzitter van het Friesch Nationaal Comité.

Jhr. J. A. I. H. Graafland, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Limburg”.

D. de Jonge, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Groningen”.

J. M. Krijger Jr., Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „Zuid-Holland: West”.

K. L. Schell, Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie „Stelling van Amsterdam”.

G. van Sitteren, Administrateur der Nationale Landstorm Commissie, Penningmeester.

Res. Luit. Kol. J. W. C. C. Tucker, Voorzitter der Gewestelijke Landstorm Commissie „Twente”.

G. F. Boulogne, Secretaris der Nationale Landstorm Commissie, Secretaris.

Na zich van de instemming der Regeering te hebben overtuigd, heeft het Dagelijksch Bestuur de voorbereiding met kracht aangevat, met het resultaat, dat in alle Landstormverbanden de Gewestelijke Commissiën zich hebben bereid verklaard, aan dezen Landstormdag mede te werken. Op 1 Mei j.l. hadden reeds meer dan 16000 Vrijwilligers van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zich voor deelneming laten inschrijven.

In de meeste afdelingen — er zijn er over het geheele land verbreid meer dan 1300 — heeft men reeds een reiskas gevormd, om daaruit de aan het optrekken naar 's-Gravenhage verbonden kosten te bestrijden en om de minder welgestelden onder de Vrijwilligers, die moeilijk het loon van een geheel werkday kunnen derven, schadeloos te stellen.

De Bijzondere Korpsen van den Vrijwilligen Landstorm, n.l. de Motordienst, Vaartuigendienst, Spoorwegdienst en Luchtwachtdienst, zullen ook aan den Nationalen Landstormdag deelnemen.

Het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst zal op dezen dag uitkomen met een belangrijke groep automobielen en motorrijwiel.

De Vrijwilligers zullen in burgerkleding, en voorzien van een militair onderscheidingsteeken, n.l. den Oranjearmband met Rijkswapen, op den Landstormdag verschijnen. Zij zullen op denzelfden dag uit 's-Gravenhage weer vertrekken.

De Afdelingen zullen een vaandel of schild medevoeren, met vermelding van den naam der gemeente.

Elk Landstormverband zal voor een of meer muziekkorpsen zorg dragen.

Aangaande het programma voor den Nationalen Landstormdag kan reeds worden medegedeeld, dat op het terrein „Houtrust” de Vrijwilligers door verschillende vooraanstaande personen zullen worden toegesproken.

Met de algemeene militaire leiding van den Nationalen Landstormdag is belast de Reserve Luitenant Kolonel H. C. van Cappelle, Commandant van het Vrijwillig Landstormkorps „Rotterdam”.

Ten behoeve van hen, die van hunne belangstelling in dezen Landstormdag willen doen blijken, worde hier vermeld, dat het adres van het Dagelijksch Bestuur is: 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50. Stortingen kunnen plaats vinden op postrekening No. 70512, ten name van den Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie, den heer L. F. Duymaer van Twist te 's-Gravenhage.

(Persbericht.)

PROPAGANDA-PLAAT.

De heer Oxenaar te 's-Gravenhage heeft voor den Nationalen Landstormdag een pakkende Propaganda-plaat ontworpen, welke binnenkort aan de Afdelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zal worden verstrekt.

BENOEMING.

De Reserve-Majoor der Infanterie J. W. C. C. Tucker, Commandant en tevens voorzitter van het Twentsch Verband, is benoemd tot Res.-Luitenant-Kolonel.

ALGEMEEN MILITAIR LEIDER.

De res. Luitenant-Kolonel H. C. van Cappelle heeft de functie van Algemeen Militair Leider van den Nationalen Landstormdag op zich genomen.

De Algemeen Militair Leider zal zich t. z. t. over de organisatie van de Verbanden en Afdelingen verstaan met de Commandanten der Landstormkorpsen en Verbanden.

LANDSTORMKORPS STELLING VAN AMSTERDAM.

Uithoorn.

De afdelingen Uithoorn, de Kwakel en buurt over Uithoorn (gem. Mydrecht), kwamen 20 April te Uithoorn bijeen in de nieuw geopende zaal van het Cafe Restaurant Verhoek.

Van de plaatselijke commissie waren tegenwoordig de heeren Mr. D. F. Pont, burgemeester, J. J. Aten en de heer M. F. Berkhout, gemeente secretaris.

Van de Gew. Commissie waren aanwezig de majoor C. de Veer en de kapitein K. L. Schell.

Nadat de vergadering door den burgemeester met een korte toespraak was geopend vond allereerst de prijsuitreiking plaats voor de schietwedstrijden, gehouden in de maand Januari te Uithoorn.

Vervolgens werd een reeks fraaie lichtbeelden vertoond, betrekking hebbende op den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, afgewisseld door lichtbeelden van vreemde legers. Vooral het paardrijden van de Italiaansche cavalerie vond veel bijval.

Een aantal nieuwe leden trad toe, waarna deze goed geslaagde vergadering, na de gebruikelijke rondvraag, te circa 11 uur werd gesloten.

Amsterdam.

De Amsterdamsche afdelingen kwamen 13 April in de Oranje Nassau kazerne te Amsterdam bijeen, ter bespreking van de landdagplannen.

Alvorens tot het eigenlijke doel der vergadering over te gaan, werd een prijsuitreiking gehouden over de afgelopen schietwedstrijden, waaraan door niet minder dan 200 personen der Amsterdamsche afdeling was deelgenomen. Een

40-tal fraaie prijzen, alsmede een groot aantal troostprijzen, werden uitgereikt.

Vervolgens werd de reiskascommissie geïnstalleerd, die al aanstonds haar werk aanpakte door tijdens de vergadering een Amerikaanse verkoop te houden van enkele artikelen. Deze verkoop bracht circa f 42.— op ten bate van de reiskas.

Een aantal lichtbeelden werd tenslotte ter opluistering vertoond, waaronder er verschillende zeer in den smaak vielen.

Hoofddorp.

Onder leiding van den kapitein Schell kwamen de leiders uit Haarlemmermeer op 19 April l.l. in hotel de Landbouw bijeen, ter bespreking van diverse punten.

Allereerst werd de schietcommissie voor Haarlemmermeer opnieuw voor 1928 samengesteld. Alle leiders zijn lid der Commissie, terwijl tot leden van het Dagelijksch bestuur werden gekozen de leiders B. Benard, voorzitter, J. C. Tanis, secretaris en A. F. van Alkemade, penningmeester, tevens plaatsvervangend secretaris.

Besloten werd in de maanden Mei en Juni in alle afdelingen schietwedstrijden te houden om te komen tot de klasseindeling volgens de nieuw ingevoerde schietregeling.

Van alle leiders werd de toezegging ontvangen, dat zij zullen medewerken om ook in Haarlemmermeer tot een reiskas voor den Landdag te komen.

Het aantal deelnemers aan den Landdag is, gezien de ongunstige dag voor de Meerbewoners, zeer meegevalen.

Het vervoer blijft nog een moeilijk op te lossen punt.

Waver-Amstel en de Nes.

Deze afdelingen komen in de maand Mei en Juni voor schietwedstrijden bijeen.

Volendam.

Alhier werden voorbereidingen getroffen voor een samenkomst der afdelingen Volendam I, II en III in de maand Juni aanstaande.

„TWEENTSCH VERBAND.”

Te Hengelo (O.), is een damescomité gevormd, tot aanschaffing en aanbieding van een vaandel voor de afdeling Hengelo van het Twentsch Verband.

In dit comité hebben zitting:

Mevrouw Jansen, voorzitter; mevrouw Kanteman, Pehningmeesteresse; mevrouw Bathoorn, secretaresse; mevrouw Ekker; mevrouw Harbers; mevrouw Leefma; mevrouw Versteeg.

Door een lid van de plaats. commissie is een zilveren wisselbeker ter beschikking gesteld tot aanmoediging van de schietoefeningen voor leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm voor die afdeling.

Door de gewestelijke landstorm-commissie Twenthe wordt voor de verbandswedstrijden in dit district als wisselprijs een zilveren beker uitgelooft voor de leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in dit verband.

Deze bekering worden eigendom van de winnaars, indien zij tweemaal achtereenvolgens of wel driemaal in het geheel worden gewonnen bij de schietoefeningen met scherpe patronen No. 1. De verdere voorwaarden voor mededinging zullen nog nader worden bekend gemaakt.

Den Ham.

Alhier is een zelfstandige afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm opgericht op 2 April j.l. Als plaatselijk leider is benoemd den heer J. B. F. Bramer. Tevens is een plaatselijke commissie geïnstalleerd, waarvan de Edelachtbare heer J. J. Beukenkamp, Burgemeester dezer Gemeente, voorzitter is. Reeds dadelijk werd een krachtig begin gemaakt met de voorbereiding van den landdag. Op 25 April werd een landstormfilm-avond georganiseerd welke veel belangstelling trok. Voor het benodigde vaandel is door een vrijwillige bijdrage en collecte op den filmavond ongeveer f 100.— bijeengebracht. Nagenoeg alle leden zullen deelnemen aan den landdag.

Manderveen.

Te Manderveen werd 13 April een vergadering gehouden. Ook hier bleek volop actie te zijn. Door krachtig medewerken van den Plaatselijk leider, den heer J. H. Handlogten uit Tubbergen, kon het ledenaantal aanmerkelijk uitgebreid worden.

Enschede.

Te Enschede werd 13 April een grote propaganda-feestavond georganiseerd door de plaatselijke commissie in samenwerking met een propaganda-commissie. Deze avond is schitterend geslaagd. De leiding te Enschede is in goede handen en doet veel voor de toekomst verwachten.

Door den Res. Luit. G. R. R. Jaghers is een Bijzonder Vrijwillig Landstorm orkest opgericht. Op dezen feestavond heeft het zich zeer verdienstelijk gemaakt. Zijn wij goed ingelicht dan stelt dit Bijzonder Vrijwillig Landstorm-orkest zich geheel gratis beschikbaar tot het verleen van muzikale medewerking op propaganda-avonden.

Vasse.

Te Vasse werd 19 April een vergadering gehouden. Ook hier wordt actie gevoerd voor den landdag.

Reutum.

Met de afdeling te Reutum werd 20 April vergaderd. Ook Reutum zal tegenwoordig worden op den grooten landdag.

Goor.

Op 23 April werd een filmavond gehouden te Goor. Ook hier kon worden overgegaan tot het oprichten van een zelfstandige afdeling. Tot plaatselijk leider is benoemd de heer Kemna.

Oldenzaal.

Op 24 April werd de nieuw benoemde plaatselijke commissie geïnstalleerd. Na afloop werd de landstormfilm vertoond,

welke vol aandacht werd gevolgd. Verschillende aanwezigen gaven zich op als lid. Voor de aanschaffing van een vaandel werden giften toegezegd.

Vilsteren.

Op 26 April werd opgericht de afdeling Vilsteren van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Als plaatselijk leider is benoemd de heer Van Bremen. Reeds 14 leden hebben zich aangesloten. Dit aantal zal wel spoedig onder leiding van den heer Van Bremen worden uitgebreid. Getracht zal worden alle leden van deze afdeling naar den Haag te doen gaan ter gelegenheid van den landdag.

SCHIETWEDSTRIJDEN IN DE PROVINCIE GRONINGEN.

Sedert het verschijnen van het Aprilnummer van ons blad, zijn er verscheidene schietwedstrijden gehouden onder de prettige leiding van den Kapitein de Jonge van Groningen. Hij weet de belangstelling voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm er goed in te houden en de propagandavergaderingen, schietoefeningen en wedstrijden kenmerken zich door een aangename geest. Door zijn toedoen komen op de bijeenkomsten steeds de leden der Plaatselijke Commissiën en hebben deze veel belangstelling voor het Instituut. De Kapitein de Jonge heeft op de bijeenkomsten uitvoerig besproken de deelname aan den Nationalen Landdag, het vormen van een reiskas en de maatregelen welke noodig zijn voor het gezamenlijk optrekken naar den Haag. Bij de schietwedstrijden was de grootste attractie van den avond: de wijze van uitreiking van de moete kunstvoorwerpen, als prijzen beschikbaar gesteld.

Uitslagen der wedstrijden:

Wehe. Schutters 1e klasse: 1. J. Stulp, 2. F. Hoogheem, 3. K. Schuitema. Schutters 2e klasse: 1. J. Torringa Jr., 2. J. P. Dijkhuis, 3. M. Stulp.

Leek. Schutters 1e klasse: 1. H. Hoven, 2. H. de Vries, 3. D. Bandringa, 4. T. Lincker, 5. F. Dijkman. Schutters 2e klasse: 1. J. Wilpstra.

Baflo. Schutters 1e klasse: 1. H. Datema, 2. P. J. Nienhuis. Schutters 2e klasse: 1. G. Heslinga, 2. H. F. Bouwsema, 3. F. Kruizinga.

Groningen. Scherpschutters: 1. W. Louwes, 96 p., 2. C. Siebesma, 95 p., 3. D. Land, 95 p., 4. W. Meinders, 95 p., 5. J. Oosterhuis, 95 p. Schutters 1e klasse: 1. Tj. S. v. d. Werf, 89 p., 2. R. v. d. Heide, 88 p., 3. G. Kremer, 88 p., 4. J. Drenth, 87 p., I. A. G. Hendriks, 87 p., 6. G. J. Venhuis, 87 p. Schutters 2e klasse: 1. B. Pieters.

Pieterburen. Schutters 1e klasse: 1. M. Harkema, 2. F. Bulthuis, 3. K. van Dijk, 4. J. Doornbos. Schutters 2e klasse: 1. Paize, P.

Sauwerd. Schutters 1e klasse: N. Zeldenrust, 2. K. Arwert, 3. J. Sinning, 4. K. W. Renkema. Schutters 2e klasse: 1. H. Smedes.

Uithuizen. Scherpschutters: 1. R. Ubels, 96 p., 2. P. A. Melis, 91 p. Schutters 1e klasse: 1. J. Holwerda, 88 p., 2. D. Huijzinga, 87 p., 3. D. Tonckens, 87 p. Schutters 2e klasse: 1. E. Groeneveld.

Haren. Schutters 1e klasse: 1. M. W. van Weerden, 2. H. van Dam, 3. W. Wiersma. Schutters 2e klasse: 1. K. Koster, 2. B. van Zwol, 3. J. Knol.

Hoogezand. Schutters 1e klasse: 1. J. Tamling, 2. P. Feenstra, 3. S. G. Rome-ling.

Hoogkerk. Schutters 1e klasse: 1. P. F. Roorde, 2. K. Runes, 3. A. W. Veenstra, 4. A. Eilander. Schutters 2e klasse: 1. K. Dinkla.

Winsum. Schutters 1e klasse: 1. G. Idema, 2. P. Bannenga, 3. M. Brander, 4. A. Balkema, 5. G. Huitzing. Schutters 2e klasse: 1. I. J. Ungersma, 2. I. J. J. Enter, 3. D. Doornbos.

Oldehove. Schutters 1e klasse: 1. R. Rietsema, 2. J. Werkema, 3. J. J. Bakker. Schutters 2e klasse: 1. B. Mulder, 2. S. Hoogheem, 3. K. Rietsema.

Utrum. Schutters 1e klasse: 1. L. Huijzinga, 2. K. Heerema, 3. L. Rozema, 4. K. Ritzema, 5. K. Luiders. Schutters 2e klasse: 1. M. Venhuizen, 2. A. Jager, 3. K. Jager, 4. J. Lindemulder.

Bierum. Schutters 1e klasse: 1. W. Oosterhuis, 2. J. Vegter, 3. G. Vruucht. Schutters 2e klasse: 1. M. v. Heuvelen, 2. J. H. Smit, 3. H. J. Rowaan.

VERBAND ALKMAAR.

1. Samenstelling Plaatselijke Commissie te Wervershoof:

P. A. H. Janssen, Hoofd der School, Voorzitter.

N. J. H. Raat, Burgemeester der gemeente, Secretaris.

C. J. Karskens, Pastoor, Lid.

V. Ph. Pinkster, Arts, Lid.

N. Commandeur, Koopman, Lid.

C. Verdonk, Plaatselijk leider.

2. Idem in de afdeling Andijk West. J. Hooiveld Klzn, Voorzitter, Bloembollenkweker.

D. Sym, Secretaris, Landbouwer.

Jac. van der Gulik Pzn., Lid, Kweker.

M. Keizer Jzn., Lid, Kweker.

J. P. Paay, Plaatselijk Leider.

3. Wegens vertrek heeft Notaris G. H. Beker als lid der Plaatselijke Commissie Enkhuizen bedankt.

4. Als Plaatselijk Leider in de afdeling Lutjebroek afgetreden N. Brieffies, als opvolger opgetreden de Heer C. Swart.

5. In de afdeling Hoorn is als Secretaris benoemd P. M. Veenstra, Veearts te Hoorn.

6. In de afdeling Medemblik als Secretaris benoemd de heer J. F. Bodefec en als Plaatselijk Leider de Heer K. Spyker.

7. Toegetreden als nieuw lid der Plaatselijke Commissie der afdeling Venhuizen Alb. Kok, Landbouwer te Hem.

8. In de afdeling Weere is een nieuwe Plaatselijke Commissie benoemd: G. J. Oostwaard, Pastoor, Voorzitter. Joh. van de Wiel, Hoofd der School, Secretaris.

W. Beemster, Landbouwer, Lid.

N. Blauw, Lid van den Raad, Lid.

K. de Haan, Plaatselijk Leider.

9. Wegens bedanken als Secretaris der afdeling de Goorne, is benoemd de Heer P. H. van der Wiele als Secretaris, Hoofd der School te de Goorne.

10. In voorbereiding is het oprichten eener afdeling te Zwaagdijk.

GEWESTELIJKE LANDSTORM-COMMISSIE „VOLLENHOVE.”

Wegens ongesteldheid van den heer H. J. Bulten, Secretaris der Gewestelijke Landstorm-Commissie „Vollenhove”, zal dit secretariaat voorloopig worden waargenomen door den heer J. P. Backx, Burgemeester van Nieuwleusen, 2e Voorzitter dezer Commissie.

MOTORDIENST.

WEZEP.

Te Wezep is dezer dagen een propaganda-avond gehouden van het Vrijw. Landstormkorps Motordienst. Wezep en de verdere gem. Oldebroek behooren nog tot de sectie Kampen, commandant de res. 2e luit. J. C. H. Gluysteen. Ter vergadering waren aanwezig de burgemeester der gem. Oldebroek, mr. M. P. D. baron van Sietzema en het te Wezep opgerichte propaganda-comité bestaande uit de heeren mr. A. baron van Heeckeren van Kell, afd.-comm. Overijssel en Gelderland, ds. Warmoltz, ds. Kerssies, kap. G. W. Stroink, luit. Kleuver, luit. Gluysteen, Goldschmidt, Schulte Nordholt en J. J. Koops.

Na een inleiding van ds. Kerssies zette luit. Kleuver de verschillende technische bijzonderheden omtrent doel en werken van het korps uiteen en lichtte de voorwaarden betreffende verbintenis toe. Hierna werd gelegenheid ge-

P.B.N.A. ook voor U
BRIEFONDERWIS
PROSPECTUS KOMTELOOS

VOOR TECHNICI
AMBACHTSLIEDEN EN KANTOORPERSONEEL
HET NEDERL. TECHN. CUM P.B.N.A.

AFDELINGEN VOOR BOUWKUNDE
WATERBOUWKUNDE WERKMLIGBOUWKUNDE
ELECTROTECHNIEK CHEMIE BOEKHOUDEN
EN ALLE VERWANTE HULPWETENSCHAPPEN
BRIEFADRES: P.B.N.A. ARNHEM 43

ROOKT
MAGDA
SIGAREN
GEBR. v.d. BIGGELAN
BRED

Fa. Wed. B. MOLKENBOER, L.
„HET KLAVERBLAD”
KOFFIEBRANDERIJ EN THEEBA.

Schrijft dadelijk aan
VAN OVEN, 's-Gravenhage
om prijs en tekening van
VAANDELS en VLAGGEN

ARGON
1/2 WATT

NORMA-SIGAREN
IETS BIJZONDERS

geven tot het stellen van vragen, waarvan een ruim gebruik werd gemaakt.

Ter afwisseling werd door den heer Schulte Nordholt een interessante voordracht gehouden, omvattende een verklaring van het oude Wilhelmus.

Vervolgens sprak kap. Stroink over de dagen van 1918. Wijzende op de grote preventieve waarde van deze organisatie, beval hij het korps warm aan en prees het vele werk, door het comité te Wezep verricht. Daarop gaven zich staande de vergadering 20 leden op.

De burgemeester sprak hierna een woord van dank tot de vergadering en tot hen, die hun medewerking hadden verleend, waarna luit. Kleuver namens de afd.-commandant vroeg, of de heer Schulte Nordholt het groepscommando te Wezep op zich wilde nemen, hetgeen met applaus werd begroet.

HET LANDSTORMBLAD

VAN MEI 1928.

TWEDE BLAD.

KLACHTEN.

Klachten over het niet ontvangen van het blad zullen steeds nauwkeurig worden onderzocht. Men zende ons daarvan onmiddellijk bericht.

DE ADMINISTRATIE.

Medewerking gevraagd.

Van de oprichting tot op heden heeft ons blad groote extra lasten moeten dragen, dewijl het beginsel der saamhoorigheid steeds een belangrijk woord bij onze maatregelen heeft mogen meespreken.

Naast het aantal betalende abonneés hebben wij het Landstormblad nu al eenige jaren gezonden aan die Vrijwilligers, welke de abonnementsprijs door moeilijke omstandigheden, als werkloosheid e.d., *bestist niet konden missen.*

Op dit standpunt staan wij nog en willen wij blijven staan.

Tot onze voldoening waren er verscheidenen onder de gratis-lezers, die zoodra de omstandigheden het toelieten, ons bericht zonden dat zij voortaan tot de betalenden wilden behooren.

Zoo behoort het ook.

Ieder zal toch begrijpen, dat de vele honderden Landstormbladen, welke voor deze categorie Vrijwilligers maandelijks door ons worden verzonden, reeds een belangrijk bedrag van ons hebben gevorderd.

De abonnementsprijs is voor onze landstormers gebracht op de helft van hetgeen belangstellenden buiten den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm moeten betalen.

Om deze maatregelen te kunnen handhaven, roepen wij aller medewerking in.

Steunt ons blad. Werft abonneés in en buiten den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en helpt ons de positie van ons Landstormblad te versterken.

DE ADMINISTRATIE.

GENEMUIDEN.

5 April hield onze afdeling een goed geslaagde vergadering, onder leiding van onzen nieuwen voorzitter, den Ed. Achtb. heer W. Zeeuw.

Na opening der vergadering, werd door den voorzitter een welkomstwoord gesproken, waarin hij bijzonderlijk den heer Bulten, secretaris der Gewestelijke Commissie en kapitein Sonne, commandant van het Verband Vollenhove, het welkom toeriep.

Vervolgens werden door kapt. Sonne de prijzen uitgereikt, van den laatst gehouden schietwedstrijd. Prijswinnaars zijn: 1. sold. K. Bakker, met 166 punten; 2. sold. P. v. Rees, 166 p.; 3. serg. B. v. Dalfsen, 161 p.; 4. sold. W. Riezebos, 154 p.; serg. H. v. Dalfsen, 149 p.; 6. serg. S. Hammer, 149 p.; 7. sold. J. Buitink, 148 p. en 8. sold. G. ter Horst, 148 p. Uitgekozen werden resp. een courantenhanger, barometer, wekker, portret van de Koninklijke familie, theebus, fruitschaal, lantaarn en een bus sigaren.

De kapitein sprak zijn vreugde uit over de groote deelname aan den wedstrijd en wenschte de winnaars geluk met de verkregen cadeaux.

Daarna trad de secretaris der Gewestelijke Commissie naar voren voor het houden van een opwekkende rede. Met onverdeelde aandacht werd deze kernachtige rede gevolgd. Spr. riep de totstandkoming van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in herinnering. De organisatie wordt thans nog gedragen en gevoed door een geestelijke strooming onzer dagen.

In het opmaken tot het herdenken van het 10-jarig bestaan van ons instituut komt een roeping tot ons om wakker te zijn voor den vijand, die ook thans als 't ware in verdubbelden kracht tegen ons ten strijde trekt. Men predikt de weerloosheid, kwaad daarom, omdat men niet rekent met de zonde.

Spreekte stelde den boerenoorlog voor als een van spontane wilskracht. In dien oorlog werd gestreden voor het recht. Voor dit recht, dat door Engeland werd vertrapt, kwam Paul Kruger in ons land. Ook ons instituut biedt steun aan het wettig gezag voor de handhaving van het recht. Het gaat om ons vaderland, dat we niet prijs willen geven aan

anderen, die de weerloosheid prediken. Een volk, dat zich weerloos maakt, is niet waard om verder te gaan.

Kapitein Sonne besprak ten slotte nog den Nationalen Landstormdag. Voor het bezoeken van dezen toogdag hebben zich 30 personen opgegeven.

Een actie zal op touw gezet worden voor inzamelen van de benodigde gelden. Den leden en belangstellenden in onze plaats zal een lijst ter intekening worden aangeboden.

Met genoegen kunnen we op dezen avond terugzien. 5 Nieuwe leden werden geboekt.

SCHIJNDEL.

Wegens ontslagname van den heer Van Kaathoven, is de heer Ant. van Liempd benoemd tot instructeur van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm alhier.

Uitreiking van een vaandel aan de Compagnie Ede van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op 25 April j.l.

EDE.

Vaandeluitreiking.

Woensdag 25 April had de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een samenkomst in de zaal van „Buitenlust.” Behalve de geheele zaal vol landstormers en verdere belangstellenden waren aanwezig de heer Duymaer van Twist, voorzitter der Nat. Commissie, overste van Ingen Schouten, Secretaris der Gewestelijke Landstormcommissie „De Veluwzoom”, kolonel Couvée, 1e luit. Sanders, commandant van de afd. Barneveld, de Burgemeester e.a.

Een strijke van eenige officieren verzorgde het muzikale gedeelte.

Nadat de commandant van Ede een kernachtig openingswoord had gesproken, werd bij monde van Mevr. Baronesse Creutz, namens het dames-comité der afdeling Ede, een prachtig vaandel aangeboden. De heer Tulp stelde daarna den nieuwen vaandeldrager, den heer G. v. Silhout, voor.

Daarna hield de heer Duymaer van Twist een propaganda-rede, waarin hij o.m. allen opwekte om in September naar de residentie te gaan.

Vervolgens werd namens de afdeling Motorkorps te Ede en de zusterafdeling Barneveld een tweetal kransen overhandigd.

Het woord werd nog gevoerd door den Burgemeester van Ede, die tevens de prijzen uitdeelde van den wedstrijd van het vorig jaar, en door overste Van Ingen Schouten. Deze laatste dankte den heer Tulp, commandant van Ede, voor het vele werk dat hij gehad heeft om van Ede te doen worden een bloeiende afdeling.

AMERSFOORT.

Vaandeluitreiking.

De plaatselijke Afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm had Julianadag gekozen voor de feestelijke bijeenkomst met vlagaanbieding.

Amicitia was vol, waaruit de feestredenaar gen.-maj. Duymaer van Twist, voorzitter der Nationale Landstorm-Commissie, de conclusie trok, dat Amersfoort ook goed zou zijn vertegenwoordigd bij den grooten Landstormdag in Den Haag.

De heer S. B. Boas, voorzitter der plaatselijke commissie, deed in zijn openingswoord mededeeling, dat aan de Koningin en aan de Prinses telegrammen van hulde waren gezonden.

Na het zingen van „De liefste plek” door het Christelijk mannenkoor Jubal, kwam generaal Duymaer van Twist aan het woord. Hij schetste den critieken toestand van 10 jaar geleden, met het dreigend revolutiegevaar.

Toen werd de Bijzondere Vrijwillige Landstorm geboren. Spoedig verklaarden 60.000 personen die voorheen in het leger hadden gediend, zich paraat, om gezag, orde en vrede te handhaven. Deze machtige organisatie is er nog. Motorkorps, spoorafdeling, noodhulporganisatie, ze bestaan en zijn nog niet te missen, terwille van orde en vrede; de revolutiegedachte is nog niet bezworen.

Spr. wijst op de woorden van Albarda, dat de soc.-democraten een positie in het leger

C. M. VAN DIEMEN

DORDRECHT

Het juiste adres v. Landstormvaandels
Vervaardiger der Regimentsvaandels

In bestelling:

STANDAARD Regiment Wielrijders
en talrijke B. V. L. VAANDELS

Vraagt inlichtingen.

H. W. BLOMJOUS

'S-GRAVENHAGE

DENNENWEG TELEFOON
75-77-164 N°. 12760

Militaire Kleding en Equipementen

BROUWERIJ

„DE SLEUTEL”

DORDRECHT

Opggericht 1433

RINGERS' BONBONS

N. V. Ned. Caoutchouc en Cutta Percha fabriek

v.h. BAKKER & ZOON

RIDDERKERK HOLLAND

FABRICEERT:

Technische Rubber Artikelen

KWATTA's Extase Toffees

Er zijn wel duurdere
maar geen betere

En hiermede geef ik dit symbool van erkentelijkheid aan U allen, den plaatselijken leider over. Moge het door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm overal worden meegevoerd, als 't moet door 't vuur voor Oranje en het vaderland.”

Kapelaan Brouwer, majoor-aalmoezenier en lid van het gewestelijk Landstorm-Comité, hield de vaandelrede.

Oranje, de kleur van het Vorstenhuis, de kleur van het land, de kleur, die verblijden moet Landstorm en volk, nu revolutiegeest blijft werken.

Na het zingen van Holland's Glorie door het mannenkoor sprak ds. den Boeft over het wettig gezag. Zich schikken naar orde en gerechtigheid moet aller leuze zijn, die het welmeen met volk en vaderland. Volksbelang en volkswelvaart eischen handhaving van dit wettig gezag. Een instituut daarvoor is de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, die reeds als voorzorg zijn goede uitwerking heeft. Moge dit wettig gezag nog lang gehandhaafd blijven onder het bewind van Koningin Wilhelmina.

In het tweede deel werden toepasselijke tableaux vertoond, waaronder zeer fraaie. Aan het einde van den avond zongen de talrijke aanwezigen samen het: Wij willen Holland houden.

Nationale Landstormdag.

SAMENSTELLING DER GENERALE COMMISSIE.

Voorzitter: L. F. DUUMAER VAN TWIST, Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie.

Verband Friesland: Mr. P. S. Gerbrandy. L. Heukels N.zn.

Verband Groningen: F. Bontkes Gosselaar. D. de Jonge.

Verband Drenthe: J. Knoppers. J. de Bruijn.

Verband Vollenhove: H. J. Bulten. J. Ph. Backx.

Verband Twente: J. W. C. C. Tücker. L. A. M. Bruggeman. L. van Heek.

Korps „de IJssel”: N. J. Lavaleije. M. Baron van Boecop. W. de Vries Dzn.

Verband „de Veluwe”: Joh. Wijnne. D. G. Sanders.

Korps „de Veluwzoom”: Mr. A. Baron van Heeckeren van Kell. W. van Ingen Schouten.

Korps „de N.H. Waterlinie”: J. H. Th. O. Kettlitz. Mr. J. J. P. C. van Kuyk. Adviseur: Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens.

Korps „Stell. v. Amsterdam”: Mr. H. Verkouteren. K. L. Schell. Reserve: C. de Veer.

Korps „Kennemerland”: P. S. Hartogh Heijs van Zouteveen. C. Eldermans.

Verband Alkmaar: W. de Geus. P. J. Oolders.

Korps Zuid-Holland West: J. M. Krijger Jr. L. van Pelt.

Verband Gouda: J. Dercksen H.M.zn. Mr. J. L. J. A. van Mechelen.

Korps Rotterdam: H. C. van Cappelle. Th. H. Ruys. Reserve: P. van der Steeg.

Verband Dordrecht: P. L. de Gaay Fortman. J. A. J. Jansen. Adviseur: A. Groenendijk.

Verband Monden der Maas: Mr. F. D. C. Egter van Wissekerke. L. J. den Hollander. Reserve: S. da Silva. C. van den Nieuwenhuizen.

Verband Zeeland: P. Wisse. P. G. Laernoës.

Verband West-Brabant: Pastoor Jos. van Genk. A. van Campen. Reserve: Mr. P. N. Höweler. J. A. Fr. Mallens.

I. De Russische Geschiedenis.

Inleiding en bedoeling.

Een beknopt en bevattelijk overzicht der R. geschiedenis houdt, ¹⁾ buiten de verhooging der algemeene geschiedkundige ontwikkeling, verschillende andere bedoelingen in.

De R. revolutie van 1917 ²⁾, de vorming der Russische randstaten ³⁾ en de R. wereld-propaganda ten gunste van het wereld-communisme, vestigen meer dan ooit te voren, de weetgierige belangstelling van alle beschaafde volkeren op het R. rijk, met zijn schijnbaar-onmetelijke landoppervlakte, ⁴⁾ zijne bijna-onoverzienbare volksstammen ⁵⁾, zijne schier-onuitputbare hulpbronnen ⁶⁾ en niet het minst met zijne morele en sociale tendenzen, die voor ons, Westelingen, met een klassieke en conservatieve beschaving, gewoonlijk onpeilbaar en onwaardig zijn.

Deze reeks van XXIV maandelijksche schetsen zal een schematisch en scherp-omlijnd overzicht der R. geschiedenis trachten te geven ⁷⁾ vanaf zijn oeroude oorsprong tot in ons modern tijdsge-richt, en tevens de oorzaken en omstandigheden trachten uit te stippelen, die de revolutie van 1917 met al haar opdringende consequenties en losbrekende krachten na zich sleepte.

Immers: de geschiedenis is een wijze leermeesteresse!

Niet alleen zielkundig en zielpeilend, ook taktisch en strategisch bezitten wij, revolutie-bestrijders-met-de-daad, belang en baat bij de verkenning van het onsvijandelijke kamp en bij de ontleding van de onsvijandelijke kracht.

Bij die verkenning en ontleding stooten wij vóór den aanvang der 20ste eeuw vaak op verwarring, die ontwarring eischt. Falsificaties van handschriften en mystificaties met personen, met Oostersch raffinement aangebracht, teneinde het nageslacht om den tuin te leiden, trachten ons in de R. geschiedenis dikwijls op

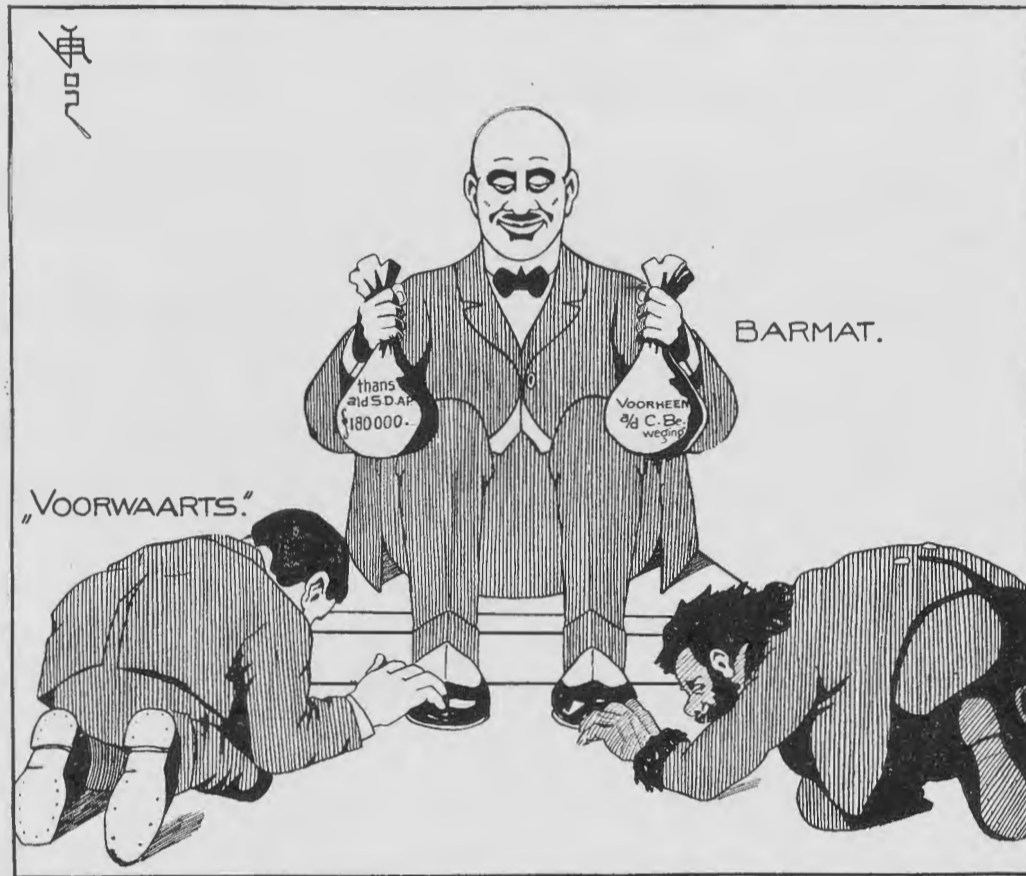
Korps de Meijerij: F. W. van Beek. L. B. M. van Agt. Reserve: Ds. A. Daran.

Korps Limburgsche Jagers: Mgr. Dr. H. A. Poels. Jhr. J. A. I. H. Graafland. Reserve: J. Maenen. M. Tops.

B. TEN BROECKE HOEKSTRA, Majoor, Commandant van de Vrijwillige Landstorm-Korpsen Motor-, Vaartuigen- en Lucht-wachtdienst.

Wat anderen zeggen.

In het sociaal democratisch dagblad „Voorwaarts” schimpt J. A. B. (ergmeier)

een dwaalspoor te brengen. Lang niet altijd kunnen wij alle sporen, die zich de R. geschiedenis-wagen door het mulle stofzand der eeuwen groef, op den voet volgen. Nu eens loopen plotseling de sporen dood, dan weer kruisen zij elkaar of voeren ons naar verre zijpaden.

Ook mag ons het mysterie en de mystiek, die zich telkenmale uit de R. geschiedenisbronnen suggestief op ons werpt, niet deren; immers deze kunnen alleen de buit van pluizers zijn, die jacht maken op persoonlijke schandaaltjes en historische bagatelles.

De R. jaarklok verklankt, evenals elders, dezelfde tonen van noodwendigheden en noodlottigheden: „er moet geleefd en er moet gestorven worden!” Daaruit volgt noodzakelijk: „zóó het leven, zóó de dood!” Rusland heeft weten te leven, Rusland zal weten te sterven, tenzij God's opperste raadsbesluit het anders zal beschikt hebben!

Nog eenigszins bemanteld en verdoezeld, vertoonen zich in het begin van het eerste kwartaal onzer eeuw de trekken en teekenen, maar ruwer en rotter dan voorheen, dat Rusland zijn begrip en beginsel van eenheidsstaat, zijn bestaan en bloei als volkeren-complex, zijn toekomst en trots als welvaarts-depôt van de wereld laat ineen zakken en uit elkaar vallen.

Voor al tijdens en na den Russisch-Japanschen oorlog ⁸⁾ lekken series exemplen van verwording en verwildering uit, die noch bij de Romeinse of Byzantijnse keizers, noch in de Italiaansche miniaturstaten tijdens de Renaissance-periode hun gelijkenis of evenbeeld vonden.

Corruptie op politiek, nationaal, militair, en religieus gebied; brute en verrijnde ontucht; simonie, bijgeloof en despotisme van popen; onderdrukking der volksklassen, welke soms de afgeschafte lijfeigenschap overtrof, programs en brand-schattingen; geheime genootschappen ⁹⁾ en politiekorpsen met stelsels van „agents provocateurs”; binnenlandsche woelingen, die op orgien en bacchanaliën door spionnen ontdekt werden en beteu- geld

onder het opschrift „Grootte Oranje-demonstratie in Den Haag” op onzen voorgenomen Nationalen Landstormdag.

Hier volgt een staaltje:

Dat de Landstorm leeft in het hart van het volk, ook in de uithoeken des vaderlands, moet in Sept. blijken. Tegen de roode dagen, waarop de duizenden socialisten tegen de bestaande orde manifesteren, moet de Oranje-dag geen slecht figuur maken.

Of het lukken zal? Wij zijn niet bang, dat deze wapendag onzen ontwapeningsdag zal overtreffen. Eén groot verschil zal er zeker zijn. Onze betoegers kwamen ook uit alle oorden des lands. Het waren meest arbeiders.

Elke Sigaar „ABONNÉ” stemt te vrêe.

En ze moesten de reis zelf betalen. Maar ze hadden het er voor over ook. Ze hadden ervoor gespaard. Ze voelden het als een heiligen plicht, als een bedevaartsgang voor den Vrede. Er behoefde voor hen niet gebedeld te worden.

Er zijn ook wel Zeeuwen en Groningers te vinden, die op kosten van anderen een paar dagen in Den Haag willen zijn. Maar laten de Landstormers de reis eens zelf moeten betalen, er voor krom liggen wellicht, dan komt er van de vertooning niets terecht.

Bij ons de geestdrift en bij hen het geld. Wij vreezen de mededinging in aantal allermint, maar in geestdrift zijn wij zeker de meerderen en sterkeren en met geld krijgt men veel gedaan, maar geestdrift koopt men er niet voor.

Toen wij dit lazen, dachten wij onmiddellijk aan het zwendelproces Barmat, dat in Duitschland zooveel opzien gebaard heeft en wij herinnerden ons, dat Julius Barmat, die nog kort geleden door de S. D. A. P. zoo zwaar gehuldigd werd, ook de man is, die het kapitaal heeft gefourneerd, waardoor de oprichting van het blad „Voorwaarts” werd mogelijk gemaakt.

Onze tekenaar heeft daar destijds op zijn wijze zijn indruk van weergegeven. Voor de aardigheid drukken wij het nog eens af.

Overigens willen wij nog deze opmerking maken, dat het ideaal waardoor de Bijzondere Vrijwillige Landstorm wordt beheerscht, en waarvoor de Vrijwilligers bereid zijn offers te brengen, vrij is van het verlangen naar *stoffelijke* voordeelen.

En wij tarten de S. D. A. P. dit van haar „geestdriftige volgelingen” te zeggen.

zijn verste voorgeschiedenis. Zij bedoelen geenszins overdrijving, evenmin onderschatting van het communistische gevaar. Het R. communisme kan vernis en verguldsel ontberen en heeft evenmin een aparte import van mot of wormsteek nodig.

Zijne voorgeschiedenis zal zijn ontstaan verklaren.

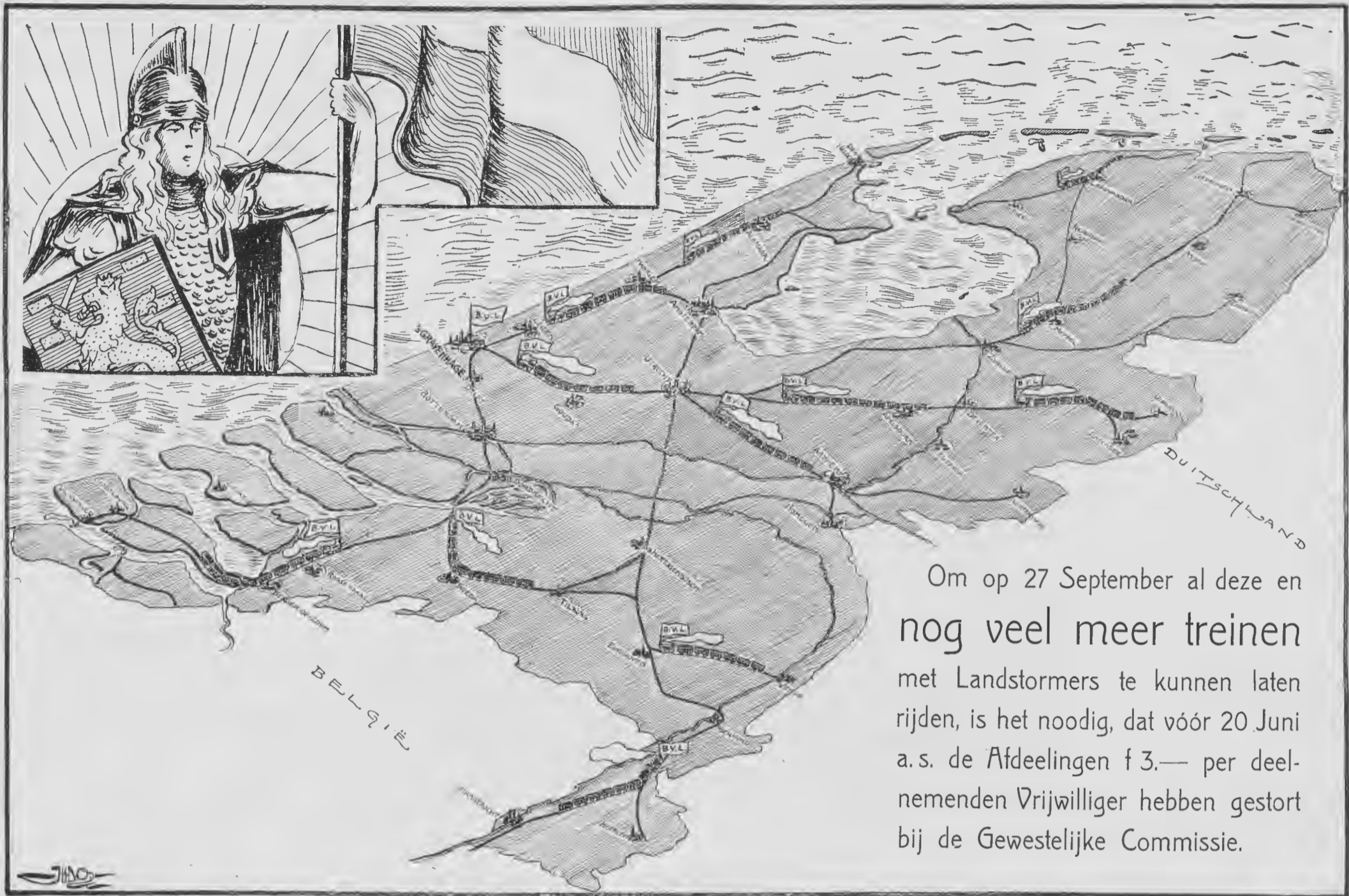
En zijn kort verleden zal waarschuwen tegen zijne propaganda in de toekomst.

Het aanzien van Oost-Europa.

Het terrein, waarop zich de R. geschiedenis sedert de oertijden afspeelt, ¹¹⁾ bestaat uit een aaneenschakeling en inelkaar-vloeiing van vlakten en wouden, die aan het R. landschap een strenge eenvormigheid van vergezichten en betrekkelijk-korte kustlijnen geeft, in vergelijking en in tegenstelling met West-Europa, dat een rijke verscheidenheid van bergketenen, schiereilanden en zee-inhammen vertoont.

Het R. kernland wordt buiten de korte kustlijnen bovendien afgesloten door massieve bergketenen, die het van West-Europa en Azië afsluiten ¹²⁾; in de oudste tijden van zijn bestaan werd het tevens door nabuurvolkeren, die zich eeuwenlang in de grensgebieden gevestigd hadden, ook daardoor geïsoleerd. ¹³⁾

De gevolgen dezer vereenzaamde ligging konden niet uitblijven. Het R. kernland bleef geruimen tijd een achterland en een achterlijk land, met alle minderwaardige uitwassen op het gebied van vooruitgang en ontwikkeling; achterlijke hygiëne, onvoldoend onderwijs, primitieve woningbouw, onbeduidende levenswensen, voortwoekerend bijgeloof, naïeve bekrompenheid, die neerdrukt en het levenspeil niet verheft, lichamelijke en geestelijke inzinking, die nog versterkt is door een langdurige en harde lijfeigenschap. Deze lijfeigenschap werd in 1861/1863 theoretisch opgeheven, maar bleef op de groote en afgelegen landgoederen tot in de 20ste eeuw voortduren en maakte de bevolking sluw, onbetrouwbaar en drankzuchtig. En als een fatum drukte daarbij op het

Om op 27 September al deze en nog veel meer treinen met Landstormers te kunnen laten rijden, is het noodig, dat vóór 20 Juni a. s. de Afdelingen f 3.— per deelnemenden Vrijwilliger hebben gestort bij de Gewestelijke Commissie.

dunbevolkte land het probleem van den grootgrondeigendom, een agrarisch vraagstuk, dat door zijn schakeering en traditie, een unicum ter wereld was en bleef. ⁽¹⁴⁾

Naar zijne grondgesteldheid zou men Rusland in vier gordels kunnen verdeelen: de Noordelijkste met zijn toendra's (mosvlakten), waarop de Samoeden hun rendierteelt uitoefenen; de streken der wouden met de cultures van pelsdieren; de „Zwarte Aarde”, Ruslands middenmoot, eens de korenschuur van Europa (koren, hennep en vlas) en de Zuidelijke steppen met veeveelt en eenige land- en tuinbouw.

In geschiedkundigen zin vullen steppen en wouden elkaar aan. Zij zijn elkaars supplement.

De eindeloze steppen-valleien vormden in de eerste eeuwen de onbeschermd door-gangsbanen, waarover de horden der Asia-tische nomaden voortstormden en alles fe vuur en te zwaar vernielden. Vooral de steppen, die de Kaspische Poort vormden, ⁽¹⁵⁾ speelden hierin een groote rol.

De eerste bewoners van Rusland, de Oost-Slaven van Indo-Germaanschen oorsprong, waren vermoedelijk afkomstig van de Noord-Karpathische tafellanden. Zij werden reeds in de 4e eeuw voor Christus door Herodotus vermeld en werden in de vier eeuwen vóór onze jaartelling achtereenvolgens geteisterd door de Scyten, de Sarmaten, de Jazygen, de Roksolanen, de Alanen en de Daciërs en ná Christus door de Gothen (2e en 3e eeuw), de Hunnen (4e eeuw), de Avaren (6e eeuw), de Hongaren, Kozaren en Tataren (8e eeuw).

Telkens vluchtten de bewoners der steppen in de wouden, die hun gebieden afzomden. Volle schuren en bezaaide of oogstrijpe akkerlanden lieten zij achter; mijlen-lange convoien en karavanan met vrouwen, grijsaards, kinderen en kudden vee voerden zij mee, terwijl zij met den moed der wanhoop achterhoede-gevechten voerden, waarin zij meesters werden.

Ontelbaar zijn de koerganen (grafheuvels), die de vreemde indringers voor hun vorsten en hetmannen opwierpen en waarin thans de oudheidkundigen nog

voorwerpen vinden van een vóór-Christelijke nomaden-beschaving.

De steppen-bewoners, die na de periodieke razzia der woeste horden, niet naar hun gronden terugkeerden, vestigden zich in de wouden, waarin de oorspronkelijke bevolking onvermengd bleef en zich niet, gelijk de steppen-bewoners, gedwongen of ongedwongen, met de vreemde indringers moest vermaagschappen. De woudbewoners leefden van groot en klein wild, bijenteelt en visscherij. De wouden leverden brandhout en bouwmaterial, maar verhinderden den aanleg van verkeerswegen. De woudbewoners en hun afstammelingen zijn dikwijls nog eenzelliger, koppiger en achterlijker dan de steppen-bewoners.

In de oudste R. sagen en legenden (de zoogenaamde „bylinen”) komt vaak als hoofdmotief de inval eener horde voor en een R. held, die de horde bevecht, overwint of sneuvelt. 'n Eenzame klank, 'n weemoedige conceptie kenmerkt deze oudste R. liederen, even eenzaam als de ontvolkte steppen, even weemoedig als 't gedempte licht der ondoordringbare wouden.

Deze invallen had op weerbaarheidsgebied het gevolg, dat de Russen van het defensief in het offensief overgingen. Het kozakkendom ontstond, — het romantieke krijgsvolk, gehard door zijn beroep, ruw en wreed van aard, berucht om vrouwenroof, maar trouw aan hun geboortegrond en trouw aan hun ataman (hoofdman) tot in den dood. Dit kozakkendom bereikte zijn hoogtepunt in de kozakken-republiek, in den vorm van een versterkt legerkamp gesticht op een eiland in den benedenloop van den Dnjepr. De Tataren, Turken en Polen waren hun aartsvijanden. ⁽¹⁶⁾

Buiten de steppen en wouden zijn de rivieren karakteristiek voor het R. land. De Wolga, Dnjepr, Dwina, Oka en Don doorsnijden de Oost-Europeesche vlakte in alle richtingen.

Langzaam en breed stroomden zij zee- waarts, met vele kronkelingen en bochten, de omliggende landen in het regenseizoen

in breede strooken bevoeiend. Zij werden weldra de aangewezen verkeerswegen en bevorderden de kolonisatie der Zuidelijke steppen-bewoners in de Noordelijke landschappen. Soms naderen hun kronkelingen elkaar zoo dichtbij, dat de schippers hun booten van de eene rivier over land naar de andere rivier sleepen en hun reis op de andere rivier voortzetten. In het najaar overstroomden de rivieren vooral de linkeroevergebieden, omdat de meeste rechteroevers hooger liggen en de aangewezen plaatsen voor versterkte nederzettingen werden.

De steppen en wouden worden, buiten de rivieren, doorsneden door vier langgerekte heuvelruggen met een maximum-hoogte van ongeveer 470 M. Deze vormen tevens de waterscheidingen. Het zijn: de Midden-Russische hoogten, de Donjets-hoogten, de Wolga-hoogten en de Awratynsche heuvels.

Rusland, dat tusschen de 44ste en 70ste Noorderbreedte-graden gelegen is, vertoont meerdere klimaat-verschillen en is in verband daarmee in vier gordels verdeeld: de gordel van den Noordpoolcirkel, de Noordelijke of koude gordel, de gematigde en de Zuidelijke of warme gordel. Door de afwezigheid van hooge bergen waaien de winden vrij door de vlakten, terwijl de zeeën, gelegen aan de steppen-randen, weinig invloed uitoefenen. Het klimaat is dus een overwegend vastelands-klimaat.

Met deze aardrijkskundige uiteenzetting, als inleiding en terrein der R. geschiedenis, vermeenen wij te kunnen volstaan.

Luitenant ARCHIBALD.

(Wordt vervolgd.)

¹⁾ Russische wordt afgekort tot R.

²⁾ De abdicatie van Tsaar Nicolaas II had 15 Maart 1917 plaats en werd gevolgd door de democratische republiek der mensjewiki, met Kerenski als hoofd. Deze werd in November 1917 omvergoorpen door de bolsjewiki, onder leiding van Lenin en Trotsky.

³⁾ De Russische Sovjet-Republiek erkende in 1920 de onafhankelijkheid der randstaten: Esthland, Lithauen, Letland en Finland en in 1921 van Polen, Khorossan en Bokhara, die in

1920 als onafhankelijk erkend waren, werden bij de reorganisatie van Turkestan in 1924 wederom ingelijfd.

⁴⁾ Europeesch en Aziatisch Rusland telt thans (dus zonder randstaten) 21.210.500 vierk. K.M. met een bevolking van bijna 139 miljoen zielen, zijnde 7 per vierk. K.M. Ter vergelijking diene, dat Nederland een oppervlakte heeft van 34.201 vierk. K.M. met een bevolking van bijna 8 miljoen zielen, zijnde ongeveer 225 per vierk. K.M.

⁵⁾ Ongeveer 140 nationaliteiten, waarbij het Slavische ras het overwicht heeft.

⁶⁾ Graan, hout, naphta, vlas, hennep, eieren, huiden en leder, suiker, alcohol, vee, paarden (een derde van den wereldvoorraad aan paarden), ijzer, staal, goud, zilver, platina, koper, lood, zink, steenkolen, zout, textiel enz. Rusland is een der weinige landen, dat op het gebied van economische hulpbronnen vrijwel onafhankelijk is.

⁷⁾ De voornaamste R. tijdperken zullen in afgeronde schetsen worden behandeld. Van Tsaar Peter zal een afzonderlijke schets verschijnen, vooral in verband met zijn verblijf in ons land (1697 en 1698), waarover nieuwe bronnen geopend zijn.

⁸⁾ Van 1904 tot 1905 (5 Sept. 1905 vrede van Portsmouth).

⁹⁾ Vooral de nihilisten.

¹⁰⁾ Het „pro- of contra-Duitschland” tijdens den wereldoorlog kan hiermede in geen geval vergeleken worden.

¹¹⁾ Men vergelijkte deze beschrijving met een eenvoudige schoolatlas, teneinde weer eens een kijk op den vorm en de onderdeelen van Rusland voor zich te hebben.

¹²⁾ Het Oeral-gebergte in het Oosten, de Kaukasus in het Zuid-Oosten, de Krim-bergen in het Zuiden, de Karpathen in het Zuid-Westen.

¹³⁾ Het agrarische vraagstuk heeft altijd een groote rol in de binnenlandsche politiek gespeeld en is herhaaldelijk oorzaak geweest van heftige sociale botsingen. Ook thans, onder het communistische regime, is dit vraagstuk een der zwakke punten van het binnenlandsch bestuur.

¹⁴⁾ De Kaspische Poort is gelegen tusschen de Kaspische Zee en het Oeral-gebergte.

¹⁵⁾ Deze Dnjepr-kozakken kregen in 1575 de bewaking van de Zuidoostelijke grens van Polen toevertrouwd, n.l. het grootvorstendom Kiev, later „de Oekraïne”, d.i. grensgewest, genoemd. Katharina II hief hun privileges, evenals die der Donkozakken, grootendeels op. Later zijn moderne Kozakkenlegers als staatslegers in het leven geroepen, die vóór den wereldoorlog in Europeesch en Aziatisch Rusland een tiental legerkorpsen vormden.

VENRAY.

In Hotel „De Zwaan” vergaderde onder voorzitterschap van den nieuw benoemden commandant van 't korps Limburgsche Jagers, de afd. Venray en omstreken van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Uitlegging werd gegeven, hoe de regeling enz. van den te houden Nationalen Landstormdag in Den Haag zal plaats hebben.

Aangespoord werd om zooveel mogelijk hieraan deel te nemen.

Er werd voorgesteld om dit jaar te Venray een groote schietwedstrijd te houden, waarvoor genoemde commandant zijn steun en medewerking beloofde. Wij vertrouwen, dat deze schietwedstrijd, welke dan gehouden zal worden met het nieuw ingevoerde geweer, zal doorgaan, teneinde zoodoende weer nieuw leven te geven aan deze zoo hoogst nuttige vereeniging.

RHOON.

Deze afdeling leed dezer dagen een gevoelig verlies, door het overlijden van haar hooggeachten Voorzitter, Ds. H. J. Noteboom. Een groote kracht voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ging hier verloren. Een Voorzitter in den waren zin des woord, die altijd bij de bijeenkomsten aanwezig was. Een man, die bij de vrijwilligers den weg naar het hart wist te vinden en die voor ons Instituut zeer veel heeft gedaan.

Zijn nagedachtenis zal door allen, die met hem in aanraking kwamen, in eere worden gehouden.

GOUDA.

Op Woensdag 11 April hielden de bijzondere vrijwilligers van de afdeling Gouda, die geregeld de winterschietoefeningen 1927/1928 hadden bijgewoond, een onderlingen wedstrijd.

Uit eigen middelen was een keur van fraaie prijzen aangekocht. Bij de prijsuitreiking waren verschillende leden van de Plaatselijke Landstorm Commissie aanwezig en ook Mr. J. van Mechelen, Secretaris van de Gewestelijke Landstorm Commissie „Gouda”.

Laatstgenoemde was verzocht de prijzen te willen uitreiken, doch alvorens hiertoe werd overgegaan, werd eerst het woord gevoerd door den vrijwilliger H. de Jong, die in een aardige speech Mr. J. v. Mechelen en den heer H. Akkermans toesprak en hun namens de deelnemende vrijwilligers respectievelijk een bloemenmand en een mand met fruit aanbod voor alles, wat zij voor de afdeling Gouda en speciaal voor de deelnemers aan de winterschietoefeningen deden.

Mr. v. Mechelen reikte daarna de prijzen uit, na eerst dank gebracht te hebben voor de fraaie bloemenmand. Nadat ook de heer Akkermans voor het hem aangeboden cadeau had bedankt, sloot de voorzitter deze bijeenkomst, waarna men nog eenigen tijd gezellig bijeenbleef.

ALPHEN AAN DEN RIJN.

In hotel Rutten aan de Stationsstraat had onder veel belangstelling, de prijsuitreiking plaats aan de prijswinnaars van den gehouden Prov. Schietwedstrijd, georganiseerd door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De heer L. Verleun, Plaatselijk Leider van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, bracht bij den aanvang den aanwezigen dank voor de onderzonden medewerking. Vervolgens werd overgegaan tot de uitreiking der prijzen w.o. vele fraaie kunstvoorwerpen waren. Iedere hoogste korpsschutter ontving, behalve den prijs een medaille benevens een taart en flesch wijn. Een keurig verzorgd strikje van den heer Couvée, aan den vleugel begeleid door den heer Snel, luisterde den middag op. Nog geruimen tijd bleef men gezellig bijeen.

ORANJE-NASSAU-MUSEUM.

De Vereeniging heeft ten doel verzamelingen bijeen te brengen, welke een beeld geven van de ontwikkeling van het Huis Oranje-Nassau, in het bijzonder in zijn verhouding tot het Nederlandsche volk, alsmede op dit gebied tentoonstellingen voor te bereiden en in te richten.

Het gironummer der Vereeniging is 's Gravenhage no. 23962.

Men wordt lid of begunstiger door eenvoudige aanmelding bij één der bestuurs-

leden of bij het Secretariaat N. Parklaan 63, 's Gravenhage.

Leden zijn zij, die jaarlijks ten minste f 2.50, begunstigers, die ten minste f 10.— per jaar bijdragen; stichter is men door een bijdrage van f 100 of meer in eens.

Het Museum is gevestigd aan de Prinsegracht no. 1 te 's-Gravenhage.

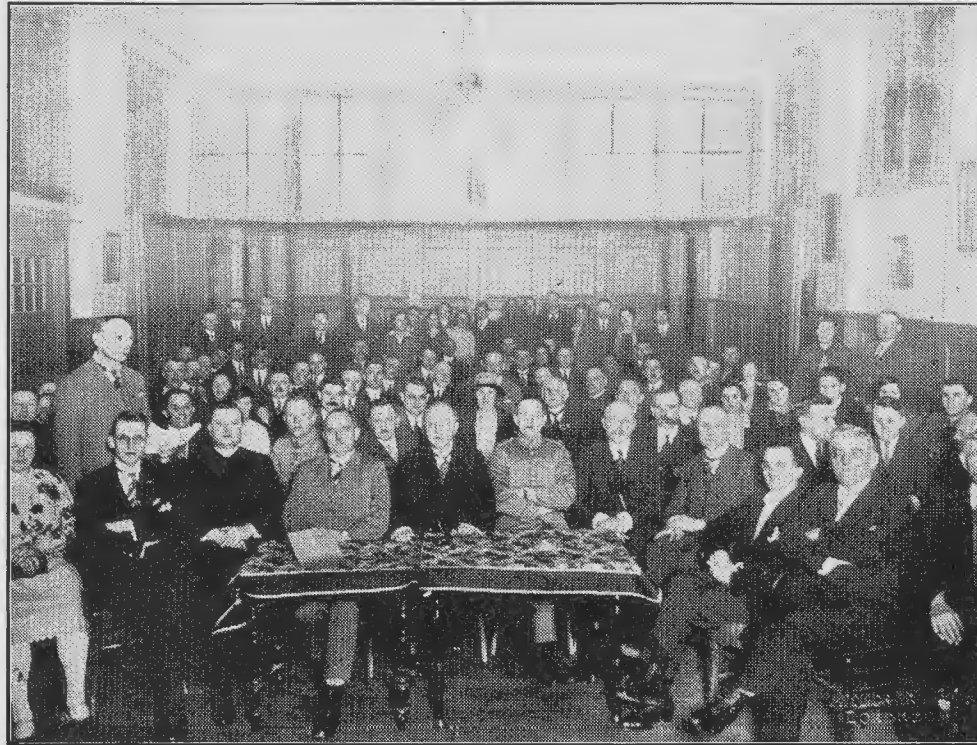
Leden, begunstigers en stichters hebben op vertoon van hun bewijs van lidmaatschap vrijen toegang tot het Museum.

Schoolkaarten kunnen worden aangevraagd bij de bibliothecaresse mejuffrouw A. W. J. Mulder, Benoordenhoutscheweg 112, den Haag.

gen een foto zal worden aangeboden. Het behoeft bijna niet te worden gezegd, dat dit een zeer in den smaak gevallen attractie beteekende.

Nadat de heer Post nog een luimige voordracht had gegeven en Mej. Rolloos verschillende aardige nummers op de piano gegeven had, zette de Plaatselijke Leider, de heer Hoogenboom, de plannen voor de schietwedstrijden 1928 uiteen en wekte allen op wederom hieraan mede te doen.

De heer Jansen sprak als Verbandscommandant nog eenige sympathieke woorden en wees er met nadruk op, dat

De Afdeling Dordrecht in vergadering bijeen op 20 April 1928.

DORDRECHT.

De Plaatselijke Commissie heeft op 18 April j.l. een mooien propaganda-avond gehouden. De opkomst had iets grooter kunnen zijn, doch was werkelijk bevredigend, temeer daar verschillende leden der afdeling gehoor gaven aan de opwekking om nu eens te zorgen voor introducés. Het succes bleef dan ook niet uit; we boekten n.l. nieuwe leden, zelfs voor andere afdelingen.

De voorzitter, Ds. M. Gravendijk hield, nadat het eerste couplet van het Wien Neerlandsch Bloed gezongen was, een hartelijke toespraak. Hij wees er speciaal op dat Dordt met zijn 180 leden nog zeer voor uitbreiding vatbaar was. Een bijzonder welkom werd toegeroepen aan Pastoor P. van Dorp, die òn te Dordrecht òn in de kringen der Landstormers een goede bekende is. Luitenant Groenedijk, onze gaarne geziene propagandist, de Verbandscommandant de heer Jansen en de heer W. Wolff, lid van de Gewestelijke Commissie. Ook Mej. Rolloos, die voor pianomuziek zorgde en de heer A. Post, de bekende declamator, werden hartelijk welkom geheeten.

Nadat de heer Post een fragment uit Sowjet-literatuur had voorgedragen, kreeg Pastoor van Dorp het woord. In zijn met overtuiging uitgesproken rede liet spreker bijzonder uitkomen, dat de socialisten niet vertrouwd kunnen worden.

De reusachtige vergissing in 1918 kunnen wij, na 10 jaren wel, de socialisten niet feestelijk herdenken.

Op deze rede volgde een warm applaus, waarna Luitenant Groenedijk op zijn prettige wijze nog even uiteen kwam zetten wat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm wil en de leden aanspoorde flink propaganda te blijven maken in eigen kring. De afdeling Dordt moet groeien, evenals het Verband Dordt voortuit gaan.

In de pauze konden tien nieuwe leden worden ingeschreven, waarna van de aanwezigen een foto-opname werd gemaakt, op verzoek van den heer W. Wolff, door wien aan ieder der aanwe-

elk jaar nieuwe leden zich moeten aansluiten bij ons Instituut, omdat de oudere lichten afvloeien.

Wij hebben reden, zeide spr., het jaar 1928 feestelijk en met opgewektheid te vieren. Voor den opmarsch naar Den Haag bestaat veel animo. Van de 1400 leden in het Verband Dordt hebben zich reeds 800 aangemeld.

De Voorzitter dankte gaarne allen, die aan het welslagen van deze zoo aangename vergadering hadden medegewerkt en verzocht tot slot te zingen ons schoone Wilhelmus.

MAJoor B. TEN BROECKE HOEKSTRA, nieuw opgetreden Commandant van de Vrijwillige Landstormkorpsen Motor-, Vaartuigen- en Luchtwachtdienst.

FAAM Zilver 15 ct.
FAAM Rood 13 ct.
FAAM Bruin 12 ct.
FAAM Zwart 10 ct.
FAAM Blauw 8 ct.
per 1/2 ons.

FAAM is de naam van de beste rooktabak voor den laagsten prijs, LOUIS DOBBELMANN, Rotterdam.

PUTTERSHOEK.

Dezer dagen vergaderde de raad dezer gemeente.

Bij de ingekomen stukken was o.a. een verzoekschrift van de Gewestelijke Landstormcommissie om subsidie over 1928 ten bedrag van f 50. Met 4 tegen 3 stemmen werd besloten het gevraagde subsidie te verleenen, zulks op voorstel van den heer G. Zevenbergen.

GRAMSBERGEN.

Zoo ver ik mij herinneren kan heeft de Afd. Gramsbergen nog nooit ruimte gevraagd in het „Landstormblad” om eens iets van zich te laten hooren.

We kunnen gerust zeggen, dat een half jaar geleden daartoe ook geen mogelijkheid zou bestaan hebben, want de afdeling was zoo goed als dood.

Tot gelukkig in het vorige jaar plotseling nieuw leven kwam. We kunnen hier niet uitvoerig memoreeren hoe dat kwam, maar het kwam er. Wellicht waren er nog slechts een kleine dertig leden. Een nieuwe pl. leider ging op 't oorlogspad en gelukkig hij slaagde er in in één winter weer een flinke afdeling te krijgen van een zeventig enthousiaste leden. Meer dan verdubbeld alzo, en dat na veel schifting en splitsing en afstaan van ongeveer negen leden aan andere afdelingen, terwille van de afstanden of op verzoek. Het contact met de Pl. Commissie kon worden hersteld. Samenwerking met nevenafdelingen werd gezocht en een groote goed geslaagde feestavond te Coevorden gehouden. Vergaderingen en schietoefeningen werden gehouden, welke druk werden bezocht.

In het kort, men kan weer van een „afdeling Gramsbergen” spreken en dankbaarheid dwingt mij iets uit Gramsbergen thans te doen hooren.

Ik hoop niet, dat er veel afdelingen zijn als de onze was, maar anders laat dit klein getuigenis een opwekking zijn voor die leden daarvan tot groter activiteit en óók tot samenwerking van de Pl. leiders onderling.

Ook dit laatste is een factor van bijzonder groot gewicht. Door de vrucht van samenwerking was het mogelijk een groote feestavond in Coevorden te organiseren en veel tot stand te brengen. Schrijver dezes meent daarom ook langs dezen weg aan de 4 Pl. leiders, die met hem steeds getracht hebben om het landstormcontingent in deze streken te vergroten zijn dank te moeten betuigen. Wij hebben de lezers niet willen vermoeien met de verslagen van iedere stap die wij deden, maar thans, aan 't einde der wintpractice, willen wij een mijlpaal plaatsen, in dankbare erkentelijkheid voor zooveel sympathieken steun.

Straks als 50 à 60 en mijn wensch is 70 leden van Gramsbergen in Den Haag verschijnen ben ik vast overtuigd dat de kleine afdeling uit N. O. Overijssel geen slecht figuur slaan zal. Daarvoor afd. medeleden mijn dank aan U allen.

DE PLAATSELIJK LEIDER.

DE LUTTE.

Ook in de Lutte is de actie voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zeer toegenomen. Verschillende vergaderingen werden den laatsten tijd gehouden en onlangs heeft zich een commissie gevormd, bestaande uit de Heeren J. Oosterbroek, voorzitter, J. Olde Kalter, secretaris en Hooge Kavik, penningmeester, die zich bezighoudt met de voorbereiding voor den a.s. Landdag en het aanschaffen van een vaandel. Verschillende leden hebben zich reeds voor den Haag opgegeven, zoodat ook de afdeling de Lutte op 27 Sept. a.s. niet op 't appèl zal ontbreken.

N.V. B. & W. Rijwielenfabriek
 Directeur: GERRIT VAN WERVEN
MEPPEL
 HET SPECIALE RIJWIEL
 voor den
LANDSTORMER

ZWOLLE.

Vaandeluitreiking.

Het was voor de afdeling Zwolle van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op 30 April een bijzondere dag. Onder zeer groote belangstelling heeft n.l. in een volle zaal van de Buitensociëteit, die zeker plm. 1100 personen bevatte, de vaandeluitreiking plaats gehad. Het podium en het balkon waren met palmen en oranjedoek versierd, de Rag-Pickers zorgden voor muziek en er heerschte in de volle zaal een geestdriftige stemming.

De bijeenkomst werd geopend door ds. H. Visser, die begon met welkom te heeten den Commissaris der Koningin, mr. A. E. baron van Voorst tot Voorst, overste N. J. Laveleye, luitenant J. H. Schaad en den heer J. van Westenbruggen, den veteraan, die zich destijds het eerst had aangemeld. Ds. Visser huldigde vervolgens de dames, die voor 't vaandel het initiatief hebben genomen en sprak de meening uit, dat wanneer men de vrouwen zou winnen (en dat zal niet zoo moeilijk zijn) het wél zal gaan met Nederland en zijn vorstenhuis. Spr. kwam er tegen op, dat de Vrijwillige Landstorm militaristisch werd genoemd. Wij willen niet strijden, aldus ds. Visser, maar dienen het vaderland, dat we allen liefhebben, en het vorstenhuis, dat van zooveel betekenis is geweest voor het volk. Het is een groote gedachte geweest, dit feest te vieren op den verjaardag van de jongste Oranjetelg, Prinses Juliana, die zoo voorbeeldig door haar moeder wordt opgevoed. Willem I heeft eens gezegd: Nooit kan Oranje genoeg voor Nederland doen; spr. wilde dit omkeeren en zeggen: Nooit kan Nederland genoeg voor Oranje doen (applaus).

Telegrammen van hulde en gelukwensch werden hierna gezonden aan de Koningin en aan Prinses Juliana.

Nadat vervolgens staande door de aanwezigen het Wilhelmus was gezongen, nam overste Lawaleje het woord, die aanving met uit de groote opkomst een groote mate van sympathie voor de afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm af te leiden. Dat bewijzen ook andere feiten. Zwolle was de eerste plaats, waar een afdeling van den gewonnen vrijwilligen landstorm werd opgericht, onder leiding van luitenant Schaad. Toen in 1918 revolutie dreigde, ging een groot contingent Zwolsche landstormers naar Den Haag, om de regering te steunen en den troon te schragen. Doch toen de buitenlandsche vijand was weggetrokken, bleef nog de binnenlandsche vijand over en toen de regering den gewonnen vrijwilligen landstorm ophief en deze omgezet werd in een bijzonderen, stond Zwolle weer voorraan. Op voorstel van overste Lavaleye werd een driewerf hoera uitgebracht op de afd. Zwolle en haar leider, luitenant H. D. van der Kouwe.

Tijdens de pauze, terwijl de Rag-Pickers hun muzikale kundigheden ten beste gaven, presenteerden lieflijke handen koffie, thee en koekjes, welke door een tweetal fabrikanten gratis beschikbaar waren gesteld. Inmiddels waren ook de Burgemeester van Zwolle, mr. dr. I. van Royen met den gemeentesecretaris, mr. dr. G. van Leyden en eenige gemeenteraadsleden, die met applaus werden begroet, de zaal binnengekomen.

Toen na de pauze het scherm opging, zat daar op een hoogen troon Clio, de muze der historie, omringd door andere muzen, die van een geschiedrol de groote daden der Oranjevorsten voorlas, die de een na den ander op den achtergrond van het tooneel verschenen. Achtereenvolgens kwamen daar te voorschijn, in zeer mooie costumeering alle stadhouders en koninginnen, totdat tenslotte Koningin Wilhelmina de geschiedrol met de roemrijke daden van haar voorgelacht in ontvangst kwam nemen. Het door Clio gesproken woord werd aangevuld door een spreek- en zangkoor op het balkon, dat onder leiding stond van den heer C. M. A. van Breemen. De zangkoren, die uitstekend op het orgel werden begeleid door den heer Kapteijn, waren een aardige illustrering van wat zich op het tooneel afspeelde en vielen meer in den smaak dan de spreekkoren, die te eentonig werden voorgedragen en daardoor niet evenzeer konden boeien. Veel bijval oogstte de heer B. J. C. Gassenaar met zijn solozang. Het stuk was met veel talent samengesteld door den heer R. Steenstra,

hoofd van de Marnixschool. Het laatste tafereel, het tableau de la troupe, was een apotheose, waar verleden, heden en toekomst elkaar ontmoetten.

Toen kwam het eigenlijke hoofdnummer van den avond; terwijl de spelers nog op het tooneel een schitterenden en kleurrijken achtgrond vormden, geschaard om het inmiddels opgestelde vaandel, kwam het damescomité, dat dit vaandel had doen vervaardigen, op het tooneel. Uit naam van de Zwolsche burgerij bood mevrouw C. M. A. Tellegen-Kolfschoten het vaandel aan. Het damescomité heeft hierdoor willen toonen hoeveel waardeering men heeft voor het werk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Spr. hoopte dat het vaandel steeds gedragen mocht worden in vreugdevolle uren, doch „als 't moet" ook in de uren waar dit noodig zal zijn om het dierbaar plekje gronds te beschermen.

De leider van den Zwolschen Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, luitenant H. D. van der Kouwe, bedankte het comité voor het mooie geschenk. Een vaandel te bezitten is een lang gekoesterde wensch van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm geweest; dit symbool van eenheid en saamhoorigheid zal de Bijzondere Vrijwillige Landstorm steeds in eere houden. Het dochttertje van den heer Van der Kouwe bood mevrouw Tellegen hierna een prachtig bouquet witte rozen aan.

De heer C. J. J. Schaezman kwam nog de gelukwenschen aanbieden van een zusterorganisatie, de Zwolsche Burgerwacht. Spr. hoopte, dat het vaandel een zegen zou mogen zijn en den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in de meest gunstige omstandigheden zal begeleiden.

Ds. P. Bootsma sprak een slotwoord, waarin hij constateerde, dat het volk van Nederland zijn leger en vloot niet waard is en opwakte om op alle verjaardagen van het Kon. huis de vlag uit te steken. De spreuk van den Bijzondere Vrijwillige Landstorm is: „als 't moet", en nu hopen we niet, aldus spr., „dat het moet, doch er kunnen zich omstandigheden voordoen, dat we de spa, die we anders hanteeren, verwisselen met het geweer, om het vorstenhuis, dat God ons gegeven heeft, te beschermen tegen elke poging die den door God opgelegden band wil verbreken: „Den Vaderlant ghetrouwe zijn wij tot in den doot".

ZEELAND.

14 Mei vertrokken 's morgens om 8 uur 50 manschappen van het Landstormkorps Motor dienst per auto en motor naar de Harskamp in Gelderland om schietoefeningen te houden. De manschappen uit Schouwen en Tholen voegden zich te Bergen op Zoom bij de colonne.

ARNEMUIDEN.

Zaterdag 21 April j.l. vergaderde alhier de afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in een der lokalen der openbare school.

De voorzitter, de heer C. Schroevens sprak een woord van welkom, in 't bijzonder tot den Burgemeester en den heer B. Franse, wethouder, tevens plaatselijk leider.

Het doel der vergadering was, aankoop van een vaandel voor den te houden landstormdag te 's-Gravenhage.

Na eenige bespreking werd besloten tot aankoop van een vaandel, met het wapen van Arnhem en insigne Bijzondere Vrijwillige Landstorm er in.

HORST (L.).

Raadsvergadering.

Onder de ingekomen stukken behoorde een verzoek van den Vrijwilligen Landstorm, afd. Horst om eene subsidie van f 50 voor tegemoetkoming in de kosten van reis en verblijf in Den Haag, waarheen de Landstormers willen gaan tot bijwoning van den Nationalen Landstormdag 1928.

Met algemeene stemmen werd de subsidie verleend, waarna de heer Thomeer opmerkt, dat hij het standpunt der regering niet begrijpt, waar deze den Landstorm zoo karig bedenkt. Spreker heeft met deze opmerking willen wachten, teneinde de stemming niet te influenceeren.

De heer Hoogers vraagt of de Landstormers allen marcheeren en loopen kunnen, waarop de heer Thomeer opmerkt, dat zij niet moeten gaan loopen, maar blijven staan. (Gelach.)

ANDEL.

In deze gemeente is een afdeling van den Vrijwilligen Landstorm opgericht. Als leider zal optreden de heer L. Vogelaar.

DE GEWONNEN WEDDENSCHAP.

(Ingezonden door Anna v. d. Belt te Zwolle).

Een grappenmaker nam een weddenschap aan, om op 18 vragen zulk een antwoord te geven, dat men elk woord van achteren naar voren kon lezen, zonder verandering. Ze waren met hun tien. Als hij 't won, moest elk der negen vrienden hem één gulden geven. Ieder mocht hem twee vragen stellen.

Daar ving de weddenschap aan:

- Hoe is uw naam?
Reinier.
- En uw familienaam?
Sas.
- Hoe heette uw vader?
Otto.
- En uw moeder?
Ada.
- En uw vrouw?
Anna.
- Hebt ge ook kinderen?
Neen.
- Hoe heet de straat, waar ge woont?
Taartstraat.
- Op welk nummer?
Negen.
- Wat was uw vader van beroep?
Reder. (Dit moet eigenlijk met twee e's).

- En wat waart gij op 't schip?
Kok.
- En wat maakt gij thans voor den kost?
Netten.
- Wat is uw gewoon eten?
Pap.
- Jammer, dat ge een trap moet afgaan, om beneden in je huis te komen; wat doe je daarvoor?
Nedertreden.
- Uw vrouw is ziek geweest; hoe zag ze er uit?
Anna keek raar.
- Dat is tenminste een antwoord, dat een gulden waard is. Als ik hem je gaf, wat zou je dan doen?
Nemen.
- Geef nu eens een langer antwoord; heb je goed gezorgd voor je vrouw tijdens haar ziekte?
Reinier Sas deed Anna tot negen lepel pap nemen.
- Bravo voor het antwoord en de medicijnen! Zij is er zeker van genezen? En welk was haar eerste woord, toen 't gevaar voorbij was?
Kedder.
- Hier is je loon. Hoe noem je dat?
Negen pop.

HET ALPHABET.

Hier zijn de letters van het alfabet, Alle zes-en-twintig op een rij gezet.

- A is een Aapje, dat eet uit zijn poot,
- B is de Bakker, die bakt voor ons brood,
- C is Charlotte, die drinkt chocolaad,
- D is de Dame, die drementelt op straat,
- E is een Ezel, die gaat naar het land,
- F is de Fruitvrouw, met fruit in haar mand.
- G is de Geit, en Gijs staat er bij,
- H is de Herder, die leeft op de hei,
- I is de Inktpot, waar Izak uit schreef,
- J is een Jasje, dat kreeg ik van Neef,
- K is een Koopman, die koffie verzond,
- L is een Landman, die leeuweriken vond,
- M is een Molen, die maalt met den wind,
- N is een Nestje, dat Nicolaas vindt,
- O is een Otter, die zwemt in het meer,
- P is een Papie*, die pikt in een peer,

R is een Roover, die rusteloos steelt,
 S is een Scheepje, waar Steven mee speelt,
 T is de Trommel, die Tante mij schonk,
 U is een Uiltje, dat zit op den tronk,
 V is een Visscher, met visch in zijn schuit,
 W is de Wagen, daar rijd ik mee uit,
 IJ is een IJSbeer, die wit is van vel,

Z is de Zeeman, die zegt u vaarwel.
 De Q en de X zijn maar weinig bekend,
 Ik geef je die twee hierbij gaarne present.

OOM BERTUS.

*) Een Papie is een papegaai.

Neefjes en Nichtjes,

Voor ditmaal zullen we eens erg royaal zijn, en 10 prijzen uitdeelen, inplaats van 8, zooals we gewoon zijn.

Hiervoor komen in aanmerking bij

GROEP A:

Frans Migo, Utrecht, J. P. Coenstraat.
Elly Lucht, Beatrystraat, Rotterdam.
Lutske Dijkstra, Kollumerzwaag.
Gerrit Kooistra, Veenhuizen.
Anna Elisabeth Wey, Nieuw-Vennep.

GROEP B.

Willem de Fockert, Herwijnen.
Jacob Oosterhuis, Fokkerstraat, Groningen.
Jantje Postma, Kollumerzwaag.
Tjitske de Jong, Gijssb. Japikstr., Leeuwarden.
Bartel Goedbloed, Serooskerke.

De meisjes ontvangen:
KONINGINNETJE, door Aletta Hoog.

Aan de jongens wordt verzonden:
VAN DICHTBIJ EN VERRE, door Louwse.

't Is jammer, dat één schilderij van de Koninklijke Familie geschonden is overgekomen. Deze prijs wordt nog wel eens meer uitgelooft, maar dan zal ik zorgen voor nog steviger verpakking.

Nu moeten jullie eens probeeren of je in de nieuwe opgaven de beesten kunt vangen, die verstoppertje spelen. Met een beetje handigheid kun je ze best allemaal krijgen. En wie weet: misschien vang je nog een mooi prijsje op den koop toe!

Maar knoeiers vangen bepaald bot, dat wil zeggen; n i e t s!

Alle kinderen kunnen niet even mooi schrijven, dat is niet zoo erg. Maar allemaal kunnen wel hun best doen. En daar kijk ik terdege naar. Geloof dat maar vast: als ik jullie oplossingen ga lezen, veeg ik eerst de glazen van m'n bril extra schoon.

GROEP A.

Verborgten dieren.

Zie je niets over de SLA Kruijen?
Op den toren stond gisteren een vlag.
De meesters hebben de scholen gesloten.
Morgen gaan we spelen aan 't strand.
Geef me ook een paar druiven.
Toen Moe Ko een zoen gaf, huilde deze niet meer.

Die weg is lang en smal.
Neem deze lat maar, Kees!
Gisteren was de hitte buitengewoon.
De ramen waren beslagen.
De schepen varen door het kanaal.
Het is al eeuwen geleden, dat Amerika werd ontdekt.
Houd toch op met dat gapen!

GROEP B.

Verborgten dieren.

De arme kinderen WEENDEN van honger,
Die dame is een bekende spreekster.
Mijn vader is een Landstormer.
Eerst stonden in de kamer rieten stoelen.
In 't wintertij geraken velen in armoe.
Onze Dikkie vit tegenwoordig overal op.
Dat is toch erg hinderlijk!
Charlotte raakt spoedig in de war.
Anneke verslikte zich met een worteltje.
Langs de kust ruischt de zee rusteloos.
Jan zal morgen niet kunnen komen.
Welk elftal zou het gewonnen hebben?
Hier is de plaat! Is de lijst er ook al?
'k Zal je wel schrijven, als ik kom.

FONGERS

WAAROM EEN FONGERS?

Omdat de Fongers sterk en betrouwbaar is licht en onhoorbaar loopt, weinig aan onderhoud eischt en ongeëvenaard duurzaam is.

Omdat de FONGERS, reeds in aanschaffing goedkoop, in het gebruik verreweg het VOORDEELIGSTE rijwiel is.

Bijzonder vrijwillige landstormer, oud 27 jaar, bekend met boekhouden en expeditie, zoekt

passende werkkring.

Brieven onder letter J. C. M. aan de Administratie van dit blad.

Wed. Knox & Dortland
Anno 1842
BANKIERS - GOUDA
TEL. No. 10 (2 lijnen)

Belasten zich met alle Bankzaken en Assurantiën

Adresveranderingen

Degenen, die „Het Landstormblad” ontvangen, wordt beleefd verzocht, na te willen gaan of hun adres, op de adresband vermeld, wel het juiste is. Indien dit adres niet volledig of foutief is, dan zal de Administratie van „Het Landstormblad” het ten zeerste op prijs stellen, wanneer zoo spoedig mogelijk onderstaand formulier — ongeteekend — maar nauwkeurig ingevuld, aan haar adres wordt toegezonden. Als drukwerk in ongesloten enveloppe zijn slechts 1½ cent portokosten verschuldigd.

Aan de Administratie van „Het Landstormblad” te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

*)

bericht, dat „Het Landstormblad” van Mei gezonden werd naar:

Naam der woonplaats:

Straat en huisnummer:

Het adres moet echter zijn:

Naam der woonplaats:

Straat en huisnummer:

*) S. v. pl. duidelijk naam en voorletters invullen.

KONINKLIJKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

De Hollandsche Waschvrouw

JE ZEEPPOEDER

WERNER = Den Haag
TEL. 70900 en 10970.

TENTEN in huur van de kleinste tot de grootste afmetingen. Maar levert ook **VLAGGEN,**
Waschzakken, Dekkleeden, Marquisen
etc. etc. etc.

K. TIKTAK'S

THEE KOFFIE

OPGERICHT IN 1870

DANKT SUCCES AAN PRIMA KWALITEIT

GAZELLE RIJWIELEN

Jedre kenner weet het wel.
De beste fiets is een GAZELLE.

Piano's } prachtige keuze tot } **D. ANSINGH & Co.**
Orgel's } lage prijzen } - **ZWOLLE** -

elk instr. hetzij nieuw, hetzij gebruikt, wordt in huur afgestaan, met recht van koop, komen de aan huur betaalde gelden in mindering op de koopsom.

Vaandels en Banieren

Voor het aanschaffen van een VAANDEL is het adres:

Firma JANSSEN & Co.
STATIONSTRAAT 4 a TILBURG

Oudste Adres en eigen Ateliers.
Hoogste tentoonstellingbekroningen.

ROKENDSTEENDRUKKERIJ

BOUDIER & CO

CARTONNAGE FABRIEK

MODERNE VERPAKKING

DEN HAAG TEL. 17791

VAN NELLE'S TABAK

CITYBAAI

ROOD 20 G
BLAUW 15 G
ROOD 13 G
GEEL 10 G
PER ½ ONS
IS KWALITEIT!

Proef en Kies

Guldenvlies

SIGAREN

Fabr. G. & S. MAJOIE - TILBURG

HET LANDSTORMBLAD

Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot Steun aan het wettig gezag.

ABONNEMENTSPRIJS f 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Nationale Landstormdag 1928.

Defilé voor de autoriteiten.

Er wordt op aangedrongen, om zolang niet is komen vast te staan, voor welke autoriteiten zal worden gedefileerd, hieromtrent geen voorbarige mededeelingen te doen.

De aanval op den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De beraadslaging over de Wijziging van de Dienstplichtwet is door de socialisten in de Tweede Kamer aangegrepen om een verwoeden aanval te doen op den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Daarbij werden zijn trouw gesteund door den heer Marchant.

De heer K. ter Laan, de bekende burgemeester van het eertijds roode Zaandam. (thans is er, dank zij het werken van onzen plaatselijk Leider, den heer Russelman, een bloeiende Landstormafdeeling) blics als een echte kater tegen ons instituut.

Wij geven onzen lezers gaarne de gelegenheid om zich een oordeel te vormen over de manier, waarop de strijd tegen den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werd ingezet. Aangezien wij verwachten, dat de sociaal-democraten wel het voorbeeld zullen volgen van den heer Marchant, die ons instituut ook op zijn politieke vergaderingen meende te moeten „behandelen”, gaven wij aan de aanvallers het eerst een plaats in ons blad.

De heer Ter Laan trok als volgt van leer:

De anderen, de marechaussee en de politietroepen, zijn betaalde troepen; daar is het een vak geworden. Maar bij den vrijwilligen landstorm is het een groep vrijwilligers, die dus niet betaald worden. Het is een instituut, dat in de dagen van 1918 is opgekomen uit een deel van de burgerij zelf. De sterkte bedraagt: voor wat betreft de luchtwachter, de motor-, spoorwegen- en vaartuigenafdeeling: kader 192, vrijwilligers 10.206; en wat het vooroefeningsinstituut betreft: kader 257 en vrijwilligers 10.273.¹⁾ Het is dus een korps van meer dan 20.000 man, dat buiten het leger, en buiten de wet om, staat ter beschikking van den Minister van Oorlog, of, als het zoo uitkomt, van anderen, zelfs tegenover den Minister van Oorlog.

In de vierde plaats noem ik den bijzonderen vrijwilligen landstorm. Men komt er hopeloos bij in de war. De Minister heeft zijn best gedaan, het ons uit te leggen, en hij is daar zoo uitstekend in geslaagd, dat er een verbeterblad moest komen, Stuk no. 8, waarin de Minister het nog eens uitlegt. De Minister vond blijkbaar zijn eigen uitlegging zoo mooi, dat hij het nog eens duidelijk moest zeggen. Het is ons nu dus dubbel overgehaald

¹⁾ Hier vergist zich de Heer ter Laan. Het vooroefeningsinstituut heeft bij eventuele handhaving van orde en rust geen taak te vervullen, doch is een opleidingsinstituut, waaraan zelfs de communisten kunnen deelnemen.

(Red.)

Dr. J. G. Scheurer. †

Ons bereikte het bericht van het overlijden van Dr. J. G. Scheurer, ook in de kringen van ons instituut een gezeene persoonlijkheid. Dr. Scheurer's naam is, als die van groot menschevriend, bekend bij de miljoenen inlanders en Europeanen in onze Indische gewesten. Een man van teere vroomheid, die met zachtmoedigheid en toch met kracht zijn Christelijk geloof beleed. Dr. Scheurer was in den diepen zin des woords, een steunpilaar van volk en overheid.

uitgelegd, wat de bijzondere vrijwillige landstorm is. Ik moet dat Stuk no. 8 eens voorlezen:

„Evenwel heeft het feit, dat de bijzondere vrijwilligers bestemd zijn om eventueel dienst te doen bij den vrijwilligen landstorm, er aanleiding toe gegeven, deze personen te betitelen als bijzondere vrijwilligers van den landstorm en het instituut der bijzondere vrijwilligers als „Bijzondere vrijwillige landstorm”.

Het is nu zoo, dat niemand er iets meer van begrijpt.

De heer Lambooy, Minister van Oorlog: Hoofdzak is, dat hij er is.

De heer K. ter Laan: Juist, Mijnheer de Voorzitter! De Minister neemt mij de woorden uit den mond: feit is, dat hij er is.

De heer Lambooy, Minister van Oorlog: En blijft!

De heer K. ter Laan: Dat zullen wij met elkaar nog wel eens zien, Excellentie! Dat zullen wij bij gelegenheid wel eens met elkaar uitmaken. Vast staat dus, dat dit instituut van den bijzonderen vrijwilligen landstorm er nu is, maar vast staat ook, al kun je dat zoo uit de stukken niet begrijpen, dat het bestaat uit dienstplichtigen en uit reserveplichtigen. Nu kom ik vanzelf tot het hart van de quaestie. Wij hebben hier dus dienstplichtigen en reserveplichtigen met groot verlof, die in het leger dus thuishooren, waarbij geen enkele man is, die niet in het leger thuishoort, maar die desondanks en evenwel nochtans een afzonderlijke organisatie vormen. En dat is hier gebeurd onder leiding van de Ministers, die er achtereenvolgens gezeten hebben, en onder goedkeuring van de Kamermeerderheid. Het is dus een deel van het leger zelf, dat gehoorzaamheid verschuldigd is aan de Regeering. Aan niemand anders. Als er eenige beteekenis aan het woord „leger” kan gehecht worden, is het, dat het gehoorzaamheid verschuldigd is aan de wettige Regeering en aan niemand anders. Deze bijzondere vrijwilligers staan echter onder²⁾ — ik haal de woorden aan van de Memorie van Antwoord — „daar toe, gevormde, nationale, gewestelijke of plaatselijke burgerlijke commissiën”. Dit is te vinden op blz. 3. En die hebben ten doel propaganda en werving voor en consolidatie van het instituut van den bijzonderen vrijwilligen landstorm. Ook alweer te vinden in dezelfde Memorie van Antwoord.

Het is ongelooft, maar het is evengoed de waarheid.

Dit is dus een deel van ons eigen leger, dat door het geheele volk wordt betaald, en

²⁾ Hier citeert de Heer ter Laan onjuist. De woorden „staan echter onder,” waar het in zijn betoog om gaat, komen niet voor in de Memorie van Antwoord.

(Red.)

een afzonderlijke leiding en een afzonderlijke regeling heeft, m.a.w. de zuiverste bereidheid tot revolutie. Het leger is een instrument, dat alleen de wettige Overheid wettig handhaaft. Nu wordt er met Regeeringssteun propaganda gemaakt voor de splitsing van ons leger in twee kampen. Het eene deel van het leger wordt met ons eigen geld tegen het andere deel van het leger geworven; de heeren van de bourgeoisie, die nu zoo lachen, begrijpen daar blijkbaar niets van. Natuurlijk is deze bijzondere vrijwillige landstorm in staat en bereid, om, zoo noodig, tegen het leger zelf op te treden.

Het doet mij groot genoegen, dat de heeren dat ontkennen. Maar wat weten zij er van? Die bijzondere vrijwilligers staan niet onder de Regeering, maar staan onder daartoe gevormde nationale, gewestelijke of plaatselijke commissiën. Het kan best wezen, dat die heeren het op het oogenblik met den Minister eens zijn, maar het is ook mogelijk, dat de Minister het niet met die burgerlijke commissies eens is, en het is zéér wel mogelijk, dat die burgerlijke commissies het met den Minister niet eens zijn, die hier in de toekomst zitten zal.

De heeren maken er zich graag met een grapje af, maar dat zal hun niet gelukken.

Waar dienen die bijzondere vrijwilligers voor? Zij komen in dienst — weer met de woorden van de Memorie van Antwoord, blz. 3, — „tot handhaving of herstel van de openbare orde of rust.”

Maar daar hebben zij niets mee te maken; daar is het leger voor in zijn samenstelling, zooals die bij de wet is geregeld, en zooals alleen de Minister het mag gebruiken krachtens de wet.

Wij, sociaal-democraten, komen hier op voor de wet.

De bijzondere vrijwilligers zouden dus orde en rust handhaven.

In werkelijkheid is het doel, om bewegingen te voorkomen en te keeren, die aan die burgerlijke commissie niet welgevallig zijn. Geen Minister, die zijn positie en zijn taak begrijpt, zal het in zijn hoofd krijgen de hand te leenen aan zulk een revolutionnaire instelling.

Dat gaat allemaal nog, zolang die heeren het met hem eens zijn; dan deugt het nog evengoed niet. In principe is het even verwerpelijk, want op het oogenblik, dat zij het met den Minister niet eens zijn, staan zij tegenover hem, en daartoe zijn ze in staat, omdat ze gewapend en geoefend zijn. Het leger is uit den aard der zaak het instrument der Regeering; het leger in zijn geheel. Is het te groot, dan maken wij het kleiner. Maar nu gaat een deel er van een organisatie vormen, afzonderlijk; waarvoor is dat noodig, als daarvoor geen bijzondere reden is? Wie zal dat toelaten? Wie zou het ooit in zijn hersens krijgen, om in het eigen leger een sterke afdeeling te hebben, die wat anders zou kunnen willen dan de leiding van het leger? En de heeren hier om mij heen, die er nu niets van begrijpen, zouden het precies en oogenblikkelijk volledig begrijpen, als wij

WAAR
door komt het
dat er nog rookers zijn
die van de

HAK op den TAK springen?
Zij hebben het ware nog niet ontdekt.
Koop dus goede tabak

VOOR UW GELD
en volgt het voorbeeld van de duizenden
die reeds lang ontdekt hebben dat bij
matigen prijs

**STER
TABAK**
onovertroffen in kwaliteit

tot de arbeiders zouden zeggen: jij bent een arbeider en jij bent er een, en er zijn er over het heele land heel wat, wij zullen arbeiderskorpsen vormen, bestaande uit dienstplichtigen van het Nederlandsche leger, gewapend met 's Lands wapenen, betaald met 's Lands geld. Dan zouden zij het direct begrijpen en hoogstwaarschijnlijk niet toelaten, dat organisaties van dien aard in ons eigen leger en van onze eigen dienstplichtigen er komen. In ieder geval zouden zij zich tegen deze macht, door arbeiders ontwikkeld, ernstig verzetten.

En nu hebben wij nog nooit gezegd tegen de arbeiders, dat zij dat moeten doen, en ik hoop ook, dat wij dat nooit zullen zeggen; maar, mijne heeren, weest voorzichtig, weet wat gij doet, en wacht af wat wij doen. Het Nederlandsche volk heeft veel geduld, maar — de geschiedenis heeft het meer dan eens bewezen — verdraagt niet alles. En wanneer de tijd mocht komen, dat, met of zonder onzen raad, deze soort van organisaties zich vormen, dan kan men in elk geval zeggen: wij hebben het voorbeeld van die bijzondere commissie en de Minister heeft er zijn goedkeuring aan gehecht.

Er staat wel: zij dienen tot handhaving of herstel der openbare orde of rust. Maar daarvoor zijn zij niet noodig en mogen zij niet dienen; daarvoor is het leger. In werkelijkheid moeten zij bewegingen keeren, die aan deze burgerlijke commissie niet welgevallig zijn. Geen Volksvertegenwoordiging, die haar naam waard is, zal zoo iets in het eigen leger mogen toelaten. Dit is weer tegen het volk zelf.

Wat beteekent dit, in getallen uitgedrukt? Op 1 Jan. 1927 — ik haal de gegevens uit de begroting van Oorlog — waren er niet minder dan circa 36.000 man; op 1 Januari 1928 waren er 40.233 man; het groeit dus nog altijd, in één jaar tijds met 4000 man. Maar ik ben er nog niet. Er staat uitdrukkelijk in de stukken, dat dit groote aantal moet worden vermeerderd met nog een groot aantal gewezen dienstplichtigen en gewezen reserveplichtigen, voormalige bijzondere vrijwilligers. Men mag aannemen, al kan de Minister dat getal niet opgeven, dat die voormalige bijzondere vrijwilligers gezamenlijk een vrij groot getal zullen vormen. Als ik het schat op de helft van degenen, die zich nu hebben opgegeven, over al de lichten van vroeger, dan schat ik niet te hoog. Het juiste getal weet de Minister niet en weet ik niet. Laten wij zeggen 20.000, dan hebben wij in het insti-

VRIENDELIJK VERZOEK.

Op prijs zal worden gesteld, indien onze lezers bij verhuizing, daarvan willen kennis geven aan het adres onzer

Administratie,
Koninginnegracht 50,
's-Gravenhage.

Wij verwijzen daarvoor naar het achterstaande formulier.

tuut van de bijzondere vrijwilligers een macht van 60.000 man, die, daar ze behoorlijk gedruild zijn, oogenblikkelijk op verschillende plaatsen onder de wapenen kunnen komen, 60.000 man uit ons leger, of die er in gediend hebben, dienstplichtigen of gewezen dienstplichtigen, maar dan buiten het leger om.

Mijnheer de Voorzitter! Het is al te gek, dat men dit duldt, dat daaraan geen einde wordt gemaakt. Het geheele leger behoort te vallen onder onze eigen wetten en alleen en uitsluitend te staan onder den Minister, die aan ons verantwoording schuldig is.

Mijnheer de Voorzitter! De Kamer moet het weten. Maar het is een toestand, die langzamerhand onhoudbaar wordt, juist nu het instituut van die vrijwilligers zoo groot is.

De heer Lambooy, Minister van Oorlog: Als de orde niet verstoord wordt, blijven zij rustig thuis en doen zij niets.

De heer K. ter Laan: Mijnheer de Voorzitter! Daar is het antwoord van den Minister, zoo precies als ik het hebben moet. Wie is verantwoordelijk voor de handhaving van de rust? Alleen de Overheid; de Regeering. Als de orde verstoord wordt! Die bijzondere vrijwilligers hebben er niets mee te maken. U, mijnheer de Minister, en de burgerlijke Overheid, en die alleen, hebben er mee te maken. Als de orde en rust verstoord worden, hebben wij ons leger en niets anders. Wie maakt uit, of optreden noodig is? Wij hebben nu in ons leger met een bijzonder leger van 60.000 vrijwilligers te stellen; de leiding daarvan kan eigenmachtig tot optreden overgaan.

De heer Lambooy, Minister van Oorlog: Als het gezag niet aangetast wordt, blijven zij rustig thuis.

De heer K. ter Laan: Daar loopt het niet over. Het loopt er over, dat deze 60.000 man een eigen leiding volgen, buiten hem om, als ze verkiezen. De heer Minister ontkomt niet aan deze zaak. Hij zit in het slop en blijft er in zitten. Als het gezag aangetast wordt, behoort enkel de Regeering te beoordeelen, hoe gehandeld dient te worden, en wie zullen handelen.

Wie roepen wij dan op? Het leger en niets anders. Het leger in al zijn geledingen, zooals het uit de bevolking voortkomt. De heer Duymaer van Twist begrijpt blijkbaar nog niet, waarom het gaat. Wanneer het er om gaat, orde en rust te handhaven in moeilijke tijden, dan roept men het leger op volgens de wet.

De heer Duymaer van Twist zegt, dat wij dan een spijk in het wiel komen steken. Dit is dwaasheid. Maar gesteld, dat het zoo was, dan moet ook tegen ons het leger zijn plicht doen. Ik zal den heeren, die de zaak zoo moeilijk schijnen te kunnen begrijpen, een stukje geschiedenis voorleggen. Wat is de historie? Het Leger is het eenige instituut van geweld, dat er wezen mag. Hoe komt het dan, dat dat andere instituut van 60.000 man, met al het andere wat ik noemde daarnaast, in een kort tijdsverloop zoo groot is geworden? De Minister van Oorlog is er mee begonnen op 15 November 1918. Die datum zegt het een en ander. Men kan het nalezen in de legerorder B, no. 366 van 1918. Dat was de dag, dat de Harskamp in brand stond en er op 17 andere plaatsen woelingen waren in het leger zelf. Dat was de dag, dat het beleid van generaal Snijders eindelijk in het licht kwam, toen het Nederlandsche leger op een wijze, die niemand verdedigen zal, de verzenen tegen de prikkels sloeg. Dat optreden heeft niemand verdedigd, ook niemand van ons. Maar ik heb hier in de Kamer van te voren, en anderen van ons met mij, herhaaldelijk gewaarschuwd tegen dat systeem, dat op verbittering moest uitloopen. Ik heb voorstellen gedaan, die jaar in jaar uit hier zijn verworpen, om meer lichtingen naar huis te sturen, om meer landbouwverlof te geven, om leven te geven aan de militairen. Dat alles kon niet, omdat generaal Snijders met Minister Bosboom niet wilden luisteren. Toen is de uitbarsting gekomen. Op dien dag is geboren het instituut van de bijzondere vrijwilligers.

3) De Heer ter Laan is met de resultaten van het werk zijner partij slecht op de hoogte. De Harskamp-incidenten vond plaats op 25 en 26 October 1918.

(Red.)

Nu zegt de Minister in de tweede Memorie van Antwoord, op blz. 5, dat zich, met instemming der Regeering, op 7 Mei 1919 een comité heeft gevormd, de z.g. Nationale Landstormcommissie. Dat was dus in de nadagen van 1918. Toen was de bourgeoisie de schrik te boven en nam zij zelf dit stuk geweld in handen. Toen kwamen de gewestelijke en plaatselijke leiders, waarvan in de Memorie nu sprake is. Dat stelsel vond bij de bourgeoisie warme instemming en vurige bewonderaars, waaronder men zich niet verwondert verschillende pastoors en dominees aan te treffen, buitengewoon geschikt voor soldaat. Hier wordt gezegd, dat men daarbij geen pastoors ontmoet. Ik heb in de beweging voor de bijzondere vrijwilligers herhaaldelijk pastoors en dominees zien optreden en, helaas, ik heb gezien, dat zij dat met groote liefde voor het geweld doen. De burgemeesters dan? wordt hier gevraagd. De burgemeesters hebben allemaal hun dienstplicht gehad; daarom spreek ik over hen nu niet, maar ik spreek over die pastoors en die dominees, die wel op geweld aansturen, maar zelf niet dienen.

De Regeering heeft dit allemaal van 1919 af toegelaten en heeft er zelfs een inspecteur van den vrijwilligen landstorm bij geplaatst. De kosten daarvan vindt men op hoofdstuk V der Staatsbegroting; dat is het eenige, waarvan de Minister van Oorlog niet wil weten. Het geld laat hij betalen door Binnenlandsche Zaken. Daar vindt men voor de bijzondere vrijwilligers f 310.000 uitgetrokken, waarvan f 100.000 voor registratie en oefeningen en ruim f 200.000 voor die bijzondere commissie. Dit is een van de weinige commissies, die zóó maar uit 's Rijks kas f 200.000 krijgen. Daarvoor worden aangehouden en betaald 1 secretaris, 1 administrateur, 1 adjunct-administrateur, 3 schrijvers, 1 ordonnans, 1 bode, verder nog 18 gewestelijke secretarissen, die men beter werfagenten zou kunnen noemen. Allemaal nette mensen, maar het geheel is een schande voor de Regeering, die zoo iets toelaat, in haar eigen leger en uit haar eigen leger. Dit is alleen maar mogelijk, als men zich in beginsel stelt tegenover zijn eigen volk. Men zegt wel eens van ons, sociaal-democraten, dat wij niet nationaal zijn, maar het zou in onze gedachten niet opkomen, om een dergelijke macht tegen ons eigen volk te scheppen, als hier gebeurt. Uit deze cijfers kan men zien, hoe op het oogenblik door de bourgeoisie het leger verkankerd wordt.

De heer Krijger dient van antwoord.

J. M. KRIJGER Jr.

Lid v. d. Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De heer Krijger: Mijnheer de Voorzitter! Er is echter nog een oorzaak, waarom ik het woord heb gevraagd. Deze is gelegen in dat deel van de op Vrijdag j.l. door den heer ter Laan in deze Kamer gehouden redevoering, waarin hij handelde over het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Ik meen, dat tegenspraak ook van uit de Kamer niet mag uitblijven, en maak deze tot het eerste deel mijner rede.

Om te beginnen, heeft de heer ter Laan zich vergist in de beweegredenen, die tot de oprichting in beginsel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm hebben geleid. De heer ter Laan noemde de bekende onlusten in de legerplaats bij den Harskamp.

Alvorens hierop in te gaan, moge ik de verzekering geven, dat ik niet zonder tegenzin mij verplicht zie het gebeuren in November 1918 bij deze gelegenheid ter sprake te brengen.

Want bij de algemeene beschouwingen over een wetsontwerp, waarbij de weerbaarheid van

HOE HET OP 8 JUNI '28 IN DE TWEEDE KAMER TOEGING.

De Heer Katerlaan blaast tegen den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

ons volk is betrokken, grijp ik liever naar de nationale gedachte, dan naar wat toen is geschied.

Daarom leg ik gaarne vast, dat de heer ter Laan aanleiding heeft gegeven.

Wanneer de heer ter Laan het voorstelt als zou het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn geboren op den dag, waarop is gekomen, wat de heer ter Laan noemde „de uitbarsting” in den Harskamp in November 1918, dan meen ik, dat dit in den gedachtegang en het betoog van den geachten afgevaardigde beteekent, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm is opgericht, omdat toen de onbetrouwbaarheid van het leger aan het licht zou zijn gekomen, en voorts, dat het instituut in stand wordt gehouden, omdat die onbetrouwbaarheid ook nu nog moet worden aanvaard als een feit, dat even vaststaat als dat van de muiterij in 1918.

Welnu, deze voorstelling is volstrekt onjuist en in strijd met de feiten.

Feit toch is, dat niet de Regeering en dat niet de vroegere en tegenwoordige leiders en vrijwilligers van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zich hebben vergist in de beteekenis van de onlusten in den Harskamp, maar dat de vergissing was aan de zijde van den heer ter Laan en van vele van zijn politieke vrienden.

Wie onbevooroordeeld nagaat, hetgeen in die dagen is gesproken en geschreven, met name in de Handelingen dezer Kamer, als niet te weerspreken feiten, is vastgelegd, die zal moeten erkennen, dat met de door hen opgeworpen onbetrouwbaarheid van het leger door den heer ter Laan en anderen wel ijverig is gecolporteed, doch dat de Regeering daaraan nooit heeft geloofd, haar zelfs met klem van redenen heeft tegengesproken.

Niet enkel de op 6 November in deze Kamer medegedeelde verklaring van generaal Snijders en de verklaring van den toenmaligen Minister van Oorlog, maar ook en in niet mindere mate de houding van de Regeering getuigde van zekerheid en kracht, die ongetwijfeld vóór alles wortelde in hooge plichtsopvatting, maar ook, en te recht, steunde op vertrouwen in de betrouwbaarheid van de machtsmiddelen om de dreigende terreur te bedwingen. Ik herinner slechts, Mijnheer de Voorzitter, aan uw, op pag. 356 van de Handelingen vastgelegde, naar ik ergens las met nadruk uitgesproken verklaring:

„Wanneer aan de Regeering wordt gezegd, dat men langs onwettigen weg verbeteringen wil aanbrengen, dan vindt men de Regeering op zijn weg en dan wijkt de Regeering niet”.

en aan den slotzin uit de Regeeringsproclamatie:

„Tegenover de aankondiging, dat een minderheid naar de macht zal grijpen, heeft de Regeering besloten in het belang van de rechten en vrijheden van het gansche volk het gezag en de orde te handhaven.”

Zeker, ik zou het den heer ter Laan moeten toegeven, dat op 12 November de Regeering

werd verzocht om op te staan, wijl zij van zekere zijde geacht werd niet te kunnen steunen op het leger en, naar het heette, op grond van bekende cijfers en opgedane ervaring; cijfers en een ervaring, die deden uitroepen: „Mijne heeren, de politie hebt gij niet meer tot uw dienst.” Maar, Mijnheer de Voorzitter, dat alles was niets meer dan een fictie. Een vergissing, waarvan de heer Troelstra op 17 November op het Rotterdamsche congres verklaarde, dat zij een feit was, dat door hem niet kon worden verloochend.

En daarom, Mijnheer de Voorzitter, met het oog op de feiten, kan de heer ter Laan niet volhouden, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zijn oorsprong vindt in de muiterij in den Harskamp. De onbetrouwbaarheid van het leger werd wel gepropageerd, maar zij was een fictie. En niet het hoofd van de Regeeringspersonen en van de opgekomen vrijwilligers zijn door die propaganda op hol geraakt; en niet aan een fictie, maar aan reële dingen dankt de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zijn opkomst en bloei.

Mijnheer de Voorzitter! Wat het dan wel is waaraan het instituut zijn ontstaan dankt, en waardoor het in korten tijd tot groote ontwikkeling kon komen?

Het was en is de drang naar vrijheid, de Nederlandsch volksziel eigen; het was en is de zin voor recht en orde en de overtuiging, dat deze onafwijsbare voorwaarden zijn voor de welvaart van geheel het volk; het was en is de diepgewortelde overtuiging, dat er geen welvaart mogelijk is zonder orde, geen orde zon-

P.B.N.A. ook voor U
BRIEFONDERVUS
PROSPECTUS KOSTELOOS

Voor TECHNICI
AMBACHTSMEDEN EN KANTOORPERSONEEL

HET NEDERL. TECHNICUM P.B.N.A.

BEELDTUIGEN OP DE EXAMENS DOOR HET RIJK EN KONINGRIJK EN INGENIEUR

AFDEELINGEN VOOR BOUWKUNDE
WATERBOUWKUNDE WERKTUIGBOUWKUNDE
ELECTROTECHNIEK CHEMIE BOEKHOUDEN
EN ALLE VERWANTE HULPVIETWESCHAPPEN

BRIEFADRES: P.B.N.A. ARNHEM 43

ROOKT
MAGDA
SIGAREN

GEBR. v.d. BIGGELAAR
BREDA

Fa. Wed. B. MOLKENBOER, Leiden
„HET KLAVERBLAD”
KOFFIEBRANDERIJ EN THEEBRANDERIJ

der recht en gezag, en geen gezag zonder de machtsmiddelen om zich te handhaven.

Welnu, deze en meer andere waarden werden in November 1918 bedreigd en wilde men niet prijsgeven. De begeerte, de door niets te keeren drang om deze volksgoederen veilig te stellen, dat, en dat alléén bracht onze jongens in 1918 bij den Landstorm onder de wapenen. Want uit hun ziel gegrepen was het, hetgeen op 13 November 1918 de heer Marchant in deze Kamer den heer Troelstra toeriep:

„Wij, het Nederlandsche volk, wij eischen vrijheid, geen tirannie; wat wij van uw plannen hebben gezien en gehoord, is niet voldoende om oplegging daarvan blind te ondergaan”.

en even later:

„Ons volk wil vrij zijn, ons volk gevoelt democratisch. Ons volk wil zijn eigen lot zelf bepalen. Het geeft het u en uw partij niet in handen”.

Ik herhaal, dat was het wat, met niet te weerhouden drang, onze mannen bewoog om andermaal, zelfs vrijwillig, huis en hof te verlaten en zich ter beschikking van de Regeering te stellen. Zij konden niet anders dan met de daad gaan bevestigen, wat de heer Marchant op 13 November hier sprak:

„Buiten de S. D. A. P. hebt gij slechts tegenstand te verwachten, niet van lieden, die zich gevoelen als een klasse, die strijdt voor haar eigen materieel belang, doch voor zoover betreft hen, namens wie ik spreek, die zich gevoelen als democraten, wier hoogste goed de vrijheid is.”

Niet de heer Marchant en niet degenen, die met hem in die dagen de Regeering steunden vergisten zich in de volksziel. Neen, dat deed de heer ter Laan en deden velen van zijn vrienden (ik zeg niet allen). En dit is dan ook de verklaring, dat hij zich tot op heden in het ontstaan en het wezen van den bijzonderen vrijwilligen landstorm, zoo radicaal als maar mogelijk is, vergist.

Ik moge den heer ter Laan ook wel verzekeren, dat geen andere overwegingen en overtuigingen hebben geleid tot de consolidatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en dat deze de inderdaad snelle ontwikkeling van het instituut en de groote sympathie van de zijde van ons volk verklaren.

Bij meer dan één gelegenheid had ik het genoegen in het openbaar voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op te treden. Maar, en ik stel er prijs op, dit met het oog op de rede van den heer ter Laan te verklaren, nooit heb ik het instituut aangeprezen op grond van gebreken of gevreesde onbetrouwbaarheid van het leger, om de doodeenvoudige reden, dat ik aan de betrouwbaarheid van het leger, als geheel, niet twijfel. Natuurlijk is het mij niet onbekend, dat de revolutionaire elementen van buiten het leger ook daarbinnen hun invloed willen doen gelden. Maar ik heb te veel vertrouwen in het gezond verstand, de nuchterheid en den goeden zin van onze Hollandsche jongens, om te vreezen, dat het leger, als geheel, onbetrouwbaar zou zijn.

Reeds op 10 Maart 1903, ter gelegenheid van de debatten over de spoorwegstaking, kondigde de heer Troelstra in deze Kamer die onbetrouwbaarheid aan. Bij die gelegenheid toch sprak hij van de mogelijkheid, dat het in de toekomst wel eens zou kunnen gebeuren, dat de Regeering en het Departement van Oorlog van de Onderofficieren precies hetzelfde zouden ondervinden wat de spoorwegmaatschappijen — ik citeer den heer Troelstra — „nu ondervonden hebben van haar personeel”. D. w. z. verzet, een staking!

Welnu, 15 jaar later bleek de onbetrouwbaarheid nog een fictie te zijn, en nu, 25 jaar later, is het, naar mijn vaste overtuiging, zulks nog. En niet aan een fictie dankt de Bijzondere Vrijwillige Landstorm opkomst en bloei.

Mijnheer de Voorzitter! Ik kom thans aan een tweede punt uit de rede van den heer ter Laan. Hij merkte op, dat het leger het machtsmiddel is in de handen der Regeering en dat het voortbestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een schande is voor de Regeering. Blijkbaar bedoelde de heer ter Laan o.a. ook te zeggen, dat de Regeering, indien zij een machtsmiddel zou moeten kunnen hanteeren, niet den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, doch uitsluitend lichten uit het leger behoort op te roepen. De heer ter Laan qualificeerde het instituut als „een afdeling in het leger”.

Het bevreedt mij toch wel zeer, deze en andere opmerkingen te moeten hooren, en dat deze juist van den heer ter Laan moesten worden gehoord. Om maar met de laatste door mij aangehaalde opmerking te beginnen. Een afdeling in het leger! Mij dunkt, Mijnheer de

Voorzitter, dat de heer ter Laan zich van zulk een afdeling nog niet zoo afkeerig heeft betoond. Ik moge dien geachten afgevaardigde er aan herinneren; dat de heer Troelstra op 12 November 1918 in deze Kamer, zonder tegenspraak van den heer ter Laan, er op wees, dat er in het leger een organisatie bekend is, waarvan hij „met genoegen” kan verklaren, dat het „een organisatie is van sociaal-democraten”.

En even verder, men vindt het op pag. 258 van de Handelingen:

„Ik zou ze” — bedoeld zijn de leden van deze organisatie — „willen beschouwen als sociaal-democratische regimenten in het leger, die staan met het geweer bij den voet.”

Mijnheer de Voorzitter! Het zal u wel niet onbekend zijn, dat de heer ter Laan in die dagen tegen deze afdelingen, „regimenten in het leger”, geenerlei bezwaar had. Hoe dit zij, Mijnheer de Voorzitter, de heer ter Laan heeft niet aangetoond om welke redenen een Regeering, ook indien er geen aanleiding is om aan de betrouwbaarheid van haar leger te twijfelen, niet dankbaar aanvaardt en benutten zou het samenstel van krachten, dat zich vrijwillig te harer beschikking stellen wil, gelijk die krachten in het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm tot openbaring komen. Is, zoo zou ik willen vragen, een krachtig instituut, als Bijzondere Vrijwillige Landstorm is, niet veeleer een demonstratie van de betrouwbaarheid van het leger en zal het een vergissing in het bepalen van de machtsverhoudingen, voor wie de waarheid zien wil, niet kunnen voorkomen? De heer ter Laan zal toch wel niet ontkennen, dat in November 1918 een juiste kennis van de machtsverhoudingen bij hem en een deel zijner geestverwanten niet erg duidelijk merkbaar was, en hij zal ook wel willen toegeven, dat vollediger kennis toen heel wat ellende had kunnen voorkomen.

Bovendien, als de Regeering oordeelt, dat, onder bepaalde omstandigheden, een instituut als de Bijzondere Vrijwillige Landstorm, formeel en materieel nog wel zoo bruikbaar is als het leger, en wanneer de Volksvertegenwoordiging door het beschikbaar stellen van de noodige fondsen, gelijk hier het geval is, toont dit gevoel van de Regeering te deelen, wanneer dus langs zuiver legalen weg dit instituut in het leven is geroepen en in stand wordt gehouden, dan vraag ik toch in ernst wat ter wereld zou haar dan in den weg staan dit middel te aanvaarden, te versterken en te hanteeren? Het moge ingaan tegen de opvattingen van den heer ter Laan, maar daarom is het zeker geen schande.

Bovendien zou ik het zeer goed kunnen begrijpen, indien de Regeering er eens toe kwam om, bij dreigende binnenlandsche onlusten, de voorkeur te geven aan het oproepen niet van lichten van het leger, maar van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Maar wat ik niet begrijp, is, dat de heer ter Laan dat niet juist zou achten en dat hij het voordeel daarvan niet inziet, althans niet erkent.

Want waren het niet de sociaal-democraten, was het onder hen niet in de eerste plaats de heer ter Laan, die in 1903 de Regeering er een ernstig verwijt van maakte, dat zij, bij gebrek aan manschappen in de kazernes, lichten opriep? En toen gold het toch slechts een aantal manschappen kleiner nog dan toen ter tijd, d. w. z. onder gewone omstandigheden, te Brussel en te Antwerpen samen voor hun eersten oefentijd onder de wapenen waren. Vergeet de heer ter Laan niet al te zeer, dat, wegens gebrek aan een blijvend gedeelte, de Regeering hier te lande al heel spoedig verplicht is, tot handhaving van orde en rust, manschappen onder de wapenen te roepen? Welnu, laat de heer ter Laan, die over die oproeping in 1903 steen en been klaagde, het een aannemelijke oplossing vinden, dat de Regeering nu een machtsmiddel ter beschikking heeft, bij het gebruik waarvan het oproepen van lichten niet noodig zal zijn. Ik meen, dat hij er dankbaar voor kan zijn. En hiertoe, d.w.z. voor deze mening, is aanleiding. Immers in de zitting van 10 Maart 1903 sprak de heer Troelstra, met het oog op de toen opgeroepen lichten:

„Ik vind het treurig en vernederend, wanneer jongens uit arbeidersgezinnen door de machthebbers worden opgeroepen tegen hun vaders, moeders, broeders, en vrienden, wien men hun rechten ontnemen wil, om er desnoods op te schieten.”

Die jongens werden zelfs aangeduid als „slachters”.

Mijnheer de Voorzitter! Wij gelooven onvoorwaardelijk, dat de heer ter Laan en zijn

vrienden op het allerdiepste er van gruwen, wanneer menschen op menschen moeten schieten, burgers en medeburgers. Maar wij vragen dan óók van den heer ter Laan en de zijnen, dat zij van ons willen aannemen, dat wij daarvan niet minder gruwen.

Maar wij erkennen óók — ik meen, dat ook de heer ter Laan dit Vrijdag jl. nog heeft gedaan — het recht, ja den plicht van de Overheid om, ten einde erger te voorkomen, er gebruik van te maken. En zulke hoogst ernstige omstandigheden kunnen voorkomen. Ik noem één recent voorbeeld! Om de toenmalige Regeering en ons volk te doen ontkomen aan het dreigend gevaar, dat terreur met geweld zou moeten worden gekeerd, deed de heer Marchant, op 13 November 1918, in inderdaad ontroerende bewoordingen, een beroep op het geweten van den heer Troelstra, toen deze, ik citeer nu den heer Marchant, de Regeering had doen verstaan:

„Denk er om, ik heb zooveel bajonetten, zooveel mitrailleurs, zooveel patronen, wees voorzichtig, want als ik los kom, gaat gij onderstboven.”

Aldus de voorstelling van den heer Marchant.

Welnu, ik herhaal. Moet dan de heer ter Laan, met dergelijk recent feit voor oogen, niet erkennen, eerstens, dat er omstandigheden kunnen komen, die de Regeering dwingen haar machtsmiddelen te hanteeren, en vervolgens, moet hij het dan niet een voordeel achten, dat de Regeering niet onder alle omstandigheden lichten zal moeten oproepen, maar de beschikking zal hebben over een instituut, dat niet enkel door militaire tucht tot een betrouwbare eenheid is geworden, maar dat tot in al zijn onderdeelen betrouwbaar en één is in de overtuiging, dat een Regeering, die het wettig gezag, de vrijheid en de orde handhaven wil, dat zulk een Regeering recht heeft op den onwankelbaren steun van haar onderdanen, hoe groot ook het offer zou zijn, dat in den alleruitersten nood zou moeten worden gebracht?

Welnu, ook dit voordeel biedt het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Ik acht het intusschen verkaarbaar, dat de heer ter Laan de dingen niet juist ziet. Immers uit méér dan één passage uit zijn rede bleek de onderstelling, als zou de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zijn een machtsmiddel in handen niet uitsluitend van de Regeering, maar ook in die van particulieren. Een derde en ongetwijfeld een voornaam punt in de rede van den heer ter Laan, dat niet onbesproken mag blijven!

Ik vertrouw, dat de Minister den heer ter Laan wel beter zal inlichten en daarom wil ik mij bekorten en er alleen dit van zeggen.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm rust op de bevoegdheid, bedoeld in artikel 35 van de Dienstplichtwet. Dit artikel luidt als volgt:

„Aan dienstplichtigen, die in werkelijken dienst wenschen te komen buiten den tijd, welke zij in werkelijken dienst moeten doorbrengen, kan dit naar door den Minister te stellen regelen worden vergund.”

Welnu, op deze wettelijke bepaling en de hierbij bedoelde regelen berust de organisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en zou ook een eventuele opkomst onder de wapenen berusten. En daarom begrijp ik ook niet, wat voor zin het kan hebben, dat de heer ter Laan in dat verband zijner rede kon uitroepen: „Wij, sociaal-democraten, komen op voor de wet”, want alles, letterlijk alles, niets uitgezonderd, is volkomen afhankelijk van den wil en de beschikking van den Minister van Oorlog. Ik zal hierover niet uitweiden. Voor zooveel nu ook particulieren bij het instituut betrokken en in de Nationale Landstormcommissie, de gewestelijke en de plaatselijke commissies zijn vereenigd, hebben deze geen andere bevoegdheden dan die, welke in overeenstemming zijn met het doel, waartoe die commissies werden ingesteld, een doel, hetwelk in legerorder 1919 B, no. 215, als volgt is omschreven en luidt:

„de toetreding tot den vrijwilligen landstorm van zoogenaamde „buitengewone”, thans aangeduid als bijzondere „vrijwilligers”, te helpen bevorderen”.

Welnu, met de wet en de op deze wet rustende regelingen voor oogen begrijp ik dan ook niet, hoe de heer ter Laan er aan kan twijfelen, dat het instituut anderen dan den Minister van Oorlog ter beschikking zou kunnen worden gesteld. Van een instituut, dat ter beschikking van een klasse of een of andere groep uit het volk zou kunnen worden gesteld, is hier geen sprake. Iedere groep, die hier te lande langs illegalen weg zich meester zou willen maken van de macht, hetzij die groep revolutionair of fascistisch is, zou hier te

lande de Regeering tegenover zich vinden en dientengevolge alleen al óók den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Want dat instituut dient uitsluitend het wettig gezag. Daarom mag en moet in dat instituut worden gezien zoowel een macht in handen van de Overheid tegen fascistische terreur, als tegen terreur, gelijk in November 1918 onze grondwettelijke instellingen bedreigde. Daarom is de Bijzondere Vrijwillige Landstorm noch fascistisch, noch revolutionair en acht ik volstrekt onbegrijpelijk, hoe de heer ter Laan er toe komen kan om van de regeering te zeggen, dat het is „een macht tegen ons eigen volk”, „een instituut, dat bereid en in staat is, om, zoo noodig, tegen het leger zelf op te trekken”.

Dat waren de regimenten, waarvan de heer Troelstra in 1918 sprak; sociaal-democratische regimenten in het leger, met het geweer bij den voet. Die waren blijkbaar bereid tot revolutie. En op die regimenten lijkt de Bijzondere Vrijwillige Landstorm absoluut niets en daarmee heeft hij geenerlei trek gemeen. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm is niet een klasse-instituut. Dat wordt alleen reeds bewezen door het feit, dat vele duizenden arbeiders er de ziel van vormen.

Ten slotte nog enkele opmerkingen naar aanleiding van een tweetal uitlatingen van den heer ter Laan. Den Minister, die had opgemerkt, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm blijft, antwoordde de heer ter Laan:

„Dat zullen wij eens zien, Excellentie! Dat zullen wij bij gelegenheid eens met elkander uitmaken.”

En even later sprak de heer ter Laan:

„Maar mijne heeren, weest voorzichtig, weet wat gij doet en wacht af wat wij doen.”

Ik begrijp er uit dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm moet verdwijnen.

Dat zal natuurlijk kunnen langs legalen weg. Ik neem natuurlijk aan, dat de heer ter Laan aan een illegalen weg niet denkt. Anders zou hij het bestaansrecht van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm wel zeer duidelijk hebben gedemonstreerd. En dit was geenszins zijn bedoeling.

Dus dan langs legalen weg! Inderdaad, een weg, dien den heer ter Laan niet mag worden betwist en waarop wij hem gaarne zullen ontmoeten en zullen trachten te staan. Ik weet niet of de heer ter Laan den strijd er over in het Parlement wil doen voorafgaan door een strijd er over bij de stembus. Als het moet, welnu, ons is het wel.

Hoe dit zij. Dit weten wij wel, dat wij op dit punt zeer sterk staan. De heer ter Laan sprak van de sympathie voor het instituut bij dominé's en pastoors!

Dit feit heeft hem blijkbaar iets te zeggen, maar ook ons! Want dominé's en pastoors hebben gelukkig nog altijd veel invloed op het volk.

Maar de sympathie voor het instituut bepaalt zich niet tot predikanten en pastoors.

De registers van de ingeschrevenen en de bezoeken van onze landdagen bewijzen, ja, dat de arbeiders wel zeer sterk zijn vertegenwoordigd, maar dat in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm Roomschen en Protestanten, rechtzinnigen en vrijzinnigen, Vrijheidsbonders en vrijzinnig-democraten, personen van allerlei klasse, rang en stand, elkander in het instituut hebben gevonden.

En daarom zal er buiten en binnen het Parlement heel veel, ongelooflijk veel moeten gebeuren vóór een voorstel tot afschaffing van achter de Ministerstafel zal worden verdeeld en in de Kamer een meerderheid zal vinden.

Neen, Mijnheer de Voorzitter, juist omdat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm niet is een klasse-instituut en staat buiten de godsdienstige en politieke geschillen, kan van den legalen weg voor het instituut slechts heil en geen nadeel worden verwacht.

Intusschen, de heer ter Laan behoeft zich over het instituut niet al te zeer bekommerd te maken. Ik zeg het den Minister van harte na:

„Als de orde niet verstoord wordt, blijft de Bijzondere Vrijwillige Landstorm rustig thuis en doet hij niets.”

Welnu, ik zou den heer ter Laan dit willen zeggen: laat ons dan samen er voor zorgen, zij het ieder op zijn eigen wijze, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm rustig thuis blijft en niets doet. Dan waken we samen voor een nationaal belang van de eerste orde.

NATIONALE LANDSTORMDAG 1928

Z. K. H. DE PRINS DER NEDERLANDEN.
Voorzitter van het Eere-comité voor den Nationalen Landstormdag.

EERE-COMITÉ

Z. K. H. DE PRINS DER NEDERLANDEN,
Voorzitter.

- Jhr. Mr. D. J. DE GEER,
Minister van Financiën, Voorzitter van den Raad van Ministers.
- Jhr. Mr. F. BEELAERTS VAN BLOKLAND,
Minister van Buitenlandsche Zaken.
- Mr. Dr. J. DONNER,
Minister van Justitie.
- Mr. J. B. KAN,
Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw.
- Mr. M. A. M. WASZINK,
Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.
- J. M. J. H. LAMBOOY,
Minister van Oorlog en van Marine a.i.
- Mr. H. VAN DER VEGTE,
Minister van Waterstaat.
- Prof. Dr. J. R. SLOTEMAKER DE BRUINE,
Minister van Arbeid, Handel en Nijverheid.
- Dr. J. C. KONINGSBERGER,
Minister van Koloniën.
- J. J. G. BARON VAN VOORST TOT VOORST,
Luitenant-Generaal b.d., Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal.
- Jhr. Mr. Ch. J. M. RUIJS DE BEERENBROUCK,
Minister van Staat, Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.
- H. COLIJN,
Oud-Minister van Financiën, Eere-Voorzitter der Nationale Landstorm-Commissie.
- Mr. D. FOCK,
Oud-Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Oost-Indië.
- Dr. J. TH. DE VISSER,
Oud-Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.
- Mr. Dr. F. A. C. GRAAF VAN LYNDEN VAN SANDENBURG,
Vice-President van den Raad van State.
- Jhr. Mr. W. K. DE SAVORNIN LOHMAN,
President van den Hoogen Raad der Nederlanden.
- Mr. P. W. A. CORT VAN DER LINDEN,
Minister van Staat.
- A. W. F. IDENBURG,
Minister van Staat.
- Mgr. Dr. W. H. NOLENS, ...
Minister van Staat.
- Mr. TH. HEEMSKERK,
Minister van Staat.
- Jhr. Mr. Dr. H. A. VAN KARNEBEEK,
Minister van Staat, Commissaris der Koningin in de Provincie Zuid-Holland.

- Prof. Mr. M. W. F. TREUB,
Oud-Minister van Financiën.
- C. J. SNIJDERS,
Oud-Opperbevelhebber van Land- en Zeemacht.
- W. H. VAN TERWISGA,
Oud-Commandant van het Veldleger.
- TH. F. J. MULLER MASSIS,
Luitenant-Generaal, Commandant van het Veldleger.
- P. J. H. VAN DER PALM,
Luitenant-Generaal, Chef van den Generalen Staf.
- Mr. P. A. V. BARON VAN HARINXMA THOE SLOOTEN,
Commissaris der Koningin in de Provincie Friesland.
- Jhr. Mr. A. W. L. TJARDA VAN STARKENBORGH STACHOUWER,
Commissaris der Koningin in de Provincie Groningen.
- Mr. J. T. LINTHORST HOMAN,
Commissaris der Koningin in de Provincie Drenthe.
- Mr. A. E. BARON VAN VOORST TOT VOORST,
Commissaris der Koningin in de Provincie Overijssel.
- Mr. S. BARON VAN HEEMSTRA,
Commissaris der Koningin in de Provincie Gelderland.
- Dr. H. TH. 's JACOB,
Commissaris der Koningin in de Provincie Utrecht.
- Jhr. Mr. Dr. A. ROËLL,
Commissaris der Koningin in de Provincie Noord-Holland.
- Jhr. Mr. J. W. QUARLES VAN UFFORD,
Commissaris der Koningin in de Provincie Zeeland.
- Mr. A. E. J. BARON VAN VOORST TOT VOORST,
Commissaris der Koningin in de Provincie Noord-Brabant.
- Mr. E. O. J. M. BARON VAN HÖVELL TOT WESTERFLIER,
Commissaris der Koningin in de Provincie Limburg.
- Jhr. Mr. J. H. VAN REENEN,
Voorzitter der Algemeene Rekenkamer.
- Jhr. Mr. G. C. W. VAN TETS,
Directeur van het Kabinet der Koningin.
- Jhr. Mr. A. G. SCHIMMELPENNINCK,
Grootofficier van het Huis van H. M. de Koningin, ter beschikking van H. M. de Koningin-Moeder.
- Mr. J. C. BARON BAUD,
Kamerheer van H. K. H. Prinses Juliana.
- E. F. INSINGER,
Generaal-Majoor, Inspecteur der Artillerie, Gouverneur der Residentie.
- J. H. BOREL,
Generaal-Majoor, Adjudant in b. d. van H. M. de Koningin, Inspecteur der Infanterie, Wnd. Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm.
- H. C. A. NEETESON,
Luitenant-Generaal b. d., Oud-Inspecteur v. d. Vrijwilligen Landstorm.
- J. L. TEN BOSCH,
Luitenant-Generaal b. d., Oud-Inspecteur v. d. Vrijwilligen Landstorm.
- G. W. FRIS,
Generaal-Majoor b. d., Oud-Inspecteur v. d. Vrijwilligen Landstorm.
- H. C. A. DE BLOCK,
Luitenant-Generaal b. d., Inspecteur der Burgerwachten.
- Mgr. F. J. H. EVERS,
Hoofdaalmoezenier van Leger en Vloot.
- Ds. H. JANSSEN,
Leger- en Vlootpredikant in Algemeenen Dienst.
- A. C. A. VAN VUUREN,
Voorzitter der Legercommissie, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.
- Mr. J. WOLTMAN,
Secretaris-Generaal van het Departement van Oorlog.
- Ir. J. A. KALFF,
Directeur der Maatschappij tot Exploitatie van Staatspoorwegen en Directeur der Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij.
- Mr. Dr. W. F. J. FROWEIN,
Directeur van het Staatsmijnbedrijf in Limburg.
- W. DE VLUGT,
Burgemeester der gemeente Amsterdam.
- Mr. Dr. J. WYTEMA,
Burgemeester der gemeente Rotterdam.
- Mr. J. A. N. PATIJN,
Burgemeester der gemeente 's-Gravenhage.
- Jhr. Mr. J. M. VAN BEYMA,
Burgemeester der gemeente Leeuwarden.
- Jhr. Mr. Dr. L. H. N. BOSCH RIDDER VAN ROSENTHAL,
Burgemeester der gemeente Groningen.
- Mr. J. BOTHENIUS LOHMAN,
Burgemeester der gemeente Assen.

KLACHTEN.

Klachten over het niet ontvangen van het blad zullen steeds nauwkeurig worden onderzocht. Men zende ons daarvan onmiddellijk bericht.

DE ADMINISTRATIE.

N. V. B. & W. Rijwielenfabriek
Directeur: GERRIT VAN WERVEN
MEPPEL
HET SPECIALE RIJWIEL
voor den
LANDSTORMER

- Mr. Dr. I. A. VAN ROYEN,
Burgemeester der gemeente Zwolle.
- Mr. S. J. R. DE MONCHY,
Burgemeester der gemeente Arnhem.
- Dr. J. P. FOCKEMA ANDREAE,
Burgemeester der gemeente Utrecht.
- C. MAARSCHALK,
Burgemeester der gemeente Haarlem.
- P. DUMON TAK,
Burgemeester der gemeente Middelburg.
- Mr. F. J. VAN LANSCHOT,
Burgemeester der gemeente 's-Hertogenbosch.
- Mr. L. B. J. VAN OPPEN,
Burgemeester der gemeente Maastricht.
- J. VAN DER MOLEN Tzn.,
Burgemeester der Gemeente Renkum.
- J. W. KLEIN,
Burgemeester der Gemeente Ridderkerk.
- Mr. J. J. CROLES,
Eere-Voorzitter van het Friesch Nationaal Comité.
- Mr. G. VISSERING,
President van de Nederlandsche Bank.
- Dr. C. J. K. VAN AALST,
President der Nederlandsche Handel-Maatschappij.
- P. HOFSTEDE DE GROOT,
Directeur der Amsterdamsche Bank.
- TH. W. BLIJDENSTEIN,
Directeur der Twentsche Bank.
- Mr. K. P. VAN DER MANDELE,
Directeur der Rotterdamsche Bankvereeniging.
- W. H. J. ODERWALD,
Oud-Directeur der Stoomvaart-Maatschappij „Nederland“.
- Wm. RUYS,
Directeur der „Rotterdamsche Lloyd“.
- J. RYPPERDA WIERDSMA,
Directeur van de „Holland-Amerika Lijn“.
- F. VAN 'T SANT,
Hoofdcommissaris van Politie te 's-Gravenhage.
- Mr. AUG. PHILIPS,
Algemeen Voorzitter van het Verbond van Nederlandsche Werkgevers.
- J. P. J. ASSELBERGS,
Voorzitter van de Algemeene R.-K. Werkgeversvereeniging.
- F. L. VAN DER BOM,
Voorzitter der Christelijke Werkgeversvereeniging.
- ED. G. SCHÜRMAN,
Voorzitter der Vereeniging „De Koninklijke Nederlandsche Middenstandsbond.“
- W. G. SCHEERES,
Voorzitter van de Vereeniging van den Chr. Handeldrijvenden en Industrieelen Middenstand in Nederland.
- C. J. G. STRUYCKEN,
Voorzitter van den Nederlandschen R.-K. Middenstandsbond.
- Ir. V. R. IJ. CROESEN,
Voorzitter van het Koninklijk Nederlandsch Landbouw-Comité.
- J. TH. VERHEGGEN,
Voorzitter van den R. K. Nederlandschen Boeren- en Tuindersbond.
- Prof. Mr. P. A. DIEPENHORST,
Voorzitter van den Chr. Boeren- en Tuindersbond in Nederland.
- A. C. DE BRUIJN,
Voorzitter van het R.-K. Werkliedenverbond in Nederland.
- K. KRUIHOF,
Voorzitter van het Christelijk Nationaal Vakverbond.
- C. SMEENK,
Voorzitter van het Nederlandsche Werklieden Verbond „Patrimonium“.
- P. J. NAHUYSEN,
Voorzitter van den Chr. Nationalen Werkmansbond.
- J. S. RUPPERT Jr.,
Voorzitter van den Nederlandschen Lutherschen Bond voor Christelijk-Sociale Actie.

NATIONALE LANDSTORMDAG 1928.

Onze Sprekers op 27 September.

L. F. DUYMAER VAN TWIST,

Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal. Voorzitter van het Dagelijksch Bestuur, door wien de Nationale Landstormdag zal wordengeopend.

H. COLIJN,
Oud-Minister van Financiën,
Eere-Voorzitter
der Nationale Landstorm-Commissie.
Spreker op den Nationalen
Landstormdag.

Mr. D. FOCK,
Oud-Gouverneur-Generaal van
Ned. Oost-Indië.
Spreker op den Nationalen
Landstormdag.

Dr. J. TH. DE VISSER,
Lid van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal.
Oud-Minister van Onderwijs,
Spreker op den Nationalen
Landstormdag.

Mr. Dr. L. N. DECKERS,
Lid van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal.
Spreker op den Nationalen
Landstormdag.

Mr. P. DROOGLEEVER FORTUIJN,
Lid van de Tweede Kamer der
Staten-Generaal.
Spreker op den Nationalen
Landstormdag.

VRIJWILLIGE LANDSTORMKORPS MOTORDIENST.

Afdeeling Limburg.

Betrouwbaarheids-oefening.

Elk Nederlander kent ongetwijfeld het korps „Motordienst,” bestaande uit vrijwilligers onder militair dienstverband (landstorm), naast de beide andere vrijwillige Landstormkorpsen: Vaartuigendienst en Spoorwegdienst, die het vervoer van personen en goederen verzekeren.

De afdeeling Limburg hield een oefening, waarbij het gegeven was: elke deelnemende auto of motor wordt geacht voor te stellen een sectie van 38 vrachtwagens, ad. 1.3 ton laadvermogen elk. Het is duidelijk, dat de kolonnes, uit meerdere van zulke secties bestaande — die elk 50.000 K.G. (levensmiddelen, tenten, kleeren, zieken, munitie, enz.) kunnen transporteerden — niet met maximum-snelheid kunnen verplaatst worden; de voertuigen moeten in geregelde volgorde, op bepaalde onderlinge afstanden, de aangewezen punten op vastgestelde uren bereiken, — ook al omdat voor zulke transporten in werkelijkheid meestal de uren zullen worden uitgekozen, dat de wegen het minst met burgerlijk of troepenverkeer zullen belast zijn. De oefening gold dus geen snelheidswedstrijd, maar een zgn. „betrouwbaarheids”-rit.

Er werd door 80 man met 47 voertuigen (auto's en motorwielen) aan de oefening deelgenomen, die een traject van 120 K.M. omvatte. Ze begon, onder leiding van den afdeulings-commandant, reserve kapitein Polis, 's ochtends 9 ure te Sittard, alwaar de eerste wagen om 10 uur startte, en vervolgens met tusschenpoozen van één minuut, telkens een wagen afreed. Vóór 11 uur was alles onderweg. Er moest met een gemiddelde snelheid van 30 K.M. gereden worden; men mocht dus noch te vroeg noch te laat aankomen. Voor fouten in den rit of bij het volgen van de aangewezen route werden door de op verschillende punten langs den

weg opgestelde controle-posten, strafpunten gegeven; voor het missen van een controle b.v. voor iedere 10 seconden te laat afrijden 1 punt, voor elke minuut te vroeg aankomen 2 punten, enz.

Het eerste deel van den rit liep over Maas-tricht, Eijsden, Slenaken naar Vaals (70 K.M.), alwaar rust werd gehouden, en het middagmaal genuttigd. Het tweede deel (50 K.M.) ging over Simplveld, Heerlen, Schim-

wegen, waar de deelnemers zich moesten melden en bovendien op elk der twee wegvakken een onverwachte, zgn. geheime controlepost, zoodat ook afwijking van de voorgeschreven routes (die we reeds uitvoerig gaven en hierboven dus slechts in het kort memoreerden) niet doenlijk was. De afds.-commandant werd geassisteerd door den res. 1e luit. Franquinet, terwijl de res. kapiteins Burgers (Motordienst) en Van Term (Luchtwacht) de oefening als belangstellenden meemaakten.

De oefening is buitengewoon geslaagd; slechts één motorrijwiel is onderweg wegens defect uitgevallen.

Voor de deelnemers, die het best aan de voorschriften hadden beantwoord, waren eenige prijzen uitgelooft, die, na het rapport der controle-commissie, op het eindpunt Valkenburg als volgt werden toegekend:

- Auto's: 1. v. d. Venne, Echt, met 17 strafpunten.
2. Leusen, Venlo, met 23 strafpunten.
3. Drost, Venlo, met 32 strafpunten.
4. Mausen, Maastricht, met 35 strafpunten.
5. Ballieux, Maastricht, met 35 strafpunten.
6. Deriks van Loo, Gulpen, met 38 strafpunten.
Motors: 1. Schrijen, Simplveld, met 23 strafpunten.
2. Kockelkorn, Heerlen, met 30 strafpunten.
3. Hafmans, Weert, met 31 strafpunten.
4. Keulers, Lutterade, met 35 strafpunten.
5. Lütz, Heerlen, met 36 strafpunten.

Speciale prijs voor beste prestatie: de heeren Wintgens, Maastricht en Lendfers, Noordeck.

De oefening is begunstigd geweest door ongewoon fraai weder en lokte in de dorpen, welke gepasseerd werden, in hooge mate de belangstelling der inwoners.

Deze Propagandaplaat, welke door den Heer H. F. D. Oxenaar te 's-Gravenhage is ontworpen, zal binnen enkele weken aan alle afdeelingen worden toegezonden.

Door de Benzine-Verkoopmij. Shell was de route op tal van punten met gele wegwijzerborden aangegeven.

mert, Geulem, Valkenburg, alwaar het eindpunt was. Behalve de beide eindcontroles waren er vijf controle-punten in de beide

II. De Russische Geschiedenis. ¹⁾

De Slaven (400 vóór — 900 ná Chr.) — Taal, stam, godsdienst, verkeer, handel, oorlogen.

In de 4e eeuw vóór Christus bewoonden vermoedelijk de West-Slaven de landstreek tusschen de Weichsel en Dnjestr ²⁾ en de Oost-Slaven die tusschen Dnjestr en Dnjepr ³⁾. Deze Oost-Slaven waren zéér oorlogszuchtig, deden herhaaldelijk aanvallen op het Byzantijnsche keizerrijk ⁴⁾ en koloniseerden tusschen de 7e en 9e eeuw na Chr. het grootste gedeelte van het tegenwoordige Rusland.

Toen reeds schijnen alle Slavische hoofdstammen een gemeenschappelijke taal gesproken te hebben, die zich, naar gelang zij door steppen-, woud-, berg-, kust-, rivier- of meerbewoners gebruikt werd, in tientallen dialecten splitste, gelijk dit tegenwoordig nog in Rusland het geval is.

Tusschen de 4e en 8e eeuw ná Chr. ⁵⁾ werd Rusland doorzeefd met invasies, overrompelingen, brandschattingen en vernielingen. Alhoewel de Slaven zich in het algemeen wisten te handhaven en bleven overheerschen, trokken velen hunner zich meer en meer in de woudlanden terug, maar behielden door de rivieren, de natuurlijke groote verkeerswegen, contact met het buitengebied.

Oorspronkelijk leefden alle bloedverwanten in deze oerwouden bij elkaar in een economische eenheid of „clan”, waarvan een patriarch het hoofd was. Zij kapten voor het plaatsen hunner hutgroepen een open woudplek, beakkerden deze, gingen op jacht en vischvangst en fokten bijen. Privaat eigendom bestond niet; alles behoorde aan de „clan”, later aan het gezin.

Daarna vereenigden zich de clans tot gemeenten met verder-strekkende belangen op handelsgebied. Hun beschaving stond vrij laag. Bij alle clans en stammen heerschte veelwijverij, waarbij de vrouwen op de feestdagen der „algemeene” godheden gerooft werden. Deze roof lokte vendetta uit, maar werd later verzacht tot een soort formaliteit, waarbij het meisje verkocht en gekocht werd. Toen

de vijandschappen tusschen de families der echtgenooten ophield, ontstond het begrip „zwager”.

De dooden werden begraven of verbrand; verschillende gevallen zijn bekend, dat dooden in booten aan de aarde werden toevertrouwd. Het doodenfeest ging gepaard met festijnen, het bezingen van heldendaden en het houden van wedstrijden in hardloopen.

De Slavische oergodsdienst bestond in een tweeledige aanbidding: van natuurkrachten (algemeene godheden) en van voorouders. Zij aanbaden de zon in den drievoudigen vorm van warmtebron, oogstschenker en kuddenbeschermer, de godheid van „de moeder der vochtige aarde”, de winden, het vuur en vooral het „peroen”, d.i. het onweer (donder en bliksem), waarop zij hun eed aflegden ⁶⁾. Tempels en priesters bestonden niet, wel afzonderlijke voorspellende profeten.

Bij den voorouders-cultus speelde vooral de stamvader en later (bij het uiteenvallen der clans) de grootvader een groote rol. Zijn geest zwierf over velden, wouden en wateren, en beschermde hoeven, handwerken en bedrijven.

De jaarlijkse feestdagen hebben zich, in min of meer gekerstenden of gemodereniseerden vorm, tot op den huidigen dag gehandhaafd. Het zijn: het begin van het lingen der dagen, het afscheid van den winter en inhalen van de lente, en het afscheid van den zomer.

Als voornaamste verbindingswegen vormden de groote rivieren de handelschakels tusschen het Noordwesten en het zeer rijke Mohamedaansche rijk. Deze rivierhandel had tevens als gevolg: de stichting der steden Kiejew, Tsjernigow, Nowgorod en Polotsk. Het ontstaan der handelssteden was grootendeels de oorzaak van den ondergang van vele stammen en clans. Deze losten zich op, kruisten zich, verloren hun specifiek karakter en hadden o.a. als gevolg: het binnenhalen van hebzuchtige vreemdelingen.

Ter bescherming van de handelsflottes op de verkeersrivieren en der handelskaravanen langs de eenzame heibanen drongen zich Scandinavische avonturiers op. De hoofden dezer vrijbuitersbenden werden „Konungen” genoemd, die eerst de

koopsteden onderwierpen en daarna geheele gebieden. Zij kunnen als de voorloopers der Rjoerik-dynastie en der Warjagen (Noormannen) beschouwd worden, welke in het tweede gedeelte dezer schets nader beschreven worden. ⁷⁾

De Oost-Slaven, die de invallen en uitmoordingen van clans en stammen waren te boven gekomen, bleken van een gehard en cnbuigzaam karakter te zijn. Zij onderwierpen de grensstammen van hun gebied, domineerden in hun volkstype en volkspysche en wisten vreemdelingen en onderworpen hun godsdienst te doen overnemen, totdat het Christendom ingang vond (circa 1000 ná Chr.).

De eerste vorsten van Kiejew. (Rjoeerik, Oljég, Igorj, Oljga, Swatoslaw.)

Volgens een oude Russische kroniek ⁸⁾ droeg zich de stichting van het R.rijk als volgt toe.

De Warjagen (Noormannen) onderwierpen verschillende Finsche en Slavische stammen. Deze laatsten echter joegen hen overzee. Toen kwamen de Slaven tot de conclusie, dat zij zich zelf niet konden besturen; allerwegen heerschte anarchie, wanorde, guerilla en vendetta. Zij organiseerden een „wjétse” (volksvertegenwoordiging), die een gezantschap naar de Warjagen zond. In 862 kwam dit gezantschap bij den Warjaagschen stam „Roes” aan en hun woordvoerder sprak: „*Ons land is groot en rijk, maar er heerscht geen orde. Komt over ons regeeren en het land besturen*”.

De drie gebroeders Rjoeerik, Sinéus en Troéwer zakten toen naar het Slavische land af met hun legers en gezinnen. Zij verdeelden het land, totdat Sinéus en Troéwor stierven. Rjoeerik was toen alleenheerscher. Deze wist zich te handhaven en stichtte in 862 Nowgorod ⁹⁾; men neemt aan, dat met de stichting dezer stad tevens het Russische rijk gesticht werd.

Deze kroniek bevat deels legende, deels historie. Dat inderdaad veel legende is opgenomen, bewijst o.a., dat als eerste geschiedkundige vorst de zoon van Rjoeerik, vorst Oljég optreedt, die het rijk van Kiejew vestigde. Kiejew werd de transitostad tusschen Noord en Zuid, de stapelplaats van Russische en buitenlandsche goederen en het handelscentrum des lands.

Maar zij lag aan de grens van het onveilige steppengebied.

¹⁾ Wij zullen telkens de overeenkomstige jaartallen of tijdperken onzer vaderlandsche geschiedenis, ter vergelijking, vermelden. Meerdere eeuwen vóór den aanvang onzer geschiedenis, is niets van de Russische bekend. Van de onze stippen wij aan:

Ongeveer 100 vóór Chr.: Vestiging der Germanen (Friezen, Batavieren enz.) en der Kelten (Menapiërs, Nervii enz.) in ons land.

Ongeveer 50 vóór Chr. — 500 ná Chr.: De Romeinsche heerschappij.

Ongeveer 500 ná Chr. — 900 ná Chr.: De Frankische heerschappij. (500 Koning Clovis; 768—814 Keizer Karel de Grootte).

²⁾ Thans de landschappen van Polen, Oost-Pruisen en West-Ukrainië.

³⁾ Thans de landschappen van Oost-Ukrainië en het Odessa-gebied (Zwarte Zee-kusten).

⁴⁾ Het Byzantijnsche keizerrijk van ± 325— ± 1450. Ook genoemd Oost-Romeinsche rijk. Voornaamste begin- en einddatum: 325 Concilie van Nicea en 1453 val van Konstantinopel.

⁵⁾ Deze invallen zijn aangeduid in kolom 5 van Schets I, zie Mei-nummer.

⁶⁾ Het afleggen van dit soort eed op het „peroen” blijkt o.a. uit een overeenkomst met Byzantium in de 4e eeuw na Chr.

⁷⁾ De invallen der Noormannen tot diep in de Europeesche kustlanden (in Nederland o.a. tot Elslo en Maastricht) had plaats in het tijdperk 810—1010.

De Russen, Grieken en Arabieren noemden de Noormannen „Warjagen”, een verbastering van het oud-Scandinavische woord „varingr”.

De Noormannen noemden Rusland „Gardarik”, d.w.z. „het rijk der steden”.

De Russische Noormannen hebben zich betrekkelijk in korten tijd aan de Slavische zeden en gewoonten geassimileerd.

⁸⁾ Nl. de R. Kroniek van den monnik Nestor van het Holenklooster te Kiejew, die de verhalen, dus de volkstradities, van de Oost-Slaven heeft verzameld vanaf den oorsprong tot 1074. Na zijn dood is deze kroniek aangevuld door verschillende dilettanten en in het begin der 12e eeuw door den abt Sylvester geschrift en geordend. Later werd deze kroniek in verschillende R. dialecten overgezet en opnieuw bewerkt, verkort of uitgebreid. De oorspronkelijke tekst bestaat niet meer, ook niet in zuivere afschriften. Twee redacties lijken het meest aannemelijk; een van 1377, geschreven in het Soezdalsch gebied, en een van het begin der 15e eeuw, bewaard in een klooster te Kostroma.

⁹⁾ In 1862 is te Nowgorod een monument opgericht ter herinnering aan het duizendjarig bestaan van het R. Rijk.

Luitenant ARCHIBALD.

(Wordt vervolgd.)

Medewerking gevraagd.

Van de oprichting tot op heden heeft ons blad groote extra lasten moeten dragen, dewijl het beginsel der saamhoorigheid steeds een belangrijk woord bij onze maatregelen heeft mogen meespreken.

Naast het aantal betalende abonné's hebben wij het Landstormblad nu al eenige jaren gezonden aan die Vrijwilligers, welke de abonnementsprijs door moeilijke omstandigheden, als werkloosheid e.d., *bestist niet konden missen.*

Op dit standpunt staan wij nog en willen wij blijven staan.

Tot onze voldoening waren er verscheidenen onder de gratis-lezers, die zoodra de omstandigheden het toelieten, ons bericht zonden dat zij voortaan tot de betalenden wilden behooren.

Zoo behoort het ook.

Ieder zal toch begrijpen, dat de vele honderden Landstormbladen, welke voor deze categorie Vrijwilligers maandelijks door ons worden verzonden, reeds een belangrijk bedrag van ons hebben gevorderd.

De abonnementsprijs is voor onze landstormers gebracht op de helft van hetgeen belangstellenden buiten den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm moeten betalen.

Om deze maatregelen te kunnen handhaven, roepen wij aller medewerking in.

Steunt ons blad. Werft abonné's in en buiten den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en helpt ons de positie van ons Landstormblad te versterken.

DE ADMINISTRATIE.

NATIONALE LANDSTORMDAG.

Vrijwilligers worden dringend verzocht hun bijdrage ten behoeve van deelneming aan den Nationalen Landstormdag 1928 niet af te dragen aan de Nationale Landstormcommissie, maar te voldoen op de wijze als door de Secretarissen der Gewestelijke Commissiën en Plaatselijke Leiders is medegedeeld.

HELLENDOORN.

Vaandeluitreiking Bijzondere Vrijwillige Landstorm.

19 Mei had onder groote belangstelling de uitreiking van een vaandel aan de afd. Hellenoord van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm plaats.

Nadat door het Muziekkorps der K. S. W. een optocht geformeerd was, en de eerewacht, 34 man, was opgesteld, trok men naar het terrein, waar inmiddels verschillende autoriteiten, o.a. het Bestuur van de afdeling Hellenoord van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, Generaal L. F. Duymaer van Twist, Overste Tucker uit Dieren, Kapitein Linden uit 's-Gravenhage en de heeren Bruggeman en Katerberg, resp. secretaris en propagandist van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, waren samengekomen.

De voorzitter der Regelingscommissie, Dr. L. C. v. d. Steen van Ommeren, sprak een openingswoord, waarin hij de aanwezigen hartelijk welkom heette. Hij hoopte, dat men van hier uit iets mee mocht nemen van het nationaal gevoel, dat allen moet bezielen.

FAAM Zilver 15 ct.
FAAM Rood 13 ct.
FAAM Bruin 12 ct.
FAAM Zwart 10 ct.
FAAM Blauw 8 ct.
per 1/2 ons.

FAAM is de naam van de beste rooktabak voor den laagsten prijs, **LOUIS DOBBELMANN, Rotterdam.**

Vervolgens verkreeg de heer Chr. F. Bramer, oud-voorzitter van de afd. Nijverdal, „De la Rey”, van Volksweerbaarheid het woord.

Na het spelen van het „Wilhelmus” aanvaardde Dr. J. C. van der Steen van Ommeren, in een toepasselijke speech het vaandel. Spr. zegt, dat de overdracht van dit vaandel

Vaandeloverdracht aan de afd. Hellenoord—Nijverdal van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op 19 Mei 1928.

het afsterven van de afd. Nijverdal van Volksweerbaarheid beteekent. De bijzondere Vrijwillige Landstorm echter werkt op dezelfde grondslagen voort. God, Oranje en Nederland, dat vormt de basis, waarop de vereniging Volksweerbaarheid rustte en ook de Bijzondere Vrijwillige Landstorm voortwerkt. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm heeft er voor te zorgen, dat het onafhankelijk bestaan niet worde ondermijnd door onstuimige elementen.

Generaal L. F. Duymaer van Twist heeft thans gelegenheid de schare toe te spreken. Het verblijdt hem, dat hij als voorzitter der Nationale Landstorm-Commissie hier tegenwoordig kan zijn en rekt het zich een groote eer om getuige te zijn van de schoone handeling die aanschouwd mocht worden.

Ik woon heel wat plechtigheden bij, zoo zegt spr., waarin vaandels aan onze verenigingen worden uitgereikt. Maar wat ik hier zag, was eenig. Gij ontvangt niet een nieuw vaandel, maar een vaandel, dat behoort heeft tot de Afd. „De la Rey”, Volksweerbaarheid. Spr. stemt volkomen in met 't gezegde van den Burgemeester, dat het voor de afd. De la Rey een heel offer is geweest, om dat wat verenigde, te moeten overgeven.

Kapitein Linden, secretaris van het Hoofdbestuur van de vereen. Volksweerbaarheid, complimenteerde hierna de afd. Hellenoord van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm met haar nieuwe vaandel.

De Burgemeester dankte hierna de verschillende sprekers, genoodigden en toehoorders, en het Muziekkorps der K. S. W. voor zijn belangelooze medewerking, terwijl hij mededeelde, dat een telegram van trouw aan H. M. de Koningin werd gezonden.

Hiermede was de officieele plechtigheid ten einde, en verliet men in optocht het terrein naar het station-Zuid, waar de stoet ontbonden werd.

ROTTERDAM.

Nationale Landstormdag 1928.

De Gewestelijke Landstormcommissie Rotterdam hield een vergadering, waarin verschillende maatregelen werden besproken ter voorbereiding van den op 27 Sept. a.s. te 's-Gravenhage te houden Nationalen Landstormdag.

In verband met het groote aantal deelnemers uit Rotterdam en omgeving en van de afdelingen op de eilanden IJsselmonde en Hoeksche Waard, werden maatregelen getroffen voor 't vervoer.

Besloten werd o.a. dat alle afdelingen van het verband, voorzien van hunne vaandels, zich hier ter stede zullen verzamelen en met muziekkorpsen naar het nader aan te wijzen station zullen marcheren.

LANDSTORMKORPS STELLING VAN AMSTERDAM.

Schietwedstrijd voor Officieren.

Zaterdagmiddag 19 Mei verzamelden de officieren van het Landstormkorps Stel-

ling van Amsterdam zich in de bibliotheekzaal van de Oranje Nassau kazerne te Amsterdam, teneinde gezamenlijk per autobus te worden vervoerd naar de schietbanen Zomerlust aan de Zuiderzee. Een veertigtal officieren had aan de oproep gehoor gegeven, zoodat de fraaie groote autobus van den heer M. van Poelgeest het aantal deelnemers niet kon bevatten, en in een paar particuliere auto's nog plaats moest worden gezocht.

Op Zomerlust werd op twee schijven revolver geschoten, waarvoor diverse fraaie prijzen beschikbaar waren. Ook met de nieuw model pistolen werd met scherp geschoten. Er heerschte onder de deelnemers een zeer geanimeerde stemming en de regeling was dusdanig, dat de deelnemers de wensch te kennen gaven, spoedig weer eens een samenkomst te mogen hebben, waaraan naar wij vernemen vermoedelijk in de maand Juli a.s. zal worden voldaan.

GOOR.

Nieuwe afdeling opgericht.

25 April had in café „Neuf” alhier een filmavond plaats, uitgeschreven door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. De belangstelling was goed te noemen. In zijn inleidend woord wees overste Tucker op het ontstaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Hierna werden verschillende films vertoond o.m. de landdag te Delden. Met de onderzeedienst op oefening, Vliegkamp enz. welke met de noodige aandacht door de aanwezigen werden gevolgd. Ten slotte werd den aanwezigen een lijst ter teekening aangeboden, om door hunne handteekening hunne instemming met het doel en streven van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te betuigen. Ook te Goor werd een afdeling opgericht.

MUTATIES.

De bij het 4e Regiment Infanterie overgeplaatste Kapitein der Jagers L. W. Nijland, is werkzaam gesteld bij het Vrijwillig Landstorm Korps Vaartuigendienst te 's-Gravenhage (ter vervanging van den tot Commandant benoemden Majoor B. ten Broecke-Hoekstra).

Bij Koninklijk Besluit is eervol ontslag verleend uit den militairen dienst aan den Reserve 1e Luitenant v. s. d. J. M. Baron van Tuyl van Serooskerken, van het Vrijwillig Landstorm Korps-Motordienst; zijn benoemd tot Reserve-Kapitein v. s. d. de Res. 1e Luitenant v. s. d. P. J. Erkens en J. Boelstra van het Vrijwillig Landstorm Korps-Motordienst.

C. M. VAN DIEMEN

DORDRECHT

Het juiste adres v. Landstormvaandels Vervaardiger der Regimentsvaandels

In bestelling:

STANDAARD Regiment Wielrijders en talrijke B. V. L. VAANDELS

Vraagt inlichtingen.

BROUWERIJ

„DE SLEUTEL”

DORDRECHT

Opgericht 1433

RINGERS' BONBONS

N. V. Ned. Caoutchouc en Cutta Percha fabriek

v.h. **BAKKER & ZOON**

RIDDERKERK HOLLAND

FABRICEERT:

Technische Rubber Artikelen

NORMA-SIGAREN
IETS BIJZONDER!

Elke Sigaar „ABONNÉ” stemt te vrêe.

KWATTA's

Manoeuvre-Chocolaad

VERWEKT GEEN DORST

STILT DEN HONGER

Elk korps gers storm I ands wegdi goede: De ning, nemen te st gens, duidel zulke K.G. (muniti niet plaats gerege afstan stelde zulke t uren z het n zullen snelhei baarhe: Er v (auto's deelger omvatt afdeeli Polis, de eers volgens telkens alles delde s men m aankom het vol door de

II. G

In de vermoed streek t en de O Dnjepr oorlogz vallen c en kol eeuw n: het teg Toen hoofdsta gesprok lang zij rivier- c im tiente tegenwo el is.

Tussch werd B overromj vernielin het alg bleven ov zich mee te rug, n de natu contact r Oorspr wanten i een econc van een j ten voor een ope gingen o bijen. P alles beh het gezin. Daarna gemeentel gen op h stond vrij heerschte wen op c gedheden e vendett ot een se meisje ve

Jongens en Meisjes,

'k Zal je maar niet lang op heete kolen laten zitten. Daarom volgen hier aanstonds de namen van de prijswinnaars.

GROEP A.

Homme Woudstra, Oldetrijne.
Antje Dijkstra, Pingjum.
Neeltje Hagen, Delft.
Wim Koelewijn, Lisse.
Aan deze vier heb ik toegezonden: Een toel van goud door Bart van de Veluwe.

GROEP B.

Uilke v. d. Laan, Leeuwarden.
Benkes Kooistra, Veenhuizen.
Johan v. d. Land, Enkhuizen.
Johannes Wiegman, Stadskanaal.
Dit viertal ontving: De zon breekt door, door Louwerse.

Voor nieuwelingen volgen hier nog eens de verschillende bepalingen:

Iederen keer worden een achttal mooie prijzen uitgelooft aan de beste oplossers.

Er zijn twee groepen.

Groep A. Kinderen onder de 10 jaar.
Groep B. Kinderen boven de 10 jaar.
Verder gelden de volgende krijgsartikelen:

Artikel 1.

Niet van elkaar afkijken of overschrijven.

Artikel 2.

Alle inzendingen zoo keurig mogelijk geschreven, zonder doorkrassen en zonder vlekken.

Artikel 3.

Schoolwerk gaat altijd voor. Dan volgt: thuis een handje helpen, als 't gevraagd wordt.
En dan eerst komt Het Landstormblad aan de beurt.

Artikel 4.

Op 't papier voor de oplossingen zet ge rechts bovenaan, je naam voluit geschreven, met je leeftijd en woonplaats. En links bovenaan, de groep waar ge behoort.

Bijvoorbeeld:

GROEP A. ANNA PEREMOES,
9 jaar,
Rozestraat 6a,
ROTTERDAM.

GROEP B. PIET VAN DAM
11 jaar,
Holksche Weg C 43,
NIJKERK (Gelderland).

Wanneer je dit alles niet duidelijk aan 't begin erbij schrijft, is je werk vergeefs. Want, hoe zou ik ooit een prijs kunnen zenden aan een kind, dat geen duidelijk adres opgeeft!

Artikel 5.

De oplossing moet binnen een week, in gesloten brief, met een postzegel van 7½ ct. in den rechterbovenhoek gezonden worden aan 't volgend adres:

Postz gel
van
7½ cent

AAN OOM BERTUS.

p/a. Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

In het eerstvolgend nummer worden de namen vermeld van degenen, die een prijs gewonnen hebben.

En nu, wie zin heeft, aan den slag!

GROEP A.

Zoek uit het woord NEDERLAND: een slede, een wiel, een zwemvogel, een vergiftig dier, een roofvogel, een dwaas, een stof, een klimwerktuig, een deel van een hoed, een bloedvat in 't lichaam en een inzinking tusschen de bergen.

GROEP B.

Zoek uit het woord AMSTERDAM: een meisjesnaam, een jongensnaam, een moedernaam, nog een moedernaam, een hemellichaam, een dier, dat tevens een kleedingstuk is, een deel van een boom, een deel van schip, een overblijfsel, een hulpmiddel bij den landbouw, een snijwerktuig, een jongensnaam, een voermiddel, een dier, een najaarsbloem, een rivier, een juffrouw, een stoelzitting, een bloedkanaal, een maand, een onmisbaar iets om te spreken, en een kleine worm.

GEEN KLEIN VERSCHIL.

Juffrouw Krakeling stond over de schutting te praten met de buurvrouw. 't Was een heel ernstig gesprek. Want zooeven was de dokter plotseling opgebeld door den winkelier op den hoek van de straat. En nu vertelde de buurvrouw van het groote ongeluk: het jongetje was van de trap gevallen.

Onder dat droevig verhaal zat de kleine Guus op een stoof in het zonnetje druk te spelen met haar mooie pop. Daar hoorde ze de buurvrouw zeggen: 't Is toch een toestand; de stumper heeft een hersenschudding gekregen!

Plotseling sprong Guus op; ze liet haar pop in den steek, drong tegen haar Moeder aan, en vroeg met haar vleistemmetje: „Moetje! krijg ik nou ook 's gauw kersenpudding?”

IN DE WAR.

Je kunt bij de Aardrijkskunde op school soms leelijk in de war raken. Vooral met de vier voornaamste windstreken. Oost verwissel je zoo gemakkelijk met West, en Noord met Zuid.

Daar is in ons Vaderland één plaats, waar de leerlingen op school zeer dikwijls in de war schijnen te wezen. Dat is Arnhem. De Meester daar vraagt bijvoorbeeld:

Waar ligt Oosterbeek?

Antw.: ten Westen van Arnhem.

Waar ligt Westervoort?

Antw.: ten Oosten van Arnhem.

Waar ligt de Zuiderzee?

Antw.: ten Noorden van Arnhem.

Waar ligt Noord-Brabant?

Antw.: ten Zuiden van Arnhem.

Zijn de Arnhemsche scholieren nu in de war, ja of neen? OOM BERTUS.

WIE HELPT

'n werkeloos vader van 5 kinderen, met een onbesproken verleden, 42 jaar, aan een betrekking van boekhouder of soortgelijke betrekking. Werkzaam geweest op bankiers firma als hoofdboekhouder en ook andere zaken.

Adres: H. M. Donker, Rotterdam. Mathenesserdijk 22b, 2e etage rechts

Werft
abonne's
voor ons blad

Adresveranderingen

Degenen, die „Het Landstormblad" ontvangen, wordt beleefd verzocht, na te willen gaan of hun adres, op de adresband vermeld, wel het juiste is. Indien dit adres niet volledig of foutief is, dan zal de Administratie van „Het Landstormblad" het ten zeerste op prijs stellen, wanneer zoo spoedig mogelijk onderstaand formulier — ongeteekend — maar nauwkeurig ingevuld, aan haar adres wordt toegezonden. Als drukwerk in ongesloten enveloppe zijn slechts 1½ cent portokosten verschuldigd.

Aan de Administratie van „Het Landstormblad" te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

*)
bericht, dat „Het Landstormblad" van Juni gezonden werd naar:
Naam der woonplaats:
Straat en huisnummer:
Het adres moet echter zijn:
Naam der woonplaats:
Straat en huisnummer:

*) S. v. pl. duidelijk naam en voorletters invullen.

Proef en Kies
Guldenvlies
SIGAREN
Fabr. G. & S. MAJOIE - TILBURG

De Hollandsche
Waschvrouw
JE ZEEPPOEDER

WERNER - Den Haag
TEL. 70900 en 10970.
TENTEN in huur van de kleinste tot de grootste afmetingen. VLAGGEN,
Maar levert ook
Waschzakken, Dekkleeden, Marquisen
etc. etc. etc.

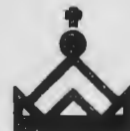
VAN NELLE'S
TABAK
CITYBAAI
GROEN 20 G
BLAUW 15 G
ROOD 13 G
GEEL 10 G
PER ½ ONS
IS KWALITEIT!

Vaandels en Banieren

Voor het aanschaffen van een VAANDEL is het adres:

Firma JANSSEN & Co.
STATIONSTRAAT 4 a TILBURG

Oudste Adres en eigen Ateliers.
Hoogste tentoonstellingbekroningen.

KONINKLIJKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

VACANT.

HET LANDSTORMBLAD

Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm Instituut tot Steun aan het wettig gezag.

ABONNEMENTSPRIJS f 1,50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Dat staat er goed voor!

Op 15 JULI j.l. ontving het Dagelijksch Bestuur uit alle Verbanden mededeeling van het aantal Vrijwilligers, waarvan reeds vaststaat, dat zij aan onzen Nationalen Landstormdag zullen deelnemen en waarvoor treinvervoer moet worden aangevraagd. Deze opgave overschrijdt reeds zooals men zien kan, de Zestienduizend.

Dat staat er goed voor!

Nog resten ons twee maanden, om dit aantal op te voeren.

Een ieder werke mede aan het slagen van onzen Nationalen Landstormdag.

Opgave der deelnemers, die van treinvervoer gebruik maken.

Landstormverbanden en -Korpsen.	Aantal deelnemers
FRIESLAND	2118
GRONINGEN	964
DRENTHE	494
VOLLENHOVE	338
TWENTE	593
DE IJssel	650
VELUWSCH VERBAND	429
VELUWZOOM	806
NIEUWE HOLLANDSCHE WATERLINIE	695
STELLING VAN AMSTERDAM	667
KENNEMERLAND	197
ALKMAAR	920
ZUID-HOLLAND: WEST	461
ROTTERDAM	539
GOUDA	549
DORDRECHT	727
MONDEN DER MAAS	378
ZEELAND	1497
WEST-BRABANT	294
DE MEIJERIJ	1691
LIMBURG	1163
Totaal te vervoeren	16170

Ook onze gelukwenschen.

Bij het 25-JARIG HUWELIJSFEEST van den Heer en Mevrouw **DUYMAER VAN TWIST**

op den 24sten dezer bieden wij namens al onze lezers onze hartelijke gelukwenschen aan.

Al vertoeven de Heer en Mevrouw Duymaer van Twist thans in het buitenland, waardoor velen de gelegenheid van een persoonlijke felicitatie moeten missen, wij zullen zorg dragen, dat dit blad hen tijdig bereikt.

Het jubilerende paar houde zich ervan overtuigd, dat er vele warme harten in ons vaderland kloppen, waarin de bede leeft dat Gods zegen hun leven ook verder rijk en gelukkig moge maken.

RUSSISCHE RECHTSPRAAK.

Met veel belangstelling heeft de wereld het Schachty-proces te Moskou gevolgd. Een aantal ingenieurs, waaronder eenige Duitschers, waren beschuldigd van staatsgevaarlijke sabotage en spionnage.

Bij het vonnis, dat werd gewezen, werden elf verdachten ter dood veroordeeld en 34 anderen tot gevangenisstraffen van 1 tot 10 jaar.

Zonderling is er bij dit proces met het recht omgesprongen.

De openbare aanklager, Krylenko, trachtte op alle manieren, één der hoofd-beklaagden, Kusma terdood veroordeeld te krijgen. Al was er geen „overtuigend bewijs” van schuld, de „waarschijnlijkheid” daarvoor in de plaats was voldoende en indien de rechtbank in zijn hart overtuigd was van schuld, dan moest Kusma den kogel hebben.

Straf noch wraak, zei Krylenko, is het doel van de Sovjetrepubliek, het eenige, waar het om gaat, is de vraag of de beklagde gevaarlijk is voor den staat.

Zelfs zou het mogelijk zijn, dat een beklagde, die groote misdaden had gepleegd, straffeloos kon uitgaan, omdat hij „niet meer staatsgevaarlijk werd geacht.”

Omgekeerd zouden van een beklagde slechts zwakke bewijzen voldoende zijn, wanneer voor de toekomst gevaar voor den staat van hem te vreezen was.

Indien naar zulk recht de communisten in andere landen eens werden geoordeeld!

DUC GEORGE
SIGAREN
ZUN

ZIJT GE
op Uw pijp verzol

MAJESTEITSSCHENNIS.

Het onderstaande vonden wij in de Tribune d.d. 30 Juni:

DE KONINGIN BIJ DE LAPPEN.

Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin is met vacantie.

Ze is een bezoek bij de Lappen aan de Noordkaap gaan brengen, ook heeft het Haar behaagd, bij die gelegenheid in een rendierslee te gaan zitten.

We haasten ons verder onzen lezers mee te deelen, dat Zij, mitsgaders Haar gevoig, ten zeerste heeft genoten van het prachtige schouwspel van de middernachtzon... enz. enz.

Onbegrijpelijk is het, dat er nog menschen worden gevonden, die niet overtuigd zijn van het groote nut van dergelijke ontdekkingsreizen van het Hoofd van onzen Staat.

Die menschen denken als ze deze berichten lezen, wellicht wel: Ik wou dat het mensch met de Noorderzon.....

Zulke gedachten te koesteren is op zichzelf reeds majesteitsschennend.

De Tribune d.d. 30 Juni.

Toen wij dit lazen, vroegen wij ons af, of dit nu zoo maar steeds moet blijven doorgaan.

LANDSTORMKORPS STELLING VAN AMSTERDAM.

Afdeelingen Zaanstreek.

Onder praesidium van Burgemeester W. F. Driessen vond op 23 Mei j.l. een gezellige bijeenkomst plaats van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, afdeeling Zaanstreek, die, naar wij uit het jaarverslag van den heer H. Russelman te hooren kregen, uit 224 leden bestaat, n.l. 182 te Zaandam en 42 te Koog a. d. Zaan en Zaandijk.

De zaal van het gebouw voor Christelijke belangen te Zaandam was geheel gevuld. Het programma was zeer uitvoerig. Niet minder dan drie sprekers kregen wij te hooren. Na het voorlezen van het jaarverslag en het zingen van het Wilhelmus begeleid door het muziekkorps „Soli Deo Gloria” krijgt de voorzitter van de Nat.

1
kon
ge
sto
I a
we
goe
I
nin
nen
te
ger
dui
zul
K.C
nu
nie
pla
ger
afs
ste
zull
ure
het
zull
snel
baa
E
(au
dlee
om
afd
Pol
die
volg
telk
alle
dele
mer
aan
het
doo

Komt allen op naar onzen
Nationalen
Landstormdag
Donderdag 27 September a.s.

III. De Russische Geschiedenis. 1)

De eerste vorsten van Kiejew.
± 870—1015, (Vervolg: Oljeg,
Igorj, Oljga, Swatoslaw, Wladimir).

De eerste vorsten van Kiejew hadden als voornaamste taak en plicht deze stad te beschermen tegen de nomaden-horden der steppen. Zij versterkten daarom het beoep van den Dnjepr tot de Zwarte Zee met militaire nederzettingen, bouwden op bedreigde grenspunten groepen van houten blokhuzen (primitieve vestingen), gaven militaire begeleidingen aan karavanen te land en flotilles op de rivieren, en handhaafden, met het zwaard in de vuist, de orde in het land en de veiligheid in de grensstroken.

In de onderworpen gebieden benoemden zij gouverneurs, waarvoor zij hun familieleden gebruikten of de afgezette vorsten, die dus als hun vazallen optraden. Zij hieven belastingen vooral op huiden, was, honing en slaven, die zij te Kiejew lieten verzamelen, en daarna naar Konstantinopel, de hoofdstad van het Byzantijnsche rijk, lieten vervoeren. Hier hadden de Russen, buiten de stadsmuren, een afzonderlijke marktplaats, omdat de Grieken de Russen niet vertrouwden. Zij lieten hen slechts met groepen van 50 tegelijk in hun stad toe.

Vorst OLJEG, de zoon van den legendarischen vorst Rjoerik, bleek een wijs en begaafd vorst te zijn. Hij vereenigde alle Oost-Slavische stammen onder zijn bewind, verhef Kiejew tot hoofdplaats van zijn rijk en tot „moeder aller steden”, en maakte de overige steden aan Kiejew schatplichtig.

Na de vestiging en inrichting van zijn primitief rijk, trok hij met een leger, „te water en per boot”, in 907 naar Konstantinopel. De Grieken kochten de inname en plundering hunner stad af en sloten een handelsverdrag met de Russen, die zij

barbaren noemden. Echter moesten zij toelaten, dat Oljeg, de vorstelijke hetman dier barbaren, zijn Russisch schild tegen de Byzantijnsche stadspoort, als teeken van zege en overwinning, liet spijkeren. Toen eindelijk de Russen den aftocht bliezen hielden de Grieken bid- en dankdagen, in hun kerken. Vijf jaren later hernieuwde Oljeg het handelsverdrag en wist nog betere voorwaarden te bedingen. (Zie ook noot 7.)

Toen Oljeg in 912 stierf, bleef hij als de „wijze vorst” bekend en beroemd en werd het middenpunt van een cyclus van R. sagen en legenden.

Na hem regeerde IGORJ (912-945), zijn zoon, een zeer middelmatig bestuurder en legeraanvoerder. Hij ondernam twee veldtochten tegen het Byzantijnsche keizerrijk, maar moest telkens, vooral na kennismaking met het „Grieksche vuur”²⁾ terugtrekken. Het handelsverdrag werd gewijzigd en werd nu minder gunstig voor de Russen. In 945 werd Igorj door den volkstam der Drweljanen vermoord. Deze wilden daarna de heerschappij over Rusland aan zich trekken door de weduwe van Igorj, de schoone Oljga, te dwingen om met hun hoofdman Mal te huwen. Maar Oljga bleef trouw aan de nagedachtenis van haar man en nam bloedig en hardvochtig wraak op de verwaande Drweljanen, hetgeen in verschillende legenden behoorlijk is aangedikt en opgeblazen.

OLJGA (945—969) trad na den dood van haar man Igorj als regentes op over haar minderjarigen zoon Swatoslaw. Dit regentschap muntte uit door wijs beleid en goede zorgen. Men gaf haar den naam van „de wijste vrouw der wereld”. Zij deed in 957 een bedevaart naar Konstantinopel, waar haar de patriarch doopte, terwijl de keizer als doopvader optrad. Wel kreeg hierdoor het Christendom in Rusland eenige bekendheid, maar het werd nog niet allerwegen verspreid. Vooral Oljga's zoon, Swatoslaw, werkte het tegen.

Voor het eerst treedt met Oljga in de R. geschiedenis eene vrouw als zelfstan-

dige bestuurster op. Bij de Oost-Slaven genoten toen reeds de weduwen volkomen zelfstandigheid, met dezelfde rechten als de mannen. De positie van de vrouw was er vóór de tiende eeuw over het algemeen beter dan in West-Europa. Dit leidde soms tot zonderlinge uitwassen. Zoo komen in vele R. legenden vrouwen voor, die het zwaard hanteerden, aan tafelrondes deelnamen en het leven van dolende ridders leidden!

SWATOSLAW volgde haar op 15-jarigen leeftijd op. Alhoewel hij eerst de tweede Warjaagsche generatie³⁾ was, bleek hij volkomen gerussificeerd te zijn. Hij bezat een Slavische naam, huwde een Slavische vrouw, organiseerde met een garde uitverkoren Slavische krijgers veroveringstochten, die vaak veel van strooptochten in den grooten stijl hadden. Hij at aan het spit gebraden vleesch of runderlappen, die onder zijn zadel murw werden gegaloppeerd en sloop op zijn paardentuig als kussen.

Echter bleef zijn moeder, Oljga, als regentes optreden, terwijl hij achtereenvolgens de R. concurrenten, de volkstammen der Chozaren en Kaukasiërs, „als een panter” besprong. Hij veroverde de landen om de zee van Azow en het Wolga-gebied en maakte daardoor Rusland tot de voornaamste mogendheid aan de Zwarte Zee.

Slechts voor korten tijd nam hij daarna eenige rust te Kiejew, maar de Byzantijnsche keizer, Nikephoros Phokas⁴⁾ riep zijne hulp in tegen de Balkan-Bulgaren, die de Donau waren overgetrokken⁵⁾. Tegen vergoeding van 1500 ponden goud, trok Swatoslaw met 60.000 man tegen de Balkan-Bulgaren op, versloeg ze en nestelde zich... in het Donau-gebied (aan de Byzantijnsche grenzen) en wilde dit gebied tot een Russisch vorstendom verheffen.

De Grieken deden alle mogelijke moeite om dit paard van Troje, hetwelk zij triomfantelijk binnen gehaald hadden, weg te krijgen. Een toeval kwam hen ter hulp. Onverwachts wierpen zich eenige horden nomaden op het gebied van Kiejew, de kernstaat van het R. rijk. Onmiddellijk

trok Swatoslaw, de R. vechtersbaas bij uitnemendheid, af; rukte in geforceerde marschen naar Kiejew op; versloeg de verraste nomaden; bleef bij het ziekbed zijner zieke moeder, Oljga, totdat deze in 969 stierf en organiseerde onmiddellijk na haar dood een nieuw leger, waarmee hij tegen tsaar Boris II der Bulgaren optrok. Hij veroverde Philippolis en Adrianopolis, doch leed een zware nederlaag bij Silistria⁶⁾.

Tijdens het toppunt van zijn krijgsroem formuleerde hij zijne aanspraken op Konstantinopel (Byzantium), hetgeen de R. imperialisten tot voor den wereldoorlog (1914—1918) hebben blijven handhaven. Een dergelijke aanspraak, met een voorgeschiedenis van ongeveer 800 jaren, is eenig in de wereldgeschiedenis⁷⁾.

Na zijn nederlaag bij Silistria keerde Swatoslaw met zijne (bijna geheel in de pan gehakte) garde van ridders en ruiters naar Kiejew terug, terwijl hij met Byzantium een eervolle vrede gesloten had. De schrik zat er wel bij de Grieken in! Zij waren hem liever kwijt dan rijk!

Op zijn terugtocht werd hij door den nomaden-stam der Petsjenegen verraderlijk overvallen en vermoord (972). Hun aanvoerder liet den schedel van Swatoslaw voorbereiden tot een drinkschaal, die hij bij feestelijke drinkgelagen als beker voor gerstenbier en wijn gebruikte!

Alhoewel zijn moeder Oljga zich tot het Christendom bekeerd had, was haar zoon, Swatoslaw, heiden in merg en been gebleven. Zijn voornaamste reden om zich niet te bekeeren was, en dit typeert den vechtersbaas, „Hoe kan ik den nieuwen godsdienst aannemen, terwijl mijn krijgers het niet willen doen?”

Even merkwaardig als deze uitspraak en zijn levenswandel als krijgsheld, is de beschrijving uit de R. kronieken van zijn uiterlijk: Hij bezat een ineengedrongen gestalte, borstelige wenkbrauwen, helderblauwe oogen, een lang-afhangende knevel, een breede neus en een kaal hoofd, waarop een lange haarlok, in den vorm van een scheerkwast, als teeken van zijn hooge waardig

NATIONALE LANDSTORMDAG.

Donderdag 27 September a.s., zal D.V. te 's-Gravenhage, de Nationale Landstormdag gehouden worden.

Die dag is bedoeld om te gedenken hoe voor 10 jaren, in het jaar 1918, Vaderland en Volk voor een gewelddadige revolutie bewaard is gebleven, omdat God duizenden jonge mannen heeft willen gebruiken de revolutie-pogingen te verijdelen.

Dat feit is herdenking waard.

Dat feit moet herdacht worden op waardige wijze. Het niet te herdenken, zou snoode ondankbaarheid zijn jegens Hem, die de duizenden, door de revolutionair gescholden als „jongens uit de klei”, de bereidwilligheid, de moed gaf, om naar de Residentie te snellen, niet wetende wat hun te wachten stond, maar die niet alleen met de mond, maar z o o n o o d i g, óók met de daad, de revolutionairen zouden toeroepen: „Zij zullen het niet hebben, ons oude Nederland.”

Tot dat laatste heeft het gelukkig niet behoeven te komen.

De aanblik van die duizenden gezonde, jonge, frissche Calvinisten, schouder aan schouder staande met vele Roomsche-Katholieke landgenooten, deed de revolutionair terugdeinzen, z'n smadelijke aftocht dekkende met de bekende woorden: „ik heb me vergist.”

De rust bleef verzekerd in den lande, tot op den huidigen dag.

Is het wonder, dat de leden van den Bijzondere Vrijwilligen Landstorm, het instituut, dat uit de actie van het jaar 1918 geboren is, behoefte gevoelen elkander nog eens te ontmoeten op de historische plekken van de woonplaats onzer Vorstin?

Duizenden hebben zich met geestdrift aangemeld voor dien Landstormdag. Nog meerdere duizendtallen zouden willen gaan, evenals ze in 1918 gingen, maar die de middelen niet bezitten om de kosten te betalen.

Er zijn er onder die hun loon dien dag moeten derven, die door allerlei omstandigheden niet verantwoord zijn, als ze de enkele guldens die ze bezitten, voor reiskosten bezigen.

Om hen ook in de gelegenheid te stellen, de voor hen, ook zoo gedenkwaardige dagen van 1918, op 27 September a.s. met hun medestrijders te herdenken, doet de Bijzondere Vrijwillige Landstorm een beroep op het Neder-

landsche volk. Ook op het Friesche volk.

Om de minder gesitueerde kameraden die in 1918 geen stoffelijke goederen te beschermen hadden, maar alleen zagen op de geestelijke rijkdommen die ook zij van God ontvangen hadden, en dáárom dan ook zich in die ure des gevaars beschikbaar stelden, vraagt de Bijzondere Vrijwillige Landstorm Uwe medewerking.

In ieder dorp en in iedere stad zijn ze, de mannen die 27 September gaarne op het appèl willen zijn, maar die de reis- en verblijfkosten niet kunnen missen, die dien dag hun loon moeten derven, die bijna nimmer zich eens de weelde veroorloven kunnen, plaats en werk, vaarwel te zeggen om zich, al is het ook maar een dag, te verfrissen in een omgeving die zich daar voor leent.

Om hen daartoe in de gelegenheid te stellen vraagt de Bijzondere Vrijwillige Landstorm U, er toe mede te werken dat ook de minder met aardsche goederen bedeelde strijders voor het drievoudig snoer „God, Nederland en Oranje”, den Nationalen Landstormdag zullen kunnen meemaken.

De Nationale Landstormdag zal geen demonstratie zijn tegen dit of tegen dat.

Enkel een dag van dankbaar gedenken.

Maar niet onverschillig is het hoeveel Bijzondere Vrijwilligers daar zullen verschijnen.

Als er zooveel duizenden komen als er tien-duizenden verwacht worden, zal de vijand lachen en spotten.

Als ze komen de twintig duizend en meer jonge mannen die verwacht worden, zal van dien aanblik een suggestieve kracht uitgaan, en zal het Nederlandsche volk opnieuw gewaar worden dat een zeer groot deel van ons volk voor hogere dingen strijd dan voor „brood en spelen”.

De strijd om een boterham meer per dag is niet in staat om „onze mensen” uit hun werk en uit hun woonplaats te krijgen, maar alleen de strijd om de geestelijke rijkdommen die God ons volk geschenkt heeft.

De Bijzondere Vrijwillige Landstormers wijzen dan ook iedere beschuldiging, als zouden zij beschermers van brandkasten der kapitalisten zijn, met verontwaardiging af. Wel zullen zij de revolutionair uit de nabijheid dier brandkasten houden, maar alleen omdat Gods wet zegt: Gij zult niet stelen.

Niet de brandkast, maar het handhaven van Gods ordinantiën is het leidend motief hunner handelingen.

Reeds zijn velen persoonlijk gevraagd een gift voor dat mooie doel beschikbaar te willen stellen, en zij, die niet gevraagd zijn, worden bij deze gevraagd.

Giften kunnen o.m. gezonden worden aan mr. P. S. Gerbrandy te Sneek, de Voorzitter van het Friesch Nationaal Comité, en aan den heer L. Heukels te Veendam.

Sn. De V.
(Overgenomen uit het Friesch Dagblad.)

Onze Propagandaplaat.

Is die eigenlijk wel nodig? zoo wordt gevraagd.

Zeker is die nodig.

Nog talloos velen zijn er, die van onzen Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zoo weinig weten. Hun belangstelling moet worden gewekt, ook voor onzen Nationalen Landstormdag!

Dat is een zaak, die heel ons volk raakt.

Het gaat niet om eigen belang, maar om de hoogste belangen van Volk en Overheid.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm moet in aller gedachten leven.

Daarom dragen onze Vrijwilligers er ook zorg voor, dat aan onze mooie propagandaplaat in alle gemeenten een goede plaats wordt verzekerd.

Ditmaal is het: plakkers voor!

zoo ook is de figuur van Wladimir wel tot een toppunt van verwarring geworden. Eerst fanatiek heiden, dáárná christen op een wijze, dat de R. kerk hem „heilige” genoemd heeft en begiftigd met den titel van „aan een apostel gelijk”. Eerst (vóór zijn huwelijk) eigenaar van een harem en met de reputatie, dat elke vrouw, die hem beviel, voor hem onveilig was, maar tévens onbaatzuchtig, gastvrij, moedig en doortastend; ná zijn huwelijk met de Grieksche prinses Anna, fanatiek christen, maar vaak nog strijdend met zijn barbaarsche gewoonten, die het gewoonlijk dan bij hem winnen. Eerst broedermoordenaar (zeer zeker een der wanordelijkste karaktertrekken) en dáárná overwinnaar van een oeroering.

Wladimir stierf in 1015. Zijne nagedachtenis bleef in eere tot op den huidigen dag. Het R.volk, naïef, bijgelovig en weinig ontwikkeld, als het in de 10e en 11e eeuw was, heeft op al de verbazingwekkende karaktertrekken van Wladimir (diens blunders en deugden inclus) zeer merkwaardig gereageerd.

Wladimir is voor de Russen de centrale figuur van duizenden plattelandssagen en sprookjes geworden. In hem zijn zij den broedermoordenaar en heiden vergeten; de slechte en scherpe karakterkanten hebben zij afgevoeld. Alleen het nobele in hem is overgebleven: Zij vereeren hem als een held, een heer, een ridder, een met rijke daden en deugden begiftigde. Het overige, dat geen gering levensgedeelte bij Wladimir ingenomen heeft, kan men slechts met moeite ontdekken in archieven, antikiteiten en eenige zeldzame tradities.

¹⁾ In noot 1 van schets II dient te staan: „is iets van de Russische bekend” (5e regel). Hierdoor verandert de geheele bedoeling. Overeenkomstige jaartallen van deze schets (III) zijn:
810—1010 Invallen der Noormannen.
900—1300 De Nederl. leenstaten Holland, Zeeland, Gelder, Utrecht, Friesland, Brabant, Limburg, Luik, Antwerpen, Mechelen, Henegouwen, Namen, Luxemburg, Vlaanderen).

N. V. Ned. Caoutchouc en Cutta Percha fabriek

v.h. BAKKER & ZON
RIDDERKERK & HOLLAND

FABRICEERT:

Technische Rubber Artikelen

NORMA-SIGAREN
IETS BIJZONDERS

STOOMBROUWERIJ
ANNO 1433
DE SLEUTEL
BROUWERIJ
„DE SLEUTEL”
DORDRECHT
Opgericht 1433

C. M. VAN DIEMEN
DORDRECHT
Het juiste adres v. Landstormvaandels
Vervaardiger der Regimentsvaandels
In bestelling:
STANDAARD Regiment Wielrijders
en talrijke B. V. L. VAANDELS
Vraagt Inlichtingen.

KWATTA's
Manoeuvre-Chocolaad
VERWEKT GEEN DORST
STILT DEN HONGER

heid, uitgroeide. Aan een zijner ooren bengelde een ring, bezet met een groote robijn. Met hem eindigt een heidensche periode van Rusland. Het Christendom begint met een zijner zonen, Wladimir.

WLADIMIR (950—1010), de zoon van een onvrije Slavische vrouw, werd na den dood zijns vaders, in een acht-jarigen broederoorlog (972—980) gewikkeld. Aan hem en aan zijn broeders, Jaropolk en Oljég, waren door Swatoslaw drie gebieden als erfenis toegekend. Jaropolk nam daarmee geen genoegen en begon den broederoorlog. Eerst sneuvelde Oljég en daarna versloeg Wladimir zijn oudsten broeder Jaropolk. Wladimir liet toen Jaropolk vermoorden en werd in 980 op 30-jarigen leeftijd alleenheerscher.

De voornaamste verdiensten van Wladimir zijn: hij herstelde de orde in zijn rijk, welke door den broederoorlog verslapt was; hij voerde het Christendom in en legde de grondslagen voor het onderwijs. Maar dit alles verliep niet zoo vlot en regelmatig, als men zou denken.

Oorspronkelijk was Wladimir een ijverige heiden, die op een heuvel bij Kiejew een reusachtig houten afgodsbeeld van Peroen ⁸⁾ met een zilveren hoofd, een gouden knevel en diamanten bliksem-schichten liet oprichten. Het heidendom bevredigde hem niet en hij zond gezantschappen naar de, hem voornaamste bekende, godsdienstige middelpunten, ten einde de godsdienstige plechtigheden te leeren kennen! De Grieken ontvingen een dergelijk gezantschap in hun kathedraal, de Aya Sofia ⁹⁾, en overbluften de Russen met veel pracht en praal, trucs en kunstgrepen.

De twee Grieksche keizers, Bazilios II en Constantinos VIII ¹⁰⁾, grepen deze relatie aan om Wladimir te verzoeken een opstandigen Griekschen legeraanvoerder (Bardas Phokas) te verslaan. Als tegenprestatie boden zij vele duizenden ponden gouds en hun zuster, prinses Anna, als gemalin van Wladimir, aan. De Rus versloeg den oproerling, maar kreeg niet zijn be-

loofde gemalin. De gevolgen zijn zeer verklarbaar. Wladimir trok met een leger naar de Krim, nam te vuur en te zwaard de oud-Byzantijnsche stad Chersonesos in ¹¹⁾ en zwoer hetzelfde met Konstantinopel te doen, indien de prinses Anna niet werd uitgeleverd. Dit geschiedde tenslotte en hij trok met haar en een aantal Grieksche priesters naar Kiejew.

Onmiddellijk liet hij het beeld van Peroen aan de staarten van een paarden-vierspan binden en door de straten van Kiejew sleuren. Het afgodsbeeld werd in den Dnjepr gesmeten en den volgenden dag beval hij de geheele bevolking zich in den Dnjepr „en bloc” te laten doopen. Hetzelfde geschiedde in de andere R. steden.

Een dergelijke godsdienstige omwenteling moge kort en bondig zijn, maar bleef niet zonder gevolgen. De conservatieve heidensche geslachten verlieten de steden en het bewoonde platteland, vestigden zich in de gordels der wouden en steppen, zaktten af naar de onrustige en woelige grensstrooken en begonnen met de R. grensvijanden te heulen. Ook was deze omwenteling niet zoo onbloedig als men dit tot ongeveer 1900 in de R. geschiedenis heeft willen voorstellen.

Verskillende factoren hielpen echter mede om het Christendom vasten wortel te doen schieten. Er bestonden reeds onder Oljga christengemeenten en in Kiejew zelfs zeer bloeiende nederzettingen. Prinses Anna had vooral Bulgaarsche en Servische (Zuid-Slavische) priesters meegebracht, die de Russen (Oost-Slaven) konden verstaan. De heilige boeken waren in het Zuid-Slavisch dialect vertaald en dus begrijpelijk. ¹²⁾ Voor de hogere standen werden priesterscholen opgericht, waarmee de grondslag voor het onderwijs werd gelegd.

Gelijk de tiende eeuw in Rusland een afwisseling vertoonde van buitenlandsche- binnenlandsche- en broeder-oorlogen, invallen van horden en woelingen, tengevolge van de afwezigheid der regeerders,

(Het Christendom werd in de Nederlanden gepredikt in de 4e eeuw in het Zuiden en in de 8e eeuw in het Noorden).

²⁾ Het Grieksche vuur, dat onder water brandde, was vermoedelijk samengesteld uit pek, nafta, zwavel, salpeter e.d. en in 673 voor het eerst gebruikt bij de verdediging van Konstantinopel tegen de Arabieren. Het werd uit-gevonden door Kallinikus van Heliopolis.

³⁾ De Warijagen of Noormannen kwamen in Rusland in 862, zie schets II.

⁴⁾ Nikephoros Phokas regeerde van 963—969. Hij behoorde tot de dynastie der Mace-doniërs (867—1057).

⁵⁾ De Balkan-Bulgaren. Deze voornaam-ter onderscheiding van de Wolga-Bulgaren, die woonden bij den bovenloop van de Wolga.

⁶⁾ Siliëstria aan de benedenloop van de Donau, ten zuidoosten van Bukarest. Philipopolis en Adrianopolis liggen aan de Maritza in Thracië, ten zuiden van Bulgarije en ten westen van Konstantinopel.

⁷⁾ Het 1e en 2e handelsverdrag der Russen onder Swatoslaw met de Byzantijnsche Grieken zijn, geheel of gedeeltelijk (na den val van Konstantinopel in 1453), tot vóór den wereldoorlog met hen, die in de rechten der Grieken om de Zwarte Zee waren getreden, gehandhaafd, vooral op het gebied van inter-nationaal recht ten opzichte van onderlinge regeeschillen, successierechten e.d.

⁸⁾ De afgod Peroen, gewijd aan het on-weer (donder en bliksem), zie schets II.

⁹⁾ De „Aya Sofia”, koepelkerk in Konstan-tinopel, gebouwd door Keizer Justinianus van 532—537. In de Nederlandsche letterkunde een bekend gedicht van Dr. H. Schaepman (1844—1903).

¹⁰⁾ Bazilios II en Constantinos VIII regeer-den samen van 963—1025; daarna regeerde Constantinos VIII tot 1028 als alleenheer-scher. Zij behoorden eveneens tot de dynastie der Macedoniërs.

¹¹⁾ Chersonesos, ook Heraclea genaamd en thans Sewastopol, de zuidelijkste stad van de Krim, welk schiereiland oorspronkelijk: Cher-sonesus Taurica genoemd werd. Het ligt slechts 450 K.M. in vogelvlucht van Konstan-tinopel.

¹²⁾ Deze Zuid-Slavische kerktaal is bekend als het „oudkerk-Slavisch” en werd de R. schrijftaal. Eenigszins gewijzigd is het tot op heden in de R. kerk en de andere Grieksche-Orthodoxe Slavische landen in gebruik ge-bleven.

LUITENANT ARCHIBALD.

(Wordt vervolgd).

ORANJEBANDEN.

Bij schrijven van 18 Juni 1928 VIe afd., no. 69, heeft Zijne Excellentie de Minister van Oorlog twintigduizend Oranje-armbanden in bruikleen verstrekt, om als onderscheidingsteeken te dienen voor de Vrijwilligers, die op 27 Sept. a.s. aan den Nationalen Landstormdag zullen deelnemen.

Onderscheidingsteeken voor de leden der Gewestelijke- en Plaatselijke Landstormcommissiën.

Ten behoeve van de leden dezer Commissiën zijn door denzelfden Minister tweeduizend smalle Oranjebanden beschikbaar gesteld, om als onderscheidingsteeken te dienen.

De Oranjebanden komen uit het Rijkskleedmagazijn en moeten na afloop van den Nationalen Landstormdag weer worden ingeleverd.

OP EIGEN WIEKEN.

Sommige afdelingen hebben onze tijdige oprichting tot vorming van een stevige reiskas wel vernomen, doch zijn wat laat aan het werk getogen. Met het gevolg, dat zij nu achteraan komen.

Wat eraan te doen?

Het antwoord is eenvoudig; n.l. met verende krachten aan den arbeid, om den achterstand in te halen!

Het zij iedere afdeling een eer, om zoveel mogelijk op eigen wieken te drijven.

DE MUZIEKKORPSEN.

Er komt schot in.

Vele handen maken het groote werk der voorbereiding licht.

Zoo gaat het ook met de muziekkorpsen.

Zooals het zich laat aanzien, zullen die op onzen Nationalen Landstormdag niet ontbreken. Wij verwachten er vele.

Mr. H. VERKOUTEREN,

Lid v. d. Eerste Kamer der Staten-Generaal, Voorzitter van de Commissie voor overleg met de organisaties van werkgevers, landbouwers, enz. voor den Nationalen Landstormdag 1928.

KERKDRIEL.

Op Dinsdagavond 12 Juni hield de Afd. Kerkdriel, eene feestvergadering, waarbij tegenwoordig waren de heeren der plaatselijke Commissies, vele leden en den heer A. B. Rabou, 1e Luitenant uit 's Bosch. Den heer Burgemeester, voorzitter der afd., opende de vergadering, waarna hij het nieuwe vaandel met eene mooie rede aanbood, dat de leden zich als een man onder deze banier zullen scharen om pal te staan voor recht en plicht, om trouw te zijn aan God, Vorstin en Vaderland.

Hierna werd het woord gegeven aan den spreker van dien avond, Luitenant A. B. Rabou, die in een gloedvolle rede uiteenzette: Het Communisme een gevaar voor Kerk en Maatschappij. Hij schilderde den toestand in Rusland, de haard van het bolsjewisme. Hij sprak met klem en veel nadruk over de propaganda die gevoerd wordt onder de jeugd, vooral door lectuur en hoe getracht wordt om

bij deze 't communistisch vergif te doen indruppelen in hun geest en hart. Ook de S. D. A. P. hield steeds meer over naar den revolutionairen kant, het ideaal der bolsjewiki. Spreker liet dan ook uitkomen dat het thans nog meer dan ooit noodig is het wettig gezag te erkennen, te steunen en daarvoor pal te staan. Met aandrang spoorde hij alle militairen en voorgeoefenden aan lid te worden van

den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, om op de bres te staan ter verdediging van gezag, eigendom en recht en alles wat ons heilig is. Hierna dankte de voorzitter den heer Rabou voor diens mooie rede, dat deze zal bijdrage de leden aan te zetten altijd trouwe leden te blijven van dit instituut.

Met een woord van dank sloot de voorzitter de vergadering.

De Afdeling Kerkdriel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm

De Reserve-Luit.-Kol. H. C. VAN CAPELLE, Commandant van het Vrijwillig Landstormkorps „Rotterdam”, Algemeen Militair Leider van den Nationalen Landstormdag 1928.

ZALK EN VEECATEN.

Reeds jaren lang, vanaf de oprichting, hadden zich in onze gemeente enkele dienstplichtigen aangesloten bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. 't Waren er te weinig om een zelfstandige afdeling te vormen, waarom ze werden ingedeeld bij de afdeling Hattem. Gezien de groote afstand, circa 2 uur gaans, kwam er van bezoek aan vergaderingen en schietoefeningen weinig, slechts een enkele getrooste zich de moeite, dien afstand per rijwiel af te leggen. In dezen toestand is verandering gekomen. Na een propaganda-rede van den heer F. Jalink van Apeldoorn werd in een vergadering op Vrijdag 27 April een Plaatselijke Commissie gevormd, een Plaatselijke leider aangewezen en zoo kwam een nieuwe afdeling tot stand, waarbij zich dadelijk vijf nieuwe leden voegden. Hoewel onze kleine gemeente nooit een sterke afdeling kan vormen, mag toch verwacht worden, dat meerderen zich zullen aansluiten en de afdeling Zalk haar plaats in de gelederen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm met eere mag innemen.

DEVENTER.

Na geruimen tijd van betrekkelijke rust heeft ook de afdeling Deventer, ter voorbereiding van den Nationalen Landstormdag, een vergadering gehouden. Voor een volle zaal in het St. Josephsgebouw trad op de in het Landstormkorps „De IJssel” en ver daarbuiten bekende Professor Felix Otten O.P., lid van de Gewestelijke Commissie, met een propagandarede, die tot onderwerp had: „Wij willen de Vrede.”

Keurig en pakkend, zooals we dat van Prof. Otten gewoon zijn, zette hij de betekenis van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm voor het streven naar vrede uiteen en het is zeker niet het minst aan zijn pakkend woord te danken, dat een achtal nieuwe leden zich staande de vergadering lieten inschrijven.

Het kloekke openingswoord van den heer Krooshof en de korte toespraak van overste Lavaleije droegen er mede toe bij om de vergadering als propaganda-bijeenkomst te doen slagen.

Vershillende voordrachten, muziek en andere attracties maakten den avond tot een echt gezellige en 't was laat, toen allen volaan huiswaarts gingen.

HEERLERHEIDE.

Te Heerlerheide, een der plaatsen van de gemeente Heerlen, is een nieuwe afdeling Limburgsche Jagers opgericht ten getale van 30 hoofden. De oprichting had plaats op 18 Juni. Als plaatselijke commissie treedt op: voorzitter: Ir. C. Raedts, secr. en leider J. H. G. H. van den Burgt, leden: de H.H. Honnée, H. Wessels, H. J. Hochstenbach, J. Mertens, J. Snackers en F. A. Kusters.

De afdeling heeft een schietklasse opgericht en zal deel nemen aan den nationalen landstormdag, wel een bewijs van de activiteit en de goede leiding, die in goede handen is bij den res. 1e Luit. Inf. van den Burgt.

Nationale Landstormdag 1928.

Defilé voor de autoriteiten.

Er wordt op aangedrongen, om zolang niet is komen vast te staan, voor welke autoriteiten zal worden gedefileerd, hieromtrent geen voorbarige mededeelingen te doen.

P.B.N.A. OOK VOOR U
BRIEFONDERWIS
PROSPECTUS KOSTELOOS

VOOR TECHNICI
AMBACHTSLIEDEN EN KANTOORPERSONEEL
HET NEDERL. TECHNISCUM P.B.N.A.

AFDELINGEN VOOR: BOUWKUNDE, WATERBOUWKUNDE, WERKTOEGBOUWKUNDE, ELECTROTECHNIEK, CHEMIE, BOEKHOUDEN EN ALLE VERWANTE HULPWERKESCHAPPEN.
BRIEFADRES: P.B.N.A. ARNHEM 43

Fa. Wed. B. MOLKENBOER, Lelden
„HET KLAVERBLAD”
KOPPIEBRANDERIJ EN THEEBANDEL

RINGERS'
BONBONS

ALKMAAR.

Op 12 Mei 1928 is te Alkmaar een vergadering gehouden met de res. officieren, behoorende tot het verband Alkmaar, uitgeschreven door den aangewezen wd. commandant van het verband.

De opkomst bij deze vergadering was zeer goed, terwijl er een prettige stemming onder de aanwezigen was.

De bedoeling van deze vergadering was:

1. Kennismaking met den nieuw aangewezen wd. commandant, den Kapitein J. A. Brederode; 2. Bespreking organisatie en nieuwe indeeling; 3. Bespreking deelname Nat. Landstormdag en te houden schietoefeningen en wedstrijden.

Nadat de punten 1 en 2 waren behandeld, ging men over tot bespreking van punt 3. Hiervoor bestond veel animo, terwijl reeds door enkele officieren werd toegezegd aan den Nationalen Landstormdag te zullen deelnemen; verschillende heeren konden in verband met hunne werkzaamheden nog geen definitieve toezegging voor deelname doen, een tiental officieren zal vrij zeker wel deelnemen. Besloten werd vervolgens om voor September nog enkele schietoefeningen en wedstrijden te houden met scherp no. 1 en revolver, om op deze wijze meer met elkander in contact te blijven. Voor deze te houden wedstrijden werden bereids door den secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie, welke ter vergadering aanwezig was, namens de Gewestelijke Landstormcommissie, enkele prijzen toegezegd.

Na de gebruikelijke rondvraag, sloot de aangewezen wd. commandant, deze zeer geanimeerde bijeenkomst, waarna men nog een tijdje gezellig bijeen bleef.

NIUWLEUSEN.

Dinsdagavond, 10 Juli j.l., vergaderde de afdeling Nieuwleusen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm onder voorzitterschap van den heer J. P. Backx, burgemeester. Deze vergadering was in hoofdzaak belegd om de tocht naar den Haag op 27 September a.s. te bespreken en om de leden het nieuwe vaandel te toonen. Voor den Nationalen Landdag in den Haag gaven zich 45 landstormers op. Wegens het mooie weer, waardoor velen moesten hooien, was de vergadering niet voltallig. Het vaandel viel zeer in den smaak. Tot vaandeldrager werd benoemd de heer G. J. Beldman, terwijl als plaatsvervanger werd aangewezen de heer H. J. Stolte.

Kapitein Sonne, aangewezen verbandscommandant uit Zwolle, woonde de vergadering bij en deelde de prijzen van den schietwedstrijd uit.

De landstormers G. J. Beltman, G. Prins, Fr. Masselink, H. J. Stolte en Joh. de Boer kregen resp. de 1e, 2e, 3e, 4e en 5e prijs.

SCIETWEDSTRIJDEN IN DE PROVINCIE GRONINGEN.

Het Meinummer van ons blad vermeldde op welke wijze in het hoge Noorden de bijeenkomsten plaats vinden van de Bijzondere Landstormers. De belangstelling voor het Instituut is hier groot en breidt zich nog steeds voortdurend uit. De Kapitein de Jonge van Groningen wordt steeds met spanning verwacht wanneer een vergadering, schietoefening of wedstrijd is uitgeschreven. Door zijn arbeid wordt veel steun ondervonden van de ingezetenen der verschillende gemeenten door bijdragen voor de reiskas der Plaatselijke Afdelingen. De waardeering uit zich bij de vrijwilligers door niet te mankeeren op de bijeenkomsten en medewerking te verlenen bij het werven van vrijwilligers. De deelname aan den Landdag zal dan ook zeer groot zijn, niet alleen van Bijzondere Landstormers, maar ook van een groot aantal leden der Plaatselijke Commissiën. Hieronder volgen de uitslagen der wedstrijden en worden daarmee tevens aangegeven de winnaars van de mooie en praktische kunstvoorwerpen.

Stedum. Schutters 1e klasse: 1. T. J. Tillema, 92 p.; 2. J. Smit, 87 p.; 3. H. Vos, 84 p.; 4. W. Oosterhof, 81 p. Schutters 2e klasse: 1. H. Boelema, 68 p.; 2. J. de Jonge, 68 p.

Grootegast. Schutters 1e klasse: 1. M. van der Zaag; 2. J. Kruijer; 3. H. W. Veenstra; 4. C. Steensma. Schutters 2e klasse: 1. M. de Vries; 2. L. Hovius; 3. B. de Vries.

Het lid der Plaatselijke Commissie, de heer Dr. J. Sunier, Arts, is steeds op de bijeenkomsten aanwezig, terwijl hij ook deelneemt aan het schieten. De leden der Afdeling stellen zijn arbeid voor het Instituut op hoogen prijs.

Wildervank. Schutters 1e klasse: 1. P. Drost; 2. J. Gooren; 3. J. Moesker. Schutters 2e klasse: 1. H. Goeman; 2. H. Geertsema.

Winsum. Schutters 1e klasse: 1. T. Kaspers; 2. A. Datema; 3. G. Huitzing. Schutters 2e klasse: 1. H. Siebesma; 2. H. Kleine Deters; 3. K. Bolhuis; 4. S. van der Laan.

Slochteren-Schildwolde. Schutters 1e klasse: 1. J. E. Niezwaag; 2. L. van der Deen. Schutters 2e klasse: 1. S. Winter; 2. J. ter Huizen; 3. H. Leuting; 4. E. Kremer.

Nieuwolda. Schutters 1e klasse: 1. J. E. Hamster. Schutters 2e klasse: 1. D. Dodema; 2. O. C. Knotnerus; 3. G. J. Arkenma; 4. C. F. Hamster.

Warffum. Scherpschutters: 1. N. Volgers, 95 p. Schutters 1e klasse: 1. B. Venhuizen, 88 p.; 2. B. Dijksterhuis, 88 p.; 3. A. Grashuis, 87 p. Schutters 2e klasse: 1. P. Drent.

't Zandt. Schutters 1e klasse: 1. H. Nieboer; 2. J. Bolt; 3. H. Mulder.

Ezinge. Schutters 2e klasse: 1. F. Mulder; 2. S. v. d. Zwaag; 3. D. Franssens.

De Plaatselijke Commissie was in haar geheel aanwezig, n.l. de heeren L. Wildervank de Blecourt, burgemeester, Dr. C. R. Peters, Arts en Ds. J. Werkman, Predikant. De Plaatselijke Leider, de heer L. Damminga komt een woord van dank toe voor zijn arbeid in het belang der Afdeling.

Groningen. Schutters 1e klasse: 1. W. Bouwman; 2. J. H. Muller; 3. K. J. van der Velde.

Midwolda-Oostwold. Schutters 1e klasse: 1. S. Gremmer; 2. H. van Ham; 3. M. Martena. Schutters 2e klasse: 1. A. H. Vortman; 2. J. Greven; 3. Joh. Smit.

Enumatil. Schutters 1e klasse: 1. P. W. de Boer, 94 p.; 2. D. Jongsma, 90 p.; 3. L. Ipema, 86 p. Schutters 2e klasse: 1. Tj. ter Veen, 71 p.; 2. L. Casimir, 67 p.; 3. J. Sikkema, 66 p.

De heeren W. Renkema, R. Kuiper, J. J. Vink en Jongsma, tezamen vormende de Plaatselijke Landstorm Commissie, waren allen aanwezig en toonden veel belangstelling voor den wedstrijd.

Winschoten. Schutters 1e klasse: 1. M. H. Smid; 2. D. Schrik; 3. P. Scholtens.

Schutters 2e klasse: 1. H. J. Wester; 2. R. de Bruin; 3. J. Bron.

Marum. Schutters 1e klasse: 1. P. W. Brandsma; 2. H. Heijs. Schutters 2e klasse: 1. Tj. de Boer; 2. G. E. Jager.

Haren. Schutters 1e klasse: 1. G. Venema; 2. J. Hekman Hzn. Schutters 2e klasse: 1. J. Berends Jzn.; 2. M. W. van Weerden.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS MOTORDIENST.

Afdeling Limburg.

Op 2 Juni j.l. werd door gemelde afdeling, begunstigd door een heerlijk zomerweer, eene oefening gehouden. Aan deze oefening,

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS „STELLING VAN AMSTERDAM”

Schietwedstrijd voor Officieren op 19 Mei 1928.

werd behalve door den leider (res. Kapt. v. Sp. d. Ch. Polis, Commandant der Afdeling) en den aan hem toegevoegden 1e Luit. v. Sp. d. Franquinet deelgenomen, door den res. Kapt. v. Sp. d. Bartels (V. L. K.-Motordienst) en den res. Kapt. v. Sp. d. van Term (V. L. K. Luchtwachtdienst).

De deelnemers moesten zich tusschen 8.30 en 9 uur v.m. te Sittard melden, teneinde aldaar de noodige olie en benzine voor den tocht in te nemen. Om 9 uur waren allen aanwezig en werd het geheel verzameld en door den Afdelingscommandant van enkele bijzonderheden, de oefening betreffende, op de hoogte gebracht.

De oefening bestond uit een terreinrit en had ten doel de vrijwilligers vertrouwd te doen

geheel verschenen 37 automobielen en 30 motorrijwielen aan den start met in het geheel 99 deelnemers.

Prijswinnaars.

Afdeling automobielen:

1e prijs v. d. Venne, sergt te Echt; 2e Leussen, soldt. te Venlo; 3e. Drost, soldt te Venlo; 4e. Maussen, sergt. te Maastricht; 5e. Ballieux sergt. te Maastricht; 6e. Dirix, soldt. te Gulpen.

Afdeling motorrijwielen:

1e prijs Schrijven, sergt. te Simpelveld; 2e. Kolenburg, soldt. te Heerlen; 3e. Haffmans, soldt. te Weert; 4e. Keulers, soldt. te Luttede; 5e. Lutz, soldt. te Heerlen.

Ook waren er nog twee prijzen, voor degene, welke de mooiste prestatie hadden geleverd. Deze werden behaald door:

Lendfers soldt. te Noorbeek en Wingers soldaat te Maastricht, welke respectievelijk met 16 persoons Chevrolet Autobus en een eentons Chevrolet vrachtwagen hadden deelgenomen.

Na nog tot allen een opwekkend woord te hebben gericht, ook ter propagandeering van het Korps, werd de dag met een gezellig samenzijn in het Paviljoen te Valkenburg besloten.

COMMANDO VAN HET FRIESCH VERBAND.

De kapitein H. A. A. Sitsen, commandant van het vooroefenings-instituut in Friesland,

De Afdeling Puttersbroek van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

geraken met de moeilijkheden in heuvelachtig terrein en een bepaalde weg in een vast tempo af te leggen. Het traject liep over een afstand van 120 K.M. en er moest gereden worden, met een gemiddelde snelheid van 30 K.M. per uur.

De start was bepaald om 10 uur v.m. en verder iedere minuut een deelnemer. In het

tevens belast met het bevel over den bijzonderen vrijwilligen landstorm in ons gewest is — onder dankzegging voor de door hem bevestigde diensten — eervol van de laatstgenoemde functie ontheven en vervangen door den reserve-majoor C. G. Kamerling, woonachtig te Groningen.

FAAM Zilver 15 ct.
FAAM Rood 13 ct.
FAAM Bruin 12 ct.
FAAM Zwart 10 ct.
FAAM Blauw 8 ct.
per 1/2 ons.

FAAM is de naam van de beste rooktabak voor den laagsten prijs, LOUIS DOBBELMANN, Rotterdam.

ZWARTSLUIS.

9 Mei l.l. werd in het Nutsgebouw alhier door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een vergadering gehouden, welke door den heer G. Oprel, burgemeester dezer gemeente, werd geopend. Hierna werd overgegaan tot uitreiking der prijzen, behaald bij de schietwedstrijden. Deze waren als volgt gewonnen:

1e pr. H. v. d. Belt, nikkelen theepot met theelichtje; 2e pr. J. Klaver, koperen bloempot; 3e pr. A. J. Vinke, horloge; 4e pr. G. Schra Hzn, koperen tabakspot; 5e pr. G. Schra Rz, waterstel; 6e pr. E. v. d. Wetering, wekker; 7e pr. S. v. d. Sloot, leeren portefeuille; 8e pr. R. v. d. Meulen, vulpotlood; 9e pr. G. Petter, kristallen aschbak.

Deze voorwerpen werden door kapt. Sonne met een korte toespraak aan de winnaars uitgereikt. Hierna declde de plaatselijke voorz., Burgemeester Oprel, een en ander mede over den op 27 Sept. a.s. te 's-Gravenhage te houden Landstormdag.

Vervolgens vertoonde kapt. Sonne eenige lichtbeelden van Albanië. Deze werden door hem op duidelijke wijze toegelicht.

Tenslotte sloot de voorzitter met een woord van dank en opwekking deze vergadering.

MONTFOORT.

De heeren J. J. Bottema en J. H. Feldbrugge zijn gekozen tot bestuursleden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

HASSELT.

Op 14 Juli j.l. vergaderde de afdeling Hasselt, waarop de schietprijzen werden uitgereikt en besloten werd met ongeveer 30 man deel te nemen aan den Nationalen Landdag in Den Haag. De prijswinnaars waren: 1. S. de Jong; 2. K. van Marle; 3. C. van der Clocht; 4. P. Borgmeyer; 5. J. Steenbergen.

RIETVELD EN BARWOUTSWAARDER.

Dinsdag 12 Juni j.l. vergaderde alhier de afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, in het Café van den heer D. Nap te Barwoutswaarder. De vergadering werd door den voorzitter met een kort welkomswoord geopend. Als punt 1 der agenda stond vermeld: Bestuursverkiezing. Tot Bestuursleden werden gekozen W. C. Versloot, voorzitter; v. Veenendaal, 2e voorzitter; K. Kamsteeg, secretaris; J. Balvers, 2e secretaris. Als punt 2 was aan de orde: plaatsing Vaandel en benoeming Vaandeldrager. Met algemeene stemmen werd besloten het vaandel te plaatsen bij den heer Veenendaal en C. van Vliet te benoemen als vaandeldrager.

Genoemde leden namen allen hun benoeming aan.

Hierna kwam in behandeling de nieuwe Schietregeling en een financieele bespreking. In de rondvraag werden vele vragen gedaan, welke door den Voorzitter werden beantwoord. Deze ledenvergadering waaruit duidelijk bleek, dat er meer leven in de afdeling komt, werd door den Voorzitter, Versloot, met dank voor de goede opkomst, met een kort woord gesloten.

Jongens en Meisjes,

Dat de prachtfoto in gouden lijst van onze Koninklijke familie zeer in den smaak zou vallen, vermoedde ik wel. De winnaars in Maart waren dan ook opgetogen over hun prijs. Daarom verzend ik nu weer aan de gelukkigen zulk een schilderij, ditmaal nog secuurder verpakt.

Hier volgen hunne namen:

Groep A (beneden 10 jaar)

Jelle Nauta, Akkrum.
Bastiaan Terlouw, Molenaarstr, 86, den Haag.
Jaantje Verhage, Middelburg, Markt K 1.
Christina Bouwhuis, Heemse A 131.

Groep B (boven de 10 jaar)

Trijntje Stegenga, Nijemirdum.
Frans van Kogelenberg, Nijverstr. 126, Tilburg.
Sietsche Woudstra, Oldetrijne.
Dirk Koelewijn, Lisse.

Hier volgen de prijsraadsels.

KAAT MOSSEL.

't Was in het jaar 1784, in den tijd der malle priuken en der dwaze Patriotten. Toen leefde in het woelige Rotterdam een vrouw, Catharina Mulder genaamd. Zij was door het Stadsbestuur aangesteld, om de mossels te keuren. En daarom noemde men haar Mosselen-Ka of Kaat Mossel.

Zij had een geweldigen afkeer van valsche knepen en was een warme Oranjeklant.

GROEP A.
(Kinderen beneden de 10 jaar).

Hoeveel gulden per week verdient Meneer Cijferaar, de boekhouder?

GROEP B.
(Kinderen boven de 10 jaar).

Ons land is een w a t e r land; dus ook een d a m m e n land.
Probeer eens, hoeveel plaatsnamen ge vinden kunt, die op d a m eindigen.

Daarom vatte zij aanstonds vuur, wanneer de Patriotten of Keezen op onzen Stadhouder Willem V gingen schimpen. Met haar rappe tong leverde zij telkens slag, zelfs tegen de groote heeren, die onzen Oranjevorst dorsten te smaden.

Zoo was deze eenvoudige vrouw een echte diamant, alleen wat ruw en ongeslepen. Wee dengenen, die iets ten nadeele van den Prins uitliet! Dan vloog Kaat Mossel als buskruit op, en zette het hem onmiddellijk betaald, vaak

met een stortvloed van gepeperde woorden.

Over één ding zat Kaatje te midden van haar mosselenbedrijf telkens te, piekeren: ze wilde zoo gaarne den Prins eens zien. Als dat geluk haar eens te beurt mocht vallen, dan ware de vurigste wensch haars levens vervuld.

Ten slotte neemt ze een kloek besluit, en stapt met een vriendin naar Den Haag, een voetreisje van vijf uur. Daar stelt zij zich op in de nabijheid van het Paleis en waarlijk! Na een poos wachters ziet ze haar inspanning ten volle bekroond, want haar schitterende oogen mogen den Prince aanschouwen.

Schier bedwemd van geluk, aanvaardt zij weer de terugreis, en met rechtmatigen trots vertelt ze aan Jan en alleman haar wonderwel geslaagden tocht. Daarna zet zij de pan op het vuur, om op den goeden afloop van haar onderneming eens flink te tracteeren. Dan tuigt de gulle gastvrouw haar muts en borst op met Oranje, welk voorbeeld door haar vriendinnen aanstonds gevolgd wordt. Vervolgens stelt Kaat zich aan het hoofd van de vroolijke club, die onder 't geestdriftig uitgalmen van Oranjeliederen door de drukke straten van de Maasstad trekt.

Mosselen-Ka schreeuwt zich de keel schor, want haar warm gemoed hotsebotst en ze moet het wel lucht geven.

Maar de Keezen trekken smadelijk hun neus op voor deze roezige Oranjeklanten. Zij grimmen en schimpen, wat alleen ten gevolge heeft, dat het troepje nog een toontje hooger gaat zingen. Aan alles komt een einde; dus ook aan de uitbundige vreugd van Oranje-Ka en haar trawanten: De heeren op 't Stadhuis, die ook Keezenbloed in hun aderen hebben, ontvangen bericht van deze luidruchtige betooging. Een paar gerechtsdienaars worden er af gezonden, en weldra zit Kaatje achter slot en grendel onder 't Raadhuis te brommen.

Wat zijn de patriottische regenten in hun knollentuin, om die mooie vangst! Zij gaan er zelfs een stevig glaasje op drinken. Zoo'n brutaal wijf ook, dat hare betaalsheeren durft bespotten en de halve stad op stelten zet! Maar zij zullen haar wel eens mores leeren! Voor eens en voor altijd!

Kaat Mosel, de oproeringe, moet verschijnen voor de Schepenbank, die weldra een streng vonnis velt: een brandmerk, een ferme dracht slagen met de geeseloeden, en tien jaar tuchthuisstraf, gevolgd door levenslange verbanning. Arme Kaatje, die voor zoo'n licht vergrijp zoo onmenselijk moet boeten!

In die benarde omstandigheden springt evenwel een jonge, schrandere, advocaat voor haar in de bres! 't Is Meester Willem Bilderdijk, die evenals Kaatje een Oranjeklant in hart en nieren is. Straks wordt ook deze groote vriend van 't Oranjehuis als een misdadiger door zijn verdwaasde landgenooten uit het vaderland gebannen.

Als Bilderdijk voor de Schepenbank verschijnt, om ten gunste, der beklagde het pleit te voeren, dan barst het publiek in dolle woede met vinnig krijten uit.

Bilderdijk echter is niet de man, om zich door de brullende Patriotten van de wijs te laten brengen.

„Hier sta ik!” zoo dreunt zijn leeuwenstem;

„meent ge, dat uw dreiging mij ontroeren zou? 'k Eisch stilte en vrijheid, om voor beklagde mijn pleidooi te houden!”

De Keezen moeten zich inbinden. En Bilderdijk houdt een krachtige, schitterende redevoering, waarin hij 't voor Kaat Mossel opneemt. Zijn oogen schieten vonken, terwijl zijn stem door de volle zaal dreunt. Doch de strenge heeren laten zich niet vermurwen. Integendeel, hoe forscher de advocaat pleit, hoe grooter hun gramschap wordt. Zij blijven bij hun besluit, en weldra opent de Gevangenschap in Den Haag haar zware deuren, om Kaat Mossel op te nemen.

Nog één middel kan wellicht redding bieden. Bilderdijk wendt zich tot een hogere rechtbank, het Hof van Holland, die mogelijk het vonnis als te zwaar zal afkeuren.

Maar deze rechters leggen zich bij de uitspraak der Rotterdamsche Schepenbank neer, hoe vurig en meesterlijk Bilderdijk zijn cliënte ook verdedigt.

De felle Keezen juichen: zij hebben voor de tweede maal, en nu voor goed, hun zin gekregen.

En Kaat Mossel, die 't heele geval aanvankelijk erg vroolijk opnam, moet in den tronk blijven zuchten, een drietal lange, droeve jaren aaneen.

De opsluiting in den vnzigen kerker schokt haar levendigen geest en haar stoer gestel. Kaatjes wilde haren beginnen allengskens te vergrijzen.

Immiddels gaan de Patriotten heftig voort met hun vernedering van den Stadhouder, tot dat een leger Pruisische soldaten in 1787 ons land binnenrukt, om diens wankelend gezag te schragen. De lawaaiige Keezen schuifelen nu doodelijk ontsteld in hun schulp.

Deze gewapende tusschenkomst doet de Prins gezindten herleven. Ook Mosselen-Ka mag de gunstige uitwerking hiervan ondervinden. Zij wordt uit de gevangenis ontslagen, en doet weer haar blieden intocht in Rotterdam.

Doch Bilderdijk is niet voldaan over deze in vrijheid stelling van zijn cliënte. Hij blijft haar met zijn rechtskundige kennis en vurige Oranjeliefde trouw ter zijde staan. Hij schrijft de Staten een request, waarin hij voor Ka drie-duizend gulden schadevergoeding vraagt. Zijn verzoek wordt ingewilligd, en Ka kan nu rammen met zoo'n massa schijven, dat ze er werkelijk verlegen onder wordt, wat haar anders niet zoo gauw overkomt.

Uit dankbaarheid biedt zij den advocaat een gedeelte hiervan tot belooning aan voor al de inspanning, die hij zich voor haar getroot heeft. Maar Bilderdijk, ofschoon voortdurend worstelend met geldgebrek, weigert hardnekkig en stapt met een stralend gezicht heen.

Zoo was door Bilderdijk's optreden een weldadige ommekeer gekomen in Kaatjes droevig lot. Maar haar Oranjeliefde verloochende zij niet bij 't klimmen harer jaren. Al verdonkerde ook haar vurige oogen, en al verdofte haar krachtige stem, toch bleef zij tot het einde van haar leven voor Oranje uit haar slof schieten.

Dit is de geschiedenis van Kaat Mossel of Oranje-Ka.

Wie helpt

een oppassend huisvader, Lid B. V. L., van onbesproken gedrag, aan een betrekking om in het onderhoud van zijn gezin te kunnen voorzien, als boschwachter, nachtwaker, jachtopzichter, portier, reiziger. Is administratief onderlegd. Kan motorrijden. Beste referenties ten dienste.

Brieven aan de Adm. v. d. Blad. Letter C. v. D.

Vaandels en Banieren

Voor het aanschaffen van een **VAANDEL** is het adres:

Firma JANSSEN & Co.
STATIONSTRAAT 4 & TILBURG

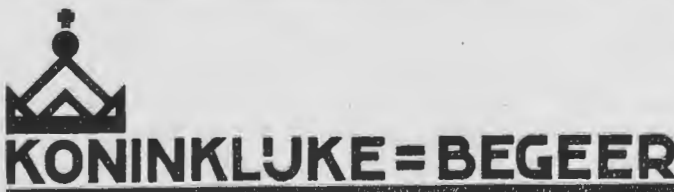
Oudste Adres en eigen Ateliers.
Hoogste tentoonstellingbekroningen.

WERNER = Den Haag
TEL. 70900 en 10970.

TENTEN in huur van de kleinste tot de grootste afmetingen. **VLAGGEN,**
Maar levert ook

Waschzakken, Dekkleeden, Marquisen

etc. etc. etc.

VOORSCHOTEN

Bankwerker,

lid van den Bijz. Vrijw. Landstorm,

ZOEKT WERK

Oud 28 jaar. N. H.
Brieven aan de Adm. v. d. Blad. Letter A. d. J.

Wie helpt

lid B. V. L., oud 25 jaar, geref. godsd., in het bezit van het politiediploma (A. N. P. B.), aan een dergelijke betrekking.
Brieven Adm. v. d. Blad, Lett. D. d. V.

VACANT.

Adresveranderingen

Degenen, die „Het Landstormblad” ontvangen, wordt beleefd verzocht, na te willen gaan of hun adres, op de adresband vermeld, wel het juiste is. Indien dit adres niet volledig of foutief is, dan zal de Administratie van „Het Landstormblad” het ten zeerste op prijs stellen, wanneer zoo spoedig mogelijk onderstaand formulier — ongeteekend — maar nauwkeurig ingevuld, aan haar adres wordt toegezonden. Als drukwerk in ongesloten enveloppe zijn slechts 1½ cent portokosten verschuldigd.

Aan de Administratie van „Het Landstormblad” te 's-Gravenhage, Koninginnegracht 50.

*)
bericht, dat „Het Landstormblad” van Juli gezonden werd naar:
Naam der woonplaats:
Straat en huisnummer:
Het adres moet echter zijn:
Naam der woonplaats:
Straat en huisnummer:

*) S. v. pl. duidelijk naam en voorletters invullen.

ke
ge
st
I a
we
go

ni
ne
te
ge
du
zu
K.
nu
nie
pl
ge
af
ste
zul
ure
het
zul
sme
baa
]
(au
dee
orn
afd
Poj
de
val
tell
alle
del
me
aar
het
doo

I
ve
ri
stre
en
Drij
oorl
vall
en
eetu
het
E
hoop
gesg
lang
rivig
in t
tege
val
T
we
er
over
ver
het
blev
zich
teraj
de
cont
Cij
wan
een
van
ten
een
ging
bije
alle
het
Da
geme
gen
stond
heers
wen
zod
hi
e ve
ot
neis
j

HET LANDSTORMBLAD

Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot Steun aan het wettig gezag.

ABONNEMENTSPRIJS f 1,50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

„Wilt vast u pijlen binden,
Dat Uwer geen ontval...”

(Uit Valerius' „Gedenckclanck”).

De Marsch door 's-Gravenhage op 5000 gelederen van 4!

Alle Hens aan Dek!

De Nationale Landstormdag op Donderdag 27 September bevat twee hoofdfases:

— de landdag met toespraken op „Houtrust”, waarin het innerlijk karakter van éénheid, kameraadschap en saamhoorigheid naar voren zal treden, en

— de marsch door de straten van 's-Gravenhage, waar in het openbaar zal blijken hoe machtig en krachtig, gedisciplineerd en kerngezond onze organisatie in tien jaar tijds geworden is.

Op het onmetelijke grasveld van Houtrust, onder den Noordzeewind en de zilte lucht, zullen Hollanders en Limburgers, Friezen en Brabanters, Utrechtenaren, Zeeuwen en mannen van Overijssel, Groningers, Drenten en Gelderlanders elkaar de hand reiken. Bewoners van zeekusten en heuvelkammen, van polders en rivierdalen, van eilanden en heiden zullen er, één van hart en één van zin, nationale liederen zingen.

Geen partijchap, geen politieke twist, geen kliekgeest, geen boven- of beneden-Moerdijksche tendenz zullen op Houtrust een schijn van kans hebben. Alle deelnemers van dezen landdag, alle standen onzer samenleving, alle rangen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn op 27 September slechts beziel met één gedachte:

„Wij zullen de orde en het gezag in het belang van het gemeenebest handhaven! Ons aantal behoeft ons vaderland! Als 't moet, zal niet alleen ons aantal spreken, maar ook onze daad!”

Door een vernuftige uitvinding van onzen modernen tijd zullen gevierde redenaars onze gedachten en gevoelens vertolken en ons aanmoedigen om vol te houden, ondanks critiek en lautheid, destructie en angst.

Toch zal deze samenkomst op Houtrust een getuigenis in besloten kring zijn. Onze belijdenis geven wij daarna door onze marsch van K.M.-lange colonnes langs de straten van 's-Gravenhage.

Wij hopen, dat het aantal deelnemers aan dezen marsch van 16.000 op 20.000 zal worden opgevoerd en dat dus 5000 gelederen van 4 de klankvolle cadans van hun soldatenstap zullen doen opklinken.

In 21 afgeronde verbandscolonnes, onder geroffel van tamboers en koperklanken van hoornblazers, met het gemeen-

schappelijk gezang der vertegenwoordigers van alle Nederlandsche gewesten en landstrecken, zullen wij marcheeren en defileeren, en, als de marschliederenbegeleiding van het ene muziekkorps verflauwt om een straat- of plein-hoek, zal weer een nieuw muziekkorps verschijnen, en er achter zullen weer nieuwe colonnes verschijnen, 3 tot 4 uren achter elkaar.

En degenen, die dan niet ziende blind en hoorende doof zullen zijn, zullen daarna met de wetenschap naar huis gaan, dat met een dergelijke vrijwilligersmacht de orde en het gezag, Vorstin en Volk, recht en wet, in de toekomst geen moment gevaar zullen loopen.

Anderen, harder van begrip en koppiger van combinatie, zullen zich in den beginne afvragen: hoe is het mogelijk, dat op een Donderdag, dus een dag door de week, die duizenden jonge mannen, hoofden van gezinnen, kostwinnaars, eigenaren van zaken, landbouwers, arbeiders, beamtten, middenstanders en handwerkslieden, visschers, schippers en mijnwerkers, hun arbeid en bedrijf in den steek laten, van hun hof- en haardsteden, soms 5 tot 6 uren, in extra treinen, extra trams, extra autobussen, ook ten deele per rijwiel of te voet, naar 's-Gravenhage optrekken, om in de regeeringsstad des lands eenige uren op Houtrust te verblijven, daarna een vermoeiende marsch door de straten van 's-Gravenhage te maken en dan weer 5 tot 6 uren terug te reizen.

Deze vreemdelingen in Jeruzalem zullen nog meer verbaasd zijn, als zij bedenken, dat deze landdag en stadsmarsch absoluut ingaat tegen de trekken en tekenen des tijds: „maakt jool en lol, na ons de zondvloed!”

Inderdaad: geen festijn van uitspatting, geen carnavals-hospitaliteit, geen gejoel van straatdeuntjes, geen orgie van drank, geen gezellig en behagelijk najaars-onder-onsje, drijft op 27 September die duizenden naar 's-Gravenhage, maar hun beginsel, dat opofferen wil, — hun nationaal ideaal, dat grondslag, inhoud en doel bezit, — hun bewustzijn van een jonge, levenskrachtige organisatie te zijn, lenig van lijf en leden, weerbaar naar ziel en lichaam en vooral steeds bereid en steeds paraat!

Paraat en bereid tegen het opdringende communisme, de doordruppelende malcontente mentaliteit, de funeste ideeën van Russische war- en woelhoofden.

Pal en paraat „als 't moet!”

Zij, die hard van begrip zijn en deze marsch der duizenden zullen aanschouwen, mogen één herinnering als axioma mee naar huis nemen: „daartegen is niets te beginnen. In Nederland is de wanorde schaakmat gezet!”

Ons, deelnemers, past op 27 September de uitvoering van het begrip: marcheeren en defileeren in de... opperste orde. Wij staan onder de loupe onzer tegenstanders!

Muziek en zang, vaandel-gewapper en volksdrachten zullen aan onze colonnes de charme en het coloriet van moderne frisheid, jeugd en toekomstbeloften geven.

Vrijwilligers met een nurksch en norsch gezicht, die opzien tegen heen- en weer-

reizen op één dag, die liever „lijntrekken” dan correct te marcheeren, die „stuurman aan wal” wenschen te spelen, die zich peutersaars en uitpluizers willen toonen, die liever hurken bij moeders pappot, — o, dat zij thuis blijven, en onze massa, die opgewekt en goedlachs zal zijn, niet hindere met hun défaitisme en heimwee naar een luie ligstoel!

Tenslotte, gij vrijwilligers van November-1918, gij voormannen van landstormafdelingen, gij allen, die overtuigd zijt van de waarde onzer beginselen voor volk en staat, — slaat nogeens de hand aan de ploeg en werkt mede aan de verwezenlijking der prestatie:

5000 gelederen van 4, dus 20.000 man! 20.000 man! Een colonne van 10 K.M., dit is ongeveer de straatweglengte tusschen:

Groningen—Oostwolde,
Leeuwarden—Hardegarijp,
Assen—Vries,
Zwolle—Hasselt,
Arnhem—de Steeg,
Utrecht—de Vuursche,
Amsterdam—Halfweg,
Gouda—Bodegraven,
Vlissingen—Middelburg—Arnhemuiden,
Breda—Etten,
Maastricht—Valkenburg.

Voorwaarts, 20.000 man, de oranje landstormband om Uw linkerbovenarm, Uw verbandsmuziekkorps voorop, Uw afdelingsvaandels hoog-geheven, Uw lied en lach in de herfstlucht onzer regeeringsstad, voorwaarts voor

God, Koningin en Vaderland!

J. GRAAFLAND.

Maastricht, Augustus 1928.

GOED BERICHT!

Zijne Excellentie de Minister van Oorlog heeft bepaald, dat aan de dienstplichtigen, die als „Bijzondere vrijwilligers” zijn geregistreerd en voor herhalingsoefeningen in werkelijken dienst zijn, indien zij zulks wenschen, op 27 September a.s. extra-verlof kan worden verleend naar 's-Gravenhage, tot het bijwonen van den Nationalen Landstormdag 1928.

Zij zijn dien dag in werkelijken dienst en mogen dus de uniform niet verwisselen met burgerkleding.

Een kennisgeving te dezer zake zal eerst-daags in de legerorders verschijnen.

DUK GEORGE
SICAREN
ZIJN
OVERWELDIGEND

Onverschillig
waar
Ge een pakje koopt, de groote omzet en vlotte verkoop waarborgt U dat STER-TABAK
altijd versch
van de fabriek in Uwe handen komt. Dit is een der vele voordeelen verbonden aan 'trooken van

**STER
TABAK**

SPOORKAARTJES VOOR DEN NATIONALEN LANDSTORMDAG.

De Directie der Nederlandsche Spoorwegen zal ten behoeve van het treinvervoer voor den Nationalen Landstormdag speciale spoorkaartjes laten drukken, waarvoor de prijzen zullen gelden, welke men in de Regeling op bl. 4 vindt vermeld.

Deze kaartjes zullen worden tegezonden aan de Gewestelijke Landstorm Commissiën, welke voor de distributie daarvan maatregelen zullen treffen en ook de verdere verkrijgbaarstelling zullen regelen.

RADIO-PROPAGANDA-AVOND

voor den

Nationalen Landstormdag.

Wij kunnen mededeelen, dat op
Maandag 17 September a.s.
des avonds om 8 uur, een
RADIO-UITZENDING

zal plaats hebben ten behoeve van de propaganda voor onzen Nationalen Landstormdag.

Sprekers:

De Heer G. F. BOULOGNE,
Secretaris der Nationale Landstormcommissie

Slotwoord door

Den Heer L. F. DUUMAER VAN TWIST,
Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal,
Voorzitter der Nationale Landstormcommissie,

Het zendstation Huizen is daarvoor op dien datum beschikbaar.

Afdelingen! raadpleeg het programma voor dien avond en neem tijdig maatregelen, om gemeenschappelijk te luisteren!

VRIENDELIJK VERZOEK.

Op prijs zal worden gesteld, indien onze lezers bij verhuizing, daarvan willen kennis geven aan het adres onzer

Administratie,
Koninginnegracht 50,
's-Gravenhage.

Wij verwijzen daarvoor naar het achterstaande formulier.

BENOEMINGEN ENZ.

Bij Koninklijk Besluit zijn benoemd:

bij het wapen der infanterie, met ingang van 1 Augustus tot luitenant-kolonel bij den staf der VIIIste infanterie-brigade, majoor B. Ten Broecke Hoekstr., van het 21ste regiment, commandant van de vrijwillige landstormkorpsen, Motordienst, Vaartuigendienst en Luchtwachtdienst;

met ingang van 31 Juli 1928, tot reserve kapitein voor speciale diensten, bij het vrijwillig landstormkorps motordienst, de reserve-eerste luitenant voor speciale diensten Dr. J. W. Wurfbain, van dat korps.

Bij K. B. is benoemd en aangesteld tot reserve-2e luitenant voor speciale diensten bij het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst, de dienstplichtig sergeant F. Manasse.

Met ingang van 1 Augustus is de Sergeant-Majoor-Administrateur L. v. Thiel, van het 21e R. I., toegevoegd als Administrateur aan den Commandant der afd. Zuidholland van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst, bevorderd tot adjudant-onderofficier.

IV. De Russische Geschiedenis

IV.

Vervolg vorsten van Kiejew: Swjatopolk, Jaroslaw, Wladimir Monomach.

Na den dood van Wladimir (1010 of 1015), trad zijn oudste zoon SWJATOPOLK (1015—1018) in het voetspoor zijns vaders, echter niet in christelijken zin, maar als opvolger van de broeder-moorder-manie.

Swjatopolk erkende niet de erfenisverdeling. Hij liet met bekwamen spoed zijn twee broeders Boris en Gjeb vermoorden; daarna liet hij zijn derden broeder Swjatoslaw, die op de vlucht was geslagen, achterhalen en afmaken. Tenslotte vatte hij de wapens op tegen zijn vierden broeder Jaroslaw en beoorloogde hem met afwisselend geluk. Het krijgsgeluk keerde zich tegen hem. Swjatopolk werd verslagen en overleed aan zijne wonden. Hij kreeg den zeer duidelijken bijnaam van „den vervloekten.”

JAROSLAW (1019—1054) sloot na eenigen strijd met zijn overgebleven broeder Mstislaw een overeenkomst. Deze echter stierf weldra en Jaroslaw vereenigde wederom Oost- en West-Rusland onder één scepter.

Hij herstelde met stramme hand de rijkseenheid, veroverde Estland ²⁾ en het boven-Wolga-gebied, versloeg in 1038 de woeste horden der Petsjenegen, ³⁾ hakte deze in de pan en verjoeg de overgeblevenen naar het Balkan-gebied, de Oost-Europese verzamelaars van wanordelijken, politieke avonturiers en nationale nomaden.

Jaroslaw maakte zijn hoofdplaats Kiejew tot concurrente van het rijke en vermaarde Konstantinopel. Onder zijn regeering telde Kiejew 400 kerken en 8 marktplaatsen. Hij zond gezanten naar alle be-

LANDSTORMKORPS MOTORDIENST

De Reserve-Eerste-Luitenant H. A. C. Denier van der Gon werd, door overplaatsing, eervol ontslag verleend als Districtscommandant van de Afdeling Goeree en is in zijn plaats benoemd de heer J. C. Nieuwenhuyzen.

VERBAND ALKMAAR.

Hoorn.

De heer T. L. Harms, Voorz. der afd. Hoorn, is als lid der Gew. Landstorm Commissie toetgetreden.

Zwaag.

Als Plaatselijk leider bedankt den heer P. P. Schipper, en als zijn opvolger aangesteld P. Homan, mil. sergeant te Zwaag, wonende te Keern.

Bergen.

Alhier had een schietwedstrijd plaats van officieren behorende tot het Landstormverband Alkmaar op geweer en revolver. De deelname was goed.

De uitslag was als volgt:

Geweer. 1e prijs de heer P. J. Oolders 46 p.; 2e pr. res. 1e luit. J. Adolfs 44 p.; 3e pr. kapitein J. A. Brederode 41 p.; 4e pr. res. 1e luit. K. Stoker 41 p.

Revolver. Res. 1e luit. J. de Jong 55 p.; 2e pr. res. 1e luit. W. Mooij 55 p.; 3e pr. res. 1e luit. G. N. Diesselfeldt 54 p.; 4e pr. 1e luit. der inf. C. Hoogers 52 p.

De prijzen werden na afloop in „de Rustende Jager” door den kapitein Brederode met een toepasselijk woord uitgereikt.

GOES.

Op 31 Augustus a.s. zal, ter gelegenheid van de feestelijke uitreiking van het vaandel, o. m. ook gehouden worden een schietwedstrijd voor de Afd. Goes en Kloetinge, welke aanvangt des morgens 9 uur.

DOKKUM.

In de plaats van den heer S. v. Dijk, die wegens benoeming tot Rijksklerk te Groenlo zijn functie moest neerleggen, is door de Plaatselijke Commissie benoemd tot Secretaris-Penningmeester der afdeling Dokkum: de heer W. v. d. Meulen, Kweek-schoolbuurt, bij Dokkum.

schaafde landen, verleende gastvrijheid aan verschillende verjaagde vorsten, huwelijkte zijn zonen uit aan Duitsche en Grieksche prinsessen en zag zijn drie dochters verheven tot koninginnen van Noorwegen, Hongarije en Frankrijk. Zelf gehuwd met een Zweedsche prinses, onderhield hij door zijne familie-betrekkingen en zijne gezanten voeling met geheel Europa.

Hij stichtte scholen, kerken, kloosters en Ruslands eerste bibliotheek; ook liet hij het eerste werk over Russisch Recht verzamelen, ordenen en teboek stellen. ⁴⁾

Met veel taak leidde hij de drie R. standen: de hoogste klasse (of „dræezjina”), n.l. de bojaren (zijne ambtenaren en bestuurders) en de „otriki” of militairen; de klasse der vrije mannen (stedelingen en landbouwers), waaronder de stedelijke ouderlingen (vermoedelijk rijke kooplieden) een bevoorrechte plaats innamen, en de slaven, wien hij een meer mensche lijke behandeling trachtte te verzekeren.

Door de Russen wordt hij „de wijze” genoemd, en door de geschiedkundigen „de Russische Karel de Grootte.” ⁵⁾

De R. erfopvolging.

Wederom werd na den dood van een vorst Rusland onder diens zonen verdeeld. Jaroslaw's zonen Izialaw, Swatoslaw en Wsewolod verdeelden de uitgestrekte landen volgens de wenschen van hun wijzen vader. Ook deze lieten erfenissen in grondgebieden aan hun zonen na en zodoende werd, aanvangend met den dood van Jaroslaw, de R. erfenissen bij het overlijden van elken vorst verkaveld en onderling bevochten, door steden erkend, genegeerd of ontkend, totdat door een vreedzame overeenkomst de erfeniskwesties, niet met vuur en zwaard, maar met recht en wet, zou geregeld of opgelost worden.

Alvorens deze overeenkomst te behandle, gaat tot beter begrip der erfenissen-

Het vaandel van de Afdeling Zwolle.

HEKENDORP.

De afdeling Hekendorp van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, tot dusver onder hoede van de afdeling Lange Ruige Weide en reeds voorzien van een plaatselijke commissie, is met het optreden van een plaatselijk leider, de reserve 2e luitenant E. E. van der Voo, zelfstandig geworden. Op 25 Juli en 2 Aug. zijn er vergaderingen gehouden, waarover reeds een en ander medegedeeld kan worden.

Benoemd tot voorzitter van de pl. commissie de heer A. Bos, tot tijdelijk secretaris de heer E. E. van der Voo, tevens pl. leider. Voorts hebben in de commissie zitting de heeren: W. J. van Beusekom, H. J. van der Grift, H. Hoogendoorn, H. van Rossum, C. H. Schümacher, H. Verwey. De afdeling telt 14 leden. Dit aantal moet grooter worden in verband met de zelfstandigheid der afdeling. De commissie zal door contact met de afd. Lange Ruige Weide en een eventueel op te richten afdeling Papekop trachten een kring te vormen, met aan het hoofd een kringcommissie, bestaande uit leden uit de pl. commissies. De

wanordee en uiteenzetting der erfenissen-beginselen vooraf.

De oudste zoon wordt beschouwd als de oudste vorst en hoofd der dynastie. Hij voert den titel van „grootvorst.” ⁶⁾ De overige zonen kregen, naar gelang hun ouderdom, meer of minder rijke steden of gebieden. De kleinzonen volgden, elk in hun geslacht, hetzelfde erfenisbeginnel, enz.

Bij het overlijden van elken grootvorst had een algemeene opschuiving van beneden naar boven plaats. Stierf een vorst zonder „grootvorst” te zijn geweest (dus alle zonen behalve de oudste), dan verloren zijn zonen het erfrecht.

Deze erfenissen-orde ging uit van het beginsel, dat het land aan het geheele regerende vorstenhuis behoorde! Echter was dit stelsel bezwaarlijk door te voeren. Steeds ingewikkelder werden de familieverbandingen, steeds kleiner de toebedeelde erfenissen. Het bezetten van Kiejew door een wederrechtelijken „grootvorst”, het weigeren der erkenning van een wettelijken „grootvorst” door de stedelijke poorters, het verdrijven van een grootvorst en verheffen van een nieuwen grootvorst, de ontferming van zonen uit de lagere linie der vorstelijke geslachten, dit alles leidde tot hevige twisten, burgeroorlogen, guerrilla's en plotselingen overvallen.

In 1097 had een vorsten-bijeenkomst te Ljoebetsj plaats, waarvan de oplossing wederom typeerend-Russisch is:

Iedere vorst blijft in zijn eigen gebied, zoodat alle zonen, die in 1097 zouden moeten opvolgen, erfrecht verkregen. De vroeger-onterfde vorstzonen ontvingen vorstendommen aan de Zuidwestgrenzen, die men... zou stichten!

Ook dit systeem werd niet of slecht doorgevoerd. Bovendien leidde het tot een algemeene decentralisatie, want niemand gaf meer acht op het Russische rijk-als-zoodanig, maar alleen op zijn eigen grondgebied. Alleen de Russische kerk bleef als band bestaan.

Burgemeester dezer drie gemeenten, de heer L. C. Brinkman, een warm voorstander van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, zal dan gaarne het voorzitterschap aanvaarden over de kringcommissie.

In de alg. vergadering van 2 Aug. waren behalve vier commissieleden ook aanwezig de heeren Mr. van Mechelen en Jonker, resp. secretaris en lid der Gewestelijke Commissie. Deze vergadering behandelde in hoofdzaak de reorganisatie van de afdeling, de plaatselijke schietwedstrijden, den Landdag te den Haag (deelname, afdelingsvlag) en de winterbijeenkomsten.

De verschillende punten werden vlot afgewikkeld, een en ander werd aangehouden om in de eerstvolgende commissie-vergadering verwerkt te worden.

Een basis is nu gevormd, er wordt hard gewerkt en dus mogen wij verwachten, dat afd. Hekendorp door het vormen van krachtige eenheid en individuele toewijding spoedig in staat zal zijn het nationale belang te dienen.

RINGERS' BONBONS

GOED VOORBEELD.

Wij zaten in de tram te 's-Gravenhage, toen ons oog plotseling getrokken werd door een expeditie-auto, waarop aan beide zijden een reclameplaat was geplakt.

Wij tuurden en tuurden...

Het was onze propagandaplát voor den Nationalen Landstormdag!

Goed voorbeeld.

Het rijk van Kiejew raakte in verval. Horden van nomaden deden weer invallen. De handelskaravane op de heirbanen naar Konstantinopel werden wederom door georganiseerde strikroovers geplunderd. Nog slechts éénmaal kreeg Kiejew een kans tot herleving. Het was onder grootvorst:

WLADIMIR MONOMACH (1113—1125), die, buiten de dynastieke orde om, door de poorters van Kiejew tot „grootvorst” was uitgeroepen. Ondanks zijn 60-jarigen leeftijd onderdrukte hij het verzet der vorsten, de twisten onder de partij-schappen en de invallen der Polowtsen. Hij dwong de Wolga-Bulgaren wederom de staatsmacht van Kiejew te erkennen, herstelde de rust en veiligheid in het land, bevestigde de uitwassen van woeker en van slavendom, beoorloogde keizer Alexios Komnenos ⁷⁾ op Byzantijnsch gebied en wel voor 't laatst, dat een R. inval in het Byzantijnsch rijk plaats vond ⁸⁾ en stierf in 1125, — nalatend een testament, waarin hij naast de regeling zijner erfenis, een soort zedelijke en godsdienstige wilsbeschikking uitvaardigt, terwijl hij tevens een beschrijving geeft van... zijn eigen leven, heldendaden, oorlogsgevaaren enz.

Aangezien het R. platteland nimmer sterk in geschiedenis en aardrijkskunde was, verwarde men dezen Wladimir met Wladimir „den heiligen” (950—1010), zoodat de onvernijdelijke sagen en legenden van den laatsten zich met die van den eersten vermengden en nu één cyclus vormen.

Het verval na Wladimir Monomach.

Zelden wordt in de wereldgeschiedenis een krachtige, energieke vader opgevolgd door een gelijkwaardigen zoon. In Rusland geschiedt dit vrijwel nooit.

Na den dood van Wladimir Monomach, trachten natuurlijk de afstammelingen van den feitelijk-wettelijken grootvorst, n.l. den den vorstentak der Olgowitsjen, aan het bewind te Kiejew te komen. Dit gebeurde niet. De troon ging over aan zijn

ko
ge
sta
I
we
go
nir
nel
te
ge
du
zul
K.
mu
nie
pla
ge
afs
ste
zul
ure
het
zul
sne
baa
I
(a
dee
om
afd
Pol
de
volj
tell
alle
del
me
aan
het
doo

I
veri
stre
en c
Dnj
dool
valla
en
geuv
het
Te
hoof
gesp
lang
rivie
in t
tege
wel i
Te
werd
over
vern
het
blev
zich
terug
de
cont
Oo
want
een e
van
ten v
een
gingt
bijen,
alles
het g
Da
geme
gen o
stond
heers
wen
godhe
e ver
ot, er
neisji

W
zen
zeld
want
wij
and
than
W
geen
het
Nien
noms
Zoo
heeft
voor
selijk
mees
„rech
On
eerst
En
staf
neme

ouds
Ljo
gron
dimi
bran
allee
linie
tegen
zels
gesle
Tr
zoon
Olg
die
om
Iema
mach
And
Kiej
sche
oorlo
De
gere
het
meer
baar
kave
volde
gebie
lijke
dom
Al
ken
He
Rusl
rijke
winn
erker
hebb
een s
een
hede
De
niet
Or
hord
ken

BLUE BAND VERSCH GEKARND

DOKKUM.

We zijn niet gewoon „van de daken te blazen” redenen waarom in ons Landstormblad zelden iets van Dokkum vermeld staat. Maar wanneer er iets bijzonders gebeurt dan mogen wij toch ook dit wel eens mededeelen om anderen. Ik zou zeggen: „we moeten ten thans schrijven over de oude Bonifaciusstad.”

We hebben een verlies geleden. Neen! 't Is geen doode die we te betreuen hebben, maar het verlies is even groot voor de Afdeling. Niemand is ons gelukkig door den dood ont-nomen maar toch: we leden een v e r l i e s ! Zoo is nu eenmaal 's werelds beloop. „Alles heeft z'n bestemden tijd!” Ook kwam deze voor onzen wakkeren secretaris van de plaatselijke commissie, de heer S. van Dijk (de meest linksche op de foto (in zijn hart goed „rechts”).

Onze jonge vriend Van Dijk, heeft den eersten stap gezet op de ambtenaarsladder.”

En als vroeger elk soldaat den maarschalk-staf in zijn ransel had, dan mag ik wel aannemen dat een „referendaris-bureau” ergens

schuilt voor onze „S i e t z e”. Hij moest onze stad (zijn geboortestad) verlaten. Nu, dat is voor hem zeer goed, in dubbel zin. Ten eerste, als je al te lang in Dockum woont — alle respect anders hoor — dan wordt je muf. Soms ongenietbaar! en ten tweede om promotie te maken (denk aan het referendaris-bureau): „m o t j e n a i t i n D o c k u m w a i s e”, met z'n 8 % standplaatsaftrek.

Du s h e m f e l i c i t e e r e n w i j n o g e e n s m e t z i j n b e n o e m i n g t o t R i j k s k l e r k t e G r o e n l o , m a a r... w i j z i t t e n z o n d e r V a n D i j k .

En dat wil wat zeggen. Onze vriend Van Dijk is een „B.V.eller” uit den Vrijwilligen landstorm en heeft zich al jong gegeven in dienst van het wettig gezag.

We begonnen dat we niet van de daken bliezen, maar van Dijk moest in tijd van nood (oorlogsgevaar) in letterlijken zin wel van de daken blazen... hij was namelijk l u c h t w a c h t . De heer van Dijk was de rechterhand van onzen voorzitter (niet dat deze geen rechterhand meer had, dat zal ik u direct wel eens vertellen). Ik doe absoluut niet te kort aan de capaciteiten van den nieuwen secretaris, als ik zeg dat niemand 't werk van onzen S i e t z e — gek hé? onze vroegere commandant heet ook S i e t z e — zal kunnen verbeteren. Keurig had hij alles in orde en vóór hij wegging, heeft hij de heele zaak geordend op kaarten. We hebben n.l. het kaartstelsel ingevoerd. Zoodat de nieuwe secretaris, figuurlijk gesproken, op een opgemaakt bed komt te liggen. En zoo was hij in zijn werk, was hij in omgang. Nooit zich op den voorgrond dringende, steeds werkende, bescheiden op den achtergrond, doch k o n n i e t o n o p g e m e r k t b l i j v e n . Zijn werk bracht hem van zelf naar voren. Waarde krijgsmakker Sietze van Dijk: de afdeling Dockum brengt je nog door het „Landstormblad” een eere-salut 't welk wij meenden te moeten vertolken door je te schenken tot aandenken het „groepje”, plaatselijke commissie, vergroot in lijst, 't welk je nu al wel zult hebben hangen op een eereplaatsje in je zitkamer.

Mag God je zegenen en tot zegen stellen en je sterk maken om een leidende plaats te bekleeden in de beweging van het „wettige gezag”.

En nu nog even vertellen van ons vaandel! Een heusch vaandel! De foto zegt het u al.

Moest op de foto van de plaatselijke commissie ook niet het vaandel prijken. De foto-graaf kostte het heel wat hoofdbrekens dat zaakje op te knappen. Enfin ik meen te mogen

constateeren dat het 'm tamelijk gelukt is.

Wat kost dat Vaandel? En daar wilde ik ook hier even over praten. Geen f 300; geen f 200, ook geen f 100. Wat dan? Vijf

vaardiging van het Vaandel.

Dockum, de Bonifaciusstad, de Noordelijkste stad(je) van ons lard ligt in den kouden hoek. Er wonen heel wat z a k e n

vingers en een benauwd hart? Neen hoor, 't is niet gegapt!

Onze Voorzitter, de heer P. v. Wageningen, (de tweede zittend van links op de foto) maakte het, nadat de heer (alweer) van Dijk het ontwerp geteekend had. De onderdeelen, doek, passementen, laken enz. werd gekocht en onze voorzitter zette zich achter een zijner machines en... 't lukte. Natuurlijk kost het Vaandel ons geen arbeidsloon, behalve den stok en spits met kroon. Het heele zaakje kost ons nog geen f 40.

De foto toont u duidelijk waartoe onze voorzitter in staat is. Hij is de man van de praktijk. Ook op onze vergaderingen als leider slaat hij spijkers met koppen en houdt niet van zeuren. Ik geloof, dat ik niet veel zeg al ik beweer dat de heer van Wageningen de ziel is van onze afdeling — ik bedoel dan natuurlijk het burger element in onzen Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Hem onzen dank gebracht namens de afdeling voor het werk geleverd om de ver-

mensen met warme liefde voor ons geliefd Oranjehuis. De harten gloeien van liefde voor onze Koningin. Dockum is paraat, d.w.z. een negentigtal „Bijzonderen Vrijwilligers” staan gereed om „als 't moet” zich te geven voor God, Nederland en Oranje.”

FAAM Zilver 15 ct.
FAAM Rood 13 ct.
FAAM Bruin 12 ct.
FAAM Zwart 10 ct.
FAAM Blauw 8 ct.
per 1/2 ons.

FAAM is de naam van de beste rooktabak voor den laagsten prijs.
LOUIS DOBBELMANN, Rotterdam.

oudsten zoon, volgens het verdrag van Ljoebsj (1097). Aangezien echter de grondslag (n.l. de wettelijkheid van Wladimir als „grootvorst”) ontbrak, ontbrandde wederom een erfenis-oorlog. Niet alleen moesten de vorsten uit de oudste linie van Monomach toen gaan strijden tegen de (wettelijke) Olgowitsjen, maar zelfs tegen de jongere linie uit hun eigen geslacht.

Tragisch is de uitslag. Nóch de oudste zoon-grootvorst, nóch de (wettelijke) Olgowitsjen winnen het, maar de derde die aantrent en het been meesleurt, waarom twee anderen bijten en blaffen. Iemand uit de jongere linie van Monomach, die niet de minste rechten bezat, *Andréj Bogoljoebskiej*, bezet het rijke Kiejew, plundert de hoofdstad leeg en schept een nieuwe fase; in de erfenissen-oorlogen.

De afstammelingen van oudere en jongere linies bemoeien zich nu niet meer met het beoorlogen van onderlinge, min of meer betwiste, erfenissen. Dit loont blijkbaar, wegens de uitplunderingen en verkavelingen der grondgebieden, niet meer voldoende moeite. Slechts op één grondgebied zijn allen behept: de grootvorstelijke waardigheid van het grootvorstendom Kiejew.

Alle oorlogen van alle dynastieke takken zijn daarop gericht.

Het eens zoo machtige en eensgezinde Rusland is een legkaart van staates en rijkjes geworden. De groote steden herwinnen hun vroegere zelfstandigheid en erkennen alleen een vorst, die als bevelhebber hunner krijgsmachten feitelijk tot een stadhouder is gedegradeerd. Hij moest een eed afleggen om de rechten en vrijheden dier stad te eerbiedigen.

De gevolgen dier verdeeldheden bleven niet uit.

Onmiddellijk beginnen de invallen der horden, vooral van de Polowtsen. Zij steken steden en dorpen in brand, ooteren

de vrouwen, vermoorden de ouden en zwakken en voeren de mannen en jongelingen mee naar hun steppen, dééls als hun eigen slaven, dééls om vervoerd te worden naar de slavenmarkten van Azië of van Byzantium.

Nog erger. De twistende vorsten gingen zoo ver in hun onderlingen haat, dat zij de plunderende horden in hun zaken betrokken. Zij ronselden onder hun vijanden huurotroepen, die midden onder een gevecht overliepen of zich tegen de huurders keerden. Soms verzoenden zich de twistenden en lieten dan dwars door de steppen grachten graven en wallen opwerpen. Deze versterkingen lieten zij voorzien van blokhuisen, waarin zijn troepen legerden. Aldus trachten zij de steppen met militaire bevolkingen te koloniseeren en tevens de aandringerende plunderslaars tegen te houden. Radicaal-Russisch, maar natuurlijk niet afdoende!

Zelfs dit werd nu en dan onderbroken door nieuwe twisten en dus nieuwe invallen.

De gevolgen bleven niet uit: Kiejew verdween als handelscentrum; de handel op Byzantium stierf uit; de heirbanen door de steppen (vooral naar de R. koloniasaties aan de zee van Azow) werden onbereikbaar, dus die koloniasaties werden ontruimd. De R. bevolking in het Zuiden, welke het meest geplunderd werd, verhuisden naar het Noorden, en het Kiejew'sche grootvorstendom verviel tot een... woestenij.

De kerkelijke organisatie.

Na beschrijving en overdenking van al deze woelingen, plunderingen, oorlogen, brandschattingen, wegvoeren als slaven, enz. verwondert men zich nog: hóé het mogelijk is geweest, dat Rusland zich nog heeft kunnen herstellen. Dit geschiedde echter niet van uit het Kiejew'sche centrum, dat nooit zijn tragedie te boven is gekomen, maar, zooals in volgende schet-

sen zal blijken, uit andere middelpunten. Slechts één organisatie kwam deze 11- en 12-eeuwse chaos te boven. Dat was *de kerkelijke*.

Ook deze verschildte van de Westersche christelijke organisatie.

Aan het hoofd der toenmalige christelijke kerk in Rusland stond een *metropoli*. Deze voerde het bewind over priesters van alle mogelijke rangen en klassen, kloosterlingen, beschermelingen (ouden, weezen, armen, invaliden enz.) en... slaven, die de kerk door schenking of koopacte in bezit had gekregen. De kerk had eigen rechtbanken, die minder wreed straften en meer rechtszekerheid waarborgden. Oorspronkelijk bestond in het R. kerkelijk recht de bloedwraak onder de naaste familieleden van den verslagene. Dit werd spoedig vervangen door een geldboete of schadeloosstelling. De boeten werden betaald in zilveren munten⁹⁾ of... kostbare bontstukken („koena's”).

De epossen-letterkunde, vooral „het lied over het leger van vorst Igorj”, de overgebleven architectuur, de gevonden gouden en zilveren voorwerpen in graven of dichtgemetselde kelders, de mededeelingen van West-Europeesche reizigers in de tijden van het Kiejew'sche bloeitijdperk, geven ons een indruk van de hooge cultuur, welke Rusland in die dagen heeft gekend en die ten gronde is gegaan door familietwisten, bekrompen egoïsme van vorsten en hovelingen, en vooral door de karaktertrekken der *halve beschaving*, die toen reeds tot uiting kwamen door de kruising van het Oosten met het Westen.

¹⁾ Overeenkomstige Ned. jaartallen van schets IV: 900—1300. De Nederlandsche leenstaten, zie ook noot 1, onder schets III.

²⁾ E s t l a n d , met de steden Dorpat en Reval, liggend aan de Finsche Zee en de golf van Riga, ligt zuidwestelijk in de onmiddellijke nabijheid (± 100 K.M.) van St. Petersburg. Dit land bleef sedert Jaroslaw onderworpen aan Rusland tot 1920. In dat jaar er-

kende de R. Federatie van Socialistische Sovjet Staten de onafhankelijkheid van Estland. Merkwaardig is de nationale vlag van dit land: blauw, zwart, wit; en nog merkwaardiger het volkslied, beginnend met de woorden: „Mijn vaderland, mijn vreugde, mijn goedheid”.

³⁾ De Petsjenegen, zie schets III, 4e kolom. Zij overvielen en vermoordden ook vorst Swatoslaw in 972.

⁴⁾ Het eerste Russische Rechtsboek, genoemd de „Roesskaja Prawda” heeft twee redacties; de uitvoerige met 100 hoofdstukken en de korte met 43. Aan het hoofd van ieder gewest stond een vorst, met een macht, die, nu eens groot, dan weer beperkt was. Zij werd beperkt door de steden, die regeeringen van ouderlingen kozen. Een dezer ouderlingen was het hoofd van duizend (de gewapende macht), die weer hoofden van honderd- en tientallen onder zijn bevelen had. In Rusland waren „oudere” en „jongere” steden, waarvan de eersten (de ouderen) zich aanmatigden om stadhouders over de jongeren aan te stellen. Met klokkegelui werden poorters en ouderlingen bij elkaar geroepen. De stemmen werden niet geteld, maar... geschat! Soms werd het besluit der meerderheid met behulp van knuppels uitgevoerd. De vorst trad vooral op als aanvoerder der gewapende burgerij, als rechter en onderdelaar.

⁵⁾ Karel de Groot, 768—814.
⁶⁾ Tot voor de Russische revolutie (1917) bleef in Rusland de strijd om den voorrang bij de „grootvorsten” bestaan.

⁷⁾ Alexios Komnenos (1081—1118) uit de Grieksche Byzantijnsche dynastie der Doekas en Komnenen.

⁸⁾ Uit dezen triomfantelijken veldtocht der Russen spruit de sage, dat de Byzantijnsche keizer aan den Russischen vorst de keizerskroon zou hebben aangeboden. Echter vond Wladimir Monomach de tijd daartoe niet rijp. Hij gaf de kroon aan zijn oudsten zoon. Deze gaf de kroon later ook weer aan zijn oudsten zoon, enz., totdat Iwan IV den titel van t s a a r a n n a m e t d e s t e e d s o v e r g e g e v e n k r o o n g e k r o o n d e r d . I w a n I V l i e t z i c h i n 1 5 4 7 d o o r d e n m e t r o p o l i e t t o t „ t s a a r v a n g e h e e l R u s l a n d ” m e t d e „ h o e d v a n M o n o m a c h ” k r o n e n . D e k r o o n i s d u s n o g a l e e n s o v e r g e g e v e n !
⁹⁾ Deze zilveren munt heette „griewna”, welke gelijk stond aan 36—48 zolotnik's en aan 153—204 grammen zilver.

LUITENANT ARCHIBALD.

(Wordt vervolgd).

Nationale Landstormdag 1928.

Kosten van deelneming en treinvervoer

10. De deelnemerskaart voor den Nationalen Landstormdag is verkrijgbaar voor de Vrijwilligers van den Landstorm tegen betaling van f 3.— (drie gulden). Hierbij is **inbegrepen** treinvervoer naar Den Haag en terug n.l.

Voor hoofdofficieren	1e klasse.
„ subalterne officieren	2e „
„ onderofficieren en minderen	3e „

20. Door tusschenkomst van de Nationale Landstorm Commissie kunnen leden van de Gewestelijke en Plaatselijke Commissiën retourbiljetten verkrijgen van hun woonplaats of nabijgelegen inlaadstations naar 's-Gravenhage en terug, tegen de volgende prijzen:

1e klasse f 7.20	} deelnemerskaart inbegrepen.
2e „ f 5.60	
3e „ f 4.—	

Op deze kaarten mag slechts gereisd worden in de extra-treinen, welke dien dag de Bijzondere Landstormers zullen vervoeren.

30. Aan de naaste bloedverwanten en verloofden van de Bijzondere Vrijwilligers en van de leden der Gewestelijke en Plaatselijke Commissiën kunnen eveneens **in beperkte mate** retourbiljetten worden verstrekt tegen de volgende prijzen:

1e klasse f 8.20	} deelnemerskaart inbegrepen.
2e „ f 6.60	
3e „ f 5.—	

Aan deze personen wordt bekend gemaakt, dat zij in 's-Gravenhage geen deel kunnen uitmaken van het detachement van den Vrijwilligen Landstorm, doch op eigen gelegenheid van het station zich moeten begeven naar het terrein Houtrust en na afloop op dezelfde wijze wederom naar het station.

Desgewenscht in iedere gemeente maatregelen te nemen, dat voor deze personen in afzonderlijk geleide wordt voorzien.

CORRESPONDENTIE:

Alle correspondentie over den **Nationalen Landstormdag** te richten aan de onderstaande adressen der Gewestelijke Commissiën:

Voor het Verband **Friesland**: L. Heukels Nzn., te Veenwouden.

Voor het Verband **Groningen**: D. de Jonge, Wassenbergstraat 28a, Groningen.

Voor het Verband **Drenthe**: J. de Bruyn, Emmastraat 9, Kampen.

Voor het Verband **Vollenhove**: Burgemeester J. Ph. Backx, te Nieuw-Leusen.

Voor het Verband **Twente**: L. A. M. Bruggeman, Beukstraat 4, Oldenzaal.

Voor het Korps **Veluwzoom**: W. van Ingen Schouten, Willemskazerne, Arnhem.

Voor het Korps **de IJssel**: N. J. Lavaleije, Apeldoornscheweg 48, Arnhem.

Voor het Verband **de Veluwe**: Joh. Wynne, te Elburg.

Voor het Korps **Nieuwe Hollandsche Waterlinie**: Mr. J. G. A. van Geldorp Meddens, Maliesingel 20, Utrecht.

Voor het Korps **Stelling van Amsterdam**: K. L. Schell, Stadhouderskade 103, Amsterdam.

Voor het Korps **Kennemerland**: C. Eldermans, Infanteriekazerne, Haarlem.

Voor het Verband **Alkmaar**: P. J. Oolders, Stationsstraat 73, Alkmaar.

Voor het Korps **Zuid-Holland West**: L. v. Pelt, Spoorstr. 44, Bodegraven.

Voor het Verband **Gouda**: Mr. J. van Mechelen, Markt 58, Gouda.

Voor het Korps **Rotterdam**: P. van der Steeg, St. Jobsweg 3b, Rotterdam.

Voor het Verband **Dordrecht**: A. Groenendijk, Wilhelminalaan 12, Hillegersberg.

Voor het Verband **Monden der Maas**: Ds. C. van den Nieuwenhuizen, te Hekelingen.

Voor het Verband **Zeeland**: P. G. Laernoës, Walstraat 81, Vlissingen.

Voor het Verband **West-Brabant**: Pastoor Jos. van Genk, te Achtmaal.

Voor het Korps **de Meijerij**: L. B. M. van Agt, Stationstraat, Waalre.

Voor het Korps **Limburgsche Jagers**: Jhr. J. A. I. H. Graafland, Bogaardestraat 43, Maastricht.

Voor de Vrijwillige Landstormkorpsen: „**Motordienst**”, „**Vaartuigendienst**”, en „**Luchtwachtdienst**” aan het Korpsbureau, Koninginnegracht 19, 's-Gravenhage.

Voor het Vrijwillig Landstormkorps „**Spoorwegdienst**” aan het Korpsbureau, Plein 5a, 's-Gravenhage.

Laat de kat zitten!

Velen willen de kat ook ditmaal uit den boom kijken en misschien wel tot den vroegen morgen van den 27sten Sept. wachten, om zich op te geven voor deelneming aan den Nationalen Landstormdag.

Neem nu eens goede raad aan en laat die kat zitten.

Geef U onmiddellijk voor deelneming op bij den plaatselijk Leider.

Want ge moet niet vergeten, dat wie tot het allerlaatste wacht, wel eens misgerekend kon hebben.

De Spoorwegen moeten op Donderdag 27 September een **extra vervoer** in elkaar zetten voor ongeveer twintigduizend man. Het is voor de Directie een heel ding, om op een **werkdag** zooveel extra treinen te laten loopen, heen zoowel als terug.

Tal van wagons met personeel moeten reeds een dag te voren gezonden worden naar de uiterste hoeken van ons land.

Natuurlijk gaat dat niet in het wilde weg.

Dat wordt berekend en uitgezocht aan de hand van de opgaven, die de Spoorwegdirectie **tijdig** omtrent de deelneming in de verschillende plaatsen moet ontvangen.

Dat wordt dus lang te voren uitgezocht en berekend.

Zoodat zij, die tot het allerlaatst willen wachten, de kans loopen buiten de rekening te vallen!

Houdt het U voor gezegd.

Niet talmen.

In het vorig nummer van ons blad deelden wij mede, dat het aantal deelnemers aan den Nationalen Landstormdag de zestienduizend reeds overschreden had.

Laten de Afdeelingen nu niet wachten met de storting van de bijdrage der reiskosten, maar deze gelden ten spoedigste opzenden aan hare Gewestelijke Landstorm-Commissie.

Wanneer allen blijven wachten tot het allerlaatste, kan op een goede regeling van den Nationalen Landstormdag bezwaarlijk worden gerekend.

Een ieder helpe mede, om alles zoo vlot mogelijk te doen verlopen.

Nationale Landstormdag 1928.

Defilé voor de autoriteiten.

Er wordt op aangedrongen, om zolang niet is komen vast te staan, voor welke autoriteiten zal worden gedefileerd, hieromtrent geen voorbarige mededeelingen te doen.

VOORSCHRIFT VAN DEN ALGEMEEN MILITAIR LEIDER.

Iedere afdeeling zal, behalve haar vaandel, met zich voeren een carton, aan weerszijden met *Oranjepapier* beplakt, waarop met duidelijke *zwarte* drukletters alleen de naam van de Afdeeling staat aangegeven.

Terwille van de eenheid is het vereischt, dat ieder zich strikt houdt aan de hieronder opgegeven afmetingen.

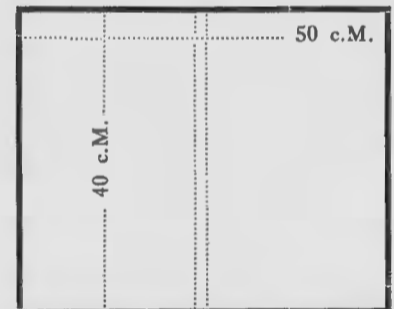
Het mede voeren van andere opschriften wordt niet toegelaten.

De stok behoort van een punt te zijn voorzien, om deze in den grond te kunnen steken, teneinde gemakkelijk de opstellingsplaats der afdeeling te kunnen terugvinden.

Nadere mededeelingen, o. a. omtrent de tenue der officieren, de wijze van opstelling enz. zullen *vóór* 10 September aan de Verbands- (Korps-) commandanten worden toegezonden.

De Res. Luitenant Kolonel,
H. C. VAN CAPPELLE.

Afmetingen van het naambord voor de Afdeelingen.

120 c.M.

In
ver
stre
en c
Dnj
oorl
vall
en
euv
het
Te
hoof
gesp
lang
rivie
in ti
tege
val i
Tu
werd
overl
vern
het
bleve
zich
terug
de
cont
Oo
want
een e
van e
ten v
een
ginge
bijen,
alles
het g
Da
geme
gen c
stond
heers
wen
godhe
e ver
ot ee
neisj

De voorbereiding in verschillende Verbanden en Korpsen.

GEWESTELIJKE LANDSTORM-COMMISSIE „DORDRECHT“.

Tot op heden mochten we 788 deelnemers voor den Landdag in September a.s. noteren waarvan reeds voor 748 het benodigde reisgeld werd gestort. Van de overigen zien we gaarne, met het oog op de distributie der kaarten, de storting op giro 108442, kantoor *Hillegersberg*, ten name van onzen propagandist den heer *A. Groenendijk*, tegevoet.

Nog altijd is de gelegenheid voor deelname open en rekenen we er dus stellig op, dat in de komende dagen het beste beentje nog eens wordt voorgezet. Intusschen is een woord van hartelijken dank aan leiders en commissieleden, voor de reeds betoonde medewerking, zeer zeker op zijn plaats.

Het reisgeld bedraagt voor Vrijwilligers f 3.—, voor commissieleden f 4.— en voor vrienden en belangstellenden f 5.—.

Stations van vertrek zijn: *Leerdam*, *Gorinchem*, *Giessendam-Hardinxveld*, *Stie-decht* en *Dordrecht*.

Na aankomst te Dordrecht marcheeren de afdeelingen naar het Raadhuis aldaar, waar de vaandeluitreiking aan het Verband zal plaats vinden, daarna volgt een marsch door de stad met muziek om na afloop daarvan gezamenlijk naar Den Haag te vertrekken.

De uitreiking der Oranje armbanden zal nader worden geregeld en indien mogelijk den plaatselijke leiders worden toegezonden.

Voorts wordt er de aandacht op gevestigd, dat zij die op eigen gelegenheid naar Den Haag gaan, niet worden ontheven van de storting van het bovengenoemde bedrag en dat aan het terrein Houtrust geen kaarten zullen worden verkocht.

Op den dag van vertrek zullen geen kaarten meer verkrijgbaar worden gesteld, zoodat men voor deelname zich nu nog aan leiders of commissieleden kan opgeven.

En ten slotte. Wij rekenen op minstens 800 man. Als elke afdeeling nu nog maar 1 man opgeeft, zullen we dit aantal ver overschrijden. Dus aan het werk. Op Uwe toewijding behoeft geen beroep te worden gedaan die is bekend. Denk er vooral aan, dat het gaat om de hoogste belangen, dat onzen Landdag niet bedoeld te zijn een beooging ten behoeve van wat ook maar dat door deze viering van het 10-jarig bestaan van ons Instituut de saamhoorigheid en het gevoel van kameraadschap moet worden versterkt en ook dat men zal zien, dat het Instituut van den *Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm* werkelijk bestaat en levensvatbaarheid heeft, dat in ons leeft nog diezelfde gedachte, waarmede de mannen van 1918 waren bezielde „*Als het moet*“ pal te staan voor *Vrijheid en Recht*.

Niemand blijve daarom achter en alle afdeelingen rekenen het tot hun eer in zoo groot mogelijk getal op te komen.

Namens de Gewestelijke Commissie,
P. L. DE GAAY—FORTMAN,
Burgemeester van Dordrecht, Voorz.
J. A. J. JANSEN, Verbands Comm.

GEWESTELIJKE LANDSTORM-COMMISSIE ROTTERDAM.

Nationale Landstormdag.

Aangezien de Commandant van het Korps, Res.-Luitenant-Kolonel H. C. van Cappelle, is belast met de functie van Algemeen Militair Leider, zal de Res.-Majoor der Jagers, A. C. de Neeve, op dien dag het commando voeren over het korps.

De Afdeelingen van de Hoeksche-Waard en het eiland IJsselmonde zullen per R. T. M. en (of) Autobus naar Rotterdam worden vervoerd. De Afdeelingen Rozenburg en Schiebroek per trein; de afdeelingen

lingen Bergschenhoek en Hillegersberg resp. met Autobus en R. T. M.

Alle Afdeelingen van het Gewest „Rotterdam“ zullen te Rotterdam op een nader te bepalen plaats verzamelen en vandaar met muziek aan het hoofd optrekken naar het aangewezen station.

Vaandels.

Bij de Afdeeling Ysselmonde heeft de uitreiking van het Vaandel door den Burgemeester op plechtige wijze plaats gehad. De Commissie was met hare Voorzitter aanwezig benevens de Korpscommandant, Overste Van Cappelle, de Secretaris der Gewestelijke Commissie de heer Van der Steeg en de heer Van der Mast, Res. 1e Luitenant der Infanterie.

Behalve de bovenvermelde afdeeling zijn ook de afdeelingen Zwijndrecht, Heinoord, Poortugaal en Rozenburg reeds in het bezit van 't Vaandel „Oranje Blanje Bleu.“

LIMBURG.

De organisatie der deelname.

In Juni en Juli werden vergaderingen met leiders en plaatselijke commissieleden gehouden te Roggel, Heerlen, Weert, Gulpen, Maasbracht, Beek, Bemelen, Mook, Venray en Maastricht.

De belangstelling voor den nationalen landstormdag is steeds groeiende. Alle afdeelingen zullen, of met groote aantallen, of met een flinke vertegenwoordiging meedoen.

Tot op heden kunnen verwacht worden: 1200 Limburgsche Jagers, 180 muzikanten, vormend 3 muziekkorpsen, en 70 afdeulings- en andere vaandels en vlaggen: 50 officieren hebben zich beschikbaar gesteld.

De gewestelijke landstormcommissie zal volledig tegenwoordig zijn en vóór het Limburgsche verband marcheeren.

Het korpsvaandel zal omringd zijn door een eerewach van 8 mijnwerkers en 8 landbouwers (resp. van Brunssum en Leunen) in origineele werkdracht.

Buiten den extra-trein zullen twee extra-trams en talrijke extra-autobussen voor het vóór- en ná-vervoer ingelascht worden.

Gezien de lange aslijn der provincie Limburg (130 K.M.) en het feit, dat vele Limb. Jagers op 27 September 10 tot 12 uren in treinen, trams en autobussen zullen moeten vertoeven, mag bovenstaand resultaat alleszins bevredigend worden geacht.

De meeste deelnemers behooren tot Limburgsche regimenten of Limburgsche landstroken, wier soldaten of verlofgangers in November 1918 naar 's-Gravenhage, Amsterdam en Rotterdam zijn getrokken.

Zij zijn versterkt geworden door verlofgangers der jongere lichteningen, in wie (en dat moge de ouderen tot veel voldoening strekken) dezelfde geest en geestdrift der oude kameraden gevaren is!

Moge op 27 September de Limburgsche marsch door de straten van 's-Gravenhage een bewijs voor het Noorden des lands zijn, dat de Limb. Jagers *nog niets* op het gebied van betrouwbaarheid, saamhoorigheid uithoudingsvermogen en kameraadschap hebben ingeboet.

Zij zullen met veel vreugde hun geestverwanten van alle Nederlandsche landstroken, die in hun vaandel schrijven „trouw aan het wettig gezag“, begroeten!

GRAAFLAND.

VENRAY—LEUNEN.

Naar we vernemen zullen 35 personen van hier deelnemen aan den Nat. Landstormdag in den Haag.

Een achttal Vrijwilligers van Leunen zullen medegaan in de Oude Venraysche Boerenklederdracht.

NORMA-SIGAREN
iets bijzonders

GEWESTELIJKE LANDSTORM-COMMISSIE ALKMAAR.

1e. Van het verband Alkmaar is nu reeds een deelname bekend van 1070 personen;

2e. De gelegenheid tot aanmelding voor deelname kan nog geschieden bij de Secretaris der Plaatselijke Commissie of Plaatselijk Leider der afdeeling;

3e. Er wordt op gerekend, dat alle afdeelingen zullen deelnemen onder een eigen afdeulingsvlag of vaandel;

4e. De kaarten voor deelname zullen binnenkort worden toegezonden, alsmede de Landstormbanden der deelnemers;

5e. Met het oog hierop wordt een spoedig opgeven van hen die nog wenschen mede te gaan, dringend aanbevolen, zulks met het oog op een goede regeling voor het vervoer per trein;

6e. Tijdig zal worden bekend gemaakt het uur van vertrek der treinen van de inlaadstations;

7e. Verzocht wordt, dat de leden der Plaatselijke Commissie zooveel mogelijk met de extra trein zullen mede gaan.

VERBAND „GRONINGEN“.

In verband met de regeling vervoer, enz. voor de deelnemers aan den Nationalen Landdag van opgemeld Verband, zijn er zeer veel voorbereidende administratieve werkzaamheden te verrichten, waarom door de Gewestelijke Landstorm Commissie in de provincie Groningen een circulaire is verzonden aan de Plaatselijke Leiders dat met ingang van 8 Aug. 1928 de opgave voor deelname aan den Nationalen Landdag te den Haag is gesloten, buitengewone gevallen uitgezonderd.

LANDSTORMKORPS

„DE IJSSEL“.

Een lid van een onzer afdeelingen, die ik thuis opzocht, en opmerkte, dat ik hem bij een dezer dagen gehouden vergadering had gemist, gaf mij ten antwoord: „Ik kon onmogelijk weg. U ziet zelf, dat ik hier niet gemist kan worden. Maar ik hoop wel, in September naar Den Haag te gaan.“

„Hebt ge u al bij Uwen Plaatselijken Leider opgegeven?“ vroeg ik.

„Nog niet, ik was aanvankelijk niet van plan te gaan, maar m'n vrouw zei verleden week, dat ik den Landstormdag moest meemaken, en aan den wil om te gaan ontbreekt het niet, dus nu kunt u op mij rekenen.“

Zoo gaat het langs de boorden van den IJssel.

In verschillende afdeelingen was 't van 't winter al voor elkaar: men zou gaan in vrij groot aantal. In andere plaatsen liep het niet zoo vlot.

Natuurlijk, de wil, de lust om te gaan was er wel, maar er zijn o zooveel bezwaren. 't Is nog al druk in 't laatst van September, er moet een dag voor vrij gemaakt worden, en dan, drie gulden voor de reis te betalen is wel te doen, maar er mocht eens verhindering komen. Daarom stelden velen de beslissing, of ze gaan zullen of niet, maar zoo lang mogelijk uit en wachten nog.

Toch zal ook „de IJssel“ op den Landstormdag behoorlijk voor den dag komen.

Om in 't Noorden te beginnen, Kampen, met Wilsum en IJsselmuiden, komen goed op en brengen een muziekkorps mee.

Zwolle en Zwollerkerspel komen met hun nieuwe vaandel, en natuurlijk laten de Afdeelingen dat vaandel niet alleen gaan. Wijhe met z'n bloeiende afdeeling, waar reeds bij de schietoefeningen een veertigtal deelnemers naar een hoogere klasse bevorderd worden, in Wijhe is de deelneming uitstekend.

Heeten en Heerde zijn twee afdeelingen waarop altijd ten volle kan worden gerekend.

De compagnie Lochem zal een enkele thuisblijver hebben, verreweg het grootste deel der leden, ongeveer vier vijfde, zal present zijn.

We kunnen alle afdeelingen niet noemen, er zijn er, waar de opkomst beter kon zijn, maar kunnen toch niet nalaten, onze jongste afdeeling, die van Zalk, ten voorbeeld te stellen.

Daar toch is het dozijn deelnemers reeds overschreden en het laat zich aanzien, dat niet meer dan twee of drie der leden thuis zullen blijven.

VERBAND WEST-BRABANT.

Deelname aan den Landdag.

Geregeld komen nog na-berichten binnen van afdeulings-secretarissen met opgave van deelnemers. Zodoende is nu het getal van 355 man bereikt. Oudenbosch zorgt voor een pracht-muziekkorps. Zundert draagt het Verbands-vaandel, terwijl Oudenbosch, Bergen op Zoom, Roosendaal en misschien nog andere afdeelingen met eigen vlaggen uitkomen.

Alles tesamen kunnen we hopen, dat West-Brabant kranig voor den dag komt: Klein, maar dapper!

De Secretarissen worden verzocht de bijdragen, per deelnemer à f 3.—, zoo spoedig mogelijk te willen inzenden aan den Secretaris van het West-Brabantsch Verband te Achtmaal, postgiro 62129. De toezending en ontvangst der spoorkaarten, toegangsbewijzen voor Houtrust, Oranje-banden, en dergelijke houdt daar verband mee.

Zonder geld, geen Zwitsers!

Tijdig vóór den Landdag zal nog met de afdeulingssecretarissen en Plaatselijke Leiders eene bespreking gehouden worden over de nadere regelingen, die getroffen moeten worden. Dan zullen de kaarten banden, enz. worden uitgereikt.

GEWESTELIJKE LANDSTORM-COMMISSIE „KENNEMERLAND“.

Aan den Nationalen Landstormdag op 27 September a.s. zal door het Verband „Kennemerland“ worden deelgenomen door 200 Vrijwilligers. De navolgende afdeelingen zullen hun afdeulingsvlag medevoeren: Heemskerk, Beverwijk, W. aan Zee, Bloemendaal, Haarlem en Heemstede, terwijl door de afdeeling Haarlem tevens het Korpsvaandel zal worden medegevoerd.

Voor het Verband zijn bepaald twee inlaadstations n.l. Beverwijk voor de afdeelingen Heemskerk, Wijk aan Zee, Beverwijk en Velsen-Noord en Haarlem voor de afdeelingen Santpoort, Haarlem, Bloemendaal, Heemstede en Zandvoort.

Uitvoerige inlichtingen omtrent den Landdag zullen nog worden toegezonden vergezeld van terreinkaart enz.

In verband met de verrekening betreffende de reiskassen, wordt ieder die nog zijn bijdrage moet inzenden, verzocht, deze uiterlijk 1 September a.s. te doen toekomen bij den Plaatselijken Leider zijner afdeeling.

Ieder opgegeven deelnemer, die door omstandigheden mocht zijn verhinderd deel te nemen, wordt verzocht hiervan tijdig zijn Plaatselijk Leider te berichten, opdat een ander lid dan voor deelname in de gelegenheid kan worden gesteld.

N. V. B. & W. Rijwielenfabriek

Directeur: GERRIT VAN WERVEN

MEPPEL

HET SPECIALE RIJWIEL
voor den
LANDSTORMER

LANDSTORMERS UIT ALLE DEELEN VAN ONS VADERLAND

BEGROET DONDERDAG 27 SEPTEMBER MET GROOTE VREUGDE!
WANT OP DIEN DAG ZULT GIJ U, MEÉR DAN OOI, EÉN GEVOELN.

DEELNEMING DER KORPSEN MOTORDIENST, VAARTUIGEN- DIENST, SPOORWEGDIENST EN LUCHTWACHTDIENST.

Motordienst.

De vrijwilligers van dit korps, die met een *auto of motorrijwiél* aan den Nationalen Landstormdag deelnemen, moeten in uniform zijn gekleed. Zij zijn vrijgesteld van de bijdrage ad f 3.—. De te maken kosten, uitgezonderd die van benzine en olie, kunnen niet in rekening worden gebracht. Ook de vrijwilliger, die als hulphauffeur mederijdt, moet in uniform gekleed zijn. De overige vrijwilligers van dit korps dienen zich, aan te sluiten bij de plaatselijke afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en zullen per trein vervoerd worden op dezelfde voorwaarden als de Bijzondere Vrijwilligers.

Spoorwegdienst.

De vrijwilligers van dit korps kunnen tegelijk vervoerd worden met de Bijzondere Vrijwilligers der plaatselijke afdeling. Zij mogen daarbij gebruik maken van het vrij vervoer, voorzover dit hun door de Directie der Spoorwegen als spoorwegman is toegestaan.

Vaartuigendienst en Luchtwachtdienst.

De vrijwilligers dezer korpsen dienen zich aan te sluiten bij de Plaatselijke Afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en zullen per trein vervoerd worden op dezelfde voorwaarden als de Bijzondere Vrijwilligers.

N. V. Ned. Caoutchouc en Cutta Percha fabriek

v.h. BAKKER & ZON
RIDDERKERK HOLLAND

FABRICEERT:

Technische Rubber Artikelen

DEELNEMING VAN BESTUREN EN PERSONEN, DIE BIJ DE WERVING VOOR DEN BIJZONDEREN VRIJWILLIGEN LANDSTORM BETROKKEN ZIJN.

De Besturen van Pro Rege, van den Bond van R. K. Militairen Vereenigen en der Militairen Tehuizen kunnen gebruik maken van het treinvervoer, zooals is vermeld onder punt 2e van de op pagina 4 afgedrukte Regeling voor het spoorwegvervoer.

Zij dienen zich aan te sluiten bij de plaatselijke afdeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

AFDEELING ZUID-HOLLAND VAN HET KORPS MOTORDIENST.

Commando-wisseling.

Op 22 Juli l.l. vond eene wisseling plaats in het commando der afd. Zuid-holland van het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst. De aftredende commandant, kapt. Brüggeman hield bij die gelegenheid eene hartelijke toespraak, in de eerste plaats tot zijn beproefde medewerkers, den sergeant-majoor-administrateur (thans adjudant-onder-officier) L. A. van Thiel en den sergeant-majoor-administrateur C. van Bekkum. Ter herinnering aan die samenwerking bood hij elk hunner een zilveren gebruiksvoorwerp aan. Hij gaf voorts uiting van zijn gevoel van spijt, dat hij zich genoopt had geacht, het commando neer te leggen, sprak echter ook het vertrouwen uit, dat de afdeling zou blijven toenemen in bloei, nu hij het commando kon overgeven aan den Overste Eringaard, met wien hij reeds gedurende vijftien jaren het korpsleven heeft medegemaakt.

De nieuwe commandant, Overste Eringaard, antwoordde met een kort woord,

zeggende te begrijpen, dat weemoedige gevoelens den kapt. Brüggeman dien dag moesten bezielen, nu hij eene taak, welke hij zes jaren lang met groote liefde en toewijding geheel vrijwillig had verricht, uit persoonlijke overwegingen aan andere handen meende te moeten overdragen. Hij zegde hem gaarne toe, zijn werk in den geest en zoo mogelijk met denzelfden ijver van zijnen voorganger te zullen voortzetten, daarbij de hoop en de verwachting uitsprekende, te mogen rekenen op dezelfde medewerking van de beide heeren onder-officiëren van het afdelingsbureau, als Kapt. Brüggemann van hen had ondervonden.

Daarmede had de commando-overdracht plaats gevonden.

(Motorgids.)

ROERMOND.

Afdeling opgericht.

In de bovenzaal van het café van de weduwe Jac. Schreurs had Vrijdagavond de aangekondigde vergadering plaats om te komen tot de oprichting van een Roermondsche afdeling van bovengenoemd instituut.

De vergadering stond onder leiding van den eerste-luitenant J. Graafland, die in zijn openingswoord de aanwezigen hartelijk welkom heette en de heeren Valk, Schumacher en Opveld dankte voor de voorbereidende werkzaamheden door hen verricht.

Spr. begint voorts zijn toespraak met er op te wijzen, dat het absoluut verkeerd is te meenen dat het tegenwoordige landstormcorps Limburgsche Jagers hetzelfde is als dat van den mobilisatietijd. Deze twee instituten, aldus spr., hebben niets met elkaar gemeen. Spr. gaat dan in groote lijnen het ontstaan van het corps in zijn tegenwoordige gedaante na en wijst nog op het groote nut van deze instelling vooral in het verband met het buitenlandse gevaar, dat speciaal uit Rusland dreigt. Moskou strekt zijn actie en propaganda over heel de wereld uit en tracht overal een revolutionairen geest te kweken. Een

Fa. Wed. B. MOLKENBOER, Leiden

„HET KLAVERBLAD”

KOFFIEBRANDERIJ EN THEEBANDEL

ROERMOND

P.B.N.A. ook voor U
BRIEFONDERS
PROSPECTUS KOSTELOOS

Voor TECHNICI
AMBACHTLIJEDEN EN KANTOORPERSONEEL
HET NEDERL. TECHNICUM P.B.N.A.

AFDELINGEN VOOR BOUWKUNDE
WATERBOUWKUNDE WERKTUIGBOUWKUNDE
ELECTROTECHNIEK CHEMIE BOEKHOUDEN
EN ALLE VERWANTE HULP- en WETENSCHAPPEN
BRIEFADRES: P.B.N.A. ARNHEM 43

BROUWERIJ

„DE SLEUTEL”

DORDRECHT

Opggericht 1433

KWATTA's Extase Toffees

Er zijn wel duurdere
maar geen betere

C. M. VAN DIEMEN

DORDRECHT

Het juiste adres v. Landstormvaandels
Vervaaardiger der Regimentsvaandels

In bestelling:

STANDAARD Regiment Wielrijders
en talrijke B. V. L. VAANDELS

Vraagt inlichtingen.

groot middel tegen deze revolutionaire propaganda is de sociale wet, die echter door machtsmiddelen beschermd dient te worden. In tegenstelling met den bewakings- en beschermingsdienst van de burgerwacht is het de taak van ons instituut te vechten.

Spreker zet dan verder in den breede uiteen wat het corps Limburgsche Jagers is en zegt, dat er momenteel 55000 man bij het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zijn, waarvan 2500 in Limburg.

Spr. zet uiteen, dat deze macht alleen bij hooge noodzakelijkheid opgeroepen zal worden. Spr. wijst er voorts op, dat men meer dan in de steden, op de dorpen met het corps sympathiseert. Hij is er dan ook van overtuigd, dat, mocht er iets gebeuren, de landbouwers de grootste rol zullen spelen.

Ons doel, aldus spr., is, in elke plaats een kleine afdeling, een goede kern te krijgen van verlofgangers.

Na deze uiteenzetting van spr. werden in de plaatselijke commissie aangewezen de heeren oud-kapitein Lubberts, van Gorkum ir. Ruijten, van den Hoff, Opveld, Schumacher en Valk (deze laatste als secretaris).

Hierna werd een uitvoerige bespreking gehouden van den nationalen landstormdag op Donderdag 27 September in den Haag, waaraan tot nu toe 1200 Limburgsche Jagers en 180 muzikanten (o.m. de harmonie van Wessem) zullen deelnemen.

Vervolgens werd de afdeling Roermond als opgericht verklaard. De meeste der aanwezigen gaven zich als lid op, terwijl er zich een 12-tal opgaven voor deelname aan voornoemde landstormdag.

Nadat uit den boezem der vergadering nog enkele vragen waren gesteld, die tot genoegen der stellers werden beantwoord, werd de vergadering opgeheven.

KLACHTEN.

Klachten over het niet ontvangen van het blad zullen steeds nauwkeurig worden onderzocht. Men zende ons daarvan onmiddellijk bericht.

DE ADMINISTRATIE.

**LANDSTORMKORPS
„STELLING VAN AMSTERDAM.”
Schietwedstrijd te Nigtevecht.**

De afdelingen Abcoude, Baambrugge en Nigtevecht hielden op Donderdag 5 Juli l.l. een goedgeslaagden onderlingen schietwedstrijd op fort bij Nigtevecht.

De animo voor dezen wedstrijd was bijzonder groot. Bijna 50 leden kampten om de vele prijzen, die na afloop van den wedstrijd door den burgemeester van Abkoude, den heer Jhr. Mr. C. Dedel werden uitgereikt. Van de Plaatselijke Landstorm Commissie waren mede aanwezig de heeren Pape en Pepping, terwijl de Gew. Commissie werd vertegenwoordigd door den majoor C. de Veer en den kapitein K. L. Schell.

De wedstrijd werd zooals gewoonlijk door den heer Joh. Kaatee voortreffelijk geleid.

Afdeeling Spaarndam.

De afdeeling Spaarndam kwam op Zaterdagmiddag 28 Juli l.l. op het Fort benoorden Spaarndam bijeen, voor het houden van haren jaarlijkschen schietwedstrijd. De wedstrijd stond onder leiding van den heer Post en had een geanimeerd verloop.

Dep rijken werden aan de winnaars uitgereikt door den secretaris der Gew. Commissie, kapitein K. L. Schell.

**Gewestelijke Landstorm Commissie
Stelling van Amsterdam.**

De secretaris van opgemelde commissie, de res.-kapitein K. L. Schell, is van 13 tot 26 Augustus a.s. afwezig voor het volgen van een cursus in het kamp van de Lucht-doel-Artillerie te Soesterberg, en verzoekt correspondentie voor het secretariaat in deze periode, zooveel mogelijk te willen beperken.

ZALK EN VEECATEN.

Woensdag 1 Augustus werd de eerste vergadering gehouden van deze afdeeling.

Na opening door den voorzitter werd het woord gevoerd door den heer Jalink van Apeldoorn, die enkele mededeelingen deed aangaande de te houden schietoefeningen en wedstrijden. Daarna sprak de Heer P. v. Vleuten, burgemeester der gemeente de leden toe, zijn blijdschap uitsprekende over het feit dat deze afdeeling tot stand kwam en zijn goede wenschen voor den bloei der afdeeling gevende.

Daarna werd een schietwedstrijd gehouden. De voor deze gelegenheid beschikbaar gestelde prijzen werden na afloop uitgereikt aan de winnaars: H. Schaapman, A. v. Raalte, Z. v. d. Weerd en J. Burepol. Verder werd besloten de eerstvolgende schietoefeningen Woensdag te houden en den laatsten wedstrijd op 5 September a.s.

Een telegram van gelukwensch aan H. M. de Koningin Moeder werd opgesteld om bij gelegenheid van H. Ms. jaardag te worden verzonden.

De afdeeling telt thans 18 leden.

**GEWESTELIJKE LANDSTORM-
COMMISSIE ROTTERDAM.**

Door het overlijden van haren Eere-Voorzitter, den Burgemeester van Rotterdam, Mr. Dr. J. Wyttema, heeft de Commissie een gevoelig verlies geleden. Burgemeester Wyttema die den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een warm hart toedroeg, wist zich meermalen los te maken van zijn vele en drukke ambtsbemoelingen om van zijn belangstelling voor ons Instituut blijk te geven. Z. E. A. was o. a. tegenwoordig bij het uitreiken van het mobilisatie-kruis aan de vrijwilligers van het Verband Rotterdam, en vertoefde ook in ons midden bij de te Rotterdam gehouden schieten sportwedstrijden; de toen bij die gelegenheid door hem gesproken woorden over „Vaderlandsliefde” vonden een warm gehoor.

Zijne nagedachtenis zal door allen die met den overledene in aanraking kwamen, zeer zeker in hooge eere worden gehouden.

Bij de teraardebestelling was de Commissie vertegenwoordigd door eenige Leden en was ook een deputatie van Vrijwilligers aanwezig. Het Lid der Commissie, Ds. Scholten, sprak woorden van troost.

De heer J. Breedveld, wethouder te Hillegersberg, heeft als lid der Gewestelijke Commissie zitting genomen, terwijl als 2e secretaris aan de Commissie is toegevoegd de heer F. D. van der Mast, reserve 1e luitenant der Infanterie.

Bij het Verband „Rotterdam” werden de ondervolgende nieuwe Afdelingen opgericht:

Bergschenhoek.

M. M. van Meetelen, Burgemeester, Voorzitter; C. Breugen, Wethouder; Ds. L. G. Bruyn, N. H. Predikant; Pastoor J. Nolet; A. C. Verveen, Wethouder; leden.

Plaatselijk Leider: Sergeant G. van der Kaaden.

Heerjansdam.

Plaatselijke Commissie: De heeren Jhr. V. P. Beelaerts van Blokland, Burgemeester, Voorzitter; J. Boldé, Hoofdonderwijzer; J. Bernhard, Particulier; J. van Essen, Brievengaarder; K. Labryn, Landbouwer; Leden.

Plaatselijk Leider: Lspl. Korporaal A. Bakker.

Hoogvliet.

Plaatselijke Commissie: De heeren I. van Es, Burgemeester, Eere-Voorzitter; P. Pons, Wethouder, Voorzitter; L. A. Gebuis, Secretaris; J. van der Graaf, Hoofdonderwijzer; H. Roest, Hoofronderwijzer; W. Voogt, Lid van den Gemeenteraad; Leden.

Plaatselijk Leider: de Heer L. A. Gebuis.

**SCHIETWEDSTRIJDEN IN DE
PROVINCIE GRONINGEN.**

Hieronder volgen de uitslagen van de schietwedstrijden en blijkt dat de zomerkzaamheden in het landbouwbedrijf aanleiding geven dat enkele oefeningen en wedstrijden tot September of October a.s. worden uitgesteld. Toch is er groote actie te bespeuren om het Instituut tot in de kleinste hoeken van Groningen bekend te maken. Door de zorg van Kapitein de Jonge te Groningen, zijn overal reclameplaten van den Nationalen Landdag ontvangen en zijn deze op duidelijke zichtbare wijze in de geheele provincie te zien. Hierdoor en in 't bijzonder door de vele werkzaamheden van den populairen kapitein, zullen veel nieuwe vrijwilligers zijn toegetreden of alsnog zich aansluiten. Voor de schietsport heeft dat weer zijn voordeelen, wordt de deelname grooter dan krijgt deze tak van sport meer bekendheid, afgescheiden van het feit dat de militaire geoefening wordt onderhouden.

Veel schutters welke elkaar hebben leeren kennen op Nationale- en Gewestelijke schietwedstrijden, zullen Donderdag 27 September a.s. ook daarom gaarne deelnemen aan den Nationalen Landdag om weder oude herinneringen te bespreken.

Grootekast.

Schutters 1e klasse: 1. E. Bronsema, 2. H. Tamminga, 3. E. J. Doornbosch, 4. H. J. Huttinga.

Nieuwolda (O.).

Scherpschutters: 1. C. F. Hamster Kzn. 97 p. Schutters 1e klasse: 1. F. Zomerma, 2. O. S. Knotnerus, 3. H. Hamster. Schutters 2e klasse: 1. M. Burema.

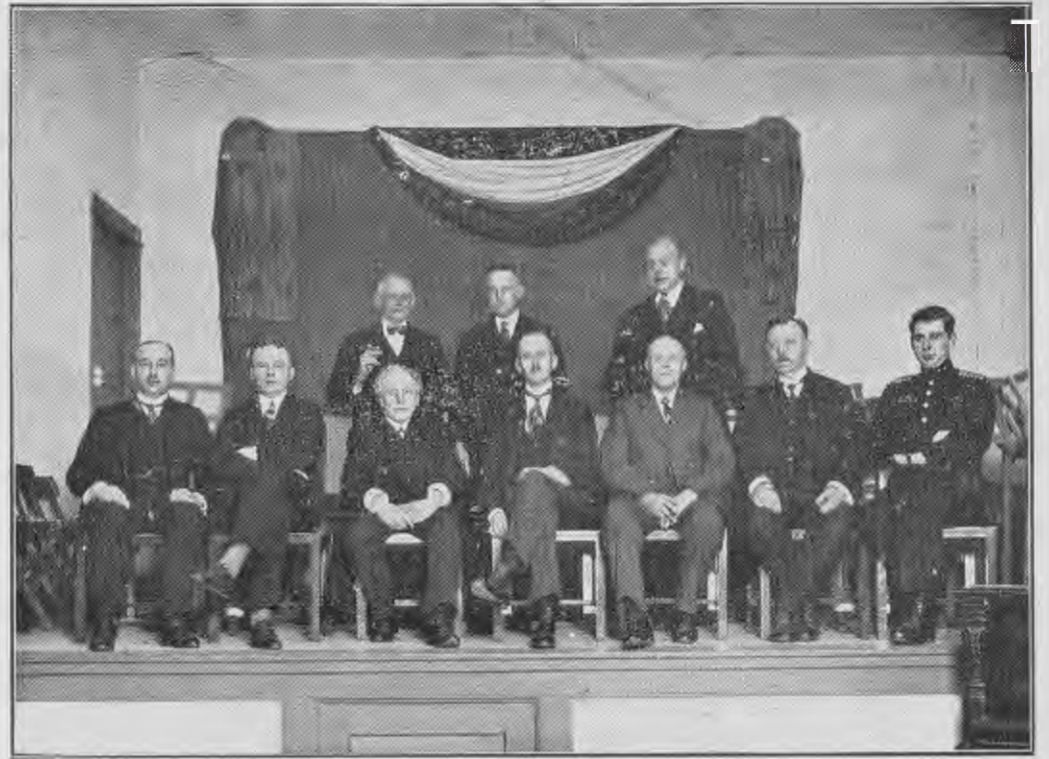
De burgemeester F. Tjaberings en de wethouder A. Waalkens Hzn., resp. als voorzitter en lid der plaatselijke commissie waren gedurende den geheelen wedstrijd aanwezig, zelfs hebben de heeren proeven afgelegd van hun schietvaardigheid.

Hoogkerk.

Scherpschutters: 1. C. Ruuls, 95 p. Schutters 1e klasse: 1. S. van der Krieke. Schutters 2e klasse: 1. J. Bouma, 2. T. D. Wildeboer.

Ten Boer.

Scherpschutters: 1. H. de Boer, 2. W. Hoving. Schutters 1e klasse: 1. P. van der West, 2. S. Sterenberg. Schutters 2e klasse: 1. I. Heidema, 2. G. Ridder, 3. J. Beukema, 4. L. Wiersum.

De Plaatselijke Commissie van de Afdeeling Zaandam.

SOMMELSDIJK.

Dezer dagen had in het bewaarschoolgebouw de uitreiking en ingebruikneming plaats van het vaandel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Tegenwoordig waren majoor Van Nieuwenhuizen, de leider der plaatselijke afd. Schol, de edelachtbare heer Den Hollander, burgemeester dezer gemeente en voorzitter van het comité, de heer Van der Waal van Middelharnis en voorts vele leden der afdeeling.

De voorzitter roept den aanwezigen een hartelijk welkom toe, en zegt dat dit vaandel, dat er gekomen is, dank zij den ijver van de leden der afdeeling, die geen moeite gespaard hebben om het noodige geld bijeen te brengen, er wel mag zijn: want het is zeer mooi, doch eenvoudig. Dit blijkt temeer als men het met andere vaandels vergelijkt. Dit vaandel spreekt tot ons. Een landstormer, in rust, het geweer aan den schouder, op een donkeren achtergrond, die verlicht wordt door de stralen der zon. Dit is te vergelijken met den toestand waarin de Bijzondere Vrijwillige Landstorm ontstond. Het waren toen donkere dagen. Maar het is een geluk dat dit instituut ontstond, want van hem gaat een licht uit. Daarom is 't gelukkig dat we hier een flinke afdeeling hebben. Wanneer verwarrende elementen de rust in den lande mochten verstoren, zullen wij hen keeren, desnoods met geweld.

Laten wij hopen, dat het zoover nimmer behoeft te komen.

De landstormer beoogt geen militarisme, zoo als vaak beweerd wordt. Dit is een verkeerde voorstelling. De vrede is het doel, maar wanneer anderen zich verzetten tegen de orde en daarmee den vrede bedreigen, zullen wij pogen dien vrede te behouden, als het niet anders kan, met geweld.

Het heeft veel moeite gekost dit vaandel te krijgen. En spreker hoopt dat het bezit den onderlingen band sterker maken zal. En dat, zegt hij, wanneer dit vaandel zal worden ontplooid, ge uw saamhoorigheid zult gevoelen en getrouw zult zijn aan hetgeen op dit vaandel geschreven is: „als 't moet”.

Dat de afdeeling moge groeien en bloeien, is sprekers wensch. Doch niet slechts in de uitbreiding van ledental, doch ook door versterking van de inwendige kracht der leden.

Door applaus betuigde de vergadering haar instemming met den spreker.

Majoor v. Nieuwenhuizen, die nu het woord krijgt, zegt allen dank voor de moeite die zij zich in het belang der afdeeling hebben getroost. In 't bijzonder den plaatselijken leider, den heer Schol, die geen moeite gespaard heeft ter uitbreiding der afdeeling en ter bevordering van haar bloei. Met recht mag hij trotsch zijn op het vaandel. Spr. denkt thans aan een oud gebruik. In vroeger tijd rukte het vaandel mee uit in den strijd. De soldaten verdedigden het en gevoelden het als een smaad als hun dit ontnomen werd. Zij hadden den eed op het vaandel afgelegd en dien eed wilden zij trouw zijn. In het buitenland wordt nog door elken soldaat de eed op het vaandel afgelegd. Bij ons doen dit alleen de hoogere officieren. Ook gaat het niet mee in den strijd. Toch is zijn betekenis nog hetzelfde. Het spreekt ons van trouw, van vroomheid, van moed. In dit vaandel is de oranje-kleur rijk vertegenwoordigd. Die kleur is ons lief,

want zij doet ons denken aan ons Vorstenhuis dat bij onze natie behoort. We moeten dan ook steeds op den bodem van het wettig gezag staan. En wanneer wij straks zullen optrekken naar Den Haag, om daar voor de verschillende regeeringspersonen te defileeren zal onze liefde tot het Oranjestuk verhoogd worden. Dat het Nederland nog lang moge regeeren is spr. wensch.

Daarna werd door de afdeeling staande met het oog op het vaandel gericht, gezongen: Wilhelmus van Nassau, en Mijn schild ende betrouwen, Zijt Ghij, o Godt mijn Heer.

Daarna herinnert spreker er aan, dat de moraal van den landstormer alles waard is. Zijn geheele levensopvatting moet tegen de revolutie zijn, hij moet er niet ten halve mee gaan, maar er uit beginsel tegenover staan. Dan is hij, om zoo te zeggen, zijn gewicht in goud waard. Dit moeten wij dan ook steeds toonen.

Voorts werden nog verschillende zaken van meer intiem aard besproken, waarna de vergadering gesloten werd.

VROUWEPOLDER.

Uitslag van de, door de afd. Vrouwepolder van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, op 28 Juli gehouden schietwedstrijd. Afstand 100 meter. 100 punten.

1e prijs S. de Roo, 99 punten; 2e H. Polderman, 94, 3e J. Geerse, 94, 4e A. Longebeek, 91, 5e P. Polderman, 90, 6e N. Mesu, 90, 7e P. de Visser, 89, 8e Joh. Louwersé, 88, 9e Jac. Louwerse, 88, 10e A. Vendiville, 88, 11e M. Broeke, 86, 12e P. Schoe, 85, 13e P. Dunekot, 14e J. de Bruine, 15e A. Jobse, 16e W. Duvekot, 17e J. Houterman, 18e C. Mesu, 19e J. Duvekot, 20e A. Osté, 21e J. Mesu, 22e J. Moens, 23e H. Louwerse, 24e A. van Dis, 25e J. Maas, 26e I. Melse, 27e C. de Visser.

Max. 90 punten.

Eerebaan. 1e prijs 48 : 9. 2e prijs 48 : 8.

Rozenprijs S. de Roo, 9 Rozen.

Hoogste serie S. de Roo, 50 punten.

WOERDEN.

Dank zij het initiatief van eenige leden en de financiële steun van verschillende ingezetenen die voor deze zaak iets over hadden is de afd. Woerden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm in het bezit gekomen van een mooie vlag. Of eigenlijk, is het juist nog te melden, dat de vlag er is, want de officieele uitreiking ervan heeft nog niet plaats gehad. Die zal geschieden op 31 Aug. a.s. De vlag bestaat uit drie banen: oranje, wit, blauw, en is voorzien van een oranje franje.

Op de oranje-baan staat: Bijzondere Vrijwillige Landstorm; op de blauwe baan: Woerden, terwijl de witte baan het wapen der gemeente Woerden draagt.

De vlag is bevestigd aan een blauwe stok, voorzien van lans.

De heer W. Wout, zal als vlaggedrager optreden.

Jongens en Meisjes,

Het schilderij van onze Koninklijke Familie in gouden lijst valt bijzonder in den smaak. Dit merk ik wel uit de talrijke briefjes, die ik hierover ontvang. Daarom zal ik opnieuw een achtal met dezen prijs blij maken.

Jaap Wisse uit Middelburg had de meeste plaatsnamen (63) die op d a m eindigen. De andere namen van prijswinnaars volgen hier:

GROEP A.

Klaas Vos, Volksbelangstr. 177 Puttershoek; Jacob Leeuwestein, Lange Hilleweg 214b, Rotterdam; Johanna Krieger, Haart No. 103; Aalten, Akke Visser Pz., Warns.

GROEP B.

Jaap Wisse, Heerengracht M 43, Middelburg; Margaretha de Vries, Vloedijk 14, Kampen; Joh.a Vlasblom, Kerkweg 8, Ridderkerk; Maria v. d. Broek, St. Hubert bij Mill (N.-Br.).

We beginnen met de oplossing van Cijferaar: Hij verdient per week:

$f 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 + 9 = f 45$. Hierbij hebben verscheidenen den bal misgeslagen.

En nu de nieuwe opgaven.

GROEP A.

(Beneden de 10 jaar).

Welke Nederlandsche plaatsnamen zijn dit:

A.....r	G....a
B...a	H.....n
C.....g	I.....e
D.....t	J.....s
E.....n	K.....n
F.....r	L.....n

GROEP B.

(Boven de 10 jaar).

Zoek 12 spreekwoorden; uit ieder is hieronder één woord opgeschreven. paard — vogeltje — schaaap. varkens — mug — ezel. honden — kalf — kat. kuiken — spiering — zwaluw.

Wie helpt

Huisvader, vier kinderen, met onbesproken gedrag, 48 jaar, oud-Indisch Militair, Lid B. V. L., **aan werk**, onverschillig waar.

Adres: Carnissestraat 20, Rotterdam.

Wie helpt

B. V. L., oud 24 jaar, aan een betrekking, zoals: **politieagent, veldwachter etc.**

Brieven onder letter P., aan het Bureau van dit blad.

DE VORSTELIJKE BOODSCHAPSTER.

't Voorjaar van 1926 was een booze tijd voor vele streken van ons vaderland. De Maas en de Waal waren buiten haar oevers getreden, zoodat groote gedeelten van Limburg en Gelderland overstroomd werden. Vooral in de Betuwe was het droevig gesteld. Daar waren de vette landouwen herschepen in een zee, waaruit hier en daar de dorpen zich als eilanden verhieven.

Op het platteland moesten de bewoners in allerijl hun woningen verlaten. Ze werden met open armen ontvangen in 's-Hertogenbosch, Nijmegen en andere plaatsen, die hooger gelegen waren. Maar wie er ook vluchtte voor den steeds wassenden vloed, de weduwe De Gaay niet. Ze was een beste van tachtig jaar, doch voor haar hoogen leeftijd nog buitengewoon kras. Hulpvaardige mannen kwamen met een schuit om haar te brengen naar 't nog veilige dorp, dat op een half uur afstands lag. Maar zij weigerde haar huis te verlaten, ofschoon het water reeds tot den rand van de dakgoot stond. Zij had haar toevlucht gezocht op den zolder, waar ze ook haar kippen geborgen had. Dag na dag ging voorbij, zonder dat er in haar treurigen toestand verandering kwam. 't Was bitter koud in haar schemerig, ongezellig verblijf, waar de felle Noordooster vlijmend door de reten blies. Toch bleef het oudje daar onafgebroken schuilen, haar rimpelig hoofd weggedoken in een wollen omslagdoek.

Door het zolderraampje zag zij in de verte weer een paar bootjes naderen. Behalve de roeiers zaten er een paar deftige heeren en een dame in. Nieuwsgierig tuurde het bestje over de rollende golven, die de ranke vaartuigjes op en neer wierpen.

Met veel moeite zijn de bootjes eindelijk tot vlak bij de woning gekomen.

„Kom, moedertje!” zoo roept de deftige dame met een vriendelijke stem, „kom maar gauw mee, eer het misschien te laat is!”

Maar 't oudje schudt driftig haar hoofd en antwoordt: „Mevrouw! ik ga hier niet vandaan; 'k moet toch op m'n boeltje passen? En van 't water heb ik niemendal last. 'k Zit hier hoog en droog. Zoolang ik kan, zal ik 't hoofd boven water houden!”

En cordaat als een man, kijkt ze haar teleurgestelde redders aan, almaar voortratelend.

„Heb je dan niets noodig?” wordt haar opnieuw dringend gevraagd.

„Nou ja, een brood, als je me daar aan kunt helpen, dat wil ik wel hebben. Een witje of een roggetje? Da's voor mij krek hetzelfde; 't steekt me zoo maar niet!”

„Asjeblief, moedertje!” herneemt de dame,

die haar met een innemend lachje een versch wittebrood met een pakje boter toereikt.

Met groote blijdschap neemt oud Moedertje het toegestokene aan en zegt: „Zie zoo! dank je wel, hoeveel is 't Mevrouw?”

En thans antwoordt de vriendelijke dame: „'t Kost niets, vrouwtje! 't Is van de Koningin!”.....

.....Van de Koningin?

't Bestje spert haar doffe oogen wijd op; 't is haast niet te gelooven! En onderzoekend ziet ze naar de booten, die zoo deftig bemand zijn...

De Koningin? Zou het heusch waar zijn?... Maar goed volk is 't wis en vast! Dat zegt haar 't gezonde verstand wel.

Nog meer gaan haar oogen glanzen; ze krijgt eensklaps een idee!

Ze bukt een beetje verder uit haar zolderraampje, en reikt aan de dame een bruin glimmend kistje over.

„Och!” zegt ze, „neem toch dit kistje met geld voor me mee! Ik zit hier zoo alleen, en bij nachten kun je allerlei slecht volk verwachten. Breng het, als je wilt, maar in 't dorp bij Heerom; daar is 't veilig! Ik dank je vast voor de vriendelijkheid, hoor!”

De dame nam lachend het kistje aan, en beloofde haar, dat zij het zelf bij den Pastoor zou bezorgen.

Daar dobberden en zwalkten de bootjes weer voort over de verdronken akkers en weilanden. Een moeilijke en gevaarvolle tocht; want somwijlen dreigden de ranke vaartuigjes te kantelen, als zij stuitten op een hek of een paal, die onzichtbaar was. Vreugdevol wuivend met haar bonten zakdoek, staarde het bestje de schommelende schuitjes na, die eindelijk het dorp bereikten.

De goede Pastoor was geheel uit het veld geslagen, toen daar plotseling, in plaats van

een troepje arme vluchtelingen, zulk een deftig gezelschap voor hem stond. In blijde verwarring liet hij z'n lange Goudsche pijp in duizend stukken vallen. En daar stond Heerom nu, alsof hij droomde, met het geldkistje van

weduwe De Gaay in z'n bevende handen! De kostbare schat van het bestje, prompt bezorgd door... de Vorstelijke Boodschapster!

Onze Koningin had de naderende hoffeesten afgezegd, en was midden in den barren winter met haar medelijdend hart heengeseld, om in de fel geteisterde streken van ons vaderland hulp en troost te bieden.

Koninginneliedje.

WIJZE: „Schildwachtje”

Muziek van Dr. J. P. HEIJZE

Kordaat.

C | 5 . 5 | 3 | 5 . 6 5 0 | 1 5 5 5 | 5 5 5

Siert nu de borst voor 's lands Vorst-in Met O - ran - je, met O - ran - je,

| 5 5 5 | 1 5 5 5 | 1 5 . 5 | 3 | 5 6 5 . |

Met O - ran - je, met O - ran - je! Kna-pen en meis-jes, één van zin,

| 5 3 2 2 | 2 3 4 5 0 | 1 5 5 5 | 5 5 5 |

Zet nu't Wil-hel-mus krach-tig in! Voor O - ran - je, voor O - ran - je,

| 1 5 5 5 | 1 5 5 5 | 1 5 | 3 5 . | 1 0 |

Voor O - ran - je, voor O - ran - je, On - ze Ko - nin - gin - ne!

Zingt nu het lied van hou en trouw

Aan Oranje, aan Oranje, (bis)

Aan de doorluchte, hooge Vrouw,

Eén met ons volk in vreugd en rouw;

Leev' Oranje, leev' Oranje! (bis)

Onze Koninginne!

Overal waait de vrije vlag

Voor Oranje, voor Oranje! (bis)

Heden is 't Koninginnedag,

Dien ook Jong-Neerland vieren mag;

't Is Oranje, 't is Oranje (bis)

't Is Oranje boven!

Heil! o Vorstin, die thans verjaart;

Leev' Oranje, leev' Oranje! (bis)

Blijv' Gij door God nog lang gespaard,

Gij, op Uw troon, ons volk zoo waard!

't Is Oranje, 't is Oranje (bis)

't Is Oranje boven!

Viel er een vijand 't land eens aan,

Voor Oranje, voor Oranje! (bis)

Zullen wij kloek ten strijde gaan,

Zullen wij trouw ter borse staan,

Voor Oranje, voor Oranje! (bis)

Onze Koninginne!

OOM BERTUS.

Vaandels en Banieren

Voor het aanschaffen van een VAANDEL is het adres:

Firma JANSSEN & Co.
STATIONSTRAAT 4 a TILBURG

Oudste Adres en eigen Ateliers.
Hoogste tentoonstellingbekroningen.

KONINKLUKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

Proef en Kies
Guldenvlies
SIGAREN
Fabr. G. & S. MAJOIE - TILBURG

VAN NELLE'S
TABAK
CITYBAAI
GROEN 20G
BLAUW 15G
ROOD 13G
GEEL 10G
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT!

HET LANDSTORMBLAD

Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot Steun aan het wettig gezag.

ABONNEMENTSPRIJS f 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

H. M. DE KONINGIN

Wenken en Aanwijzingen voor den Nationalen Landstormdag 1928

ALGEMEEN.

Een ieder doet verstandig vooral goed in het geheugen te prenten, het uur van afmarsch van het Malieveld van zijn treincolonne, het vertrek van zijn trein en het station van vertrek.

Voor medegekomen belangstellenden zal een opstellingsplaats worden vrijgehouden, vanwaar men het defilé voor H. M. kan gadeslaan. Men zorge evenwel tijdig deze plaats te verlaten, om zich naar het Malieveld of naar den trein te begeven.

Zoodra de vrijwilligers zich gaan opstellen voor defilé, begeven zich de medege-

komen belangstellenden naar bovengenoemde opstellingsplaats. Terreinkaart toonen!

Op het terrein zijn de navolgende tenten:

1. van den Algemeen Militair Leider;
2. van den Geneeskundigen Dienst (Ambulance);
3. van de Nationale Landstorm Commissie;
4. voor de Ordonnansen;
5. reservetent.

Op het terrein „Houtrust” zullen veiligheidsspelden tegen betaling verkrijgbaar zijn bij de tent der Nationale Landstorm Commissie.

Het is thans bekend, dat H. M. de Koningin heeft vergund, dat de deelnemers voor Haar zullen defileren.

H. M. zal daarbij opgesteld zijn op den hoek van de Adriaan Goekooplaan en de Johan de Wittlaan (tegenover de Duinoord-kerk), terwijl de colonne marcheert door de Ernst Casimirlaan en Johan de Wittlaan.

Bij aankomst van elk Verband op het terrein „Houtrust” wordt ter beschikking gesteld voor iederen deelnemer een papieren drinkbeker, van Verbandswege uit te deelen.

Op het terrein „Houtrust” is een tijdelijke waterleiding aangebracht.

Ook zijn daar een aantal papiermanden aangebracht, waarin alle afval, papier, enz. behoort te worden gedeponneerd.

Het is verboden op het terrein Houtrust en op het Malieveld waren te verkopen, te filmen, te fotografeeren, te colporteeren of manifesten te verspreiden, anders dan met schriftelijke machtiging van het Dagelijksch Bestuur.

Het bureel der Nationale Landstorm Commissie zal op 27 September geopend zijn tot 10 uur des avonds. Adres: Koninginnegracht 50.

AANKOMST AAN HET STATION.

Bij aankomst aan het station meldt zich bij den verbands- of colonne-commandant een officier, die kenbaar is aan een GROENE roset op de rechterborst, en de colonne buiten het station geleid naar de plaats van afmarsch. Hier wordt aan de colonne politie toegevoegd, die

DUK GEORGE
SIGAREN
ZUN

den weg door de stad wijst. DEZE WEG, die voor alle verbanden dezelfde is, uitgezonderd voor hen, die met trein R. en T. aankomen MOET GEVOLGD WORDEN EN DAARVAN MAG NIET WORDEN AFGEWEEKEN. De verbanden, die aan het H. S. station aankomen, worden eerst geleid naar het S.S. station. De verdere marschweg is: Rijnstraat, Koningskade (langs Hertenkamp), Korte Voorhout, Tournooiveld, Lange Vijverberg, Kneuterdijk, Heulstraat, Noordeinde, Zeestraat, Oude Scheveningsche weg, Carnegielaan, Tobias Asserlaan, Johan de Wittlaan, Cornelis de Wittlaan (noordzijde), Stadhoudersplein (noordzijde), Houtrust.

Degenen, die met trein R. en T. aankomen volgen de route: Stationsweg, v. Hogendorpstraat, Spinozastraat, Paviljoensgracht, Luthersche Burgwal, Groote Markt, Prinsestraat, Prinsessewal, Anna Paulownastraat, Carnegieplein, Tobias Asserlaan, Johan de Wittlaan, Cornelis de Wittlaan, Stadhoudersplein, Houtrust.

Op de plaats van afmarsch wordt, zoo noodig een korporaal-ziekenverpleger bij de colonne ingedeeld.

De belangstellenden en de vrouwen, gaan op eigen gelegenheid naar Houtrust.

MARSCH DOOR DE STAD NAAR HOUTRUST.

Bij den marsch door de stad van het station naar Houtrust kunnen de medegebrachte muziekkorpsen beurtelings spelen, zoodanig, dat een flinke marschpas gewaarborgd blijft. De regeling hiervan wordt speciaal aan de zorg van de verbands-, korps- of colonnecommandanten aanbevolen.

De borden met de namen der afdelingen zichtbaar te dragen.

Er mogen geen andere opschriften megedragen worden, dan de vaandels en de naamborden der Afdelingen.

Er mogen geen vrouwen of kinderen in de colonne meemarcheeren. Noch van de Stations naar Houtrust, noch van Houtrust naar het Malieveld.

AANKOMST OP HOUTRUST.

Het is dringend noodzakelijk, dat elk verband of deel van een verband is geformeerd MET VIEREN UIT DE FLANK. De afstand van rug tot borst tusschen twee opvolgende dubbelrotten is 1 M. Ook de muziek en de aanwezige leden van gewestelijke en plaatselijke commissiën marcheeren in deze formatie, omdat daarop de geheele opstelling op het terrein is gebaseerd, waarin geen verandering meer kan worden gebracht.

Is het verband op Houtrust op zijn plaats aangekomen, dan worden de borden met de namen der plaatselijke afdelingen op de plaats, waar elke afdeling dan staat, stevig in den grond geplant, zoodat iedereen bij het aantreden gemakkelijk zijn plaats zal kunnen terugvinden. Deze borden blijven daar staan, totdat het defilé begint; ze worden dan meegenomen.

Om het aantreden voor het defilé te bespoedigen, is het dringend noodzakelijk, dat iedereen vóór het uiteengaan nauwkeurig HET NUMMER der colonne weet, waartoe hij behoort. Die nummers staan VOOR en ACHTER iedere colonne, zijn duidelijk zichtbaar en bakenen de lijn, waarin een colonne staat, nauwkeurig af. De verbandscommandanten maken de deelnemers attent op de plaats van die borden en ieder deelnemer moet het nummer zijner colonne goed onthouden.

Bij het aantreden op het signaal of commando „verzamelen” heeft iedereen in de eerste plaats te zorgen, dat hij tusschen de beide borden met zijn colonnenummer komt en daar heeft hij dan het naambord zijner afdeling te zoeken.

Eerst als iedereen hiervan goed op de hoogte is en als duidelijk is medegedeeld, dat het voor den goeden gang van zaken strikt noodig is, dat elk deelnemer zich beijvert, om op het signaal of commando „verzamelen” zoo snel mogelijk zijn plaats op het opstellingsterrein te hernemen, geleidt de verbandscommandant zijn verband naar den harden weg rondom het terrein en laat dit daar uiteengaan.

De verbandsvaandels worden gebracht in de tent van den Algemeen Militair Leider. De Koninklijk erkende vaandels blijven daarbij bewaakt door één man van de vaandelwacht. Aan aflossing moet worden gedacht.

AANTREDEN.

Op het signaal of commando „verzamelen” wordt snel en rustig aangetreden. Den verbandscommandanten en overigen officieren wordt dringend verzocht daarbij ordenend op te treden en zelve het eerst op hun plaats te zijn.

De Generaal-Majoor, Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm, heeft gelast, dat elk Koninklijk erkend vaandel zal worden begeleid door een in uniform gekleede (kepi, geen helm) en gewapende vaandel-

wacht. De verbandscommandant marcheert met zijn adjudant op 5 pas vóór de vaandelwacht, of vóór de voorste afdeling. In geval met het hoofd „rechts” wordt gedefileerd, marcheeren de overige officieren aan de RECHTER zijde van de marschcolonne en de plaatselijke leiders rechts van en onmiddellijk naast hun afdeling. De officieren regelmatig te verdeelen over de diepte van het verband en aan eik het commando en toezicht over een deel van het verband op te dragen.

TENUE VOOR OFFICIËREN.

GRIJS (geen zwart) Kepi (geen veld muts), korte pantalon met beenwindsels of beenkappen (of laarzen), bruine handschoenen (geen witte), wandelsabel, GEEN draagriemenstel, model onderscheidingsteekenen.

De Vrijwilligers van den Motordienst, die met auto's of motorrijwielen deelnemen, komen ook in uniform.

Alle andere Vrijwilligers in burger.

DEFILÉ.

Op 20 M. afstand van H. M. gekomen, commandeeren de officieren die naast de colonne marcheeren voor het deel der colonne, waarover zij het toezicht hebben: „HOOFD RECHTS”. Op dit commando worden de hoofddeksels met één ruk in de rechterhand genomen en de hoofden rechts gewend. De officieren houden de kepi op en salueeren met de hand. Alleen met de verbandsvaandels wordt gesalueerd; NIET met de vaandels der plaatselijke afdelingen.

Op 20 M. voorbij H. M. wordt „STAAT” gecommandeerd, op welk commando de hoofden weder rechtuit worden gewend en de hoofddeksels opgezet, terwijl de officieren de rechterhand weer omlaag brengen.

De Oranje-banden worden aan den linkerbovenarm gedragen.

Zij moeten worden ingeleverd of anders worden vergoed.

De banden innemen op de thuisreis.

Aangeraden wordt niet al te veel bagage mee te nemen. Het ontsiert het defilé en geeft den eigenaar slechts een hoop zorgen.

MARSCH DOOR DE STAD NAAR HET MALIEVELD.

HET DEFILÉ ZELF MAG NATUURLIJK GEEN OOGENBLIK STOPPEN.

Daarom moeten de verbandscommandanten en alle overige officieren er krachtig toe medewerken om dit te voorkomen. Dit kan geschieden door naast een verband, dat halt houdt voor het doorlaten van het verkeer, tijdelijk op te marcheeren.

IN IEDER GEVAL MAG GEEN ENKEL DEEL DER COLONNE IN DE JOHAN DE WITTLAAN, DIE RUIM 500 M. LANG IS, HALT HOUDEN.

Aan het Defilé mogen UITSLUITEND Vrijwilligers van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en leden der Landstormcommissiën deelnemen, GEEN belangstellenden.

Deze laatsten mogen zich na het Defilé op het Malieveld wel bij de voor hun trein opgestelde groep voegen.

OP HET MALIEVELD.

Na het Defilé wordt gemarcheerd naar het Malieveld.

Na afloop van het Defilé zal op het Malieveld de bij elken extra-trein behorende groep personen worden samengesteld.

Op het Malieveld is of wordt voor elke groep een bord geplaatst, dragende dezelfde letter als de trein, waarmede deze groep moet afreizen.

Op het Malieveld zal zoo mogelijk aan iedereen deelnemer een tweetal broodjes worden uitgereikt.

Overigens kan door het Dagelijksch Bestuur op 27 September geen consumptie worden verstrekt.

TREINVERVOER.

Er worden op 27 September a.s. 19 extra-treinen ingelegd, elke trein gekenmerkt door een groote letter.

De spoorkaartjes zijn gemerkt met dezelfde letter als de extra-trein, waarvoor zij bestemd zijn.

Wil men zekerheid hebben, ZONDER VERHOOGING VAN KOSTEN, zijn eigen bestemming te bereiken, dan moeten men in den extra-trein plaats nemen, die dezelfde letter draagt als het ontvangen spoorkaartje.

Bij aankomst van de treinen te 's-Gravenhage mogen de colonnes niet op de perrons worden geformeerd.

De perrons snel te verlaten!

De muziekinstrumenten en vaandels mogen worden geladen in de bagagewagens. Zelf lossen en laden! Muzikanten zoo dicht mogelijk bij de bagagewagens in de coupés plaats nemen.

Op de stations waar gestopt wordt, niet uit de treinen gaan.

Bij het oponthoud aan de stations mag geen muziek worden gemaakt, aangezien de spoorsignalen en het spoorweg-telefoonverkeer daardoor worden gehinderd.

Elke trein-colonne, die van het Malieveld naar de stations afmarcheert, zal zijn letterbord voor zich uit dragen.

De commandanten der treincolonnes volgen onvoorwaardelijk de aanwijzingen van den stationschef op.

Elke trein-colonne moet bij aankomst aan het station onverwijld doormarcheeren over de volle lengte van het perron tot aan de plaats waar de locomotief staat.

PRIJZEN DER CONSUMPTIE VOOR DE VRIJWILLIGERS.

Op Houtrust.

Broodje met vleesch	30 cent
Broodje met kaas	20 „
Koffie	15 „
Melk	15 „

Op Malieveld.

Limonade	15 cent
Melk.	7 „

Fa. Wed. B. MOLKENBOER, Leide
„HET KLAVERBLAD”
KOPPIEBRANDERIJ EN THEEBANDELIJ

P.B.N.A. OOK VOOR U
BRIEFONDERWIJS
PROSPECTUS KOSMIELOOS

VOOR TECHNICI
AMBACHTSMEDEN EN KANTOORPERSONEEL
HET NEDERL. TECHNICUM P.B.N.A.

AFDEELINGEN VOOR BOUWKUNDE
WATERBOUWKUNDE WERKTUIGBOUWKUNDE
ELECTROTECHNIEK CHEMIE BOEKHOUDEN
EN ALLE VERWANTE HULPWERKENSCHAPPEN
BRIEFADRES: P.B.N.A. ARNHEM 43

BROUWERIJ
„DE SLEUTEL”
DORDRECHT
Opgericht 1433

N. V. Ned. Caoutchouc en Cutta Percha fabriek
v.h. BAKKER & ZOON
RIDDERKERK HOLLAND
FABRICEERT:
Technische Rubber Artikelen

KWATTA's
Manoeuvre-Chocolaad
VERWEKT GEEN DORST
STILT DEN HONGER

RINGERS'
BONBONS

C. M. VAN DIEMEN
DORDRECHT
Het juiste adres v. Landstormvaandels
Vervaardiger der Regimentsvaandels
In bestelling:
STANDAARD Regiment Wielrijders
en talrijke B. V. L. VAANDELS
Vraagt inlichtingen.

NORMA-SIGAREN
IETS BIJZONDERS

FAAM Zilver 15 ct.
FAAM Rood 13 ct.
FAAM Bruin 12 ct.
FAAM Zwart 10 ct.
FAAM Blauw 8 ct.
per 1/2 ons.

FAAM is de naam van de beste rooktabak voor den laagsten prijs.
LOUIS DOBBELMANN, Rotterdam.

Treinregeling van 27 September.

TREIN A VLISSINGEN—DEN HAAG H.S. en terug.

Heen.		Terug.	
Vertr.	7.25	Vlissingen	22.05
"	7.54	Goes	21.27
"	8.08	Vlake	21.10
"	stopt	Roosendaal	stopt
"	10.34	Delft	18.34
aank.	10.44	den Haag H. S.	18.24

Vervoerd worden reizigers van Vlissingen.

" Goes.
" Vlake.
" Breda.
" Delft.

De deelnemers van Breda gaan op de heenreis met tr. 3022 (Breda vertr. 8.04) naar Roosendaal (aank. 8.36) op de terugreis gaan zij vanaf Roosendaal met tr. 3021 (Roosendaal vertr. 20.36) naar Breda (aank. 21.03).

TREIN T MIDDELBURG—DEN HAAG H.S. en terug.

Heen.		Terug.	
Vertr.	8.25	Middelburg	22.48
"	8.32	Arnhem	22.42
"	8.41	Noord Kraayert	22.33
"	8.49	's Heer Arendskerke	22.25
"	9.07	Kruiningen I.	22.08
"	9.17	Krabbendijke	21.59
"	9.23	Rilland-B.	21.53
"	9.43	Bergen op Zoom	21.34
"	10.03	Roosendaal	21.14
"	10.14	Oudenbosch	21.02
"	10.24	Zevenbergen	20.52
"	10.36	L. Zwaluwe	20.43
aank.	11.51	den Haag H. S.	19.25

Vervoerd worden reizigers van Middelburg.

" Arnhem.
" N. Kraayert.
" 's Heer Arendskerke.
" Kruiningen I.
" Krabbendijke.
" Rilland B.
" Bergen op Zoom.
" Roosendaal.
" Oudenbosch.
" Zevenbergen.
" L. Zwaluwe.

De speciale plaatskaarten zijn ook geldig voor de locaaltreinen op het eiland ZUID-BEVELAND.

TREIN B BREDA—'s-HERTOGENBOSCH—UTRECHT—DEN HAAG S.S.—UTRECHT—'s-HERTOGENBOSCH—EINDHOVEN.

Heen.		Terug.	
Vertr.	6.37	Breda	—
"	6.52	Gilze—Rijen	—
"	7.08	Tilburg	—
"	—	Eindhoven	21.39
"	—	Best	21.27
"	—	Boxtel	21.15
"	—	Vught	21.05
"	7.43	's Hertogenbosch	20.55
"	door	Hedel	20.46
"	8.18	Culemborg	20.15
aank.	9.55	den Haag S. S.	18.48

Vervoerd worden reizigers van Deurne.

" Helmond.
" Best.
" Boxtel.
" Oisterwijk
" Vught.
" Gilze-Rijen.
" Tilburg.
" Baarle-Nassau, Bovendien van:
" 's-Hertogenbosch, Nuenen.
" Capelle-N., Zalt-Bommel.
" Kaatsheuvel-C., Geffen.
" Waalwijk.
" Drunen-Heusden.
" Vlijmen.
" Ravenstein.
" Berchem.
" Oss.
" Hedel.
" Culemborg.

De deelnemers van de stations Deurne—Helmond—Best gaan op de heenreis met tr. 2802 Boxtel/tr. 1504 naar 's-Hertogenbosch en verder per extra trein; op de terugreis per extra trein tot Eindhoven en verder per tr. 2831 naar bestemming.

De deelnemers van Oisterwijk gaan op de heenreis met tr. 599 Boxtel/tr. 1504 naar 's-Hertogenbosch en verder per extra trein; op de terugreis per extra trein tot Boxtel en verder per tr. 610 naar bestemming.

De deelnemers van Boxtel en Vught gaan heen met tr. 1504 naar 's-Hertogenbosch; terug geheel per extra trein.

De deelnemers van Tilburg gaan heen geheel per extra trein, terug per extra trein tot 's-Hertogenbosch en verder per tr. 156 naar bestemming; die van Gilze-Rijen reizen op dezelfde wijze als die van Tilburg, doch gaan op de terugreis te Tilburg over van tr. 156 op tr. 194.

De deelnemers van Capelle—N. t/m. Vlijmen reizen heen met trein 2841 naar 's-Hertogenbosch en terug vanaf 's-Hertogenbosch met tr. 2852.

De deelnemers van Ravenstein, Berchem en Oss reizen heen met tr. 1422 naar 's-Hertogenbosch en terug vanaf 's-Hertogenbosch met tr. 1455.

De deelnemers van Baarle-Nassau gaan op eigen gelegenheid naar en van Tilburg. De deelnemers van Hedel gaan op de heenreis met tr. 1503 naar 's-Hertogenbosch.

De deelnemers van Nuenen gaan op de heenreis met tr. 2802 Boxtel/tr. 1504 naar 's-Hertogenbosch en verder per extra trein, op de terugreis gaan zij per extra trein tot Eindhoven en verder per tr. 2831 naar bestemming (tr. 2831 zal hiertoe dien dag te Nuenen stoppen).

De deelnemers van Zalt-Bommel gaan op de heenreis met tr. 1503 naar 's-Hertogenbosch en op de terugreis met den extra trein tot Utrecht en vandaar met tr. 93 naar bestemming.

De deelnemers van Geffen gaan op de heenreis met tr. 1422 naar 's-Hertogenbosch en op de terugreis vanaf 's-Hertogenbosch per tr. 1455.

TREIN C MAASTRICHT—DEN HAAG S.S. v.v.

Heen.		Terug.	
Vertr.	6.50	Maastricht	23.36
"	7.02	Geulle	23.26
"	7.10	Beek—Elsloo	23.20
"	7.17	Lutterade	23.13
"	7.25	Sittard	23.02
"	7.33	Susteren	22.52
"	7.40	Echt	22.45
"	7.49	Maasbracht	22.37
"	8.01	Roermond	22.28
"	8.10	Haelen	22.19
"	8.17	Baexem—H.	22.12
"	8.46	Heeze—Leende	21.40
"	9.02	Eindhoven	21.23
aank.	11.32	den Haag S. S.	18.40

Vervoerd worden reizigers van Maastricht.

" Geulle.
" Beek-Elsloo.
" Lutterade.
" Heerlen.
" Schinnen.
" Spaubeek.
" Sittard.
" Susteren.
" Echt.
" Maasbracht.
" Roermond.
" Haelen.
" Baexem-H.
" Weert.
" Heeze-Leende.
" Valkenswaard.
" Aalst-Waalre.
" Eindhoven.

Bovendien van:
Maarheeze.

De deelnemers van Heerlen, Schinnen en Spaubeek gaan met tr. 702 naar Sittard en terug naar bestemming vanaf Sittard met tr. 723.

De deelnemers van Valkenswaard en Aalst-Waalre gaan met tr. 624 naar Eindhoven en terug naar bestemming vanaf Eindhoven met tr. 639. De deelnemers van Weert gaan heen met tr. 84 naar Eindhoven en terug van Eindhoven per tr. 93.

De deelnemers van Maarheeze gaan op de heenreis met tr. 1574 naar Eindhoven en op de terugreis geheel per extra trein naar bestemming. Trein C zal hiertoe op de terugreis te Maarheeze stoppen.

TREIN D REUVER—DEN HAAG S.S. v.v.

Heen.		Terug.	
Vertr.	5.35	Reuver	1.17
"	5.42	Belfeld	1.10
"	5.50	Tegelen	1.04
"	6.05	Venlo	0.54
"	6.11	Blerick	0.48
"	6.22	Grubbenvorst	0.39
"	6.28	Lottum	0.34
"	6.37	Meerlo — T	0.26
"	6.43	Oirle — C.	stopt
"	7.00	Venray	0.12
"	stopt	Maashees — S.	stopt
"	7.14	Vierlingsbeek	23.58
"	stopt	Sambeek	stopt
"	7.28	Boxmeer	23.45
"	7.39	Kruispunt Beugen	23.34
"	7.46	Cuyk	23.27
"	8.15	Nijmegen	23.08
"	9.03	Tiel	22.30
aank.	11.09	den Haag S. S.	20.35

Vervoerd worden reizigers van Reuver.

" Belfeld.
" Tegelen.
" Venlo.
" Blerick.
" Grubbenvorst.
" Lottum.
" Meerlo-T.
" Oirle-C.
" Venray.
" Maashees-S.
" Vierlingsbeek.
" Sambeek.
" Boxmeer.
" Schijndel.
" Eerde.
" Veghel.
" Mill.
" Beugen.
" Oeffelt.
" Cuyk.
" Maas Buurtspoorweg te Nijmegen.
" Tiel.

Bovendien van:
Uden.

De deelnemers van Schijndel t/m. Mill gaan op de heenreis met tr. 677 naar Beugen, op de terugreis wordt voor deze deelnemers een extra trein ingelegd op de volgende dienstregeling.

Beugen	vertr.	23.40
Mill	aank.	23.54
Veghel	"	0.20
Eerde	"	0.29
Schijndel	"	0.34

De deelnemers van Oeffelt gaan op de heenreis met tr. 678 naar Beugen en op de terugreis op eigen gelegenheid van Beugen naar bestemming.

De deelnemers van Uden reizen heen en terug als de deelnemers van Schijndel t/m. Mill. De extra trein Beugen Schijndel voor terugvoer van die deelnemers zal in verband hiermede te Uden stoppen.

TREIN E AALTEN-DEN HAAG S.S.

Vertr.	Heen.		Terug.	Aank.
	5.14	Aalten	23.57	
	5.28	Varsseveld	23.43	
	5.40	Terborg	23.31	
	6.01	Doetinchem	23.18	
	6.12	Wehl	23.08	
	6.21	Didam	22.58	
	6.30	Zevenaar	22.48	
	6.39	Duiven	22.41	
	7.15	Arnhem	22.26	
	7.23	Oosterbeek Hoog	22.20	
	7.30	Wolfhezen	22.14	
	7.43	Ede	22.00	
	8.13	Driebergen	21.32	
	8.35	Utrecht	21.15	
Aank.	9.45	den Haag S. S.	20.20	Vertr.

Vervoerd worden reizigers van

Aalten.	
" Varsseveld.	
" Terborg.	
" Doetinchem.	
" Wehl.	
" Didam.	
" Zevenaar.	
" Duiven.	
" Nijmegen.	
" Elst.	
" Dieren-D.	Bovendien van:
" Velp.	Bennekom.
" Arnhem.	
" Oosterbeek Hoog.	
" Wolfhezen.	
" Wageningen.	
" Ede.	
" Driebergen.	
" Zeist.	
" Baarn.	
" Soest.	

De deelnemers van Nijmegen en Elst reizen heen met tr. 1403 naar Arnhem en terug van Arnhem per tr. 63.

De deelnemers van Dieren-D. en Velp reizen heen met tr. 1400 naar Arnhem; voor terugkeer wordt vanaf Arnhem in aansluiting op den extra trein den Haag S.S.—Aalten een extra trein Arnhem-Dieren-D. ingelegd, vertrekkende van Arnhem ten 22.38, Velp aank. 22.45, Dieren-D. aank. 22.58.

De deelnemers van Wageningen gaan heen met tramtrein 1001 Ede en terug vanaf Ede per tramtr. 1040.

De deelnemers van Baarn, Soest gaan met tr. 704 naar Utrecht en terug van Utrecht per 727. De deelnemers van Zeist gaan heen en terug op eigen gelegenheid naar Driebergen.

De deelnemers van Bennekom reizen op dezelfde wijze als die van Wageningen.

TREIN F HENGELO-DEN HAAG S.S. v.v.

Heen.	vertr.	Terug.	vertr.
Hengelo	7.00	den Haag S. S.	19.41
Delden	7.07	Amersfoort	stopt
Goor Z.	7.18	Barneveld — V.	aank. 21.29
Lochem	7.38	Apeldoorn	" 21.57
Zutphen	8.03	Twello	" 22.20
Voorst	8.09	Deventer	" 22.28
Apeldoorn	8.37	Bathem	" 22.56
Barneveld — V.	9.08	Holten	" 23.08
Amersfoort	stopt	Rijssen	" 23.17
den Haag S. S.	aank. 11.03	Wierden	" 23.27
		Almelo	" 23.35
		Borne	" 23.46
		Hengelo	" 23.54
		Hengelo	vertr. 0.00
		Oldenzaal	aank. 0.14

Vervoerd worden reizigers van

Winterswijk.	
" Lichtenvoorde.	
" Ruurlo.	
" Vorden.	
" Eibergen.	
" Haaksbergen.	
" Neede.	
" Borculo.	
" Denekamp.	
" Oldenzaal.	
" Enschedé.	
" Hengelo.	
" Lochem.	
" Delden.	Bovendien van:
" Goor Z.	Lonneker.
" Zutphen.	Glanerbrug.
" Voorst.	Almelo.
" Borne.	Wierden.
" Ootmarsum	
" Ryssen.	
" Holten.	
" Bathmen.	

Vervoerd worden reizigers van Deventer

" Twello.
" Wenum.
" Vaassen.
" Epe.
" Heerde.
" Barneveld.
" Voorthuizen.
" Apeldoorn.
" Veenendaal.

Op de HEENREIS gaan de deelnemers van Winterswijk t/m. Vorden per tr. 1622 naar Zutphen, die van Eibergen per tr. 684 Neede/626 Ruurlo/1622 naar Zutphen, die van Haaksbergen, Neede en Borculo per tr. 626 Ruurlo/1622 naar Zutphen; die van Dene-kamp vorige dag naar Oldenzaal verder per tr. 1600 naar Hengelo; die van Oldenzaal per tr. 1600 naar Hengelo, die van Enschedé per trein 300 naar Hengelo, die van Borne per tr. 1603 naar Hengelo, die van Ootmarsum op eigen gelegenheid n. Oldenzaal, die van Ryssen, Holten en Bathmen per tr. 1620 Deventer/164 naar Apeldoorn, die van Deventer per tr. 164 naar Apeldoorn, die van Twello per tr. 758 naar Apeldoorn, die van Wenum t/m. Heerde per tr. 502 S naar Apeldoorn.

Op de terugreis gaan de deelnemers voor Wenum t/m. Heerde vanaf Apeldoorn per tr. 553 M, die voor de lijn Apeldoorn—Winterswijk vanaf Apeldoorn per tr. 1687, die voor Lochem, Goor en Delden van Apeldoorn per tr. 1687 Zutphen en verder per tr. 1725, die voor Borculo, Neede en Eibergen vanaf Apeldoorn per tr. 1687 Ruurlo en verder op eigen gelegenheid of volg. dag; die voor Denekamp vanaf Deventer per tr. 129 Hengelo/137 of vanaf Oldenzaal op eigen gelegenheid of volg. dag; die voor Ootmarsum vanaf Oldenzaal op eigen gelegenheid en die voor Enschedé vanaf Hengelo per tr. 1725 naar bestemming.

De deelnemers van Barneveld en Voorthuizen reizen van en naar station Barneveld—Voorthuizen.

De deelnemers van Veenendaal gaan naar en van Amersfoort heen per tr. 130, terug met tr. 139.

Deze trein stopt op de heen- en terugreis te Amersfoort voor het opnemen, resp. uitlaten der reizigers van en voor Veenendaal.

De deelnemers van Lonneker gaan op eigen gelegenheid naar en terug van Enschedé, overigens reizen zij als de deelnemers uit Enschedé.

De deelnemers van Glanerbrug gaan op de heenreis per tr. 1680 Enschedé/tr. 300 naar Hengelo en op de terugreis vanaf Hengelo per tr. 1725 naar Enschedé vanwaar een extra trein hen naar Glanerbrug zal doorvoeren. De dienstregeling van dezen extra trein wordt geregeld door den Inspecteur van het Vervoer te Hengelo.

De deelnemers van Almelo en Wierden gaan op de heenreis per tr. 1620 Deventer/tr. 164 naar Apeldoorn; op de terugreis stopt de extratrein te Wierden en Almelo.

De deelnemers voor Oldenzaal en verder gaan op de terugreis geheel per extra trein.

De deelnemers van Haaksbergen gaan op de terugreis per extra trein tot Hengelo verder per tr. 1725 naar Enschedé en vandaar op eigen gelegenheid of volg. dag naar bestemming.

TREIN G GASSELTERNIJVEEN-DEN HAAG S.S. v.v.

Vertr.	Heen.		Terug.	Aank.
	5.52	Gasselternijveen	0.15	
	6.01	Drouwen	0.06	
	6.07	Buinen	24.00	
	6.18	Exloo	23.50	
	6.26	Valthe	23.41	
	6.34	Weerdinge	23.34	
	6.43	Emmen	23.25	
	6.50	Zuid-Barge	23.17	
	6.59	N. Amsterdam	23.08	
	7.05	Dalerveen	23.01	
	7.11	Dalen	22.54	
	7.19	Coevorden	22.45	
	7.33	Gramsbergen	22.31	
	7.43	Hardenbergen	22.21	
	7.53	Bergentheim	22.12	
	7.59	Marienberg	22.06	
	8.16	Ommen	21.49	
	8.44	Raalte	Vilsteren 21.42	
	9.23	Deventer	Dalfsen 21.31	
Aank.	12.08	den Haag S. S.	Zwolle 21.03	vertr.
			den Haag S.S. 18.28	

Vervoerd worden reizigers van Gasselternijveen.

" Emmen.	
" Coevorden.	
" Gramsbergen.	
" Hardenberg.	
" den Ham Vroomshoop.	
" Marienberg.	
" Dalfsen.	
" Vilsteren.	
" Ommen.	Bovendien van:
" Nijverdalen N.	Bergentheim.
" Haarle.	Vriezenveen.
" Heine.	
" Raalte.	
" Blokzijl.	
" Vollenhove.	
" Genemuiden.	
" Zwartsluis.	
" Hasselt.	
" Wyhe.	
" Olst.	

Op de heenreis gaan de reizigers van Dalfsen en Vilsteren per tr. 553 naar Ommen, die van de lijn Blokzijl t/m. Hasselt met tramtrein 6/tr. 150 naar Deventer, die van Heino met tr. 929 M naar Raalte, die van Nijverdalen N en Haarle met tr. 1734 naar Raalte, die van Wyhe en Olst met tr. 1404 naar Deventer en die van den Ham Vroomshoop met tr., 580 naar Marienberg.

Op de terugreis gaan de reizigers voor Wyhe en Olst vanaf Zwolle per tr. 1418; die voor Hasselt t/m. Blokzijl vanaf Zwolle per tramtrein 17, die voor Heino, Raalte, Haarle, en Nijverdalen N. vanaf Zwolle per tr. 1747 en die voor den Ham-Vroomshoop vanaf Marienberg met tr. 599 naar bestemming.

De deelnemers van Bergentheim reizen heen en terug met den extratrein. De deelnemers van Vriezenveen reizen op dezelfde wijze als die van den Ham-Vroomshoop, zowel op heen- als terugreis.

Onder de deelnemers zijn NIET begrepen die van Kampen; deze deelnemers zijn overgebracht naar trein N.

TREIN H VISVLIEET-GRONINGEN-DEN HAAG S.S.

Visvliet	vertr.	5.52
Grijpskerk	"	6.00
Zuidhorn	"	6.10
den Horn	"	6.16
Groningen	"	6.58
den Haag S.S.	"	11.15

worden denzelfden dag per extra trein doorgevoerd van den Haag S.S. naar Rotterdam M. via Gouda (trein H).

den Haag S.S.	vert.	21.01
Rotterdam M.	aank.	22.03

Terugvoer geschiedt den volgenden dag per extra trein van Rotterdam M. naar Groningen (trein H).

Rotterdam M.	vertr.	15.17
Groningen	aank.	19.25

Vervoerd worden reizigers

van Ulrum.	
" Eenrum.	
" Leens.	
" Wehe den Horn.	
" Roodeschool.	
" Uithuizermeeden.	
" Uithuizen.	
" Warffum.	
" Baflo.	
" Winsum.	
" Adorp.	
" Delfzijl.	
" Appingedam.	
" Loppersum.	
" Stedum.	
" Middelstum.	
" Bedum.	
" Sauwerd.	
" Nieuwe Schans.	
" Winschoten.	Bovendien van:
" Scheemda.	Eenum.
" Zuidbroek.	
" Sappemeer Oost.	
" Hoogezand-S.	
" Martenshoek.	
" Weiwerd.	
" Wagenborgen.	
" Nieuwolda.	
" Visvliet.	
" Grijpskerk.	
" Zuidhorn.	
" den Horn.	
" Ter Apel.	
" Vetstukkenmond.	
" Musselkanaal-V.	
" Meeden-Muntend.	
" Wildervank.	
" Stadskanaal-P.	
" Stadskanaal H.S.	
" Groningen.	

De deelnemers van Ulrum t/m. Wehe den Horn gaan op de heenreis vorigen dag naar Groningen of op eigen gelegenheid naar Winsum en verder tr. 881 naar Groningen, terug op 28/9 extra trein Rotterdam Maas-Groningen, verder ledige trein 896 (Groningen vertrek 21.01) tot Groningen Halte, verder tr. 896 (tr. 858 naar bestemming).

De deelnemers van Roodeschool t/m. Adorp gaan op de heenreis naar Groningen per tr. 881, terug op Vrijdag 28 September per extra trein Rotterdam Maas. Groningen ledige trein 896 (Groningen vertr. 21.01) tot Groningen halte verder 896 naar bestemming, behalve die voor Adorp, die per tr. 876 van Groningen naar bestemming gaan.

De deelnemers van Delfzijl t/m. Sauwerd gaan op de heenreis per tr. 861 naar Groningen en op de terugreis op 28 September vanaf Groningen per tr. 876.

De deelnemers van Nieuwe Schans t/m. Martenshoek gaan op de heenreis per tr. 2452 naar Groningen en op de terugreis op 28 September per tr. 2475 naar bestemming. Trein 2475 moet hiervoor dien dag te Sappemeer Oost stoppen.

De deelnemers van Weiwerd, Wagenborgen en Nieuwolda gaan den vorigen dag naar Groningen of op eigen gelegenheid naar Zuidbroek en verder tr. 2452 naar Groningen. Op de terugreis op 28 September gaan zij vanaf Groningen per trein 2475 Zuidbroek/tr. 815 naar bestemming.

De deelnemers van ter Apel t/m. Musselkanaal-V. gaan den vorigen dag naar Groningen of op eigen gelegenheid naar Stadskanaal H.S. en verder per tr. 901 Zuidbroek/tr. 2452 naar Groningen; op de terugreis op 28/9 gaanzij vanaf Assen per tr. 833 naar Stadskanaal H.S. en verder op eigen gelegenheid naar bestemming.

De deelnemers van Stadskanaal H.S. t/m. Meeden-M. gaan per tr. 901 Zuidbroek/tr. 2452 naar Groningen; op de terugreis op 28/9 gaan zij vanaf Assen per tr. 833 Stadskanaal H.S./tr. 929 naar bestemming.

De deelnemers van den Horn t/m. Visvliet gaan op de terugreis op 28 September vanaf Groningen per tr. 2470 naar bestemming.

De deelnemers van Eenum reizen op dezelfde wijze als de overige deelnemers van Delfzijl t/m. Sauwerd.

TREIN K ANJUM SEXBIERUM P. LEEUWARDEN-STAVOREN-DEN HAAG S.S. v.v.

Vertr.	Heen.	Anjum	Terug.	Aank.
"	4.35	Morra-Lioessens	1.22	"
"	4.43	Metslawier	1.14	"
"	4.51	Dokkum -A.	1.06	"
"	5.02	Hantum	0.55	"
"	5.11	Ternaard	0.46	"
"	5.19	Holwerd	0.38	"
"	5.26	Blya	0.31	"
"	5.35	Ferwerd	0.22	"
"	5.43	Marrum - W.	0.14	"
"	5.49	Hallum	0.07	"
"	5.54	Hyum	stopt	"
"	5.57	Stiens	stopt	"
Aank.	6.06		23.51	Vertr.

Vertr.	Heen.	Leeuwarden	Terug.	Aank.
"	5.16	Jellum - B.	0.35	"
"	5.22	Jorwerd	0.29	"
"	5.28	Mantgum	0.23	"
"	5.35	Boxum	0.16	"
"	5.41	Scharnegoutum	0.10	"
"	5.49	Sneek	0.02	"
"	stopt	IJlst	stopt	"
Aank.	6.03	Oudega	23.48	Vertr.
Vertr.	6.13	Nijhuizum	23.45	Aank.
"	stopt	Workum	stopt	"
Aank.	6.30	Hindeloopen	23.28	Vertr.
Vertr.	6.41	Koudum M.	23.17	Aank.
Aank.	7.57	Warns	22.23	Vertr.
"	12.00	Stavoren	18.11	"

Vervoerd worden reizigers van Anjum.

"	Morra L.
"	Metslawier.
"	Dokkum A.
"	Hantum.
"	Ternaard.
"	Holwerd.
"	Blya.
"	Ferwerd.
"	Marrum W.
"	Hallum.
"	Hijum.
"	Sexbierum P.
"	Oosterbierum.
"	Tzummarum.
"	Minnertsga.
"	St. Jacobi-Par.
"	St. Anna Par.
"	Britsum.

Met dezen trein worden NIET vervoerd de deelnemers van de stations aan de lijn Leeuwarden-Stavoren.

TREIN V LEEUWARDEN-STAVOREN-DEN HAAG H.S. v.v.

Vertr.	Heen.	Leeuwarden	Terug.	Aank.
"	6.04	Jellum - B.	0.07	"
"	6.11	Jorwerd	stopt	"
"	stopt	Mantgum	stopt	"
"	6.21	Boxum	23.40	"
"	6.30	Scharnegoutum	stopt	"
"	6.45	Sneek	23.26	"
"	6.52	IJlst	23.19	"
"	7.01	Oudega	23.10	"
"	stopt	Nijhuizum	stopt	"
"	7.15	Workum	22.56	"
"	7.21	Hindeloopen	22.48	"
"	7.29	Koudum M.	22.40	"
"	7.33	Warns	22.35	"
Aank.	7.38	Stavoren	22.30	Vertr.
Vertr.	8.09	Stavoren	22.13	Aank.
Aank.	9.24	Enkhuizen	20.58	Vertr.
Vertr.	9.40	Enkhuizen	20.35	Aank.
Aank.	11.54	den Haag H. S.	18.30	Vertr.

Hiermede worden vervoerd de deelnemers van de stations aan de lijn Leeuwarden-Stavoren, met inbegrip met die van Leeuwarden.

De deelnemers van trein V gaan te samen met die van trein K met 1 boot van Stavoren naar Enkhuizen en terug.

TREIN L BUITENPOST-LEEUWARDEN-DEN HAAG S.S.

terug DEN HAAG S.S. LEEUWARDEN-BUITENPOST HARLINGEN

Vertr.	Heen.	Harlingen.	Terug.	Aank.
"	—	Franeker	0.27	"
"	—	Dronrijp	0.16	"
"	—	Deinum	0.07	"
"	—	Leeuwarden	23.58	"
Vertr.	6.15	Buitenpost	23.52	Vertr.
"	stopt	Veenklooster T.	0.33	Aank.
"	6.28	Zwaagwesteinde	stopt	"
"	6.37	Veenwouden	0.21	"
"	6.44	Hardegarijp	0.13	"
"	6.50	Tietjerk	0.03	"
Aank.	7.00	Leeuwarden	23.57	Vertr.
Vertr.	7.10	Leeuwarden	23.47	Aank.
"	7.19	Wirdum	23.40	"
"	7.35	Akkrum	23.31	"
"	7.53	Wolvega	23.18	"
"	8.07	Peperga	22.53	"
"	8.19	Steenwijk	22.45	"
"	8.29	Nijeveen	22.34	"
"	8.43	Staphorst	22.24	"
"	8.53	Dedemsvaart	22.10	"
Aank.	11.50	den Haag S. S.	21.59	Vertr.

Vervoerd worden reizigers van Harlingen.

"	Franeker.
"	Dronrijp.
"	Deinum.
"	Hardegarijp.
"	Tietjerk.
"	Wirdum.
"	Akkrum.
"	Wolvega.
"	Peperga.
"	Steenwijk.
"	Nijeveen.
"	Staphorst.
"	Dedemsvaart.
"	Buitenpost.
"	Veenklooster T.
"	Zwaagwesteinde.
"	Veenwouden.

N.B. De reizigers van Leeuwarden gaan met trein V.

De deelnemers van Harlingen t/m. Deinum gaan op de heenreis met tr. 2455 naar Leeuwarden.

TREIN M ASSEN—MEPPEL—DEN HAAG v.v. HEERENVEEN

Heen.		Terug.	
Vertr.	5.26	Assen	0.23
"	5.43	Beilen	0.05
"	6.00	Hoogeveen	23.49
Aank.	6.19	Meppel	23.29
Vertr.	5.39	Heerenveen	0.10
Aank.	6.15	Meppel	23.34
Vertr.	6.24	Meppel	23.27
"	6.52	Zwolle	22.59
"	7.03	Hattermerbroek	22.51
"	7.12	Wezep	22.45
"	7.35	Nunspeet	22.20
"	7.51	Harderwijk	22.12
"	8.01	Ermelo V	22.05
"	8.11	Putten	21.57
"	8.25	Nijkerk	21.44
Aank.	10.13	den Haag S. S.	19.56

Vervoerd worden reizigers van Assen.

- " Beilen.
- " Hoogeveen.
- " Heerenveen.
- " Meppel.
- " Hattermerbroek.
- " Wezep.
- " Doornspijk.
- " Elburg.
- " Nunspeet.
- " Harderwijk.
- " Ermelo V.
- " Putten.
- " Nijkerk.

N.B. De reizigers uit Zwolle en Kampen (N.) gaan met trein N.

De deelnemers van Elburg en Doornspijk gaan heen met tramtrein 204 naar Nunspeet en terug vanaf Nunspeet per tramtrein 217.

TREIN N UTRECHT—DEN HAAG S.S. v.v. terug DEN HAAG S.S.—UTRECHT—KAMPEN (N)

Heen.		Terug.	
Vertr.	8.03	Utrecht C. S.	22.33
"	8.22	Woerden	22.07
"	8.30	Oudewater	21.57
"	8.36	Hekendorp	21.48
"	9.05	Gouda	21.33
"	9.17	Zevenh. Moerk.	21.21
"	door	Bleiswijk K.	stopt
"	door	Zoetermeer Z.	21.09
Aank.	9.35	den Haag S. S.	20.55

Vervoerd worden reizigers van Amersfoort.

- " Utrecht.
- " Woerden.
- " Oudewater.
- " Hekendorp.
- " Schoonhoven.
- " Bergambacht.
- " Stolwijk.
- " Gouda.
- " Zevenhuizen M.
- " Bleiswijk K.
- " Zoetermeer Z.

Bovendien van: Kampen (N.), Zwolle.

De deelnemers van Amersfoort gaan heen met tr. 1304 naar Utrecht C.S. De deelnemers van Schoonhoven, Bergambacht en Stolwijk gaan heen met tramtrein 635 naar Gouda en terug van Gouda met tramtrein 654. De deelnemers van Bleiswijk K. en Zoetermeer gaan op de heenreis met tr. 1236 naar den Haag S.S.

Op de heenreis wordt voor de deelnemers van Kampen N. een extra trein naar Zwolle ingelegd.

Kampen N.	vertr. 4.48
Zwolle	aank. 5.05

vanaf Zwolle wordt gereisd met tr. 1304 naar Utrecht.

Op de terugreis wordt de extra trein vanaf Utrecht naar Kampen doorgevoerd op onderstaande dienstregeling.

Utrecht C.S.	vertr. 22.40
Amersfoort	aank. 23.01
Amersfoort	vertr. 23.05
Zwolle	aank. 0.05
Zwolle	vertr. 0.10
Kampen N.	aank. 0.27

De deelnemers voor Amersfoort kunnen dus op de terugreis ook geheel per extra trein reizen.

TREIN O DORDRECHT—DEN HAAG H.S. Terug DEN HAAG H.S.—DORDRECHT—GELDERMALSEN.

Heen.		Terug.	
—	—	Geldermalsen	22.13
—	—	Beesd	22.03
—	—	Leerdam	21.52
—	—	Gorinchem	21.35
—	—	Hardinxveld G.	stopt
—	—	Sliedrecht	21.13
—	—	Dordrecht	21.00
Vertr.	9.09	Dordrecht	20.51
"	9.53	Schiedam	20.05
Aank.	10.12	den Haag H. S.	19.45

Vervoerd worden reizigers van Beesd.

- " Leerdam.
- " Gorinchem.
- " Giessendam.
- " N. Hardinxveld.
- " Sliedrecht.
- " Dordrecht.
- " Schiedam.
- " Maassluis.
- " Vlaardingen.

Bovendien van: Geldermalsen.

De deelnemers van Beesd t/m. Slidrecht gaan op de heenreis met tr. 1956 naar Dordrecht.

De deelnemers van Maassluis en Vlaardingen gaan op de heenreis met tr. 2519 naar Schiedam en op de terugreis van Schiedam met tr. 2586.

De deelnemers van Geldermalsen gaan op de heenreis met trein 1956 naar Dordrecht.

TREIN P ROTTERDAM D.P.—DEN HAAG H.S. v.v.

Heen.		Terug.	
Vertr.	10.15	Rotterdam D. P.	19.04
"	10.32	Berkel	18.50
"	10.39	Pijnacker	18.44
Aank.	10.55	den Haag H.S.	18.30

Vervoerd worden reizigers van Rotterdam D.P.

- " Berkel.
- " Pijnacker.

TREIN R AMSTERDAM C.S.—DEN HAAG v.v.

Heen.		Terug.	
Vertr.	10.18	Amsterdam C. S.	19.33
"	10.39	Haarlem	19.10
"	11.13	Leiden	18.35
Aank.	11.29	den Haag H. S.	18.19

Vervoerd worden reizigers van Medemblik.

- " Opperdoes.
- " Abbekerk L.
- " Benningbroek S.
- " Wognum N.
- " Zwaag.
- " Hoogkarspel.
- " Westwoud.
- " Blokker.
- " Hoorn.
- " Purmerend.
- " Zaandam.
- " Enkhuizen.
- " Broekerhaven.
- " Bovenkarspel Gr.
- " Duivendrecht.
- " Abcoude.
- " Hilversum.
- " N. Bussum.
- " Weesp.
- " Amsterdam C.S.
- " Haarlem.

Bovendien van: Venhuizen.

De deelnemers van Medemblik t/m. Zwaag gaan op de heenreis met tr. 720 naar Hoorn verder per tr. 1908 naar Amsterdam C.S. op de terugreis gaan zij van Amsterdam C.S. met tr. 1935 naar Hoorn en verder per tr. 739 naar bestemming. De deelnemers van Enkhuizen t/m. Zaandam gaan op de heenreis met tr. 1908 naar Amsterdam C.S. en op de terugreis vanaf Amsterdam C.S. per tr. 1935.

De deelnemers van Duivendrecht gaan op de heenreis met tr. 1228 naar Amsterdam W.P. of op eigen gelegenheid naar Amsterdam C.S. op de terugreis gaan zij met tr. 1255 van Amsterdam W.P. naar bestemming.

De deelnemers van Hilversum, Bussum en Weesp gaan op de heenreis met tr. 1616 naar Amsterdam C.S. op de terugreis met tr. 139 van Amsterdam C.S. naar bestemming.

De deelnemers van Venhuizen hebben op heen- en terugreis aansluiting op en van trein R met trein van de gewone dienstregeling.

De deelnemers van Abcoude op de heenreis met tr. 302 naar Amsterdam C.S. Trein 302 zal hiertoe te Abcoude stoppen.

Op de terugreis gaan de deelnemers van Abcoude met tr. 1255 van Amsterdam W.P. naar bestemming.

TREIN S ALKMAAR—DEN HAAG H.S. Terug DEN HAAG—H.S.—ALKMAAR—HOORN.

Heen.		Terug.	
—	—	Hoorn	22.42
—	—	Bobeldijk B.	22.35
—	—	Spierdijk	stopt
—	—	Obdam	22.22
—	—	Middelweg	stopt
—	—	Heerhugowaard	22.08
—	—	St. Pancras	stopt
Vertr.	9.01	Alkmaar	21.51
"	9.10	Heiloo	21.43
"	9.21	Castricum	21.34
"	9.35	Uitgeest	21.25
"	9.46	Beverwijk	21.14
"	10.17	Lisse	20.40
"	10.43	Leiden	20.20
Aank.	10.59	den Haag H.S.	20.04

Vervoerd worden reizigers van Koegras.

- " Schagen.
- " Anna Paulowna.
- " Zijdewind.
- " Noord Scharwoude.
- " Warmenhuizen.
- " Bobeldijk B.
- " Spierdijk.
- " Obdam.
- " Middelweg.
- " Heerhugowaard.
- " St. Pancras.
- " Bergen.
- " Egmond a/d. Hoef.
- " Schoorl.
- " Heiloo.
- " Castricum.
- " Uitgeest.
- " Koog Zandijk.
- " Wormerveer.
- " Krommenie A.
- " Beverwijk.

Bovendien van: Hazerswoude—Koudekerk.

Vervoerd worden reizigers van

- Bodegraven.
- „ Alphen a/d. Rijn.
- „ Aarlanderveen.
- „ Hoofddorp.
- „ Nieuw Vennep.
- „ Leimuiden.
- „ Oude Wetering.
- „ Roelof Arendsveen.
- „ Nieuwersluis.
- „ Vinkeveen.
- „ Aalsmeer.
- „ Amstelveen.
- „ Bovenkerk.
- „ Uithoorn.
- „ de Kwakel.
- „ Vijfhuizen.
- „ Lisse.
- „ Leiden.

De deelnemers van Koegras, Anna Paulowna, Schagen, Zijdewind en N. Scharwoude, gaan op de heenreis met tr. 2110 naar Alkmaar, op de terugreis vanaf Alkmaar met tr. 465, die hiertoe te Zijdewind en Koegras zal stoppen.

De deelnemers van Bobeldijk B, Spierdijk, Obdam, Middelweg, Heerhugowaard en St. Pancras, gaan op de heenreis per tr. 782 naar Alkmaar.

De deelnemers van de tramlijn Schagen—Alkmaar gaan op de heenreis met tramtrein 102 en op de terugreis met tramtrein 121 naar en van Alkmaar.

De deelnemers van Bergen gaan met tramtrein 44 naar Alkmaar en terug van daar met tramtrein 73.

De deelnemers van Egmond a/d. Hoef gaan heen met tramtrein 3 en terug met tramtrein 28 naar en van Alkmaar.

De deelnemers van Koog Zaandijk, Wormerveer en Krommenie A gaan op de heenreis met tr. 2111 naar Uitgeest en op de terugreis vanaf Uitgeest met tr. 2148.

De deelnemers van de Haarlemmermeerlijnen en van Nieuwersluis reizen als volgt:

OP DE HEENREIS.

Van Nieuwersluis en Vinkeveen	}	per trein 574 Uithoorn, 572 Aalsmeer, 549 Hoofddorp, 635 Leiden Heerensingel.
Van Uithoorn en de Kwakel		per trein 572 Aalsmeer, 549 Hoofddorp, 635 Leiden Heerensingel.
Van Bovenkerk en Amstelveen	}	per trein 503 Aalsmeer, 549 Hoofddorp, 635 Leiden Heerensingel.
Van Aalsmeer		per tr. 549 Hoofddorp, 635 Leiden Heerensingel.
Van Vijfhuizen		per tr. 550 Hoofddorp, 635 Leiden Heerensingel.
Hoofddorp Nieuw-Vennep Leimuiden Oude Wetering Roelof Arendsveen	}	per tr. 635 naar Leiden Heerensingel.

Aarlanderveen met tr. 603 of op eigen gelegenheid naar Alphen a/d. Rijn, verder per tr. 1206 naar Leiden.

OP DE TERUGREIS.

Hiervoor wordt vanaf Leiden een extratrein ingelegd via Leiden Heerensingel, Hoofddorp naar Nieuwersluis in aansluiting op den extratrein S den Haag H.S.—Hoorn en op de navolgende dienstregeling:

Leiden	vertr.	20.36
„ Heerensingel	„	20.55
Roelof Arendsveen	aank.	21.12
Oude Wetering	„	21.18
Leimuiden	„	21.23
Nieuw Vennep	„	21.31
Hoofddorp	„	21.43
Aalsmeer	„	21.56
de Kwakel		stopt
Uithoorn	„	22.15
Vinkeveen	„	22.32
Nieuwersluis	„	22.42

De deelnemers voor Vijfhuizen gaan vanaf Hoofddorp op eigen gelegenheid naar bestemming, die voor Bovenkerk en Amstelveen gaan vanaf Uithoorn met tr. 624 naar bestemming.

De deelnemers voor Aarlanderveen gaan van Leiden met tr. 1217 naar Alphen a/d. R. en verder per trein 624 of op eigen gelegenheid naar bestemming.

De deelnemers van Bodegraven en Alphen a/d. R. gaan op de heenreis met trein 1206 naar Leiden en op de terugreis vanaf Leiden met tr. 1217.

De deelnemers van Hazerswoude K. gaan op de heenreis met tr. 1206 naar Leiden en op de terugreis vanaf Leiden met tr. 1217.

TREIN U DEN HAAG H.S.—UITGEEST

den Haag H.S. vertr. 20.43 }
Uitgeest aank. 21.47 } in aansluiting op tr. 465 (Uitgeest vertr. 21.55)

Vervoerd worden reizigers van Den Helder.
„ Alkmaar.

Deze reizigers doen de heenreis met tr. 432 Amsterdam C.S./tr. 237S Den Haag H.S.

ALGEMEENE OPMERKINGEN.

De deelnemers worden voorzien van speciale plaatskaarten van wit carton, waarop in zwart een hoofdletter is gedrukt, overeenkomende met den letter, gegeven aan den extra trein waarmede de deelnemers reizen.

De extra treinen zelf zullen worden voorzien van borden, waarop dezelfde letter is aangebracht.

De benodigde plaatskaarten zullen zoo spoedig mogelijk worden toegezonden of anders door den leider der plaatselijke afdeling des morgens voor het vertrek worden verstrekt.

ATTENTIE. Men zorge des morgens minstens een kwartier vóór het vertrek van den trein aan het station aanwezig te zijn.

Nationale Landstormdag 1928.

Kosten van deelneming en treinvervoer

10. De deelnemerskaart voor den Nationalen Landstormdag is verkrijgbaar voor de Vrijwilligers van den Landstorm tegen betaling van f 3.— (drie gulden). Hierbij is **inbegrepen** treinvervoer naar Den Haag en terug n.l.

Voor hoofdicieren	1e klasse.
„ subalterne officieren	2e „
„ onderofficieren en minderen	3e „

20. Door tusschenkomst van de Nationale Landstorm Commissie kunnen leden van de Gewestelijke en Plaatselijke Commissiën retourbiljetten verkrijgen van hun woonplaats of nabijgelegen inlaadstations naar 's-Gravenhage en terug, tegen de volgende prijzen:

1e klasse f 7.20	} deelnemerskaart inbegrepen.
2e „ f 5.60	
3e „ f 4.—	

Op deze kaarten mag slechts gereisd worden in de extra-treinen, welke dien dag de Bijzondere Landstormers zullen vervoeren.

30. Aan de naaste bloedverwanten en verloofden van de Bijzondere Vrijwilligers en van de leden der Gewestelijke en Plaatselijke Commissiën kunnen eveneens **in beperkte mate** retourbiljetten worden verstrekt tegen de volgende prijzen:

1e klasse f 8.20	} deelnemerskaart inbegrepen.
2e „ f 6.60	
3e „ f 5.—	

Aan deze personen wordt bekend gemaakt, dat zij in 's-Gravenhage geen deel kunnen uitmaken van het detachement van den Vrijwilligen Landstorm, doch op eigen gelegenheid van het station zich moeten begeven naar het terrein Houtrust en na afloop op dezelfde wijze wederom naar het station.

Desgewenscht in iedere gemeente maatregelen te nemen, dat voor deze personen in afzonderlijk geleide wordt voorzien.

NATIONALE LANDSTORMDAG

27 SEPTEMBER 1928.

PROGRAMMA.

- 10 uur v.m. Openstelling van het terrein.
- 10-12¹/₂ uur v.m. Aankomst van de verschillende Landstormkorpsen en Verbanden aan de Stations.
Opmarsch door 's-Gravenhage met muziek naar het terrein „Houtrust”. Muziek op het terrein.
- 12¹/₂—1.55 n.m. Rust.
Verschillende demonstraties.
- 1.55 uur n.m. Opening van den Nationalen Landstormdag door den Voorzitter der Nationale Landstormcommissie.
- 2—2.40 u. n.m. Toespraken.
- 2.40 uur n.m. Opstelling voor het Defilé voor H.M. DE KONINGIN.
- 3.10 uur n.m. Aanvang van het Defilé.
- ± 5 uur n.m. Einde van het Defilé.
Vertrek der troepen naar het Malieveld.

BLUE BAND VERSCH GEKARND

Nationale Landstormdag 27 September 1928.

Vrijwilligers!

Het is voor het slagen van het défilé voor H. M. de Koningin van het *hoogste belang*, dat, nadat de laatste spreker het woord heeft gevoerd, *in den kortst mogelijken tijd* de colonnes voor het défilé worden gevormd.

Ik reken er op, dat gij daartoe krachtig zult medewerken, door U op het signaal of commando „Verzamelen”, dat zal worden gegeven *zoodra* de laatste spreker zijn toespraak beëindigd heeft, *zoo snel mogelijk en langs den kortsten weg* te begeven naar Uw plaats op het opstellingsterrein, die U 's morgens bij aankomst zal worden aangewezen, terwijl U zal worden medege-deeld, hoe gij die plaats gemakkelijk kunt terugvinden.

Binnen een kwartier moet iedereen op zijn plaats staan.

*De Algemeen Militair Leider,
de Reserve-Luitenant-Kolonel,
H. C. VAN CAPPELLE.*

VERBAND ALKMAAR.

De kaarten der deelnemers, als mede programma, Landstormband en spoor-kaartjes zullen aan de Plaatselijke Leiders of Secretaris der Plaatselijke Commissie worden toegezonden, voor elke deelnemer in een afzonderlijk couvert.

Dit couvert moet worden uitgereikt aan de deelnemers, op de verzamelplaats, waar zij vertrekken naar de inlaadstations, terwijl op de terugreis de armbanden door de Plaatselijke Leiders moeten worden ingenomen en daarna worden ingeleverd bij den Secretaris der Gewestelijke Landstorm Commissie te Alkmaar, Gasthuisstraat No. 1, daags na den Landstormdag.

Dringend wordt nogmaals verzocht dat

alle afdeelingen hun vlag of vaandel mede brengen, terwijl door de zorg der Gewestelijke Landstorm Commissie elke afdeeling nog van een bord met naam hunner afdeeling wordt voorzien.

VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS „SPOORWEGDIENST.” 27 September.

Op dien dag zullen de vrijwilligers van het Korps Spoorwegdienst uit het geheele land naar den Haag toestroomen om te doen blijken, dat het wettig gezag, gesteund door onze Vrijwilligers, in ons dierbaar Vaderland veilig is.

Aangezien zij over een vrijkaart op de spoorwegen kunnen beschikken en, indien de belangen van den dienst het toelaten, zoo mogelijk op verzoek een dag verlof kunnen krijgen, behoeven de geldelijke offers hen niet te weerhouden. Daarom allen present.

De reis van de woonplaats heeft plaats onder leiding van de Plaatselijke Commissie tot op het terrein Houtrust.

Oranje armbanden worden vóór het vertrek, tegelijk met toegangskarten, door de Plaatselijke Commissie verstrekt.

*De Administrateur van het
Korps Spoorwegdienst,
ALLERS.*

LIMBURG.

Het aantal vrijwilligers van het landstormkorps Limburgsche Jagers, hetwelk zal deelnemen aan den Nationalen Landstormdag bedraagt thans 1600.

Deze zijn a. v. verdeeld: 100 gewestelijke en plaatselijke commissieleden, 50 officieren, 180 muzikanten en 1270 onder-officieren, korporals en soldaten van alle wapens.

De 180 muzikanten behoren tot het staatsmijnmuziekkorps „Wilhelmina” met 90 leden en het muziekkorps van Wessem en Lottum, elk met 45 leden. Het staatsmijnmuziekkorps „Wilhelmina” met grootste van Limburg, zal in donkerblauw uniform verschijnen met bepluimde kepi's.

Limburg zal ongeveer 60 vaandels meevoeren, terwijl de korpsvaandelwacht zal bestaan uit 8 mijnwerkers van Brunssum en 8 landbouwers van Leunen in werkdraacht. De laatsten zullen een voorgeschreven lengte hebben.

Voor het vervoer van deze 1600 deelnemers zijn noodig: 2 extra-treinen, 2 extra-trams en 24 extra-autobussen.

Tijdens de algemeene marsch door de straten van 's-Gravenhage zal het Limburgsche verband verdeeld zijn in:

Het hoofd van de colonne, bestaande uit ongeveer 60 man, waarbij o.a. ingedeeld de gewestelijke commissie, de niet-ingedeelde officieren en de korpsvaandelwacht.

De Limburgsche colonne zal daarna verschijnen, verdeeld in 3 hoofdgroepen (zoo genaamde „halfbataljons”), elk geëncadreerd door 1 res. kapitein-hoofdgeleider en 7 res. luitenant-geleiders. Deze colonne zal staan onder commando van den res. Majoor J. Batta, bij wien toegevoegd een staf van 4 officieren.

ZEER BELANGRIJK

Vertrekuren der extra-treinen van 's-Gravenhage huiswaarts.

Trein	Uur van afmarsch van het Malieveld	Station	Vertrek van het station
R	17.29	H.S.	18.19
A	17.34	H.S.	18.24
P	17.40	H.S.	18.30
V	17.40	H.S.	18.30
K	17.43	S.S.	18.11
G	18.—	S.S.	18.28
C	18.12	S.S.	18.40
B	18.20	S.S.	18.48
T	18.35	H.S.	19.25
L	18.39	S.S.	19.07
O	18.55	H.S.	19.45
F	19.13	S.S.	19.41
S	19.14	H.S.	20.04
M	19.28	S.S.	19.56
E	19.52	S.S.	20.20
U	19.58	H.S.	20.48
D	20.07	S.S.	20.35
N	20.27	S.S.	20.55
H	20.33	S.S.	21.01

H.S. = Hollandsche Spoor.

S.S. = Staatsspoor.

LANDSTORM VERBAND „MONDEN DER MAAS”.

Flakkee gaat 's morgens vroeg per extra-tram naar Middelharnis.

Voorne en Putten gaat per eerste gelegenheid; aankomst Rotterdam ongeveer 8 uur.

Deelnemerskaarten voor vrijwilligers, Oranjebanden en Contra-merken voor tramvervoer worden aan de stations door of namens mij uitgereikt.

Vanaf Rotterdam gaat het muziekkorps der Rotterdamsche Tramweg Maatschappij „Harmonie” mee.

De Pl. Leiders krijgen voor 24 September a.s. uitvoerige bevelen en aanwijzingen.

N. V. B. & W. Rijwielenfabriek
Directeur: GERRIT VAN WERVEN
MEPPEL
HET SPECIALE RIJWIEL
voor den
LANDSTORMER

VOORSCHRIFT VAN DEN ALGEMEEN MILITAIR LEIDER.

Iedere afdeeling zal, behalve haar vaandel, met zich voeren een carton, aan weerszijden met *Oranjepapier* beplakt, waarop met duidelijke *zwarte* drukletters alleen de naam van de Afdeeling staat aangegeven.

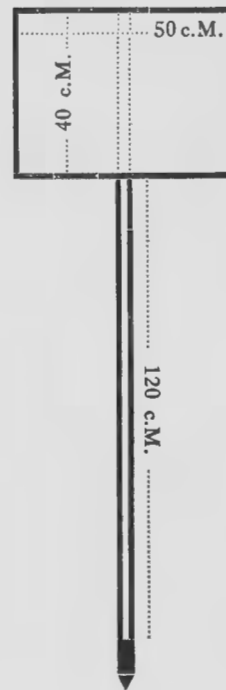
Terwille van de eenheid is het vereischt, dat ieder zich strikt houdt aan de hieronder opgegeven afmetingen.

Het mede voeren van andere opschriften wordt niet toegelaten.

De stok behoort van een punt te zijn voorzien, om deze in den grond te kunnen steken, teneinde gemakkelijk de opstellingsplaats der afdeeling te kunnen terugvinden.

De Res. Luitenant Kolonel,
H. C. VAN CAPPELLE.

Afmetingen van het naambord voor de
Afdeelingen.

Vaandels en Banieren

Voor het aanschaffen van een VAANDEL is het adres:

Firma JANSSEN & Co.
STATIONSTRAAT 4 a TILBURG

Oudste Adres en eigen Ateliers.
Hoogste tentoonstellingbekroningen.

KONINKLIJKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

VAN NELLE'S
TABAK
CITY BAAI
GROEN 20 G
BLAUW 15 G
ROOD 13 G
GEEL 10 G
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT

Proef en Kies
Guldenvlies
SIGAREN

Fabr. G. & S. MAJOIE - TILBURG

VACANT

HET LANDSTORMBLAD

Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot Steun aan het wettig gezag.

ABONNEMENTSPRIJS f 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

's-GRAVENHAGE, 3 October 1928.

Aan de leden

van de Gewestelijke- en Plaatselijke Commissiën
van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, de
Plaatselijke Leiders, de Bijzondere Vrijwilligers en
al degenen, die tot het welslagen van den Nationalen
Landstormdag hebben medegewerkt.

Nu de Nationale Landstormdag voorbij is, is het de Nationale Landstorm
Commissie een diepgevoelde behoefte, om U allen hartelijk dank te zeggen voor
den ijver en de toewijding, waarmede gij maandenlang zijt bezielde geweest, om
den 27sten September tot een onvergetelijken dag voor ons volk te maken.

Wat gij gepresteerd hebt, was een machtige manifestatie van vaderlands-
liefde, trouw en paraatheid.

Achteraf gezien, was de opzet, om meer dan 20.000 man, — waaronder vele
duizenden uit de verste uithoeken des lands, — in de Residentie saam te
brengen, teneinde de betekenis van het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen
Landstorm aan heel het volk duidelijk te maken, een groot waagstuk.

De uitkomst werd echter door Uw aller medewerking een schitterend succes.

Dank zij de groote opkomst der Vrijwilligers, de opgewekte stemming, de uit-
stekende houding en de voorbeeldige orde, was de Nationale Landstormdag
een indrukwekkende gebeurtenis.

Ook de Pers heeft er het hare toe bijgedragen om de feestelijke samenkomst
op Houtrust te doen slagen.

Ga er, onder Gods zegen, van den Nationalen Landstormdag nieuwe be-
zieling uit in onze gelederen. Wordt de geestdrift aangewakkerd en de eed van
trouw aan Vaderland en Vorstenhuis bevestigd.

Leve de Bijzondere Vrijwillige Landstorm.

De Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie,
L. F. DUYMAER VAN TWIST.

De Nationale Landstormdag.

Meer dan 20.000 getrouwen van Koningshuis en Vaderland
trokken op 27 September naar Houtrust te 's-Gravenhage.

Het tienjarig bestaan van de organisatie herdacht.

Negentien treinen waren er noodig om
de leden van den Bijzonderen Vrijwil-
ligen Landstorm uit alle provincies en uit
bijna alle steden en dorpen van Nederland
naar Den Haag te brengen, waar op
Houtrust het 10-jarig bestaan van de
organisatie is herdacht.

Maanden van te voren hadden de plaat-
selijke afdelingen reiskassen gevormd. Alle
kosten werden uit eigen middelen, en door
vrijwillige bijdragen bestreden.

Reeds vroeg begon de drukte in de stad.
De drukte in de stad.

Er is maar één woord voor den stroom
van Landstormers, die van de stations de
stad inkwam: imponeerend. Het was een
lange, lange rij van mannen, met oranje-
banden om de armen en vaandels voor de
groepen. Trein na trein kwam aan en zette
zijn nationalen last op de perrons. Reserve-
officiëren namen de leiding, de groepen
werden in de file gerijd, de muziek sloeg
aan en daar ging het.

De troepen van het Hollandsche spoor

marcheerden eerst naar het Staatsspoor en
voegden zich daar bij de anderen.

Tegen twaalf uur werd de drukte het
grootst. In groote groepen stonden de
mannen te wachten tot er gelegenheid
kwam om op te marcheren. Want de
politie moest ook rekening houden met het
gewone verkeer op het Bezuidenhout.

Dat geeft op gewone dagen den ver-
keersagent de handen al vol, maar nu liep
het den man over de handen. Collega's
onder leiding van een inspecteur schoten
te hulp.

Het was prachtig fileverkeer, net de
Place de l'Opéra in Parijs. Eerst de voet-
gangers over en dan het verkeer. De Land-
stormers werden op dit punt ook maar bij
het verkeer gerekend.

Langs het Paleis en door Zorgvliet trok
de lange, lange file naar Houtrust. Vroo-
lijk op speelden de vele muziekkorpsen: de
mijnwerkers, Barnevelders in hun typische
kleederdracht, Oldenzaal, enz. Elke groep
droeg zijn naamkaartje vooruit.

De drukte aan de stations werd nog

vergroot door de familieleden der Land-
stormers, die dezen dag in Den Haag
wildten medemaken.

Op Houtrust.

In schilderachtige groepjes lagen de
landstormers over het groene veld. In
twee muziektenten speelden o.m. de Gre-
nadiers vroolijke marschen. Vooral de
groepen van de dorpen met hun eigen
kleederdrachten trokken veel bekijks.

Daar kampeerden Bunschotensche meis-
jes naast ronde Zeeuwsche boeren. Een
Amsterdammer dronk er aan één kraant
met een Limburger en een Friesche
schoone.

Voor de voeding van de duizenden was
uitstekend gezorgd. Langs den zoom van
het veld waren rijen tenten opgesteld met
broodjes en dranken. Rond die tenten lag
een chaos van leege fleschjes. De drink-
waterleiding had groote rijen kranen aan-
gelegd. Alle manschappen kregen papieren
drinkbekers.

Dat was een goede maatregel.

Een groote meevaller was het weer. Nu
konden die 20 à 25.000 man rusten op het
veld.

De autoriteiten op Houtrust.

Op Houtrust waren tal van autoriteiten
aanwezig, waaronder alle ministers; de
minister van Defensie was vergezeld van
zijn beide adjudanten. Verder waren aan-
wezig de vice-president van den Raad van
State, graaf van Lynden van Sandenburg,
de commissaris der Koningin in de pro-
vincie Zuid-Holland, de commandant van
het Veldleger, generaal Muller Massis, de
gouverneur der Residentie, generaal-
majoor Insinger en vele andere opper-,
hoofd- en subalterne officieren, verschei-
dene Eerste- en Tweede Kamerleden, het
lid van den Raad van State, minister van
Staat Idenburg, de oud-inspecteur van
den Vrijwilligen Landstorm, generaal ten
Bosch, de burgemeester der residentie,
mr. Patijn, Pater Baromeus de Greeve.

Te ruim twee uur verscheen Z. K. H.
Prins Hendrik, vergezeld van zijn adju-
dant luitenant ter zee eerste klasse Ter-
mytelen, per auto op het terrein. Hij werd
met luid gejuich ontvangen en welkom
geheeten door den voorzitter der Natio-
nale Landstorm-Commissie, generaal-
majoor Duymaer van Twist, die juist den
Landstormdag met een toespraak geopend
had, waarna door de ontzaglijke menigte
uit volle borst het Wilhelmus werd ge-
zongen.

De Prins, die in generaals-uniform was,
nam plaats op de tribune, welke met
groen en tapijten versierd was.

Vliegmachines boven Houtrust.

Tusschen 12 en 2 uur werden door
vliegmachines verschillende demonstraties
in de lucht uitgevoerd. Een escadrille
van 5 vliegmachines cirkelde in V-vorm
eenigen tijd boven het terrein. Ook wer-
den door een luchtschrijver de letters
B. V. L. in de lucht beschreven, wat
natuurlijk veel belangstelling trok.

Gen. Duymaer van Twist opent.

Luidsprekers van Philips droegen om
één uur het openingswoord van den heer
Duymaer van Twist over Houtrust.

De generaal sprak als volgt:

Ik acht het mij een groote eer, om als
Voorzitter van de Generale Commissie,
die zich met de voorbereiding van den
Nationalen Landstormdag heeft bezig ge-
houden, deze grootsche samenkomst te
mogen openen.

Alvorens ik daartoe overga, breng ik
den eerbiedigen dank aan H. M. de
Koningin en Z. K. H. den Prins der
Nederlanden, voor de gelegenheid, welke
onze Bijzondere Vrijwilligers zoo aan-
stonds zullen krijgen, om voor het
Koninklijk Echtbaar te mogen defileren.

Daarmede wordt een van de vurigste
wensen van onze landstormers, die aan
hunne warme gevoelens van liefde, eer-
bied en verknochtheid ten opzichte van
het Huis van Oranje willen uiting geven,
in vervulling gebracht.

Een bijzonder woord van erkentelijk-
heid aan Zijne Koninklijke Hoogheid voor
de bereidwilligheid om wel het Voorzit-

Van rechts naar links: L. F. Duymaer van Twist, Voorzitter der Nationale Landstorm Commissie; Dr. J. Th. de Visser, Oud-Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen; Mr. D. Fock, Oud-Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië; H. Colijn, Oud-Minister van Financiën en Mr. Dr. L. N. Deckers, Lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

terschap van het Eere-comité te willen aanvaarden.

Erkendelijk zijn wij ook de sprekers, die hier zoo dadelijk het woord zullen voeren. Het doet ons leed, dat Mr. P. Droogleever Fortuyn ons berichtte, dat hij door bijzondere omstandigheden verhinderd is geworden, aanwezig te zijn.

Groot is onze dank, dat gij, Excellenties, Minister van de Kroon, gij leden van het Eere-comité, gij hooge burgerlijke en militaire autoriteiten en gij, dames en heeren, aan onze uitnodiging hebt willen gevolg geven, om deze feestelijke bijeenkomst met uwe tegenwoordigheid te vereeren. Daardoor zet gij aan den Nationalen Landstormdag meerderen luister bij.

U, mannen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, begroet ik van deze plaats.

Wij allen, die het instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm hoogelijk waardeeren, zijn er trotsch op, dat gij in zoo grooten getale aan den oproep hebt gevolg gegeven om hier met elkander het 10-jarig bestaan van ons mooie instituut te herdenken.

Gij zijt uit alle deelen des lands naar de Residentie opgekomen.

Ik zie hier voor mij de vrijwilligers van de Wadden, de landstormers uit Zeeuwsch-Vlaanderen, de Limburgsche Jagers, de mannen van de Noordzeekust en hen, die aan de Duitsehe grens hun woonplaats hebben.

Voor velen Uwer was het een groote opoffering om huis en haard te verlaten en naar hier te komen.

Wij zijn u voor deze toewijding dubbel dankbaar.

Ook de vrijwilligers van ons instituut, die om allerlei omstandigheden niet met ons konden opgaan, gedenken wij van deze plaats.

Want wij zijn allen één.

Ons geheele instituut met zijn bijna 60.000 man stond 10 jaar gereed ter handhaving van het gezag en ter bescherming

van de grondwettelijke rechten en vrijheden van het Nederlandsche Volk.

Dit feit herdenken wij in dezen stond met eerbied en dankbaarheid.

De bedoeling van ons saankomen hier in de Residentie is, om den band tusschen de landstormers te versterken, van onze saamhoorigheid te doen blijken en van de paraatheid van ons instituut te overtuigen.

Ga er van dezen dag nieuwe bezieling uit in onze gelederen. De geestdrift worde aangewakkerd en de eed van trouw aan Vaderland en Vorstenhuis bevestigd.

God schenke daarop Zijn zegen.

Ik verklaar den Nationalen Landstormdag geopend.

Dr. de Visser aan het woord.

Een beweging des vredes.

Het is een verheffende aanblik, zoovele jonge mannen uit alle oorden des lands en van de meest verschillende godsdienstige en staatkundige richting geestdriftig en ordelijk bijeen te zien, zei dr. J. Th. de Visser.

Doch die samenkomst ontleent haar eigenlijke en groote waarde aan het schoon en verheven doel, dat allen, hier aanwezig, beoogen en dat in de volle betekenis van het woord nationaal mag worden genoemd. Ik zeg daarmede niet te veel en zal u dit aantoonen.

De landstormbeweging is een beweging des vredes, omdat het eerste, wat een volk behoeft om rustig zijn taak te kunnen volbrengen, is vrede. Het gaat met den bijzonderen landstorm als met het geweten. Als een mensch goed doet, weet hij zelfs niet, dat hij een geweten heeft, maar als er kwaad geschiedt, ontwaakt en ontvlamt het.

Als zoo alles ordelijk en geregeld gaat in de samenleving, bemerkt men niet dat de bijzondere landstorm er is, maar als er onraad geschiedt, als de revolutionaire geest zich zou willen doen gelden; als het gevaar zou dreigen, dat de natie niet vredig en goed, in al haar geledingen, zou kunnen voortarbeiden, ja, dan staan deze duizenden mannen gereed om den omwentelingsgeest te helpen bezweren en als het moet, hun leven te offeren voor het vaderland. Provoceeren doet gij niet; strijdleuzen heft gij niet op; opzweepen ligt allermint in uw lijn. In stilte hebt gij alleen uw wachtpost betrokken, om, als de een of ander het zou wagen, den vrede te verstoren door een revolutionaire volksbeweging, hem niet alleen een krachtig „halt” toe te roepen, maar, zoo hij niet luisterde, hem onschade-

lijk te maken, omdat gij, ter wille van uw volk, de rust en de orde en den vrede wilt verzekerd zien.

De landstorm-beweging is bovendien een vrijheidsbeweging. Bij elke terreur viert de dwang zijn hoogtij. Er wordt niet meer geredeneerd; men tracht elkaar niet door argumenten te overtuigen. Men slaat er een voudig op los... en dwingt tot geestes-slavernij of moordt. Men laat als orkanen de geluiden en slagen bulderen; men poogt alles om te zetten in een wild verteerenden gloed; men heeft le diable au corps; opstand tegen de bestaande orde, om een maatschappij te vestigen, die geperst wordt in het dwangbuis van den revolutionairen geest.

Welnu, diametraal daartegenover staat de landstorm-beweging als vrijheidsbeweging. Zij zal met alle kracht de huidige orde van zaken helpen handhaven, omdat deze ons allen de grootst mogelijke vrijheid verzekert. En gij kunt dit met te meerder geestdrift doen, omdat er geen land ter wereld is, waar zooveel vrijheid wordt genoten als in Nederland. Dat was onze roem reeds in het verleden en het is in nog veel grooter mate onze roem in het heden. Onder het schild van het huidig gezag, bovenal onder het schild van het eerbiedwaardig huis van Oranje, is die vrijheid veilig. Daarom wilt gij dat gezag met alle kracht, ter wille van ons volk, steunen en komt er eene of andere volksbeweging ooit dat gezag te na, dan rekenen wij op u, om het pand der vrijheid te helpen bewaren, dat door de vaders ons werd toebetrouwd.

De landstormbeweging is een vredes- en vrijheidsbeweging en zij is — om in de taal der vaders te spreken — een beweging van mannen „vroom en vroed”. In het oorspronkelijk Nederlandsch beteekent dat „vroom” zooveel als „kloek en krachtig” en dat „vroed” zooveel als „verstandig, wijs”. Voor ieder mensch, die iets beteekenen zal in het leven, zijn deze eigenschappen een vereischte, doch in veel hooger mate geldt dit voor hen, die een bepaalde, verderfelijke strooming in het volksleven willen weerstaan. Niet alleen in het oogenblik, waarin met de wapenen zou moeten worden ingegrepen, maar bovenal nu, waar het onze roeping is, dien volksgeest te leiden, te ontwikkelen, te veredelen. Daartoe worden wijsheid en kracht vereischt; daartoe moet gij „vroom” zijn; daartoe moet gij waardig staan voor de zaak, waaraan gij u geeft; daartoe moet uwe persoonlijkheid in harmonie zijn met het vaandel, dat gij draagt of waaronder gij u schaart. En is dat uw onvermoeid streven, dan zal niet alleen in de ure des gevaars uw mannenmoed dat gevaar keeren, maar de kans steeds geringer worden dat die ure des gevaars ooit komt. Voor-komen is nog altijd beter dan redden!

Jonge mannen, dit drievoudig ideaal: „Vrede, vrijheid, vroomheid, worde in uwe landstorm-beweging steeds hooggehouden! Dan moge men schudden aan de pijlers van den tempel der orde — de zuilen kraken en vallen nooit.

Fa. Wed. B. MOLKENBOER, Le
„HET KLAVERBLAD”
KOPPIEBRANDERIJ EN THEEBAN

P.B.N.A. OOK VOOR U
 BRIEFONDERWIJS
 PROSPECTUS KOSTeloos

VOOR TECHNICI
 AMBACHTSLEDEN EN KANTOORPERSONELEN

NEDERL. TECHNISCHE P.B.N.A.

AFDELINGEN VOOR BOUWKUNDE
 WATERBOUWKUNDE WERKUIGBOUWKUNDE
 ELECTROTECHNIEK CHEMIE BOEKHOUDEN
 EN ALLE VERWANTE HULP WETENSCHAPPEN

BRIEFADRES: P.B.N.A. ARNHEM 43

STOOMBIJBROUWERIJ
 ANNO 1833
DE SLEUTEL

BROUWERIJ
„DE SLEUTEL”
DORDRECHT
 Opggericht 1433

Rede van Mr. D. Fock.

De heer D. Fock, oud-gouverneur-generaal van Ned.-Indië, voorzitter van den Vrijheidsbond, noemde de stichting van den B. V. L. een nationale daad. Bij de herdenking daarvan gaan de gedachten onwillekeurig terug naar November 1918, toen men dacht, dat de ontvredeheid hier te lande groot genoeg was, om hier een revolutie te ontketenen. Het volk heeft toen getoond, dat het de revolutie niet wilde en dat het van oordeel was, dat ons land goed wordt bestuurd. Spr. was toentertijd voorzitter der Tweede Kamer. Nog staan hem duidelijk voor den geest de mooie uitingen van aanhanke-lijkheid op den 18en November, die een mooien en diepen indruk op hem hebben gemaakt, welken hij niet licht zal vergeten. Ons volk is trotsch op zijn vrijheid en wensch niet onderdrukt te worden door wie naar de macht wil grijpen. Wanneer het gevaar voorbij is, zijn er velen, die daar niet meer aan denken, niet alzo echter de landstormers, die voortdurend in aantal zijn toegenomen, en wier propa-ganda-commissies steeds aan het werk blijven. Een bijeenkomst als deze heeft groote waarde voor de versterking van het saamhoorigheidsgevoel. Een echt nationaal gevoel dringt zich op den voor-

N. V. Ned. Caoutchouc en Cutta Percha fabriek
v.h. BAKKER & ZOON
RIDDERKERK HOLLAND
 FABRICEERT:
Technische Rubber Artikelen

RINGERS'
BONBONS

grond als mannen uit alle oorden des lands bijeen zijn. Men zegge niet, dat de B. V. L. haat opwekt. Terecht immers zeide de minister van Oorlog in de Tweede Kamer, dat als er orde en rust zijn, de landstorm thuis blijft. Maar hij zal niet dulden, dat men Nederland en Oranje van elkaar scheidt.

Het instituut bestaat als een waarschuwing tegen hen, die misdadige bedoelingen tegen den Staat hebben. Spr. eindigde met den wensch, dat in de 10 jaren, die komen, de Vrijwillige Landstorm wederom niet zal hebben op te treden.

De heer Colijn spreekt.

Uit nood geboren.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm, zoo schreef ik — aldus de heer Colijn — in uw Gedenkboek, is uit nood geboren.

Het is noodig om dit duidelijk vast te stellen, om niet te vervallen in onjuiste voorstellingen.

Uwe organisatie is dus niet een liefhebberijbeweging, die er zijn kan, maar ook wel achterwege had kunnen blijven.

Ze is er óók niet op gericht om persoonlijke of groepsbelangen te bevorderen.

Uwe organisatie is integendeel een nationaal instituut, dat de belangen van heel ons volk dient. Omdat ze zich bereid verklaart, als 't noodig is, zich te weer te stellen tegen elk streven, dat zich richt op gewelddadige omverwerping van onze nationale instellingen en voorrechten.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm is Schild en Beukelaar.

Niet meer, maar ook niet minder.

Immers, hij bedreigt niemand: hij beoogt alleen afweer, wanneer anderen de orde in ons staatsleven zouden willen verstoren.

En wat is nu het mooie in de landstormbeweging?

Dit, dat ze spontaan uit het volk zelf opgekomen is. Uw organisatie is openbaring van een gezonden en krachtigen volksgeest, die niet hulpeloos op actie van anderen heeft gewacht, toen ons Staatswezen door gevaren werd bedreigd, maar die zichzelf wist te helpen, toen de nood aan den man was.

Dat was een bewijs, dat de Nederlandse volksgeest nog springlevend was en daarom is ook de massale bijeenkomst op dezen dag, ter herdenking van het 10-jarig bestaan van uw organisatie, zoo verklaarbaar.

Neen, we zijn hier niet bijeen om te pralen, om door machtsvertoon indruk te maken. We zijn hier enkel en alleen saamgekomen om te herdenken, om te getuigen, om te danken.

Om te herdenken de Novemberdagen

OP HOUTRUST.

Alle Ministers waren aanwezig.

OP HOUTRUST.

Z. K. H. Prins Hendrik met den heer L. F. Duymaer van Twist en de adjudant luit. ter zee 1e klasse Termijtelen in de Koninklijke loge.

van 1918, toen de spontane actie van enkele honderden den grondslag legde voor uwe organisatie, die thans haar ledental tot bijna 60.000 stijgen zag.

Om te herdenken ook, dat er in die 10 jaren van geen inzinking sprake is geweest, maar de geest van 1918 veeleer zich heeft bevestigd en in den bloei van uw organisatie tot uiting kwam.

Maar ook zijn we hier om te getuigen. Om te getuigen van onzen vasten wil het recht te helpen handhaven als we daartoe geroepen mochten worden; om te getuigen dat we bereid zijn, zoo het moet, zelfs het offer van ons leven te brengen.

Meen niet, dat dit getuigenis overbodig is. Want nog altijd dreigen er gevaren. Nog altijd woelen revolutionair gezinde geesten, buiten en binnen onze grenzen, en leggen het er op toe de pijlers waarop ons volksbestaan rust, omver te werpen.

Nog altijd zijn er stroomingen, die er op gericht zijn ons het goede waarin we ons verheugen te ontnemen, om er niets dan geestelijke en stoffelijke ellende voor terug te geven. Daarom is noodig uw getuigenis, dat ge blijven wilt wat ge in deze tien jaren geworden zijt.

Maar aan ons samenzijn op dezen dag zou toch nog iets ontbreken, indien er niet ook getuigd werd van onze dankbaarheid.

Dankbaarheid voor den zedelijken steun, dien uwe beweging biedt aan hen, die met de handhaving van orde en rust zijn belast. Maar daarvoor niet alleen en

daarvoor zelfs niet in de eerste plaats.

Allermeest voegt ons dankbaarheid, dat God al deze 10 jaren, na uw eerste optreden, ons land heeft willen bewaren voor omvangrijke bewegingen, waarbij uwe bereidwilligheid zich in daden had moeten uiten. Daarvoor past dank bovenal!

En aan dien dank pare zich de bede, dat ook in de toekomst de preventieve werking, die van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm uitgaat, genoegzaam zal blijken om de ongerepte handhaving onzer hoogste volksgoederen te helpen verzekeren.

Dank verschuldigd.

Mr. Dr. L. N. DECKERS sprak als volgt:

Toen, nu bijna tien jaren geleden, velen in het ontredderde en afgemartelde Europa heil meenden te kunnen verwachten van een algeheelen omkeer van zaken; verandering van regeering, van regeeringsvorm, van staatkundige inrichting; toen velen in plaats van hervorming na te streven door verbetering, verbetering verwachtten van hervorming alléén, hervorming desnoods door geweld; toen in woord en geschrift de omwenteling ook in Nederland werd gepredikt en het gevaar dreigde, dat de schatten van ons volk, die de wereldoorlog zelf onaangestast had gelaten, door binnenlandsch geweld zouden worden verwoest, toen kwam de Bijzondere Vrijwillige Landstorm tot stand.

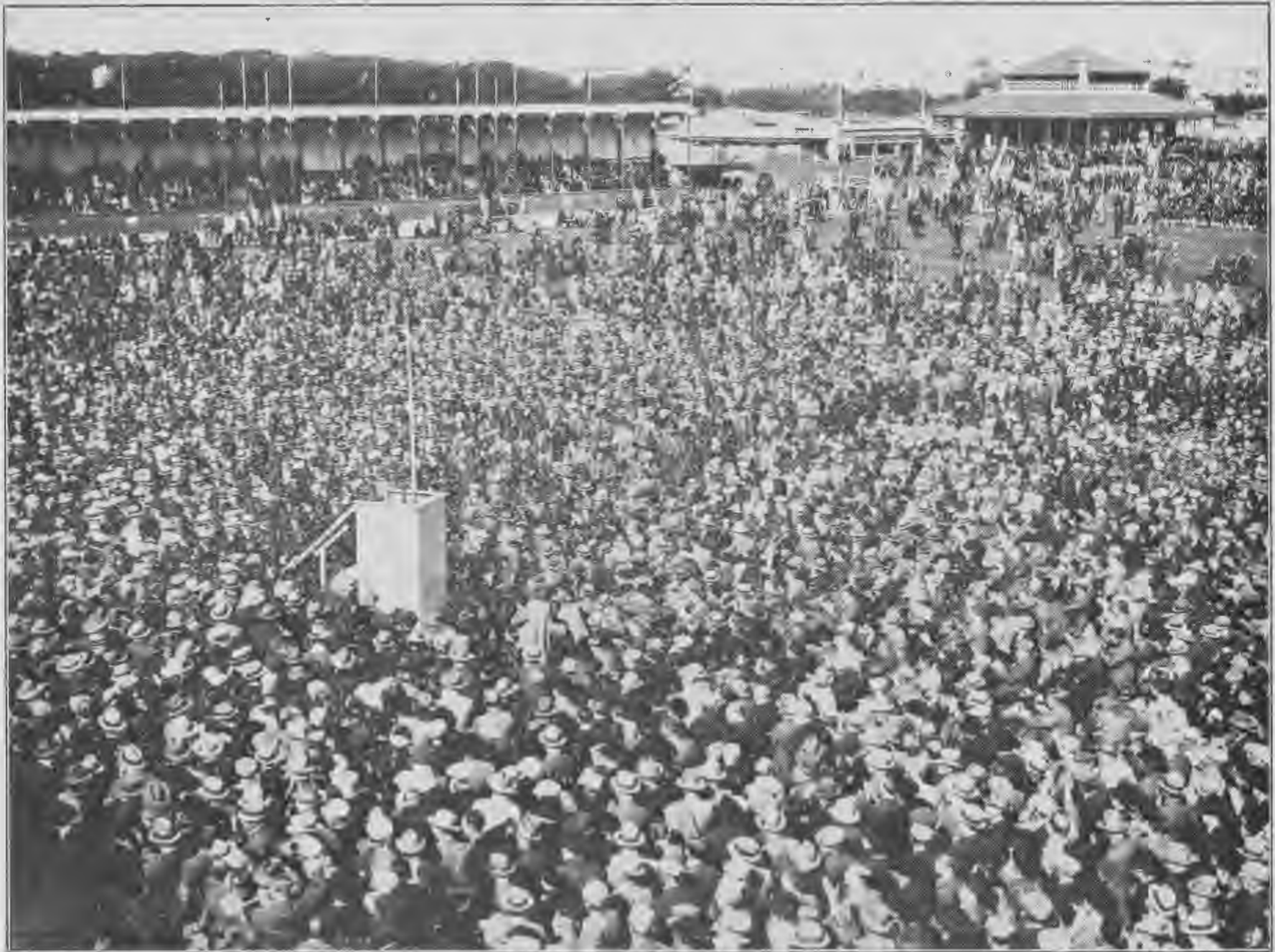
Duidelijker dan ooit bleek in die dagen van welk een onschatbare waarde het voor een land is te kunnen rekenen op trouwe, beginselvaste burgers, bereid, als 't moet, tot de daad, de daad van vastberaden verdediging van haard en hof, gezag en Troon.

Het is dikwijls reeds gezegd, maar ik moge het herhalen, toen het gevaar dreigde, erger dreigde dan menigen in die dagen besepte en velen thans erkennen willen, toen trokken de Landstormers op het eerste verzoek naar de brandpunten der omwentelingsbeweging. Zij vroegen niet wat er wel kon gebeuren, hoe lang het zou duren, wat er geëischt zou worden en wat verdiend. Het was de liefde, die hen dreef. En de liefde vraagt niet en telt niet en rekent niet: zij geeft en zij handelt.

Grooten dank is Nederland aan die eerste

Van rechts naar links: Mgr. Dr. W. H. Nolens, Minister van Staat, Jhr. Mr. Dr. H. A. van Karnebeek, Minister van Staat, Commissaris der Koningin in de Provincie Zuid-Holland; Luitenant-Generaal Th. F. J. Muller Massis, Commandant van het Veldleger; Luitenant-Generaal P. J. H. van der Palm, Chef van den Generalen Staf; Mr. Th. Heemskerk, Minister van Staat en Mr. P. A. V. Baron van Harinxma thoe Slooten, Commissaris der Koningin in de provincie Friesland.

Twintig van onze bataljons, elk van 1000 man, op het terrein Houtrust voor herdenkingsbijeenkomst verzameld.

Landstormers verschuldigd en gansche schare van jongeren trachten dien dank spontaan door het goede voorbeeld geestdriftig na te volgen. De honderden van 1918 zijn uitgegroeid tot de duizenden van 1928: meer dan 55.000 geoefende mannen staan gereed tot schraging van het wettig gezag, bescherming van de hooge goederen des volks.

Hulde, Landstormers, voor Uw offervaardigheid, hulde voor Uw zelfverloochening. Om het volksgeluk te handhaven en het te herstellen waar het verloren ging, moeten wij Uw voorbeeld navolgen. Aan werkers als Gij heeft onze tijd behoefte. Gij zijt werkers uit liefdedrang en wordt daardoor de trouwe wakers over de eere onzer historie en de eere van het heden.

Dagen van rouw en van vreugd, van verdrukking en van ontworsteling, van strijd en van vrede, van gebrek en van welvaart, van rampspoed en van geluk. De historie, die het Nederlandsche volk gemaakt heeft tot wat het is; niet volmaakt, niet zonder gebreken, maar toch... trouw en sober, arbeidzaam en vrijheidslievend, lijdend en strijdend als het moet voor een beginsel, onverzettelijk en toch verdraagzaam. Zóó maakte ons de historie, de groote geschiedenis van ons groote, kleine Nederland.

O, Gij, die mij aanhoort, wilt daar oog voor hebben! Vooral in dezen tijd, die zoo velen ziet zoeken in het stof, immer maar meer verwachtend van morgen en overmorgen, het heden niet begrijpend en de lessen der historie vergetend, ha, wij zijn er fier op, nu krijgt de samenleving daar van onze Landstormers het leerrijk vermaan: Omhoog het hoofd! Niet voor Uzelf alléén geleefd. Ook voor God en Koning en buur en broeder.

Zet Uw arbeid voort, leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Versterkt Uw gelederen. Houdt hoog de

vaderlandsliefde, die ons vereenigd doet blijven ondanks veel, dat scheiding zou kunnen brengen, de vaderlandsliefde, die den grondslag legt voor de orde en in saamhoorigheid schouder aan schouder plaatst de kinderen van hetzelfde land.

En dan, Landstormers, met Uw liefde en Uw overtuigingsmoed, Uw blijheid en Uw kloeken zin, Uw kunnen en Uw willen, hou en trou aan Haar, in wie het gezag zijn bekroning vindt, de Vredeskoninginne, die, God geve het, regeeren blijve over een land, waar de vrede heerscht, vree naar buiten en de vrede naar binnen, Koningin Wilhelmina.

Een offer gebracht voor het Land! Het eigen lieve Land. Is het geen heerlijk bezit? O ja, wij mopperen er wel eens op. Maar zouden wij het anders willen?

Ons landje is plat
Het is klein, het is nat,
't Is koud en beneveld en zwemt in
moerassen.

Maar 't zij hoe het zij,
Wij leven er vrij,
Ons bindt slechts de wet
En die wet maken wij.

Drooggemaakt of ingedijkt, woest of ontgonnen, de klei of het zand, de gouden tarwe of de gouden brem, 't is alles Nederland, ons Land, met zijn bosschen en beemden en duinen en wateren, ons eigen, lieve Nederland!

Leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, wij danken U. De Nationale Landstormdag, die in de stad, waar de Regeering zetelt, zoo velen samenbracht van de eersten en van de eenvoudigsten uit ons volk, hij is geworden tot een symbool. Laat ons in eensgezindheid en samenwerking Nederland handhaven op zijn eervolle plaats in de rij der volkeren. Laat ons in liefde en eendracht Nederland behouden als het land, waar het recht wordt gediend en de vrijheid geëerd.

Leve het Vaderland!
Leve de Bijzondere Vrijwillige Landstorm!

Alle redevoeringen werden door een hartelijk applaus onderstreept.

Nauwelijks waren de laatste woorden door de luidspreekers van Philips over het terrein geworpen, of een hoornblazer sprong van de tribune en liet het signaal „verzamelen” schallen over het veld, waarna een gezoem opsteeg als uit een bijenkorf.

De mannen stroomden terug naar hun vaandels om de afdeelingen te formeeren.

Door de zorgen van de politie, te voet, te wiel en te paard, was de weg afgezet waarlangs de file schier zonder einde naar de Duinoordkerk moest marcheeren.

Op gezette afstanden marcheerden de muziekkorpsen mee zoodat een flink marschtempo gehouden werd.

Aan den Landstormdag werd deelgenomen door het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst, dat met ruim 100 auto's en 100 motorrijwielen in den stoet meereed.

Het muziekkorps der Limburgsche mijnwerkers.

De Vorstelijke Familie, in de auto gezeten, slaat het defilé van onze Landstormers gade.

Het vertrek van Houtrust.

De belangstelling van de zijde van het Haagsche publiek voor de herdenking van het tienjarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is in één woord enorm geweest. Reeds de intocht van de aan een oranje-band kenbare manschappen had in de ochtenduren door drukke straten plaats, zoodat de politie de handen vol had, om op kruispunten het verkeer behoorlijk te regelen.

Alles verliep zonder noemenswaardige incidenten. Alleen stond 's middags dicht bij het Vredespaleis, toen een aantal leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm den Scheveningschenweg opmarcheerden, om zich naar Houtrust te begeven, een opgeschoten jongen om zich heen te kijken, alsof hij wat bijzonders van plan was. Hij loerde blijkbaar, of er ook politie in zijn nabijheid was en toen hij zag, dat dit niet het geval was, riep hij, zoodat anderen het konden hooren: „Daar moesten ze een bom ingooien!”

De man, die op zoo luidruchtige wijze zijn minder edele gevoelens kenbaar maakte, had echter buiten den waard gerekend, in dit geval buiten een officier van Justitie in Ned.-Indië, die hier met verlof vertoefte en vlak achter den lawaaimaker stond. De officier pakte hem bij den kraag en leverde hem over aan den dichtstbijzijnden agent van politie, die hem op het Alexanderplein voorloopig achter slot en grendel zette. Hij bleek de zijn de 22-jarige Haagsche koopman C. V. D., tegen wien proces-verbaal is opgemaakt wegens opruiing.

Na aankomst der troepen op Houtrust en de verschillende redevoeringen had om 3.10 uur de afmarsch plaats, welke zoo mogelijk een nog grootscheren indruk maakte, dan alles, wat eraan was voorafgegaan. Aan het hoofd ging overste van Cappelle te paard, gevolgd door een drietal militaire muziekkorpsen, die afwisselend pittige marschen ten gehore brach-

ten. Daarna kwamen de talloze verbanden en afdelingen; het voorbijtrekken van al die troepen langs de dichtbezette tribunes ontketende meermalen een hartelijk applaus. In 't bijzonder de afdelingen, zooals Oudenbosch e.a., aan het hoofd waarvan een groot muziekkorps ging, werden luide toegejuicht. Dan weer vroegen jeugdige pijpers de volle aandacht... Een oogenblik later klonk klaroen- en trompetgeschal... Telkens verlieten groote afdelingen het uitgestrekte voorterrein van Houtrust, maar toch kreeg men den indruk, alsof niemand van de daar opgestelde manschappen van zijn plaats ging... Aan den stoet kwam schier geen einde! Eerst na een uur kon men constateeren,

dat het hier inderdaad een afmarsch gold...

Ook buiten Houtrust langs de verschillende wegen trok de stoet kolossale belangstelling. Langs de Sportlaan, Stadhoudersplein, Stadhouderslaan, Willem Frederiklaan en Ernst Casimirlaan stonden de menschen in dichte rijen geschaard, om het voorbijtrekken gade te slaan. De politie had uitgebreide orde-maatregelen getroffen en op de meeste kruispunten de straten afgezet. Het verkeer werd zoo goed mogelijk geregeld en kon zonder groote stagnatie plaats hebben.

Het defilé voor de Koningin.

Precies om half drie, hoewel eerst ruim

een uur later het défilé zou aanvangen, hadden zich al vele belangstellenden op de trottoirs van de lanen nabij de Duinoordkerk verzameld en naarmate de tijd vorderde, groeide hun aantal aan. Uitgebreide politie-maatregelen waren genomen, om een ruime open plek te houden voor de kerk en dat kostte bij den hoek van de Ernst Casimirlaan, waaruit de landstormers kwamen aanmarcheeren, nog wel eens eenige moeite. Maar wanneer dan een politieruiter even zijn paard dicht langs de menschenrijen deed stappen, was het ontzag voor de bevelen van de agenten te voet er bij de dichte drommen weer in. Er werd wel eens wat gedrongen, doch over het algemeen bleef het publiek rustig, zoodat incidenten tijdens het defilé zich niet voordeden.

Tijdens het defilé zagen we eenige Roode Kruis-mannen in de weer, om een dame, die een flauwte nabij was, hulp te verleen; zij werd buiten de menschenmenigte gebracht.

Tien minuten over half vier kwamen de Koningin, Prins Hendrik en Prinses Juliana met gevolg in auto's aanrijden. De Koningin droeg een beige costume, de Prinses een zeegroen toilet en de Prins de generaals-uniform met steek. De auto's hielden stil op den hoek van de Adriaan Goekooplaan en de Johan de Wittlaan, tegenover de Duinoord kerk. Hier waren reeds aanwezig de leden van het dagelijksch bestuur uit de generale commissie voor den nationalen Landstormdag met den voorzitter, den heer Druymaer van Twist, die een kort begroetingswoord tot de Koninklijke Familie sprak en de leden van de commissie aan haar voorstelde. Dit waren de heeren: Snoeck Henkemans, mr. dr. Deckers en Krüger, leden der Tweede Kamer, de kapiteins K. L. Schell en D. de Jonge en de heeren G. van Sitteren en L. B. M. van Agt.

Precies om kwart voor vieren waren de landstormers de Duinoordkerk genaderd voorafgegaan door de Kon. Mil. Kapel, onder leiding van 1e-luit. Louis Boer, en

Het Friesch Verband defileert langs de Koninklijke Familie. De heer Sytsma, burgemeester Oost-Dongeradeel, marcheert kranig mede in den stoet.

„Het” Volk heeft eensdeels gelijk. Alles is erbij gchaald, tot zelfs onze mannetjesputters van Urk, Ameland en Schiermonnikoog.

De mijnwerkers uit Limburg op onzen Landstormdag.

twee andere militaire muziekkorpsen, n.l. van het 5e regiment infanterie uit Amersfoort met den kapelmeester G. R. v. d. Glas en van het 6e regiment infanterie uit Breda met den kapelmeester L. de Morree.

Deze muziekkorpsen zwenkten links af en lielden halt voor de kerk. Onafgebroken hebben zij zoolang het defilé duurde — en dat was 2 uur! — voor prettige marschmuziek gezorgd, die voor de duizenden toeschouwers het staan minder vermoeiend maakte.

Aan het hoofd van de troepen reed overste H. C. van Cappelle, commandant van het landstormkorps Rotterdam en algemeen militair leider van den Landstormdag. Deze meldde zich met zijn adjudant bij de Koningin, die hem toesprak, waarna de officieren van het paard stegen en verder bij de Koninklijke auto bleven.

Korps na korps trok toen voorbij. Bij het betreden van het pleintje voor de kerk ontblootten hun leden de hoofden, die alle naar rechts gewend werden en brachten de officieren, die deel ervan uitmaakten het militair saluut.

In flinken pas marcheerden daar voorbij de vrijwilligers uit alle hoeken van ons land, uit dorpen, welke naam men vaak tevoren nog nimmer had gehoord of gezien, doch die nu op de meegebrachte oranje-borden kenbaar werd, achter hun vlaggen en vaandels, officieele en onofficieele, mooie, minder mooie en zeer eenvoudige en telkens groette de Koninklijke Familie de vaandels en de leiders van de verbanden.

Het voorbijtrekken van de colonnes leverde dikwijls aardige momenten op. Een afdeling Friezen — van de geweldig groote groep uit hun provincie deel uitmakend — kon haar enthousiasme niet bedwingen, toen zij de Koningin passeerden en juichten haar luide toe.

Aardig om te zien waren de Staphorster boeren, de Spakenburgsche visschers de Volendamers, Barnevelders en Zeeuwen in hun gewestelijke of plaatselijke kleederdrachten. Eveneens de mijnwerkers uit Limburg en de schoppendragers uit Venray in hun typische kleeding. Een magnifieke indruk maakte het muziekkorps van de Staatsmijn Wilhelmina, dat aan de Limburgsche Jagers voorafging, in hun donkere uniformen met petten met witte pluimen.

Twee uur lang duurde het defilé, tusschen de 20 à 25.000 mannen trokken in een flink tempo voorbij. Er was een zekere spanning onder de menschenmassa, die uiting vond in een enthousiast en spontaan gezongen „Wilhelmus”, ingezet door de Kon. Mil. Kapel, toen de laatste auto's en motorfietsen van den langen stoet van ver over de honderd van het vrijwillige motor-korps waren voorbijgesnel.

De Koningin dankte den heer Duymaer van Twist.

Luide werd de Koninklijke familie toegejuicht, toen zij na dit indrukwekkende defilé wegreed.

Om en op het Malieveld.

Na afloop van het defilé trokken de troepen, wederom onder groote belangstelling van het publiek, in de richting van het Malieveld. In verband met de enorme lengte van den stoet, werd de optocht gesplitst aan het einde van de Carnegiealaan, waar de oneven genummerde Landstormkorpsen doormarcheerden langs Timorstraat.

De even genummerde korpsen trokken van het einde der Carnegiealaan langs het Carnegieplein.

De marsch door de stad is — voor zover gebleken is — zonder ongelukken afgevoerd. Wel zijn op enkele punten eenige personen flauw gevallen, tengevolge van het lange wachten. De leden der E. H. B. O. en de Militair Geneeskundige Dienst waren echter op hun post en konden menig keer goed werk doen.

De eerste troep was reeds op het Malieveld aangekomen, toen het defilé nog steeds voortduurde. Op het terrein waren groote borden geplaatst, welke richting en trein van vertrek aangaven. Zoo werd het colonneverband, waarin de stoet was opgetrokken, geleidelijk omgezet in treinverband.

Toen het donker werd, werd het Malieveld door zoeklichten op fantastische wijze verlicht.

Voordat de duizenden afmarcheerden werden aan de landstormers nog eenige broodjes uitgereikt.

Om half zes begon de afmarch naar het station, telkens van iederen trein door de luidspreker aangekondigd. Langzamerhand stroomde het Malieveld leeg, maar nog steeds kwamen aan de andere zijde nieuwe troepen opzetten.

Ook aan de stations heerschte een ontzaglijke drukte. De muziekinstrumenten en vaandels moesten in de bagagewagens geladen worden, terwijl de muzikanten zoo dicht mogelijk bij de bagagewagens in de coupé's plaats namen.

Eerst tegen acht uur kon men bemerken, dat er eenige ontspanning kwam in de steeds maar doorgaande troepen. De meeste landstormers zaten toen alweer in den trein, die hen naar hun woonplaatsen terugbracht.

Vrijwilligers,

De Nationale Landstormdag op 27 September j.l. is schitterend geslaagd.

Opmarsch, défilé en afmarch zijn zonder eenig incident verlopen.

H. M. de Koningin drukte dienaangaande hare hooge tevredenheid uit.

Van verschillende hooggeplaatste autoriteiten hebben wij de ondubbelzinnigste blijken van waardeering bereikt.

Ik dank U van ganser harte voor Uwe krachtige medewerking om den Nationalen Landstormdag te maken tot een waardige en toch zoo grootsche bijeenkomst.

OP HET MALIEVELD.

De Reserve-Kapitein K. A. van Schelven wist in zeldzaam korten tijd 57 duizend broodjes aan onze mannen die naar de stations vertrokken, mee te geven.

die met gulden letteren zal blijven aange-teekend in de annalen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Lang leve ons dierbaar Instituut.

De Algemeen Militair Leider
op 27 September 1928,
H. C. VAN CAPPELLE.

EEN WOORD VAN LOF.

Onder degenen, wier optreden en medewerking voor den goeden afloop van den Nationalen Landstormdag van groote betekenis is geweest, mag wel in de allereerste plaats genoemd worden de Directie der Nederlandsche Spoorwegen en in 't bijzonder de Heeren Sarlemijn en Borst van de Afdeling der Exploitatie der Spoorwegen. Deze heeren hebben met hunne regeling der extra-treinen groot succes ingeoogst. Het stelsel der geletterde extra-treinen heeft uitstekend voldaan. Ook de Haagsche Politie was zeer voldaan over de vlotte regeling en over de flinke wijze, waarop de stationschefs van het Hollandsche Spoorstation en van het Staatsspoorstation hunne maatregelen hadden genomen.

Niet minder komt een woord van hulde toe aan het Haagsche Politiekorps.

Van den Hoofdcommissaris, den Heer Van 't Sant tot aan den verkeersagent toe, heben alle leden van dit korps hun volle medewerking betoond. De Residentie kan met een dergelijk Politiekorps worden gelukgewenscht. Het heeft getoond veel tact en organisatievermogen te bezitten.

Landstormdag.

Uit alle oorden van ons land,
Uit Noorden en uit Zuid,
Van Oostergrens tot Westerstrand,
Trok men ten landdag uit!
Het daag'lijksch werk op zij gezet,
Door standen hoog en laag;
Op moeilijkheden niet gelet,
Zoo ging het naar Den Haag!

Bij 't stralen van de herfstmaandzon,
Met al haar glans en schijn,
Marcheerden wij van 't station
Naar „Houtrust” 't sportterrein.
Daar was het alles voor elkaar,
Tot in de puntjes toe,
Voor heel die groote landstormschaar,
Die wist van mat noch moe!

De Leider van ons instituut,
Eén die zich niet „vergist”,
Bracht ons een hartlijk eersaluut.
Het was Duymaer van Twist!
De Visser, Deckers, Fock, Colijn,
Van allen werd gehoord,
Verstaanbaar over 't gansch terrein,
Een kort bezielend woord!

De vliegmaachines in hun vlucht,
 Ze schreven: B. V. L.
 Met groote letters in de lucht,
 Als was 't een bagatel.
 Ook roerend was het defilé
 Voor onze Koningin;
 Twee uren tijds verliet er mee;
 Een flinke pas er in!

Om kort te gaan: het deed zoo goed,
 Die grootsche landstormdag,
 Aan 't instituut, vol levensmoed
 En dat er wezen mag
 „Als 't moet!“ dat blijft zijn schoon devies,
 Wat of er ook geschiedt;
 Desnoods met lijf- en goedverlies!
 Als 't moet! en anders niet!

Als 't moet, gebruiken wij geweld,
 Al minnen wij den vrêe!
 Dan toont elk landstormman zich held,
 Verlatend huis en stee!
 Bedreigt men ons Oranjehuis,
 Dan tconen w'onzen moed;
 Dan blijft niet één der mannen thuis!
 Omdat het wezen moet!

Oranjemin klopt in ons hart!
 Zij kleurt ons levensbloed
 Dat bruist, wanneer ons dreigt en tart
 De revolutievloed!
 Beware God d'Oranjetroon
 Van 't oude Nederland!
 De Hooge Draagster van de Kroon,
 En ons bevoorrecht land!

H. H. Zuidlaren.

Het Liegt

Het dagblad Het Volk, dat kans gezien heeft, onderscheidene malen als „Het Liegt“ te worden betiteld; heeft ter gelegenheid van onzen Nationalen Landstormdag aan dezen bijnaam weer eens bijzondere eer bewezen.

Het begon al met wat het hoogstaande blad van onzen Landstormdag op zijn geïllustreerde pagina aan zijn lezers liet zien.

Van de honderden prachtfoto's, die een schitterenden indruk geven, nam het Volk er niet één op. Neen, het nam een foto van een knaap, die op de muziekinstrumenten paste, en een van een bedaagden man — een lid van een onzer plaatselijke Commissiën — om bij zijn lezers den indruk te wekken, dat als de Landstorm met meer dan twintigduizend mannen defileert, dit niet anders zijn dan kinderen en oude mannen. Men moet toch maar durven!

Vanzelfsprekend nam het blad ook een verslag van onzen Landstormdag op.

Toen wij den verslaggever van het Volk, met een gezicht, groen van nijd, aan zijn notities bezig zagen, hadden wij al een vermoeden, dat er iets schoons werd gebrouwen. Het is dan ook iets moois geworden.

Het ergste kwam evenwel nog in het navolgende bericht:

LANDSTORMERS EN ONBETAALD BIER.

Ook perronjongens worden hun slachtoffers.
 AMERSFOORT, 1 October. — Ook op het station alhier hebben Nationale Landstormers blijk gegeven van hun eigenaardige mentaliteit. Naar wij vernemen, is ook de stationsrestaurateur alhier door de heeren beetgenomen. Een 5-tal treinen zijn op den bewusten dag Amersfoort gepasseerd en hadden elk een kort oogenblik oponthoud. Van dit oponthoud maakten de revolutie-bezweerders gebruik om zich te goed te doen aan bier en het buffet werd als het ware bestormd. Ook de perronjongens werden aangeklapt en toen de treinen vertrokken waren, bleek bij de afrekening, dat in elken trein meer was gedronken dan waarvoor was betaald. De restaurateur heeft persoonlijk fleschjes bier uitgereikt, waarmede enkelen dan plotseling verdwenen. Hij heeft zich hierover bij den stationschef dan ook beklaagd.

Wij zijn persoonlijk naar Amersfoort getogen, om een onderzoek in te stellen.

Wij vroegen den stationschef wat er gebeurd was. Het antwoord luidde: „Dat bericht in de courant? Alles gelogen. Van wanordelijkheid is geen sprake geweest. Het is mogelijk, dat er een man is geweest, die een fleschje bier niet betaald heeft, maar dat gebeurt op elken drukken dag en dan is dat niet, omdat men niet wil betalen, maar meer uit angst, dat de trein niet zal vertrekken.“

Wij vroegen daarna den man, die den geheelen dag in de krantenkiosk had gezeten: Hij haalde op een veelbeteekenende wijze z'n schouders op en zei: „'t Is wel

vreemd, dat ik daarvan dan niets bemerk heb.“

Wij, nog niet geheel tevreden, vroegen den restaurateur te spreken. Was afwezig, doch de gérant, die tevens toezicht heeft op de perronjongens, was zoo vriendelijk ons nader in te lichten: „Wij hebben er verbaasd van gestaan, van dat bericht. De restaurateur wilde er eerst nog een stuk tegen in de krant schrijven. Och, er is een verslaggever van het Volk gekomen en die heeft wat met de perronjongens staan praten en zoo is het bericht in de wereld gekomen. Een van de perronjongens heeft gezegd, dat hij een cent en een halve cent in zilverpapier heeft ontvangen, dat is alles.“

Ziedaar de klacht over onze zesduizend Landstormers, die op 27 September tweemaal Amersfoort — met een enkelen minuut oponthoud — zijn gepasseerd, tot haar ware proporties teruggebracht, n.l. de ongecontroleerde bewerking van een perronjongen, die blijkbaar op goeden voet stond met den blijkbaar waarheidlievend verslaggever van het Volk.

De Telegraaf nam ongeveer hetzelfde bericht op, waaruit wij de conclusie trekken, dat al schelden Volk en Telegraaf elkaar tegenwoordig bijna dagelijks de huid vol, zij het toch wel met één en denzelfden verslaggever kunnen doen.

Eer is teer

En daarom heeft de Voorzitter van het Dagelijksch Bestuur voor den Nationalen Landstormdag een onderzoek laten instellen naar den verkoop van de consumptie op de boot van Stavoren naar Eukhuizen v.v.

Met deze boot werden circa 1700 mar vervoerd, wellicht het grootste aantal, dat ooit met een boot over de Zuiderzee is geveren.

De bediening, bestaande uit 5 man, was voor zijn taak geheel niet berekend en in aantal veel te klein.

Geen wonder, dat de consumptieverkoop geheel in de war liep.

Wij kunnen daaraan toevoegen dat twee der Friesche leiders een dag te voren een bespreking hebben gehad met den pachter der buffetten en den hofmeester, om hen van het groote vervoer op de hoogte te stellen en hen te waarschuwen daarvoor hun maatregelen te nemen.

Deze waarschuwing heeft blijkbaar niet geholpen, want de regeling der consumptieverkoop was totaal onvoldoende.

Nietgenstaande dit alles, hebben de pachter en het personeel een besten dag gemaakt, terwijl ten slotte kan medege-deeld worden, dat niemand ook maar één cent is tekort gekomen.

EEN SUGGESTIEVE UITDRUKKING.

Daarin zijn de sociaal-democraten altijd sterk geweest. Ook thans hebben zij tegen den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een slagwoord gevonden, dat zelfs in enkele bladen weerklank heeft gevonden. Zij zeggen: „in den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm wordt het ééne deel van ons volk gewapend tegen het andere en dat moet onvermijdelijk tot burgeroorlog voeren“.

De leugen hult zich nu eenmaal altijd in het kleed der waarheid en zoo is het ook hier. Oppervlakkig bezien lijkt het of er eenige juistheid in de gebezigde uitdrukking schuilt.

Men late zich evenwel door den schijn niet vangen.

Het zijn juist de communisten en de socialisten, die een deel van het volk wapenen tegen het andere deel.

De communist spoort zijn volgelingen aan, om in het leger te gaan dienen en het wapenbedrijf op rijkskosten te beoefenen, om ervan in tijd van revolutie gebruik te kunnen maken.

En de leider der sociaal democratische arbeiderspartij, de heer Albarda, verklaarde zich tegen de dienstweigering en beveelt zijn volgelingen te gaan dienen,

met het doel om zich tegen de Wettige Regeering te kunnen verzetten.

Dat is revolutionair.

Doch de belofte van onze Landstormers, om de Overheid in benarde oogenblikken bij te staan en de verklaring der Regeering, dat zij deze toezegging gaarne aanvaardt, daarin schuilt niets revolutionairs en daarmede wordt niet een deel van het volk bewapend tegen het andere.

Men zou dit dan met evenveel recht mogen zeggen van politie en leger, te wier aanzien hetzelfde principieele verschil geldt, n.l. of een wapen wordt gehanteerd tegen of door de Overheid.

De communist en de socialist houden hun wapens gereed tegen de Wettige Regeering.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm is als machtsinstituut geheel en al onderworpen aan de Regeering.

EEN BUITENWETTELIJKE HANDELING?

In het Voorloopig Verslag over Hoofdstuk I der Staatsbegroting voor 1929, wordt door de sociaal democraten een aanval gedaan op den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Zij volgen daarbij een zeer eigenaardigen weg door den eisch te stellen, dat „ook een mobilisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zal worden onderworpen aan dezelfde regels die Grondwet en Wet voor mobilisatie van strijdkrachten stellen“.

De reden, waarom dit zou moeten geschieden, zoo voegen zij erbij, ligt n.l. hierin, dat „de zoogenaamde vrijwillige mobilisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een buitenwettelijke handeling is, die indruischt tegen de strekking van art. 187 der Grondwet.“

Dit artikel bepaalt, dat wanneer ingeval van mobilisatie de dienstplichtigen onder de wapenen worden geroepen, onverwijld aan de Staten-Generaal een voorstel moet worden gedaan, om het onder de wapenen blijven der dienstplichtigen zooveel noodig te bepalen.

Nu is het de wensch der sociaal-democraten, dat dit voorschrift ook voor een mobilisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zal worden vastgesteld, doch zij verliezen daarbij geheel uit het oog, dat het hier geldt een GEHEEL VRIJWILLIGE OPKOMST voor het vervullen van werkelijken dienst. Deze vrijwillige opkomst valt onder artikel 35 der Dienstplichtwet en maakt het stellen van beperkende regels, in dezen niet alleen geheel overbodig, doch sluit die te eenemale uit.

Bij een legermobilisatie is het de Overheid, die tot opkomen dwingt.

Bij een mobilisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is het de trouwe bevolking zelf, die tot de Overheid zegt: Wij zullen U steunen en helpen.

En het is de Dienstplichtwet, die in haar 35ste artikel daartoe den geordenen weg aangeeft.

Iets buitenwettelijks kan daarin dus niet liggen.

ONDERSCHEIDINGEN.

Bij K. B. zijn op 31 Augustus j.l. de volgende onderscheidingen verleend:

Benoemd tot Minister van Staat **Mr. D. Fock**, oud-Minister van Koloniën, oud-Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië;

tot Ridder in de Orde van den Nederlandsche Leeuw: de Kolonel **G. J. D. Bauduin**, Inspecteur van het Wapen der Koninklijke Marechaussee;

tot Commandant in de Orde van den Nederlandsche Leeuw: **Mr. Th. Heemskerck**, Minister van Staat;

tot Ridder in de Orde van den Nederlandsche Leeuw: **Mr. A. E. Baron van Voorst tot Voorst**, Commissaris der Koningin in de Provincie Overijssel, **Mr. P. S. Gerbrandy**, Lid van Gedeputeerde Staten van Friesland;

tot Officier in de Orde van Oranje-Nassau: **J. M. Krijger Jr.**, Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie Zuid-Holland: West;

KWATTA's Extase Toffees

Er zijn wel duurdere
 maar geen betere

- FAAM Zilver 15 ct.
 - FAAM Rood 13 ct.
 - FAAM Bruin 12 ct.
 - FAAM Zwart 10 ct.
 - FAAM Blauw 8 ct.
- per 1/2 ons.

FAAM is de naam van de beste rooktabak voor den laagsten prijs, **LOUIS DOBBELMANN, Rotterdam.**

tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau: **P. S. Overwater**, Wethouder van Strijen, **W. de Geus**, Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie Alkmaar, **N. J. Lavaleye**, Voorzitter der Gewestelijke Landstormcommissie De IJssel, Jhr. **J. A. I. H. Graafland**, Secretaris Dioceesaan Comité Roermond van de Nationale Noodhulp Organisatie;

tot Ridder in de Orde van den Nederlandsche Leeuw: de Adjudant in b.d. van **H. M. de Koningin**, Generaal-Majoor **J. H. Borel**, Inspecteur der Infanterie, waarnemend Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm;

tot Commandeur in de Orde van Oranje-Nassau: **Mgr. Dr. H. A. Poels**, Hoofdaalmoecenier voor sociale werken bisdom Roermond.

Bij Koninklijk Besluit is de titulaire rang van Kolonel verleend aan den gep. Luitenant-Kolonel der Cavalerie **J. M. Baron van Boecop**.

Bij Koninklijk Besluit zijn op 27 September j.l. benoemd tot Officier in de Orde van Oranje Nassau de Reserve-Luitenant Kolonel **H. C. v. Cappelle**, Commandant van het Vrijwillig Landstormkorps „Rotterdam“.

Tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau: **G. F. Boulogne**, Secretaris der Nationale Landstorm Commissie en **G. van Sitteren**, Administrateur der Nationale Landstorm Commissie.

ONTVANGEN BOEKWERKEN ENZ.

Van de uitgevers J. Beynsberger en Zonen te Heythuysen (L.) ontvingen wij een boekwerkje „HET FLORETSCHERMEN door P. J. Erkens.“

Deze handleiding, welke ten doel heeft mede te werken tot popularisering der schermesport, is in eenvoudigen en bevattelijke stijl samengesteld.

Van de bekende Tabaksfabriek **Theodorus Niemeijer** ontvingen wij een exemplaar van het pas uitgekomen plaatjesalbum, getiteld „JAPAN EN CHINA.“

Dit album, dat, zooals algemeen bekend, verstrekt wordt op bonnen van Niemeijer's Ster-Tabak, Friesche Heerenbaai, enz., is evenals de vorige uitgaven versierd met 100 gekleurde plaatjes, terwijl de tekst eene zeer interessante en leerrijke beschrijving bevat der twee groote rijken in het verre Oosten.

Wij wenschen de Fa. Niemeijer geluk met deze goed geslaagde uitgave, welke een aantrekkelijk bezit zal zijn voor degenen, die hunne kennis van Japan en China willen verrijken.

OEFENING VAN HET VRIJWILLIG LANDSTORMKORPS MOTORDIENST OP 3 EN 4 SEPTEMBER 1928.

Door de Sectie Kampen van het Vrijwillig Landstormkorps Motordienst Com-

mandant Reserve Luitenant J. Gluysteen, is met de Sectie Nijmegen Commandant Reserve Luitenant Jhr. F. Meijer, deelgenomen aan een tweedaagse oefening op de Veluwe. In totaal namen aan de oefening deel 65 vrijwilligers met 30 vrachtwagens.

Er werd voor het 4e Regiment Veldartillerie, hetwelk een oefening hield in de omgeving van Vierhouten een Munitietransport uitgevoerd.

De eerste dag werd naar de Legerplaats Oldebroek gemarkeerd, alwaar 's namiddags de munitie geladen werd.

Des avonds was onder de eminente leiding van Ds. Bootsma den Vrijwilli-

gers een gezelligen avond bereid in het Chr. Militair Tehuis.

Den volgenden morgen te 4 uur reveille en te 5.15 marcheerde de 1e groep onder Sergeant-Majoor Bosch reeds af met de benodigde pakmiddelen, terwijl te 6 uur de trein met munitie volgde.

Er werd volgens een vooraf ontworpen graphiek gereden, hetgeen goed geslaagd is.

Van de zijde der hoogere Legerleiding was zeer veel belangstelling voor deze oefening, welke geleid werd door den Afdeulings Commandant van Overijssel, Luit. Kolonel Mr. A. Bar. van Heekeren van Kell en den Res. Kapitein Erkens.

hem zijn paard te beslaan. Onder elken poot moest een nieuw hoefijzer met 6 nagels.

„t Steekt me zoo nauw niet, hoeveel het kost; als je maar goed werk levert,” sprak de ridder.

Zwart Jan dacht even na, en antwoordde: Heer Ridder! ik wil u dienen op deze voorwaarden: de ijzers en mijn arbeid kosten niets; ik vraag alleen vergoeding voor de hoefnagels. Voor den eersten een halve cent; en voor iederen volgenden het dubbele van den voorgaanden.”

De ridder lachte om den dommen smid. En de smid lachte ook een beetje onnoozel. Reken eens uit, wie het laatst lachte en het best, toen de rekening werd opgemaakt. Denkt er om: slordig werk telt niet!

Ik Ben niet tevreden met het antwoord alleen; de heele bewerking moet je opschrijven.

GROEP B.

In een boomgaard stonden 100 appelboomen. Aan den eersten hing 1 appel, aan den tweeden 2 appels enz. Aan iederen volgenden boom groeiden telkens 1 appel meer. Hoeveel appels groeiden aan die 100 boomen samen?

Alleen 't antwoord is niet voldoende; de becijfering moet er netjes bijstaan.

Ga je gang maar! En geluk er mee! Daar liggen voor iederen groep weer 4 prachtige boeken te wachten:

Een gelukkig viertal door Aletta Hoog, en Janmaat en zijn vriendjes door Louwerse.

EEN GEVAT SOLDAAT

In Duitschland regeerde, meer dan drie eeuwen geleden, Frederik de Grootte als koning van Pruisen. De soldaten hielden veel van hun dapperen, strengen Vorst, die gewoonlijk de oude Frits genoemd werd.

Op zekeren dag trad de koning, als gewoon burger verkleed, een herberg binnen, waar hij te midden van verscheiden gasten ook een soldaat zag zitten met een groote kroes bier voor zich. De nieuwe bezoeker schoof vertrouwelijk naast den krijgsman, en knoopte een praatje met hem aan:

„Wel vriend! hoe bevalt het je in 't leger?” „Nu!” was het antwoord, „de dienst bevalt me uitstekend; maar van m'n soldij hoef ik niet veel potjes te breken.”

„Zoo zoo! te weinig soldij? Maar ondertusschen drink je toch maar stevig 't eene pintje bier na 't ander. Hoe kan dat dan?”

De snorrebaard knipte geheimzinnig met z'n oogen en hernam: „Kun je goed zwijgen? Dan zal ik je dat eene uit de doeken doen. Ik heb m'n sabel in 't pandjeshuis beleend, en zoodoende heb ik er een paar braspenningen bij.”

Verwonderd vroeg de ander: „Wat zeg je daar? Je sabel in de bank van leening? En je draagt er toch een op zij?”

De krijgsman schoot in een luiden lach en verklaarde: „neen vriend, 't is gewoonweg een stok; kijk maar!” Hij sloeg z'n hand aan 't gevest, en werkelijk: de kling was van hout!

De oude Frits kon haast zijn oogen niet gelooven, en vroeg: „Maar hoe leg je dat dan aan, wanneer de koning de troepen komt inspecteeren?”

„O!” hernam de snorrebaard op luchtigen toon: „ik loop nooit tegen de lamp aan. We weten altijd een dag te voren, wanneer het inspectie is, en dan vraag ik m'n echte sabel voor één dag terug. Wie niet sterk is, moet slim wezen, snap je?”

Frederik de Grootte lachte om den zonderlingen snaak, schudde hem vroolijk de hand, en wandelde weer naar zijn paleis, zonder herkend te zijn. Den volgenden morgen was

nauwelijks de reveille geblazen, of de heele kazerne te Berlijn geraakte in rep en roer, nog drukker en luider dan anders. Want plotseling klonk het commando: „Op bevel des Konings, over een uur wapenschouw!”

Precies op tijd stonden de soldaten onberispelijk in het gelid op het groote kazerneplein. Een oogenblik daarna verscheen de Vorst, die met kennersoog z'n troepen monsterde. Al voortschrijdend langs de gelederen, ontdekte hij weldra den soldaat, met wien hij den vorigen dag in de herberg had zitten praten.

De koning deed, alsof hij hem niet herkende, en inspecteerde met strengen blik diens nevenman.

„Laat je vuurroer zien!” klonk zijn bevel kort maar krachtig.

Frederik de Grootte inspecteerde het vluchtig, en sprak toen hoogst verbolgen. „Schaam je kerel! je verwaarloost je wapen!” En toen zich wendend tot den soldaat daar naast: „Zeg, jij pootige kerel! sla jij dezen vlegel op staanden voet het hoofd af!”

„Ik S... S... S... Sire!” stotterde deze, doodelijk verbleekend bij de gedachte aan zijn houten sabel die hij ongelukkig op 't nippertje niet had kunnen verwisselen met z'n echte.

„Ja, jij!” bulderde de Koning, schijnbaar zoo grimmig als een felle leeuw, maar in zijn vuistje lachend.

„Het is m... m... m'n vrind, Sire!” stamelde de snorrebaard met een lijkleur op 't gelaat.

„Vriend of vijand! Dat doet er niet toe! Sla den schurk onmiddellijk z'n kop af!” herhaalde de Koning.

„Welnu!” zuchtte de snorrebaard, „als het moet, dan moet het! Maar dan hoop ik, dat m'n sabel in een stuk hout verandere!” En gelijktijdig trok hij zijn wapen, dat natuurlijk van hout was.

Wat een ontsteltenis onder de soldaten! Een oogenblik heerschte er een pijnlijk, doodelijk zwijgen. Toen traden enkele officieren met uitgetrokken sabels naar voren, gereed om 't koninklijk bevel ten uitvoer te brengen. Doch de vorst weerde die gediensstigen ernstig af, en sprak droogjes weg: „Ja vriend! berg dien houten sabel maar weg, en haal nu maar gauw je echte uit het pandjeshuis!”

OOM BERTUS.

Dezen keer moeten jullie je kracht eens beproeven aan een rekensommetje. Eerst voor:

GROEP A.

De ridder en de smid.

Een ridder, die een grooten tocht ondernomen had, kwam op een dorp bij een smid en vroeg

VAN NELLE'S
TABAK
CITY BAAI
GROEN 20 G
BLAUW 15 G
ROOD 13 G
GEEL 10 G
PER 1/2 ONS
IS KWALITEIT!

VACANT

WIE HELPT

Vrijwilliger Landstormkorps, Motordienst, aan betrekking. Zeer goede getuigschriften. Bekend met Hotelbedrijf. Ook genegen mede te gaan naar Buitenland, Moderne talen Brieven: letter M.D.

MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES

KONINKLIJKE = BEGEER

VOORSCHOTEN

CLYSMA
EGYPTIAN
CIGARETTES

N.V. B. & W. Rijwielenfabriek
Directeur: GERRIT VAN WERVEN
MEPPEL
HET SPECIALE RIJWIEL
voor den
LANDSTORMER

HET LANDSTORMBLAD

**Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot Steun aan het wettig gezag.**

ABONNEMENTSPRIJS f 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Het Nederlandsche Fascistendom.

Meermalen hebben wij er de aandacht op gevestigd, dat wij de revolutionaire actie van den fascist evenzeer verfoeien als die van den communist en socialist.

Het anti-nationale drijven der Nederlandsche fascist met hun blaadje „De Bezem” heeft dan ook in breede niet-revolutionaire kringen afkeer opgewekt.

Het Nederlandsche fascisme is reeds van zijn geboorte af op een weinig gelukkige wijze gevaren. De geheele actie wordt thans nog gedrukt door het feit, dat reeds bij het begin eenige min of meer verdachte lieden zich van een belangrijk aandeel in de leiding hadden meester gemaakt, om de zaak voor zichzelf uit te buiten.

Doch al ware dit niet het geval geweest, het fascisme heeft in Nederland geen enkele kans.

Het is contra-revolutionair, doch niettemin in zijn wezen zelf revolutionair.

En daarom doet het ons een groot genoegen, dat onze Nationale Landstormdag van de zijde der fascist zulk een scherpe critiek mocht ondervinden.

Sympathie van die zijde zou een bewijs zijn, dat wij nagelaten hadden duidelijk te maken, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zich met geen politiek inlaat en zich keert tegen ieder, die zich niet stelt op den grondslag der wet. Ook daarom heeft het fascisme in ons land nimmer de minste kans.

LEERRIJK.

Reeds met een enkel woord wezen wij in ons vorig nummer op hetgeen de sociaaldemocraten in het Voorloopig Verslag van Hoofdstuk I der Staatsbegroting voor 1929 ten aanzien van ons instituut als hun wensch aan de Regeering te kennen hebben gegeven. Wij laten het hieronder volgen met het antwoord der Regeering.

Verscheidene leden betoogden, dat het wenschelijk is de beslissing over de vraag, of tot een mobilisatie van strijdkrachten zal worden overgegaan, te brengen bij de wetgevende macht. Artikel 187 der Grondwet kent de bevoegdheid tot die beslissing toe aan de Regeering, al is deze dan verplicht die beslissing aan de nadere goedkeuring van de Staten-Generaal te onderwerpen.

Deze leden waren van oordeel, dat geen enkele mobilisatie, zomin een militaire als een industriële, zoo min een geheele als een partieele, zoo min een voor doeleinden van buitenlandsche politiek als een voor binnenlandsche doeleinden mogelijk zou moeten zijn zonder voorafgaande goedkeuring van de Staten-Generaal. Daarom achtten zij herziening van art. 187 der Grondwet gewenscht.

Verscheidene leden achtten het noodzakelijk, dat ook een mobilisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zou worden onderworpen aan dezelfde regels, die Grondwet en wet voor mobilisatie van strijdkrachten stellen.

De zoogenaamde vrijwillige mobilisatie van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is een buitenwettelijke handeling, die indruischt tegen de strekking van artikel 187 der Grondwet.

Zeer duidelijk heeft de Regeering hierop geantwoord:

Het gehoor geven aan het verlangen om het mobiel maken der strijdkrachten niet te doen geschieden zonder voorafgaande goedkeuring der Staten-Generaal, zou in geval van oorlog of oorlogsgevaar de verdediging des lands ernstig kunnen belemmeren door het tijdverlies, dat noodwendig zou ontstaan.

Zooals eenige leden terecht opmerken, is bij het mobiliseeren snelheid een eerste eisch, welke nog in verhoogde mate geldt voor landen met een kleine oppervlakte en met een beperkt vredesleger. Ook het geheel of ten deele buitengewoon onder de wapenen roepen van dienstplichtigen, die niet in werkelijken dienst zijn, in geval van de „buitengewone omstandigheden”, als bedoeld in artikel 187 der Grondwet, behoort aan de Regeering te worden overgelaten. Eenerzijds kan ook hier snelheid een eerste vereischte zijn; anderzijds moet de Regeering in eerste instantie bevoegd blijven bij het handhaven van de binnenlandsche orde en rust over alle machtsmiddelen, welke ten dienste van den Staat staan, te beschikken. Voor herziening van artikel 187 der Grondwet bestaat dus geen aanleiding. Dat het tegen de strekking van artikel 187 zou indruischen, om de bijzondere vrijwilligers van den Vrijwilligen Landstorm te vergunnen krachtens artikel 35 van de Dienstplichtwet vrijwillig onder de wapenen te komen, is bereids door den Minister van Defensie weerlegd tijdens de mondelinge beraadslagingen nopens de wijziging van de Dienstplichtwet in de Tweede Kamer in Juni van dit jaar (Handelingen Tweede Kamer 1928, blz. 2385).

In verband met de aan het vrijwillig verblijf in werkelijken dienst van de „bijzondere vrijwilligers” verbonden kosten, zal in voorkomend geval dit verblijf echter niet zonder medewerking van de Volksvertegenwoordiging kunnen worden bestendigd.

Inderdaad moet de overheid bepalen, wie de wapenen zal dragen. Het geven van vergunning om onder bepaalde omstandigheden zulks te doen aan de bijzondere vrijwilligers, die zich daartoe aanmelden, is echter met dit beginsel niet in strijd. Er is een kardinaal verschil tusschen het vormen van willekeurig samengestelde machten van politieke kleur, gelijk in sommige andere Staten geschiedt, met den toestand, gelijk deze ten onzent bestaat, waarbij uitsluitend legerpersoneel door de Regeering onder de wapenen wordt geroepen. De vrijwillige landstormverbanden staan niet ten dienste van bepaalde politieke partijen, doch van de Regeering als zoodanig, ook wanneer deze van een andere politieke kleur mocht zijn dan tijdens de oprichting van het instituut der bijzondere vrijwilligers het geval was.

TER BESLISSING VAN DE REGEERING

Uit het bovenstaande antwoord der Regeering meenen wij op te maken, dat de Regeering zich de beslissing, of in een bepaalde revolutionaire situatie van het Leger dan wel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm zal worden gebruik gemaakt, geheel en al wil voorbehouden. Wij achten dit standpunt zeer juist. Niemand kan van tevoren zeggen, welk karakter de toestand op een bepaald oogenblik, als de orde en rust dreigt te worden verstoord, zal dragen. Het leger kan naar de letter der Grondwet tot handhaving of herstel der openbare orde en rust worden gemobiliseerd en er is geen enkele reden om deze bepaling uit de Grondwet te lichten of krachteloos te maken. Wel kan men er van verzekerd zijn, dat in de meeste der denkbare gevallen, de vrijwillige opkomst van den Bijzonderen Landstorm verreweg de voorkeur zal verdienen boven de verplichte opkomst.

DE FILM

van den **NATIONALEN LANDSTORMDAG** is thans voor de **Afdelingen beschikbaar.**

Aanvragen te richten tot de Gewestelijke Landstormcommissiën.

Een revolutionaire instelling.

Zoo durfde de Heer Ter Laan, bij de beraadslaging over de Dienstplichtwet, den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te noemen, omdat dit instituut naar zijne mening niet onvoorwaardelijk ter beschikking zou staan van de Regeering.

ROODE-STER

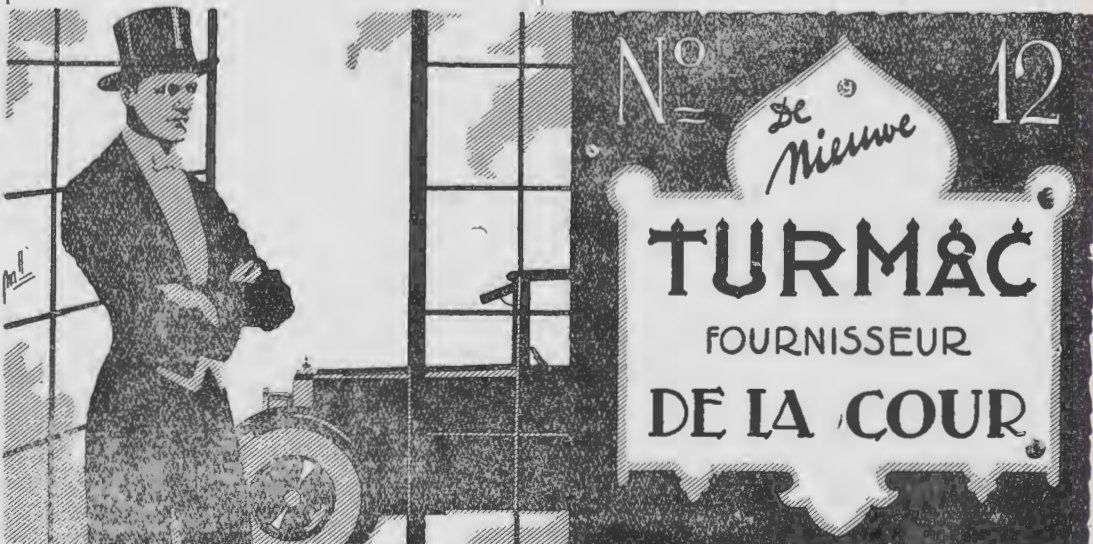

DUK GEORGE
SIGAREN
ZUN

Indien het nog noodig was, zou uit het hierboven vermelde antwoord der Regeering voldoende kunnen blijken, dat die meening geheel onjuist is. Doch wat wel de moeite waard is, om vast te leggen, dat is, dat de Heer Ter Laan, toen hij op grond van zijn onjuiste meening den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een revolutionaire instelling noemde, daarmee tegelijk toegaf, dat iedere gewapende organisatie, welke niet ter algeheele beschikking staat van de Regeering, een revolutionaire daad vertegenwoordigt, die geen enkele regeering kalm kan blijven toezien.

Het is dan ook onbegrijpelijk, hoe de regeeringen van België, Oostenrijk en Duitschland dergelijke gewapende machten ongestoord kunnen laten voortbestaan.

DE BELGISCHE ROODE MILITIE.

In „Het Volk” van 7 Augustus 11., kwam een afbeelding voor, voorstellende eene groep uniform gekleede, oogen-schijnlijk in militaire gelederen opgestelde met stokken voorziene mannen, welke afbeelding het navolgende opschrift droeg:

„Bij het Brusselsche Volkshuis kwamen Zondagochtend de afdeelingen der Roode Militie aan, die 's middags voor de congressisten zouden defileren. De roode troepen, met stokken gewapend, maakten wel indruk.”

In „Het Volk” van 15 Aug. heeft een Nederlandsch partijgenoot van de Volk-redactie, de heer J. P. v. d. Veen te Zwolle, zijn verwondering over het hierboven aangehaalde onderschrift en over de Roode Militie zelve uitgesproken en hij vraagt o.a.:

„Zijn die stokken om het militarisme of het fascisme weg te slaan of om blauwe vliegen van het lijf te houden? Of moeten de leden der roode militie daarmee het socialisme brengen aan onze tegenstanders?... Beginnen we met stokken om straks te eindigen met mitrailleurs?”

Het antwoord van de Volkredactie is merkwaardig. Het luidde:

„Voor eenigen tijd hebben wij in een onderschrift bij een ander ingezonden stuk reeds opgemerkt, dat tot instelling van een gewapend arbeiderskorps o.i. slechts in het uiterste geval overgegaan kan worden, wanneer de politie haar taak, om ons tegen fascistische of ander geweld te beschermen, onvoldoende vervult. Of in België deze dringende noodzakelijkheid aanwezig was, kunnen wij niet beoordeelen. Wel weten wij, dat in landen, waar zulke gewapende korpsen van verschillende politieke richting bestaan, steeds meer de wensch tot algemeene binnenlandsche ontwapening opkomt. In Oostenrijk bijv. hebben de socialistische leiders den minister-president aangeboden de socialistische korpsen op te heffen, wanneer ook de fascistische en kommunistische korpsen opgeheven werden. Dit is wel een aanwijzing, dat men slechts in geval van dringenden nood tot zulke wederzijdsche bewapening der burgerij zijn toevlucht moet nemen.”

DE VERWEKKERS VAN HET FASCISME.

Dat zijn de communisten, die, zooals wij in dit blad nog eens laten zien, openlijk de revolutie prediken.

Dat zijn de socialisten en de ontwapenaars, die ons volk weerloos willen overgeven aan den vijand binnens- en buitenslands. De mannen, die als Stenhuis en z'n volgelingen dreigen met „revolteerende bewegingen”.

De lieden als de heeren Albarda en ter Laan, die ons leger onbetrouwbaar wenschen te maken en die dreigen met de oprichting van gewapende arbeiderskorpsen.

De vijanden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, die in hunne naïviteit niet begrijpen, dat het juist deze instelling is, die onder beheer en contrôle der Regeering, een regelmatige ontwikkeling onzer staatkundige en sociale verhoudingen mogelijk maakt en het gevaar voor een staatsgreep aan beide zijden uitsluit.

De verwekkers van het fascisme zijn de revolutionairen, van alle gading, die tegen het verbod der Overheid in, samenspannen om aan de moderne arbeiders de opruiende Russische films als die van de Potemkin te laten zien.

Zij begrijpen er niets van. Zij beseffen nog altijd niet, dat de baan voor het fascisme in ons land, dan eerst goed vrij komt als de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zou verdwijnen.

Zij hebben niets geleerd van Oostenrijk en Duitschland, waar een instelling als de Bijzondere Vrijwillige Landstorm ontbreekt, en waar revolutionaire en contra-revolutionaire gewapende organisaties tegenover elkaar staan.

Volstrekt onhoudbaar.

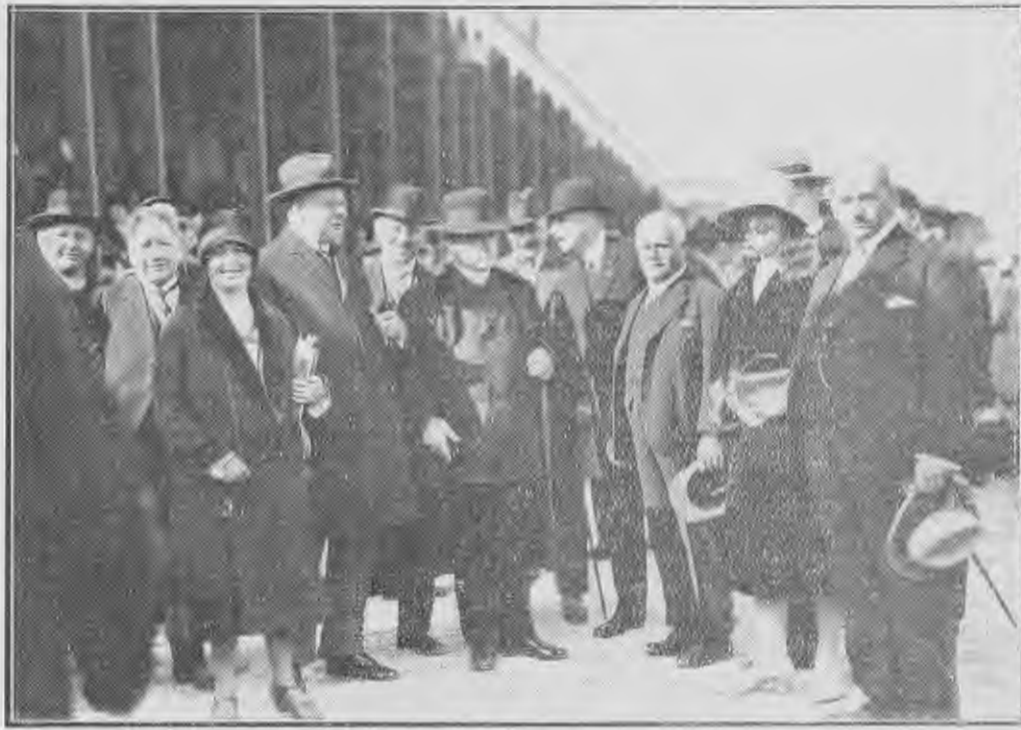
„De Landstorm is een middel der bezittende klasse om den groei der arbeidersklasse, die van haar wettige middelen gebruik maakt, af te snijden.”

Deze pijl werd tijdens een rumoerig debat in den Haagschen Gemeenteraad

Marcheert in het voetspoor van Lenin.

dat wil zeggen, dat wij bereid moeten zijn onzen strijd te voeren, ondergronds, in het geheim als het moet, onder duizend gevaren, met inzet van lijf en leven, en tevens, dat we gereed moeten zijn om op het moment, dat door den loop der gebeurtenissen zal worden bepaald, als voorhoede van de voorhoede der

NATIONALE LANDSTORMDAG OP 27 SEPTEMBER 1928 TE 'S-GRAVENHAGE.

Mgr. Dr. W. H. Nolens tusschen de Ministers.

over den Nationalen Landstormdag op ons instituut afgeschoten door Mr. J. Duys.

Indien deze bewering waar was, dan zouden er feiten moeten zijn, die haar kunnen staven. Edoch, deze feiten zijn er niet. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm bestaat reeds ten volle tien jaren en niemand vermag een geval te noemen, waaruit de waarheid van Mr. Duys' bewering zou kunnen blijken.

Integendeel. In de sociale strijd van de laatste 10 jaren zijn vele en groote stakingen voorgekomen, waarvan wij slechts enkele noemen, als de bootwerkersstaking, de staking van de metaalarbeiders en die van de textielarbeiders. Is bij al deze conflicten ook maar de geringste sprake geweest van optreden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm? Nimmer! en daarom blijkt hieruit reeds voldoende de onwaarachtigheid der bewering uit socialistischen mond. Het is nog duidelijker gebleken aan hen, die onzen Nationalen Landstormdag hebben bijgewoond, en het zal ook blijken aan hen, die in de komende wintermaanden de van dezen grooten dag vervaardigde film zullen zien.

Onomstootelijk is daarop vastgelegd, dat onze Bijzondere Vrijwilligen grootendeel uit arbeiders bestaan en dat hoog en laag, ja dat alle standen onzer Maatschappij zich in den Bijzonderen Landstorm hebben verenigd.

Ten slotte wijzen wij op den snellen vooruitgang der sociale wetgeving, juist in de laatste tien jaren. Ook deze is een overtuigend bewijs, dat de bewering, als zou de Landstorm bestaan, om de opkomst der arbeidersklasse tegen te gaan, volstrekt onhoudbaar is. De Bijzondere Vrijwillige Landstorm stelt zich nimmer partij, noch in den politiek, noch in den godsdienstigen strijd, en hij laat zich ook niet in met sociale acties, zoolang deze laatste niet worden gebruikt, om het staatsgezag aan te tasten.

DUIDELIJKE TAAL.

De communisten zeggen duidelijk, wat zij willen. Zij steken het niet onder stoelen of banken, dat zij met één groote zeis van bloedig geweld, al het bestaande willen afmaaien, om op de puinhoopen hun heilstaat te kunnen opbouwen. Zie hier, wat zij openlijk schrijven in hun blad van 5 November:

strijdende arbeidersmassa's, den vermételen greep te wagen naar de macht om de bourgeoisie te vernietigen, en de dictatuur van het proletariaat te vestigen.

EEN LEZENSWAARDIG BOEK

Vele malen is ons gebleken, dat er in ons land en vooral onder de jongeren, een groot aantal wordt gevonden, over wier hoofd de gebeurtenissen van 1918 zijn heengegaan, zonder dat zij er kennis van hebben genomen. Wanneer men hun den samenhang der verschillende voorvallen tracht uit te leggen, dan ontmoet men vaak een totaal onjuist begrip van hetgeen zich nog zoo kort geleden heeft voltrokken. Daarom bevelen wij zeer ter lezing aan het boek „November alarm” van den schrijver G. van As (uitgever J. H. Kok te Kampen).

In dit boek vindt men vele belangrijke historische gegevens. Wij zijn overtuigd, dat na de kennismaking met dit belangrijke werk, de lezer dankbaar zal zijn gestemd, dat de schrijver zoo'n historische getrouw boek heeft samengesteld.

TIEN JAAR GELEDEN

Het is in deze dagen al tien jaren geleden, dat ons volk, als door een wonder van Gods hand, aan de revolutie is ontkomen.

Zij, die in de Novemberdagen van 1918 nog kinderen waren, zijn thans volwassen. Konden zij toen nog weinig begrijpen van hetgeen geschiedde, thans is hun belangstelling grooter.

Daarom geven wij hieronder een eenvoudige opsomming van de gebeurtenissen uit de donkere dagen van het einde van den Grooten Oorlog en het begin der revolutie in Midden-Europa.

14 October 1918:

Antwoord van Wilson, President van de Vereenigde Staten van Amerika, op het Duitse vredesaanbod. Onvoorwaardelijke overgave geëischt.

31 October 1918:

Revolutie in Oostenrijk-Hongarije: Oud-Minister Graaf Tisza in zijn woning vermoord.

6 November 1918:

Matrozen en soldaten vermeersteren de stad Kiel, Lubeck, Bremen, Hamburg in handen van de arbeiders- en soldatenraden (Arsolraden).

Fa. Wed. B. MOLKENBOER, Le
„HET KLAVERBLAD”
KOPPIEBRANDERIJ EN THEEBAAN

P.B.N.A. ook voor
BRIEFONDERS
PROSPECTUS KOSTELOOS

VOOR TECHNICI
AMBACHTSLIEDEN EN KANTOORPERSONEEL
HET NEDERL. TECHNISCHE P.B.N.

AFDEELINGEN VOOR BOUWKUNDE
WATERBOUWKUNDE WERKTUIGBOUWKUNDE
ELECTROTECHNIEK CHEMIE BOEKHOUDEN
EN ALLE VERWANTE HULPWIJENSCAPPEN
BRIEFADRES: P.B.N.A. ARNHEM 43

STOOMBIJBROUWERIJ
ANNO 1433
DE SLEUTEL

BROUWERIJ
„DE SLEUTEL”
DORDRECHT
Oggericht 1433

RINGERS'
BONBONS

7 November 1918:

In Beieren de socialistische republiek uitgeroepen.

9 November 1918:

Prins Max van Baden, Rijkskanselier, maakt bekend, dat de Duitse Keizer heeft besloten afstand te doen van den troon.

Ebert, sociaal-democraat, treedt op als Rijkskanselier.

10 November 1918: Zondagmorgen: De Duitse Keizer, naar Nederland gevlucht, overschrijdt bij Eijsden onze grens. Revolutie in geheel Duitschland.

Zondagavond: Vergadering van de Revolutionaire revolutionaire organisaties te Rotterdam. Opstelling van een program van eischen door de Sociaal-democratische Arbeiderspartij en het Nederlandsche Vakverbond (S. D. A. P. en N. V. V.).

11 November 1918:

Volksvergaderingen te Rotterdam. Troelstra en Heijkoop kondigen de revolutie aan.

12 November 1918:

Revolutionaire rede in de Tweede Kamer door Troelstra, die de Regeering door vreesaanjaging tot aftreding tracht te dwingen.

13 November 1918:

Mobilisatie van den Vrijwilligen Landstorm. Bij een aanval van eene door communisten geleide menigte op de Cavalerie-kazerne te Amsterdam vallen eenige dooden.

Oproep van vrijwilligers uit de gedemobiliseerde dienstplichtigen (Bijzondere Vrijwillige Landstorm).

15 November 1918, Vrijdag, Het begin van de kentering.

Troelstra blijft weg uit de Tweede Kamer. Schaper verklaart, dat Troelstra slechts „geïmproviseerd” heeft en dat zijn rede verkeerd is begrepen.

16 en 17 November 1918:

Het Congres. Troelstra verklaart „zich in de machtsverhoudingen te hebben vergist.”

De revolutie afgelast.

18 November 1918:

Een ontzaglijke mensenmenigte huldigt spontaan H. M. de Koningin op het Malieveld te 's-Gravenhage.

De Critiek op 27 September.

Conclusie: „Ik dien”.

Over den Nationalen Landstormdag zijn ongeveer drie honderd artikelen in de Ned. pers verschenen. Na doorlezing, kan de Bijzondere Vrijwillige Landstorm niet anders dan opgetogen zijn over de buitengewoon-waardeerende perscritiek en de, ter zake kundige, oordeelvellingen over de waarde en het doel van dien onvergetelijken dag. Het groot aantal vrienden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is op dien dag met honderden vermeerderd en vele lauwers van ziel en hart zijn actieve voorstanders geworden.

Maar op alle regels zijn uitzonderingen. Uitzonderingen bevestigden den regel. Uitzonderingen trekken de aandacht. De kernmoot van ons volk is kerngezond; aan den staart echter vertoonen zich plekken van ontbinding. Wij zouden de beedspraak ook anders en meer in weerbaren geest kunnen stellen, n.l. wij moeten niet altijd in eigen kamp rondspieden, maar ook eens een kondschapstocht naar het kamp van den overkant doen. Daaruit valt dan te leeren: de mentaliteit onzer tegenstanders, hun wapensoort en de sterkte of zwakte hunner argumenten.

„De Tribune”, het orgaan van de communistische partij in Nederland, heeft vóór en na 27 September alle zeilen trachten bij te spannen om bij haar lezers de gunstige impressies, die zij van anderen zouden kunnen opvangen, te neutraliseeren. Uitvoering artikelen, met veel kopletters erboven en nog meer scheldwoorden en insinuaties erin, verschenen in haar kolommen van 26, 27 en 28 Sept., 1, 12 en 16 Oct., terwijl in het nummer van 25 Juli j.l. als inleidend gevecht een poging was aangewend om... „de Limb. Jagers als de kerntroep der... Holl. fascisten” voor te stellen. Degenen, die daarvan kennis namen en de Limb. democratie van nabij beleefd en genoten hebben, hebben zich niet geërgerd, maar minuten-lang gelachen.

Op 26 Sept. begint „de Tribune” haar fulminaties tegen den landstormdag uiterst ongelukkig, n.l. met een zin, die wij Bijzondere Vrijwillige Landstormers volkomen onderschrijven:

„De werkelijkheid is toch onloochenbaar, dat deze Vrijwillige Landstorm „de gewapende macht is die openlijk „erkent, „de heiligste cultuurgoederen” „te moeten verdedigen”...”

Inderdaad, daarmee gaan wij geheel en al accoord en dit derailement der Tribunistische pen zal wel de oorzaak zijn geweest, dat wij Bijzondere Vrijwillige Landstormers, daags daarna, dus op 27 Sept., werden uitgemaakt voor:

„bedrogen en dolgemaakte provincialen, middenstanders uit de steden en „een groot deel vertegenwoordigers uit „t hoeden-proletariaat”.

Het was te voorzien, dat na dezen pasvoorwaarts-in-den-uitval, op 28 Sept., een communistisch journalistiek bouquet, als verslag van den Nationalen Landstormdag zou worden aangeboden. Dit bouquet bevatte o.a. de volgende distels en doornen:

„Wat de kwaliteit der mannen betreft — 't was 'n schamel stelletje. Welnu er „waren — schrik niet — veel lupuslijders onder, die met hun deerlijk ge„havende gezichten als spoken tusschen „de mannen voortgingen. Ook waren er „velen „die niet loopen konden met hun „scheef gegroeid en afgejakkerd lichaam, „benevens eenigen met ronde ruggen... „Met den besten wil van de wereld was „er niets krijgshaftigs uit te fantaseeren. Als er eens een of andere stoer„ling met gezwollen borst en achteruit„gerekte schouders tusschen liep en op „een krijger wilde gelijken, dan kon je „haast je lachen niet houden, zoo be„spottelijk dat leek in die omgeving”... Men zou zoo zeggen, waarom al die gift

en gal, als wij inderdaad maar een stelletje... „lupuslijders” waren, afgezien van het wansmakelijke feit om deze ongelukkigen aldus in een arbeidersblad, als „de Tribune” wenscht te zijn, er bij te halen.

Op 1 Oct. worden vooral de Limb.

NATIONALE LANDSTORMDAG OP 27 SEPTEMBER 1928 TE 's-GRAVENHAGE.

Zijne Excellentie Mr. H. van der Vegte, Minister van Waterstaat, in gesprek met den oud-Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen Dr. J. Th. de Visser.

Jagers aan den tand gevoeld, „die voor den eersten keer iets van zich hebben laten zien”... In Limburg heeft men toch heusch niet in de laatste tien jaren den indruk gehad, dat de Limb. Jagers... een geheim genootschap hebben gevormd; o zeker niet, integendeel! Het volgende slot is weer iets om ons in de ooren te knopen:

„de liefde, die van het „Vaderland” „naar hen (de Bijzondere Vrijwillige „Landstormers) uitgaat, is zonder twijfel „groter, dan de liefde, die van hen „naar „het Vaderland” gaat. Al denken „die stumperds het zich misschien anders.”

„Stumperds”! Incasseeren Bijzondere Vrijwillige Landstormers! Geschikt voor onderwerp bij winterpropaganda-bijeenkomsten!

Op 12 Oct. lezen wij als reactie tegen den (§) correspondent van 28 Sept. en 1 Oct. j.l. het volgende van (Br-n):

„Als verschijnsel is dit gebeuren (n.l. „de Nationale Landstormdag) dus wel „degelijk iets wat ons arbeiders te denken „moet geven en het zal zaak zijn niet om „gerust te gaan slapen, maar om de beide „oogen flink open te zetten”...

Hé, men zou zoo zeggen! Dus toch weer géén „lupuslijders” enz. enz. En wat een onhandige journalistiek om dergelijke veelpraters aan het woord te laten, ter loocheening van den indruk, gegeven door den „officieelen” Tribune-correspondent!

En iets later:

„Wij moeten echter niet vergeten, dat „deze menschen gerecriteerd zijn uit de „meest-achterlijke deelen der bevolking

„iets te zeggen heeft, moet men het niet „op het verkeerde oogenblik doen. Want „dat heeft invloed op de juistheid van „het gezegde en brengt verkeerde gevolgen voort.”

De gevolgde journalistieke methode van „de Tribune” kan nu niet precies bogen op de handigheid, die men in vele gevallen aan de volgelingen der Russische bolsjewiki niet kan ontzeggen en waardoor velen zich zand in de oogen laten strooien. Bovenstaand Tribune-incident is echter meer onbeholpen dan onhandig.

„Het Volk” volgt een andere, meer tamme tactiek. „Het Volk” is immers het dagblad van een meer doctrinaire partij, die soms den indruk geeft clubjes van „bourgeois satisfaits” te herbergen.

Op 29 Sept. geeft de photopagina van „het Volk” eenige photo's van deelnemers waaruit moet blijken, dat de deelnemers hoofdzakelijk bestonden uit... kinderen en ouden van dagen. De lezers van „het Volk” zullen zich echter afgevraagd hebben: „Ja, dat lijkt heel aardig, maar hoeveel procenten kinderen en ouden van dagen waren daar in den Haag op 27 September: 1/100 % of 100 %?” En dat is inderdaad de hoofdzakelijke zaak; de rest is... humbug!

De verslaggevers van „het Volk” hebben zichzelf en hun lezers natuurlijk ook trachten diets te maken, dat de „geestdrift ontbrak” en er „geen belangstelling van het Haagsche publiek” was. Ook kan men artikeltjes van een handbreedte lezen volgens dit recept: „De landstorm in doodsangst” — „landstormers en onbetaald bier” —, alsook vergelijkingen tusschen demonstraties van de S. D. A. P. en den Nationalen Landstormdag, alsof ongelijkssoortige grootheden te vergelijken zouden zijn!

Wellicht echter was de correspondent van „het Volk” nimmer een groote vriend van... algebra of logica.

Immers, waarom zijn deze aangelegenheden onvergelijkbaar?

Omdat de volgende personen en zaken ongelijkssoortig, dus onvergelijkbaar zijn: ordelijke en wanordelijke; demonstraties op Zondagen en op dagen door de week; massa's die voor een belangrijk gedeelte bestaan uit vrouwen en kinderen en massa's, die voor 99 % bestaan uit betrouwbare en krachtige geoeffende mannen, die zich onvoorwaardelijk verbonden hebben om op het eerste regeerings-signaal onder de wapenen te komen, ter handhaving van de staatsorde en het wetmatig gezag.

Indien echter „het Volk” desondanks wil en wenscht te vergelijken, dan zijn de druiven wel zeer bitter en zuur geweest!

De spötplaten in de „Notenkraker” zullen wij in dit verband niet bespreken, omdat zij geen spötplaten waren, zooals de moderne satyriek en critiek dit eischen, maar kinderplaatjes, die wij wel eens geestiger en geraffineerder gepenteekend zagen.

Met het signaleeren van nog één verschijnsel zouden wij willen eindigen, n.l. met de exploitatie der... onkunde.

„De Tribune” en „het Volk” begrijpen volkomen, wát eigenlijk de bedoeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm is. Zij hebben bovendien sedert 27 September leeren begripen, dat zoolang de Bijzondere Vrijwillige Landstorm zal bestaan: elke poging tot omwenteling voor hen een onbereikbaar luchtkasteel beteekent. Nu zijn er ook critici, die niet weten, of zich schijnbaar onkundig houden, wát de Bijzondere Vrijwillige Landstorm bedoelt en desalniettemin critiek uitoefenen, waardoor zij dus van een verkeerd standpunt uitgaan.

Wij bedoelen op de eerste plaats de leider van het Bureau der Nationale Vredes-Actie, Ds. J. B. Th. Hugenholtz (van Ammerstol), die bij gelegenheid van den Nationalen Landstormdag een vlugschrift liet verspreiden, waarin o.a. het volgende te lezen staat:

(Vervolg op pag. 5).

Meer dan 20.000 Landstorm-Vrijwilligers defileren voor H. M. de Koningin. Het defilé duurde 2 uur.

V. De Russische Geschiedenis. 1)

PRO MEMORIE.

Vanwege den overloed van copy (in verband met den Nationalen Landstormdag) verschenen in het Sept.- en Oct.-exemplaar geen vervolgschetsen der Russische geschiedenis. Dit vervolg (V) sluit dus aan schets IV (Aug.-ex.). Schetsen I, II en III verschenen resp. in het Mei-, Juni- en Juli-ex. Regelmatig zullen dit winterseizoen de vervolgschetsen wederom verschijnen. De raadpleging van een atlas wordt aanbevolen.

In de eerste schetsen beschreven wij de aardrijkskundige ligging van Rusland, het karakter der Slavische stammen en de vorsten van Kiejew tot en met Wladimir Monomach († 1125).

Na hem voltrok zich het verval van het vorstendom Kiejew, waartoe buiten andere oorzaken, de eidelooze kwesties der dynastieke erfopvolgingen vooral bijdroegen.

Geslagen door het meedoogenlooze noodlot, als het Russische volk steeds werd, vinden wij de diepe en verre oorzaken van de Russische revolutie van 1917 reeds terug in Rusland's oudste historie. Niet alleen bleek dit herhaaldelijk in schetsen I tot en met IV, maar zal ook in den vervolge duidelijk worden, hoe langzaam maar zeker zich een haard van revolutionnaire bacillen opeenhoopte, die tenslotte in een proces moest uitzielen.

V.

De kolonisatie van nieuwe gebiedskernen: Soezdalj, Nowgorod en Galicië. (1125—1223).

Een der noodzakelijke gevolgen van den Russischen chaos (in het begin der 12e eeuw) was de emigratie der landbouwers naar niet-ontgonnen en dunbevolkte gebie-

den, die ver van den rumoerigen landskern „Kiejew” lagen. De uiteenvalling van het machtige vorstendom Kiejew moeten wij ons niet voorstellen als bijv. van de dubbelmonarchie Oostenrijk-Hongarije ná den wereldoorlog. Systematisch en fatalistisch, als de origineele Slaven konden zijn, brokkelde de landskern Kiejew af. In eidelooze convooin, bekapt met huisraad, beladen met vrouwen en kinderen, omringd door ruiters, die het vee opdreven, trokken, jaar in jaar uit, talrijke boeren-stammen naar de Russische grensgebieden: naar het Noordcostelijke Soezdalj, het rustieke land van de boven-Wolga en den woudrijken Oeral, naar het nog hogere Noorden, het koude en onvruchtbare gebied van Nowgorod, en naar het Zuid-Westen, het romantische bergbekken der Galicische Karpathen.

En al verloren deze Slavische boerenstammen door den afstand van het kernland, door den loop der jaren en door hun vermenging met vreemde stammen, die zij in zich opnamen, eenige scherpe kanten van het Slavische volkseigen, toch legden zij onbewust om hun kernland Kiejew een gordel van grensgebieden, die in religie en moraliteit, in dialecten en tradities, in kleederdracht en volkpsyche oer-Russisch waren en bleven, en zodoende de weg bereidden voor een machtigen gecentraliseerden staat, nadat zij de harde en heillooze vuurproef van de Tataarsche invasie hadden doorstaan.

De opkomst en ontwikkeling der drie genoemde gebiedskernen ligt tusschen twee woelige Russische tijdperken: den chaos ná Wladimir Monomach, in 1125²⁾ en de invasie van het hoofd der Tataren, Dzen-gis-khan, in 1223³⁾.

Gaan wij in het kort na, hoe de drie Russische grensgebieden zich in dit tusschentijdperk van honderd jaren wisten te ontwikkelen.

1. Soezdalj.

Soezdalj was een oorspronkelijk Finsch gebied, met opkomende steden als Soez-

dalj, Wladimir, Moerom, Rostow en Jaroslaw⁴⁾ en uitgestrekte gebieden voor vischvangst, landbouw en veeteelt. Kolenbranders en houthakkers, jagers en imkers vonden een ruim bestaan in de boschcomplexen, die aardrijkskundig als uitloopers van den woudrijken Oeral worden beschouwd. Vele namen van steden en dorpen, rivieren en gebieden werden door de vorsten Wladimir den Heiligen en Jaroslaw, die op kleine schaal deze landstreken hadden trachten te koloniseeren, gegeven en zijn dus oer-Russische benamingen.

Wladimir Monomach, die het Soezdalj-gebied het eerst als vorstendom ontving, schonk het aan zijn oom Joeriej, die met groote voortvarendheid het nieuwe vorstendom exploiteerde. Hij liet heirbanen door de ondoordringbare wouden aanleggen, nieuwe steden bouwen, rivieren en moerassen bedijken, en overzetveeren aan de rivieren aanleggen. Hij verschaftte dus aan de nieuwe emigranten de gelegenheid om gemakkelijk zijn land te bereiken en te bereizen. Voorts maakte hij, waar mogelijk, propaganda voor vestiging in zijn land, zooals dit tegenwoordig wel eens Ned. burgemeesters voor hun steden doen.

Soezdalj bewaarde zijn plattelandskarakter, alhoewel de oudere steden probeerden te domineeren. Echter stond tegen deze domineering van steden over het platteland, welke vaak de middeleeuwsche geschiedenis kenmerkt, als oppositie in Soezdalj de tweeledige macht van den vorst; hij was het politieke hoofd en tevens de landseigenaar. De strijd tusschen de steden en het platteland eindigde met de overwinning van den vorst, dus feitelijk van het platteland, want de vorst was de bezitter en de eerste kolonisator.

Vorst Joeriej, die nog niet onttrokken was aan den invloed van Kiejew, was vaak afwezig. Hij stierf ook te Kiejew. Zijn zoon echter, Andrej was het zuivere type van een Noord-Russischen vorst, die zijn geheele leven te Wladimir woonde. Hij

joeg zijn broeders en de bojaren uit zijn rijk. Op het toppunt van zijn macht gekomen, trok hij in 1169 naar Kiejew en plunderde en brandschatte deze Zuid-Russische stad. Zijn jongste broeder proclameerde hij tot stadhouder van het veroverde gebied en trok toen op tegen Nowgorod, de Noord-Russische stad, maar leed hier een nederlaag. Hij paste toen een ander middel tot onderwerping toe, hetgeen vaak in oorlogen (zelfs in zeer moderne oorlogen) wordt toegepast: hij isoleerde het gebied van Nowgorod, dat in een onvruchtbare streek lag. Hij sloot de grenzen voor graan-import af en hongerde dus Nowgorod uit, hetgeen zich tenslotte moest onderwerpen.

Andrej stichtte de bakermat van het Russische absolutisme en het is wel kenmerkend, hoe de stichter van deze bakermat aan zijn einde kwam: hij werd in 1175 door zijn bedienden vermoord. De bevolking vermoordden zijn ambtenaren, de boeren plunderden de steden en de rijke kooplieden en het geheele absolutistische stelsel verviel in anarchie!

Aangezien Andrej geen zonen had, stond bovendien nog een strijd om de macht tusschen de oudere steden, die aanhangers van zijn neven waren, en de nieuwere, die aanhangers van zijn broeders waren. De diepere oorzaak lag in het verschil tusschen het conservatisme en het absolutisme, waarbij het gewone Russische euvel hoogtij vierde: de erfopvolging.

De broeders van Andrej wonnen den strijd. Na den dood van een hunner (n.l. vorst Michail) legden de inwoners den eed van trouw af aan den jongsten broeder van Andrej, Wsewolod III (1176—1212), die onbepaald over geheel Rusland regeerde, dus over Soezdalj, Nowgorod, Galicië (het Karpathenland) en Kiejew. Zoo groot was zijn macht, dat de dichter over hem schrijft, dat hij „De Wolga met de riemen kon verdeelen, en den Don met de helmen zijner krijgers kon leeghalen”.

„Ook in ons land organiseert het militarisme zich al sterker en driester. „Naast het leger staat daar het instituut „van den Vrijwilligen Landstorm en „het nog oneindig veel gevaarlijker „instituut van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, dat reeds 60.000 man „telt, v.n. uit conservatief-kerkelijke „kringen.”

En iets verder :

„Wie weet, wat oorlog is, weet ook, „dat deze schouwspelen Leugen en Bedrog zijn, vergeleken bij het schouwtooneel van den werkelijken oorlog. Nu „spel, parade en geschitter. Straks een „hel van vernieling en massamoord, van „lijklucht en hongersdood, waarop „onvermijdelijk het rampzalig geweld „van den burgeroorlog volgen zal.”

Ds. Hugenholtz, weest gerust, of liever, informeert eerst eens degelijk naar het doel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm! Gij zult dan ervaren, dat wij niets met oorlog te maken hebben en dat wij ons alleen „als 't moet” keeren tegen binnenlandschen opstand, ontketend door de filialen van Moscou. Toort dus niet, tenzij gij wellicht sympathieën voor Moscou zoudt koesteren. Alsdan zoudt gij ons nog wel eens op Uw levenspad kunnen ontmoeten!

In hetzelfde schuitje, maar ietwat fijner van opzet en pikanter van intrige, vaart **Mevrouw A. G.—v. M.**, in „de Strijd” van 20 Oct. j.l.:

„Maar als je nu, als ik, dien Landstormdag van laatst had meegemaakt „en je had al die mensen gezien, die „verschrikkelijke massa mensen, alle „maal, vóór de landstormers, dan was je „wel overtuigd. Als je er alleen maar „aan denkt, dat ze aan de koningin „moesten voorbijtrekken en dat daar „voor die mensen zoo in geestdrift „kwamen”.

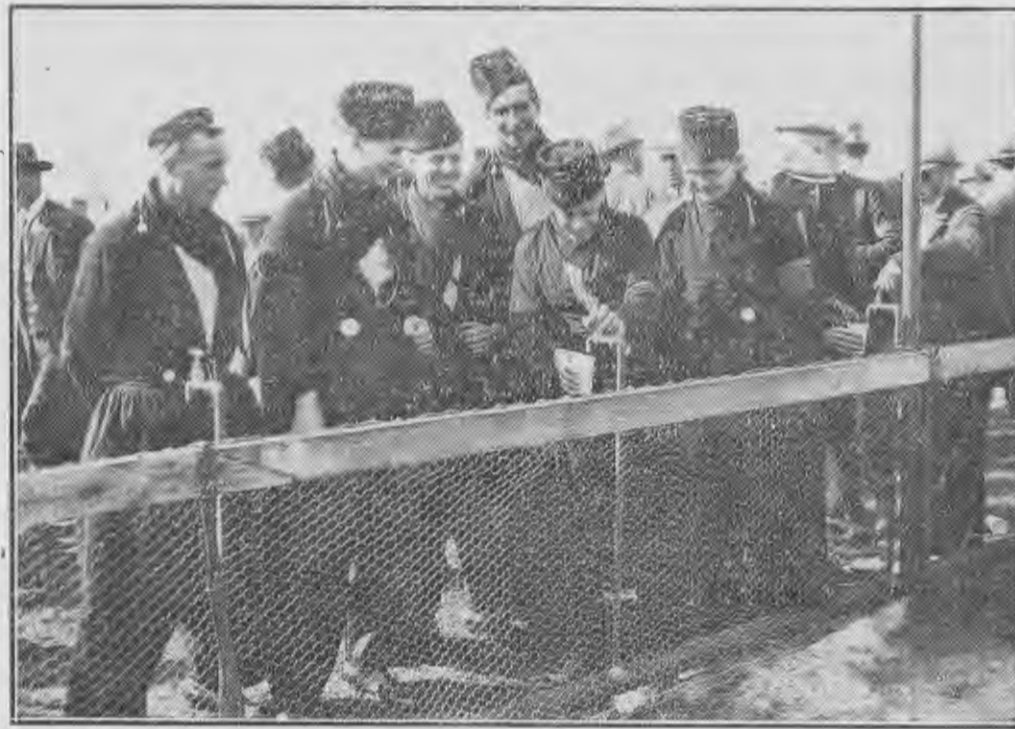
In tegenstelling met zijn voorgangers en zijn Zuid-Russische tijdgenooten, voerde hij zeer weinig oorlog en streefde slechts een doel na: zoowel de staatkundige als de grootvorstelijke positie te versterken. Hij wordt dan ook als de stamvader en voorlooper der vorsten van Moskou beschouwd 5).

Na zijn dood trof de tragiek der *erfopvolging* wederom het land. Zijn zoon Konstantijn, die door zijn vader uit het land, wegens ongeschiktheid, verdreven was, nam geen genoegen met de opvolging door zijn broeder **Joeriej II**. Een toeval kwam hem te hulp. Nowgorod kwam in oorlog met Soedalj en won. **Konstantijn** beklom dien tengevolge den troon en Nowgorod werd... onafhankelijk, waarmee wederom een verbroekeling van het Russische rijk dat een tusschentijdperk van kortstondigen bloei had beleefd, aanving.

2. Nowgorod.

Ontwikkelde zich Soedalj vooral als plattelands-vorstendom, Nowgorod werd een *handelsstad en -staat*. Gelegen aan de beide oevers van de Wolchow, in de nabijheid van het Ilmen-meer en omringd door moerassen, was Nowgorod meer een natuurlijke *monopolie*-stad dan een natuurlijke rijke stad. Desniettemin waren van deze stad langzamerhand vele voorsteden 6) en wingewesten afhankelijk geworden, die zich uitstrekten tot achter het Oeral-gebergte en tot aan de Witte Zee.

Nowgorod voerde ruilhandel met Zuid-Rusland om aan graan te komen. Kwam er geen graan, dan ontstond eerst hongersnood en daarna woeling. De uitvoerartikelen bestonden vooral uit: bont, honig, was, vlas, hennep en vet van zeedieren; de invoerartikelen uit: graan, laken, linnen, metalen, wijn en fruit. De Nowgoroders bezaten *vele handelsfactorijen* in den vreemde en konden daarin vergeleken worden met de Pheniciërs uit de oude geschie-

Een nuttige voorziening. Onze Volendamers bij de waterleiding, welke op Houtrust was aangebracht.

Voor wij verder citeeren even de volgende vraag: „Maar Mevrouw A. C.—v. „M. had U op 20 Oct. j.l. nog niet de ver- „slagen van... „Het Volk” ingezien, „waarin U had kunnen lezen, dat... „de „geestdrift ontbrak, er geen belangstelling „van het Haagsche publiek te bekennen „viel en er zoovele kinderen en ouden van „dagen waren”...? Van waar toch die verschillende soorten van lezingen van ooggetuigen bij de volgelingen van Marx?

Mevrouw A. G.—v. M. gaat verder:

„Niet dat de Koningin er wat aan „doen kan, die moet wel zoo. En als d'r „wat gebeurt, dan zit ze veilig in haar „paleis, maar onze jongens moeten op „en moeten de ellende ervan dragen...

nis en de Hollanders uit de 16e en 17e eeuw. Deze handelsfactorijen werden natuurlijk niet ordelijk en vredelievend gesticht, hetgeen ook tegen de tijdgeest was. Hij was de machtigste, die het sterkste en meest-wilskrachtig was. De Nowgoroders roofden en plunderden veel op hun zee-tochten.

Twee vreemde nederzettingen trof men in dezen handelsstaat aan: groepen *Zweden* en *Duitschers*, die Nowgorod in aaraking met „de Hanze” brachten.

Aangezien Nowgorod vrij ver uit de richting van Kiejew lag en de vorsten van dit gebied zich weinig met de noordelijkste stad van hun rijk bemoeiden, profiteerden Nowgorod van deze isolatie en eigende zich in betrekkelijk korten tijd alle rechten en voorrechten toe.

Tenslotte was de vorst feitelijk niets meer dan een bezoldigde commandant van het leger en in tijd van vrede ook nog opperrechter, met vrij beperkte macht.

In Nowgorod ontwikkelden zich de volgende standen: bojaren (grooten landheeren), patriciërs, kooplieden en kleine luiden. Op het land woonden vrije boeren en kleine landeigenaren.

Deze maatschappelijke verhoudingen hebben tenslotte tot hevige conflicten geleid. De *bojaren* regeerden door allerlei middelen en vrij-onrechtvaardige maatschappelijke maatregelen het land en vormden een *oligarchie*. 7) Toen later *Moskou* Nowgorod zou onderwerpen, kon het dat doen zonder eenig verzet der bevolking, die grootendeels in een ondergeschikte positie was gekomen en dus *iedereen*, die hen daaruit beloofde te verlossen met vlag en wimpel binnenhaalde. Ook op dit gebied heeft zich nog wel eens de geschiedenis herhaald.

3. Galicië.

Oorspronkelijk behoorde Zuidwestelijk Rusland tot het vorstendom van Kiejew,

„En dan kunnen wij weer hongerlijden „en in de rij staan. Maar stel je voor, „dat er heusch oorlog komt”... enz.

Ziet, ook deze schrijfster is de kluts kwijt en bezit niet de gave des onderscheids, want de Bijzondere Vrijwillige Landstorm heeft niets met oorlog uitstaande, tenzij Mevrouw A. G.—v. M. ook binnenlandsche oorlog, d. w. z. opstand, bedoelt. Deze echter wordt niet door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm ontketend, maar door de geestelijke aanverwanten van Mevrouw A. G.—v. M., waartegen zij nu haar wijsgeerige journalistieke snufjes onder de rubriek „Wat denken onze vrouwen?” in het orgaan van het N. V. V. „de Strijd” kan gaan... wagen. Als uit-

totdat het een erfland der nakomelingen van Wladimir Monomach werd. Dit gebiedsdeel was verdeeld in *Galicië*, met de hoofdstad Galitsj, welke landstreek, déels de Oostelijke hellingen van de Karpathen besloeg, déels laagland; en *Wolhynië*, van den Westelijken tot den Zuidelijken Boeg.

Vorst **Wolodimirko** verenigde geheel Galicië onder zijn bewind, legde wegen aan, stichtte steden en bevolkte zijn land met emigranten van het Dnjepr-gebied en met krijgsgevangenen. Zijn zoon, **Jaroslav Osmomysl** (1152—1187) bracht Galicië tot een toppunt van bloei en welvaart. Na diens dood ontbrandde een strijd om de macht, waarin alle afstammelingen van Jaroslav omkwamen.

In 1199 voegde **Roman Mstislawitsj**, vorst van het noordelijker gelegen Wolhynië, Galicië bij zijn gebied. Zijn zoon, **Daniil**, bracht het *vereenigde Wolhynië-Galicië* tot een sterk grensgebied, dat tenslotte ten onder ging aan de oorlogzuchtige naburen, de Hongaren, Polen en Litauers. In tegenstelling met de Noord-Russische vorsten, die slechts de zwakke Finnen als naburen bezaten, moesten de Zuid-Russische vorsten voortdurend krijg voeren, niet alleen in oorlogen naar *drie fronten* (Hongaren, Polen en Litauers), maar ook tegen de machtige binnenlandsche bojaren, waarin zich de drie machtige naburen mengden.

Deze strijd tusschen de kroondynastie en de bojaren was een der oorzaken van de ineenstorting. Het land geraakte in burgeroorlogen en werd tenslotte verdeeld door de Hongaren, Polen en Litauen.

— Toen, zoowel in Noord- als in Zuid-Rusland, standen en staten, steden en platteland, vorsten en onderdanen, oligarchisten en monarchisten, absolutisten en conservatieven elkaar beoorloogden; toen nabuurlanden zich mengden in de burgeroorlogen en de geconcentreerde machts-

N. V. Ned. Caoutchouc en Cutta Percha fabriek
v.h. BAKKER & ZON
RIDDERKERK HOLLAND
— FABRICEERT: —
Technische Rubber Artikelen

KWATTA'S
Manoeuvre-Chocolaad
VERWEKT GEEN DORST
STILT DEN HONGER

FAAM Zilver 15 ct.
FAAM Rood 13 ct.
FAAM Bruin 12 ct.
FAAM Zwart 10 ct.
FAAM Blauw 8 ct.
per 1/2 ons.

FAAM is de naam van de beste rooktabak voor den laagsten prijs, LOUIS DOBBELMANN, Rotterdam.

gangsgedachte zij haar het volgende citaat van de „Zutphensche Courant” van 1 Oct. j.l. aanbevelen:

„Dit orde-instituut (de Bijzondere „Vrijwillige Landstorm) zal niemand „kwaad doen, die de openbare orde, het „wettig gezag, het recht, niet bedreigt. „Wie zich dus door dit instituut be- „dreigd acht, moet wel kwaad in het „schild voeren, althans het kwaad in „bijzondere gevallen niet als kwaad

gebieden verkaveld werden tot miniatuur-vorstendommen van het kaliber der latere Thüringsche staatjes, met vele enclaves, uitloopers en onnatuurlijke grenzen, verscheen de heerscher van het Mongoolsche wereldrijk, **Dzjengis-Khan**, een „Geesel Gods” en viel met zijn horden de Kaspische Poort 8) binnen. *Oost-Europa*, n.l. Rusland, was uitgemergeld en ontzenuwd. 9) Werd een grage en gewillige prooi bij deze beruchte Tataarsche invasie (1223). *Centraal en Westelijk Europa* zouden door het oog van een naald kruipen! Hierover in een volgende schets.

Luitenant ARCHIBALD.

(Wordt vervolgd.)

1) Overeenkomstige jaartallen en feiten uit de Ned. geschiedenis: 900—1300. Het ontstaan en de vorming der Nederl. leenstaten.

1122. Concordaat van Worms.
1138. Gelder met Zutphen vereenigd.
1190. Floris III sterft op den derden kruistocht.

1203. Strijd tusschen Ada en Willem I.
1219. Verovering van Damiate.
2) Wladimir Monomach (1113—1125), zie schets IV, Aug. exemplaar.

3) Zie het einde van deze schets en de volgende schets (VI).

4) Wladimir werd gesticht door Wladimir den Heiligen (950—1010), zie schets III (Julix.); Jaroslav door vorst Jaroslav (1019—1054), zie schets IV.

5) Het vorstendom Moskou kwam eerst tot ontwikkeling op het einde van de XIIIe eeuw, hetgeen in een der volgende schetsen zal behandeld worden.

6) Russische voorsteden lagen vaak niet aan de moedersteden vast, maar soms 5—50 K.M. ervan verwijderd.

7) Oligarchie = regeering van eenige familiën, die zich van de macht hebben meester gemaakt.

8) De Kaspische Poort, de natuurlijke onbeschermd invalspoort van Aziatische horden in Rusland, lag tusschen de Noordelijke kusten van de Kaspische Zee en den Zuidelijken voet van het Oeral-gebergte.

De Afdeling Waver-Amstel van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

De Afdeling Leunen-Venray van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

„erkennen. Vandaar de woede, de haat „en de onbillijkheid tegen dit vredes- „instituut van de zijde dergenen, die „niet opzien tegen geweld om de macht „in handen te krijgen. De anarchist en „de communist kunnen niet anders: „niemand zal verlangen, dat de inbreker „de politie lief heeft; wie anarchie en „omwenteling nastreeft, kan evenmin „waardeeren, dat de overheid in de bur- „gerij steun vindt bij haar streven om „de wet te handhaven. Van menschen „die zich democraten noemen, mocht „men anders verwachten.”

Geplaatst in het verband der aange- haalde citaten, mogen wij, Bijzondere Vrijwillige Landstormers hieruit als leer- trekken, dat wij bevochten worden niet openlijke en verborgen wapenen, in het vizier, in de flanken, in den rug, overal, waar wij ons zouden kunnen bloot geven.

Hiertegen kan zich slechts een wijze van afweer handhaven: Ook in het tweede tienjarig tijdperk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm dienen wij de ge- lederen te sluiten, deze regelmatig aan te vullen en te versterken, de eensgezindheid en eendracht *boven alles* te stellen, — ook boven zelfzucht en zelfoverschatting!

Ieder onzer neme als motto van den nationalen Landstormdag mee: „Ik dien”. „Ik dien”: mijn sociale samenleving, mijn constitutie en mijn monarchie, mijn land en mijn volk, mijn huis en mijn haard. „Ik dien”: de ontwikkeling met wette- lijke middelen, de overheden van stad en land, van godsdienst en vereenigingsleven. „Ik dien”: voor God, Koningin en Vaderland!

J. A. I. H. GRAAFLAND.
Maastricht.

AFSCHEID.

Den 24sten October j.l. gaf steller dezes het commando „Monden der Maas” over aan den Kapitein Van Wijk, commandant van het Landstormverband (Vooroefenings- instituut) „Rotterdam”.

Daardoor maakte hij zich los van een werkkring, waaraan hij gedurende ruim 9 jaren een groot deel van zijn tijd en werkkracht had gegeven en welke hem zeer lief was geworden.

Gaarne had hij van de vrijwilligers per- soonlijk afscheid genomen. Tot zijn leed- wezen moet hij het schriftelijk doen en het stemt hem erkentelijk, daartoe ge- legenheid te vinden in het Landstormblad, dat onder de oogen van zoovele vrijwilli- gers komt.

De avonden, aan beide zijden van het Havengebied in de afdelingen van Mon- den der Maas doorgebracht, leven in zijne dankbare herinnering voort. Hij acht zich gelukkig, in het Noorden des lands bij den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werkzaam te blijven, nu hij commando en secretariaat van Monden der Maas moest neerleggen.

Voor de krachtige medewerking ter be- scherming van de hem gedurende zoovele jaren toevertrouwde belangen en voor de hartelijke genegenheid, hem zoo vaak ge- bleken, zegt hij bij dezen oprecht dank, daarbij den wensch uitende, dat de groei van het Verband moge aanhouden, de ijver der vrijwilligers en hunner leiders niet verflauwe en het den mannen van Monden der Maas bij voortdoring wel ga.

Groningen, 31 October 1928.

De Res. Majoor,
C. VAN DEN NIEUWENHUIZEN.

**KONINKLIJKE
ONDERSCHIEDINGEN.**

Bij Koninklijk Besluit is op 31 Augustus benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau, Dr. A. J. Bossers, lid der Gewestelijke Landstormcommissie „Dordrecht”, thans woonachtig te 's-Gravenhage.

**WIJZIGING KLEEDING- EN
UITRUSTINGVOORSCHRIFT 1924.**

Motordienst.

3. Het personeel van de motormitrail- leursectien en de motorordonnansen van het Regiment Wielrijders, zoomede de motorrijders en chauffeurs van het Vrij- willig Landstormcorps Motordienst, ont- vangen, in plaats van 1 paar beenwindsels, 1 paar beenkappen, welke hun bij vertrek met groot verlof wordt medegegeven. (Ministerieele beschikking van 24 Aug. 1928, zesde Afdeling, Nr. 41).

MOTORDIENST.

Het bericht in ons blad van October over de oefening van het Vrijwillig Landstorm Korps Motordienst op 3 en 4 September 1928 was in zoover onvolledig: dat aan die oefening ook werd deelgenomen door de Sectie Groningen onder den Res. 1ste Luit. van de Motordienst, Mr. C. A. Star Numan.

LANDSTORMMOTORKORPS.

Te Culemborg is opgericht eene afdeling van het Landstorm-motorkorps. Na toelich- ting van luitenant-kolonel mr. Baron van Heeckeren van Kell, commandant van dit korps voor Gelderland c.a. traden voorloopig 63 personen toe. Als voorzitter der afd. treedt op de heer H. W. van Hoytema.

DRAAGRIEMENSTEL.

Met ingang van 1 Jan. 1929, zijn alle Officieren verplicht in het bezit van een draagriemenstel te zijn.

Het draagriemenstel wordt gedragen:

1. in veldtenue;
2. in dagelijksche tenue bij uitrukkende diensten, waarbij de sabel of de klewang wordt gedragen;
3. in andere gevallen, waarin de grijze kleeding wordt gedragen, naar verkiezing;
4. over de overjas, wanneer in veldtenue

en bij diensten, waarbij de sabel of kle- wang wordt gedragen, van de overjas wordt gebruik gemaakt.

Voorzover in vorenstaande gevallen geen sabel of klewang wordt gedragen, wordt het draagriemenstel gebezigd zonder drager.

Aangeraden wordt met aanschaffing te wachten, tot de omschrijving van het draagriemenstel is vastgesteld.

KAMPEN.

Aangezien de sectie Kampen van het Vrijw. Landstormkorps Motordienst den laatsten tijd zeer in ledental is toegenomen, is deze in de volgende groepen gesplitst: Kampen en IJssel- muiden, Wezep, en Hattem en Oldebroek en Kamperveen. Door den sectie-commandant zijn aangesteld als groepscommandant van Kampen de serg. maj. L. Bosch, van Oldebroek en Kamperveen de serg. J. Veening en van Wezep en Hattem de heer H. Schulte Nord- holt. De heer W. de Vries Dzn., alhier, is met ingang van 6 October 1928 aangesteld tot vorderingscommissaris bij het Vrijw. Landstorm- korps Motordienst en Vaartuigendienst, welk commissariaat tijdelijk is waargenomen door den commandant, de res. luit. J. C. H. Gluy- steen.

KRABBENDIJK.

Uitslag van de door de afd. Krabbendijk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op 5 October gehouden schietwedstrijd. Hoogst aantal te bereiken punten 100. 1e prijs J. de Vrieze 90 punten; 2e J. Benou 90 p.; 3e P. Tramper 90 p.; 4e M. Korstanje 89 p.; 5e C. Goud 88 p.; 6e W. Timmerman 88 p.; 7e Joh. van Strien 86 p.; 8. W. Cuzee 86 p.; 9e G. Spijk 86 p.; 10e J. Bij de Vate 86 p.; 11e A. Wagenaar 86 p.; 12e J. Vriekaard 86 p.; 13e I. v. d. Berge 84 p.; 14e L. Houtehamer 84 p.; 15e H. Schouwenaar 82 p.; 16e J. Moerland 77 p.; 17e C. Otterloo 77 p.; 18. P. van Elzä- ker 75 p.; 19e A. de Coffou 74 p.; 20e J. L. Kriekaard 72 p.; 21e J. Poortvliet 71 p.

KOLLUM.

De afdeling Kollumerland c.a. van den Bij- zonderen Vrijwilligen Landstorm, hield op Zaterdag 22 September onder leiding van den heer F. Helderma, afd. Commandant, een goedgeslaagden gemeentelijken schietwed- strijd. De uitslag was als volgt:

A. Personeele wedstrijd: W. Alzenda, Zwa- gerveen, 93 punten, 1e prijs; E. Klaver, id. 93 p. 2e pr.; Tj. Hansma, id. 93 p. 2e pr.; G. W. Berda, Kollumerzwaag, 92 p. 3e pr.; J. M. Postma, id. 91 p. 4e pr.; S. Hiemstra, Munnekeziel, 91 p. 5e pr.

B. Korpswedstrijden: Munnekeziel, gemid- delde serie 91 2/3 punten, 1e prijs; Zwager- veen 90 7/10 p., 2e pr.; Oudwoude c.a. 89 1/3 p.; Kollum 88 3/4 p.; Kollumerpomp 88 p.; Burum 87 2/5 p.

UTRECHT.

Opgemelde afdeling hield op den 6en Oct. j.l. voor hare leden, alsmede voor het Vrij- willig Motorkorps, op de banen van het Fort aan de Bierstraat, met scherpe patronen, de jaarlijksche schietwedstrijd. De wedstrijd was zeer geanimeerd en vertoonde in deelname de

stijgende lijn. De wedstrijd werd gehouden in drie afdelingen, wat, in afwijking van voor- gaande jaren, waar allen in één klasse schoten, zeer goed voldeed. Als drie eerste prijswinners kwamen in de 1e klasse uit: J. Bosch, P. Flore en C. Versteegh met resp. 81, 88 en 86 pun- ten; in de IIe klasse: A. Legue, A. v. Cleef en C. C. A. van Goor der Oosterlingen, met resp. 79, 76 en 75 punten; in de IIIe klasse: J. Hoek, J. H. Kruijs en C. de Fluiter met resp. 57, 48 en 39 punten, terwijl in de z.g. vrije baan als drie eerste prijswinnaars wer- den genoteerd: P. Flore, H. Mori en J. F. v. Dunnewald, met resp. 29, 28 en 28 punten (max. 30).

In de maand December zal eene surprise wedstrijd worden gehouden, terwijl gedurende den avond gelegenheid zal worden gegeven aan gezelschapsspelen deel te nemen (sjoelbak, trektafel enz.) Een en ander zal met een strijke worden opgeluisterd.

ZWEELOO.

Op Woensdag 7 November l.l. werd alhier een schietwedstrijd gehouden vanwege de af- deelingen Zweeloo en Oosterhesselen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm. Gescho- ten werd met K. S. O. geweer op 12 Meter. Ieder deelnemer schoot 2 series van 5 pa- tronnen. Het aantal deelnemers bedroeg 20, n.l. van elk der afdeling 10.

De navolgende punten werden behaald: 1. J. Keen, 91 punten 1ste prijs; 2. J. Heeling, 90 p. 2e pr.; 3. G. Sliemers, 90 p. 3e pr.; 4. J. Koopman, 87 p. 4e pr.; 5. W. Dunning, 86 p. 5e pr.; 6. A. Heeling, 85 p. 6e pr.; 7. B. Elzinga, 81 p.; 8. Kremers 80 p.; 9. J. Bou- wers 79 p.; 10. J. Meijering 76 p.; (troostprijs) 11. Jakobs 74 p.; 12. J. Pauw 70 p.; 13. P. Lating 66 p.; 14. J. Weima 66 p.; 15. H. Kamps 63 p. (troostprijs); 16. Weibing 62 p.; 17. K. Elders 54 p.; 18. W. H. van der Spoel 37 p.; 19. Kuipers 21 p.; 20. J. Lating 11 p.; De wedstrijd had een aangenaam en vlot ver- loop. Na afloop bleef men nog eenigen tijd gezellig bijeen en werden de prijzen uitge- reikt.

ZUIDLAREN EN VRIES.

Bovengenoemde afdelingen van den Bij- zonderen Vrijwilligen Landstorm hebben, dank zij de medewerking van vele ingezetenen, die tot vorming van een reiskas bijdroegen, op 27 September j.l. de prachtige geslaagde Land- stormdag te den Haag medegemaakt.

Hoewel de dag zeer vermoeiend was, werd de reis met groot enthousiasme volbracht en zal ongetwijfeld nog lang in de herinnering der deelnemers voortleven.

Zaterdag 10 Oct. besloten deze afdelingen de schietoefeningen met een wedstrijd op de baan te Midlaren.

Door de ongunstige weersgesteldheid bleef

N.V. B. & W. Rijwielenfabriek
Directeur: GERRIT VAN WERVEN
MEPPEL
HET SPECIALE RIJWIEL
voor den
LANDSTORMER

het aantal deelnemers eenigszins beneden de verwachting. Gesloten werd met scherpe patronen No. 1 op 100 Meter in liggende houding. Maximum aantal punten, waarvan de prijswinnaars waren: T. de Jong 76, Jan J. Wierenga 76, B. Akker 74, J. de Boer 73, W. Faber 73, P. H. Medendorp 71 en A. Scheper met 70 punten. Door afwezigheid van de Plaatselijke Commissie werden de prijzen, bestaande uit luxe voorwerpen, uitgereikt door den Plaatselijken Leider, den heer T. de Jong.

NIJKERK.

Op den Landdag, het vorig jaar te Barneveld gehouden, werd door de Afd. Nijkerk van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm de behoeftige gevoeld aan een eigen vaandel. Een vaandel-commissie werd benoemd, bestaande uit de heeren J. v. d. Mast, W. J. Brouwer en H. v. d. Brink, die van haar opdracht flink werk heeft gemaakt en als resultaat kon dan ook Zaterdag 25 Aug. na afloop der schiet- oefeningen een keurig vaandel worden aangeboden.

Door Ds. Hoeneveld, als voorzitter van de plaatselijke propaganda-commissie voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werd hierbij het woord gevoerd en in de eerste plaats dank gebracht aan het Gemeentebestuur voor zijn tegenwoordigheid, waarna hij Majoor Janssen, commandant van 't Veluwsch Verband van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, die het vaandel namens de burgerij aan de afdeeling Nijkerk zou aanbieden welkom heette, om hierna een woord van dank te brengen aan de vaandel-commissie, voor haar ijver in dezen betoond, en tenslotte de burgerij hartelijk te danken voor de sympathie die zij getoond heeft voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en voor de milde bijdragen, door haar geofferd voor dit doel.

Hierna verkreeg Majoor Janssen het woord, die in welgekozen woorden de beteekenis en het doel van een vaandel uiteenzette en ook de burgerij van Nijkerk dank bracht voor haar groote offervaardigheid, iets, wat volgens spr. niet in iedere gemeente het geval is. Daarna werd op spr.'s verzoek een saluut aan het vaandel gebracht.

VOORTHUIZEN.

Vaandeluitreiking.

Vrijdagavond, 21 September, heeft in de zaal van den heer G. van de Broek te Voorthuizen, de vaandeluitreiking aan de afdeeling van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm aldaar plaats gehad, bij welke gelegenheid de zaal meer dan gevuld was.

De heer J. H. Zandbergen, voorzitter der Plaatselijke Commissie, opende de bijeenkomst met gebed, en heette allen welkom, inzonderheid Generaal-Majoor b. d. L. F. Duymaer van Twist, Majoor Janssen, Ct. Veluwsch Verband, Burgemeester en Mevrouw Westrik, de beide Wethouders, den Gemeente-Secretaris, den reserve 1e Luitenant D. G. Sanders, die zoo buitengewoon veel voor de Compagnie Barneveld en den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft gedaan en verder allen die in zoo groote getale waren opgekomen.

Nadat de Chr. Zangvereniging „Asaf” eenige nummers ten gehoor had gebracht, betrad de 79-jarige heer G. A. van de Berg den kathedr. Niettegenstaande zijn hoogen leeftijd, heeft spr. toch gemeend aan de uitnoodiging der Plaatselijke Commissie, om het vaandel uit te reiken, gevolg te moeten geven. Alvorens zich echter van die vereerende opdracht te kwijten, wees spreker op de beteekenis van vandels en vlaggen, waarvan ook in de gewijde geschiedenis reeds sprake is. Het vaandel toch is het symbool van eenheid waarom men zich schaaft en dat men zoo noodig met zijn leven verdedigt. Daarop bood spreker den leider der afdeeling Voorthuizen, den heer E. Zandbergen, het vaandel aan, waarop door allen staande het Wilhelmus werd aangeheven.

Namens de Afdeeling bracht de leider den heer van den Berg dank voor de uitreiking van dit vaandel.

Vervolgens bracht spreker dank aan de ingezetenen van Voorthuizen, die dit vaandel hebben beschikbaar gesteld, wat als een bewijs mag worden beschouwd, dat zij veel gevoelen voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Daarop nam Generaal Duymaer van Twist het woord, die het steeds een gebeurtenis noemde, wanneer een Afdeeling een vaandel ontvangt, zoodat spreker de Afdeeling Voorthuizen dan ook van harte geluk wenscht met het bezit van zoo'n prachtig vaandel. Voorts

stond spreker stil bij de onmisbaarheid van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, die, al heeft hij gelukkig nog geen daadwerkelijke steun behoeven te verlenen, toch zeer zeker preventief werk heeft verricht.

Nadat mej. Blanken, uit Hoogeveen (piano) en de heer Oskam uit Amsterdam (mandoline) ons op hun muzikale gaven hadden vergast, nam de heer Sanders, Commandant der Compagnie Barneveld het woord, om de Afdeeling Voorthuizen geluk te wenschen met haar vaandel en bood een fraaie krans aan, met het doel dezen krans aan het vaandel te hechten.

In warme bewoordingen bedankte de heer Zandbergen Commandant Sanders, voor dit nieuwe bewijs van vriendschap.

Thans betrad burgemeester Westrik den kathedr. die verklaarde zeer verheugd te zijn, deze bijeenkomst met zijne echtgenooten te kunnen bijwonen. Er is namelijk van zekere zijde gedacht en ook wel uitgesproken — zelfs op weinig kiesche wijze — dat hij als Burgemeester, bij gelegenheid van den verleden jaar te Barneveld gehouden landdag, zou hebben getoond, niet voldoende voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te gevoelen, doch zijn tegenwoordigheid hier met zijn echtgenooten moge het bewijs zijn dat degenen, die aldus hebben gedacht en gesproken, zich deernlijk hebben vergist. Hoe toch zou hij, als gezagsman kunnen gekant zijn tegen den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, die in het leven is geroepen ter handhaving van orde en gezag en tot steun van den troon. Toch kan de Bijzondere Vrijwillige Landstorm tweeërlei gedachten opwekken, namelijk één vrn leedwezen, dat hij noodig is en één van geruststelling dat hij er is nu de omstandigheden hem helaas onontbeerlijk maken.

De heer Zandbergen dankte den Burgemeester voor zijn sympathieke woorden, waarop door allen een lang leve de Burgemeester van Barneveld werd aangeheven.

Daarna reikte de heer J. Wiersma, hoofd der Herv. Chr. school te Voorthuizen, onder gepaste toespraak, de prijzen uit die in den jongsten schietwedstrijd van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm werden gewonnen.

Nadat nu „Asaf” nog enkele liederen had gezongen en mej. Blanken en de heer Oskam nogmaals eenige muzikale nummers hadden ten gehoor gebracht, werd de zoo goed gelslaagde bijeenkomst door den heer J. H. Dekker met dankzegging gesloten.

Ministerieele beschikking van 4 Sept. 1928, IIde Afd. B., Bo. 20. Belooning voor Militairen, werkzaam bij militaire oefeningen buiten het leger

Inzake deze belooning, welke ook geldt voor de schietoefeningen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, zijn in L. O. 1928, No. 269, de volgende wijzigingen vermeld:

Geenerlei aanspraak bestaat op vergoeding van verblijfskosten. Vervoerbewijzen per middel van versneld vervoer om de oefenplaats te bereiken of daarvan terug te keeren mogen niet worden verstrekt; evenmin mogen voor dat doel vervoerkosten in rekening worden gebracht, ter-

wijl ook geen vergoeding voor het gebruik van een eigen rijwiel mag worden toegekend.

Deze kosten moeten door belanghebbenden worden bestreden uit de toegekende belooning.

De Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm stelt de belooning voor ieder geval vast.

De belooning als vorenbedoeld bedraagt per lesuur, als in onderstaanden staat is vermeld:

RANGEN.	Indien de officier, onderofficier of militair beneden dezen rang werkzaam is bij het onderricht of hulp verleent bij oefeningen.	In zijn woonplaats of in een plaats op 5 K.M. of minder daarvan verwijderd.	In een plaats op meer dan 5 K.M. van zijn woonplaats verwijderd, indien die afstand bedraagt:			Meer dan 20 K.M.
			10 K.M. of minder, doch meer dan 5 K.M.	15 K.M. of minder, doch meer dan 10 K.M.	20 K.M. of minder, doch meer dan 15 K.M.	
Officier		f 1.45	f 1.85	f 2.—	f 2.15	f 2.30
Onderofficier		„ 0.90	„ 1.30	„ 1.45	„ 1.60	„ 1.75
Militair, beneden den rang van onderofficier		„ 0.57	„ 0.69	„ 0.82	„ 0.94	„ 1.—

De tijd, welke noodig is om de oefenplaats te bereiken en daarvan terug te keeren, mag niet worden medegedeld en blijft derhalve bij de berekening buiten beschouwing. De verrekening heeft plaats op een staat, waarvan het model wordt vastgesteld door den Inspecteur van den

Vrijwilligen Landstorm.

De berekening van het aantal kilometers geschiedt met gebruikmaking van den bij het Koninklijk besluit van 1 Maart 1862 (taatsblad No. 27) vastgestelden afstandwijzer.

WAARSCHUWING.

Ieder Vrijwilliger van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm moet in het bezit zijn van een *gestempeld* legitimatiebewijs.

HOOGWOUd.

Alhier werd door den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm een eigen schietwedstrijd gehouden, waarvan de uitslag het volgende was:

1e prijs J. Schilder, 97 punten; 2e Jb. Groot 96 p.; 3e J. Wever, 93 p.; 4e G. M. Bos, 93 p.; 5e, 6e, 7e en 8e J. Vlaar, D. Portegies, Jn. Eeken en C. v. Stralen, 92 p.; 9e, 10e, 11e en 12e prijs P. Dekker, L. Schilder, C. van Diepen en Jb. Kaijer, 91 p.; 13e A. Bakker, 90 p.; 14e, 15e en 16e prijs H. Stam, D. Bakker en Kl. Groot, 89 p.; 17e en 18e prijs C. Luiken en Th. de Jong, 88 p.; 19e R. Pool, 86 p.; 20e W. v. Duin, 85 p. 21e J. Schilder Cz., 85 p.; 22e L. Groot, 84 p.; 23e, 24e en 25e prijs W. Hoogland, N. Kolken en C. Commandeur, 82 p.; 26e en 27e prijs C. Wagemaker en K. Ursem, 80 p.; 28e P. Schilder, 77 p.; 29e Joh. de Boer, 75 p.; 30e K. Rood, 73 p.; 31e T. de Haan, 69 p.; 32e T. Kaijer, 67 p.; 33e Goud, 65 p.; 34e P. Luiken, 58 p.; 35e J. Houtman, 56 p.; 36e P. Bulder, 51 p.

Alle prijzen bestonden uit huishoudelijke artikelen en kunstvoorwerpen. 's Avonds ten 7½ uur werd door den voorz. met toepassende woorden de prijzen uitgedeeld.

EERLIJKE VINDER.

Het doet goed wanneer wordt vernomen, dat tijdens den Nationalen Landstormdag eerlijk en kameraadschappelijk is gehandeld. De vrijwilliger P. Veenstra, kweeker te Sappemeer vond op het terrein Houtrust een portemonnaie, inhoudende o.a. ruim tien gulden. Hij deed direct moeite, met behulp van den Plaatselijken Leider zijner Afdeeling en den Officier belast met de radio-omroep, om den verliezer op te sporen. Dit gelukte echter niet; toch kon na den Landdag den eigenaar worden opgespoord door het, in de portemonnaie aanwezige spoorkaartje. De Vrijwilliger H. Rigter te Heilo (N.-H.) kwam dan ook spoedig weder in het bezit van zijn eigendom.

ABONNEMENTSGELDEN

We schrijven November en de aanvangsdatum van den zesden Jaargang van „Het Landstormblad”, 1 Januari 1929 komt al in zicht.

Abonné's, die het abonnementsgeld per postwissel of per giro wenschen te betalen, verzoeken wij beleeft dit zoo spoedig mogelijk te doen, liefst vóó 10 Dec. 1928.

Wie vóó 15 December a.s. gireert of postwissel zendt, bespaart de noodzakelijke incassokosten ten bedrage van 13 cent en bezorgt ons groot gemak.

Wie ná 15 December a.s. gireert of postwissel zendt, loopt veel kans, dat onze kwitantie zijn betaling kruist. Dat is onprettig en schadelijk en we hopen dat dit zooveel mogelijk voorkomen worde.

DE ADMINISTRATIE.

Giro No. 7656.

's-Gravenhage, Koninginnegr. 50.

SCHIETWEDSTRIJDEN IN DE PROVINCIÉ GRONINGEN.

Na den prachtig geslaagden Nationalen Landstormdag is wederom het tijdperk aangebroken voor propagadaverzamelingen, schietoefeningen en -wedstrijden. De kapitein De Jonge is dan ook druk bezig en zijn reeds verscheidene afdeelingen door hem bezocht. Op eik der gehouden vergaderingen is gememooreerd het gunstig verloop van den Nationalen Landstormdag en moest Kapitein De Jonge van allen dankbetuigingen in ontvangst nemen voor de wijze waarop voor de 1050 Groningers was gezorgd. Door zijn onvermoeiden arbeid kon het Verband Groningen twee dagen afwezig blijven. Na den Landdag zijn allen nl. naar Rotterdam gegaan om van 25 op 26 September te overnachten in de logiesruimten van de Holland-Amerika Lijn, door de Directie daartoe welwillend beschikbaar gesteld. Den 26sten September is gezamenlijk genoten van de bezienwaardigheden en de havenwerken van Rotterdam, waarna te 3 uur nam. de reis naar het hooze Noorden weder werd aangevangen.

Burgemeester Bakker, van Grijpskerk, was op 8 Nov. j.l. dan ook de tolk van alle deelnemers, door kapitein De Jonge in een kernachtige rede te danken voor de schitterende voorbereidende werkzaamheden, waardoor het alleen voor de Groningers mogelijk is geworden den Landdag te besluiten met een extrafeest.

WINSUM. Klasse scherpschutters: 1. J. E. Hekma Wierda, 96 p.; 2. S. v. d. Laan, 92 p.; Schutters 1e klasse: 1. R. Braak, 88 p.; 2. B. Knoops 86 p.; 3. Gerrit Heerema, 86 p.; 4. A. Datema, 86 p.; 5. H. Kleine Deters 86 p.; 6. R. Enter Jr., 86 p.; Schutters 2e klasse: 1. IJ. Ungersma, 72 p.; 2. Geert Heerema, 71 p.

Het lid der Plaatselijke Landstorm Commissie, Mr. C. de Ranitz, Notaris, was den geheelen avond vol belangstelling aanwezig en liet deze met bijzonder goede resultaten blijken, eveneens bedreven te zijn in het schieten.

WARFFUM. Klasse scherpschutters: 1. T. Bruins, 96 p.; 2. G. Medema, 95 p.; Schutters 1e klasse: 1. A. Helder, 89 p.; 2. L. Huizinga, 88 p.; 3. C. Reinders, 87 p.; Schutters 2e klasse: 1. I. J. Haan, 63 p.

GRIJPSKERK. Klasse scherpschutters: 1. P. D. Renkema, 95 p.; 2. P. Hielema, 91 p.; Schutters 1e klasse: 1. S. Schutter, 88 p.; 2. J. Kiestra, 87 p.; 3. R. Rozema, 85 p.; Schutters 2e klasse: 1. B. Penninga, 72 p.; 2. J. v. d. Wal, 70 p.

Mede waren den geheelen avond aanwezig de Voorzitter en een lid van de Plaatselijke Landstorm Commissie, resp. Burgemeester R. Bakker en Dr. H. J. Kruizinga, Arts. Laatstgenoemde, nimmer militair geoefend, behaalde echter toch scherpschuttersresultaten.

TEN BOER. Klasse scherpschutters: 1. W. Slied, 95 p.; 2. H. de Boer, 94 p.; 3. N. K. Dijkman, 93 p.; Schutters 1e klasse: 1. W. Hoving, 89 p.; 2. W. J. Polman, 88 p.; 3. H. Ridder, 86 p.; Schutters 2e klasse: 1. R. Heidemaa, 67 p.

Den geheelen wedstrijd is bijgewoond door den Voorzitter der Plaatselijke Commissie, Burgemeester G. Huisman.

ULRUM. Klasse scherpschutters: 1. T. Buikema, 94 p.; P. Huizinga, 93 p.; Schutters 1e klasse: 1. J. Stoutmeijer, 88 p.; H. Wolters,

88 p.; 3. M. Venhuizen, 88 p.; H. Kijff, 87 p.; en K. Heerema 87 p. na loting resp. den 4en en 5en prijs.

Schutters 2e klasse: 1. J. Faber, 71 p.; 2. K. Luijckers, 71 p.

DE RATTENVANGER VAN HAMELN.

Wie heeft van Hameln nooit gehoord?
't Is één van Duitslands kleine steden;
Daar heerschte een felle rattenplaag,
Omstreeks vijfhonderd jaar geleden.

Die knagers lieten niets met vree
In kamers, kelders, stallen, schuren;
Zij vraten haast de poorters op,
Zoodat men nergens kon verduren.

Zij konden in denzelfden tijd,
Dat zij een beker melk kunt drinken,
Een mudzak vol met kost'lijk graan,
Tot 'n halven vingerhoed doen slinken.

Met vallen, klemmen, strikken, gif,
Had men reeds duizenden verslagen;
Helaas, helaas! daar kwam geen eind
Aan 't leger van die grauwe plagen.

Toen haalde men van over zee
Een schuit met honderd felle katten;
Dees sloegen fluks een goeden slag,
Maar toch krioelde 't nog van ratten.

Nu kwam te midden dier ellend,
Op zekeren Vrijdag in het stadje
Een vreemdeling door de slotpoort treên,
Druk nagegaapt door 't volk — dat vat je!

Het leek wel Steven-zonder-end;
Een flaphoed op vol pauwenogen,
Een mondwerk als een krokodil,
Door 'n woud van stoppels woest omtogen.

Zijn oogen, als karbonkels fel,
Die ieder dreigden te verteren;
Rosetten, strikken, vlammend-rood,
Ten sijs van schoeisel en van kleeren.

Hij wil op Burgemeesters beë
De stad van 't ongediert' bevrijden;
Een beurs ducaten is zijn loon,
'Als hij een eind maakt aan het lijdén.

Hij neemt een kleine, bronzen fluit,
En gaat daar zachtkens op aan 't blazen;
Het volk, voor 't raadhuis om hem heen,
Aanschouwt 't tooneel in stom verbazen.

Want plotseling komen her en der,
De ratten uit haar schuilhoek snellen;
Riool én goot, en gracht en steeg,
Ze worden troepen, niet te tellen.

Ze komen met besnorde snuit
Zich om den muzikant verdringen;
En schuddekoppend, poot aan poot,
Gaan z'om den spelman vroolijk springen.

Dan doet de speler onverwacht
Een lustig, luchtig marschlied schallen,
En wandelt langzaam naar den stroom;
De ratten, kwispelend, volgen allen.

Daar waadt hij met zijn dichten stoet
Door 't stroomend water enkele passen;
Hij trekt terug — een vloedgolf komt
Eensklaps 't gespuis ter dood verrassen!

Eh langs den oever klinken luid
Der burgers blijde vreugdezangen;
De spelman echter vraagt vergeefs,
Om 't toegezegde loon t' ontvangen.

Men lacht om d' armen muzikant;
Zijn toorn, zijn smeekbeë mag niet baten;
Hij gaat, tot in zijn ziel gegriefd,
Vol gramschap 't snoode volk verlaten.

Doch d' anderen morgen keert hij weer
En gaat op 't marktplein langzaam fluiten;
Op 't zachte, zoete lofgeluid,
Vliegt 't kindervolkje woest naar buiten.

't Wipt alles om den speler heen,
In altoos dichter, grooter groepen;
Geen beë, geen traan, geen kook, geen roë,
Weerhout het driftig samentroepen.

De spelman heft zijn marsch weer aan,
Waarop de kinderen huppelend volgen;
...Ach! wordt dan 't kroost door 't watergraf
Gelijk de ratten wreed verzvolgen?

Nu barst heel Hameln plots'ling uit
In wanhoops, waanzins weenend snikken;
Thans gaat met 't hart, de beurs ook los
In dees zoo hachlijke oogenblikken.

Een buidel met ducatengoud,
Een tweede, een derde wordt gegeven!
De spelman bergt zijn tooverfluit;
De banvloek is thans opgegeven.

OOM BERTUS.

Jongens en Meisjes,

Piet Buskruit en Aagje Aangebrand waren den vorigen keer uit hun humeur, omdat er voor hen niets in Het Landstormblad stond. O, jullie pruillipjes! Je begrijpt toch wel, dat groote menschen voorgaan. De Landstormdag van 27 September nam heel de krant in beslag. Je Vader of broer zal zeker ook wel die schitterende dag in Den Haag hebben bijgewoond.

Wat waren die ruim 20.000 Landstormers

er trotsch op, dat ze voorbij onze Koningin mochten marcheeren! Dat is voor hen een onvergetelijke dag geweest. Maar om dat alles goed te regelen, kon er ditmaal geen hoekje van de krant voor ons overschieten. Zóó zit dus de vork in den steel! Toch heb ik gezorgd, dat de prijswinnaars het hun toegedachte mooie boek bijtijds ontvingen. En nu gaan we allemaal met nieuwen moed weer aan het raadse-len!

Bij de heefnagelssom kostte de laatste spijker f 41943.04; en de 24 samen f 83886.07½.

Bij de appelsom is 't antwoord 5050 appels. Verscheiden oplossers hebben hiervan een reuzenoptelsom gemaakt, en zóó het juiste antwoord gevonden. Maar er waren ook slimmerds, die het met een klein kunstje (een reeks) heel makkelijk vonden. Op deze manier:

Aan den 1en boom	1 appel
Aan den 100en boom	100 appels
Samen	101 appels

Aan den 2en boom	2 appels
Aan den 99sten boom	99 appels
Samen	101 appels

Zóó voegen we telkens van voren en van achteren twee boomen samen, die 101 appels levren. 100 boomen = 50 paar. Dus 50 × 101a. = 5050 appels.

En nu nog enkele korte mededeelingen. Johannes Wiegman, van Stadskanaal. Die was droevig gestemd, omdat hij 13 jaar ge worden was. En nu meende hij, dat hij niet meer mee mocht doen. Niks geen last, hoor! Je mag gerust blijven meedoen; desnoods tot je zelf Landstormer wordt, net als je Vader.

Er zijn twee groepen: A. beneden de 10 jaar, en B. boven de 10 jaar.

De oplossingen (zoo keurig mogelijk) moeten binnen 14 dagen gezonden worden aan

Postzegel
van
7½ cent

AAN OOM BERTUS.

p/a. Bureau van Het Landstormblad,
Koninginnegracht 50,
's-GRAVENHAGE.

Broertjes en zusjes kunnen samen met één brief doen. Iedere maand geven we voor elke groep een raadsel of opgave. Voor de beste oplossers stellen we telkens 8 mooie prijzen beschikbaar.

Ditmaal zijn de gelukkigen:

GROEP A.

Maxje Lina, Lochem.
Cornelis de Groot, Minnertsga.
M. Bregman, Pijnacker.
Joh. Dorgelo, De Krim (O.).

GROEP B.

Corns. v. d. Steen, Terschelling.
Barbertje Tjoelker Achttienhoven (Utr.)
L. Vos, Westmaas.
Jo Geluk, Den Bommel (Flakkee).
Die van Groep A ontvangen: Bobbeltje, door Bart van de Veluwe.
Die van Groep B. een Nationaal kwartet-spel.

GROEP A.

SCHEEPJE VAREN.

Varen, varen al over de z—!
Wie vaart met mijn scheepje m—?
Wil je? Stapt dan vlug aan b—:
Aanstands zcilt mijn scheepje v—.

V—, v— al over de z—!

Wie vaart met mijn sch— m—?
Denk je, dat het zinken z—?
Bangerd! blijf dan maar aan w—.

V—, v— al over de z—!

Wie v— m— m— sch— m—?
'k Zeil naar N—, O—, Z— en W—,
En dan zeg ik: Th— is 't b—!

De 1e regel rijmt op den 2en.
De 3e regel rijmt op den 4en.

GROEP B.

DE WINTER.

Kale struiken, dorre b—
Prijken in hun prachtgew—;
't Is, alsof in wondre dr—
't Hart verrukkend openg—.

Schansen rijzen, fortén dr—,
Waar een zakdoek waait als vl—,
En de jonge helden kr—
Menige sneeuwwoond in den sl—.

Drukke vaarten, snelle str—,
Thans geboeid in ijskrist—;
Jonkheid peinst in zoete dr—
Welk een vreugd dit geven z—.

W— blozen, hoofden gl—
Straks in blijde, frissche v—;
Blijf gij, k—; dan maar br—
Bibberen, s— bij den h—.

De 1e regel rijmt op den 3en.
De 2e regel op den 4en.

DE KLEINE KRIJGSMAN.

(Vrij naar 't Duitsch).

De trommel en de sabel,
De helm en het geweer,
't Ligt in de kinderkamer,
't Ligt al verspreid ter neer.

Waar is de kleine krijgsman,
Dat ventje hupsch en rap?
Waarom weerklinkt niet langer
Zijn lach, zijn lied, zijn stap?

De Moeder staat aan 't venster,
Gekleed in somber zwart;
Ach! hoor haar snikkend klagen;
Ach! zie haar groote smart.

Zij staat daar droef te staren,
Gebroken van verdriet;
Doch, hoe zij ook blijft turen,
Haar lieveling ziet zij niet.

Waar is de kleine krijgsman? —
Bij 's Hemels legermacht!
Plots werd hij opgeroepen
In stillen, donk'ren nacht.

Het knaapje juicht met d'Eng'len
Bij God, den Hemelheer;
Onaangeroerd ligt 't speelgoed,
Door 't spel verspreid, ter neer.

Dit versje kan gezongen worden op de wijze van:
Ik had een wapenbroeder.

Vacant.

VAN NELLE'S
TABAK
CITY BAAI
GROEN 20g
BLAUW 15g
ROOD 13g
GEEL 10g
PER ½ ONS
IS KWALITEIT!

MEDAILLES
WEDSTRIJDPRIJZEN
INSIGNES

KONINKLUKE = BEGEER
VOOR SCHOTEN

HET LANDSTORMBLAD

Orgaan ten behoeve van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm
Instituut tot Steun aan het wettig gezag.

ABONNEMENTSPRIJS f 1.50 PER JAAR.

LOSSE NUMMERS 15 CENT.

Adres van Administratie en Redactie: KONINGINNEGRACHT 50 TE 'S-GRAVENHAGE

Bij het Scheiden des Jaars. Ons Landstormblad.

Steeds voorwaarts en goed heil!

Bij het laatste nummer van den vijfden jaargang van „het Landstormblad”, die samenvalt met het tiende jaar van het bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, zij het mij veroorloofd hier eenige woorden van herdenking en waardeering te uiten; en ik meen dit te kunnen doen namens zooveel, die in deze vijf jaren met de hoofdredactie en hoofdadministratie van dit orgaan kameraadschappelijk hebben mogen samenwerken.

Met groote dankbaarheid herinneren wij ons, dat, evenals bij andere onderdelen of aangelegenheden, die den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm direct of indirect raakten, de *Generaal Duymaer van Twist* ook immer aan dit orgaan zijn bijzonderen steun en opwekkende sympathie heeft verleend.

En zij, die in de leiding van redactie en administratie deze vijf jaren betrokken waren, waarbij hun tocht niet immer over een modernen macadam-weg ging, maar vaak een vermoedende klimpartij langs diepten en steilten was, — zij mogen, buiten de groote voldoening van ongeveer 25.000 betalende abonnees, waardoor dit orgaan zichzelf in leven houdt overtuigd zijn, dat hun arbeid, noch vergeefs, noch onopgemerkt bleef! Integendeel, wij herdenken, dat door hun zorgen en bemoeiingen „het Landstormblad” in deze vijf jaren het aangewezen middel is geworden, dat nieuwe middelen tot propaganda verschaft, nieuwe ideeën naar voren brengt, aan nieuwelingen van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm onmiddellijk een band verstrekt en zooveel doenlijk en mogelijk in verslagen en artikelen de activiteit van afdelingen beschrijft of hun daartoe aanspoort.

Door dit maandblad worden op een gemakkelijke en praktische wijze alle officiële berichten, voorschriften en reglementen van den Inspecteur van den Vrijwilligen Landstorm gepubliceerd, terwijl de Nationale Landstormcommissie in dit blad haar spreektrampet heeft gevonden, die door de lezers, niet 't minst aan den zelfkant des lands, immer gaarne gehoord en beluisterd wordt!

In één woord, „het Landstormblad” voorziet in vele behoeften en voldoet ook daarin! Het versterkt den onderlingen band! Het wekt op tot saamhoorigheid en kameradschap! Het kent geen gekrakeel en geen splijtzwam, maar alleen eendracht en energieke medewerking voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

Moge het zoo blijven!

Tenslotte verschaffen ons de vijf jaargangen van „het Landstormblad” (1924—1928) een waardevol geschiedkundig archief. De geschiedenis is een wijze leermeesteresse! Moge de geschiedenis van de aankomende vijf jaren in hoofdzaak neerkomen op hetzelfde, wat de afgelopen vijf jaren ons, Bijzonderen Vrijwilligen Landstormers, brachten: de oud-Nederlandsche deugd van weerbaarheidszin in den breedsten en schoonsten zin des woords, n.l. ter handhaving van Orde en Gezag, ter verdediging

van Koningin en Vaderland, ter versteviging van onze Wetten!

Hoofdredactie en hoofdadministratie van „het Landstormblad”, namens alle lezers en medewerkers, goed heil in 1929!

Moge Gods onmisbare zegen ook in de naaste toekomst aan dit onderdeel onzer organisatie van 60.000 Nederlanders geschonken blijven!

J. A. I. H. GRAAFLAND.

Maastricht, December 1928.

DE SITUATIE IN 1918.

Bij zeer velen bestond tot voor korten tijd de meening, dat de toestand in November 1918 in ons land in 't geheel niet gevaarlijk was.

In waarheid heeft het maar weinig gescheeld of het Gezag was ook in Nederland omvergeworpen en ons land was een roode republiek geworden. Het blijkt thans, dat er achter de schermen veel geschiedde, dat de revolutionairen bij hun voorgenomen plannen in de kaart speelde.

Het verachtelijke aanbod van de heeren J. C. Schröder en Israëls, om de *Telegraaf* en de *Courant* ter beschikking te stellen als de sociaal-democraten het bewind zouden hebben overgenomen, geeft een duidelijk beeld van wat er omging.

Velen achtten de dynastie van Oranje verloren en maakten zich gereed, om met pak en zak naar het kamp der revolutie over te loopen. Dat de toenmalige Burgemeester van Rotterdam, Mr. Zimmerman, reeds op 9 November met de Sociaal-Democraten ging overleggen, wat er zou kunnen gedaan worden, om ordeverstoringen te voorkomen, kon niet anders, of moest bij de sociaal-democraten den indruk versterken, dat Nederland maar voor het grijpen lag.

Het is gelukkig, dat het toenmalige Kabinet Ruys de Beerenbrouck door kloeke hulp van moedige mannen gesteund, krachtig heeft stand gehouden en onder Gods zegen ons volk veilig door een der hachelijkste tijdsgewrichten heeft gevoerd.

OP ZIJN NUMMER GEZET.

De Voorzitter van den Ministerraad heeft, natuurlijk met de bescheidenheid, welke een Minister tegenover een Kamerlid past, den heer Kleerekoper fijntjes op zijn nummer gezet.

Deze gunde namelijk de rijksambtenaren en werklieden geen extra verlofdag om deel te nemen aan de Landstormbetoging op 27 Sept. l.l. en hij maakte bezwaar tegen de uitdrukking door een Minister gebezigd, dat dit verlof uiteraard niet in mindering van de jaarlijksche vacantie zou worden gebracht.

Voorts wilde de vrager gaarne weten, of dezelfde gedragslijn ook zal gevolgd worden bij andere politieke betogingen.

Men proeft de hatelijke kwalificatie, welke er in deze vragen schuilt. De heer Kleerekoper wil suggereeren, dat de Landstorm een politiek karakter heeft; — dat hij dient „om de brandkast tegen het proletariaat te beschermen”.

Natuurlijk gaat de Minister daarover bij de beantwoording van vragen welke een zuiver

informatorisch en geen beschouwend karakter behooren te dragen, niet polemiseren. Dat kan in het parlement geschieden.

Daarom antwoordt de Minister, doodleuk maar heel raak, dat dezelfde gedragslijn bij geen enkele politieke betoging zal worden gevolgd.

Daar zit in: de Landstorm staat buiten de politiek, ze heeft een zuiver nationaal karakter. Dat de S. D. A. P. daarvoor de oogen sluit, is een gevolg van het droeve feit, dat ze telkens gevaar loopt zichzelf buiten het nationaal verband te plaatsen.

Maar het lag voor den Minister in de aard der zaak, dat extra-verlof verleend werd, omdat het een landstormdag betrof van vrijwilligers, die ter beschikking van het Rijk staan.

Deelname aan den Landstormdag was dus geen verlof, maar dienst.

(De Rotterdammer).

RECHTGEZET.

Het was te verwachten, dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm dit jaar in de Tweede Kamer in het centrum van den strijd zou komen te staan.

Het was daarom goed, dat de tegenstanders in de Kamer door de Heeren L. F. Duymaer van Twist, J. J. C. van Dijk en ook door Minister Kan eens flink werden rechtgezet.

De Heer *Duymaer van Twist* antwoordde den socialist met de volgende rede:

De heer Duymaer van Twist: Mijnheer de Voorzitter! De instituten van de vrijwillige burgerwachten en den bijzonderen vrijwilligen landstorm hebben nog nimmer in deze Kamer zoo groote belangstelling ondervonden als dit jaar bij de behandeling van de Rijksbegroting. Zoowel bij de algemeene beraadslaging over deze begroting als in de jaarlijksche redevoering van den heer van Zadelhoff, Donderdagavond hier gehouden, is op deze instituten met nadruk de aandacht gevestigd. Nu is het mij onbegrijpelijk, inzonderheid van de sociaal-democraten, hoe dezen zich over burgerwachten en bijzonderen vrijwilligen landstorm ongerust en zenuwachtig kunnen maken.

Over den bijzonderen vrijwilligen landstorm zeide de heer van Zadelhoff, dat deze instelling weinig beteekent en het met haar nog wel los zal loopen.

In gelijken zin sprak zich onlangs ook het dagblad *Het Volk* uit. Dit blad oordeelde, naar aanleiding van de manifestatie, welke op 27 September vanwege den bijzonderen vrijwilligen landstorm op Houtrust werd gehouden,

GEEN WONDER
dat iedereen er zoo op gesteld is.
Nergens vindt men een merk
dat met zooveel zorg bereid en
daarbij voor zó'n matigen prijs
verkrijgbaar is. Welk merk is dat?

HET IS
de favoriet der Nederlandsche pijprookers:

STER
TABAK

DUC GEORGE
SIGAREN
ZIJN
OVERWELDIGEND

dat de bijzondere vrijwillige landstorm zijn ontbinding nabij is. Het was volgens dat blad op Houtrust op 27 September een saai en dooie boel, en wat de manifestatie zelf te zien gaf, zij was niets anders dan een optocht van grijsaards en kinderen.

Wanneer dit nu alles zoo is en dus Het Volk en de heer van Zadelhoff gelijk hebben, waarom maakt men zich dan zoo druk over een instituut als den bijzonderen vrijwilligen landstorm?

Maar, Mijnheer de Voorzitter, uit de debatten, de vorige week hier in de Kamer gehouden, blijkt een andere stemming. De sociaal-democraten maken zich voornamelijk over het instituut van den bijzonderen vrijwilligen landstorm ongerust.

Maar dan is hun houding nog onbegrijpelijker.

Tegen het beginsel, dat de Regeering bij orde- en rustverstoring ter handhaving van het gezag zich van het leger bedient, daar-

No. 12
de Nieuwe
TURMAC
FOURNISSEUR
DE LA COUR

tegen zullen de sociaal-democraten toch wel geen bezwaar kunnen inbrengen. Ook in het ontwapeningsvoorstel, dat destijds door de sociaal-democraten is ingediend en verdedigd, werd aan de veiligheidswacht een gelijke taak opgedragen. Ik lees bijv. in de Memorie van Antwoord op het ontwapeningsvoorstel, blz. 25:

„dat de Veiligheidswacht, zoo noodig, ter beschikking van het wettelijk gezag zal staan voor het tegengaan van binnenlandsche onregeligheden.”

Tegen het gebruiken dus van het leger ter handhaving van binnenlandsche orde en rust kan geen bedenking worden ingebracht. De bezwaren van de sociaal-democraten moeten dus bestaan tegen het denkbeeld om in stede van lichteningen op te roepen, gebruik te maken van vrijwilligers uit de dienstplichtigen.

Maar dan is dat bezwaar nieuw.

De stelling is steeds verkondigd, dat het afkeuring verdient dienstplichtigen uit hun werk te halen en te dwingen om ter handhaving van de orde en rust onder de wapenen te komen. Zulk werk moet maar aan de liefhebbers worden overgelaten.

In 1903 werd tegen het oproepen van lichteningen geprotesteerd en in 1918 werd op het onverwijd naar huis zenden van de lichteningen aangedrongen.

Nu heeft de Regeering er iets op gevonden om de lichteningen bij ordeverstoring thuis te laten. Zij beschikt over den bijzonderen vrijwilligen landstorm, het instituut, dat uit dienstplichtigen bestaat, die zich vrijwillig verbonden hebben om ter beschikking van de Regeering te staan.

Welk bezwaar kan nu daartegen worden aangevoerd? Het instituut van den bijzonderen vrijwilligen landstorm is een instituut van dienstplichtigen, die bij ordeverstoring onder de wapenen komen; die niet uit zich zelf opkomen maar door de Regeering worden opgeroepen, op dezelfde wijze als het zou geschieden wanneer er lichteningen zouden worden opgeroepen. Het is daarom volkomen onjuist wat de heer van Zadelhoff beweerde, n.l. dat de bijzondere vrijwillige landstorm gericht is tegen een bepaald deel der bevolking of wel om een democratische beweging, in legale banen geleid, tegen te houden. Daarvan is niets aan. Evenmin heeft de bijzondere vrijwillige landstorm een kapitalistische strekking. Het overgrote deel er van bestaat uit arbeiders. Dat het instituut door de burgerij financieel wordt gesteund, is volkomen juist, maar wat is daar tegen? Ook arbeiders steunen den bijzonderen vrijwilligen landstorm gelukkig.

Het is ook onjuist, wat de heer van Zadelhoff betoogde, dat de omstandigheden, waarop de bijzondere vrijwilligers op 27 September naar den Haag trokken, financieel zooveel gunstiger waren dan die voor de sociaal-democraten bij hun betooging in 1926. Het tegendeel is het geval; de eenheidsprijs, die door de bijzondere vrijwilligers betaald werd, was hooger dan destijds van de sociaal-democraten werd gevegd.

De bijzondere vrijwillige landstorm is geen gevaar voor de rust van den Staat. Integendeel hij blijft voor de veiligheid van den Staat noodzakelijk.

En waarom? Mijnheer de Voorzitter!

Daarop geeft de heer Albarda het antwoord. Deze zeide niet lang geleden, waarom de Regeering niet meer met het oproepen van lichteningen kan genoegen nemen. In „De Socialistische Gids” van Juni 1927 lees ik op blz. 470, van diens hand, dat het doordringen van het socialisme bij de soldaten het leger minder geschikt maakt voor de handhaving van de orde. Juist om die reden kan dus de Regeering geen lichteningen meer aanwenden en is zij aangewezen op het gebruiken van vrijwilligers.

De tijden, waarin wij leven, zijn nog niet normaal en nog altijd, en dat kunnen ook de sociaal-democraten niet ontkennen, bestaat het gevaar, dat de legale weg onverwachts wordt verlaten. Bij de herdenking van den wapenstilstand zeide de heer Albarda op de meeting te Amsterdam, volgens het verslag van „Het Volk”:

„De arbeidersklasse is als de leeuw, die zich laat drillen, omdat hij niet weet, dat hij sterker is dan de temmer. Op hetzelfde oogenblik, dat de arbeidersklasse weet, dat zij sterker is dan haar onderdrukkers, zal zij zelf de macht ter hand nemen.”

Dat is nu gematigd gezegd, maar geheel anders klinkt wat het raadslid de heer de Weerd in den Utrechtschen raad op 14 November betoogde. Het ging toen om een verhooging van het subsidie van de burgerwacht en nu leest men in couranten, dat de heer de Weerd, sociaal-democraat, zeide:

„dat de burgerwacht wel een geheime vereniging lijkt. Men weet niets van haar werke

af. Zij is in het geheimzinnige gehuld. Spreker zegt” — en nu komt het — „dat hij het een zegen zal vinden, als de arbeidersklasse deze orde zal kunnen omkeeren door een omwenteling en dat hij hoopt, dat hij dezen dag zal mogen beleven.”

Dit zegt niet een communist, ook niet een eenvoudige sociaal-democraat, maar dat zegt een sociaal-democraat in een van de hoofdsteden van Nederland. En waar dus het gevaar blijft, dat onverwacht de legale weg zal worden verlaten en naar de macht zal worden gegrepen, zou ik aan den heer van Zadelhoff dit willen toevoegen, dat de oorzaak, dat nu belangrijke sommen op deze begroting moeten komen, alleen gelegen is in het optreden van den heer van Zadelhoff en van zijn partijgenooten.

In het slot van zijn rede sprak de Heer J. J. C. van Dijk:

Door dit alles geleerd, zijn er organisaties in het leven geroepen om het maatschappelijk en staatkundig leven te beschermen; men heeft zich gerealiseerd, dat hetgeen zich had geopenbaard, slechts een verschijningsvorm was van den revolutionairen geest, die weer kan opkomen als het oogenblik gunstiger is. Daartegen moet worden gewaakt.

De heer van Zadelhoff noemt deze instituten gevaarlijk en overbodig. Wederom onjuist. Zij zijn niet gevaarlijk, wanneer men zich blijft bewegen binnen de grenzen van de rechtsorde; zij zijn niet overbodig, zoolang de revolutionaire geest niet voorgoed is verdwenen, niet in woorden, maar metterdaad. En een enormiteit mag ik het wel noemen, wanneer de heer van Zadelhoff spreekt over „gewapende benden”, die een vreedzame ontwikkeling van den politieken strijd in den weg staan. Hoe nu? De zaak wordt daardoor op haar kop gezet. Als er organen zijn, die het wettig gezag steunen en een voorbehoedmiddel zijn tegen revolutionair geweld, dan getuigt het toch van groote vrijmoedigheid om dáárin, en niet in de revolutionaire tendenzen zelf, de gevaren te zien, die een vreedzame ontwikkeling van den politieken strijd in den weg staan.

Om kort te zijn wil ik eindigen. Alles wat gezegd is door den heer van Zadelhoff zou alleen zin hebben als men die arbeidersbeweging met geweld zou willen onderdrukken, wanneer zij zich binnen de banen van het recht blijft bewegen, maar daarvan is geen sprake. Er kan geen sprake van zijn, dat men dan tegen die arbeidersbeweging zou optreden, omdat wij leven in een constitutioneel geregeerden Staat, waarin de parlementaire weg met nauwgezetheid wordt gevolgd. Het is dan ook dwaasheid er van te spreken, dat door het in stand houden van die instituten de eene groep van het volk tegen de andere wordt bewapend; het is dwaasheid te zeggen, dat daardoor wordt uitgelokt tot burgeroorlog. Het gevaar daarvoor kan alleen ontstaan, wanneer men tegen die Overheidsorganen andere groepen van het volk wapent, maar indien men dat doet, valt ook de verantwoordelijkheid op dengene, die dat doet.

Belangrijk was ook het antwoord van Minister Kan.

Mijnheer de Voorzitter! De heeren Duymaer van Twist en van Dijk hebben den bijzonderen vrijwilligen landstorm en de burgerwachten ieder op zijn wijze verdedigd. Hun redevoeringen, hoe geslaagd ook, gingen overigens heen over het hoofd van den Minister. Bijna zou ik hetzelfde zeggen van de rede van den heer L. L. H. de Visser, uit hoofde van het slot zijner rede, waarop ik nog terugkom.

Daarentegen heeft de heer van Zadelhoff weer een van zijn philippica's geslingerd tegen die beide instituten en de heer L. L. H. de Visser heeft zich daarbij aangesloten en er nog een scheffe op gedaan. Op dit terrein zijn wij reeds herhaaldelijk slaags geweest en ik twijfel of ik, al beschikte ik over de welsprekendheid van een Burke, den heer van Zadelhoff zou overtuigen. Maar dit jaar heb ik tegen hem een argumentum ad hominem, n.l. de verleden jaar door deze Kamer aangenomen motie, die de heer L. L. H. de Visser in welsprekendende vorm heeft gememoreerd. De bedoeling daarvan was toch zeker, hoe men haar ook moge duiden, dat de Regeering zeer dringend wordt aangespoord, niet met verlaging van dezen post voort te gaan. Nu is het een grief van de partij, waartoe de heer van Zadelhoff behoort, dat de Regeering van moties zoo weinig notitie neemt, en daarom dacht ik een pluimpje te hebben verdiend, als mij gunstig van mijn collega's onderscheiden, de door met deze motie rekening te houden. Nochtans het heeft niet mogen zijn en ik wil wel verklaren, het er mede eens te zijn, dat

een motie de verantwoordelijkheid van de Regeering niet opheft, maar daarom maak ik den heer L. L. H. de Visser ook attent op een ommissie, die hij beging bij zijn citeeren van de Memorie van Antwoord, want daarin wordt geenszins volstaan met de mededeeling, dat ik den post wensch te handhaven op grond van de door de Kamer aangenomen motie. Er staat uitdrukkelijk in, dat ik ook overigens geen neiging gevoel om den post opnieuw te verlagen of te schrappen. De redenen, die daarvoor gelden, zijn zoo dikwijls herhaald, dat het moeilijk valt ze nog weer eens te memoreeren, maar de heer Arts heeft een eenigszins nieuw element in het debat gebracht, door pertinent de vraag te stellen, of de Regeering eigenlijk zoo bevreesd is voor revolutie en daarom de instituten in stand houdt.

Ik heb ze altijd op andere gronden verdedigd. Het woord revolutie, ik gebruik het liever niet.

De heer L. L. H. de Visser heeft gezegd: als er revolutie komt, doen die instituten er toch niets tegen, dus van zijn standpunt beschouwd is het misschien wat geldverknoging.

De heer L. L. H. de Visser: Ik heb gezegd, dat zij, als er revolutie komt, die toch niet tegenhouden.

De heer Kan, Minister van Binnenlandsche Zaken en Landbouw: Zij zouden dus de revolutie niet tegen kunnen houden. M.a.w., wanneer er revolutie komt, loopt men, volgens den heer L. L. H. de Visser, over die instituten heen en de revolutie gaat haar gang.

Mijnheer de Voorzitter! Ik voor mij heb echter er nooit verband tusschen gelegd, maar geen enkele Regeering zou haar plicht verstaan, wanneer zij niet met de mogelijkheid van buitengewone omstandigheden rekening hield. Of men dat revolutie noemt of ordeverstoring of wat men wil, gedurende vrijwel ieder Regeeringstijdperk doet zich bij wijze van periodiek verschijnsel de omstandigheid voor, dat men buitengewone hulp noodig heeft. Daarom heb ik altijd den vrijwilligen landstorm en de burgerwacht beschouwd als een soort achterban van de politie. Wanneer men de politie wilde inrichten op een dergelijken voet, dat zij ook in buitengewone tijden in staat zou zijn, aan onlusten en dergelijke moeilijkheden het hoofd te bieden, zou men de korpsen geheel onevenredig moeten uitbreiden.

In de eerste ontmoeting, die ik hier met den geachten afgevaardigde den heer van Zadelhoff had, heb ik het aldus uitgedrukt: u kunt er vrede mede hebben: professionals zijn duurder dan amateurs.

Op het oogenblik doen deze mannen, zij het met subsidie van de Regeering, voor niets, wat anders vaste korpsen zouden moeten verrichten en wat den Staat op veel hooger kosten zou jagen. Dit ter geruststelling van den heer L. L. H. de Visser.

De heer Arts heeft gevraagd: Waarom gebruikt gij het leger er niet voor? Is dat soms onbetrouwbaar?

Ik zou niet graag hierop een bevestigend antwoord geven. Ik kan alleen zeggen, dat het leger daartoe minder geschikt is, al ware het alleen maar, dat er bepaalde tijden van het jaar zijn, dat men niet over de noodige oefende manschappen kan beschikken.

De burgerwachten staan ter beschikking van den burgemeester. Iedere klasse-idee is daarbij uitgesloten. Ik houd mij overtuigd, ik weet niet, of er een burgerwacht in Goor bestaat, maar, wanneer die daar bestaat, en de geachte burgemeester zou een beroep doen op die burgerwacht, dat zij evengoed aan dien oproep gehoor zou geven, als wanneer de meest feodale, conservatieve burgemeester de hulp van de burgerwacht inroept.

Voor den bijzonderen vrijwilligen landstorm geldt hetzelfde. Deze staat ter beschikking van den Minister van Defensie. Wie er ook op een zeker oogenblik Minister van Defensie is, zij zullen aan zijn roepstem, als het noodig is, gehoorzamen.

Ik blijf gelooven, dat wij ons gelukkig mogen prijzen, voor zoo weinig geld over zulke betrouwbare reserves van de politie te kunnen beschikken.

MOSCOU!

Van het boekwerk in octavo-formaat, getiteld „Moscou sans voiles”, groot 252 bladzijden, van de hand van Joseph Douillet, verscheen te Parijs het zeventigste duizendtal, in de „éditions Spes”, No. 17 Rue Soufflet. De kosten bedragen ongeveer f 1.30 (ongeveer frs. 13.—).

De heer Joseph Douillet was 26 jaren in Tsaristisch Rusland werkzaam en 9

jaren onder het sovjetistisch bewind. Hij was consul van België te Rostow-aan-de-Don, lid van de Nansen-missie en als zoodanig gevolmachtigde in Zuid-Oost-Rusland, verder gedelegeerde van het Europeesche Steuncomité voor studenten en medewerker van verschillende internationale hulpecomités.

Een bijzondere waarde ontleent dit boek aan het feit, dat de heer Douillet ongehinderd in Rusland heeft kunnen rondkijken. Zijne mededeelingen zijn daardoor van een documentaire waarde geworden. Wij stellen ons voor in 1929 nu en dan eenige passages van zijn boek te vertalen en in „het Landstormblad” een plaats te geven.

De schrijver eindigt zijn boek met deze woorden:

„Wee hen, die dat (Russische) gevaar „onderschatten of weigeren eraan te gelooven — dat gevaar, hetwelk onze „samenleving en de geheele wereldbeschaving bedreigt!”

Voor hen, die de Fransche taal machtig zijn, bevelen wij dit boek ten zeerste aan. De prijs kan geen bezwaar zijn.

Maastricht.

J. A. I. H. GRAAFLAND.

Fa. Wed. B. MOLKENBOER, L.
„HET KLAVERBLAD”
KOPPIEBRANDERIJ EN THEE

KWATTA's
Extase Toffees
Er zijn wel duurdere
maar geen betere

STOOMBIERBROUWERIJ
ANNO 1833
DE SLEUTEL
BROUWERIJ
„DE SLEUTEL”
DORDRECHT
Opgericht 1433

RINGERS'
BONBONS

FAAM Zilver 15 ct.
FAAM Rood 13 ct.
FAAM Bruin 12 ct.
FAAM Zwart 10 ct.
FAAM Blauw 8 ct.
per 1/2 ons.
FAAM is de naam van de beste
rooktabak voor den laagsten prijs,
LOUIS DOBBELMANN, Rotterdam.

N. V. Ned. Caoutchouc en Cutta Percha fabriek
v.h. BAKKER & ZOON
RIDDERKERK HOLLAND
FABRICEERT:
Technische Rubber Artikelen

Waarschuwing

Ieder Vrijwilliger van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm moet in het bezit zijn van een gestempeld legitimatiebewijs.

BREVETTEN EN MEDAILLES.

De aanmaak van de brevetten en medailles, bedoeld in de aanvullende Regeling voor Schietwedstrijden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm heeft eenige vertraging ondergaan, tengevolge van de omvangrijke voorbereiding van den Nationalen Landstormdag.

Maatregelen zijn getroffen, om de brevetten en medailles zoo spoedig mogelijk ter beschikking te kunnen stellen.

Gewestelijke Landstorm Commissie ZUID-HOLLAND: WEST.

Wegens ernstige ziekte van den Secretaris dezer Commissie, den Heer L. van Pelt, Spoorstraat no. 44 te Bodegraven, wordt het secretariaat tijdelijk waargenomen door het bureel der Nationale Landstormcommissie, Koninginnegracht 50, Den Haag.

Alle correspondentie betreffende Landstorm-aangelegenheden te richten aan laatstgenoemd adres.

SCHIETOEFENINGEN EN WEDSTRIJDEN LIMBURGSCHER JAGERS.

In het zomerschietseizoen (Mei—Oct. 1928) namen 61 afdelingen der Limb. Jagers, met in totaal 1469 schutters, deel aan de schietoefeningen met patronen No. 1 of No. 13.

De rangschikking wees uit, dat geïnclassificeerd waren:

In de afdeling met patronen No. 1, koningschutters 2, scherpschutters 42, schutters 1e kl. 238, schutters 2e kl. 201.

In de afdeling met patronen No. 13 (K. S. O.), koningschutters 11, scherpschutters 227, schutters 1e kl. 514, schutters 2e kl. 150.

Dus in totaal: koningschutters 12, scherpschutters, 269, schutters 1e kl. 812, schutters 2e kl. 351.

Er werden verschoten: 24.000 patronen No. 1 en 54.500 patronen No. 13.

Op 8 September werd, zoals dit traditie is geworden, de korpswedstrijd op de Melickheide bij Roermond gehouden. Hieraan namen deel 198 afgevaardigden van de afdelingen, t.w. 5 koningschutters, 53 scherpschutters, 103 schutters 1e kl. en 37 schutters 2e kl. (afdelingen patronen No. 1 plus patronen No. 13).

De volgende eerste prijzen werden behaald: In de afdeling met patronen No. 1, koningschutters geene; scherpschutters Th. van Doesburg, van Tegelen; schutters 1e kl. H. Aelfers, van Lutterade; schutters 2e kl. M. Baiggen, van Lutterade.

In de afdeling met patronen No. 13, koningschutters Chr. Aengevaeren, van Stramproy; scherpschutters R. Willems, van M. heer; schutters 1e kl. P. Engelen, van Horn; schutters 2e kl. W. Dirks, van Roggel.

De indeeling in de 4 klassen voldeed goed. Er diene uitgereikt te worden: 13 medailles en brevetten voor koningschutter en 269 brevetten voor scherpschutter. In verband met den Nat. Landstormdag zal deze uitreiking (toezending) geschieden in Jan. of Febr. 1929; in den vervolg zal dit natuurlijk in Oct. of Nov. van het schietjaar kunnen geschieden.

Gr.

POORTUGAAL.

Zaterdag 24 Nov. heeft in de school onze afdeling prijsgeschoten.

Voor deze bijzondere gelegenheid, was daar aanwezig de heeren P. v. d. Steeg, res 1e luit. secretaris Gewestelijke Landstorm Commissie Rotterdam en L. v. d. Mast, res. 1e luit. 2de secretaris Gewestelijke Landstorm Commissie Rotterdam.

Eer heerschte een opgewekte stemming en

De Russische Regeering als drankhandelaar.

ZEGENINGEN VAN HET BOLSJEWISME.

Een der maatregelen door de Sowjet in Rusland genomen, is de wederinvoering van den verkoop van sterken drank (wodka).

Thans wordt uit Moskou gemeld dat in de vergadering der centrale executieve commissie een uitvoerige en levendige gedachtenwisseling over het alcoholvraagstuk heeft plaats gehad. Een spreker verklaarde zich tegen den verkoop van brandewijn, waaruit de Russische Staat jaarlijks voor ruim een duizend millioen roebel inkom-

sten trekt. De Russische industrie lijdt tengevolge van de dronkenschap der arbeiders grootere verliezen, dan de Staat door den verkoop van brandewijn verdient. Bovendien zijn voor de vervaardiging van brandewijn ongeveer 500.000 ton graan noodig, waaraan men elders dringende behoefte heeft. Verder zijn een vierde van alle misdaden in Rusland te wijten aan het alcoholgebruik. Een beslissing werd niet genomen.

een ieder deed zijn best een prijsje machtig te worden, wat natuurlijk niet gelukte.

De uitslag was: B. Dubel, 48 punten, zilver horloge; J. Onderdelinde, 47 punten, borstelhanger; J. v. d. Ent, 47 punten, Gillette; J. J. Kreeft, 46 punten, portemonnaie; P. L. Groeneweg, 45 punten, portefeuille; W. Beukelman, 45 punten, sigarenkoker; K. Haspels, 44 punten, lepeletui; M. Braat, 44 punten, vaasje.

De prijswinnaars werden hartelijk gefeliciteerd. Na de prijsuitdeeling spraken nog de heer P. v. d. Steeg, de heer L. v. d. Mast en de heer A. C. v. Wingerden, voorzitter plaatselijke Landstorm Commissie.

Besloten werd om door te blijven schieten waar onze afdeling toestemming voor verkreeg.

In beginsel werd besloten de Landstormfilm te laten komen naar onze plaats, en ieder zal zijn best doen propaganda er voor te maken en deze zaak goed aan te pakken.

Onze afdeling sprak bij monde van de voorzitter zijn dank uit voor de mooie prijzen die Rotterdam beschikbaar stelde.

Na spontaan het Wilhelmus aangeheven te hebben ging men dankbaar en voldaan huiswaarts.

VLAARDINGEN.

De afdeling Vlaardingen heeft van October tot half December een onderlingen schietwedstrijd gehouden, waarvan de prijsuitreiking zal plaats hebben in het laatst van December. Tevens zal de afdeling Vlaardingen met de afdeling Schiedam een onderlingen schietwedstrijd houden en wel op de dagen 10, 17, 23 en 30 Januari 1929 om de zilveren wisselbeker, geschenk van de Miss Blanche-sigarettenfabriek, als eerste prijs.

Daar ook nog meerdere prijzen zijn beschikbaar gesteld is de belangstelling der leden groot.

ARUM.

Op Zaterdag 8 December hield bovenvermelde afdeling een eind-schietwedstrijd, waarvoor zeer veel belangstelling bestond.

De Voorzitter sprak na verwelkoming een openingswoord ter inleiding, waarna de commandant der afdeling, de heer S. Pars Jr., het eerste schot loste, en de wedstrijd aanving.

De uitslag is als volgt: Klasse A. 1e prijs W. Dijkstra, 94 punten; 2e prijs S. Dijkstra, 92 punten; 3e prijs P. Adema, 91 punten; 4e prijs A. Anema, 88 punten.

Klasse B. 1e prijs R. Poostra, 88 punten; 2e prijs M. Tolsma, 86 punten; 3e prijs R. Nadema, 83 punten; 4e prijs J. Bergsma, 78 punten.

De vergadering droeg een eenigszins feestelijk karakter en werd na prijsuitdeeling door den Voorzitter gesloten.

OVERLOON.

Alhier is 26 October j.l. met een flink aantal leden heropgericht een afdeling van den Vrijwilligen Landstorm. Het bestuur werd samengesteld als volgt: M. Peeters, voorz.; W. Loonen, secr.; H. Meijer, penningm.; J. van Wanroy en J. Croijmans, Tot commandant is benoemd C. Bloemen.

BOSKAMP (OLST).

In 't café van de Wed. Boerhof had Woensdag 14 November een eenigszins feestelijke bijeenkomst plaats van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, afd. Olst, onder leiding van luitenant-kolonel Lavalije, terwijl ook aanwezig was kapitein Drap uit Zutphen. Deze bijeenkomst, die bedoeld was om de prijsuitdeeling van den gehouden schietwedstrijd te doen plaats hebben, had een zeer gezellig en aangenaam verloop.

Door overste Lavalije werd een beschouwing gegeven over de voorbereidende werkzaamheden, samenstelling en verloop van den Landdag, gehouden in Sept. 11. te Den Haag.

Door kapitein Drap werd aan de hand van eenige kiekjes uiteengezet hoe de Duitschers in den grooten oorlog, door het Hollandsche leger ontwapend, over Limburgs grondgebied van België naar Duitschland trokken; deze doortocht duurde ongeveer 8 dagen.

De namen der prijswinnaars van den schietwedstrijd werden bekend gemaakt en ongeveer een 20-tal aardige prijsjes ter hunner beschikking gesteld. Overste Lavalije spoorde de leden aan, om trouw de schietoefeningen bij te wonen.

Hierna werd onder een hartelijk woord van dank aan den leider der oefeningen, den heer Kakkenbeld, het officieele gedeelte der bijeenkomst gesloten.

WELL.

Men schrijft ons uit Well (Limb.):

Op 4 November n.m. ten 4 uur vergaderde de Limburgsche Jagers te Well, in Café Vink, nabij den grooten Rijksweg.

Daar werd een optocht geformeerd, harmonie voorop, en de afdeling Limburgsche Jagers volgde met vaandel, en marcheerde met militairen pas door de lanen van het kasteel naar het dorp.

De harmonie die als staf diende, liet haar opgewekte marschen hooren, en zoo trok het geheele gezelschap het dorp nog eens rond, om tenslotte in de Harmoniezaal gezamenlijk een gezelligen avond door te brengen.

De mannen hebben daar broederlijk onder het genot van eenige glaasjes bier, den avond doorgebracht.

De harmonie gaf nog verschillende muzieknummertjes ten beste, en door eenige leden werden liederen gezongen en voorgedragen. 't Ging er echt gezellig toe.

De Voorzitter bracht zijn dank aan de leden namens het Bestuur van het Landstormkorps Limburgsche Jagers voor de trouwe opkomst, en bereidwilligheid getoond, door het deel-

nemen aan den grooten Landdag in den Haag. Spr. zette verder in 't kort uiteen, hoe noodzakelijk het is dat allen georganiseerd zijn. Aaneengesloten in de gelederen als echte trouwe Vaderlanders, om toch steeds het Socialisme den kop in te drukken.

Voorts schetste spr. het voorbeeld van Rusland wat revolutie is; vrouwen en kinderen worden daar weggevoerd en mannen onschuldig in de gevangenis geworpen. Om dit te voorkomen, moeten we pal staan, en mocht in ons lief Nederland, het op zijn ergste komen, dat de roode vaan zou trekken door het Land, misschien doordringen tot ons dorpje Well, dan is de nood aan den man, en zullen ons allen de wapenen worden ter hand gesteld. We zullen deze dan gebruiken om te beschermen onze vaders en moeders, onze vrouw en kinderen, ons haven en goet, om te strijden voor rechten van Kerk en Staat.

Na deze rede, klonk het uit volle borst van alle aanwezigen, lang zal hij leven.

Na de reden van den Voorzitter, bracht den Heer Jenneskens, als Commissielid nog een woord van dank aan den welEd. Heer G. H. Peters, oud-Burgemeester dezer gemeente, thans te 's-Gravenhage, voor de sympathie getoond op den Landdag te den Haag aan zijn oud-gemeentenaren, waarna eveneens een hoera opsteeg.

SURPRISE-AVOND BIJZONDERE VRIJWILLIGE LANDSTORM ABCOUDE.

De gedachten van één der leden om van de schietavond op 6 December een surprise-avond te maken, heeft een reuzen succes gehad.

Met de plaatselijke leider had zich hiervoor een regelingscommissie gevormd, bestaande uit de heeren Th. J. Pepping, A. Fortuin, J. Steen en J. Kaatee, pl. leider.

Aan dezen wedstrijd werd deelgenomen door 39 landstormers uit Abcoude, Baambrugge en Nigtevecht.

Door giften in natura van diverse leden en particulieren kon de desbetreffende commissie voor alle deelnemers een prijsje beschikbaar stellen, door de zorgen der commissie waren alle prijzen behoorlijk ingepakt, zoodat de inhoud daarvan voor ieder een verrassing bleef.

De wedstrijd werd bijgewoond door Majoor C. de Veer, commandant. De Kapt.

De afd. Malden.

Schell en Burgemeester Jhr. Mr. C. Dedel hadden medegedeeld, dat zij tot hun spijt verhinderd waren, dezen wedstrijd bij te wonen. In verband met den treinenloop moest Maj. de Veer, ruim 9 uur de zaal verlaten. Hij deed dit niet zonder eerst een bijdrage te hebben gestort voor de aankoop der prijzen, de leden der Regelingscommissie te hebben bedankt voor hunne zorgen, en den leden te hebben opgewekt goede landstormers te zijn. Spreker wees daarbij vooral op de preventieve werking van het instituut.

Alvorens de leider den uitslag bekend maakte, kon hij het niet nalaten, die leden een woord van dank te brengen, die aan den Landstormdag op 27 Sept. l.l. hadden deelgenomen, voor den tijd en moeite die zij zich getroost hadden, waardoor onze afd. met een flink aantal deelnemers kon uitkomen.

De uitslag van dezen avond is als volgt: G. N. Vereman en W. Soede, 47 p.; J. Snoek, J. W. de Bruijn, R. J. v. d. Wal, W. v. d. Roest en A. Leeftang, 46 p.; E. v. Dieren, A. Vendrig en J. Steen, 45 p.;

K. Coers, G. A. v. Oostrom, J. Radix, W. J. v. d. Zijden, M. Hoogenhout, J. Kaatee en Joh. v. Nes, 44 p.; C. L. v. Maurik, J. Stronkhorst, C. B. de Wildt en Joh. v. Miltenburg, 43 p.; R. van Oostveen, W. Koenders, L. de Preter en A. G. Vendrig, 42 p.; A. Fortuin, G. Gentenaar en H. de Groot, 41 p.; Th. J. Pepping en J. de Pijper, 40 p.; J. Sukkel en P. H. Meyer, 39 p.; Jac. v. Blokland en Joh. v. Vliet, 38 p.; J. F. de Bruijn, 37 p.; A. Griffioen, 36 p.; J. v. Ekris en J. G. v. d. Kroon, 32 p. en J. Vonk, 31 punten.

Nadat deze uitslag door den leider was bekend gemaakt, kon ieder, (van den hoogste af te beginnen) een pakje kiezen, doch dit nog niet openen. Nu werd een sigaar en eenige verserschingen aangeboden, waaronder door de leden uit volle borst werd gezongen: „Ziet de maan schijnt door de boomen”.

Vervolgens werd den besten en slechtsten schutter een kistje sigaren aangeboden. Nu werd overgegaan tot het openen der pakjes, de beste schutter en zoo vervolgens.

Hiermee begint de R. tragedie der Tataarsche invasies, die slechts één devies kenden: „verwoesten”.

De slag aan de Kalka (1223).

De Polowtsen, een Zuid-Russische steppen-volk, hadden herhaaldelijk de R. grensvorstendommen bestookt, totdat ten laatste eenige handel tusschen beide rassen was ontstaan en tenslotte de voorname Russen zich met Polowtsen-geslachten vermaatschaptten.

Toen nu de Tataren in hun steppen verschenen, riepen de Polowtsen onmiddellijk de Russen ter hulp, terwijl zij met aandrang erop wezen, dat hun land de barrière tegen de invallers zou worden. De Zuid-Russische vorsten hielden een mobilisatie-bespreking te Kiejew, maakten daarna hun legers mobil en trokken deze aan den beneden-Dnjepr samen. Daarna marcheerden zij naar het Oosten, teneinde zich met de Polowtsen te vereenigen en dan gezamenlijk tegen de Tataren op te trekken. Zij stelden zich voor te marcheeren van de Dnjepr tot de Don, in vogelvlucht ongeveer 400 K.M., maar ontmoetten bij de rivier de Kalka (uitmondend in de zee van Azow) het bondgenootenleger der Polowtsen. De Russen hadden toen ongeveer 300 K.M. in 9 dagmarschen afgelegd, of ongeveer 33 K.M. per dag, hetgeen een prestatie is.

De Tataren waren reeds de Don overgetrokken en hadden ijlboten naar de Russen gezonden om dezen duidelijk te maken, dat zij niet de Russen aanvielen maar de Polowtsen. Maar de bondgenooten bleven vereenigd.

Politiek en strategisch beschouwd is tot nu toe alles in orde. Wat echter onverantwoordelijk was en een eeuwenlang gevolg zou hebben, bestond in het niet-aanstellen van een algemeen opperbevelheb-

ber. De Tataren leverden aan de Kalka onmiddellijk slag en iedere Russische vorst met zijn legertje en iedere Polowtsche nomaden-hopman met zijn vendel vocht op goed geluk en zijn neventroep zoo goed mogelijk steunende. Er was een gezamenlijken erfvijand verschenen, maar desondanks gunden de Russen elkaar niet „der keerlen God”, waren zij bevreesd voor een machtigen hoofdman, voelden zij meer voor verdeeldheid dan eenheid, en werden vernietigd, bijna tof den laatsten man en het laatste paard! Slechts enkele vluchtelingen ontsnapten en verspreidden de heillooze mare in de steden en gehuchten, valleien en wouden van het uitgestrekte land, dat ondanks onderling gekraakel nog rijk, vruchtbaar, welvarend was en geleid door christelijke zeden en gewoonten.

De Tataren knevelde de R. rijksgrooten en de nomaden-vorsten der Polowtsen met dikke koorden, legden ze schouder aan schouder op den harden steppen-grond, wierpen dunne planken over dat bed van lichamen en dansten daarna hun oorlogsdans op de weerlooze leden en lijven, totdat deze een massa van geschonden lijken vormden. Geen oorlogsgordie kent haar gelijkenis met dezen doodendans!

Schrik en ontzetting verspreidden zich over het R. land. De „Geesel Gods” was verschenen! Het noodlot bedreigde het land! „Te wapen,” klonk de kreet langs rivieren en heirbanen. Er vormden zich escadrons amazones! Vanaf 't zestiende jaar werd de jongelingschap gedrield, en... de Tataren keerden terug naar hun Aziatische steppen: de Russen vervielen weer in hun indolente winterslaap, waarin een willoos, onweerkrachtig volk steeds vervalt, als de inbreker niet met bijl en koevoet voor de poort staat!

Het laat zich begrijpen dat er allerharstelijkst gelachen is wanneer uit een flink groot pak, slechts een klein prijsje te voorschijn kwam. Eveneens bij het te voorschijn komen van b.v. een turf of imitatie rollade, ook deze surprises bevatten allen een prijsje. Beter waren er echter de leden aan toe, die b.v. met een echte rollade, een worst, een eend of pl.m. 3 pond paling naar huis konden keeren. De uitpakking duurde pl.m. 1 uur en al dien tijd is onbedaarlijk gelachen.

Na de leden bedankt te hebben voor hunne belangstelling en voor den steun ook van particulieren, sloot de leider te half 11 den wedstrijd.

De leden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm hebben op deze wijze een leuken St. Nicolaasavond gehad. Allen waren uiterst voldaan en de onderlinge band is weer versterkt.

MALDEN.

Onze afdeling verloor wegens overlijden in 't afgelopen jaar twee onzer actieve leden, Martin Janssen en Jakobus Broekman.

De afdeling hield op 30 September 1928 haren jaarlijkschen schietwedstrijd, waaraan 25 leden deelnamen. De prijswinnaars zijn als volgt:

H. Krabbers, 1e pr., 82 punten; M. Willems 2e pr., 81 punten; J. Dinissen 3e pr., 80 p.; H. Lucassen 4e pr., 79 p.; J. Vullings 5e pr., 78 p.; H. Jacobs 6e pr., 77 p.; A. v. Dreumel 7e pr., 76 p.

N. V. B. & W. Rijwielenfabriek
Directeur: GERRIT VAN WERVEN
MEPPEL
HET SPECIALE RIJWIEL
voor den
LANDSTORMER

De inval van Batoe (1237).

De „groot-khan” Temoetsjin stierf in 1227 en werd opgevolgd door zijn zoon *Ogadaj*, die zich de gemakkelijke overwinning van 1223 herinnerde en zijn regeering ook een plaats van beteekenis in de geschiedenis wenschte te geven. In 1237, dus 14 jaren na den slag aan de Kalka, gaf *Ogadaj* aan zijn neef *Batoe* de opdracht een vazalstaat te stichten tusschen de Djnepr en het Oeralgebergte.

In 1237 trokken de Tataarsche colonnes ten tweeden male door de Kaspische Poort³⁾ liepen alle dorpen aan de Beneden-Wolga onder den voet, verwoestten de handelsteden en drongen zegevierend, brandschattend, moordend en onteerend Noord-Rusland binnen.

De slag aan de Kalka had den Russen niets geleerd. Het bondsleger was niet in orde en moest georganiseerd worden, met den vijand in het land. De Russen benoemden wederom geen opperbevelhebber en verdedigden zich in hun verschanste steden, die voor en na door de Tataren met den grond gelijk werden gemaakt. Als een stoomwals verpletterde de Tataarsche horde: kinderen en graanhalmen, hutten en kerken, cultuur en traditie.

De Russische grootvorst *Joeriej*, die als hoofd der Noord-Russische federatie in *Wladimir*⁴⁾ resideerde er overigens weinig of niets te beweren had, trok terug naar het Noorden. *Wladimir* werd onmiddellijk verwoest, alle kathedraalen en monumenten werden een prooi der vlammen. Daarna werd het leger der Russische federalen aan de oevers van de *Siti*⁵⁾ verslagen, waarbij *Joeriej* sneuvelde. Twee volle jaren (1238 en 1239) zwierven de Tataren door Noord-Rusland en vernielden en vernietigden het, totdat geen stad, dorp of gehucht meer

VI. De Russische Geschiedenis.

DE TATAARSCHE INVASIE. 1)

De Mongolo-Tataren.

De machtige nomaden-stammen, die in de 12e eeuw de centraal-Aziatische steppen als zwervpleinen hadden uitverkoren, ontstonden uit de samenwerking en gedeeltelijke kruising van Tataren en Mongolen. Hun politieke staats-structuur was vrij-primitief. Leiding en gezagscentralisatie bestond niet, zelfs niet bij een stam; die weer onderverdeeld was in horden of „oeloesen”. Bij elken stam voerde een soort regenten-raad, bestaande uit gezins-hoofden, feitelijk het bewind; deze raad hield het stamhoofd of „khan” onder den duim.

In de tweede helft echter van de 12e eeuw wist de wreede en energieke khan *Temoetsjin* alle stammen onder zijn gezag te vereenigen. Hij schrok daarbij voor geen middelen terug en liet op een gegeven oogenblik, tot afschrikwekkend voorbeeld, 70 overwonnen khans in waterketels gaar koken. Door de groote vergadering der khans werd hij tot „groot-khan” geproclameerd onder den titel van „*Dzengiskhan*”. Feitelijk was en bleef hij „tiran” in den meest-ongunstigen staathuishoudkundigen zin des woords.

Hij veroverde eerst Oost-Turkestan en *Chiwa*²⁾, waarvan hij de rijke handelssteden, o.a. het tapijten-centrum *Bokhara* verwoestte. Een zijner legers zond hij over den Kaukasus. Het viel in 1223 door de Kaspische Poort³⁾ de Kaspische steppen binnen, bewoond door de Polowtsen, Ruslands bureu, waarmee de Russen vaak en afwisselend oorlog en schermutseling gevoerd hadden.

MOBILISATIE.

Er zijn van die dingen en gebeurtenissen in het leven, die zich vast in het geheugen zetten, gebeurtenissen, die men, al wordt men nog zoo oud, nooit vergeet.

De mobilisatie is ook zoo iets. Degenen, die de mobilisatie medegemaakt hebben, zullen haar nooit vergeten.

Voor al onze soldaten en inzonderheid zij, die aan de grens gelegen hebben, zullen de voorvallen, die zich daar afgespeeld hebben, nimmer vergeten.

Wie onzer zal de eerste dagen van de mobilisatie vergeten?

Geheel Europa leefde in rust en vrede, tot plotseling, gelijk een bliksemstraal uit helderen hemel, de oorlog uitbrak.

Als we ons herinneren, hoe al wat weerbaar was, werd opgeroepen. Hun overhaast vertrek naar veld en fort. Zoo wij dien tijd door onze gedachten laten gaan, zijn er ook passages, die ons nog duidelijk voor den geest staan. Het is alsof zij gisteren geschied zijn, het andere raakt er bij op den achtergrond. Zoo'n voorval is ook het onderstaande.

't Was najaar 1914.

't Was in den tijd dat Antwerpen belegerd werd.

Wij lagen in Vlissingen. 't Was er tamelijk rustig. Wel hoorden we af en toe eens een verontrustende tijding en hoorden het bulderen van de kanonnen, maar over 't algemeen ging het leven zijn gewonen gang.

Tot er opeens alarm wordt geblazen. De troep moet aantreden. De commandant verteld in korte trekken wat gedaan moet worden en wij marcheeren naar de haven.

Stroomen vluchtelingen komen ons tegen; gedurig komen nog schepen vol aan.

Wij komen aan de groote sluisen. Een groote boot met een 3000-tal vluchtelingen aan boord komt de haven binnen. Zij vertellen ons, dat zij uit Antwerpen komen en reeds 36 uur onderweg zijn. De meesten rammelen van den honger; zij hebben in geen twee of drie dagen te eten gehad.

We geven hun het brood wat we bij ons hebben gestoken. Ze vechten bijna om het

bestond en alle overlevenden de Noordelijke wouden als verblijfplaatsen hadden opgezocht of *Nougorod* hadden kunnen bereiken, dat wegens een toevallige overstroming voor de Tataarsche opmarsch was gespaard gebleven.

Na de intense verwoesting van Noord-Rusland trok Batoe in 1240 naar Zuid-Rusland, dat weldra het lot van het Noorden deelde. De hoofdstad *Kiejev* werd ingenomen en alle verzamelde cultuurschatten in kerken, paleizen, musea, bibliotheken en boeren-huizen gingen in vlammen op.

Daarna kwam West-Rusland aan de beurt. Het in der haast gemobiliseerde Hongaarsche bondsleger werd verpletterd; Silezië en Polen grondig verwoest, en toen stond Batoe en de Tataren aan de invalspoort van West-Europa: de Duitsche vlakte!

Geen geschiedschrijver heeft kunnen achterhalen, wat toen in het Tataarsche leger heeft plaats gegrepen. Was het door wanorde en ontucht, weelde en afmatting van jaar op jaar ontzenuwd? Batoe maakte plotseling rechtsomkeert, trok met geforceerde dagmarschen dwars door Rusland en streek neer bij de beneden-Wolga, waar hij volgens opdracht van den „groot-khan", het rijk van de Gouden Horde stichtte, met de rijke hoofdstad *Saraj*.

Rusland erkende zijn oppermacht en zou de slaafsche dienstbaarheid te torsen krijgen onder het harde juk van den Tataar.

Het Juk van den Khan.

Verfijnd-barbaarsch regeerden de vertegenwoordigers van den „Groot-Khan" en Batoe. De „Groot-Khan" werd als een goddelijk wezen vereerd. Hij beschikte

weinig wat we bij ons hebben.

Honderden handen worden uitgestoken naar één stukje brood. Maar wat helpt dat voor zoovele honderden!

Er wordt nog gecollecteerd, brood gehaald enz., maar het verdwijnt als een druppel in de zee.

Arme menschen! Arme moeders vooral, ze denken er niet aan, hoewel ze zelf van den honger ramelen, iets voor zichzelf te nemen, eerst haar kinderen.

De boot verdwijnt en vaart verder de haven in. Eindelijk komen de Belgische marine-schepen, (waar wij voor gekomen zijn), de haven binnen.

't Zijn maar enkele honderden soldaten die geïnterneerd moeten worden.

Zij vertellen ons dat er duizenden soldaten in Zeeuwsch-Vlaanderen aankomen.

't Is laat in den nacht als wij weer in de kazerne terug komen.

Den volgenden morgen is er niets bijzonders, maar 's middags moeten wij ons hals over kop klaar maken om uit te rukken. De geheele compagnie moet de wacht versterken, omdat er duizenden vluchtelingen en geïnterneerden aankomen.

De straten zijn vol met vluchtelingen, wij kunnen ons met moeite een weg banen door de volle straten.

Op het station aangekomen zien wij de eerste geïnterneerden. Alles nieuw voor ons. Belgen met typische hooge berenmutsen en schako's. Engelschen in hun khaki-uniformen enz. Alles krioelt hier door elkaar, Belgen, Engelschen, vluchtelingen, Hollanders.

Onze commandant meldt zich bij zijn chef, die hem de opdracht geeft, om binnen een uur met zijn compagnie naar Terneuzen te vertrekken.

Verbaasd hooren wij dit aan „Naar den overkant van de Schelde?" Naar het overjordaansche? we kunnen onze ooren haast niet gelooven. We marcheeren terug naar de kazerne. Alle schuttingen die wij passeeren zijn vol geschreven met adressen, b.v. familie Van de Putte uit Antwerpen is vertrokken naar Engeland, familie Janse woont in die en die straat enz. Vluchtelingen trachten op die manier elkaar terug te vinden.

Zoodra wij in de kazerne terug komen moet alles gepakt worden, ieder kleedt zich

onbepert over leven en goed, have en vee, mannen, vrouwen en kinderen. Hij wees woonplaatsen aan. Hij bepaalde verhuizingen. Aan hem werd een tiende van alle bezittingen betaald, dus ook van vrouwen en kinderen. De Russische vorsten moesten hun oudste zonen als gijzelaars naar Saraj zenden. Zij zelf moesten minstens eenmaal per jaar hun hulde komen bewijzen en keerden dan vaak niet terug. De *stadhouders* of „baskaken" van den „Groot-Khan" inden de belastingen, tergen poorten en boeren en vroegen nu en dan strafexpedities aan, als het getergde volk tot opstand was gebracht.

De Tataren kenden alleen vrije krijgers en slaven, die meestal aangevuld werden uit de gevangenen en gijzelaars; de slaven deden het vuile werk, werden als lastdieren behandeld en tijdens de gevechten in de eerste linie geplaatst.

De Russische cultuur werd vernietigd, alleen de Russische religie bleek weerstand te kunnen bieden. Echter kon zij niet verhinderen, dat het Russische volk verruwde, de positie der vrouw verlaagd werd en het land aan Russen-met-den-bedelstaf behoorde, die onmiddellijk Tataarsch slaaf werden als zij durfden te beweren, dat hun land „Rusland" heette. Rusland bestond niet meer, alleen vazalstaten van vroegere Russische vorsten bestonden in het oog van den Tataar, die zetelde te Saraj, aan de nevenrivierrijke beneden-Wolga.

Onopgehelderd, tot op heden, bleef ook, waar de rijke schatten der Russen gebleven zijn, die opgehoopt lagen in hun steden en landgoederen. Gingen zij ook in vlammen op? Of werden zij vervoerd naar de centrale steppen van Azië, het onmetelijk rijk der Mongolen? Vondsten uit den modernen tijd schijnen daarop te wijzen!

DE FILM

van den **NATIONALEN**
LANDSTORMDAG is
thans voor de Afdeelingen beschikbaar.

Aanvragen te richten tot de Gewestelijke Landstormcommissiën.

in veldtenue en de dekens bovenop den ransel. Zij die nog eigendommen hebben, als koffertjes enz., brengen dit vlug in een winkeltje, ter verzending naar huis, alles het werk van een oogenblik.

Er heerscht een drukte als in een bijenkorf. Tijd om te eten is er niet.

De aardappelen, groenten enz. worden in den eetketel gedaan. De kok heeft geen tijd meer om de gehakballen uit te deelen, want ook hij moet zijn keuken inpakken. Hij smijt de gehakballen de lucht in, de een loopt er met een stuk of drie en de andere heeft niets. De eetketel wordt gesloten en in den ransel gedaan, waarna de uitrusting wordt omgehangen. Brood voor den volgenden dag wordt reeds uitgedeeld en na eenige oogenblikken marcheeren we weg, een onbekende toekomst tegemoet.

Aan het station gekomen blijkt, dat het nog wel een uur zal duren voor de stoomboot aankomt.

Men heeft honger gekregen en de ransels worden uitgepakt, maar bij het uitpakken blijkt, dat door het schommelen van de ransels al het vet door de ransels gedropen is.

Maar in mobilisatietijd kijkt een Hollandse soldaat niet zoo precies en eet desnoods zijn middagmaal zonder vet en trekt ondergoed aan met vet.

Een massa Belgische vluchtelingen staan het tooneeltje aan te zien en vinden het vermakelijk, zoo goed een Neder-

Maar het zijn sterke beenen die de weelde kunnen blijven dragen. Ook dat ondervonden de Tataren, niet alleen toen zij plotseling terugtrokken uit West-Rusland, maar ook toen zij gevestigd bleven in hun Wolga-rijk van de Gouden Horde. Toen hun cultuur steeg, daalde hun macht en toen Russische bojaren (rijksgrotten) met bekeerde Tataarsche vrouwen huwden, drong wel is waar hun invloed in zeden en gewoonten nog meer de Russische families binnen, maar taande tevens hun overheersingsmacht.

Zoодоende was hun invloed in de 15e en 16e eeuw, toen de Tataarsche invasie nog nawerkte, grooter en dieper bij het Russische volk, dan in de 13e en 14e eeuw, toen zij te vuur en te zwaard Rusland veroverden.

De Dolksteek in den Rug.

De Russen hebben de Tataren als hinderpalen gediend om dieper Europa binnen te dringen. De Russen hebben de Tataarsche knechtschap verduurd. Hun land werd vernield; hun cultuur is in vlammen opgegaan. Alhoewel ongevraagd, *redden de Russen West-Europa!* Des te grievender was de gewaarwording voor dit geteisterde en gemartelde volk, toen tijdens deze Tataarsche invasie Duitschers de Russische Oostzee-streken binnendrongen en zich tusschen 1225 en 1230 blijvend vestigden in de landstreken van Weichsel en Njemen⁵⁾, waar zij de Teutoonsche orde stichtten, die eeuwenlang strijd met de Russen hebben gevoerd. Deze orde drong door tot Nowgorod!

Deze invasie van West-Europeërs, onder het motief om met het zwaard in de vuist de aldaar nog wonende heidenen te kerstenen, was op dat moment een dolk-

landsch soldaat zich weet te behelpen.

Niettegenstaande men gaarne in Vlissingen zou blijven en nog liever naar huis zou gaan, is er van wrevel niets te bespeuren. De stemming is uitstekend. Het schijnt dat een gevoel van eenheid zich van ons meester maakt, want weldra klinkt krachtig uit den mond van zooveel mannen het „Wilhelmus".

Zelfs het tweede couplet: „Mijn Schild en mijn Betrouwen zijt Gij o God mijn Heer" klinkt plechtig door de avondlucht. Bij wijze van applaus klappen de vluchtelingen in de handen.

Weldra is het tijd om te vertrekken. Wij gaan het station binnen. 't Is er propvol. Honderden Belgen staan daar, in afwachting van de dingen die komen zullen.

Ze zijn benieuwd wat er verder met hen gebeuren zal, maar wenschen niets liever dan maar zoo gauw mogelijk Holland verder in te trekken, want in Vlissingen voelen ze zich nog niet zoo erg veilig voor den Duts.

De boottocht duurt ongeveer een uur, maar voor hen die op het dek moeten blijven is het een koud tochtje. Eindelijk vaart de boot de haven van Terneuzen binnen.

Duizenden Belgische soldaten staan daar aan den steiger, wachtend om maar zoo spoedig mogelijk verder het gastvrije Holland ingevoerd te worden.

Velen hebben nog een deken meegenomen en slapen daarin aan den kant van den weg, op de stoepen enz. Wij worden ondergebracht in een groote schuur, maar de rust is niet van langen duur. Een groot gedeelte moet direct op wacht, anderen gaan op transport, om Belgen naar Vlissingen te brengen en verder het land in.

Aanhoudend varen de stoomboten op en neer, dag en nacht, Zondag en de geheele week door, maar het is niet te merken, dat het getal Belgen kleiner wordt. Steeds komen er meer Belgen aan dan er vervoerd kunnen worden. De meesten worden onder dak gebracht, maar in een plaatsje van een 6000 inwoners is voor een 10.000 extra geen plaats. Alles ligt ten slotte vol. Kamers, schuren, zolders, schepen, overal wordt voor hen een plaatsje gezocht. Maar toch zijn er velen die geen

steek in den rug van een volk, dat den grooten stoot van een wilde horde opving. Indien deze Tataarsche horde de Russische vlakte zonder bewoners had aangetroffen, was West-Europa grondig vernield geworden en niet Rusland! Dit begrip en inzicht had blijkbaar de Teutoonsche orde niet.

De Lithauers werden door de Teutoonsche orde opgejaagd. Zij wierpen zich op de West-Russen en uit deze volksverschuiving ontstond den lateren, vrij-machtigen staat der Russische Lithauers.

Bijna 2½ eeuw heeft Rusland onder het Tataarsche juk gezucht. West-Europa heeft daarvoor weinig of geen waardeering gekend. Rusland heeft zich in die 2½ eeuw opgeofferd voor de West-Europeesche beschaving! In een volgende schets zullen wij zien hoe Rusland zich wist vrij te maken.

Luitenant ARCHIBALD.

(Wordt vervolgd.)

1) Overeenkomstige jaartallen uit de Ned. geschiedenis: 1247 Willem II wordt Roomsche Koning. 1288 Slag bij Woeringen. 1296 Floris V vermoord. In het begin 14e eeuw: burgeroorlogen. 1299-1349 het Henegouwsche Huis. 1349-1433 het Beiersche Huis.

2) Turkestan ligt tusschen Mongolië en de Kaspische Zee (tusschen het Aral- en Balkameer); Chiwa ligt bezuiden het Aral-meer.

3) De Kaspische Poort ligt tusschen de Zuidelijke Oeral en de Kaspische Zee.

4) Wladimir, ten Noord-Oosten van Moskou, 200 K.M. van deze stad.

5) De Siti, een zij-rivier van de Boven-Wolga.

6) Njemen in den beneden-loop, Memel in den bovenloop, uitmondend in het Kurische Haff, bewesten Tilsit. De Weichsel mondt uit bij Dantzig in de Oostzee. De breedte der landstreek tusschen Weichsel en Njemen bedraagt ongeveer 240 K.M., hetgeen ongeveer tweemaal Maastricht—Nijmegen of tweemaal Rotterdam—Arnhem bedraagt.

plaats kunnen vinden en die zoo vermoeid zijn, dat zij in hun deken gewikkeld, zich langs den weg te slapen leggen.

Den volgenden dag is het Zondag, maar men bemerkt er niets van, want zelfs de kerken liggen vol. Gedurig komen per trein weer honderden Belgen aan. Alles ligt vol. Alle scholen en kerken zijn in beslag genomen. De meeste Belgen rammelen nog van den honger. De bakkerswinkels worden haast bestormd, en wanneer zij verzadigd zijn, vragen zij om sigaretten of sigaren, want dat hebben zij langen tijd moeten missen. Weldra zijn ook alle sigarenwinkels leeggekocht, totaal uitverkocht.

De Hollandsche en Belgische soldaten zijn al heel gauw goede vriendjes. De meesten hebben in den een of anderen zak nog wel patronen en dergelijke, die zij hun Hollandsche collega's als souvenir aanbieden.

Van alles hebben ze bij zich, Belgische, Fransche, Duitsche en Engelsche patronen, zelfs die van de Garde-Civique (de burgerwacht) ontbreken niet.

Daar een groot gedeelte Vlamen zijn, vertellen zij ons Hollanders een hoop nieuws van den oorlog en de Duts. Er zijn er wel bij wien het aan te zien is, dat ze een veldtocht hebben meegemaakt. Sommigen zijn in geen weken geschoren, wat hun geen smakelijk uiterlijk geeft.

Ik krijg de opdracht een transport Belgen naar Vlissingen te geleiden.

De stoomboot ligt gereed. Zooveel mogelijk passagiers worden geladen. Ruim 800 Belgen worden per keer vervoerd. De boot vaart af. Een nieuwtje voor vele Belgen, die nog nimmer per stoomboot gereisd hebben. Wij kunnen ons haast niet indenken dat het Zondag is. Thuis gaan ze tegen dezen tijd naar de kerk en wij dobberen hier op de Schelde.

Over het algemeen zijn de Belgen wel spraakzaam uitgevallen, als eenmaal het ijs gebroken is, dan babbelen ze maar door.

Hier is er een, die een kepi laat zien waar een paar maal doorgeschooten is, ginder iemand die een schoen toont waar een kogel doorgegaan is, zonder evenwel het vleesch te raken, even verder vertelt er een in geuren en kleuren van de Duts met hun groote kanons en van die vreeselijke schrapnels.

Er waren er den eersten tijd nog die meenden, dat zij in Duitschland terecht gekomen waren en velen zeiden: „zijn er hier ook al Duitschers?” Ze zagen de Hollanders, die in „grijsgroen” waren, aan voor Duitschers. En zelfs later werden die soldaten, n.l. die in „grijsgroen”, steeds door hen gewantwoord.

De stemming onder de Belgen was anders uitstekend de meesten waren heel blij, dat zij op ons grondgebied terecht gekomen waren.

De schrik voor den „Duts” zat er echter zoo in, dat zij niets liever wenschten, dan zoo spoedig mogelijk over de Schelde te komen.

De dapperheid van hun koning roemden zij algemeen. Van een enthousiasme om weer naar het front te gaan, is niets te bemerken; ze zijn blij, dat ze niet meer behoeften te vechten. Vele Belgen waren doodvermoeid, omdat zij in verscheidene nachten niet geslapen hebben. Beneden in de kajuiten ligt alles stampvol. De meesten slapen zeer vast.

De boot nadert Vlissingen. Ik waarschuw dat zij zich gereed moeten maken, maar de meesten slapen zóó vast, dat ze niet wakker te krijgen zijn.

Maar een Belg weet raad: hij roept met luide stem: „Alarm!” In een oogenblik zijn allen wakker; sommigen grijpen om zich heen om hun geweer te grijpen, dat zij al lang kwijt zijn. Ze verbeelden zich nog in de loopgraaf te zijn.

Ik Had werkelijk met de kerels te doen, zoo verwonderd als ze om zich heen keken. Ze konden maar niet begrijpen, dat ze al in Holland waren.

De boot legt aan den steiger aan en de Belgen worden verder per trein naar de verschillende interneringsdepôts gebracht.

't Is laat als wij weer thuis komen.

Velen van ons hebben de laatste twee of drie dagen geen twee of drie uur geslapen.

We kruipen maar vlug in het stroo en slapen weldra den slaap eens rechtvaardigen.

Den volgenden dag van 't zelfde laken een pak: steeds komen meer Belgen aan. Af en toe worden door de auto's van het Roode Kruis zwaar- en lichtgewonden aangebracht.

Van alles is er te zien. Daar loopen eenige soldaten met honden van hun mitrailleur; een der honden had een schot door zijn poot gehad. De honden waren zeer aan de soldaten gehecht.

Steeds gaat het zoo door. 't Zijn drukke dagen, die we nu mede maken. Er schijnt geen eind te komen aan den stroom van Belgische soldaten en vluchtelingen. Alles is propvol. Er is haast geen huis meer of er liggen Belgen in.

Dien avond kom ik al weer op wacht, nu aan 't station. Steeds komen treinen vol soldaten van de grensplaatsen aan en zoo worden er via Terneuzen 33.000 Belgische soldaten verder het land in vervoerd.

En als dit is afgelopen, komen de vluchtelingen, de meeste per trein, anderen te voet of met een wagen.

Velen komen loopen met een kruiwagen, waar zij al hun bezittingen hebben opgeladen.

't Is een droevig gezicht al die menschen, van huis en haard verdreven, die vluchtig het hoognoodige medegebracht hebben en die hier nu in Holland staan, zonder vrienden of kennissen. Soms is er nog iets wat gelukkig uitvalt bij al hun ongeluk.

Meermalen zag ik het gebeuren, dat er een trein met soldaten aankwam en dat hun vrouw of hun kinderen op hen losstormden. Dat was me een blijdschap, wanneer zij een doodgewaanden vader of echtgenoot terugzagen. Zoo waren er verschillende voorvallen en op zulke momenten gevoelde men welk een voorrecht het was, dat Nederland niet in den oorlog betrokken werd.

Een mensch went tenslotte aan alles, was eerst de mobilisatie een ontzettend iets en voelde een iegelijk den ernst van dien tijd, door den langen tijd der mobilisatie verhardde dit weer en de meesten dachten: „'t Zal wel losloopen”, of „'t Is al zoo lang goed gegaan.”

En na de mobilisatie, de demobilisatie en tijdens die demobilisatie, de poging om in troebel water te visschen.

De revolutie-poging van November 1918, nu tien jaar geleden, was een poging die gebouwd was op de ontevredenheid die zich allerwege en ook in ons leger openbaarde.

Maar God, die Nederland door de zware tijden der mobilisatie bracht, beschermde ons ook voor een revolutie naar Russisch model.

Ermelo.

D. J. W.

LUTTERADE-KRAWINKEL. Bijeenkomst Bijzondere Vrijwillige Landstorm.

Zaterdag 20 November werd in het café Pernis te Krawinkel een propaganda- en feestavond gehouden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm, afdeling Lutterade-Krawinkel.

De voorzitter, de Eerw. heer Kapelaan Jansen, opende de bijeenkomst, heette de aanwezigen welkom, en dankt burgemeester Damen en Jhr. Graafland uit Maastricht voor hunne aanwezigheid. Hij herinnerde aan de donkere dagen van 1918, alsmede aan den landelijken Landstormdag te 's Gravenhage en het succes, dat de afdeeling behaald had op den schietwedstrijd op de Melickerheide bij Roermond.

Uit naam der Landstorm-commissie werd aan den leider de heer Hub. Schols een mooi rookstel geschonken voor den grooten ijver, waarmede hij de belangen der afdeeling behartigd heeft.

Jhr. Graafland, secretaris der Gewestelijke commissie, spoorde de aanwezigen aan, op den ingeslagen weg te blijven voortgaan.

Daarna had de uitreiking der prijzen plaats van den laatsten plaatselijken wedstrijd door

Burgemeester Damen met eenige waardeerende en toepasselijke woorden voor elken prijsschutter.

Eindelijk had de uitreiking van het vaandel plaats door Jhr. Graafland, die in duidelijke woorden de zinnebeeldige beteekenis hiervan schetste en allen aanspoorde trouw te blijven aan hun vaandel.

Tenslotte zij nog vermeld, dat alle prijzen voor plaatselijke begunstigers waren geschonken. De overblijvende prijzen werden onder de niet prijsschutters verdeeld.

Na nog eenige uren gezellig samen te hebben doorgebracht, werd de feestavond gesloten.

RIJSWIJK (N.-B.).

Uitslag van de door de afdeeling Rijswijk (N.B.) van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm op 8 December gehouden schietwedstrijd. Hoogst aantal te bereiken punten 100. 1e prijs T. v. Heukelom, 78 punten; 2e pr. L. van Toornbergen, 68 p.; 3e pr. G. Kant Johz., 68 p.; 4e pr. T. Lievaart, 56 p.; 5e pr. D. van Heukelom, 51 p.; P. Smits Fz., 49 p.; J. v. Herpen, 47 p.; P. Smits, 45 p.

SCHIETWEDSTRIJDEN IN DE PROVINCIE GRONINGEN.

Hieronder volgen de uitslagen van de schietwedstrijden van Afdelingen, welke na den Nationalen Landstormdag nog niet waren bijeen gekomen. Het was voor deze Afdelingen wel mogelijk geweest dit eerder te doen, echter werd daartoe niet overgegaan; als de convocatie niet vermeld: „onder leiding van den kapitein De Jonge”, is de opkomst te gering. Een vergadering of schietwedstrijd zonder aanwezigheid van kapitein De Jonge wordt zoo weinig belangrijk gevonden, dat liever wordt gewacht tot een volgende bijeenkomst.

Het is wel opvallend dat in de provincie gedurende de laatste jaren, de bevolking zoo geheel meeleeft met het Instituut en is dit alleen te danken aan de bijzonder organisatorische wijze waarop door kapitein De Jonge propaganda wordt gevoerd. Nagenoeg de meeste Afdelingen worden door de inwoners der plaats krachtig gesteund, zoowel moreel als materieel; het schoone geslacht heeft in hoofdzaak de verzorging van de laatste factor op zich genomen, derhalve is deze in zeer goede handen. Staan de dames op deze wijze ons ter zijde, dan moeten de heeren der schepping wel lijdzaam volgen! Zoo werd dan ook voor enkele dagen terug in het grootste provinciale dagblad, aan het slot van een verslag van een schietwedstrijd gelezen: „Enkele aanwezigen dankten, namens alle leden der Afdeling, de vele inwoners van Ulrum — en speciaal de dames — voor de offers door hen gebracht om de Afdeling in staat te stellen enkele noodzakelijke attributen aan te schaffen.”

Haren.

Klasse scherpsschutters: 1. G. Fels, 97 p.; 2. A. Haverdings, 95 p.; 3. J. van Steenwijk, 95 p. Schutters 1e klasse: 1. G. Venema, 89 p.; 2. L. Westerdijk, 84 p.; 3. F. de Groot, 84 p. Schutters 2e klasse: 1. D. Hania, 68 p.

Scheemda.

Klasse scherpsschutters: 1. H. Boer, 93 p.; 2. M. Martena, 92 p. Schutters 1e klasse: 1. K. Koers, 89 p.; 2. P. ten Have, 88 p.; 3. D. Koster, 88 p. Schutters 2e klasse: 1. G. Zoutman, 69 p.; 2. W. Boelema, 63 p.

Vol belangstelling werden de oefeningen gevolgd door de heeren E. G. Braak, burgemeester en W. Haan, resp. voorzitter en lid van de Plaatselijke Landstorm Commissie.

Marum.

Klasse scherpsschutters: 1. P. W. Brandsema, 96 p.; 2. S. Gjaltema, 93 p. Schutters 1e klasse: 1. O. Boelens, 89 p.; 2. Tj. de Boer, 89 p.; 3. A. van der Tuin, 86 p.; 4. K. Broersma, 86 p.

Pieterburen (Eenrum).

Klasse scherpsschutters: 1. K. van Dijk, 95 p.; 2. W. Vogel, 95 p. Schutters 1e klasse: 1. F. Bulthuis, 89 p.; 2. H. Klunder, 86 p.; 3. J. Japenga, 86 p. Schutters 2e klasse: 1. S. Visser, 72 p.

De zeer geanimeerde wedstrijd werd geheel bijgewoond door de heeren L. Wiersum Tzn., burgemeester en A. H. Noordhuis, resp. voorzitter en lid van de Plaatselijke Landstorm Commissie. Bij de prijsuitreiking werden de prijswinnaars door den voorzitter, burgemeester Wiersum, gelukgewenscht en sprak hij den wensch uit dat allen zouden medewerken om de sterkte der afdeeling op te voeren.

Schildwolde.

Schutters 1e klasse: 1. E. Kremer, 89.; 2. W. de Boer, 88 p.; 3. J. Mulder, 86 p.; Schutters 2e kl.: 1. J. Wolthuis; 2. S. Winter; 3. G. Brouwer.

Den geheele avond was aanwezig de voorzitter der Plaatselijke Commissie, de heer H. Broekema, oud-burgemeester.

Stadskanaal.

Schutters 1e klasse: 1. L. Aising; 2. G. Smith; 3. K. Bos; 4. A. Bosman; 5. S. Douma.

Hoogezand.

Klasse scherpsschutters: 1. P. Feenstra, 96 p.; 2. J. Antonides, 94 p.; 3. H. van Dam, 94 p.; Schutters 1e klasse: 1. A. Knapper, 89 p.; 2. M. I. de Vries, 88 p.; 3. J. T. Hoen, 88 p.; Den geheelen avond was vol belangstelling aanwezig het lid der Plaatselijke Landstorm Commissie, de heer C. Sipman.

Middelstum.

Klasse scherpsschutters: 1. W. Oudman, 96 p.; 2. A. Smit, 90 p.; Schutters 1e klasse: 1. S. Klont, 89 p.; 2. H. J. Krijgheld, 88 p.; 3. P. Kamstra, 86 p.; 4. D. Ham, 86 p.; 5. A. Bos, 77 p.; 6. K. Steendam, 74 p.; 7. P. Wibbens, 73 p.; Schutters 2e klasse: 1. D. Duursema, 68 p.; 2. W. A. Koopman, 67 p.

GOUDA.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm afd. Gouda heeft zijn tweede lustrum gevierd. Zaterdag en Dinsdag zijn in een der lokalen van de kazerne schietwedstrijden gehouden onder leiding van den plaatselijken leider, den heer A. v. d. Berge, een feestelijke bijeenkomst werd gehouden na afloop der schietwedstrijden in de voorzaal van de societeit „Vredebest”.

Bij de ontstentenis van den heer van Vliet, de voorzitter van de plaatselijke Landstorm-Commissie „Gouda”, heeft de heer J. van Apeldoorn een kort openingswoord gesproken, waarin hij den welgeslaagden Landstormdag op 27 September l.l. memoreerde en de houding van de afd. Gouda prees. In het bijzonder werden welkom geheeten de voorzitter en secretaris van de Gewestelijke Landstorm-Commissie „Gouda”, de heeren J. Dercksen H. Mzn. en mr. J. L. J. A. van Mechelen.

Mr. van Mechelen heeft daarop aan vele nieuwe leden, na een korte toespraak het Mobilisatiekruis overhandigd.

De heer Dercksen reikte de prijzen der gehouden schietwedstrijden uit. Hij uitte zijn dank aan de vrijwilligers voor het defilé langs de Wijkverpleging, waar hij eenigen tijd is verpleegd en daarom dankbaar gestemd was ook nog iets van den Landstormdag te mogen aanschouwen.

De prijzen zijn als volgt behaald: J. C. van Wingerden, 1e prijs, 94 punten; L. A. Boot, 2e pr., 94 p.; C. Nederhof, 3e pr., 92 p.; M. Both, 4e pr., 92 p.; W. Klein, 5e pr., 90 p.; Th. de Jong, 6e pr., 90 p.; de Knecht, 7e pr., 90 p.; Akkerman, 8e pr., 90 p.; Westerhof, 9e pr., 90 p.; Meijer, 10e pr., 89 p.; Koelman, 11e pr., 89 p.; Schrave, 12e pr., 89 p.; Nobel, 13e pr., 88 p.; Quant, 14e pr., 88 p.; v. d. Nadort, 15e pr., 87 p.; Reinhout, 16e pr., 87 p.; v. d. Kroef, 17e pr., 87 p.; Rugrok, 18e pr., 86 p.; Binnendijk, 19e pr., 86 p.; A. Nederhof, 20e pr., 86 p.; Hertog, 21e pr., 85 p.; Looyard, 22e pr., 85 p.; van Loon, 23e pr., 85 p.; Robbe, 24e pr., 84 p.; Steenwinkel, 25e pr., 84 p.; Stolk, 26e pr., 84 p.; Smit, 27e pr., 83 p.; Radix, 28e pr., 83 p.; Valk, 29e pr., 83 p.; Hoogendoorn, 30e pr., 83 p.; v. d. Sprang, 31e pr., 82 p.; Dorgelo, 32e pr., 82 p.; Belt, 33e pr., 81 p. De slechtste schutter, 10 missschoten, was J. M. Flux, wien eveneens een prijs werd overhandigd.

Van de leden der Gewestelijke en Plaatselijke Landstorm-Commissie werden de prijzen als volgt behaald:

H. M. Dercksen, 1e pr., 90 p.; van Apeldoorn, 2e pr., 85 p.; Akkermans, 3e pr., 84 p.; van den Berge, 4e pr., 79 p.; van Dorst, 5e pr., 76 p.; J. Dercksen, 6e pr., 74 p.

De Jury bestond uit de heeren M. J. Binnendijk, voorz., Th. de Jong, W. Klein, R. L. Koelman en T. Radix.

De avond werd verder op gepaste en vrolijke wijze doorgebracht. Verschillende leden hebben de stemming hoog opgevoerd.

Zonder twijfel is de kameraadschappelijke band weer eens krachtig vernieuwd.

Het slotwoord werd gesproken door kapitein van Apeldoorn, waarna met het zingen van het „Wilhelmus” gesloten werd.

In gezellig samenzijn werden toen nog eenige uurtjes doorgebracht.

BEVORDERING.

Bevordert tot Reserve-Kapitein der Infanterie de Reserve-Eerste-Luitenant J. A. J. Jansen, Commandant van het Vrijwillige Landstorm Verband „Dordrecht“.

Vrijwillig Landstormkorps Motordienst.

Met ingang van 1 December j.l. is op zijn verzoek eervol ontslag verleend aan den Districts-commandant van het Landstormkorps Motordienst in het district Landstormkorps „De Veluwzoom“ en het „Veluwsch Verband“, den reserve-ritmeester Jhr. H. H. J. M. van der Poll en in diens plaats benoemd de Reserve-Kapitein voor Speciale Diensten P. J. Erkens, Willemsweg 3, te Nijmegen.

BENOEMINGEN.

Bij Koninklijk Besluit zijn benoemd: tot Reserve-1e Luitenant v.s.d. bij hun tegenwoordig korps, bij de wapen der Infanterie, bij den Vrijwilligen Landstorm, de Reserve-2e Luitenants v.s.d. R. J. Limburg, L. W. Manson, H. M. Vintges, allen van het Vrijwillige Landstormkorps Motordienst; de Reserve-2e Luitenants O. F. N. Hin en J. van Vollenhove, onderscheidenlijk van het Vrijwillige Landstormkorps Vaartuigendienst en het Vrijwillige Landstormkorps Luchtvaartdienst; tot Reserve-Kapitein v.s.d. bij het Vrijwillige Landstormkorps Luchtvaartdienst de Reserve-1e Luitenant v.s.d. H. T. M. de Groot van dat korps; is, op verzoek, eervol ontslag verleend aan P. A. van Vierssen, Res. 1e Luit. v.s.d. van het Vrijwillige Landstormkorps Motordienst.

OEFENINGEN VRIJWILLIGE LANDSTORM. MOTORDIENST.

Zaterdagmiddag 17 Nov. hield het Vrijwillig Landstormkorps (Motordienst) onder leiding van den Luitenant-Kolonel M. A. Baron van Heeckeren van Kell een oefening in aan- en afvoer. Aan deze oefening namen deel ongeveer 35 auto's, 6 motorrijwielen en 70 militairen, waaronder een 12-tal officieren. De oefening begon bij het station Epe, waar levensmiddelen en munitie uit de wagons werden overgeladen in de auto's om ze dan verder te vervoeren naar de aanvullingsplaatsen nabij Hattem. Het uitladen liep vrij vlot van stapel. Om ongeveer half zeven was de oefening ten einde, waarna te „Beek en Berg“ werd gedieneerd. Na den maaltijd bracht de commandant een woord van dank aan de vrijwilligers voor de trouwe opkomst en sprak zijn groote tevredenheid uit over de zeer goed geslaagde oefening.

VRIJWILLIGE LANDSTORM KORPS LUCHTWACHTDIENST.

Toetreding als vrijwilliger.

In zijn voor de leden der Burgerwacht te Maastricht gehouden rede zette de res.-kapitein, commandant der Luchtvaartgroep Maastricht een en ander omtrent dit korps uiteen, dat we op verzoek hieronder in hoofdzaak samenvatten.

Spr. deed uitkomen, dat de taak van Burgerwacht en Luchtvaartdienst zoodanig uiteenloopt, dat lidmaatschap van het eene zoolw als van het andere korps voor denzelfden persoon mogelijk is — mits deze niet als dienstplichtige met groot verlof onder militair dienstverband staat.

Is de Burgerwacht een civiel lichaam, de Luchtvaartdienst is een militair; bedoelt eerstvermelde het optreden als gewapende hulp-politie bij binnenlandsche woelingen, de Luchtvaartdienst is een dienstdienst van het leger bij mobilisatie tegen een buitenlandschen aanval. Wilt het onwenselijk is, voor de hiervoor in heel het land benodigde manschappen, 3000 man, aan het staande leger te onttrekken, worden de manschappen van de Luchtvaartdienst gewonnen als vrijwilligers uit degenen, die niet voor een andere mobilisatie-taak zijn aangewezen. Toetreden kunnen alzoo alle van dienstdienst ontslagen oud-militairen, maar ook degenen die niet gediend hebben. De dienst van het korps is n.l. een ongewapende en bestaat uit wacht- en rapportdienst ten bate der bevelvoering van het

leger, meer speciaal met het oog op de toepassing van onze luchtstrijdkrachten (luchtvaart) en luchtafweer (luchtvaart-artillerie). Met deze beide laatstvermelde korpsen staat de Luchtvaartdienst in organisch verband; gedrieën vormen zij het luchtwapen, in den ruimeren zin verstaan.

Elke waarnemingspost der Luchtvaart moet bestaan uit 22 man. Bepaalde groepen van luchtvaartposten staan gezamenlijk onder commando van een reserve-officier, voor speciale diensten. Limburg omvat twee zulke groepen, die, naar de standplaats van den commandant bij mobilisatie, de Lwt-groep Maastricht en de Lwt-groep Venlo heeten. Als vrijwilligers worden enkel aangenomen personen, die in — of in de onmiddellijke nabijheid — van een der luchtvaartposten wonen.

Het voordeel van een verbintenis als vrijwilliger bij den Lwt.-dienst is, dat in oorlogstijd de ongediende niet als buitengewoon landstorplichtige naar achter de linies van het veldleger wordt overgebracht, om daar geoefend te worden in den gewapenden dienst en de reserves aan te vullen, maar dat hij bij mobilisatie in zijne woonplaats blijft, slechts een gedeelte van den dag ongewapenden dienst heeft te doen en dus zijn eigen particuliere belangen ter plaatse kan blijven behartigen. Traktement, vergoeding voor voeding en huisvesting (die in de eigen woning kunnen genoten worden) komen dus ten bate van het eigen gezin.

De oefeningen voor de manschappen komen neer op 3 à 4 Zaterdagen per zomer.

Elke groeps- en postcommandant is gemachtigd aanmeldingen tot toetreding in ontvangst te nemen.

Naar aanleiding dezer voordracht hebben meerdere gegadigden zich aangemeld, zoodat het aantal te bezetten plaatsen beperkt is.

VERBAND GOUDA.

In de gehouden vergadering van de Gewestelijke Landstormcommissie voor het verband Gouda is besloten eind Juni of begin Juli 1929 te Boskoop een landdag te houden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm.

LEEUWARDEN.

12 Dec. werd in het gymnastieklokaal der christelijke school aan de Pieter Feddestraat een vergadering gehouden van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstormafdeeling Leeuwarden c.a.

Nadat door de aanwezigen twee coupletten van het Wilhelmus waren gezongen, opende de voorzitter, de heer Joh. Pars, de vergadering en heette allen hartelijk welkom, in het bijzonder de dames die thans voor de eerste maal op de vergadering van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm aanwezig zijn, daarbij den wensch uitsprekende, dat dit niet de laatste keer mag zijn.

Wij hebben, aldus de voorzitter, deze vergadering uitgeschreven in het bijzonder om de prijzen uit te deelen van onzen laatst gehouden eindschietwedstrijd; deze avond is er tevens op gericht om onze saamhoorigheid te bevorderen en den band te sterken voor het mooie doel dat de Bijzondere Vrijwillige Landstorm beoogt. Wij vieren heden geen feest, maar wel gedanken wij nog eens het 10-jarig bestaan van den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm en willen daarbij in de eerste plaats noemen onzen voorzitter van de nationale landstormcommissie, den generaal-majoor L. F. Duymaer van Twist, alsmede onzen eere-voorzitter mr. J. J. Croles en wijlen onzen secretaris, den heer S. Dijkstra.

Mannen, leden der afdeeling, vergeet nooit wat deze heeren hebben gedaan en laat hunne namen tot in geslachten bij onze landstormers in dankbare herinnering voortleven.

Daarna vergeleek de heer Pars de mobilisatie van 1914 met de opkomst in November 1918. Omvatte de mobilisatie van 1914 alle dienstplichtigen in den lande, de oproep van 1918 was vrijwillig en had ten doel huis en haard te beschermen tegen bruut geweld. Uit dit laatste sprak een spontane daad met een groot beginsel, trouw aan Vorstin en vaderland, maar bovenal trouw aan onzen God, die ons riep om pal te staan voor de hoogere en heilige beginselen, welke wij ons door niemand laten ontnemen. Vervolgens schetste spreker het groote verschil tusschen het verblijf onder de wapenen in 1914 — spreker verbleef in de vesting Woudrichem — en dat van 1918, waarbij hij in herinnering riep de huldiging van onze Vorstin, op het Malieveld te 's-Gravenhage en de handelingen van Mr. P. J. Troelstra de revue liet passeeren.

Daarna had een bespreking plaats omtrent

een eventueele uitbreiding van leden der plaatselijke commissie. Op advies van de vergadering werd het punt uitbreiding van de agenda gevoerd.

Vervolgens had de prijsuitdeeling plaats van de eind-schietwedstrijden door den commandant der afdeeling, den heer M. Salverda. De commandant dankte allen, die iets hadden bijgedragen tot de prijzen, in het bijzonder den schenker van den zilveren wisselbeker, den heer P. Rusticus, sigarenmagazijn alhier.

Voorts wees de heer Salverda op de letters, voorkomende op het nieuwe vaandel, in de zaal aanwezig: „B. V. L.“; dat ook kon beteekenen: „Bond voor Leeuwarden“.

Bij het uitreiken van den kampioenprijs aan den heer D. K. W. Labree werd deze bijzonder gehuldigd als een ambitieus schutter, die nimmer op 't appél ontbrak. De schietsport verliet in den heer Labree, die onze stad gaat verlaten, een van haar beste leden.

Bij de rondvraag kwam ter sprake het werven van nieuwe leden, het voeren van propaganda en de te houden schietoefeningen, waarna door den voorzitter deze druk bezochte vergadering werd gesloten.

De uitslag der wedstrijden is als volgt: Kampioenprijs: D. K. W. Labree (116) met medaille.

Personeele wedstrijden, maximum 60 punten: A. 1. W. Grondstra (56), 2. D. K. W. Labree (56), 3. A. v. d. Veer (56).

B. 1. Joh. Pars (56), 2. E. Visser (55), 3. L. Runia (55), 4. K. Bronger (54), 5. Tj. Brunia (53), 6. C. de Boer (53).

C. Leeuwarderadeel: 1. D. Plantinga te Wirdum (52), 2. J. Wijbenga te idem (51).

Vrije baan: 1. K. Drexhage (35—34), 2. F. F. v. d. Weij (35—34), 3. A. v. d. Veer (34—34), 4. W. Grondstra (35—33), 5. D. K.

W. Labree (35—33), 6. D. Metz (35—33), 7. D. Visser (34—33), 8. E. Oostra (34—33), 9. de Rooij van Goslinga (34—33), 10. Joh. Pars (35—32).

Hoogste aantal punten W. Grondstra (166).

IJSSELMONDE.

Donderdag 13 December j.l. was het voor den Bijzonderen Vrijwilligen Landstorm te dezer plaatse een zeer bijzondere gebeurtenis. Er zouden mobilisatie-kruizen worden uitgereikt aan diegenen die tijdens de mobilisatie onder de wapenen zijn geweest.

Nadat de voorzitter der plaatselijke commissie, notaris Lindeye, de vergadering had geopend, werd eerst door den secretaris-penningmeester verslag uitgebracht.

Hierna kwam de luit.-kolonel H. C. van Kappelle aan het woord. Deze schetste de oorsprong en beteekenis van het kruis, om daarna stil te staan bij de volwassenen.

Na dit onderwerp werd overgegaan tot uitreiking der kruizen. Deze werden met een toepasselijke toespraak overhandigd.

De res. 1e luit. D. J. Bakker dankte namens de aanwezigen den overste.

Hierna sprak de voorzitter nog eens het slotwoord en was deze bijeenkomst ten einde.

OEFFELT.

De Bijzondere Vrijwillige Landstorm te Oeffelt hield een groote propagandavergadering, onder leiding van burgemeester Remmen. Ook de parochie-geestelijkheid, met aan het hoofd den Zeer Eerw. Heer de Jong was aanwezig benevens de Wethouders en verschillende leden van den Gemeenteraad. Als spreker voerde het woord de heer L. B. M. van Agt, Secretaris van de Landstormcommissie „De Meyerij“.

EEN AVONTUURLIJKE NACHT.

't Was op een stormachtigen avond.

De oude boer Hofman reed met z'n leegen veewagen van Delft naar Kethel. Hij had vier vette varkens in de stad afgeleverd, en opgeruimd keerde hij met een stevig duitje huiswaarts. Onderweg haalde hij drie soldaten in, die hem verzochten mee te mogen rijden. De voerman hield stil en het drietal steeg gezwind op.

Na en half uur rijdens onder felle regen- en stormvlagen kwam de boer bij z'n stee. De soldaten stapten af, dankten voor de bereidwilligheid en wilden nu zijn voortzetten. Maar de boer bedacht zich. Bij het flikkerlicht van zijn lantaarn zag hij hunne druipende gestalten. Toen kreeg hij medelijden met de jonge mannen, die bij het drukke gesprek onder het voortrijden op hem zulk een gunstigen indruk gemaakt hadden.

„Als je wilt, kun je van nacht bij mij in huis wel slapen,“ sprak hij op gullen toon.

Met beide handen namen de soldaten dit hartelijk aanbod aan. Zoo zaten zij dan een kwartier later te smullen uit een schotel met dampende grutgebrij, terwijl hun doorweekte jassen bij het gloeiend keukenfornuis te drogen hingen. Hofman wilde nu zijn onverwachte gasten op de onbezette opkamer onder dak brengen. Doch de boerin bleek niet zoo toeschietelijk te zijn voor die onbekende logés; ze konden wel eens wat kwaads in hun schild voeren, of kleine gasten aan hun lijf meegebracht hebben!

Daarom werden op den zolder eenige bossen stroo uitgespreid en iedere soldaat kreeg een warme wollen deken, waaronder ze weldra heerlijk lagen te snurken. De boer was daarna

met zijn vrouw ook afgereisd naar droomenland.

Tegen middernacht schrikt de boerin plotseling wakker door heftig gebons op de luiken. Ontsteld vliegt ze overeind en wakt metforsch heen en weer schudden haar man, die in vasten slaap verzonken is: „Word's wakker, Arie! daar is volk aan de deur!“

— „Och wat!“ snauwt de boer met slaapdrongen gezicht; „daar is niks! ga toch slapen, Bet! je hoort ook altijd wat!“

Maar eer de boerin antwoorden kan, hoort hij zelf nu daar buiten een paar kerels, die met brutale dreigementen eischen, binnengelaten te worden.

Hofman heeft als een kleumerig juffershondje, maar hij tracht zich te beheerschen. Vlugspringt hij uit bed en vraagt op barschen toon: „wat mot jullie hier midden in den nacht?“

„Geld!“ klinkt het kort, maar krachtig terug.

— „Geld?“ herneemt de boer; maar dat heb ik haast heelemaal niet in huis; dat zet ik altijd vast op de Leenbank!“

— „En de vierhonderd pop dan, die je vandaag voor je varkens gebeurd hebt?“ buldert één van de schurken hem toe.

Thans begint de kille vloer onder de bloote voeten van den ouden boer toch lelijk te branden. Die kerels schijnen van alles op de hoogte te wezen! Ze hebben hem stellig dien dag in de stad bespied!

„Ja!“ stottert hij; „dat geld he... heb ik! da... da's waar! ma... maar 'k mot met Korsemis m'n pa... pacht ook nog betalen, dus...“

— „Niks geen dus!“ klinkt het dreigend

